ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΕ'

Πέμπτη 31 Οκτωβρίου 2024

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 1701
2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Κ. Σιμόπουλου, σελ. 1761
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από τα «Εκπαιδευτήρια Διαμαντοπούλου- Μπαρκαγιάννη», μαθητές από το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κωφών και Βαρηκόων Αργυρούπολης και μέλη του Πανελλήνιου Συλλόγου Συνταξιούχων του Υπουργείου Εργασίας, σελ. 1749, 1756, 1769
4. Αναφορά στην συγκέντρωση των εποχιακών πυροσβεστών έξω από το Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας και στα επεισόδιά που έλαβαν χώρα κατά την διάρκεια αυτής, σελ. 1799, 1801, 1833, 1838, 1841,1842, 1843, 1844, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850
5. Αναφορά στο θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων, σελ. 1773, 1789, 1790, 1797, 1798, 1801, 1829, 1845
6. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 1701,1734, 1748, 1749, 1756, 1761, 1763, 1766, 1768, 1769, 1774, 1776, 1777, 1778, 1782, 1787, 1788, 1790, 1791, 1792, 1793, 1797, 1798, 1801, 1803, 1807, 1813, 1815, 1817, 1819, 1823,1829, 1831, 1832, 1836, 1841, 1842, 1844, 1847, 1848, 1851, 1852, 1853

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση αναφορών με αριθμό από 239 έως 296, σελ. 1702 - 1716
2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 1717 - 1733
3. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 1 Νοεμβρίου του 2024. , σελ. 1753

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων», σελ. 1734 - 1853
2. Ένσταση αντισυνταγματικότητας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής επί του άρθρου 13 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σελ. 1734 - 1744
3. Συζήτηση και λήψη απόφασης επί της ένστασης αντισυνταγματικότητας επί του άρθρου 13 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σελ. 1761 - 1768
4. Αίτηση διενέργειας ονομαστικής ψηφοφορίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής επί των άρθρων 3, 4, 5, 6, 7 και 13 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σελ. 1782 - 1786

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 1794 - 1816
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο . , σελ. 1769 - 1782
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 1816 - 1836
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 1757 - 1762
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 1782 - 1794
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 1701 - 1757

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Αναφορά στην συγκέντρωση των εποχιακών πυροσβεστών έξω από το Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας και στα επεισόδιά που έλαβαν χώρα κατά την διάρκεια αυτής:

ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ Ε. , σελ. 1833
ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ Ι. , σελ. 1845
ΔΙΓΕΝΗ Α. , σελ. 1841
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 1847
ΚΑΖΑΝΗ Α. , σελ. 1846
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε. , σελ. 1843
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. , σελ. 1843
ΚΤΕΝΑ Α. , σελ. 1838, 1849
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 1799, 1801
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. , σελ. 1843
ΜΕΤΑΞΑΣ Κ. , σελ. 1844
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Σ. , σελ. 1833
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 1849
ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ Φ. , σελ. 1850
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 1841, 1842, 1848
ΣΔΟΥΚΟΥ Α., σελ. 1847
ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ Α. , σελ. 1824

Β. Αναφορά στο θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων:

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Π. , σελ. 1829
ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ Ι. , σελ. 1845
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 1798
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 1801
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 1797
ΠΑΠΠΑΣ Ν. , σελ. 1773
ΣΤΙΓΚΑΣ Β. , σελ. 1789, 1790

Γ. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΚΤΥΠΗΣ Δ. , σελ. 1801
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 1797, 1798, 1801, 1803, 1807, 1813, 1815
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ Σ. , σελ. 1803
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. , σελ. 1774, 1776, 1777, 1778
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 1817, 1819, 1823, 1829, 1831, 1832
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. , σελ. 1787, 1788
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 1832, 1852
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε. , σελ. 1803, 1832
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 1787
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 1788
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 1761, 1763, 1766, 1768, 1769
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. , σελ. 1787, 1801, 1851
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 1782, 1787, 1788, 1790, 1791, 1792, 1793, 1836, 1841, 1842, 1844, 1847, 1848, 1851, 1852, 1853
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 1841, 1842

ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 1701, 1734, 1748, 1749, 1756
ΣΔΟΥΚΟΥ Α., σελ. 1848, 1853
ΣΤΙΓΚΑΣ Β. , σελ. 1787, 1788
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 1793
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ Ε. , σελ. 1774

Δ. Επί σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

ΑΚΤΥΠΗΣ Δ. , σελ. 1801
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ Χ. , σελ. 1817
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 1790
ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ν. , σελ. 1774, 1776, 1777
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ Ε. , σελ. 1833
ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Σ. , σελ. 1837
ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Δ. , σελ. 1840
ΒΕΤΤΑ Κ. , σελ. 1771
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ Σ. , σελ. 1804
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 1776, 1777
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. , σελ. 1746, 1807
ΓΙΩΡΓΟΣ Ι. , σελ. 1794
ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ Π. , σελ. 1823
ΔΑΒΑΚΗΣ Α. , σελ. 1770
ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ Κ. , σελ. 1757, 1806, 1807
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Π. , σελ. 1829
ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ Ι. , σελ. 1845
ΔΙΓΕΝΗ Α. , σελ. 1841
ΕΥΘΥΜΙΟΥ Ά. , σελ. 1819
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 1756, 1819, 1847, 1852, 1853
ΚΑΖΑΝΗ Α. , σελ. 1846
ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π. , σελ. 1813
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε. , σελ. 1803, 1831
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 1813, 1814, 1815
ΚΕΦΑΛΑ Γ. , σελ. 1791, 1792
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 1798
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. , σελ. 1818
ΚΟΝΤΗΣ Ι. , σελ. 1759
ΚΟΤΙΔΗΣ Β. , σελ. 1787
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. , σελ. 1840, 1843, 1844
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Δ. , σελ. 1769, 1770
ΚΤΕΝΑ Α. , σελ. 1750, 1838, 1849
ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ Δ. , σελ. 1827
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Ε. , σελ. 1835, 1836
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 1799, 1801
ΚΩΤΣΟΣ Γ. , σελ. 1768, 1769
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 1745, 1780, 1851
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 1797, 1798
ΛΙΝΟΥ Α. , σελ. 1792
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Ι. , σελ. 1838
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. , σελ. 1777, 1803, 1822, 1834, 1838, 1843, 1851
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 1779
ΜΕΤΑΞΑΣ Κ. , σελ. 1844
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Σ. , σελ. 1833
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ Δ. , σελ. 1821
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. , σελ. 1777, 1735, 1796
ΜΠΙΑΓΚΗΣ Δ. , σελ. 1806, 1820
ΜΠΟΥΓΑΣ Ι. , σελ. 1802, 1804
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 1751, 1753, 1849
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 1830
ΠΑΠΠΑΣ Ν. , σελ. 1772
ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ Φ. , σελ. 1748, 1806, 1839, 1850, 1851
ΠΑΦΙΛΗΣ Α. , σελ. 1770
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 1754, 1848, 1849, 1851
ΣΔΟΥΚΟΥ Α., σελ. 1754, 1839, 1852, 1853
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 1770, 1805, 1806, 1807, 1815
ΣΠΑΝΙΑΣ Α. , σελ. 1796
ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ Α. , σελ. 1824
ΣΤΑΜΑΤΗΣ Γ. , σελ. 1829
ΣΤΑΡΑΚΑ Χ. , σελ. 1816, 1817
ΣΤΙΓΚΑΣ Β. , σελ. 1788
ΣΤΥΛΙΟΣ Γ. , σελ. 1828
ΤΑΓΑΡΑΣ Ν. , σελ. 1822, 1823
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 1793
ΤΣΙΜΑΡΗΣ Ι. , σελ. 1815
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. , σελ. 1825
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. , σελ. 1779, 1780
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ Ε. , σελ. 1778

Ε. Επί της ένστασης αντισυνταγματικότητας:

ΒΡΕΤΤΟΣ Ν. , σελ. 1766
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. , σελ. 1762, 1763
ΔΟΥΔΩΝΗΣ Π. , σελ. 1761, 1767
ΕΥΘΥΜΙΟΥ Ά. , σελ. 1767
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 1764
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 1763
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 1766
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. , σελ. 1734, 1763
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 1764
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 1765
ΠΛΕΥΡΗΣ Α. , σελ. 1762
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 1767

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΕ'

Πέμπτη 31 Οκτωβρίου 2024

Αθήνα, σήμερα στις 31 Οκτωβρίου 2024, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.05' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Καλή σας ημέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 30-10-2024 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΙΔ' συνεδριάσεώς του, της Τετάρτης 30-10-2024, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της υπ' αριθ.79-1 Απόφασης του Συμβουλίου Διοικητών του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου σχετικά με τη Δέκατη Έκτη Γενική Αναθεώρηση των Μεριδίων Συμμετοχής και του πίνακα για τη μείωση των Νέων Διευθετήσεων Δανεισμού»)

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον Γραμματέα της Βουλής κ. Γεώργιο Βρεττάκο, Βουλευτή Β' Πειραιώς, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

239) Η Βουλευτής Ευβοίας κυρία Αικατερίνη Καζάνη κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιτροπή Κατοίκων Μύτικα Δ.Ε. Ληλαντίων Δήμου Χαλκιδέων Ν. Ευβοίας με επιστολή εκφράζει τις σοβαρές ανησυχίες της για την απόφαση να περάσουν υπόγεια καλώδια υπερυψηλής τάσης (400 kV) μέσα από τον κεντρικό δρόμο του οικισμού τους και αιτείται την επίλυση του θέματος.

Πολιτισμού - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

240) Οι Βουλευτές Ευβοίας κυρία Αικατερίνη Καζάνη, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Εμμανουήλ (Μανώλης) Χριστοδουλάκης, Λακωνίας κυρία Παναγιώτα (Νάγια) Γρηγοράκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Διπλωματούχων Πολιτικών Μηχανικών Ευβοίας με επιστολή του θέτει το θέμα της διαδικασίας τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών ή χρήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 116 του ν. 4495/17 σε κτίρια που βρίσκονται σε αρχαιολογικό χώρο.

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

241) Οι Βουλευτές Ευβοίας κυρία Αικατερίνη Καζάνη, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Παύλος Χρηστίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή ενημερώνει σχετικά με τους προβληματισμούς του ως προς τους όρους συνταξιοδότησής του.

Υγείας

242) Οι Βουλευτές Κορινθίας κ. Γεώργιος Ψυχογιός, Επικρατείας κ. Ευάγγελος Αποστολάκης, Κερκύρας κ. Αλέξανδρος-Χρήστος Αυλωνίτης, Κοζάνης κυρία Καλλιόπη Βέττα, Αργολίδος κ. Γεώργιος Γαβρήλος, Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Ειρήνη (Ρένα) Δούρου, Αιτωλοακαρνανίας κ. Μιλτιάδης (Μίλτος) Ζαμπάρας, Χαλκιδικής κυρία Κυριακή Μάλαμα, Μαγνησίας κ. Αλέξανδρος Μεϊκόπουλος, Πρεβέζης κ. Κωνσταντίνος Μπάρκας, Αχαΐας κ. Ανδρέας Παναγιωτόπουλος, Βοιωτίας κυρία Παναγιού (Γιώτα) Πούλου, Φθιώτιδος κ. Ιωάννης Σαρακιώτης, Επικρατείας κυρία Παρθένα (Πόπη) Τσαπανίδου, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Σωκράτης Φάμελλος κατέθεσαν αναφορά με την οποία το

Δημοτικό Συμβούλιο της Ηρωικής Νήσου Κάσου με ψήφισμά εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την υποστελέχωση του Πολυδύναμου Περιφερειακού Ιατρείου του νησιού και αιτούνται την επίλυση του θέματος.

Δικαιοσύνης - Υγείας

243) Οι Βουλευτές Ευβοίας κ. Γεώργιος Μαρίνος, Λέσβου κυρία Μαρία Κομνηνάκα, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης, Λαρίσης κ. Γεώργιος Λαμπρούλης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων του Γενικού Νοσοκομείου Χαλκίδας περιγράφει την τραγική κατάσταση που επικρατεί στο Γενικό Νοσοκομείο Χαλκίδας και ζητά να παύσει κάθε συνδικαλιστική δίωξη σε βάρος της Προέδρου του Συλλόγου, καθώς και να ανακληθεί η μήνυση που έχει κατατεθεί εναντίον της.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

244) Ο Βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ενιαίο Δίκτυο Συνταξιούχων με Δελτίο Τύπου θέτει το θέμα της διαγραφής φόρων και προστίμων σε χιλιάδες συνταξιούχους χωρίς να φέρουν ευθύνη οι ίδιοι.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

245) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ενιαίος Αγροτικός Σύλλογος Ιεράπετρας με επιστολή του ενημερώνει για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στη μεταφορά των προϊόντων τους προς την ηπειρωτική Ελλάδα και τις ευρωπαϊκές αγορές και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

246) Η Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Μαρία Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Αρχή Διαφάνειας ζητά την αποκατάσταση των συνταξιούχων βενζινοπωλών, οι οποίοι δεν έχουν λάβει τις ορθά προβλεπόμενες από το νόμο και από τις κρατήσεις επί των εισφορών τους

επικουρικές ή άλλες συντάξιμες αποδοχές, κατόπιν παραλείψεων των ως άνω Υπηρεσιών του ΕΦΚΑ.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

247) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Βασίλειος Κόκκαλης κατέθεσε δημοσίευμα στο οποίο αναφέρει τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αμυγδαλοπαραγωγοί της Ελασσόνας και ειδικότερα στο Δομένικο, όπου αποτελεί μονοκαλλιέργεια εξαιτίας της μειωμένης παραγωγής.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

248) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Βασίλειος Κόκκαλης κατέθεσε δημοσίευμα το οποίο αναφέρεται στο οικονομικό αδιέξοδο που έχουν περιέλθει οι κτηνοτρόφοι και κάτοικοι του Δομένικου Ελασσόνας του Νομού Λαρίσης.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

249) Η Βουλευτής Κυκλάδων κυρία Αικατερίνη Μονογυιού κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτες ζητούν την κάλυψη κενών θέσεων νοσηλευτών στο Νηπιαγωγείο Φοίνικα και το Δημοτικό Σχολείο Άνω Σύρου, καθώς η παρουσία σχολικού νοσηλευτή κρίνεται αναγκαία για παιδιά με συγκεκριμένες ιατρικές ανάγκες.

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας - Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Προστασίας του Πολίτη - Εθνικής Άμυνας - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

250) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Κωνσταντίνος Κεφαλογιάννης κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Σωματεία εν Ενεργεία και Αποστρατεία Ενόπλων Δυνάμεων και Σώματα Ασφαλείας Περιφέρειας Κρήτης με κοινό υπόμνημά τους αναπτύσσονται πλήθος υπηρεσιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ζητημάτων που απασχολούν το σύνολο των εν ενεργεία και αποστρατεία στελεχών Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας και αιτείται απάντησης.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού - Εθνικής Άμυνας

251) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Κωνσταντίνος Κεφαλογιάννης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών (Π.ΟΜ.ΕΝ.Σ.) ζητά την επανεξέταση κάποιων κινήτρων φοίτησης και παραμονής στις Στρατιωτικές Σχολές της Χώρας και αιτείται απαντήσεων.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Υγείας - Ψηφιακής Διακυβέρνησης

252) Η Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Μαρία Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Καρκινοπαθών Ελλάδος με ψήφισμα της ζητά να ληφθούν οι κατάλληλες πολιτικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες από την κατά περίπτωση αρμόδια πολιτική ηγεσία για την επίλυση χρονίων προβλημάτων που τους απασχολούν, από πλευράς φροντίδας της Υγείας τους στις δομές του ΕΣΥ.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

253) Οι Βουλευτές Ευβοίας κ. Γεώργιος Μαρίνος, Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Δελής, Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Παιδικών Σταθμών του Δήμου Χαλκιδέων με κείμενό τους ζητούν να στελεχωθούν άμεσα με όλο το απαραίτητο προσωπικό οι βρεφονηπιακοί σταθμοί του Δήμου Χαλκιδέων και να παρθούν όλα τα μέτρα για την ασφάλεια βρεφών και παιδιών.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

254) Ο Βουλευτής Ξάνθης κ. Χουσείν Ζεϊμπέκ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Τυποποιητών Συσκευαστών - Εξαγωγέων Μελιού (ΣΕΤΣΕΜ) με επιστολή του ενημερώνει για τη μείωση καλλιέργειας ηλίανθου στον Έβρο, γεγονός που προκαλεί προβληματισμό στους μελισσοκόμους και αιτείται την επίλυση τθου θέματος.

Υγείας

255) Η Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Μαρία Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης καταγγέλλει ότι μερίδα εργαζόμενων στον ΟΚΑΝΑ λαμβάνει, κατά παραβίαση των όρων σχετικής τελεσίδικης δικαστικής απόφασης του 2023, μεγαλύτερους σε αριθμητική τιμή μισθούς από το σχετικό επιτρεπόμενο όριο.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

256) Ο Βουλευτής Κιλκίς κ. Στέφανος Παραστατίδης κατέθεσε δημοσίευμα στο οποίο αναφέρεται η ύπαρξη πάνω από 70 εκπαιδευτικών κενών στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στη Δυτική Αττική, 11 εκ των οποίων βρίσκονται σε Μέγαρα και Νέα Πέραμο και αναλύεται περαιτέρω το υφιστάμενο πρόβλημα των ελλείψεων στα σχολεία των περιοχών αυτών.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

257) Οι Βουλευτές Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Δελής, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας Στολτίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ά ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης με επιστολή της ζητά να κατατμηθούν πολυπληθή τμήματα σε Γυμνάσια και Λύκεια της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Δυτικής Θεσσαλονίκης.

Υγείας

258) Η Βουλευτής Ιωαννίνων κυρία Μερόπη Τζούφη κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων του Νοσοκομείου Άρτας με ανακοίνωσή του ζητά να καλύψει τα κενά των οχτώ θέσεων σε παθολόγους στο νοσοκομείο της Άρτας που εξυπηρετεί πλέον του νόμου και τους νόμους Πρέβεζας Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας και εφημερεύει καθημερινά.

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

259) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. Νεοκλής Κρητικός κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή ζητά την παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας

υποβολής των εμπρόθεσμων δηλώσεων του Κτηματολογίου για την Π.Ε. Λακωνίας, στην οποία αποτυπώνονται τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν σε περίπτωση που δεν δοθεί παράταση και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών - Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

260) Η Βουλευτής Πέλλης κυρία Θεοδώρα Τζάκρη κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Συλλόγων Εργαζομένων στις Υπηρεσίες (Ο.Σ.Ε.ΥΠ.Ε.) ζητεί την αναγνώριση της πάγιας και διαρκούς φύσης των αναγκών καθαριότητας των σχολείων και μετατροπή των Ι.Δ.Ο.Χ σε πλήρους απασχόλησης αορίστου χρόνου.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

261) Οι Βουλευτές Ευβοίας κυρία Αικατερίνη Καζάνη, Κιλκίς κ. Στέφανος Παραστατίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή της αιτείται την απόσυρση και αντικατάσταση συγκεκριμένων σχολικών βιβλίων με άλλα συμπεριληπτικά και επικαιροποιημένα και χωρίς παρωχημένους όρους, καθώς στα βιβλία αυτά δεν αναφέρεται καθόλου η Ανάδοχη και η Θετή οικογένεια στους τύπους της ελληνικής οικογένειας.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

262) Η Βουλευτής Πέλλης κυρία Θεοδώρα Τζάκρη κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ελληνικός Σύνδεσμος Παραγωγών Βιοαερίου (ΕΣΠΑΒ) με επιστολή του επισημαίνει το εξαιρετικά σημαντικό πρόβλημα που έχει προκύψει για ορισμένες μονάδες βιοαερίου οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί από τον ΔΑΠΕΕΠ (Διαχειριστής ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης) αναφορικά με την παράταση της προσαύξησης της τιμής αποζημίωσης κατά 25% που ισχύει έως το τέλος του 2024.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

263) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Βασίλειος Κόκκαλης κατέθεσε δημοσίευμα το οποίο αναφέρεται στο σοβαρό ζήτημα της μη σίτισης των παιδιών του Μουσικού

Σχολείου Λάρισας, καθώς πολλά παιδιά που έχουν φροντιστήριο δεν προλαβαίνουν να επιστρέψουν στο σπίτι τους και παραμένουν νηστικά μέχρι το βράδυ ή ξοδεύουν ένα σωρό χρήματα για να φάνε έξω και αιτείται απάντησης,

Εσωτερικών

264) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. Μιλτιάδης (Μίλτος) Ζαμπάρας κατέθεσε αναφορά με την οποία η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία της Δυτικής Ελλάδας και Νοτίων Ιονίων Νήσων με επιστολή της αναφέρει τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στον δρόμο που συνδέει το Άνω Πεντάκορφο με το Κάτω Πεντάκορφο στο Δήμο Αγρινίου και ο οποίος χρειάζεται άμεσα εργασίες αποκατάστασης.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

265) Οι Βουλευτές Α΄ Πειραιώς κ. Νικόλαος Αμπατιέλος, Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Ιωάννης Γκιόκας, Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Παρασκευή (Βιβή) Δάγκα, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κυρία Ασημίνα (Σεμίνα) Διγενή, Α΄ Αθηνών κυρία Γαρυφαλλιά (Λιάνα) Κανέλλη, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης, Β1΄ Βόρειου Τομέα Αθηνών κυρία Αφροδίτη Κτενά, Β΄ Δυτικής Αττικής κ. Χρήστος Τσοκάνης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η ΕΛΜΕ Πειραιά και οι Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων Σχολείων των Κυθήρων με επιστολή τους ζητούν μεταξύ άλλων να παρθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε να καλυφθούν πλήρως οι ελλείψεις σε εκπαιδευτικούς, καθώς και να μην πραγματοποιηθούν οι συγχωνεύσεις τμημάτων.

Εθνικής Άμυνας - Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας - Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Προστασίας του Πολίτη - Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

266) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Σωματεία εν Ενεργεία και Αποστρατεία Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας Περιφέρειας Κρήτης με υπόμνημά τους ζητούν λύσεις στα πάγια αιτήματά τους.

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας - Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - Εθνικής Άμυνας - Προστασίας του Πολίτη

267) Η Βουλευτής Χανίων κυρία Σεβαστή (Σέβη) Βολουδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Σωματεία εν Ενεργεία και Αποστρατεία Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας Περιφέρειας Κρήτης με υπόμνημά τους ζητούν την επίλυση πάγιων ζητημάτων που απασχολούν τον κλάδο.

Υποδομών και Μεταφορών

268) Η Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Μαρία Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία μέτοχος του συγκοινωνιακού φορέα (ΚΤΕΛ ΠΕΛΛΑΣ) με αίτημα του ζητά από την πολιτική ηγεσία, αφενός, την αναγνώριση αναδεδειγμένων από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας διαχειριστικών ατασθαλιών της διοίκησης περασμένων διαχειριστικών χρήσεων του συγκοινωνιακού φορέα ΚΤΕΛ Πέλλας και αφετέρου, την αποκατάσταση όλων των ζημιωθέντων εξ' αιτίας της κακοδιαχείρισης των μετόχων του.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Ψηφιακής Διακυβέρνησης

269) Η Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Μαρία Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή της αιτείται την παρέμβαση της αρμόδιας πολιτικής ηγεσίας στις οικείες δημόσιες Υπηρεσίες και στο Κτηματολόγιο προς άρση του καταχρηστικού χαρακτηρισμού του ελαιοκτήματός της στους οικείους δασικούς χάρτες, ως ''ανέκαθεν δάσος'' και απόδοση του ορθού χαρακτηρισμού, που αφορά σε ''δασωμένο αγρό''.

Εσωτερικών

270) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. Συμεών Κεδίκογλου κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιου του Δήμου Κύμης - Αλιβερίου με επιστολή του ζητά την αποδοχή του αιτήματος της για την ανακήρυξη της ως "Μαρτυρικού Χωριού" και την υποβολή αιτήματος για την ένταξή της στο Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών.

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Προστασίας του Πολίτη

271) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Ελευθέριος Αυγενάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Σωματεία εν Ενεργεία και Αποστρατεία Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας Περιφέρειας Κρήτης με κοινό υπόμνημά τους ενημερώνουν σχετικά με την επίλυση πάγιων ζητημάτων που απασχολούν τον κλάδο.

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

272) Η Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Μαρία Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.με Α.) με υπόμνημά τους εκτίθενται προτάσεις του για την αναβάθμιση των Επιτροπών των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ), που υπάγονται στον ΕΦΚΑ και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που έχουν διαπιστωθεί στην ως τώρα λειτουργία τους.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

273) Η Βουλευτής Ευβοίας κυρία Αικατερίνη Καζάνη κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων πρώην Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) με επιστολή του αναφέρεται στην εκτέλεση πλειστηριασμών εργατικών κατοικιών που είχαν παραχωρηθεί από τον ΟΕΚ, οι οποίες δείχνουν παραβιάσεις της προστατευτικής νομοθεσίας και καταγγέλλουν την ανεπάρκεια των αρχών να επέμβουν.

Υγείας

274) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. Ιωάννης Γιώργος κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτες της Χαλκιδικής με έγγραφό τους ζητουν τη βελτίωση της λειτουργίας του Κέντρου Φυσικής Ιατρικής Αποκατάστασης (ΚΕ.Φ.Ι.ΑΠ.) Χαλκιδικής και αιτείται απάντησης.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Ανάπτυξης

275) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Επαγγελματιών Απασχολούμενων στην Εταιρεία Δελφοί - Δίστομο Α.Μ.Ε. με ανακοίνωσή του αναφέρεται στις εξελίξεις ενόψει επικείμενης συγχώνευσης των εταιριών ΔΕΛΦΟΙ ΔΙΣΤΟΜΟ με την μεταλλευτική εταιρία ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΒΩΞΙΤΕΣ ΜΟΝ/ΠΗ ΑΕ, υπαγόμενες στον Όμιλο επιχειρήσεων ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ και στο αδιέξοδο σε 52 μεταφορείς βωξίτη στην Εταιρεία Δελφοί - Δίστομο Α.Μ.Ε.

Εσωτερικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

276) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Λεβαδέων, με αναφορά του εκφράζει τις έντονες αντιρρήσεις του για τις επικείμενες μεταρρυθμίσεις και ζητά να ψηφιστούν και να συμπεριληφθούν μια σειρά από νομοθετικές ρυθμίσεις.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

277) Οι Βουλευτές Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου, Α΄ Πειραιώς κ. Νικόλαος Αμπατιέλος, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Ιωάννης Γκιόκας, Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Παρασκευή (Βιβή) Δάγκα, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κυρία Ασημίνα (Σεμίνα) Διγενή, Α΄ Αθηνών κυρία Γαρυφαλλιά (Λιάνα) Κανέλλη, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης, Β1΄ Βόρειου Τομέα Αθηνών κυρία Αφροδίτη Κτενά, Β΄ Δυτικής Αττικής κ. Χρήστος Τσοκάνης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του 3ου Δημοτικού Σχολείου Κερατσινίου με επιστολή του ζητά άμεσα την κατάτμηση στης Γ' τάξης σε τρία τμήματα και να καλυφθούν όλες οι ελλείψεις σε εκπαιδευτικούς.

Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

278) Ο Βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία οι πρόεδροι των Οικοδομικών Συνεταιρισμών, "Ο

Παύλος Μελάς" και "Νέο Πανόραμα" με επιστολή τους ζητούν την επιτάχυνση εφαρμογής του Νόμου 751/1948 και αιτείται απάντησης.

Υγείας

279) Ο Βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία Ο Σύνδεσμος Εμπόρων Κεντρικής Λαχαναγοράς Θεσσαλονίκης με επιστολή του ζητά την πρόσληψη μόνιμου ιατρού για την πλήρωση της κενής θέσης στο χώρο του ιατρείου της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης.

Υποδομών και Μεταφορών

280) Οι Βουλευτές Λαρίσης κ. Γεώργιος Λαμπρούλης, Ιωαννίνων κ. Νικόλαος(Πάκος) Έξαρχος, Μαγνησίας κ. Κωνσταντίνος Βασίλειος Μεταξάς, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας Στολτίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Τεμπών με επιστολή του ζητά να σταματήσει άμεσα κάθε διαδικασία για την κατασκευή διοδίων στην Κοιλάδα των Τεμπών και να ξεκινήσει η κατασκευή του κόμβου Ραψάνης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

281) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Φραγκίσκος (Φρέντυ) Παρασύρης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης με ψήφισμά του θέτει το θέμα της έκτακτης ανάγκης ενίσχυσης των μελισσοκόμων του νησιού της Κρήτης λόγω των αρνητικών επιπτώσεων της ανομβρίας και της παρατεταμένης ξηρασίας στη μελισσοκομία.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας - Προστασίας του Πολίτη - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

282) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Φραγκίσκος (Φρέντυ) Παρασύρης κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Σωματεία εν Ενεργεία και Αποστρατεία Ενόπλων Δυνάμεων και Σώματα Ασφαλείας Περιφέρειας Κρήτης με κοινό υπόμνημά τους

ζητούνται άμεσες ενέργειες, προκειμένου να επιλυθούν τα υπηρεσιακά, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ζητήματά τους.

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - Εσωτερικών

283) Η Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Μαρία Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με αίτημα του ζητά την παρέμβαση της αρμόδιας πολιτικής ηγεσίας για την απομάκρυνση παράνομα εγκατεστημένων ναυδετών/σημαδούρων σε περιοχή της Καλύμνου, λόγω απροθυμίας των καθ' ύλη αρμόδιων τοπικών υπηρεσιακών παραγόντων και αιτείται απάντησης.

Δικαιοσύνης

284) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Κωνσταντίνος Κεφαλογιάννης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ασκούμενων και Νέων Δικηγόρων με Δελτίο Τύπου αναπτύσσουν τις προτάσεις τους για τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

285) Οι Βουλευτές Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης, Α΄ Πειραιώς κ. Νικόλαος Αμπατιέλος, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Ιωάννης Γκιόκας, Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Παρασκευή (Βιβή) Δάγκα, Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Δελής, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κυρία Ασημίνα (Σεμίνα) Διγενή, Α΄ Αθηνών κυρία Γαρυφαλλιά (Λιάνα) Κανέλλη, Β1΄ Βόρειου Τομέα Αθηνών κυρία Αφροδίτη Κτενά, Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου, Β΄ Δυτικής Αττικής κ. Χρήστος Τσοκάνης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Π.Ε. "Ο Παρθενώνας" ζητά να μην προχωρήσει πειθαρχική δίωξη εναντίον εκπαιδευτικού, η οποία ανάρτησε στο χώρο του σχολείου εικαστική δημιουργία των μαθητών και μαθητριών της για την ειρήνη, στο οποίο υπήρχε και αίτημα για ελευθερία στην Παλαιστίνη.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

286) Ο Βουλευτής Κιλκίς κ. Στέφανος Παραστατίδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Γυμνασίου Κυθήρων με ψήφισμά του διαμαρτύρεται για την υποστελέχωση του Γυμνασίου Κυθήρων, με κενά που υπερβαίνουν τις 55 ώρες, με αποτέλεσμα το εβδομαδιαίο πρόγραμμα να είναι το ελλιπέστερο καταγεγραμμένο ανά τα έτη και αναλύεται περαιτέρω το υφιστάμενο πρόβλημα των ελλείψεων.

Υποδομών και Μεταφορών - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

287) Οι Βουλευτές Λαρίσης κ. Γεώργιος Λαμπρούλης, Μαγνησίας κ. Κωνσταντίνος Βασίλειος Μεταξάς, Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Τοπικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων Πηνειού με επιστολή του ενημερώνει ότι αδυνατεί να αναλάβει την λειτουργία, τη φύλαξη και τη συντήρηση του Φράγματος Γυρτώνης και ζητά κρατική επιχορήγηση.

Τουρισμού - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

288) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Αυτόνομοί Μηχανικών Ανατολικής Κρήτης (ΑΜΑΚ) με Δελτίο Τύπου ζητούν να αποσυρθεί το "Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο" για τον Τουρισμό το οποίο προωθεί τη μεγέθυνση του μοντέλου που λειτουργεί ήδη, χωρίς όμως να θέτει προϋποθέσεις για την βιώσιμη ανάπτυξη του.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

289) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. Ιωάννης Λαμπρόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Μεσσηνίας με επιστολή ζητά την τροποποίηση του Κανονισμού χορήγησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης στο προϊόν της κορινθιακής σταφίδας, λόγω της μειωμένης παράγωγης από τα δυσμενή καιρικά φαινόμενα.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Εσωτερικών

290) Η Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Μαρία Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Κυπαρισσίας με ανοιχτή επιστολή του απεικονίζεται το εύρος των προβλημάτων που υφίστανται στο πεπαλαιωμένο και προβληματικό δίκτυο ύδρευσης της ευρύτερης περιοχής και αιτείται απάντησης.

Εθνικής Άμυνας

291) Η Βουλευτής Αχαΐας κυρία Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλαδική Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών (Π.Ο.Ε.Σ.) με επιστολή της που αφορά την επικείμενη ενοποίηση των στρατιωτικών νοσοκομείων και αιτείται απάντησης .

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

292) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Βασίλειος-Νικόλαος Υψηλάντης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Νισύρου ζητά να εξεταστεί η δυνατότητα ακτοπλοϊκής σύνδεσης της Νισύρου, με το λιμάνι της Καρδάμαινας (Κως) τις ημέρες Παρασκευή, Σάββατο Κυριακή και Δευτέρα και με το κεντρικό λιμάνι της Κω τις ημέρες Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη, έτσι ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των κατοίκων της Νισύρου.

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

293) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Βασίλειος-Νικόλαος Υψηλάντης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Καθηγούμενος και Πατριαρχικός Έξαρχος Πάτμου με επιστολή του θέτει το θέμα της δυνατότητας παράτασης της προθεσμίας διόρθωσης των αρχικών κτηματολογικών εγγραφών του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου.

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

294) Η Βουλευτής Κυκλάδων κυρία Αικατερίνη Μονογυιού κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Νάξου & Μικρών Κυκλάδων ζητά την

παράταση της προθεσμίας υποβολής δηλώσεων ιδιοκτησίας στο Κτηματολόγιο και παράλληλα να εξετασθεί και το αίτημα του Επάρχου Τήνου για λάθη στο Κτηματολόγιο.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

295) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. Διονύσιος-Χαράλαμπος Καλαματιανός κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γεωπόνων Ελεύθερων Επαγγελματιών Νομού Ηλείας με επιστολή του ενημερώνει για τη μειωμένη παραγωγή ελαιολάδου στην Ηλεία εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών και της ανομβρίας και ζητά να διερευνηθούν όλες οι πιθανές δυνατότητες οικονομικής βοήθειας των πληττόμενων παραγωγών, μέσω εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων.

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

296) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Βασίλειος-Νικόλαος Υψηλάντης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Καλύμνου ζητά να εξεταστεί η δυνατότητα ακύρωσης της απόφασης του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών για την απόσυρση του πλοίου "ΝΗΣΟΣ ΚΑΛΥΜΝΟΣ" και αιτείται απάντησης.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Στην με αριθμό 4787/20/05/2024 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Παφίλη Αθανάσιου, Δάγκα Παρασκευής (Βιβής), Παπαναστάση Νικόλαου, Τσοκάνη Χρήστου δόθηκε με το υπ' αριθμό 53782/15.7.2024 έγγραφο από την Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./24/3966/20-02-2020 απόφαση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, εγκρίθηκε η πρόσληψη-κατάταξη εκατόν ογδόντα (180) Πυροσβεστών Πενταετούς Υποχρέωσης, επιτυχόντων-επιλαχόντων υποψηφίων της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν.3938/2011.

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./207/21299/17-12-2020 απόφαση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, εγκρίθηκε η πρόσληψη εκατόν δέκα (110) Πυροσβεστών Πενταετούς Υποχρέωσης, επιτυχόντων-επιλαχόντων υποψηφίων της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν.3938/2011.

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./194/19340/03-12-2020 απόφαση εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών ανανέωσης της θητείας είκοσι έξι (26) Πυροσβεστών Πενταετούς Υποχρέωσης στο Πυροσβεστικό Σώμα.

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./79/11109/22-06-2020 απόφαση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών πρόσληψης δώδεκα (12) χειριστών ελικοπτέρων Ε/Π τύπου ΒΚ-117 και AS-332 με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου για τη στελέχωση της Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων του Πυροσβεστικού Σώματος.

β) Κατά το έτος 2021:

Με την υπ' αριθμ. 42/30-09-2020 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με όμοιες Πράξεις, εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών για την κάλυψη είκοσι πέντε (25) θέσεων Δόκιμων Ανθυποπυραγών, εκατόν εβδομήντα (170) θέσεων Δόκιμων Πυροσβεστών, εκατόν πενήντα (150) ατόμων ως Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό και δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) Εποχικών Πυροσβεστών για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./119/16300/20-09-2021 απόφαση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006 εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών ανανέωσης της θητείας χιλίων πεντακοσίων (1.500) Πυροσβεστών Πενταετούς Υποχρέωσης.

γ) Κατά το έτος 2022:

Με την υπ' αριθμ. 50/04-11-2021, Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με όμοιες Πράξεις, εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών για την πρόσληψη έντεκα (11) ΠΕ Χειριστών Ελικοπτέρων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, για την κάλυψη είκοσι πέντε (25) θέσεων Δόκιμων Ανθυποπυραγών, για την κάλυψη εκατόν εβδομήντα (170) θέσεων Δόκιμων Πυροσβεστών και για την πρόσληψη δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) Εποχικών Πυροσβεστών για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./26Α/4239/17-03-2022 απόφαση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών πρόσληψης πεντακοσίων (500) ατόμων για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων επί θητεία στην Ειδική Μονάδα Δασικών Επιχειρήσεων (Ε.ΜΟ.Δ.Ε.) του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος.

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./81/9562/11-07-2022 απόφαση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών παράτασης των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για ένα (1) έτος, δέκα (10) χειριστών ελικοπτέρων για τα Ε/Π τύπου SUPER PUMA AS-332 L1 και ΒΚ-117 C1 για τη στελέχωση της Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων του Πυροσβεστικού Σώματος (Υ.Ε.Μ.Π.Σ.)

δ) Κατά το έτος 2023:

Με την υπ' αριθμ. 31/27-09-2022 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με όμοιες Πράξεις εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών για την πρόσληψη είκοσι πέντε (25) Δόκιμων Ανθυποπυραγών, εκατόν εβδομήντα (170) Δόκιμων Πυροσβεστών και δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) Εποχικών Πυροσβεστών για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών για τις ανάγκες της δασοπυρόσβεσης.

Με την υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./25/20318/02-03-2023 απόφαση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών πρόσληψης δώδεκα (12) χειριστών ελικοπτέρων για Ε/Π τύπου ΒΚ-117 και AS-332 με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας ενός (1) έτους.

Με την υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./55/28460318/02-03-2023 Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών παράτασης των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για ένα έτος, εννέα (9) χειριστών ελικοπτέρων για τα Ε/Π τύπου SUPER PUMA AS-332 L1 και ΒΚ-117 C1 για τη στελέχωση της Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων του Πυροσβεστικού Σώματος (Υ.Ε.Μ.Π.Σ.).

ε) Κατά το έτος 2024:

Με την αριθμ. 26/31-10-2023 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίθηκε η πλήρωση πενήντα (50) θέσεων ΔΕ Δόκιμων Ανθυποπυραγών και διακοσίων σαράντα (240) θέσεων ΔΕ Δόκιμων Πυροσβεστών καθώς και την πλήρωση επτακοσίων (700) θέσεων εξειδικευμένου προσωπικού εκ των οποίων εξακόσια πενήντα (650) άτομα στις Ειδικές Μονάδες Δασικών Επιχειρήσεων (ΕΜΟΔΕ), δέκα (10) ιατροί, δέκα (10) χειριστές ελικοπτέρων, δεκαπέντε (15) κυβερνήτες πλοηγοί, και δεκαπέντε (15) μηχανικοί (10 Αξιωματικοί και 5 Υπαξιωματικοί) για το Πυροσβεστικό Σώμα.

Με την αριθμ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./21/2064/15-03-2024 απόφαση εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών πρόσληψης δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) Εποχικών Πυροσβεστών για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών για τις ανάγκες της δασοπυρόσβεσης.

Η κατανομή του ανωτέρω προσωπικού ανά πυροσβεστική υπηρεσία, πυροσβεστικό σταθμό, κλπ. διενεργείται από το αρμόδιο όργανο του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος.

Όσον αφορά στη μονιμοποίηση των εποχικών πυροσβεστών, σας ενημερώνουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος: «*8. Νόμος ορίζει τους όρους και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπομένων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Νόμος ορίζει επίσης τα καθήκοντα που μπορεί να ασκεί το προσωπικό του προηγούμενου εδαφίου. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολουμένους με σύμβαση έργου.*»

Βάσει των ανωτέρω, απαγορεύεται η μετατροπή συμβάσεων ορισμένου σε αορίστου χρόνου, ενώ με τις διατάξεις του Π.Δ.164/2004 (Α' 134) θεσπίστηκαν σχετικές ρυθμίσεις, προκειμένου, να αποτρέπεται η τυχόν κατάχρηση σύναψης συμβάσεων ορισμένου χρόνου. Σχετική είναι και η αριθ. 146/2023 απόφαση του Β2' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με την οποία «*…Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, διαδοχικές συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου συναπτόμενες με το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τους λοιπούς φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, υπό την ισχύ των πιο πάνω διατάξεων του άρθρου 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος (δηλαδή από την 17.04.2001 και εφεξής) δεν μπορούν, ούτε και με νόμο, να μετατραπούν σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αόριστου χρόνου, έστω και αν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς και όχι πρόσκαιρες ή απρόβλεπτες ανάγκες του οικείου φορέα, που προέβη στην πρόσληψη. Ούτε καταλείπεται, πλέον, πεδίο εκτίμησης των συμβάσεων αυτών, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης, κατά τη δικαστική διαδικασία, ως συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου, στην περίπτωση που αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες διότι, έστω και αν τούτο συμβαίνει, ο εργοδότης, βάσει των πιο πάνω διατάξεων, δεν έχει την ευχέρεια να προβεί στη σύναψη σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος για την πρόσληψη τακτικού προσωπικού. …*»

Σε κάθε περίπτωση η εμπειρία που αποκτήθηκε με συμβάσεις Ι.Δ.Ο.Χ., μπορεί να αξιοποιηθεί κατά τη διαδικασία πρόσληψης στο δημόσιο βάσει των διατάξεων του ν. 4765/2021 (Α' 6).

Τέλος, για την ένταξη των πυροσβεστών πενταετούς και επταετούς υποχρέωσης στο μόνιμο προσωπικό, ισχύουν όσα προβλέπονται στις διατάξεις της παρ. 20 του άρθρου 15 του ν. 3938/2011 (Α' 61), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 212 του ν. 5094/2024 (Α' 390) και ως εκ τούτου αρμόδιο να ενημερώσει τη Βουλή των Ελλήνων, είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Πίνακας Διανομής:
- κ. Παφίλη Αθανάσιο
- κα Δάγκα Παρασκευή
- κ. Παπαναστάση Νικόλαο
- κ. Τσοκάνη Χρήστο

Εσωτερική Διανομή:
- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέα

Στην με αριθμό 5005/03/06/2024 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Δάγκα Παρασκευής (Βιβής), Αμπατιέλου Νικόλαου, Γκιόκα Ιωάννη, Διγενή Ασημίνας (Σεμίνας), Κανέλλη Γαρυφαλλιάς (Λιάνας), Κατσώτη Χρήστου, Κτενά Αφροδίτης, Μανωλάκου Διαμάντως, Παφίλη Αθανάσιου, Τσοκάνη Χρήστου δόθηκε με το υπ' αριθμό 53786/15.7.2024 έγγραφο από την Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Γραμματειακής Υποστήριξης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη του Υπουργείου Εσωτερικών
κ.α.α ΚΑΛΥΒΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από KONSTANTINOS KALYVAS
Ημερομηνία: 2024.07.15 10:24:23 EEST

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361324
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Αθήνα, 15 - 07 - 2024
Αριθ. πρωτ.: 53786

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτές Πίνακα Διανομής
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Τραγικές οι ελλείψεις στις δημόσιες δομές προστασίας παιδιού του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής»
Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 5005/03-06-2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εσωτερικών είναι αρμόδιο για την έγκριση της κίνησης των διαδικασιών πλήρωσης θέσεων τακτικού προσωπικού ή πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και σύμβαση μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 5027/2023 (Α' 48), περί Ετήσιου Προγραμματισμού Προσλήψεων (Ε.Π.Π.).

Στο πλαίσιο αυτό, σε συνεργασία με το αρμόδιο για τα θέματα προϋπολογισμού Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματα των φορέων που υποβάλλονται στο πλαίσιο του προγραμματισμού προσλήψεων προσωπικού και σε συνδυασμό με τις στρατηγικές προτεραιότητες για τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και της υποχρέωσης της τήρησης του λόγου μια πρόσληψη ανά μια αποχώρηση κατ' έτος συνολικά στο δημόσιο, διαμορφώνονται τα σχέδια για τις προσλήψεις τα οποία εγκρίνονται από τα αρμόδια κυβερνητικά όργανα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Στο πλαίσιο των Ε.Π.Π. των ετών 2022-2024, για την ενίσχυση της στελέχωσης με προσωπικό των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας των Περιφερειών της χώρας εγκρίθηκαν συνολικά πεντακόσιες έντεκα (511) θέσεις διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων.

Ειδικότερα, για την ενίσχυση της στελέχωσης με προσωπικό του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας της Περιφέρειας Αττικής εγκρίθηκαν συνολικά εκατόν εβδομήντα (170) θέσεις διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων ως ακολούθως:

- Για το έτος 2022, με την αρ. 50/04-11-2021 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με όμοιες Πράξεις, εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών για την πλήρωση σαράντα δύο (42) θέσεων.
- Για το έτος 2023, με την αρ. 31/27-09-2022 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών για την πλήρωση εβδομήντα έξι (76) θέσεων.
- Για το έτος 2024, με την αρ. 26/31-10-2023 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, εγκρίθηκε η κίνηση των διαδικασιών για την πλήρωση πενήντα δύο (52) θέσεων.

Όσον αφορά στη μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων ή των επικουρικά εργαζόμενων, σας ενημερώνουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος *«8. Νόμος ορίζει τους όρους και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπομένων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Νόμος ορίζει επίσης τα καθήκοντα που μπορεί να ασκεί το προσωπικό του προηγούμενου εδαφίου. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολουμένους με σύμβαση έργου.».*

Βάσει των ανωτέρω, απαγορεύεται η μετατροπή συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου, ενώ με τις διατάξεις του Π.Δ. 164/2004 θεσπίστηκαν σχετικές ρυθμίσεις, προκειμένου, να αποτρέπεται η τυχόν κατάχρηση σύναψης συμβάσεων ορισμένου χρόνου.

Σχετική είναι και η αριθ. 146/2023 απόφαση του Β2' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με την οποία *«…Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι διαδοχικές συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου συναπτόμενες με το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τους λοιπούς φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, υπό την ισχύ των πιο πάνω διατάξεων του άρθρου 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος (δηλαδή από την 17.04.2001 και εφεξής) δεν μπορούν, ούτε και με νόμο, να μετατραπούν σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αόριστου χρόνου, έστω και αν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς και όχι πρόσκαιρες ή απρόβλεπτες ανάγκες του οικείου φορέα, που προέβη στην πρόσληψη. Ούτε καταλείπεται, πλέον, πεδίο εκτίμησης των συμβάσεων αυτών, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης, κατά τη δικαστική διαδικασία, ως συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου, στην περίπτωση που αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες διότι, έστω και αν τούτο συμβαίνει, ο εργοδότης, βάσει των πιο πάνω διατάξεων, δεν έχει την ευχέρεια να προβεί στη σύναψη σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος για την πρόσληψη τακτικού προσωπικού. …»*

Σε κάθε περίπτωση η εμπειρία που αποκτήθηκε με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (ι.δ.ο.χ.) μπορεί να αξιοποιηθεί κατά τη διαδικασία πρόσληψης στο δημόσιο βάσει των διατάξεων του ν. 4765/2021 (Α΄ 6).

Επιπλέον, σας γνωρίζουμε ότι για να καλυφθούν οι ανάγκες των Υπηρεσιών σε προσωπικό που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, είναι εφικτή η στελέχωσή τους με αποσπάσεις ή μετατάξεις προσωπικού από άλλες Υπηρεσίες μέσω του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας τηρουμένων των διαδικασιών και προϋποθέσεων που ορίζονται στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο [ν. 4440/2016, (Α΄ 224)].

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4440/2016, όπως ισχύει: *«Διαδικασία διενέργειας προγράμματος κινητικότητας»: «1. Το πρόγραμμα κινητικότητας διενεργείται σε δύο κύκλους κατ` έτος και αφορά στην κάλυψη κενών θέσεων με μετάταξη και στην κάλυψη προσωρινών αναγκών με απόσπαση. 2. Ο πρώτος κύκλος κινητικότητας εκκινεί το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου κάθε έτους: οι Υπουργοί για τις υπηρεσίες των Υπουργείων των οποίων προΐστανται, καθώς και για τα εποπτευόμενα νομικά τους πρόσωπα, οι Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για τις υπηρεσίες τους και για τους ΟΤΑ α` και β` βαθμού της χωρικής αρμοδιότητάς τους, καθώς και οι επικεφαλής των Ανεξάρτητων Αρχών, αποστέλλουν στην Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας τα αιτήματά τους για κάλυψη θέσεων με μετάταξη ή απόσπαση, συνοδευόμενα από έκθεση αναφορικά με το υπηρετούν προσωπικό, τις εκτιμώμενες αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης και τις τυχόν τρέχουσες διαδικασίες προσλήψεων…».*

Εάν ένας φορέας επιθυμεί να συμμετέχει ως υπηρεσία υποδοχής στο Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας, απαιτείται καταρχήν να πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 4 του ν.4440/2016 και συγκεκριμένα την κατάρτιση περιγραμμάτων θέσεων εργασίας, καθώς και την καταχώρισή τους στο Ψηφιακό Οργανόγραμμα του άρθρου 16 του ν. 4440/2016, έτσι ώστε να καλυφθούν τυχόν υπηρεσιακές του ανάγκες είτε με μετάταξη είτε με απόσπαση προκειμένου στο πλαίσιο εύρυθμης λειτουργίας να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Ο Α' κύκλος κινητικότητας έτους 2024 ξεκίνησε στις 29 Ιανουαρίου 2024 με την υποβολή αιτημάτων από τους ενδιαφερόμενους φορείς υποδοχής, στάδιο το οποίο έληξε στις 22 Φεβρουαρίου 2024 [σχετ. η υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.49Κ/1289/οικ.1815/26-01-2024 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών (Α.Δ.Α.: ΡΟΔ846ΜΤΛ6-ΥΕΨ)]. Η αξιολόγηση των αιτημάτων των φορέων ολοκληρώθηκε από την Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας στη Συνεδρίαση της 28ης Μαρτίου τ.ε. και ακολούθως αναρτήθηκαν οι εγκεκριμένες θέσεις στην σχετική εφαρμογή του Μητρώου Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου, προκειμένου να υποβληθούν αιτήσεις έως και τις 15-04-2024 από τους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους [σχετ. η εγκύκλιος με στοιχεία ΔΙΔΑΔ/Φ.49Κ/1300/οικ.6667/03-04-2024 (Α.Δ.Α.: ΨΞΞΜ46ΜΤΛ6-ΚΟ4)]. Εν συνεχεία, κατόπιν των υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.49Κ/1302/οικ.8139/24-04-2024 (Α.Δ.Α.: ΨΣ1Υ46ΜΤΛ6-ΡΕΣ) και ΔΙΔΑΔ/Φ.49Κ/1305/οικ.8465/29-04-2024 (Α.Δ.Α.: 6ΞΨΟ46ΜΤΛ6-ΚΦΛ) εγκυκλίων, οι αρμόδιες υπηρεσίες προέλευσης προέβησαν στον έλεγχο των προϋποθέσεων μετακίνησης σε άλλη υπηρεσία των υπαλλήλων τους έως 30-04-2024. Από 01-05-2024 έως και 01-07-2024, οι φορείς υποδοχής και οι φορείς προέλευσης προέβησαν, κατά λόγο αρμοδιότητας, σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια για την ολοκλήρωση των μετακινήσεων, ήτοι την έκδοση αποφάσεων απόσπασης ή την δημοσίευση των αποφάσεων μετάταξης κατά τα ειδικώς οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 4440/2016.

Ωστόσο, σας γνωρίζουμε ότι στο πλαίσιο του Α' Κύκλου Κινητικότητας έτους 2024, για το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής δεν υπεβλήθη αρμοδίως αίτημα στην Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας για την ενίσχυση της στελέχωσής του είτε με μετάταξη είτε με απόσπαση προσωπικού από άλλες υπηρεσίες.

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι για την διατήρηση του υφιστάμενου προσωπικού στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας έχει ληφθεί ειδική μέριμνα καθώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4659/2020 (Α' 21), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν.4997/2022 (Α' 219): «*2. […] Για την έκδοση απόφασης μετάταξης ή απόσπασης σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4440/2016 (Α' 224) υπαλλήλων των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας του άρθρου 9 του ν. 4109/2013, απαιτείται, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023, η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του εποπτεύοντος Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η προϋπόθεση του πρώτου εδαφίου ισχύει, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023, και για το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών του π.δ. 265/1979 (Α' 74), το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών του α.ν. 726/1937 (Α' 228), το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης του άρθρου 6 του ν. 3106/2003 (Α' 30), το Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Παπάφειο Θεσσαλονίκης της παρ. 1.Ι. του άρθρου 127 του ν. 4199/2013 (Α' 216), το Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Ευρυτανίας της παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 4302/2014 (Α' 225) και τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) του ν. 4520/2018 (Α' 30). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών δύναται να παρατείνεται περαιτέρω το χρονικό διάστημα του πρώτου και δεύτερου εδαφίου.*».

Στο πλαίσιο της ανωτέρω εξουσιοδότησης, εκδόθηκε η υπ' αριθ. πρωτ. 113573/28-12-2023 (Β' 7459) κοινή απόφαση του αρμόδιου σήμερα Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του Υπουργού Εσωτερικών, σύμφωνα με την οποία το ανωτέρω χρονικό διάστημα των ως άνω φορέων παρατάθηκε έως 31-12-2024.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να ενημερώσει τη Βουλή των Ελλήνων είναι το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Πίνακας Διανομής:

- κα Δάγκα Παρασκευή
- κ. Αμπατιέλο Νικόλαο
- κ. Γκιόκα Ιωάννη
- κα Διγενή Ασημίνα
- κα Κανέλλη Γαρυφαλλιά
- κ. Κατσώτη Χρήστο
- κα Κτενά Αφροδίτη
- κα Μανωλάκου Διαμάντω
- κ. Παφίλη Αθανάσιο
- κ. Τσοκάνη Χρήστο

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέα

Στην με αριθμό 5006/03/06/2024 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Νοτοπούλου Αικατερίνης (Κατερίνας), Αποστολάκη Ευάγγελου, Γιαννούλη Χρήστου, Δούρου Ειρήνης (Ρένας), Θρασκιά Ουρανίας (Ράνιας), Κασιμάτη Ειρήνης (Νίνας), Κοντοτόλη Μαρίνας, Μάλαμα Κυριακής, Μεϊκόπουλου Αλέξανδρου, Μπάρκα Κωνσταντίνου, Παππά Πέτρου, Πούλου Παναγιούς (Γιώτας), Χρηστίδου Ραλλίας, Ψυχογιού Γεώργιου δόθηκε με το υπ' αριθμό 53776/15.7.2024 έγγραφο από τον Υπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Γραμματειακής Υποστήριξης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη του Υπουργείου Εσωτερικών
κ.α.α ΚΑΛΥΒΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από
KONSTANTINOS KALYVAS
Ημερομηνία: 2024.07.15
10:11:55 EEST

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Ν. Καραβασίλη
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361297
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Αθήνα, 15 - 07 - 2024
Αριθ. πρωτ.: 53776

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτές Πίνακα Διανομής
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Συνεχείς καθυστερήσεις και αναβολές στην παράδοση του Μητροπολιτικού Πάρκου Παύλου Μελά-Να συσταθεί άμεσα Φορέας Διαχείρισης»

Σχετ: «Η υπ' αριθμ. πρωτ. 5006/03-06-2024 Ερώτηση»

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο του Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος με την ονομασία «Αντώνης Τρίτσης», είχε εκδώσει την υπ' αριθμ. πρωτ. 14576/24-07-2020 Πρόσκληση ΑΤ06 με τίτλο «Αστική Αναζωογόνηση» (Α.Δ.Α.: ΨΤΤΡ46ΜΤΛ6-ΦΨΨ) όπου ο οικείος Δήμος ή/και η Περιφέρεια είχε τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης για περιοχές εντός αστικού ιστού στο πλαίσιο των κατωτέρω Μέτρων:

- Μέτρο IV: Παρεμβάσεις αναβάθμισης, εκσυγχρονισμού, αποκατάστασης και επανάχρησης για την αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας.
- Μέτρο V: Δράσεις και παρεμβάσεις βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών περιοχών και του οικιστικού περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο της παραπάνω Πρόσκλησης, ο Δήμος Παύλου Μελά υπέβαλε την Πρόταση «Δημιουργική επανάχρηση κτηρίου Στρατωνισμού του Μητροπολιτικού Πάρκου (πρώην στρατοπέδου) Παύλου Μελά» συνολικού προϋπολογισμού 6.905.832,26€, εκ του οποίου ποσό 2.500.000,00€ θα χρηματοδοτηθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑΝΕΚ) του ΕΣΠΑ 2014-2020 και από το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» το υπόλοιπο ποσό ύψους 4.405.832,26€.

Το έργο έχει ενταχθεί και υλοποιείται και το φυσικό του αντικείμενο αφορά την αποκατάσταση διώροφου διατηρητέου κτιρίου εντός του πρώην στρατοπέδου Παύλου Μελά, συνολικού εμβαδού 3.353 τ.μ.. Στην βόρεια πτέρυγα θα δημιουργηθούν χώροι για τη στέγαση δημοτικών υπηρεσιών ενώ στην νότια πτέρυγα θα χωροθετηθεί ένας εκθεσιακός χώρος, η αίθουσα δημοτικού συμβουλίου και ένα κυλικείο. Το πρώτο υποέργο αφορά στις εργασίες συντήρησης/αποκατάστασης του κτηρίου και το δεύτερο υποέργο στον αναγκαίο εξοπλισμό των χώρων.

Σας γνωρίζουμε ότι η αρμόδια υπηρεσία έχει προβεί σε αναζήτηση στοιχείων, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 46300/06-06-2024 έγγραφο, από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το Δήμο Παύλου Μελά και όταν περιέλθουν, θα επανέλθουμε με συμπληρωματική απάντηση.

Τέλος, όσον αφορά το Φορέα Διαχείρισης, το Υπουργείο Εσωτερικών αναμένει την τελική πρόταση από το Δήμο Παύλου Μελά για να προχωρήσουν άμεσα οι σχετικές διαδικασίες.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Πίνακας Διανομής:
- κα Νοτοπούλου Αικατερίνη
- κ. Αποστολάκη Ευάγγελο
- κ. Γιαννούλη Χρήστο
- κα Δούρου Ειρήνη
- κα Θρασκιά Ουρανία
- κα Κασιμάτη Ειρήνη
- κα Κοντοτόλη Μαρίνα
- κα Μάλαμα Κυριακή
- κ. Μεϊκόπουλο Αλέξανδρο
- κ. Μπάρκα Κωνσταντίνο
- κ. Παππά Πέτρο
- κα Πούλου Παναγιού
- κα Χρηστίδου Ραλλία
- κ. Ψυχογιό Γεώργιο

Εσωτερική Διανομή:
- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέα

Στην με αριθμό 5229/20/06/2024 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βιλιάρδου Βασίλειου δόθηκε με το υπ' αριθμό 40194/15.7.2024 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης η ακόλουθη απάντηση:

ALEXANDRA STEFANOU
15/07/2024 13:52

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
668e4da9972ec454ab15a56e
ΑΠ:40194
Υπογραφή: 15/07/24 13:18
Διανομή: 15/07/24 13:48

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Στεφάνου
Τηλέφωνο: 213151.6056
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 542 Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία)/ Πολιτική Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «*Ανάγκη για θεσμοθέτηση προληπτικών μέτρων αποφυγής της εργασιακής καταπόνησης των διανομέων παραγγελιών των Super Market σε συνθήκες εκδήλωσης έντονων καιρικών φαινομένων*».

ΣΧΕΤ.: Η αριθ. πρωτ. 5229/20-06-2024 Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Βασίλειο Βιλιάρδο, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, αναγνωρίζοντας το μεγάλο ζήτημα της διαχείρισης της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων, έχει ήδη εκδώσει την αρ. πρωτ.: 34666/03-6-2024 εγκύκλιο, (ΑΔΑ: ΡΓ1Ν46ΝΛΔΓ-ΩΟ6), με θέμα: Πρόληψη της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων την περίοδο του θέρους» στην οποία μεταξύ άλλων αναφέρονται τα εξής:

Οι εργοδότες οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ειδικά της προστασίας από την θερμική καταπόνηση αυτών, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

1. Ο προσδιορισμός των εργασιών και των χώρων εργασίας, όπου ο κίνδυνος θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων αναμένεται να είναι αυξημένος καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπισή του.

2. Η λήψη των κατάλληλων κατά περίπτωση τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για τη μείωση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων.

3. Η οργάνωση της κατάλληλης υποδομής για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και την παροχή πρώτων βοηθειών.

4. Η ενημέρωση και παροχή οδηγιών στους εργαζόμενους.

5. Η χορήγηση στους εργαζόμενους κατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας.

6. Οι εργοδότες οφείλουν να επιδεικνύουν ιδιαίτερη μέριμνα για την προστασία των εργαζομένων που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου. Η ένταξη των εργαζομένων στις παραπάνω ομάδες γίνεται από τον Ιατρό Εργασίας της επιχείρησης και, όπου δεν προβλέπεται η απασχόληση Ιατρού Εργασίας, με ιατρική βεβαίωση που θα προσκομίζει ο ίδιος ο εργαζόμενος.

7. Επιχειρήσεις υπαγόμενες σε συλλογικές ρυθμίσεις εργασίας εν ισχύ, οφείλουν να τηρούν τα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τη θερμική καταπόνηση, σύμφωνα με τυχόν ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται σε αυτές.

8. Η λήψη οργανωτικών μέτρων για την πρόληψη της θερμικής καταπόνησης όπως:

Οργάνωση του χρόνου εργασίας με προγραμματισμό διαλειμμάτων κατάλληλης διάρκειας για τη μείωση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων.

Προγραμματισμός των εργασιών που συνεπάγονται υψηλή θερμική καταπόνηση των εργαζομένων, κατά το δυνατόν, σε ώρες εκτός θερμοκρασιακών αιχμών.

Μείωση της απασχόλησης ή παύση εργασιών σε ιδιαίτερα επιβαρυμένους θερμικά χώρους όπως είναι τα μηχανοστάσια, χυτήρια, υαλουργεία, κεραμοποιεία, ναυπηγικές εργασίες κ.λπ. μεταξύ των ωρών 12.00-16.00.

Διαμόρφωση κυλικείων, ή άλλων κατάλληλων χώρων για το χρόνο διαλείμματος. Οι χώροι αυτοί, ανάλογα με τις αντικειμενικές ανάγκες και δυνατότητες, να εξοπλίζονται με σύστημα κλιματισμού. Οι χώροι αυτοί θα επιλεγούν μετά από συνεργασία του εργοδότη και του Τεχνικού Ασφάλειας, Ιατρού Εργασίας και μελών ΕΥΑΕ και όπου δεν υπάρχουν των εκπροσώπων των εργαζομένων.

Παροχή πόσιμου δροσερού νερού σε θερμοκρασία 10 -15 °C.

9. Ιδιαιτέρως για τις για υπαίθριες εργασίες προβλέπεται:

Χορήγηση και χρήση κατάλληλου καλύμματος κεφαλής όπου δεν προβλέπεται χρήση κράνους προστασίας, καθώς και προστατευτικών μέσων δέρματος.

Διαμόρφωση / επιλογή σκιερού μέρους για διαλείμματα.

Διαμόρφωση / επιλογή σκιερού μέρους ή κατασκευή κατάλληλων στεγάστρων για την εκτέλεση των εργασιών, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Προγραμματισμός των εργασιών έτσι ώστε οι πλέον επιβαρυμένες (π.χ. εργασίες ασφαλτόστρωσης) να γίνονται τις ώρες που οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες.

Μείωση της απασχόλησης ή/και παύση εργασιών κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ των ωρών 12.00-16.00 σε χειρωνακτικές εργασίες που εκτελούνται σε εξωτερικό χώρο, όπως διανομή και μεταφορά προϊόντων και αντικειμένων με δίτροχο όχημα, πατίνι, τροχοπέδιλα κ.α. (delivery). Εφόσον εφαρμοστεί το μέτρο της παύσης εργασιών διανομής, μπορεί να διατηρείται ενεργή η επιλογή της παραγγελιοληψίας με παραλαβή του χρήστη απευθείας από το κατάστημα (takeaway) καθώς και ενδεχόμενη δυνατότητα να εκτελείται διανομή με οχήματα ιδιωτικής χρήσης εκτός των δίκυκλων και λοιπών μέσων του προηγούμενου εδαφίου, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του Ν. 2696/1999, υπό ειδικότερους όρους ή προϋποθέσεις (εφόσον διαθέτουν κλιματισμό).

Χορήγηση πόσιμου δροσερού νερού (10-15 °C).

Σε κάθε περίπτωση, η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού λαμβανομένης υπόψη της φύσης της εργασίας, της σωματικής προσπάθειας που απαιτείται για την εκτέλεσή της και των κλιματολογικών συνθηκών των εποχών του έτους.

Ειδικότερα για τις ημέρες Τετάρτη 12.06.2024 και Πέμπτη 13.06.2024 κατά τα οποίες αναμενόταν να επικρατήσουν ιδιαίτερα υψηλές θερμοκρασίες (ιδίως στην Αττική, την Ανατολική Στερεά, την Ανατολική Πελοπόννησο και την Θεσσαλία) εκδόθηκε η αρ. πρωτ.: 35816/11-6-2024 εγκύκλιος, (ΑΔΑ: Ρ1Κ446ΝΛΔΓ-ΗΟ6), με θέμα: «Έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα», σύμφωνα με την οποία καθίστατο υποχρεωτική η παύση εργασιών κατά το χρονικό διάστημα 12.00'-17.00', σε χειρωνακτικές εργασίες που εκτελούνται σε εξωτερικό χώρο.

Β. Σημειώνεται ότι ο έλεγχος των ανωτέρω μέτρων έχει ανατεθεί στην Επιθεώρηση Εργασίας, η οποία, μέσω των κατά τόπους Περιφερειακών Διευθύνσεων Επιθεώρησης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, πρέπει να επικεντρώνεται σε προληπτικούς ελέγχους για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας την περίοδο αυτή και να μεριμνά για την άμεση ανταπόκριση στις περιπτώσεις σχετικών καταγγελιών εργαζομένων ή συλλογικών τους φορέων.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ

Στην με αριθμό 5230/20/06/2024 ερώτηση του Βουλευτή κ. Λαμπρόπουλου Ιωάννη δόθηκε με το υπ' αριθμό 67818/1575/15.7.2024 έγγραφο από την Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας η ακόλουθη απάντηση:

15.07.2024 13:18:27
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ψηφιακά
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
Konstantina
Papapetropoulou

Α. Π.: ΥΠΕΝ/ΥΠΣΥΝ/67818/1575
Ημ/νία: 15/07/2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Ταχ. Δ/νση: Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας: 11526 Αθήνα
Πληροφορίες: Κ.Παπαπετροπούλου
Τηλέφωνο: 2131513354
E-mail: k.papapetropoulou@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

ΚΟΙΝ.:
1. Βουλευτή κ. Ιωάννη Λαμπρόπουλο
2. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
3. Υπουργείο Ανάπτυξης

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερώτηση»

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 5230/20.6.2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τον Βουλευτή κ. Ιωάννη Λαμπρόπουλο επισημαίνουμε ότι η Κυβέρνηση, έχοντας απόλυτη επίγνωση της σημασίας της ελάφρυνσης του ενεργειακού κόστους για όλους τους καταναλωτές, έχει καταστήσει έμπρακτα ως πυλώνα της πολιτικής της, όπως έπραξε ήδη από τις πρώτες ημέρες της πρόσφατης ενεργειακής κρίσης, την στήριξη όλων των ενεργειακών καταναλωτών και την αποκλιμάκωση των τιμών προκειμένου να εξασφαλιστεί απρόσκοπτα η πρόσβαση στην ενέργεια όλων των νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Η εξασφάλιση προσιτών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας για νοικοκυριά και επιχειρήσεις αποτελεί πάγια επιδίωξη της πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στον τομέα της ενέργειας.

Σε συνέχεια πλήθους μέτρων στήριξης της κοινωνίας που έχουν ληφθεί έως σήμερα στο πλαίσιο της θεσμοθέτησης του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, σημειώνουμε ότι για όλους τους Πελάτες (εκτός των Ευάλωτων Πελατών) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 39 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες, ο Προμηθευτής δύναται να προβλέπει δυνατότητα εξόφλησης του Λογαριασμού Κατανάλωσης σε δόσεις βάσει ειδικών όρων που συμφωνούνται στη Σύμβαση και καθορίζουν κατ' ελάχιστον το πλήθος των περιοδικών πληρωμών και τη συχνότητα αυτών, το επιτόκιο που ενδεχομένως εφαρμόζεται, καθώς και υπολογισμό της συνολικής ποσοστιαίας επιβάρυνσης του ποσού του Λογαριασμού Κατανάλωσης λόγω καταβολής του σε δόσεις. Επιπροσθέτως, στην παράγραφο 9 του ανωτέρω άρθρου ορίζεται ότι σε Πελάτες οι οποίοι είναι πιθανόν να αντιμετωπίζουν δυσχέρεια ή αδυναμία αποπληρωμής λογαριασμών κατανάλωσης, ο Προμηθευτής δύναται να παρέχει, πέραν των προβλέψεων της παραγράφου 3, ειδικά προγράμματα ρύθμισης εξόφλησης λογαριασμών ή διακανονισμού παλαιότερων οφειλών, ιδίως μέσω δόσεων.

Περαιτέρω, επιχειρήσεις από όλη τη χώρα και κάθε μεγέθους και νομικής μορφής, με πεδίο δράσης τον τουρισμό, την εστίαση, το εμπόριο και άλλες υπηρεσίες επωφελούνται από τα προγράμματα «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (συνολικός προϋπολογισμός 176,75 εκ. ευρώ) και «Αλλάζω συσκευή για επιχειρήσεις» (συνολικός προϋπολογισμός 176,75 εκ. ευρώ). Οι ωφελούμενοι διασφαλίζουν σημαντική οικονομική ενίσχυση για την υλοποίηση δράσεων που θα τους βοηθήσουν να εξοικονομήσουν ενέργεια και κατά συνέπεια μείωση του ενεργειακού κόστους, ενώ παράλληλα θα αναβαθμίσουν ενεργειακά την επιχείρησή τους, συμβάλλοντας στην προσπάθεια μείωσης εκπεμπόμενων ρύπων.

Μέσω του προγράμματος «Αλλάζω συσκευή για επιχειρήσεις» , οι επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα με επιδότηση έως 10.000€ (ή ποσοστό 50% για τις μικρές επιχειρήσεις και 40% για τις μεσαίες και τις μεγάλες) να εγκαταστήσουν νέο σύστημα θέρμανσης με χρήση αντλιών θερμότητας ή/και νέο σύστημα ηλιακής θέρμανσης, ή να προμηθευτούν έξυπνες συσκευές μέτρησης της καταναλισκόμενης ενέργειας (πίσω από το μετρητή του δικτύου) και να κάνουν δαπάνες λοιπών παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας που είναι απαραίτητες για την επίτευξη του ενεργειακού στόχου του προγράμματος (πχ αντικατάσταση παλαιών ενεργοβόρων συσκευών που χρησιμοποιούνται για την παροχή αγαθών και υπηρεσιών). Ήδη μέχρι σήμερα 1.800 αιτήσεις έχουν προεγκριθεί, ενώ πάνω από 4.000 βρίσκονται στην φάση επεξεργασίας της αίτησης τους.

Μέσω του προγράμματος «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα», οι επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα ευρύτερων παρεμβάσεων, όπως για παράδειγμα να προβούν σε εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης του κτιριακού κελύφους (πχ θερμομόνωση, συστήματα σκίασης κ.λπ.), να αντικαταστήσουν ενεργοβόρα συστήματα με νέας τεχνολογίας συστήματα (πχ σύστημα φωτισμού, ψύξης-θέρμανσης, παροχής ζεστού νερού, αερισμού κ.λπ.), να αντικαταστήσουν παλαιό εξοπλισμό παροχής αγαθών και υπηρεσιών (πχ φούρνους, ψυγεία κ.λπ.) ,να εγκαταστήσουν ηλιοθερμικά συστήματα κ.λπ. Στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνεται και το σύνολο των υπηρεσιών μηχανικού που απαιτούνται (έκδοση πιστοποιητικών, μελέτες, άδειες κ.λπ.). Η επιδότηση ανάλογα με τον τύπο της παρέμβασης και των δαπανών, καθώς και του μεγέθους της επιχείρησης, φτάνει έως και το 65%. Ήδη έχουν ανταποκριθεί και είναι σε προέγκριση περίπου 1.500 επιχειρήσεις ενώ 3.000 βρίσκονται σε φάση επεξεργασίας της αίτησης τους.

Παράλληλα, θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρακολουθεί στενά το ζήτημα του κόστους της ενέργειας και διαμορφώνει τις αναγκαίες παρεμβάσεις του σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, στοχεύοντας πάντοτε στην εξομάλυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις.

Η Υφυπουργός

Αλεξάνδρα Σδούκου

Στην με αριθμό 5259/21/06/2024 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Δελή Ιωάννη, Στολτίδη Λεωνίδα δόθηκε με το υπ' αριθμό 54057/15.7.2024 έγγραφο από τον Υπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Γραμματειακής Υποστήριξης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη του Υπουργείου Εσωτερικών
κ.α.α ΚΑΛΥΒΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από
KONSTANTINOS KALYVAS
Ημερομηνία: 2024.07.16
09:39:59 EEST

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 15 - 07 - 2024
Αριθ. πρωτ.: 54057

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Ν. Καραβασίλη
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361297
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτές:
- κ. Δελή Ιωάννη
- κ. Στολτίδη Λεωνίδα

Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Για την χρηματοδότηση και κατασκευή του νέου σχολικού κτιρίου για τα σχολεία Ειδικής Αγωγής στο Δήμο Θέρμης της ΠΕ Θεσσαλονίκης»

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 5259/21-06-2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι πρωτοβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), για την εκπλήρωση της αποστολής τους και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, στις οποίες περιλαμβάνεται η επισκευή σχολικών κτιρίων καθώς και η σχολική στέγαση, χρηματοδοτούνται ετησίως από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.), οι οποίοι εγγράφονται κάθε έτος στον Κρατικό Προϋπολογισμό που ψηφίζεται από τη Βουλή των Ελλήνων. Εν συνεχεία, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.), καθορίζεται το ύψος των πιστώσεων που προορίζονται για την κάλυψη επενδυτικών καθώς και λειτουργικών δαπανών.

Στο πλαίσιο αυτό, στο Δήμο Θέρμης έχει προγραμματιστεί να κατανεμηθεί από τους Κ.Α.Π. έτους 2024, ποσό ύψους 309.060,00€ για κάλυψη δαπανών εκτέλεσης έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων και ποσό ύψους 187.700,00€ για επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων, ενώ ίδια ποσά αποδόθηκαν στον Δήμο και κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους.

Η περαιτέρω διαχείριση των πιστώσεων αυτών γίνεται κατόπιν σχετικών αποφάσεων των οικείων δημοτικών συμβουλίων υπό την εποπτεία του κράτους, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και σε πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών.

Επίσης, το Υπουργείο Εσωτερικών δημιούργησε το Ειδικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Δήμων με την ονομασία «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ», με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης των Δήμων της χώρας, τη βελτίωση των υποδομών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται:

- Η υπ' αριθμ. πρωτ. 5133/23-02-2018 Πρόσκληση ΙΙ (Α.Δ.Α.: 6Ο9Ψ465ΧΘ7-ΑΓΡ) με τίτλο «Επισκευή, συντήρηση σχολικών κτιρίων & αύλειων χώρων και λοιπές δράσεις» συνολικού ύψους 50.000.000,00€ με σκοπό τη βελτίωση των υποδομών της Α΄ βάθμιας και Β΄ βάθμιας εκπαίδευσης, στην οποία ο Δήμος Θέρμης εντάχθηκε με χρηματοδότηση ύψους 319.500,00€.

- Η υπ' αριθμ. πρωτ. 30292/19-04-2019 (Α.Δ.Α.: 68Γ3465ΧΘ7-Ψ25) απόφαση επιχορήγησης των Δήμων της χώρας για την υλοποίηση έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων, όπου ο Δήμος Θέρμης χρηματοδοτήθηκε με ποσό ύψους 459.300,00€.

Επιπλέον, το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο του Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος με την ονομασία «Αντώνης Τρίτσης», είχε εκδώσει την υπ' αριθμ. πρωτ. 16401/28-08-2020 Πρόσκληση ΑΤ07 με τίτλο «Αξιοποίηση του κτιριακού αποθέματος των Δήμων» (Α.Δ.Α.: 65ΕΔ46ΜΤΛ6-8ΟΗ). Η ομάδα Γ της Πρόσκλησης αφορά την ωρίμανση, ανέγερση ή επέκταση σχολικών κτιρίων προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, Ειδικών Σχολείων, καθώς επίσης και Δημοτικών Εστιών μαθητών/σπουδαστών/κ.α. Ο Δήμος Θέρμης δεν υπέβαλε σχετική πρόταση.

Σας γνωρίζουμε ότι η αρμόδια υπηρεσία έχει προβεί σε αναζήτηση στοιχείων από το Δήμο Θέρμης με το υπ' αριθμ. πρωτ. 51339/03-07-2024 έγγραφο και μόλις περιέλθουν, θα επανέλθουμε με συμπληρωματική απάντηση.

Σε κάθε περίπτωση, μόλις ο Δήμος Θέρμης καταθέσει το σχετικό αίτημα, αφού επικαιροποιηθούν από μεριάς του οι σχετικές μελέτες, το Υπουργείο Εσωτερικών θα χρηματοδοτήσει το νέο σχολικό κτήριο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Εσωτερική Διανομή:
- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η ανακοίνωση των αναφορών.

Εισερχόμαστε τώρα στην συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της, της 24ης Οκτωβρίου 2024, τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση, ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών.

Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Το Σώμα συνεφώνησε.

Πριν δώσω τον λόγο στον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας κ. Λαζαρίδη, έχει ζητήσει τον λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Δημήτριος Μάντζος.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ενημερώνω το Σώμα ότι κατά το άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής εγείρουμε ένσταση αντισυνταγματικότητας κατά του άρθρου 13 του συζητούμενου σήμερα σχεδίου νόμου. Το άρθρο 13, φέρει τίτλο: «Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων». Κατά τη στέρεη νομική και πολιτική μας άποψη που τεκμηριώνουμε στην κατατιθέμενη ένσταση, η εν λόγω διάταξη αντίκειται ευθέως στο άρθρο 102 παρ. 1 του Συντάγματος και στο τεκμήριο διαχείρισης των τοπικών υποθέσεων από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, αντίκειται στην αρχή της εγγύτητας κατά το Ενωσιακό και Εθνικό Δίκαιο, όπως έχει κρίνει και το ίδιο το Συμβούλιο της Επικρατείας από το 2021 και όπως αναλυτικώς θα τεκμηριώσουμε κατά τη συζήτηση της ενστάσεως αυτής.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Η προαναφερθείσα ένσταση αντισυνταγματικότητας του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

7/18 07 31/10/2024 ΑΑ1031ΓΤ

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΝΣΤΑΣΗ ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

(κατ' άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής)

των Βουλευτών της Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής

ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13

ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων»

Οι υπογράφοντες βουλευτές του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής προβάλλουμε ένσταση λόγω αντισυνταγματικότητας και λόγω αντίθεσης με το ενωσιακό δίκαιο κατά του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «***Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων***» και, συγκεκριμένα, κατά του άρθρου 13 με τίτλο «*Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων – Αντικατάσταση περ. γ) και δ) παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4819/2021*».

Με την προτεινόμενη διάταξη, προβλέπεται η αντικατάσταση της παραγράφου 2 του άρθρου 55 του ν. 4819/2021 (Α΄ 129), περί Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων και ειδικότερα η αντικατάσταση των περιπτώσεων γ) και δ) της διάταξης αυτής.

Σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ. 2 περίπτ. γ' και δ' του ν. 4819/2021, όπως σήμερα ισχύει:

8|18 ΑΑ1031ΓΤ 08

«γ) Για την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν στη διαχείριση των Αστικών Αποβλήτων (ΑΑ), τα οποία οφείλονται σε απρόβλεπτες καταστάσεις που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν κατάσταση έκτακτης ανάγκης με κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή να απειλήσουν τη δημόσια υγεία και δεν επιδέχονται αναβολή, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, να λάβει με απόφασή του οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο για την επίλυση του προβλήματος, περιλαμβανομένης και της μεταφοράς των ΑΑ σε μία ή περισσότερες νομίμως λειτουργούσες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων. Η ανωτέρω απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκτελείται υποχρεωτικά από τους εμπλεκόμενους φορείς διαχείρισης ΑΑ, βαρυνομένου του ωφελουμένου φορέα με το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να επιχορηγείται ο ωφελούμενος φορέας για το σύνολο ή μέρος της απαιτούμενης δαπάνης και η σχετική δαπάνη βαρύνει το Πράσινο Ταμείο. Η παρούσα περίπτωση εφαρμόζεται και στην περίπτωση άμεσης παύσης της λειτουργίας των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ) που λειτουργούν σε διαχειριστικές ενότητες περιφερειών, στις οποίες δεν υπάρχει νόμιμος εν λειτουργία Χώρος Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ) προβλεπόμενος από το αντίστοιχο ΠΕΣΔΑ ή νόμιμος εν λειτουργία χώρος αποθήκευσης. Για την έκδοση της απόφασης λαμβάνονται υπόψη ιδίως η φέρουσα ικανότητα των εγκαταστάσεων παραλαβής των ΑΑ και το συνολικό κόστος διαχείρισης των ΑΑ. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αντιστοιχία και για την περίπτωση κατά την οποία εν λειτουργία ΧΥΤ έχει κορεστεί ή παύσει τη λειτουργία του με απόφαση του αρμόδιου για τη διαχείρισή του οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

(δ) Το ΠΕΣΔΑ μπορεί να εκπονείται για περισσότερες της μίας περιφέρειες. Σε αυτή την περίπτωση, το ΠΕΣΔΑ καταρτίζεται από τους οικείους ΦοΔΣΑ και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των αρμοδίων περιφερειακών συμβουλίων, η οποία εκδίδεται και κυρώνεται κατά τη διαδικασία των περ. α' και β'. Μετά την κύρωσή του, το ΠΕΣΔΑ υλοποιείται από τους οικείους περιφερειακούς ΦοΔΣΑ».

Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «***Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων***» και συγκεκριμένα κατά το άρθρο 13 του εν λόγω σχεδίου νόμου πρόκειται να αντικατασταθεί η ανωτέρω περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 55 του ν. 4819/2021 ώστε ο Υπουργός Περιβάλλοντος μέσω απόφασής του δύνανται να αναθέτει προς το Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων την αντιμετώπιση αποκλίσεων και

9|18 09 ΑΑΙ031ΕΤ

αποτυχιών της διαχείρισης των αστικών αποβλήτων σε περιφερειακό επίπεδο, όπου η χρηματοδότηση των μέτρων αυτών προέρχεται από την παρακράτηση από τους δήμους των κεντρικών αυτοτελών πόρων και από τους Φο.Σ.Δ.Α. του τέλους ταφής του άρθρου 38 του ν. 4819/2021.

Με την προτεινόμενη διάταξη μεταβάλλεται η αρμοδιότητα επί διαφόρων ζητημάτων που αφορούν τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, καθώς η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 13 του σχεδίου νόμου προβλέπει ότι «γ) Για την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν στη διαχείριση των Αστικών Αποβλήτων (Α.Α.), τα οποία προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν κατάσταση έκτακτης ανάγκης με άμεσο κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή να απειλήσουν τη δημόσια υγεία και εφόσον δεν ληφθούν, για οποιοδήποτε λόγο, τα απαιτούμενα μέτρα από τους αρμόδιους φορείς ή αν αυτά δεν είναι επαρκή, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται με απόφασή του να αναθέσει στον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων την υλοποίηση οποιουδήποτε πρόσφορου μέτρου, περιλαμβανομένης και της έκδοσης απόφασης για τη μεταφορά των Α.Α. σε μια ή περισσότερες νομίμως λειτουργούσες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων. Η ανωτέρω απόφαση περί μεταφοράς Α.Α. εκτελείται από τους εμπλεκόμενους φορείς διαχείρισης. Η δυνατότητα μεταφοράς των Α.Α. υφίσταται και στην περίπτωση άμεσης παύσης της λειτουργίας των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (Χ.Α.Δ.Α.) που λειτουργούν σε διαχειριστικές ενότητες περιφερειών, στις οποίες δεν υπάρχει νόμιμος εν λειτουργία Χώρος Υγειονομικής Ταφής (Χ.Υ.Τ.), προβλεπόμενος από το αντίστοιχο ΠΕ.Σ.Δ.Α. ή νόμιμος εν λειτουργία χώρος αποθήκευσης, καθώς και αν ο εν λειτουργία Χ.Υ.Τ. έχει κορεστεί ή παύσει τη λειτουργία του με απόφαση του αρμόδιου για τη διαχείρισή του οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Επίσης προβλέπεται ότι προς τον σκοπό της αποτροπής της μη νόμιμης συσσώρευσης αποβλήτων και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, καθώς και για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται, με απόφασή του, να αναθέτει στον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων την υλοποίηση διαφόρων έργων και δράσεων.

Εκ της ανωτέρω προτεινόμενης ρύθμισης, εφόσον από τη διαχείριση αστικών αποβλήτων μπορεί να προκληθεί κατάσταση εκτάκτου ανάγκης με άμεσο κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να αναθέσει πλέον στο

10

10|18 ΑΑ1031ΓΤ

Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων την υλοποίηση οποιουδήποτε πρόσφορου μέτρου, περιλαμβανομένης και της έκδοσης απόφασης για τη μεταφορά των Α.Α. σε μια ή περισσότερες νομίμως λειτουργούσες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων. Το πιο σημαντικό είναι ότι προβλέπεται μία σειρά μέτρων που αποσκοπούν στην αποτροπή της μη νόμιμης συσσώρευσης αποβλήτων και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, με ανάθεση προς το Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων της υλοποίησης των σχετικώνν έργων και δράσεων σε μία σειρά περιπτώσεων.

Η προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 13 του σχεδίου νόμου αντίκειται καταφανώς στο Σύνταγμα, και τούτο διότι σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ. 1 Συντάγματος, η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.

Με την προτεινόμενη διάταξη προκύπτει μείζον ζήτημα αφαίρεσης της αρμοδιότητας διαχείρισης των αποβλήτων από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης («ΟΤΑ») και ανάθεσης αυτών στο Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, παρότι το εν λόγω ζήτημα αποτελεί τοπική υπόθεση, η διοίκηση των οποίων ανήκει εκ του άρ. 102 παρ. 1 Συντάγματος στους ΟΤΑ.

Οι ΟΤΑ εκ του Συντάγματος κατέχουν την αρμοδιότητα διαχείρισης των τοπικών υποθέσεων, ενώ η αρμοδιότητα της διαχείρισης των αστικών αποβλήτων τους έχει εκχωρηθεί έως σήμερα λόγω του γεγονότος ότι αποτελεί αποκλειστικά και μόνο τοπική υπόθεση. Συνεπώς, η προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 13 του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων» είναι αντισυνταγματική.

Ειδικότερα, η «τοπική υπόθεση» αντιδιαστέλλεται προς την «κρατική» υπόθεση. Η ανάθεση της διοίκησης των τοπικών υποθέσεων στους ΟΤΑ σημαίνει ότι αυτή η δραστηριότητα πρέπει, κατ' αρχήν, να ασκείται από αυτούς. Κατά την κατανομή των υποθέσεων στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως κριτήριο είναι, προδήλως, η ίδια η φύση της κατηγορίας αυτής των υποθέσεων, αν δηλαδή από την ίδια τη φύση τους ως τοπικών υποθέσεων πρέπει να ανατεθούν σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως με ευρύτερη ή στενότερη εδαφική αρμοδιότητα,

11/18 11 ΑΑ1031ΦΤ

γιατί, κατά περίπτωση, αφορούν υποθέσεις που η διαχείρισή τους έχει επίπτωση σε μικρότερη (δήμοι, κοινότητες) ή ευρύτερη περιφέρεια.

Με το εν λόγω άρθρο 102 Συντάγματος διασφαλίζεται η αυτοδιοίκηση, δηλαδή εξουσία να αποφασίζουν επί των τοπικών υποθέσεων δι΄ ιδίων οργάνων, εντός των πλαισίων των κανόνων που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία τους και θεσπίζονται από τον τυπικό νόμο ή την κατ΄ εξουσιοδότηση τούτου κανονιστικώς δρώσα διοίκηση (πρβλ. Σ.τ.Ε. Ολομ. 3229/1987,1809/1983 καθώς και Σ.τ.Ε.389/2009).

Κατά την έννοια δε της διατάξεως του άρθρου 102 του Συντάγματος, θέματα με τοπικό ενδιαφέρον είναι όσα έχουν ιδιαίτερο σύνδεσμο με συγκεκριμένο τόπο, δηλαδή προεχόντως αφορούν ορισμένη εδαφική περιοχή και συγκεκριμένα μια από τις εδαφικές περιοχές που αποτελούν την εκάστοτε διοικητική υποδιαίρεση της Χώρας. Πρόκειται ως εκ τούτου για θέματα τα οποία προεχόντως αφορούν την εδαφική περιοχή είτε ενός οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού ή δεύτερου βαθμού - εδαφική περιοχή μιας από τις δεκατρείς Περιφέρειες, στις οποίες διαιρείται η Χώρα.

Στην προκείμενη περίπτωση η προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 13 του ανωτέρω σχεδίου νόμου επιδιώκει να προβεί στη διαμόρφωση ενός συστήματος κατά το οποίο ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας θα διαθέτει αποφασιστικές αρμοδιότητες επί του ζητήματος της διαχείρισης των αποβλήτων και συγκεκριμένα αναφορικά με την υλοποίηση έργων και δράσεων που προβλέπονται από την εν λόγω διάταξη.

Τούτο όμως έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 102 Συντάγματος καθώς όλα τα εν λόγω ζητήματα αποτελούν τοπική υπόθεση που υπάγεται στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ, καθώς η διαχείριση των αποβλήτων διαθέτει στενό σύνδεσμο με το συγκεκριμένο τόπο στον οποίο βρίσκονται τα απόβλητα, δηλαδή προεχόντως αφορούν ορισμένη εδαφική περιοχή και συγκεκριμένα μια από τις εδαφικές περιοχές που αποτελούν την εκάστοτε διοικητική υποδιαίρεση της Χώρας. Άρα ενδεχόμενη μεταφορά της σχετικής αρμοδιότητας στο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας θα παραβιάζει το άρθρο 102 παρ. 1 Συντάγματος.

12

12|18 ΑΑ1031 ΓΤ

Άλλωστε, **βάσει της αρχής της εγγύτητας, η οποία αποτελεί ενωσιακή και εθνική αρχή,** μία δραστηριότητα πρέπει να ασκείται από οργανισμό του επιπέδου στο οποίο αυτή είναι πλησιέστερη. Συναφώς, η άσκηση μιας αρμοδιότητας πρέπει να ανατίθεται στις αρχές τις πλησιέστερες στους πολίτες. Η Εγγύτητα καθίσταται συνώνυμη με την αναγνώριση εύρυθμης δημοκρατικής λειτουργίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αρχή της Εγγύτητας διαμορφώνει την πολιτική ελευθερία να λαμβάνονται οι πολιτικές αποφάσεις στο επίπεδο που βρίσκεται πλησιέστερα στους πολίτες, προκειμένου να τους παρέχονται περισσότερες δυνατότητες για την άσκηση ελέγχου και επιρροής με δημοκρατικές αποφάσεις. Επιπλέον, η αρχή της εγγύτητας προβλέπεται ρητά στο άρθρο 16 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008.

Όπως έχει κριθεί και από το ΣτΕ (υπ' αριθμ. 929/2021), «***Επειδή, η διαχείριση των στερεών αποβλήτων διέπεται, τόσο κατά το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και το εσωτερικό δίκαιο που έχει θεσπισθεί σε συμμόρφωση με αυτό, από την αρχή της εγγύτητας, η οποία επιβάλλει τη διενέργεια της εν λόγω διαχείρισης κατά το δυνατόν πλησιέστερα προς τον τόπο παραγωγής τους***».

Η αρχή αυτή αποτυπώνεται, ήδη, στο άρθρο 16 του ν. 4042/2012 (Α΄ 24), με τον οποίο ο εσωτερικός νομοθέτης εναρμόνισε το ελληνικό δίκαιο προς την οδηγία 2008/98/ΕΚ "για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών" (ΕΕL 312), που ορίζει τα εξής: "1. Η χώρα υποχρεούται να διαθέτει ολοκληρωμένο και κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και εγκαταστάσεων ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, τα οποία συλλέγονται από νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η συλλογή αυτή καλύπτει και τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα από άλλους παραγωγούς, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές. ... 2. Το δίκτυο σχεδιάζεται κατά τέτοιο τρόπο που να επιτρέπεται στη χώρα να καταστεί αυτάρκης στον τομέα της διάθεσης αποβλήτων και της ανάκτησης των αποβλήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ***λαμβανομένων υπόψη των γεωγραφικών συνθηκών*** ή της ανάγκης για ειδικευμένες εγκαταστάσεις για ορισμένους τύπους αποβλήτων. 3. ***Το προαναφερόμενο δίκτυο επιτρέπει τη διάθεση των αποβλήτων ή την ανάκτηση των αποβλήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, σε μία από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις***, με τη χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μεθόδων και τεχνολογιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. 4. Κατά την εφαρμογή των παραγράφων 1, 2 και 3 λαμβάνεται υπόψη ότι οι αρχές της εγγύτητας και της αυτάρκειας δεν

13/18 13 ΑΑ1031ΓΤ

συνεπάγονται ότι η χώρα πρέπει να διαθέτει το πλήρες φάσμα των εγκαταστάσεων τελικής ανάκτησης στο έδαφος της".

Οι διατάξεις αυτές, οι οποίες δεν απαγγέλλουν, κατά το γράμμα τους, απόλυτες απαγορεύσεις, ***επιβάλλουν, μεν, τον καθορισμό του τόπου επεξεργασίας των αποβλήτων εγγύς του τόπου παραγωγής τους,*** επιβάλλουν, όμως, εκ παραλλήλου, να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της θέσης επεξεργασίας η ανάγκη εξειδικευμένων τύπων εγκαταστάσεων για ορισμένους τύπους αποβλήτων. Οι ίδιες, εξάλλου, διατάξεις, όσο και η ως άνω αρχή της εγγύτητας που αυτές αποδίδουν, δεν αποκλείουν ***την εξυπηρέτηση από μία η περισσότερες εγκαταστάσεις ορισμένης περιοχής, και περισσοτέρων τοπικών περιφερειών, ακόμη και νομών*** (πρβλ. ΣτΕ 1815/2016, σκ. 16), ιδίως, μάλιστα, όταν το απόβλητο αποτελεί, εν ταυτώ, ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, δηλαδή προϊόν, η επεξεργασία του οποίου προσλαμβάνει τη μορφή βιομηχανικής δραστηριότητας, ο δε ισχύων χωροταξικός σχεδιασμός ενθαρρύνει τη χωροθέτησή της τόσο πλησίον γεωργικής, κτηνοτροφικής ή πτηνοτροφικής περιοχής, όπου παράγεται το απόβλητο, όσο και εντός οργανωμένου υποδοχέα τέτοιων δραστηριοτήτων, θέσεων, δηλαδή, που δεν είναι δυνατόν να συμπίπτουν.

Από την ανωτέρω απόφαση του ΣτΕ αλλά και από την αρχή της εγγύτητας που αποτελεί ενωσιακή αρχή που διέπει τη διαχείριση των αποβλήτων συνάγεται ευθέως ότι η σχετική διαχείριση πρέπει να πραγματοποιείται όσο το δυνατό εγγύτερα στον τόπο παραγωγής των αποβλήτων. Αποτελεί εξ αυτού του λόγου μία καθαρά τοπική υπόθεση που υπάγεται στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ εντός της εδαφικής περιοχής των οποίων δημιουργούνται τα απόβλητα και πρέπει να τύχουν επεξεργασίας – διαχείρισης. Αντίθετα, η προτεινόμενη διάταξη παραβιάζει την ενωσιακή αρχή της εγγύτητας καθώς παρέχει την αρμοδιότητα λήψη αποφάσεων στο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος δεν δύναται εκ των πραγμάτων να έχει εμπεριστατωμένη άποψη και να γνωρίζει τις τοπικές συνθήκες κάθε περιοχής και τον τρόπο που θα πρέπει να τύχουν διαχείρισης τα απόβλητα σε κάθε περιοχή.

Για τους ανωτέρω λόγους, θεωρούμε πως η προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 13 του σχεδίου νόμου του του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων» είναι αντισυνταγματική κατά παράβαση του άρθρου 102 παρ. 1 Συντάγματος, ενώ

14/18 ΑΑ1031ΓΤ 14

παράλληλα έρχεται σε αντίθεση με το ενωσιακό δίκαιο και την αρχή της εγγύτητας που διέπει τη διαχείριση των αποβλήτων.

Αθήνα, 31 Οκτωβρίου 2024

Οι ενιστάμενοι βουλευτές

Ανδρουλάκης Νικόλαος

Μπιάγκης Δημήτριος

Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

15

15/18 ΑΑ1031ΓΤ

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Καζάνη Αικατερίνη

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Λιακούλη Ευαγγελία

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Νικητιάδης Γεώργιος

16/18

16
ΑΑ1031ΓΤ

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Πάνας Απόστολος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παραστατίδης Στέφανος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Χνάρης Εμμανουήλ

Χρηστίδης Παύλος

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Μάντζο. Παρακαλώ να διανεμηθεί.

Τον λόγο έχει τώρα ο Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μακάριος Λαζαρίδης για δεκαπέντε λεπτά.

Παρακαλώ, επίσης, να ανοίξει το ηλεκτρονικό σύστημα εγγραφής.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περιβάλλον, διαχείριση αποβλήτων και απορριμμάτων, πράσινη μετάβαση, εξοικονόμηση ενέργειας, όροι τόσο επίκαιροι και τόσο σχετικοί μεταξύ τους σε μία συγκυρία που η κλιματική κρίση, πιο επικίνδυνη από ποτέ, κρούει ηχηρά τον κώδωνα του κινδύνου. Η δοκιμασία για τον πλανήτη είναι έντονη. Η πρόκληση για χώρες και κυβερνήσεις μεγάλη. Το στοίχημα για όλους επιβεβλημένο να κερδηθεί.

Η Ελλάδα των τελευταίων ετών με σχέδιο και μεθοδικότητα, ξεπερνώντας στερεότυπα του παρελθόντος, έχει καταφέρει να πρωταγωνιστεί στην αντιμετώπιση των δραματικών αλλαγών στο κλίμα σε μία προσπάθεια άρρηκτου συνδυασμού της προστασίας του περιβάλλοντος, της βελτίωσης της ποιότητας ζωής του πολίτη και του εκσυγχρονισμού της οικονομίας. Σε αυτή την προσπάθεια εντάσσεται και το παρόν σχέδιο νόμου, που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση επί μακρόν. Συζητήσαμε εκτενώς τις προηγούμενες ημέρες στην αρμόδια επιτροπή και σήμερα ερχόμαστε στην Ολομέλεια, για να το ψηφίσουμε και να γίνει νόμος του κράτους.

Το συγκεκριμένο νομοθέτημα άπτεται σημαντικών πτυχών ανάμεσα στις οποίες ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου της διαχείρισης των αποβλήτων, η βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης και ανάπτυξης έργων ενέργειας, καθώς και η επίλυση χωροταξικών και πολεοδομικών ζητημάτων.

Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, προβλέπεται η ανακύκλωση του 55% του συνόλου των αστικών αποβλήτων έως το 2025 και του 60% έως το 2030. Στις συσκευασίες προβλέπεται ανακύκλωση του 60% κατά βάρος έως το 2025 και του 70% έως το 2030. Παράλληλα, μέχρι τότε, μόλις το 10% των παραγόμενων αποβλήτων θα καταλήγει σε διαδικασία υγειονομικής ταφής ως υπόλειμμα.

Η επίτευξη αυτού του στόχου είναι εφικτή, η αποφασιστικότητα της πολιτείας, η αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης να τον πετύχει δεδομένη όπως δεδομένη είναι και η ανταπόκριση των πολιτών, έτσι ώστε οι χωματερές με τους απειλητικούς για τη δημόσια υγεία όγκους σκουπιδιών να αποτελέσουν επιτέλους παρελθόν. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι διαχρονικά το πρόβλημα στη διαχείριση των αποβλήτων είναι έντονο. Ωστόσο, από το 2019 έως και σήμερα έχουν γίνει πολλά βήματα μπροστά. Χαρακτηριστικό είναι ότι πριν από πέντε χρόνια λειτουργούσαν μόλις τρεις μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων και κατασκευάζονταν άλλες πέντε. Πλέον λειτουργούν δώδεκα, κατασκευάζονται είκοσι δύο, δημοπρατούνται άλλες επτά, ενώ υπάρχουν και επιπλέον τέσσερα έργα με τη μορφή ΣΔΙΤ.

Επίσης, οι χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης των απορριμμάτων το 2019 ήταν εξήντα πέντε και σήμερα ο αριθμός τους έχει πέσει στους είκοσι. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Ότι έχει συντελεστεί σημαντική πρόοδος καθώς μειώθηκε η ποσότητα των απορριμμάτων που καταλήγουν ανεπεξέργαστα στις χωματερές, την ίδια ώρα που οι φορολογούμενοι έχουν αρχίσει να ανακουφίζονται από τα συνεχή πρόστιμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά, σύμφωνα με τον σχεδιασμό μας, σύμφωνα με τον σχεδιασμό της Κυβέρνησης, θα μηδενιστούν σε δύο χρόνια.

Με το νομοσχέδιο που προσδοκούμε να ψηφιστεί σήμερα τροποποιείται το υφιστάμενο πλαίσιο με σκοπό την αύξηση του ποσοστού της ανακύκλωσης, τη δημιουργία ισχυρών φορέων διαχείρισης αποβλήτων, την απλοποίηση διαδικασιών στη διαχείριση των αποβλήτων και την επίλυση προβλημάτων κατά τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων.

Ο βασικός κανόνας της ευρωπαϊκής πολιτικής «πληρώνω όσο ρυπαίνω» εκτιμούμε ότι μπορεί να αποτελέσει τη βάση της σωστής πολιτικής και στη χώρα μας στον τομέα αυτόν, όπως, βεβαίως, και η ακόμα πιο ευρεία χρήση της ανακύκλωσης από τα νοικοκυριά. Μεγάλη έμφαση δίνουμε στον καφέ κάδο που σχετίζεται με τη συλλογή οργανικών αποβλήτων. Δύσκολα -είναι αλήθεια- αυτός μπορεί να εφαρμοστεί για οικιακή χρήση, για πρακτικούς λόγους. Πιο εύκολα, όμως, είναι σε θέση να χρησιμοποιηθεί στους τομείς της εστίασης και της φιλοξενίας.

Κομβική, εξάλλου, είναι η πρόβλεψη εντός του νομοσχεδίου της εφαρμογής ενός ενιαίου πανελλαδικού συστήματος εγγυοδοσίας για πλαστικές φιάλες και φιάλες από αλουμίνιο μέχρι το τέλος του 2025. Περίπου δεκαπέντε χιλιάδες σημεία επιστροφής στην πλήρη ανάπτυξη του συστήματος θα μπορούν να διευκολύνουν τους καταναλωτές οι οποίοι θα εισπράττουν το αντίτιμο της εγγυοδοσίας αφού έχουν επιστρέψει προηγουμένως τις φιάλες.

Ταυτόχρονα, δημιουργείται μια υπηρεσία χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων σε μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς δήμους με πληθυσμό κάτω από δέκα χιλιάδες κατοίκους και παρέχεται ο κατάλληλος εξοπλισμός στους υπόλοιπους. Ανοίγει δε ο δρόμος για άμεση παρέμβαση του Υπουργείου για την αντιμετώπιση έκτακτων περιπτώσεων στη διαχείριση των αποβλήτων, για την αποτροπή της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης, για την προστασία της δημόσιας υγείας, ενώ τίθενται οι βάσεις για τη δημιουργία ισχυρών φορέων διαχείρισης αποβλήτων σε περιφέρειες της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα που παρουσιάστηκε σε διεθνές συνέδριο, οι επενδύσεις στα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αυξηθούν από τα 33 δισεκατομμύρια ευρώ κατά μέσο όρο σε 67 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως από το 2025 μέχρι το 2050. Και αυτό για να καταστεί εφικτός ο μαζικός εξηλεκτρισμός των μεταφορών, της θέρμανσης και της βιομηχανίας, να ενσωματωθούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να αντέξουν οι συχνότερες ακραίες καιρικές συνθήκες και οι απειλές στον κυβερνοχώρο.

Η Ελλάδα προσπαθεί να συμμετέχει ενεργά σε αυτή την προσπάθεια με τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και με στόχο να καταστούμε ανεξάρτητοι και ενεργειακά και περιβαλλοντικά. Δεν είναι τυχαίο ότι η εγκατεστημένη ισχύς μας στην ηλιακή και την αιολική ενέργεια έχει πρακτικά διπλασιαστεί, ούτε επίσης και το γεγονός ότι το 2023 υπερδιπλασιάσαμε τις επενδύσεις στα δίκτυά μας σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.

Η χώρα μας μπορεί να γίνει ένας σημαντικός καθαρός εξαγωγέας ηλεκτρικής ενέργειας και η «πράσινη» μετάβαση δεν μπορεί να συντελεστεί χωρίς φωτοβολταϊκά και ανεμογεννήτριες, οι οποίες -όπως και ο Πρωθυπουργός πριν από λίγες ημέρες από αυτό εδώ το Βήμα είπε- μπορούν να γίνουν ήδη εντός των δασών. Το λέω αυτό ως απάντηση στους συνωμοσιολόγους και τους λαϊκιστές που έχουν συνήθεια να παραποιούν την πραγματικότητα.

Με το εν λόγω νομοσχέδιο επιδιώκονται η αντιμετώπιση προβλημάτων αδειοδότησης και εγκατάστασης έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η προώθηση εγκατάστασης σχετικών τεχνολογιών εντός του συγκεκριμένου πλαισίου καθώς και η προώθηση της εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να περιοριστούν οι απορρίψεις «πράσινης» ενέργειας και να μειωθεί εν τέλει το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις βραδινές ώρες που οι παραγωγοί ΑΠΕ από φωτοβολταϊκούς σταθμούς είναι περιορισμένοι.

Η επιτάχυνση της εισαγωγής συστημάτων αποθήκευσης, είτε ως αυτοτελών σταθμών αποθήκευσης είτε ως προσθήκης σε υφιστάμενα ή υπό ένταξη έργα ΑΠΕ και το μοίρασμά τους σε όσο το δυνατόν περισσότερους ενδιαφερόμενους, είναι βέβαιο ότι θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό, είναι βέβαιο ότι θα μειώσει τις τιμές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και κατ' επέκταση το κόστος του ρεύματος για τον καταναλωτή.

Ειδικά όσον αφορά στην αποθήκευση, καθορίζεται ότι οι συμβατικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται είτε στην ηπειρωτική είτε στη νησιωτική Ελλάδα και οι οποίοι τίθενται εκτός λειτουργίας δύναται να τροποποιηθούν σε σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι συνολικής ισχύος 450 MW. Προβλέπεται δε η εγκατάσταση πιλοτικών μικρών πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος έως 8 MW εκάστου και συνολικής εγκατεστημένης ισχύος έως 80 MW σε

λιμνοδεξαμενές, ταμιευτήρες, τεχνητές λίμνες, που δεν εντάσσονται στο δίκτυο NATURA 2000 και φυσικά δεν χρησιμοποιούνται για ανάγκες ύδρευσης καταναλωτών με πόσιμο νερό και τεχνητά υδάτινα σώματα που έχουν δημιουργηθεί σε μη ενεργές εξορυκτικές εγκαταστάσεις. Σημειώνεται ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί της περίπτωσης αυτής δεν δύναται να καλύπτουν αθροιστικά επιφάνεια μεγαλύτερη του 5% της συνολικής επιφάνειας των υδάτινων επιφανειών.

Επιπλέον, στο νομοσχέδιο ενσωματώνονται τα άρθρα της ευρωπαϊκής οδηγίας 2023/2413 όσον αφορά στην προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, προωθείται η υλοποίηση προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας και η καλύτερη λειτουργία των φορέων της αγοράς ενέργειας, επιδιώκεται η ενίσχυση πληγέντων από φυσικές καταστροφές, ο εξορθολογισμός της αξιοποίησης ακινήτων ιδίως τουριστικών, η εύρυθμη λειτουργία του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων καθώς και η αναστολή οικοδομικών αδειών σε ειδικότερες περιοχές.

Μείζονος σημασίας θεωρείται η θέσπιση του προγράμματος ενεργειακής αναβάθμισης «ΣΥΣΤΑΔΩΝ» επιλέξιμων δημοσίων κτηρίων μέσω συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης προς ενίσχυση της ενεργειακής τους απόδοσης, αλλά και η ρύθμιση του πλαισίου χορήγησης ενισχύσεων και εγκατάστασης μικρών ανεμογεννητριών ανάλογα με το συνολικό τους ύψος και την επιφάνεια σάρωσης της πτερωτής τους.

Έτσι διασφαλίζεται ηλεκτρικός χώρος για την τοποθέτηση μικρών ανεμογεννητριών, σταθμών βιομάζας και μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών, ώστε να ενισχυθεί κατά το δυνατόν το μείγμα τεχνολογιών ΑΠΕ που συμμετέχουν στο ενεργειακό μείγμα του τοπικού συστήματος και της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Θα ήθελα πηγαίνοντας προς το κλείσιμο της ομιλίας μου να αναφερθώ εν συντομία και στην τροπολογία την οποία κατέθεσε χθες το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μια τροπολογία η οποία έρχεται να ρυθμίσει τα σοβαρά ζητήματα της τηλεθέρμανσης στη δυτική Μακεδονία, μια τροπολογία προς την πολύ σωστή κατεύθυνση, καθώς –τι κάνουμε με αυτήν;- ερχόμαστε και εξασφαλίζουμε πολύ χαμηλές τιμές στα νοικοκυριά που βρίσκονται σε μία περιοχή με μεγάλες δυσκολίες, κυρία Υφυπουργέ, λόγω της απολιγνιτοποίησης.

Μιλάμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για σαράντα πέντε χιλιάδες νοικοκυριά και θέλω να πιστεύω, καθώς δεν υπάρχει στην παρούσα φάση κάποια άλλη λύση, τουλάχιστον δεν ακούσαμε και στις επιτροπές κάποια άλλη πρόταση από τα κόμματα, να την υπερψηφίσετε γιατί –επαναλαμβάνω- αφορά σαράντα πέντε χιλιάδες νοικοκυριά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε αφορά όπως καταλάβατε άμεσα την ποιότητα της ζωής μας, αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας μας. Είναι πλέον καιρός να προχωρήσουμε σε έναν ουσιαστικό εκσυγχρονισμό της διαχείρισης των αποβλήτων και να ενισχύσουμε το πλαίσιο εξοικονόμησης ενέργειας. Η κλιματική κρίση, οι αυξημένες απαιτήσεις του σύγχρονου πολίτη και η ανάγκη για έναν καλύτερο πλανήτη για τις επόμενες γενιές μάς υποχρεώνουν να δράσουμε τώρα και να δράσουμε αποφασιστικά.

Με τη θετική μας ψήφο δεν καλύπτουμε απλώς μία θεσμική υποχρέωση. Θέτουμε, θέλω να πιστεύω, τα θεμέλια για ένα βιώσιμο μέλλον όπου η ανάπτυξη, η καινοτομία και βεβαίως η κοινωνική συνοχή μπορούν να συνυπάρχουν. Δεσμευόμαστε για μία Ελλάδα που είναι υπεύθυνη, προσαρμοστική και φιλική προς το περιβάλλον και καλούμε όλους τους πολίτες να συμμετάσχουν ενεργά.

Σας ζητώ να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και να ανοίξουμε τον δρόμο για μια νέα εποχή, μια νέα εποχή περιβαλλοντικής υπευθυνότητας. Η ψήφιση του σχεδίου νόμου αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την επίτευξη των στόχων μας και την προστασία του πλανήτη μας. Ας σταθούμε αντάξιοι αυτής της πρόκλησης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Λαζαρίδη.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον εισηγητή από τον ΣΥΡΙΖΑ, τον κ. Χρήστο Γιαννούλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμφωνώ απολύτως με τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας ότι πρέπει να ανταποκριθούμε σε μία πρόκληση, αλλά πρέπει να την οριοθετήσουμε. Θεωρώ εκ των ων ουκ άνευ να εκφράσουμε όλοι την οδύνη μας γι' αυτό που συμβαίνει στην Ισπανία ως αποτέλεσμα της κλιματικής κρίσης, των μέτρων που λαμβάνονται προληπτικά ή της συνέπειας των έργων προστασίας των πολιτών από τα πλημμυρικά φαινόμενα και δεν θα καταφύγω σε αυτή την πολύ ευκολοφόρετη κατηγορία του λαϊκισμού, για να συγκριθούμε με χώρες και καταστάσεις εκφράζοντας την οδύνη μας για κάτι που περνά ο λαός μιας χώρας. Μπορούμε να βγάλουμε διδάγματα και για το τι συμβαίνει στη δική μας χώρα.

Θα συμφωνήσω επίσης, πέρα από τη λογική των τροπολογιών-μικρορουσφέτι σε διάφορες περιφέρειες, στο ότι στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο θα μπορούσε να υπάρχει μια δημιουργική πρόκληση για το περιβάλλον και το μέλλον. Ακούω όμως με πολλή ευκολία να απευθύνετε κατηγορίες λαϊκισμού, μικροκομματικών συμφερόντων ή μικροκομματικής πολιτικής και την χρεώνετε στην Αντιπολίτευση. Πρέπει λίγο να διορθώσουμε τους καθρέφτες. Πρέπει, λοιπόν, να επαναπροσδιορίσουμε το ποιος λέει τι και προς ποιον το απευθύνει.

Κατά τη δική μου ταπεινή γνώμη λαϊκισμός και οπισθοδρόμηση είναι η συμπλεγματική συμπεριφορά στο κοινοβουλευτικό έργο. Λαϊκισμός και μικροκομματική προσέγγιση είναι να κατατίθεται μία τροπολογία που συμφωνεί το σύνολο σχεδόν του δημοκρατικού τόξου, από την Ελάσσονα Αντιπολίτευση, από το ΠΑΣΟΚ, για τη διακοπή της χρηματοδότησης των Σπαρτιατών –χωρίς να χρειάζεται να εξηγήσω τι είναι οι Σπαρτιάτες -συμφωνεί η Κυβέρνηση –για τα φώτα της δημοσιότητας- και στην πράξη την απορρίπτει. Αυτό είναι λαϊκισμός και είναι κάτι χειρότερο από λαϊκισμός. Είναι εμπόδιο στο να αποκτήσει την πολυπόθητη χαμένη αξιοπιστία του και το πολιτικό σύστημα το οποίο υπηρετούμε όλοι αλλά δεν είμαστε ίδιοι. Μπορεί να βρισκόμαστε όλοι εντός του κοινοβουλευτικού πλαισίου, ελέγχου δραστηριότητας, αλλά δεν εκφράζουμε όλοι τα ίδια πράγματα.

Και σε εκείνο που δεν μπορούμε να μη σταθούμε για λίγο είναι ότι η Κυβέρνηση που εκπροσωπείτε εσείς, κυρία Υπουργέ, σήμερα έχει καταρρίψει κάθε ρεκόρ κοινοβουλευτικής ανισορροπίας μεταξύ νομοσχεδίων και πρωτοβουλιών που ψηφίζονται μόνο από την πλειοψηφία και συναντούν την ακραία αντίδραση τεκμηριωμένη από την Αντιπολίτευση.

Είναι λαϊκισμός, επίσης, να μην υπάρχει η παραμικρή συστολή σε σχέση με το άρθρο 13, η αντισυνταγματικότητα του οποίου δεν είναι μόνο προς κρίση αλλά είναι και ένα κοινωνικό και πολιτικό χαρακτηριστικό. Είναι η αντίφαση, η πολιτική σας αντίφαση, ότι όταν ο χάρτης γίνεται μπλε κομπορρημονείτε, ενθουσιάζεστε, χειροκροτάτε, αναθαρρείτε, όλη η Ελλάδα είναι μπλε αυτοδιοικητικά, κάθε μικρός ή μεγάλος δήμος εκλέγει και έναν δήμαρχο με τη στήριξη της Νέας Δημοκρατίας κρυφή ή φανερή, όπως στις περιπτώσεις της Μαγνησίας, αλλά την ώρα που είναι να αποδώσετε αρμοδιότητες, πόρους και πολιτική στήριξη στην αυτοδιοίκηση, τότε ξαφνικά σας πιάνει δυσανεξία στο μακρύ χέρι του γραφειοκρατικού και αθηνοκεντρικού κράτους και λέτε «όπα, είναι ικανοί να τους έχουμε να μαζεύουν σταυρούς δεξιά και αριστερά στα μικρά και ορεινά χωριά, δεν είναι ικανοί να χειριστούν το θέμα των αποβλήτων».

Διαλέξτε με ποια αυτοδιοίκηση είστε: Την αυτοδιοίκηση του Μαυρογιαλούρου ή την αυτοδιοίκηση διακεκριμένων μορφών δημάρχων από όλο το πολιτικό φάσμα που κρίθηκαν και επιβεβαιώθηκε το έργο τους μέσα από την πορεία και την ψήφο των πολιτών;

Επίσης, λαϊκισμός και κομματική, μικρόνοη στάση είναι το να σχηματίζετε και να παρουσιάζετε μια εικόνα αυτής της χώρας και στα περιβαλλοντικά ζητήματα αλλά και κυρίως σε αυτά που έχουν σχέση με την οικονομία, την ποιότητα ζωής, την καθημερινότητα, την ακρίβεια, άλλος κόσμος ο δικός σας, άλλος κόσμος των Ελλήνων! Επί πεντέμισι χρόνια –θα διανύσουμε τον έκτο χρόνο-, συνεχίζεται αυτή η αντίφαση. Έχει γεννήσει μία πολιτική

ανισορροπία σε σχέση με τις αποστάσεις των πολιτικών δυνάμεων, αλλά με τον τρόπο που πολιτεύστε θα μικρύνει πολύ σύντομα και θα μικρύνει εις βάρος σας, αλλά δυστυχώς εις βάρος των Ελλήνων πολιτών.

Έχετε μια ακόμα ευκαιρία. Αναφέρθηκα στον κοινοβουλευτικό συμπλεγματισμό. Δεν είναι το μόνο παράδειγμα η τροπολογία του ΠΑΣΟΚ για την χρηματοδότηση των πολιτικών παραφυάδων του Κασιδιάρη και κάθε εγκληματικής οργάνωσης. Υπάρχει κατατεθειμένη μια τροπολογία σήμερα από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της διαχείρισης των αποβλήτων με κριτήρια για τη διαβάθμιση της αγροτικής γης και την ύπαρξη των απαραίτητων δομών, έτσι ώστε να είναι η πολιτεία πιο κοντά σε ανθρώπους που πλήττονται ή που δημιουργούν σε αγροτικές καλλιέργειες και σε δράσεις του πρωτογενή τομέα. Πεδίο δόξης λαμπρό!

Τι είναι αυτό που σας εμποδίζει μία φορά έστω για τα μάτια του κόσμου –το λέω σαρκαστικά- να αποδείξετε ότι είστε υπέρ της διαβούλευσης, ότι ακούτε προτάσεις; Γιατί, συνεχώς, όταν διαπιστώνονται τα αδιέξοδα, η αδράνεια, η αναποτελεσματικότητά σας, οχυρώνεστε πίσω από το καβούκι του σκαντζόχοιρου του «δεν υπάρχουν προτάσεις».

Μα πώς δεν υπάρχουν προτάσεις; Οι προτάσεις υπάρχουν σε μεγαλύτερο βαθμό ουσιαστικής προσέγγισης των προβλημάτων από τις γλυκανάλατες κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις των συναδέλφων της Συμπολίτευσης όπου με χιλιάδες ερωτήσεις περιγράφουν «μα τι ωραία είναι αυτή η Κυβέρνηση, τι αποτελεσματική είναι αυτή η Κυβέρνηση, πόσο καλή Κυβέρνηση έχουμε».

Και όταν ξαφνικά προκύπτουν γνήσια κοινοβουλευτικά αιχμηρές και ουσιαστικές ερωτήσεις από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, τότε ξαναθυμάστε το «αντάρτικο» και όλες αυτές τις μεθόδους σπέκουλας και παραπληροφόρησης για όσους έχουν τη γενναιότητα να το κάνουν. Εν πάση περιπτώσει!

Κύριε Υπουργέ, για μία ακόμη φορά, το Υπουργείο Περιβάλλοντος φέρνει προς ψήφιση ένα νομοσχέδιο το οποίο έχει φωτογραφικές ρυθμίσεις, αντισυνταγματικές διατάξεις, μικρορουσφέτια -το ακούσαμε λίγο πριν με την περίπτωση της Δράμας και την πολιτική καταγωγή του εισηγητή σας-, ρουσφέτια σε γνωστούς και φίλους, διορθώσεις σε πρόσφατα δικά σας ψηφισθέντα νομοσχέδια. Άλλη πρωτοτυπία αυτή!

Πού τη βρίσκετε την ανοχή και το κουράγιο να διορθώνετε δις, τρις, τετράκις, πολλάκις νομοσχέδια τα οποία ψηφίσατε πριν λίγους μήνες; Είναι μία νέα καινοτομία που εισάγετε με αρνητικό πρόσωπο. Ψηφίζετε για να ξεψηφίζετε. Αυτά γίνονται –συγγνώμη- μόνο σε παιδικούς σταθμούς. Και δεν υπάρχει ο όρος «πολιτικός παιδικός σταθμός», για να το λειάνω. Μόνο σε παιδικούς σταθμούς! «Πάρε εσύ-φέρε εσύ»! Δεν είναι νομοθετήματα αυτά. Αυτά τα νομοσχέδια είναι κάρτες τηλεπαιχνιδιού.

Καταφέρατε για μια ακόμη φορά να πετάξετε στον κάλαθο των αχρήστων οποιαδήποτε έννοια διαβούλευσης. Δεύτερο σημείο δυσανεξίας! Διαβούλευση είναι όσος χρόνος θα χρειαστεί να καταθέσουν πολίτες και φορείς τις απόψεις τους, για να το παρουσιάσετε ως επικοινωνιακό επίτευγμα ότι είστε άνθρωποι του δημοκρατικού διαλόγου και της διαβούλευσης, όσος χρόνος χρειάζεται για να κατατεθούν, να τα αγνοήσετε και να κάνετε το δικό σας. Αυτό!

Δεν πάνε να λένε οι εκπρόσωποι της αυτοδιοίκησης, οι εκπρόσωποι των παραγωγικών φορέων το ακριβώς αντίθετο από αυτό που εισηγείστε και αυτό που συμβαίνει στην ελληνική κοινωνία και στην ελληνική οικονομία; Εσείς θα «κρατάτε την αναπνοή σας» μέχρι να διαπιστώσετε ότι έχετε το αλάθητο του Πάπα και κάθε πρωτοβουλία σας διέπεται από απόλυτη σαφήνεια. Και μετά από δύο μήνες ξανά αλλάζετε τον νόμο.

Πάμε στη διαχείριση των αποβλήτων. Πάλι χωρίς διαβούλευση με τους δήμους πηγαίνετε σε συγχωνεύσεις των ΦΟΔΣΑ ανά περιφέρεια, των φορέων διαχείρισης των αποβλήτων. Έχουν δημιουργηθεί τεράστιες και ουσιαστικές αντιδράσεις. Ας μην πω τεράστιες, ας πω ότι έχουν δημιουργηθεί σημαντικές αντιδράσεις από ανθρώπους που δεν είναι το μόνο κριτήριο ότι συγχρωτίζεστε πολιτικά. Είναι και από ανθρώπους και στελέχη της αυτοδιοίκησης που έχουν μεγάλη εμπειρία στη διαχείριση των θεμάτων, και στον πρώτο και τον δεύτερο βαθμό.

Οι συγχωνεύσεις που προφανώς είναι μια μανιέρα και ένα εργαλείο το οποίο χρησιμοποιείτε αδιάκριτα χωρίς να εξετάζετε τα επιμέρους χαρακτηριστικά των υποθέσεων δεν αποτελούν πάντα λύση. Υπάρχει ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα στην Κρήτη. Προχωράτε στη συγχώνευση μιας Α.Ε που δεν αποτελεί ΦΟΔΣΑ σε ΦΟΔΣΑ χωρίς εκκαθάριση της Α.Ε..

Θα είμαι εγώ ο κακός ή ο λαϊκιστής αν χρησιμοποιήσω τον όρο της διοικητικής δομής ή της πολιτειακής αντίληψης της «μπανανίας»; Εν πάση περιπτώσει, εσείς θα το κρίνετε, γιατί όλα αυτά συμβαίνουν την ίδια στιγμή που η Ευρωπαϊκή Ένωση χτυπάει συνεχώς το καμπανάκι του κινδύνου για τις αδιαμφισβήτητες αποτυχίες μας, όχι τις επιτυχίες μας.

Υπήρξε η εθνική στρατηγική για την κυκλική οικονομία, το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία και το εθνικό σχέδιο πρόληψης αποβλήτων, κάτι που έχει μείνει στα χαρτιά. Και πόσο ακόμα βέβαια! Δεν έχετε προχωρήσει εδώ και πέντε χρόνια στις βασικές υποδομές ακόμα και των ΣΔΙΤ που είναι η αγαπημένη σας οικονομική διεργασία.

Όσον αφορά την πολιτική για τα πλαστικά μιας χρήσης, στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης δεν έχουν προσωπικό, για παράδειγμα, για να εποπτεύουν τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης.

Με ποιον τρόπο λύνει το παρόν νομοσχέδιο τα ζητήματα στα οποία αναφερόμαστε; Μεταφέρετε αρμοδιότητες εποπτείας στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και Υδάτων η οποία ακόμα δεν έχει στελεχωθεί. Πόσος είναι ο χρόνος υλοποίησης μιας δέσμευσης για τις δικές σας πολιτικές ταχύτητες; Πηγαίνετε με «πρώτη», με «δευτέρα», κινείστε με αυτόματο «κιβώτιο ταχυτήτων» ή απλά το «όχημα» είναι παροπλισμένο και απλά λέμε, λέμε, λέμε, και κάποια από αυτά θα μείνουν ως εντύπωση αλλά δεν θα γίνουν ποτέ πραγματικότητα;

Ανέφερε και ο κ. Μάντζος τα ζητήματα αντισυνταγματικότητας τα οποία θα συζητηθούν φαντάζομαι στον σχετικό χρόνο.

Καταργείτε επί της ουσίας την αυτοτέλεια των δήμων. Θα παρακάμπτονται συνεχώς. Το έχετε κάνει από την πρώτη στιγμή της ανάληψης της διακυβέρνησης της χώρας που δεν έγινε το 2023, έγινε το 2019. Η πρώτη σας επιλογή βέβαια ήταν η ΕΡΤ, το ΑΠΕ και η ΕΥΠ. Και είδαμε τα αποτελέσματα στην τελευταία. Αλλά, γενικά έχετε δημιουργήσει ένα νέο σύστημα διαχείρισης και δημόσιας διοίκησης. Ο κόσμος, τα προβλήματα, οι πολίτες, οι φορείς, οι εμπλεκόμενοι και ο Υπουργός -ο σούπερ Υπουργός!- ο οποίος θα έχει την τελική ευθύνη αξιολόγησης, ελέγχου, λογοδοσίας, διαφάνειας, έγκρισης, χρηματοδότησης, τα πάντα και τίποτε.

Η αυτοτέλεια των δήμων συνίσταται στον κίνδυνο ότι θα μπορούν να παρακάμπτονται από την κεντρική διοίκηση και θα υπάρχει ένας ακόμα «μικρο- μονάρχης», «μικροβαρόνος», ο Γενικός Γραμματέας Συντονισμού και Διαχείρισης Αποβλήτων, που στην ουσία θα μπορεί να αξιοποιεί τις αρμοδιότητες των ΟΤΑ.

Και η Κεντρική Ένωση Δήμων της χώρας και η Περιφερειακή Ένωση Δήμων και οι εκπρόσωποι των φορέων ήταν πραγματικά -είναι επιεικής η λέξη- κόλαφος γι' αυτές τις διατάξεις. Αποκλείοντας κάθε ευελιξία δράσης στους δήμους για την καταβολή της ετήσιας εισφοράς, αυτή παρακρατείται αυτόματα και αποδίδεται στον οικείο ΦΟΔΣΑ.

Εμείς είμαστε σταθερά κατά του τέλους ταφής, όταν οι δήμοι παραμένουν χωρίς πόρους και εξοπλισμό για τη διαλογή στην πηγή.

Για την οικονομία του χρόνου, για τα υπόλοιπα κεφάλαια θα χρησιμοποιήσω τον χρόνο της δευτερολογίας μου αργότερα.

Θέλω να κλείσω λέγοντας ότι επιτέλους κάποια στιγμή πρέπει να αντιληφθείτε ότι σε αυτή την Αίθουσα απαιτείται μια σοβαρότητα που ξεπερνάει τις συμπεριφορές και τις πρακτικές όπως αυτές που βλέπουμε και στα εθνικά θέματα με τις δηλώσεις Σαμαρά, που στην ουσία εκθέτουν έναν Πρωθυπουργό και μια Κυβέρνηση για πολύ επικίνδυνες καταστάσεις. Απαιτείται και χρειάζεται μια σοβαρότητα και μια αξιοπρέπεια όπου τουλάχιστον απ' αυτή την Αίθουσα να βγαίνει ένα μήνυμα ότι είμαστε αυτό που κάνουμε και όχι αυτό που λέμε και ότι η κοινοβουλευτική συνεννόηση, συναίνεση και αντίδραση στον λαϊκισμό είναι οι πράξεις και όχι τα λόγια.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Γιαννούλη.

Παρακαλώ να κλείσει ο ηλεκτρονικός κατάλογος.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον ειδικό αγορητή από το ΠΑΣΟΚ, τον κ. Φραγκίσκο Παρασύρη.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ (ΦΡΕΝΤΥ): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητώντας και αναλύοντας το παρόν σχέδιο νόμου τις τελευταίες ημέρες στην επιτροπή και σήμερα στην Ολομέλεια έρχεται στο μυαλό μου η φετινή απονομή των βραβείων Νόμπελ Οικονομίας σε τρεις σπουδαίους επιστήμονες οι οποίοι εστιάζουν στους κανόνες του παιχνιδιού ως προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη μέσω της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας των δημοκρατικών θεσμών,αλλά και ποιες είναι οι αξίες οι οποίες ιεραρχούνται από την πολιτεία.

Αν στην έρευνα συμπεριελάμβαναν και την Ελλάδα, ειδικά στον τομέα της ενέργειας, θα αναδείκνυαν τη λειτουργία θεσμών αποκλεισμού που περιορίζουν την πρόσβαση στις ευκαιρίες, εξυπηρετούν πρωτίστως συμφέροντα συγκεκριμένων αυξάνοντας έτσι τις ανισότητες, παρεμποδίζοντας την είσοδο νέων παικτών και τελικά υπονομεύοντας την οικονομική πρόοδο.

Είναι σημαντική μια γνήσια, ειλικρινής και συμπεριληπτική δημοκρατία τονίζει ο Σάιμον Τζόνσον. Εις ώτα μη ακουόντων θα πω εγώ ερμηνεύοντας την ενεργειακή πολιτική της Κυβέρνησης τα τελευταία πεντέμισι χρόνια. Και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτελεί προς απογοήτευση όλων την επανάληψη της ίδιας συνταγής αποτυχίας.

Είχε δίκιο ο Υπουργός προχθές στην επιτροπή όταν έλεγε ότι μεγαλύτερος εκδημοκρατισμός από τη φθηνή ενέργεια στους καταναλωτές δεν υπάρχει.

Μόνο που η πραγματικότητα τον διαψεύδει και δεν θα πρέπει να μας διαφεύγει η μεγάλη εικόνα, το γεγονός δηλαδή ότι το περασμένο καλοκαίρι η χώρα βίωσε και βιώνει ακόμα τιμές ρεύματος ενεργειακής κρίσης χωρίς να υπάρχει κρίση.

Από αστοχίες και παραλείψεις της Κυβέρνησης η χώρα έχει βρεθεί ανοχύρωτη χωρίς ανθεκτικότητα και παγιδευμένη σε ένα μοτίβο συνεχών κρίσεων και διακυμάνσεων της τιμής του ρεύματος, μία συνθήκη για την οποία αν δεν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα σχετικά με το Χρηματιστήριο Ενέργειας, το target model και τις διασυνδέσεις, θα χρονίζει αυξάνοντας επικίνδυνα το κόστος ζωής των ελληνικών νοικοκυριών. Πρόκειται για μία αγορά η οποία επιβραβεύει την ασυδοσία των ολιγοπωλίων της χονδρεμπορικής ρεύματος, μεταβολίζει διαρκώς τις κρίσεις σε δυσθεώρητα κέρδη για λίγους, ενώ αποτελεί μέγγενη για τους καταναλωτές. Πρόκειται για ένα ζήτημα που αποτελεί πλέον μείζον θέμα για την οικονομία της χώρας.

Η «πράσινη» μετάβαση από μια ευκαιρία για την αλλαγή του παραγωγικού μας μοντέλου και ως ένα νέο πεδίο μιας νέας συλλογικής έμπνευσης και δράσης έχει μετατραπεί σε βραχνά για την κοινωνία και την οικονομία με τους όρους που υλοποιείται συσσωρεύοντας ολοένα και μεγαλύτερη δυσαρέσκεια.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνοψίζει τις πολιτικές επιλογές που κάνατε τον τελευταίο ενάμιση χρόνο με τρόπο μάλιστα υποδειγματικό, καθώς επιβεβαιώνεστε διαρκώς κάνοντας ακόμη πιο διακριτές τις γραμμές διαφοροποίησής σας από τους υπόλοιπους δίχως συνεκτική λογική, με απουσία ουσιαστικής διαβούλευσης, με αποσπασματικότητα και φωτογραφικές ρυθμίσεις. Είναι η τρίτη φορά σε λιγότερο από έναν χρόνο που προχωράτε στην κατάθεση ενός σχεδίου νόμου το οποίο περιλαμβάνει δεκάδες άρθρα τα οποία απλά ρυθμίζουν, διευθετούν, κόβουν και ράβουν αρμοδιότητες και υπερσυγκεντρώνουν υπουργικές εξουσίες χωρίς να αισθάνεστε την ανάγκη της εφαρμογής των κανόνων της καλής νομοθέτησης.

Μόλις χθες στις 23.00' το βράδυ λάβαμε μία πολύ μεγάλη τροπολογία η οποία επιχειρεί να διευθετήσει ένα πολύ σημαντικό θέμα σε ό,τι αφορά την τηλεθέρμανση της δυτικής Μακεδονίας. Και παρά το γεγονός ότι από τη δική μας πλευρά σάς έχει κατατεθεί συγκεκριμένη πρόταση από την αρχή του χρόνου, δυστυχώς πάτε σε μία εντελώς διαφορετική κατεύθυνση μεταφέροντας ουσιαστικά το κόστος αυτής της διαδικασίας στους δήμους, στους πολίτες της δυτικής Μακεδονίας.

Πίσω από τις αδιόρατες γραμμές των αποσπασματικών διατάξεων που φέρνετε κατά καιρούς προς ψήφιση υπάρχει μία φιλοσοφία αποψίλωσης των δυνατοτήτων που έχουν οι τοπικές κοινωνίες εκφραζόμενες μέσα από τους οργανωμένους φορείς τους. Υπάρχει ένα έλλειμμα εμπιστοσύνης προς τις τοπικές κοινωνίες, κάτι που αποτελεί μία βασική ιδεολογική και πολιτική διαφορά μας στον τρόπο που εμείς αντιλαμβανόμαστε τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να επιτευχθούν αποτελεσματικότερα και σίγουρα πιο δίκαια και δημοκρατικά οι εθνικοί μας στόχοι σε πολλούς τομείς.

Από την ένσταση αντισυνταγματικότητας του άρθρου 13 αναδεικνύεται ότι για το ΠΑΣΟΚ η οργανωμένη αποκέντρωση και η εμπιστοσύνη στην τοπική αυτοδιοίκηση σε όλους τους τομείς είναι σήμερα η πρώτη προτεραιότητα, ενώ η ανάδειξη της τοπικής αυτοδιοίκησης σε μοχλό ανάπτυξης και επιταχυντή της συλλογικής ευημερίας είναι το πρώτο βήμα. Όμως, εσείς επιλέγετε ξανά τη ανάστροφη πορεία καθιστώντας τους ΟΤΑ από πρωταγωνιστές σε θεατές των αλλαγών που επιχειρούνται τα τελευταία χρόνια στο πεδίο εφαρμογής σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα άρθρα για τις καταργήσεις και συνενώσεις των φορέων διαχείρισης απορριμμάτων και κυρίως το άρθρο για τη μεταφορά βασικών εξουσιών της αυτοδιοίκησης στον εκάστοτε γενικό γραμματέα του Υπουργείου σας συνιστούν μια ευθεία βολή προς τους δήμους. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο το γεγονός ότι η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος εκφράζει την έντονη διαφωνία της με τα συγκεκριμένα άρθρα. Και επαναλαμβάνω για μία ακόμα φορά ότι δεν πρόκειται για μια ευκαιριακή θέση καθώς τα τελευταία χρόνια νομοθετείτε απορρυθμίζοντας τη λειτουργία της αυτοδιοίκησης αδιαφορώντας για την πραγματικότητα, κάτι που αποτελεί πολιτική σας επιλογή. Αρκεί μόνο να σας τονίσω ότι μετά από οποιαδήποτε φυσική καταστροφή και ύστερα από οποιαδήποτε κοινωνική κρίση μόλις φύγουν οι προβολείς των μέσων ενημέρωσης, οι περιφερειάρχες και οι δήμαρχοι είναι εκείνοι που καλούνται να βγάλουν τα κάστανα από τη φωτιά, γιατί αυτό επιβάλλει η αρχή της επικουρικότητας και της εγγύτητας.

Σχετικά με τη διαχείριση των απορριμμάτων, λοιπόν, ως ΠΑΣΟΚ τονίζουμε και υιοθετούμε την άποψη του Πανελληνίου Δικτύου ΦΟΔΣΑ και την απόφαση της ΚΕΔΕ σύμφωνα με τις οποίες οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου δεν δίνουν επαρκείς απαντήσεις για τον τρόπο λειτουργίας των φορέων, ενώ μεταφέρουν λειτουργικές και οικονομικές εκκρεμότητες στους νέους οργανισμούς.

Σας καλούμε έστω και την ύστατη στιγμή να αποσύρετε αυτές τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 7, ώστε πρώτα να διεξαχθούν ειδικές διαβουλεύσεις με κάθε μία από τις τέσσερις περιφέρειες καθώς κάθε περιφέρεια διέπεται από τα δικά της ειδικά χαρακτηριστικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι κατάλληλη μία ιστορική αναδρομή σε σχέση με τα ενεργειακά. Το 2009, μια ένταση στις σχέσεις Ρωσίας - Ουκρανίας και η δέσμευση του φυσικού αερίου ανάγκασε τη χώρα μας να αυξήσει τις εισαγωγές σε LNG. Παρ' όλα αυτά, οι καταναλωτές δεν είδαν καμμία διαφορά στους λογαριασμούς ρεύματος. Το 2017, η μείωση της προσφοράς ρεύματος από τους πυρηνικούς σταθμούς της Γαλλίας αύξησε τη ζήτηση σε φυσικό αέριο, αλλά τα μακροχρόνια συμβόλαια αγοράς αποσόβησαν την ενεργειακή κρίση.

Από τον Οκτώβριο του 2021, ο πόλεμος στην Ουκρανία οδήγησε στην εκτίναξη των τιμών του ρεύματος στην Ευρώπη και την Ελλάδα. Τα έκτακτα μέτρα στήριξης που έλαβε η Κυβέρνηση δεν αντιστάθμισαν τη μεταφορά πλούτου από τους καταναλωτές, παραγωγούς και προμηθευτές φυσικού αερίου και τα υπερκέρδη έπεφταν από τον ουρανό. Πρόκειται για τρεις φάσεις της ίδιας εποχής με μία σημαντική διαφορά. Από το 2020, η Ελλάδα έχει υιοθετήσει το target model με το χρηματιστήριο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, το μοντέλο της αγοράς, δηλαδή, που θεωρητικά θα οδηγούσε στη μείωση των τιμών του ρεύματος με παράλληλη διείσδυση των ΑΠΕ χωρίς κρατικές ενισχύσεις, κάτι

που αποδεικνύεται ότι έχει αποτύχει ολοκληρωτικά, διότι το ισχύον target model και το Χρηματιστήριο Ενέργειας δεν λειτουργεί αποτελεσματικά, οπότε θα οδηγεί διαρκώς σε αυξημένες τιμές ρεύματος.

Στο σημείο αυτό ανοίγω μια παρένθεση για να σας πω ότι στο ολιγοπώλιο της χονδρικής η ΔΕΗ παίζει συχνά πρωταγωνιστικό ρόλο. Να ξέρετε ότι εμείς περιμέναμε από τη ΔΕΗ να ανταποκριθεί στον κοινωνικό και αναπτυξιακό της ρόλο, διότι με την εύλογη εύνοια που της έχουμε παράσχει, λόγω της συμμετοχής του δημοσίου, θα μπορούσε ως ο μεγαλύτερος παίκτης της χονδρεμπορικής να συγκρατήσει τις τιμές χονδρικής και να κάνει την αγορά ενέργειας πιο ανταγωνιστική. Εδώ κλείνω την παρένθεση αυτή και ίσως να επανέλθω αργότερα.

Η μόνη, λοιπόν, αύξηση των τιμών ενέργειας μετά τη χρηματιστηριοποίησή της στην Ευρώπη θα μας ταλαιπωρεί, κάτι που επιβεβαιώνεται και στην έκθεση Ντράγκι, ενώ στη χώρα μας οι υψηλές τιμές ρεύματος επιβραδύνουν την «πράσινη» μετάβαση και φυσικά υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας. Σας τα είπε και ο Πρόεδρος του ΣΕΒ ο οποίος την προηγούμενη εβδομάδα στη γενική συνέλευση ανέφερε συγκεκριμένα τα εξής: «Ανάμεσα στα νέα προβλήματα ξεχωρίζει η υψηλότερη τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές μας και οι μεγάλες διακυμάνσεις της. Το υψηλό κόστος της ενέργειας μειώνει την ανταγωνιστικότητα, τροφοδοτεί τον πληθωρισμό, ενώ οι μεγάλες διακυμάνσεις εμποδίζουν την προβλεψιμότητα και δυσχεραίνουν τις επιχειρήσεις στη σύναψη συμφωνιών με πελάτες τους ακόμα και διάρκειας μερικών μηνών.». Αυτή είναι η πραγματικότητα, κύριε Υπουργέ, που δείχνει το πόσο ευάλωτη και ανοχύρωτη είναι η χώρα και δεν σας το λέει η Αντιπολίτευση ή απλά ένας Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ αλλά οι ίδιοι οι βιομήχανοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν ήδη προτάσεις και μελέτες από σοβαρά ερευνητικά κέντρα για την αναθεώρηση του target model, τις οποίες θα έπρεπε να έχει μελετήσει εδώ και καιρό η Κυβέρνηση και να έχει αρχίσει να τις θέτει σε εφαρμογή. Επομένως, αναγνωρίζοντας τις θεσμικές αδυναμίες της αγοράς και με αφορμή τη κατάθεση του αναθεωρημένου ΕΣΕΚ θα περιμέναμε το Υπουργείο να οργανώσει τη νομοθετική εργασία με τρόπο κατανοητό, ολιστικό και οραματικό.

Ας δούμε τι πετύχατε με τις επιλογές σας για τις οποίες και επαίρεστε. Πετύχατε να οδηγηθούμε μονοσήμαντα την τελευταία τριετία σε μια τεράστια είσοδο μονάδων ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας καπαρώνοντας τον ενεργειακό χώρο δυσανάλογα για τους μεγάλους παίκτες μετά την υπουργική απόφαση Σκρέκα τον Αύγουστο του 2022. Και αυτή η τεράστια είσοδος ΑΠΕ υπονομεύεται, διότι έγινε μονοδιάστατα, έγινε χωρίς ταυτόχρονη αποθήκευση, χωρίς συνδέσεις, χωρίς τις ηλεκτρικές λεωφόρους που διαφημίζετε και οι οποίες θα εξήγαγαν την παραγόμενη ενέργεια, στοιχεία τα οποία στο τέλος κινδυνεύουν να καταστήσουν προβληματικό και μη βιώσιμο όλο το μοντέλο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο οποίο έχουμε επενδύσει ως χώρα.

Πρέπει να σημειώσω ότι οι ρυθμοί με τους οποίους εισέρχονται στο σύστημα τα έργα ΑΠΕ, επειδή δεν προχώρησε μια ταυτόχρονη πολιτική αποθήκευσης, θα οδηγήσει σε περικοπές της πράσινης ενέργειας της τάξης του 20% έως 30% σύμφωνα με μελέτες επιστημονικών ινστιτούτων το 2030. Αυτό θα κλονίσει συνολικά την αγορά πράσινης ενέργειας με κίνδυνο, αν δεν λάβουμε άμεσα μέτρα, να καταρρεύσει συνολικά η αγορά.

Ενδεικτικά οι στόχοι του ΕΣΕΚ για την εγκατάσταση μονάδων ΑΠΕ μέχρι το 2030 θα πιαστούν εντός του 2025. Εδώ και ενάμιση χρόνο το ΠΑΣΟΚ θέτει επιτακτικά την ανάγκη για υποδομές αποθήκευσης με τρόπο που να περιοριστούν οι περικοπές από τη μία για τους παραγωγούς αλλά κυρίως –και προφανώς- διότι η ενέργεια από ΑΠΕ είναι φθηνή και η απόρριψή της κοστίζει ετησίως περί τα 220 με 250 εκατομμύρια για την ελληνική οικονομία και τους Έλληνες καταναλωτές.

Σήμερα, λοιπόν, και παρά τα ασφυκτικά δεδομένα η αποθήκευση ενέργειας στη χώρα είναι στο απόλυτο μηδέν. Η Κυβέρνηση ολιγώρησε και επέδειξε πρωτοφανή διστακτικότητα στην αποθήκευση, όταν ήδη από το 2021 η Ομάδα Εργασίας για την αποθήκευση είχε προχωρήσει στην περιγραφή των απαιτούμενων βημάτων. Προφανώς μέχρι σήμερα προτεραιότητα της Κυβέρνησης ήταν ο διαμοιρασμός του ενεργειακού χώρου με βάση την υπουργική απόφαση Σκρέκα το 2022.

Ωστόσο, τώρα, βεβιασμένα και χωρίς καμμία οργανωμένη πρόταση προχωράει με πανικό η Κυβέρνηση έναν αρχικό σχεδιασμό για την αποθήκευση. Επιπλέον, με δεδομένη τη μεγάλη είσοδο ΑΠΕ το επόμενο διάστημα οι στόχοι του Εθνικού Σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα για την αποθήκευση το 2030, οι οποίοι είναι 4,3 GW για τις μπαταρίες και 1,7 GW για αντλησιοταμιευτικά, θα πρέπει οπωσδήποτε να αναθεωρηθούν προς τα πάνω, για να μην πω μάλιστα ότι πρέπει να φτάσουν σε διπλάσια χωρητικότητα σε ό,τι αφορά τις μπαταρίες.

Αντί, λοιπόν, με υπευθυνότητα και επίγνωση της αστοχίας σας η Κυβέρνηση να παρουσιάσει μια ξεχωριστή νομοθετική πρωτοβουλία για την πολιτική αποθήκευσης, έρχεστε με τρόπο βιαστικό εντός τριών άρθρων να ρυθμίσετε επιμέρους θέματα. Μάλιστα στο άρθρο 41 παράγραφος 8, επιφυλάσσετε για τον εαυτό σας –μέσω του κυρίου Υπουργού- την απόφαση για τον ορισμό της σειράς επιλογής μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που θα λαμβάνουν όρους σύνδεσης υποκαθιστώντας πλείστα όργανα της πολιτείας. Επί της ουσίας υιοθετείτε το ίδιο κακό παράδειγμα της υπουργικής απόφασης Σκρέκα και αυτό μας κάνει ιδιαιτέρως επιφυλακτικούς.

Ωστόσο στο άρθρο 40, η ρύθμιση η οποία γίνεται για την εγκατάσταση μπαταριών σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς είναι στη σωστή κατεύθυνση, με την επισήμανση μόνο ότι θα πρέπει να αυξηθεί η ποσόστωση για τον ΔΕΔΔΗΕ, δηλαδή για τους μικρότερους παραγωγούς και ενδεχομένως να επεκταθεί και στα αιολικά πάρκα. Βεβαίως, τα τρία αυτά άρθρα δεν είναι αρκετά για να σχηματίσουν μια πολιτική αποθήκευσης στη χώρα. Υποδηλώνουν την αστοχία πολιτικής, τη βιασύνη και την έλλειψη σχεδιασμού με τρόπο που πάντα το επείγον καταπίνει το ωφέλιμο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Κλείνοντας, παρ' ότι στο άρθρο 28 γίνεται ένα βήμα για την αυτοκατανάλωση, στην παράγραφο 10 επιβάλλεται το «net billing» στους ΟΤΑ κλείνοντας και το τελευταίο παράθυρο για το «net metering» που υπήρχε. Ανήκει και αυτό στη σφαίρα της αντίληψής σας για την ανταμοιβή των τοπικών κοινωνιών οι οποίες έχουν αποκλειστεί από τον ενεργειακό χώρο για τη μείωση των λειτουργικών εξόδων τους με τη δικαιολογία ότι παραπέμπονται στο «ΑΠΟΛΛΩΝ».

Γι' αυτό, κύριε Λαζαρίδη, μην απορείτε για τη δαιμονοποίηση και τις αντιδράσεις που έχουν οι τοπικές κοινωνίες απέναντι στις ΑΠΕ. Αυτό καταφέρατε, δυστυχώς, να βάλετε τις τοπικές κοινωνίες απέναντι στις ΑΠΕ διότι είναι αμέτοχες στην πράσινη μετάβαση. Αν γίνει αυτός ο «ΑΠΟΛΛΩΝ» -όποτε γίνει- θα καταστήσει την τοπική αυτοδιοίκηση προνομιακό πελάτη των μεγάλων παικτών. Γι' αυτόν τον λόγο καταθέσαμε τροπολογία, θεωρώντας εύλογο και δίκαιο στη σημερινή συνθήκη να μπορεί το σύστημα να αντέξει και να σηκώσει το «net metering» τουλάχιστον για τους δήμους που καταναλώνουν ενέργεια το απόγευμα λόγω οδοφωτισμού. Εύχομαι να την κάνετε δεκτή ως ελάχιστη αναγνώριση των συνθηκών που βιώνουν οι ΟΤΑ όντας αποκλεισμένοι από τον ενεργειακό χώρο.

Τελικά θα κλείσω λέγοντας ότι η πολιτική σας αποτυχία φαίνεται ακριβώς από το γεγονός ότι ένα περιθωριακό κίνημα κατά των ΑΠΕ πριν από κάποια χρόνια μετατράπηκε σε γενικευμένο προβληματισμό στη χώρα, βάζοντας με τις μεροληπτικές πολιτικές σας την κοινωνία απέναντι στις ΑΠΕ καθώς οι πολίτες προφανώς νιώθουν ότι είναι αποκλεισμένοι από αυτήν την άδικη, όπως υλοποιείται, πράσινη μετάβαση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Παρασύρη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση,

αφού συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας», που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, δεκαεπτά μαθήτριες, τρείς μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από τα «Εκπαιδευτήρια Διαμαντοπούλου - Μπαρκαγιάννη».

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα δώσω τώρα τον λόγο στην ειδική αγορήτρια από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κ. Αφροδίτη Κτενά.

Παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα θέλαμε και από αυτό το Βήμα να εκφράσουμε την αλληλεγγύη μας στον λαό της Ισπανίας και ιδιαίτερα της Βαλένθια που αυτές τις ώρες δοκιμάζεται σκληρά. Άλλη μια φορά αποδεικνύεται ότι και στην Ισπανία και στην Ελλάδα και οπουδήποτε αλλού ο λαός παραμένει απροστάτευτος χωρίς πολιτική προστασία απέναντι σε ένα επιλεκτικά ανίκανο κράτος. Με την κλιματική κρίση να είναι καραμέλα, στερώντας από τους λαούς την προστασία και τις υποδομές που επιβάλλει σήμερα η τεχνολογία μία λύση έχουν οι λαοί, να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους γιατί ο λαός σώζει τον λαό και στην Ισπανία και στην Ελλάδα.

Αυτό το επιλεκτικά ανίκανο κράτος γίνεται εξαιρετικά ικανό, εξαιρετικά αποτελεσματικό όταν νομοθετεί για τους επιχειρηματικούς ομίλους, όπως στο νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα, το οποίο αποτελείται από τρία μέρη φαινομενικά ασύνδετα μεταξύ τους. Όμως, δεν είναι. Και η διαχείριση αποβλήτων και η προώθηση των ΑΠΕ και οι χωροταξικές ρυθμίσεις είναι ψηφίδες στη μεγάλη εικόνα της πράσινης μετάβασης. Και, φυσικά, όταν λέμε «πράσινη μετάβαση», εννοούμε έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανάκαμψη και ανθεκτικότητα. Ανάκαμψη σημαίνει δημιουργία επενδυτικών ευκαιριών για λιμνάζοντα κεφάλαια και ανθεκτικότητα σημαίνει θωράκιση της κερδοφορίας αυτών των ομίλων.

Για να αποκωδικοποιήσουμε, λοιπόν, τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου αυτού, πρέπει να αναφερθούμε στους στόχους του αναθεωρημένου ΕΣΕΚ, του «Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα», δηλαδή την εξειδίκευση των στόχων της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια στη χώρα μας. Αυτούς ακριβώς επιχειρεί να προωθήσει το νομοσχέδιο. Οι στόχοι του ΕΣΕΚ για τη χώρα μας είναι να γίνουμε καθαρός εξαγωγέας ενέργειας κυρίως από ΑΠΕ, με έμφαση στις τεχνολογίες των φωτοβολταϊκών, των ανεμογεννητριών και των μπαταριών. Για τις επενδύσεις αυτές θα απαιτηθούν –εκτιμάται- κεφάλαια της τάξης των 95 δισεκατομμυρίων μέχρι το 2030 και των 330 δισεκατομμυρίων μέχρι το 2050. Αυτό σημαίνει περίπου 15 δισεκατομμύρια τον χρόνο. Για να έχουμε μια σύγκριση, τόση περίπου είναι η συνολική δαπάνη για την υγεία το 2022, εκ των οποίων 10 δισεκατομμύρια είναι από φόρους δικούς μας –δηλαδή, δημόσια δαπάνη- και 6 δισεκατομμύρια κατευθείαν από την τσέπη μας.

Ποιοι, λοιπόν, θα επωμιστούν και αυτό το κόστος της πράσινης μετάβασης; Το γνωρίζουν πολύ καλά αυτοί που ήδη πληρώνουν ή ακόμα χειρότερα αυτοί που αδυνατούν να πληρώσουν μέσα από τους πολύχρωμους λογαριασμούς ρεύματος κάθε μήνα.

Και ξέρετε το ίδιο το ΕΣΕΚ προβλέπει ότι η τιμή ρεύματος για τα νοικοκυριά και τις μικρές επιχειρήσεις θα συνεχίσει να ανεβαίνει μέχρι να πέσει -λέει- κάπου το 2050. Και δεν θα αναφερθώ σε όσα είπε ο Υπουργός τις προάλλες για τη δυναμική της λιανικής τιμής που δεν αποτυπώνεται στο ΕΣΕΚ, γιατί και άλλα δεν αποτυπώνονται στο ΕΣΕΚ αλλά δεν έχουμε τον χρόνο τώρα.

Είναι, λοιπόν, αφελές και επικίνδυνο να κάνουμε ότι δεν βλέπουμε εδώ μέσα τη μεγάλη εικόνα, το φόντο, γιατί τίποτα δεν συμβαίνει εν κενώ. Και η μεγάλη εικόνα είναι η πρωτοφανής σε ένταση ανταγωνισμοί μεταξύ ιμπεριαλιστικών κέντρων για έλεγχο δρόμων και αγορών. Οι στόχοι, δηλαδή, να γίνει η χώρα μας ενεργειακός κόμβος και καθαρός εξαγωγέας ενέργειας, οι στόχοι οι ίδιοι για τις ΑΠΕ, η απολιγνιτοποίηση, ο ρόλος του φυσικού αερίου σε αυτή τη διαδικασία, όλα αυτά είναι εντελώς συνδεδεμένα με τους σχεδιασμούς και υποτάσσονται στους σχεδιασμούς των ΗΠΑ, ΝΑΤΟ και Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, για την απεξάρτηση από το ρωσικό φυσικό αέριο, για τη χάραξη νέων δρόμων ενέργειας και εμπορευμάτων. Και είναι αφελές και επικίνδυνο να κάνουμε ότι δεν βλέπουμε εδώ μέσα τη σύνδεση μεταξύ ανακύκλωσης και της πολιτικής για τις κρίσιμες πρώτες ύλες για παράδειγμα. Ή μεταξύ της κυκλικής οικονομίας και την πολιτική της πράσινης μετάβασης, όταν η Κίνα ελέγχει κρίσιμες πρώτες ύλες που απαιτούνται γι' αυτή ή τη σχέση μεταξύ των στόχων εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ όπως προβλέπει το ΕΣΕΚ και των διασυνδέσεων -των μεγάλων και διασυνδέσεων- όπως της Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ, αλλά και των μικρότερων.

Με αυτούς τους στόχους, με αυτές τις πολιτικές συμφωνούν όλα τα κόμματα που έχουν κυβερνήσει. Και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ και με όλες τις εκδοχές που συμμετέχουν σε αυτή τη Βουλή. Συμφωνούν και με τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις οποίες εξάλλου αναφέρονται όταν στήνουν καυγάδες με την Κυβέρνηση και με την όλο και βαθύτερη εμπλοκή της χώρας μας στους νατοϊκούς σχεδιασμούς.

Πάμε στις προτεραιότητες, γιατί οι προτεραιότητες τίθενται με βάση τις επενδύσεις και την απόδοσή τους. Αυτό είναι το μόνο κριτήριο και αυτό είναι και η μόνη αγωνία. Και ποιοι απουσιάζουν από όλη αυτή τη συζήτηση; Μα αυτοί που παράγουν τα πάντα και αυτοί που πληρώνουν για τα πάντα που είναι οι ίδιοι οι εργαζόμενοι δηλαδή και οι οικογένειές τους οι οποίοι δεν είναι καταναλωτές και επιμένουμε σε αυτό όπως επιμένει να τους αποκαλεί ο Υπουργός, γιατί μάλλον το κάνει για να εμπεδωθεί ότι είναι έρμαια των δυνάμεων της αγοράς και η Κυβέρνηση δεν πρόκειται ποτέ να κάνει κάτι γι' αυτούς. Ατομική ευθύνη και όποιος αντέξει, ή όπως είχε πει ένας άλλος Υπουργός όποιος δεν προσαρμόζεται πεθαίνει. Αλλά ξέρετε, η ηλεκτρική ενέργεια δεν είναι θέμα γούστου ή επιλογής, είναι ανάγκη -βασική ανάγκη- και αυτή την ανάγκη την κάνετε εμπόρευμα για να έχει εγγυημένα κέρδη, βέβαια, όποιος επενδύσει σε αυτή.

Η προστασία του περιβάλλοντος, οι καθαρές γειτονιές δεν είναι για κατανάλωση. Οι ελεύθεροι χώροι, τα δάση, οι παραλίες δεν είναι για κατανάλωση. Η ισόρροπη σχέση ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος είναι ανάγκη, είναι ποιότητα ζωής με σύγχρονους όρους, και αυτό είναι το πραγματικά ζητούμενο και το πραγματικά προοδευτικό σήμερα και βέβαια αυτό ούτε θέλει αλλά ούτε και μπορεί να το εγγυηθεί η λεγόμενη πράσινη μετάβαση.

Κάτι ακόμη. Απευθύνεστε με απαξίωση σε όποιον τολμά να αναρωτηθεί αν η πράσινη μετάβαση είναι πράγματι πράσινη, σε όποιον αμφισβητεί το κοινωνικό όφελος από αυτή τη συγκεκριμένη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λέτε με απαράδεκτο ύφος, κουνώντας το δάχτυλο, «είστε ενάντια στις ΑΠΕ». Γιατί για κάποιον μεταφυσικό λόγο οι ΑΠΕ είναι υπεράνω κριτικής. Είναι το νέο ιερό δισκοπότηρο προς το οποίο όλοι οφείλουμε να θυσιάσουμε ό,τι έχουμε και δεν έχουμε. Αλλά ξέρετε δεν είναι με τις ΑΠΕ η αντίθεσή μας και αυτό σας το λέμε όλοι, με την πολιτική που ακολουθείτε, ώστε αυτές να αποτελέσουν επενδυτικά Eldorado για ελάχιστους επιχειρηματικούς ομίλους, με αυτό έχουμε μέτωπο και θα έχουμε μέτωπο. Γιατί; Το ενεργειακό μείγμα, για παράδειγμα -δηλαδή πόσα φωτοβολταϊκά, πόσες ανεμογεννήτριες, πόσες μπαταρίες, πόσο φυσικό αέριο, πόσο λιγνίτης- δεν είναι κάτι μεταφυσικό, είναι αποτέλεσμα πολιτικής απόφασης.

Τα μοντέλα τα οποία τρέξατε για να βγάλετε αυτά τα αποτελέσματα έχουν παραδοχές. Οι παραδοχές έχουν πολιτικούς στόχους, είναι αποτέλεσμα πολιτικής απόφασης και οι στόχοι. Η ιεράρχηση των διασυνδέσεων μικρών και μεγάλων είναι πολιτική απόφαση. Το ότι το φυσικό αέριο επιλέχθηκε σαν μεταβατικό ορυκτό καύσιμο που το έπαιρνε φθηνά η Γερμανία από τη Ρωσία όταν η χώρα μας ήταν στα μνημόνια, είναι πολιτική απόφαση. Το ότι ο δικός μας φθηνός λιγνίτης έγινε ακριβός, ως μη όφειλε, λόγω του ευρωπαϊκού καπέλου στους ρύπους -γιατί, ξέρετε δεν είναι παγκόσμια σταθερά το EUCTS- αυτό είναι πολιτική απόφαση. Το σύστημα των ρύπων, το χρηματιστήριο των ρύπων είναι ένα εργαλείο στα χέρια λίγων. Το ότι οι μονάδες φυσικού αερίου, που είναι στα χέρια συγκεκριμένων επιχειρηματικών ομίλων, θα αποζημιώνονται -λέει το ΕΣΕΚ- και από πάνω επειδή θα παράγουν λιγότερο σε λίγα χρόνια, αυτό είναι πολιτική απόφαση.

Από πού κι ως πού, λοιπόν, μια πολιτική είναι υπεράνω κριτικής

και κουνάτε και το δάχτυλο και μάλιστα με ύφος ιεροεξεταστή του Μεσαίωνα, θα μου επιτρέψετε, που αμφισβητεί το ορθό δόγμα αλλά όλοι ξέρουμε πια τι έκρυβε εκείνο το ορθό δόγμα. Είναι υποχρέωσή σας να ενημερώνετε τον λαό για τους σχεδιασμούς που συνδέονται με αυτή την πολιτική. Να εξηγείτε γιατί ακολουθείτε αυτή την πολιτική με τέτοια σπουδή και αγωνία. Και επειδή, φυσικά, δεν θα το κάνετε οφείλουμε να το κάνουμε εμείς.

Νομοθετείτε, λοιπόν, για τα πλωτά φωτοβολταϊκά. Μια μη ώριμη τεχνολογία με προβλήματα ακόμα, χωρίς προτυποποίηση, με περιβαλλοντικές επιπτώσεις που ακόμα μελετώνται. Με τι κριτήρια θα χωροθετήσετε; Πώς θα εκπονηθούν οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων; Δεν είναι απάντηση, βέβαια, το ότι είναι λίγα. Δεν θα πειράξουν, το θέμα είναι να γίνει αρχή, γιατί θα ακολουθήσουν και άλλα. Εξάλλου οι επενδυτές θέλουν κι άλλα, εσείς μας το είπατε.

Νομοθετείτε για την αποθήκευση. Στη μεγάλη διείσδυση ανανεώσιμων ειδικά από μη επιλέξιμες πηγές όπως η ηλιακή και η αιολική ενέργεια είναι μια λύση λέτε. Μια λύση, όμως, σε ένα πρόβλημα που η πολιτική σας έχει δημιουργήσει. Αλλά είναι μια κακή λύση με μικρό χρόνο ζωής, με εξάρτηση από κρίσιμα ορυκτά, όπως το λίθιο -που τις καθιστά στρατηγικά επισφαλείς ως λύσεις- με σημαντικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και φυσικά χωρίς θεσμικό πλαίσιο για την απόσυρση ούτε των μπαταριών ούτε και οποιωνδήποτε άλλων από τις ΑΠΕ.

Αναγνωρίζετε, για παράδειγμα, την υπεροχή της άντλησης αποταμίευσης και αποτυπώνεται στους στόχους του ΕΣΕΚ, αλλά τρέχετε να νομοθετήσετε για τις μπαταρίες. Γιατί; Γιατί το ζητούν οι επενδυτές όπως οι ίδιοι μας είπατε. Μόνο που οι επενδυτές ενδιαφέρονται για το γρήγορο κέρδος. Εσείς θα έπρεπε να προφυλάσσετε το δημόσιο συμφέρον από τους επενδυτές, σε σύγκρουση με τους επενδυτές, σε σύγκρουση με τα κέρδη τους. Όμως, το κράτος που εσείς υπηρετείτε, είναι το κράτος των επιχειρηματικών ομίλων των οποίων τα κέρδη και σε αυτή την περίπτωση περνάνε πάνω από τις ζωές μας.

Και δυο λόγια για την ενεργειακή δημοκρατία, πριν κλείσω. Πολλά ακούστηκαν γι' αυτήν -κόπτονται ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ γι' αυτήν- και ακούσαμε και διαφορετικούς ορισμούς και από τον Υπουργό και από την Υφυπουργό. Ενεργειακή δημοκρατία είναι η χαμηλή τιμή του ρεύματος μας είπε ο Υπουργός. Άρα δεν υπάρχει γιατί η τιμή του ρεύματος είναι πανάκριβη. Η τιμή της χονδρικής, μας είπε, είναι ακριβή και πάντα ήταν.

Δεν θα σχολιάσω τις αντιφάσεις και τις ανακρίβειες των επιχειρημάτων που ακολούθησαν αυτή τη διαπίστωση, αλλά θα πω το εξής: Η τιμή της λιανικής από την άλλη ήταν προ μετάβασης η φθηνότερη στην Ευρώπη ή από τις φθηνότερες μαζί με της Λετονίας, αν θυμάμαι καλά. Η μετάβαση χρόνια τώρα περνάει κυριολεκτικά πάνω από τις πλάτες των νοικοκυριών και των μικρών επιχειρήσεων. Πού τη βλέπετε τη δημοκρατία;

Εσείς είπατε ότι η ενεργειακή δημοκρατία, κυρία Υφυπουργέ, είναι η διάχυση των συμφερόντων της ενεργειακής μετάβασης. Δηλαδή, ερμηνεύουμε η διάχυση του ρίσκου σε μία αναδυόμενη αγορά και όταν αυτή ωριμάσει, μαζεύουν το χαρτί οι μεγάλοι -συμπληρώνουμε εμείς- γιατί έτσι γίνεται σε όλες τις αγορές. Δημοκρατία στο ρίσκο ολιγαρχία στα κέρδη.

Είναι μύθος η ενεργειακή δημοκρατία, όπως μύθος είναι και η δίκαιη ενεργειακή μετάβαση που κάποιοι υπερασπίζονται εδώ μέσα. Δεν υπάρχει τίποτα δημοκρατικό στη φτώχεια, δεν υπάρχει καμμία δικαιοσύνη όταν κριτήριο είναι το κέρδος. Δείτε, για παράδειγμα, την ιστορική διαδρομή των αγροτικών συνεταιρισμών. Δεν είναι τυχαίο ότι στο δικό τους πλαίσιο βασίστηκαν οι ενεργειακές κοινότητες σε όλη την Ευρώπη και στη χώρα μας, και ξέρετε ο κύριος λόγος αποτυχίας των ενεργειακών κοινοτήτων στο εξωτερικό, όσων δηλαδή, εξαγοράζονται ή πτωχεύουν, είναι εντός εισαγωγικών η δημοκρατία.

Αυτές που επέζησαν, είναι αυτές που συγκεντρώθηκαν σε λίγα χέρια, απέκτησαν μεγάλο πελατολόγιο και παίζουν στις αγορές και της χονδρικής και της λιανικής με όρους μονοπωλιακού ομίλου, όπως μια οποιαδήποτε άλλη εταιρεία του κλάδου και ήταν καθετοποιημένες έτσι όπως ακούστηκε και στις επιτροπές.

Όπως εξάλλου είπε και ένας εκπρόσωπος φορέα, που ήταν αποκαλυπτικός, «η δημοκρατία και η αγορά δεν συμβαδίζουν. Όταν κάποιος δεν πληρώνει, του κόβεις το ρεύμα δεν κοιτάς αν είναι μέτοχος».

Και θα κλείσω με την πρότασή μας. Η πρόταση του ΚΚΕ για ισόρροπη ανάπτυξη συνίσταται στην απαλλαγή από τις δεσμεύσεις του εμπορίου ρύπων και γενικότερα της πράσινης μετάβασης που προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, στην πλήρη αξιοποίηση όλων των ενεργειακών πηγών και των εγχώριων αποθεμάτων λιγνίτη, στην κατασκευή νέων μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων που θα συμβάλουν και στις ανάγκες ύδρευσης στον τομέα της αγροτικής παραγωγής και φυσικά στην αξιοποίηση και των ΑΠΕ αλλά με ορθή κατανομή και χωροθέτηση για να αποφευχθεί ο κορεσμός συγκεκριμένων περιοχών και φυσικά να εξορθολογιστούν και τα κόστη και οι επενδύσεις οι απαιτούμενες για τον εκσυγχρονισμό των δικτύων. Μόνο έτσι μπορεί να ικανοποιηθεί η ανάγκη για φθηνό ρεύμα για τον λαό και για τις παραγωγικές ανάγκες της οικονομίας και να εξασφαλιστεί η προστασία των εργαζομένων του κλάδου.

Για όλα τα παραπάνω, βέβαια, βασική προϋπόθεση είναι η κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής με επιστημονικό κεντρικό σχεδιασμό, εργατικό έλεγχο και φυσικά αποδέσμευση από τους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς, που σήμερα ο εναγκαλισμός μαζί τους μυρίζει στην κυριολεξία μπαρούτι.

Εσείς νομοθετείτε για τους επενδυτές όχι για τους εργαζόμενους, ούτε για τους αγρότες ούτε για τους επαγγελματοβιοτέχνες και τα λαϊκά νοικοκυριά. Γι' αυτό το νομοσχέδιο είναι ακραία ταξικό και το καταψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κ. Κτενά.

Τον λόγο έχει τώρα ο ειδικός αγορητής από την Ελληνική Λύση, ο κ. Κωνσταντίνος Μπούμπας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ θερμά, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πάλι μία πανσπερμία άρθρων το νομοσχέδιο αυτό το οποίο έχει να κάνει με το μέλλον του τόπου. Κάθε νομοσχέδιο που έρχεται σε ό,τι αφορά το περιβάλλον, όπως αυτό θα διαμορφωθεί ενεργειακά, σίγουρα έχει να κάνει με το αύριο του τόπου. Μόνο που τα λάθη συνεχίζονται. Είναι ένα επιδερμικό νομοσχέδιο, με πάρα πολλές απορίες, με ερωτηματικά, με κρεοντικές εξουσίες σε Υπουργούς, για μία ακόμη φορά με παράκαμψη της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο σημείο αυτό θα ανοίξω μια μικρή παρένθεση για την αυτοδιοίκηση. Να πούμε ότι το επιτελικό κράτος που οραματιστήκατε από το 2019, έχει περιορίσει τη λεγόμενη εκκλησία -«εκ» και «καλώ»- του δήμου. Και γιατί το λέμε αυτό; Ο περιορισμός της αυτοδιοίκησης η οποία δεν είναι αυτοδιοίκηση, ετεροδιοίκηση είναι, γίνεται εσκεμμένα διότι το αθηνοκεντρικό κοινοβουλευτικό μοντέλο φοβάται να εκχωρήσει εξουσία στους δημάρχους ή τους έχει με κομματικά κλισέ ανάλογα πώς βολεύει κατά περίπτωση γαλάζιους, πράσινους, κόκκινους, κίτρινους, μπλε, οτιδήποτε, διότι είναι κωπηλάτες. Είναι κωπηλάτης ένας δήμαρχος σήμερα διότι εσείς είστε που περιορίσατε τα δημοτικά συμβούλια, δώσατε αρμοδιότητες στην οικονομική επιτροπή να αποφασίζει ποιο θέμα θα έρθει προς συζήτηση στα δημοτικά συμβούλια. Εσείς ήσασταν που κάνατε δορυφόρους τους πρώην κοινοτάρχες οι οποίοι μπορεί να μην είναι αυτοί που παίρνουν τις περισσότερες ψήφους αλλά να είναι του δημάρχου «παιδιά». Εσείς τους περιορίσατε και τους κάνατε νεροκουβαλητές και τους πρώην κοινοτάρχες, με αποτέλεσμα σήμερα η αυτοδιοίκηση να χάνει εξουσία, ενώ έπρεπε και ο δεύτερος βαθμός, όχι η αποκεντρωμένη που είναι «στρίβειν διά του αρραβώνος» -μιλάμε για την αιρετή περιφέρεια-, να έχει και αυτή έναν ουσιαστικό ρόλο στο χωροταξικό για τη διαχείριση των απορριμμάτων που θέλετε να φέρετε και να έχει λόγο και άποψη ακόμη και που θα μπουν χωροταξικά τα φωτοβολταϊκά και αυτά τα «φουρφούρια» που λέμε εμείς στην Ελληνική Λύση, οι ανεμογεννήτριες. Έχουμε ξεπεράσει πλέον τις τρεις χιλιάδες ανεμογεννήτριες. Δείτε τα στατιστικά.

Σε ό,τι αφορά αυτό τη συνένωση των ΦΟΔΣΑ θεωρείτε ότι είναι η πανάκεια;

Εδώ, κύριοι, δεν κάναμε τα βασικά. Σήμερα στις δύο χιλιάδες εκατόν ογδόντα επτά ανεξέλεγκτες χωματερές που είχαμε πριν

από λίγα χρόνια δεν υπάρχει ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων. Επιδερμικό είναι. Το ξέρει κόσμος; Κατ' αρχάς δεν υπάρχει διαλογή στην πηγή, στο κύτταρο, δεν υπάρχει κομποστοποίηση. Είναι σύγχρονες χωματερές δεν είναι τίποτα άλλο. Απλά τις κάναμε λίγο μοντέρνες. Πόσο πληρώσαμε -στην Αίθουσα υπάρχουν και οικονομολόγοι, όπως ο κ. Βιλιάρδος- μέχρι τώρα; Έχουμε πληρώσει 53,4 εκατομμύρια ευρώ για τις ανεξέλεγκτες χωματερές ως πρόστιμα στην Κομισιόν, 80.000 ευρώ την ημέρα. Όταν ήρθαν τα χρήματα να πάνε στους δημάρχους προκειμένου οι πολίτες να ενημερωθούν για το θέμα των ΧΥΤΑ, τα λεφτά πήγαν αλλού, άλλαξαν κωδικούς και έστρωναν με αμμοχάλικο δρόμους οι δήμαρχοι. Αυτό έχει γίνει. Ανενημέρωτοι οι πολίτες για το θέμα της διαχείρισης αποβλήτων και απορριμμάτων.

Γιατί θεσπίσατε την αποκεντρωμένη περιφέρεια; Διότι όταν ένα θέμα -το λέω για να ξέρει ο κόσμος- δεν περνάει από το περιφερειακό συμβούλιο, από την αιρετή, σε τρεις μήνες έχει δικαίωμα να πάει στην αποκεντρωμένη και να πάρει «στρίβειν διά του αρραβώνος» υπογραφή.

Είναι δημοκρατία αυτή, κύριοι; Απλά ρωτάω. Είναι δημοκρατία αυτοδιοίκησης; Σήμερα έπρεπε να έχουν τον πρώτο λόγο για τη διαχείριση απορριμμάτων και τη χωροθέτηση και τα απαιτούμενα οικονομικά κονδύλια οι τοπικές κοινωνίες.

Σήμερα στον ΧΥΤΑ Παλαιοκάστρου Σερρών υπάρχει αγωνία των κατοίκων -σας το είπα, κυρία Υπουργέ, και πρέπει να δείξετε ενδιαφέρον κοινωνικού προφίλ- διότι οι άνθρωποι από τη δυσοσμία που έχει ο ΧΥΤΑ έχουν προβλήματα,, βεβαίως με την υγεία τους.

Το ίδιο στον ΧΥΤΑ Μαυροράχης. Λίγα είναι τα προβλήματα;

Θυμάστε που πριν από τρία χρόνια στην Άνδρο γίναμε ρεζίλι σε όλο τον κόσμο από τον γνωστό ηθοποιό Λεονάρντο Ντι Κάπριο για τα πλαστικά στη θάλασσα;

Είναι αυτή η πολιτική για την πράσινη ανάπτυξη μόνο με τα φωτοβολταϊκά και τις ανεμογεννήτριες; Σε λίγο καιρό στις Σέρρες θα φιλοξενούμε το μεγαλύτερο φωτοβολταϊκό πάρκο στο Μενοίκιο όρος με τετρακόσιες εξήντα έξι χιλιάδες πάνελς. Αφανίζονται από τον χάρτη ενενήντα κτηνοτροφικές μονάδες. Ωραία επένδυση κάνουμε! Γεμίζουμε με ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά και αλλάζουμε την αρχιτεκτονική τοπίου σε όλη τη χώρα. Σε λίγο στη Μύκονο αντί ανεμόμυλο, κύριε Γραμμένε, θα βλέπετε μια μεγάλη ανεμογεννήτρια, οι οποίες είναι και άχαρες.

Θα πάμε για να δούμε κατάματα τον κόσμο και σας προκαλούμε, κυρία Υπουργέ, να τους πείτε την αλήθεια για την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος με βάση τα στοιχεία του ΕΣΕΚ μέχρι το 2050. Θα τα δώσουμε σε λίγο, για να ξέρει ο κόσμος ότι την επόμενη τριακονταετία το ρεύμα θα το πληρώνει ακριβά. Είναι γνωστό τοις πάσι ότι προσπαθούμε να κρύψουμε κάτω από το χαλί τα προβλήματα αυτήν την ώρα. Από τη στιγμή, κύριοι, που το ηλεκτρικό ρεύμα έχει γίνει χρηματιστηριακό προϊόν, παύει να υπάρχει ευαίσθητη κοινωνική πολιτική για τον λαό, για τον βιοπαλαιστή, τον μεροκαματιάρη. Θα πληρώσει ακριβά από τον κάματό του το ηλεκτρικό ρεύμα.

Πάμε στα στοιχεία του ΕΣΕΚ. Δικό σας σχέδιο είναι για την ανάπτυξη. Η μεγαβατώρα έχει 145 ευρώ το 2025. Ακούστε διακύμανση: 139 ευρώ το 2030, 125 ευρώ το 2035, 117 ευρώ το 2040, 108 ευρώ το 2045, 95 ευρώ, παρακαλώ, το 2050. Ακόμη,, δηλαδή θα πρέπει να περιμένουμε, τουλάχιστον, μια τριακονταετία για να πέσει η τιμή από τα 145 ευρώ στα 95 ευρώ.

Δεν είναι δικά μας στοιχεία αυτά είναι στοιχεία του ΕΣΕΚ. Τα φέρνει εδώ η Ελληνική Λύση για να πούμε κατάματα στους Έλληνες ότι το ηλεκτρικό ρεύμα θα το πληρώσουν ακριβά, θα είναι πλέον ένα ακριβό αγαθό το οποίο θα χάσει την κοινωνική του διάσταση. Και θεσπίζεται μεν το βραδινό τιμολόγιο αλλά πολύ φοβόμαστε ότι και το κοινωνικό τιμολόγιο θα πάει στις καλένδες.

Σήμερα ένας νεφροπαθής, ένας άνθρωπος που είναι στο κρεβάτι και χρειάζεται οξυγόνο και ηλεκτρικό ρεύμα θα του κόβετε 50 ευρώ -όχι εσείς, η πολιτική που διαμορφώνεται με τους παρόχους- και δεν θα υπάρχει ευαισθησία κοινωνικής πολιτικής για ευαίσθητα λαϊκά στρώματα, για τους Έλληνες. Αυτή είναι η αλήθεια. Αυτά είναι στοιχεία του ΕΣΕΚ.

Πάμε τώρα στο άρθρο 40 να το αναλύσουμε. Κεραίες λέει κινητής τηλεφωνίας. Άλλο μεγάλο κακό να μη μας βρει! Πριν πάω στις κεραίες κινητής τηλεφωνίας πρέπει να γίνει μια αναφορά. Θα επικαλεστώ τον πρόεδρο των ιδιοκτητών μικρών φωτοβολταϊκών, τον συντοπίτη μου Σερραίο Γιάννη Παναγή, κυρία Υπουργέ, που ήταν στην επιτροπή και κατέθεσε στοιχεία, γιατί εσείς επιμένετε σε τύπου μικρές επενδύσεις, αλλά πάλι την ολιγαρχία και τους μεγάλους προωθείτε.

Προχθές το βράδυ μπήκα να δω ποιες εταιρείες είναι αυτές που παίρνουν τα διάφορα φωτοβολταϊκά και έχω πέσει πάνω σε μια ελληνική να τη θεωρήσω, συμφερόντων «MOTOR OIL», έχουμε μέσα «SIEMENS», έχουμε VSB, γερμανική πολυεθνική εταιρεία και στον Έβρο βλέπω μια δανέζικη εταιρεία. Άρα, λοιπόν, πού πάει η επένδυση; Σε ξένους, σε πολυεθνικές της Γηραιάς και ενδεχομένως όχι μόνο.

Είναι πολλά τα λεφτά. Ξεκάθαρα πράγματα. Μια μικρή ανεμογεννήτρια κόστισε 2,5 εκατομμύρια ευρώ. Μια μεγάλη ανεμογεννήτρια κοστίζει 5 εκατομμύρια ευρώ. Αυτός που θα επενδύσει αυτός που θα φέρει την ανεμογεννήτρια -να δούμε πού θα την πάμε μετά γιατί είναι και ένα άχαρο, τεράστιο πράγμα, μόνο μια νταλίκα να δούμε στην εθνική που κουβαλάει ένα πτερύγιό της καταλαβαίνετε τι οπτική εικόνα δημιουργεί- πώς θα γίνει η απόσβεση; Θα γίνει με αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος. Χώρια τα δάνεια που έχουν πάρει από τις τράπεζες. Είναι στοιχεία που σας παραθέτουμε ως Ελληνική Λύση από το ΕΣΕΚ με τη διακύμανση των τιμών.

Κεραίες κινητής τηλεφωνίας. Γίνεται πανικός, καμουφλαρισμένες κάτω από πλυσταριά, κάτω από ηλιακούς θερμοσίφωνες, από όπου μπορείτε να φανταστείτε. Τα παίρνει ο διαχειριστής της οικοδομής. Λένε τώρα οι μελέτες ότι οι γύρω πολυκατοικίες είναι αυτές που δέχονται περισσότερα ηλεκτρομαγνητικά κύματα σε απόσταση διακοσίων πενήντα μέτρων. Δηλαδή οι γείτονες την πληρώνουν και κυρίως τα διαμερίσματα που βλέπουν προς τις κεραίες. Και λέει ο Μίλερ, ένας επιστήμονας στο Τορόντο και στο Βανκούβερ του Καναδά αλλά και οι Ιταλοί που κάνουν μια πολύ μεγάλη έρευνα στο Ριμιτζίνι, ότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας την ακτινοβολία των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων των κεραιών κινητής τηλεφωνίας τις κατατάσσει ως καρκινογόνες. Άρα, λοιπόν, ο ίδιος ο ΠΟΥ τα λέει αυτά. Εμετός, ναυτίες, ζαλάδες, ίλιγγους, ημικρανίες, συν καρκινογενέσεις. Στον μη αστικό ιστό μια κεραία κινητής τηλεφωνίας έχει ακτίνα είκοσι χιλιομέτρων. Διάβασα, λοιπόν, τη μελέτη του Καναδού επιστήμονα, του Μίλερ. Άρα, λοιπόν, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί για την υγεία των κατοίκων γιατί έχουμε και ένα μείγμα 5G, 4G, 3G-έχουμε μπερδευτεί. Είναι το άρθρο 40.

Σε ό,τι αφορά τα πλωτά φωτοβολταϊκά, το θέμα που γεννάται είναι τι θα γίνει με την αποσύνθεση μελλοντικά των φωτοβολταϊκών πλωτών σταθμών και αν θα προστατευτούν θαλάσσιες ζώνες. Φώναζε ο επικεφαλής μας ο Κυριάκος Βελόπουλος: «Αναγνωρίστε αλιευτικές ζώνες». Τίποτα ο κ. Μητσοτάκης. Για να κατοχυρώσουμε και κυριαρχικά δικαιώματα και για τους ψαράδες.

Για να φέρουμε τώρα τους πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς, θα μπούνε σε περιοχές που προστατεύονται από τη Συνθήκη «NATURA», άραγε; Γιατί ο νόμος που φέρατε, ο ν.4622, αν θυμάμαι καλά, δίνει αυτήν τη δυνατότητα για επιχειρηματικές δραστηριότητες. Θα μπουν σε περιοχές που προστατεύονται από τη Συνθήκη Ραμσάρ; Δεν ξέρω. Είναι ερωτήματα και πάρα πολλά άλλα.

Σε ό,τι αφορά, λοιπόν, αυτά περί της αδειοδότησης των πλωτών σταθμών–να μη μιλήσουμε τώρα για τον λιγνίτη-, εγώ σας παραθέτω γιατί προσεκτικά διάβασα μια συνέντευξη του κ. Σκυλακάκη που δεν είναι εδώ και το είπε και στην επιτροπή ότι ο λιγνίτης είναι ακριβός και είναι αποδοτικός μόνο όταν είναι σταθερός, αν κλείσουμε μια λιγνιτική μονάδα τα κόστη ανεβαίνουν. Η Γερμανία και η Πολωνία αποφάσισαν ξανά να πάνε στον λιγνίτη, γιατί η πρεμούρα του κ. Μητσοτάκη να απαλλαγούμε από τον λιγνίτη ήταν πάρα πολύ γρήγορη ενώ στην Ευρώπη η απόφαση είναι μέχρι το 2038. Και είχε κάνει αναφορά ο Υπουργός και για τον περιβόητο σταθμό Πτολεμαΐδα 5.

Λατομεία. Στο άρθρο 66 μπαίνει το ερώτημα, η βασική εναντίωση σε ό,τι αφορά τα λατομικά ορυκτά. Λέει μέσα ότι σε περίπτωση αναγνώρισης της κυριότητας των εκτάσεων υπέρ

φυσικού ή νομικού προσώπου, τα καταβληθέντα υπέρ του δημοσίου μισθώματα αποδίδονται απευθείας στον αναγνωρισθέντα. Μπαίνει ερώτημα με ποιον τρόπο έχει αναγνωριστεί. Με δικαστική απόφαση; Η βασική εναντίωση έγκειται σε αυτό που προστίθεται με το τελευταίο εδάφιο, ότι η επιστροφή των μισθωμάτων, κατά το πέμπτο εδάφιο, γίνεται άτοκα από το ελληνικό δημόσιο στον αναγνωρισθέντα ιδιοκτήτη. Και θέλουμε να ρωτήσουμε το άτοκο εδώ στο άρθρο 66 πώς δικαιολογείται.

Στο άρθρο 59, τροποποιείται ο νόμος που αφορά στην υποβολή κοινού αιτήματος για τη χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης. Είναι πολλά άρθρα. Τότε η σύνδεση ενός ή περισσοτέρων σταθμών θα γίνεται μέσω νέων κοινών αποκλειστικών δικτύων σε νέο υφιστάμενο υποσταθμό μέσης τάσης προς υψηλή, λέτε.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 61, μπαίνει το ερώτημα. Οι καταναλωτές υψηλής τάσης λέτε δεν θα έχουν; Ο νομοθέτης προσθέτει αφήνοντας να εννοηθεί ότι το κόστος σύνδεσης έργων του ελληνικού δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας θα το επιμεριστούν μόνο οι καταναλωτές μέσης τάσης και όχι οι καταναλωτές υψηλής τάσης. Τι διάκριση είναι αυτή; Ένας καταναλωτής δηλαδή μέσης τάσης θα είναι «αιμοδότης» επί του θέματος; Πάλι γίνεται διαχωρισμός σε ιππείς και μη ιππείς, πληβείους και πατρικίους; Θα την πληρώσει ο καταναλωτής μέσης τάσης; Διότι και σήμερα οι καταναλωτές υψηλής τάσης είναι πολύ πιο ωφελημένοι από τις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος και όχι τώρα αλλά εδώ και τρία χρόνια.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 63 για το υδρογόνο, πρεμούρα να φέρουμε το υδρογόνο στα πρατήρια υγρών καυσίμων, από τη στιγμή που τα τριάντα χιλιάδες περίπου ηλεκτρικά αυτοκίνητα που έχουμε σήμερα, απώτερος σκοπός της Κυβέρνησης περί της «πράσινης» ανάπτυξης είναι να πάμε στις πεντακόσιες χιλιάδες. Και ρωτάμε το εξής. Αυτό το υδρογόνο θα είναι το μπλε ή το πράσινο; Το μπλε υδρογόνο είναι επιβλαβές έχει υψηλούς ρύπους. Το υδρογόνο που θα έχουμε στα πρατήρια, λοιπόν, τι χρώμα θα είναι και πόσο έτοιμη είναι η Ελλάδα να υποδεχθεί υδρογόνο στα πρατήρια υγρών καυσίμων; Μην ξεχνάμε κάτι ατυχήματα που έχουν γίνει.

Εκτός αυτού, από τη στιγμή που τα αυτοκίνητά μας είναι κυρίως βενζινοκίνητα και παλαιάς τεχνολογίας, να μας πείτε για το υδρογόνο περισσότερα. Τι θα ισχύει για τα οχήματα του υδρογόνου, θα παράγεται από ορυκτά καύσιμα νερό ή βιομάζα; Η διαφορά με τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι ότι τα αυτοκίνητα υδρογόνου γεμίζουν πιο γρήγορα και βγάζουν περισσότερα χιλιόμετρα, αλλά, όπως είπαμε, το υδρογόνο χωρίζεται σε δύο κατηγορίες.

Επίσης, το άρθρο 75 είναι διαδικαστικού χαρακτήρα. Το άρθρο 77 αφορά την έκδοση οικοδομικών αδειών. Άλλη ιστορία εκεί με τα ενεργειακά κτήρια. Να δούμε κατά πόσο θα είναι υποχρεωμένοι οι ιδιοκτήτες να πάνε σε ενεργειακά υλικά και πόσο αυτά θα κοστίσουν. Πόσο θα κοστίσουν αυτά όλα απέναντι γενικότερα στη λεγόμενη κλιματική αλλαγή;

Αλλά δεν θα ξεχάσω που διάβαζα ότι αυτά που θα έχανε η Ευρωπαϊκή Ένωση αν δεν εφαρμοζόταν η κλιματική αλλαγή θα ήταν πολύ περισσότερα από αυτά τώρα, για να τα λέμε όλα όπως πρέπει να τα λέμε.

Από κει και πέρα, δεν μπορείτε στο άρθρο 8, μιας και πάω διάσπαρτα, να μιλάτε πάλι για εποχικό προσωπικό σε φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Εκεί πρέπει να πάμε σε μόνιμο προσωπικό. Δεν είναι πανάκεια το εποχικό προσωπικό για να καλύπτουμε κάτι προεκλογικές δεσμεύσεις και κάτι τεχνάσματα.

Εμείς είπαμε πρώτον, ήταν μέγα λάθος ως Ελληνική Λύση που κλείσατε τους λιγνίτες και φέρατε τον κόσμο σε απόγνωση. Το να γεμίζουμε φωτοβολταϊκά και ανεμογεννήτριες σε όλη τη χώρα και την καλλιεργήσιμη γη θα μειώσουμε -ήδη έχει γίνει στη Θεσσαλία και τη Στερεά- και θα χαλάσουμε την αρχιτεκτονική τοπίου και οι Έλληνες δεν πρόκειται να πληρώσουν φθηνό ηλεκτρικό ρεύμα, με στοιχεία που παραθέτουμε ως Ελληνική Λύση μέχρι το 2050. Θα είναι ακριβό το ηλεκτρικό ρεύμα.

Διότι το μέγα λάθος ήταν από την πολιτική-κομματική τρόικα Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ που κάνατε χρηματιστηριακό προϊόν το ηλεκτρικό ρεύμα. Ελπίζουμε, γιατί θα αντισταθούμε ως Ελληνική Λύση, να μην το πάτε και στο άλλο κοινωνικό αγαθό που είναι το νερό. Διότι ό,τι έγινε στην κινητή τηλεφωνία με ένα καρτέλ ολιγαρχίας το ίδιο θα γίνει και με το ηλεκτρικό ρεύμα. Όχι θα γίνει, έχει γίνει.

Από εκεί και πέρα, όταν μιλάμε για ενέργεια, θέλουμε να επενδύσουμε και στη λεγόμενη υδροηλεκτρική ενέργεια, κάτι που είχε ανοίξει ο ιδρυτής του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας στη δεκαετία του '70 ο Κωνσταντίνος Καραμανλής με το Φράγμα των Κρεμαστών και δεν το έχει υλοποιήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ευρήκατε και τον όρο περί της «ενεργειακής δημοκρατίας». Ενεργειακή δημοκρατία είναι καθετί που θα έρθει, προς όφελος, βέβαια, του περιβάλλοντος, αλλά κυρίως αν θέλουμε να μιλάμε για ισονομία, ισοπολιτεία και δημοκρατία, να είναι η ενέργεια υπέρ των φτωχών λαϊκών στρωμάτων των Ελλήνων πολιτών.

Και αν θέλετε να σεβαστείτε και τον Κλεισθένη και τις δέκα φυλές με τις τριάντα τριττύες, είναι αυτός που έδωσε -γιατί τον οραματιζόμαστε και βάζουμε το όνομα του Κλεισθένη στη λεγόμενη μεταρρύθμιση- αρμοδιότητα στις τριττύες στον Δήμο της Αρχαίας Αθήνας ως πατέρας της δημοκρατίας που θεωρείται από το 508 π.Χ. ακόμη να αναιρεί ή να επικυρώνει και αποφάσεις του Αρείου Πάγου. Αυτός ήταν ο Κλεισθένης, για να μη διαστρεβλώνουμε ακόμη και την ονοματοδοσία ανθρώπων στην ιστορία.

Πάρτε επιτέλους κοινωνικά μέτρα προς όφελος των Ελλήνων. Ελληνικέ λαέ, κατάματα σου λέμε ως Ελληνική Λύση ότι το ηλεκτρικό ρεύμα θα πληρώνεται ακριβά, τουλάχιστον, για τα επόμενα τριάντα χρόνια. Αυτή είναι η πικρή αλήθεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Μπούμπα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 1 Νοεμβρίου του 2024.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 111/25-10-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κορινθίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Γεωργίου Ψυχογιού προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Ο φαραωνικών διαστάσεων κόμβος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στο Στεφάνι ισοπεδώνει και καταστρέφει την περιοχή. Απαιτείται άμεση παρέμβαση για να σταματήσει αυτή η εφιαλτική προοπτική».

2. Η με αριθμό 90/21-10-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ροδόπης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Ιλχάν Αχμέτ προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Αποζημίωση δικαιούχων ιδιοκτητών απαλλοτριωθεισών εκτάσεων για την κατασκευή της νέας γέφυρας Αρριανών της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης».

3. Η με αριθμό 115/29-10-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Φλώρινας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νέα Αριστερά» κ. Θεοπίστης Πέρκα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Σε ομηρία οι ενεργειακές κοινότητες».

4. Η με αριθμό 114/28-10-2024 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Μιχαήλ Χουρδάκη προς τον Υπουργό Εξωτερικών με θέμα: «Συνεχίζονται οι επικίνδυνες προκλήσεις στην καρδιά της Μακεδονίας».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 96/22-10-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Δράμας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Αναστασίου Νικολαΐδη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Ανεπίλυτο παραμένει το ζήτημα της μίσθωσης εκτάσεων που αποτελούν τμήμα ακινήτων άνω των εκατό στρεμμάτων».

2. Η με αριθμό 98/22-10-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Δράμας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Αναστασίου Νικολαΐδη προς την Υπουργό Εργασίας και

Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Αποκατάσταση της αδικίας για τους εργαζομένους που εξαιρούνται από το ειδικό εποχικό επίδομα λόγω αίτησης συνταξιοδότησης μέχρι και την 10-9-2024».

3. Η με αριθμό 107/25-10-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Χαλκιδικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Απόστολου Πάνα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Εθνικό Πρόγραμμα Χαλαζικής Προστασίας για την Χαλκιδική».

Θα καλέσω τώρα στο Βήμα την ειδική αγορήτρια από τη Νέα Αριστερά κ. Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τώρα, κυρία Υφυπουργέ, να πω ότι μας προκάλεσε έκπληξη το νομοθέτημά σας θα ήταν ψέματα. Είναι στην ίδια γραμμή με το πρόγραμμά σας, το νεοφιλελεύθερο αυτό, που ακόμα και όταν αποτυγχάνει εσείς επιμένετε δεύτερη φορά, τρίτη φορά, πολλοστή φορά μπας και κάποτε πετύχει.

Επιμένετε, λοιπόν, στην ιδιωτικοποίηση των πάντων, σε πλήρη αντίθεση με το μάθημα που μας δίνουν οι πολλαπλές κρίσεις των καιρών μας, είτε με απευθείας πώληση είτε με την εκχώρηση μετοχών σε κρίσιμες υποδομές είτε μέσω ΣΔΙΤ ή με παραχώρηση λειτουργιών και αρμοδιοτήτων που ανήκουν στο δημόσιο ή στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Επιβολή μεταρρυθμίσεων από τα πάνω χωρίς καμμία διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, περαιτέρω συγκέντρωση αρμοδιοτήτων και μεταφορά αρμοδιοτήτων από την τοπική αυτοδιοίκηση στο κεντρικό κράτος, θέσπιση ενός συγκεντρωτικού μοντέλου διαχείρισης χωρίς καμμία τεκμηρίωση γι' αυτήν την επιλογή και νομοθέτηση -δεν είναι η πρώτη φορά- ακόμα και σε αντίθεση με προβλέψεις του Συντάγματος, με μοναδική πυξίδα και στόχο την εξυπηρέτηση συμφωνιών και συγκεκριμένων συμφερόντων.

Τι είναι αυτό το νομοσχέδιο επομένως που συζητάμε σήμερα και μας καλείτε να ψηφίσουμε; Μα μήπως εισάγετε καμμιά μεταρρύθμιση που απαντάει σε κάποιο αίτημα κοινωνικό; Ακριβώς το αντίθετο. Πρόκειται για αντιμεταρρύθμιση όπως αναλυτικά έχουμε να αναδείξει τη συζήτηση στις επιτροπές, και η βασική λογική του είναι ότι ιδιωτικοποιεί την ανακύκλωση και αφαιρεί αρμοδιότητες από τους ΟΤΑ. Στρώνετε τον δρόμο, δηλαδή, που θα οδηγήσει στην ιδιωτικοποίηση της ανακύκλωσης, ενισχύετε το πανάκριβο και αναποτελεσματικό συγκεντρωτικό μοντέλο διαχείρισης απορριμμάτων που υιοθετείται από το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων.

Είναι ένα σχέδιο που προκρίνει μεγάλες μονάδες επεξεργασίας και καύσης, εδραιώνει και ενισχύει την ιδιωτικοποίηση της ανακύκλωσης και κυρίως προωθεί τη νεοφιλελεύθερη αντίληψη, και αυτό είναι κρίσιμο ότι το θέμα της ανακύκλωσης δεν είναι μια κοινωνική συλλογική υπόθεση που πρωταγωνιστικό ρόλο έχει η τοπική αυτοδιοίκηση και οι δημότες αλλά είναι υπόθεση μεγάλων ιδιωτικών εταιρειών και των πολιτών εξατομικευμένα.

Επί της ουσίας στο νομοσχέδιό σας τον πρωταγωνιστικό ρόλο καταλαμβάνουν τα ιδιωτικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης. Οι ΟΤΑ σε αυτό το σχέδιο αποτελούν εμπόδιο. Επομένως τι κάνετε; Υφαρπάζετε κρίσιμες αρμοδιότητες από τους ΟΤΑ και τις μεταφέρετε σε κεντρικές υπηρεσίες του ΥΠΕΝ. Επιβάλλετε μάλιστα από τα πάνω τις νομοθετικές αυτές ρυθμίσεις και έχουν προκαλέσει, βεβαίως ,έντονες αντιδράσεις.

Κυρία Υφυπουργέ, όταν σας είπα ότι ήταν καταπέλτης οι φορείς, μου απαντήσατε ότι λάθος κάνω και δεν έχουμε καταλάβει. Στην προηγούμενη επιτροπή που λείπατε, απάντησα σε όλα χρησιμοποιώντας τα λόγια των φορέων.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αυτά που σας βόλευαν.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Αυτά που είπαν οι φορείς. Δεν τα αμφισβητεί κανείς, αυτά είπαν είναι στα Πρακτικά.

Τι είπε ο κ. Ζέρβας, λοιπόν, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων και Κυκλικής Οικονομίας της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας; Επιβεβαίωσε ότι η συγχώνευση του Δικτύου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, ΦΟΔΣΑ, έγινε χωρίς διαβούλευση, ότι αφαιρούνται αρμοδιότητες και πόροι από τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης και υπογράμμισε ότι συνταγματικά ο ρόλος αυτός ανήκει στους φορείς του πρώτου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης. Θα συζητήσουμε και την ένσταση αντισυνταγματικότητας σε λίγο.

Τα ίδια μας είπε και ο κ. Σημανδηράκης, ο εκπρόσωπος του Δικτύου ΦΟΔΣΑ και Δήμαρχος Χανίων. Και αυτός μετέφερε την ίδια αγωνία και αναφέρθηκε στην υποστελέχωση των ΦΟΔΣΑ. Γιατί ξέρετε ένας τρόπος να ιδιωτικοποιήσεις ή να καταργήσεις κάτι είναι να το αφήνεις να σβήνει, να μη στελεχώνεται. Θα αναφερθώ και σε κάτι ακόμη σε λίγο.

Οι ΦΟΔΣΑ λέει ότι έπρεπε να εξαιρεθούν από τον περιορισμό των προσλήψεων καθώς δεν έχει αυτό δημοσιονομική επιβάρυνση και το αιτιολόγησε πολύ ωραία. Είπε ότι η ίδια η Κυβέρνηση δεν ακολούθησε τον δικό της ψηφισμένο ν.4951, που προέβλεπε ότι οποιαδήποτε συζήτηση και εισήγηση από το Υπουργείο προϋπέθετε τη λειτουργία μιας επιτροπής συντονισμού και καθοδήγησης, μιας επιτροπής που δεν συνεδρίασε ποτέ. Είναι φανερό ότι δεν εμπιστεύεστε την τοπική αυτοδιοίκηση.

Εμείς λέμε, λοιπόν, ότι αντί να της αφαιρείτε αρμοδιότητες θα έπρεπε να ενισχύετε τον ρόλο της στη διαχείριση και των στερεών αποβλήτων.

Και προφανώς προκύπτουν ζητήματα αντισυνταγματικότητας από τα άρθρα 11-13 αφού μεταφέρονται αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης –ακούστε!- σε ένα πρόσωπο, στον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου.

Είναι πρωτοφανές αυτό που εισάγετε! Αντί να προωθείτε,, δηλαδή την αποκέντρωση στη διοίκηση, που είμαι σίγουρη ότι σε διάφορα τραπέζια και fora που βρίσκεστε ομνύετε και σε αυτήν, να κάνουμε αποκέντρωση κ.τλ., νομοθετείτε καταχρηστική συγκέντρωση αρμοδιοτήτων που ανήκουν στην τοπική αυτοδιοίκηση και σύμφωνα με την οποία ο εκάστοτε γενικός γραμματέας θα αναλαμβάνει ευθύνη αναθέτουσας αρχής, δηλαδή το Υπουργείο θα εκτελεί διαγωνισμούς προμηθειών -άλλη αρμοδιότητα που από το Σύνταγμα ανήκει στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Τι γίνεται; Ουσιαστικά καταργείται η πολιτική νομιμοποίηση συλλογικών οργάνων πρώτου βαθμού και μεταβιβάζεται η ευθύνη διενέργειας διαγωνισμών προμηθειών σε ένα μόνο πρόσωπο, τον εκάστοτε γενικό γραμματέα. Αυτό δεν μπορεί να περάσει σε καμμία περίπτωση. Και μάλιστα ο κ. Σημανδηράκης αναρωτήθηκε πώς έχει στο μυαλό του το Υπουργείο να ξεπεράσει μια ενδεχόμενη προσφυγή ενός φορέα διαχείρισης.

Αλλά να σας πω κάτι; Ακόμη και η ΡΑΑΕΥ, που προσφάτως τοποθετήσατε εσείς με δική σας πρόταση και πλειοψηφία τη διοίκησή της, επισήμανε ότι στην περαιτέρω πορεία οι ΦΟΔΣΑ θα πρέπει να καθίστανται ικανοί για την ανάληψη περισσότερων ευθυνών, όπως είναι η υλοποίηση διαδικασιών μελετών προμήθειας εξοπλισμού, η υλοποίηση και παρακολούθηση διαγωνιστικών διαδικασιών συμβάσεων κ.λπ., παρατήρησε ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα των ΦΟΔΣΑ και των υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων και,, κυρίως να διασφαλιστεί η είσπραξη των οφειλών από την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Μα είναι δυνατόν; Δηλαδή πάτε ενάντια σε όλους ακόμη και στη δικιά σας –εννοώ την επιλογή σας- ρυθμιστική αρχή;

Ξέρετε, χθες έγινε μια θεαματική ημερίδα των ΦΟΔΣΑ. Εκεί παρευρέθη και ο επικεφαλής, ο διευθυντής της DG Ρέτζιο Ράσμουσεν. Τα συμπεράσματα εκεί ήταν τα εξής -θα τα έχετε μάθει φαντάζομαι- πρώτον ότι θα έπρεπε να στελεχωθούν οι ΦΟΔΣΑ για να μπορέσουν να επιτελέσουν το έργο -αυτό που λέμε τις προσλήψεις, που δεν έχουν δημοσιονομική επιβάρυνση- και δεύτερον ότι αυτοί οι φορείς δικαιούνται δημόσιας χρηματοδότησης και επιδότησης. Δεν είναι αναγκαστική η μέθοδος των ΣΔΙΤ.

Τα ξέρετε αυτά, κυρία Υφυπουργέ; Ο Ράσμουσεν, όχι εγώ.

Τώρα πάμε λίγο στα ενεργειακά άρθρα. Εδώ πρόκειται για αποσπασματικές ρυθμίσεις, διορθώνετε τους δικούς σας νόμους το έχουμε συνηθίσει αυτό αλλά είναι και πολλές φωτογραφικές. Έχει ελάχιστες θετικές οι οποίες αφορούν κατά βάση σημειακή ενσωμάτωση προβλέψεων ευρωπαϊκών οδηγιών.

Εδώ αυτό που έχει ενδιαφέρον είναι ότι χάνουν το νόημά τους οι λέξεις. Όταν ακούμε πιλοτικό, εμείς θα καταλαβαίναμε ένα έργο καινοτόμο, ένα state-of-the-art, κάτι τέτοιο. Όχι. Εδώ με τη

λέξη πιλοτικό εννοούμε εξαιρέσεις και fast track διαδικασίες. Μετά τις εξαιρέσεις από την περιβαλλοντική αδειοδότηση για τα θαλάσσια πλωτά φωτοβολταϊκά, με τον ν.4951 πάλι, τώρα τι έχουμε; Έχουμε απόλυτη προτεραιότητα στις αδειοδοτικές διαδικασίες και στη σύνδεση ακόμα και σε κορεσμένα δίκαια.

Και επειδή ξέρω πόσο πολύ σας ενδιαφέρει η ενεργειακή δημοκρατία -την είπατε και πολύ ειρωνικά- και βεβαίως θα συμφωνήσετε ότι οι ενεργειακές κοινότητες είναι ένα καλό εργαλείο για να πετύχεις ενεργειακή δημοκρατία, ίσως δεν το σκεφτήκατε αλλά εμείς θα σας προτείνουμε αυτή η διασύνδεση να αφορά τις ενεργειακές κοινότητες κατά προτεραιότητα.

Η έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής αναφέρει διάφορα, ότι θα εξυπηρετούσε η παροχή διευκρινίσεων όσον αφορά την έννοια και τις τυχόν περαιτέρω έννομες συνέπειες του χαρακτηρισμού των έργων ως πιλοτικών. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα λάβετε υπόψη την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Αστειεύομαι.

Σας ζητάμε επίσης οι προβλέψεις του άρθρου 28 για τη μετάπτωση από το net metering στο net billing να μην ισχύσουν για τις ενεργειακές κοινότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ειδικά για το έργο CRETE VALLEY, αυτό το καινοτόμο, ζωντανό εργαστήριο μιας κοιλάδας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που θα επιτρέψει στις τοπικές κοινωνίες να παράγουν, να διανέμουν και να χρησιμοποιούν δική τους ενέργεια. Αυτό είναι ένα πιλοτικό έργο.

Τα άρθρα 40-41, που ζητάει η Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα, θέλουμε να τα λάβετε υπ' όψιν, ώστε να δοθεί η δυνατότητα να προστεθεί η αποθήκευση και συστήματα virtual net billing και virtual net metering.

Βεβαίως ζητάμε να αποσυρθεί το άρθρο 29, που δίνει παράταση για να διασφαλίσει συγκεκριμένα μεγάλα έργα στην Κρήτη, τα οποία, ακούστε τώρα, με προηγούμενη διάταξη είχαν ευνοηθεί σκανδαλωδώς. Όπου εκεί τι κάνατε; Τους κάνετε ένα δώρο, αφαιρούσατε την υποχρέωση που είχαν για κατασκευή υποθαλάσσιας ανεξάρτητης διασύνδεσης. Και τώρα έρχεστε και συνεχίζετε.

Τα άρθρα 34 και 36 πρέπει επίσης να αποσυρθούν γιατί είναι φωτογραφικά και βεβαίως και τα πολεοδομικά άρθρα 69 και 70. Έχετε για άλλη μια φορά τους δημάρχους απέναντι. Βγαίνει ο Δήμαρχος Αλίμου, βγαίνει ο Δήμαρχος Αθηναίων, μιλούν για μεθοδεύσεις, για τακτοποίηση πολεοδομικών παρανομιών σε ακίνητα του δημοσίου, νομιμοποίηση αυθαίρετων κτισμάτων σε όλο το παραλιακό μέτωπο της αθηναϊκής ριβιέρας. Έχουμε χάσει τον μπούσουλα με τις φωτογραφικές διατάξεις. Για άλλη μια φορά λοιπόν και οι δήμαρχοι απέναντί σας.

Αναφερθήκατε πάρα πολύ στις ΑΠΕ. Ακούμε και τον κύριο Υπουργό να ομνύει κ.λπ.. Να δούμε το πραγματικό σχέδιο που έχει αυτή η Κυβέρνηση στην ανάπτυξη και θα κάνω μια μικρή αναδρομή σε ένα σκάνδαλο. Γιατί πώς αλλιώς μπορεί να χαρακτηριστεί μια υπουργική απόφαση εν μέσω Δεκαπενταύγουστου, όπου ομαδοποιημένα έργα μικρομεσαίων επενδύσεων χαρίστηκαν λόγω προτεραιοποίησης σε μεγάλους ομίλους; Το ανέφερε κι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Παραγωγών Ηλεκτρικής Ενέργειας από φωτοβολταϊκά, ο ΠΟΣΠΗΕΦ. Και μάλιστα συμπληρώνω εγώ χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΑΕΥ.

Το κράτος της ανομίας καλπάζει, μοιράσατε τα δίκτυα στους εκλεκτούς, όλη η εγχώρια αγορά βουίζει και εσείς κρύβεστε πίσω από το δάχτυλό σας και καυχιέστε στα συνέδρια για το μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον στον τομέα των ΑΠΕ στην Ελλάδα.

Το επενδυτικό ενδιαφέρον όμως έχει αρχίσει να απομειώνεται. Ξέρετε, κανένας δεν θα έρθει να επενδύσει σε ένα κράτος όπου η δικαιοσύνη και η διαφάνεια υπολείπονται. Ήταν σκάνδαλο αυτό και σας κυνηγάει ακόμα. Δεν το διορθώνετε ποτέ.

Και να μην αναφερθώ βέβαια στη συστηματική υπονόμευση των ενεργειακών κοινοτήτων σε κάθε νομοσχέδιο, στην καθυστέρηση του ρυθμιστικού πλαισίου για την αποθήκευση ενέργειας και βεβαίως στο πάγωμα του ειδικού χωροταξικού για τις ΑΠΕ, για να μην αναφερθώ στη φούσκα του κ. Χατζηδάκη. Έτσι φέρνετε τον κόσμο απέναντι σε αυτό που λέτε, γιατί δεν το εννοείτε, γιατί άλλος είναι ο στόχος. Κι αυτό έχει αποδειχτεί. Πέντε χρόνια είναι Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία. Ποια είναι τα αποτελέσματα, εκτός από εξυπηρέτηση συμφερόντων και σύνδεση περαιτέρω του μείγματος από φυσικό αέριο;

Έρχομαι τώρα στην επίμαχη τροπολογία, που την έχετε προαναγγείλει. Τα έχουμε ξαναπεί αυτά, γιατί είχαμε την τύχη να σας ακούσουμε και στο Υπουργείο αλλά και στην περιφέρεια με τον περιφερειάρχη να αναλύει μια περίφημη συμφωνία-πακέτο, με το οποίο η ΔΕΗ θα συνεχίσει να παρέχει θερμική ενέργεια στις τηλεθερμάνσεις μέσω ΣΗΘΥΑ με φυσικό αέριο για τα επόμενα δεκαεπτά χρόνια μέχρι το 2041, η οποία λύση της ΣΗΘΥΑ παρουσιάστηκε ως μονόδρομος, χωρίς να προταθούν ή να εξεταστούν άλλες εναλλακτικές.

Το ξέρουμε εμείς ότι με τη Νέα Δημοκρατία η λύση για τη θέρμανση και τηλεθέρμανση είναι το φυσικό αέριο. Το ζήσαμε στη Φλώρινα. Ακυρώθηκε το έργο της τηλεθέρμανσης και πάει και γίνεται τώρα φυσικό αέριο για θέρμανση στα σπίτια. Γελάει όλη η Ευρώπη για το state-of-the-art στη χώρα μας.

Και συνεχίζουμε με τις τηλεθερμάνσεις στις υπόλοιπες δημοτικές περιοχές, που τους οφείλει το κράτος. Τους οφείλει καινοτόμα έργα, κύριε Υπουργέ! Να δείτε πώς δουλεύουν οι τηλεθερμάνσεις στη Βόρεια Ευρώπη! Όχι με φυσικό αέριο πάντως.

Έρχεται λοιπόν η πρόταση αυτή και λέει εκβιαστικά «θα σας χαρίσω». Αν δήμαρχοι δεν δεχτείτε αυτήν την πρόταση δεν θα έχετε τηλεθέρμανση, ή τη δέχεστε ή κόβεται η τηλεθέρμανση, και θα σας σβήσουμε τα χρέη.

Να πούμε λίγο για τα χρέη. Η μόνη κερδισμένη είναι η ΔΕΗ. Το εν τρίτο των χρεών θα το πληρώσει κατευθείαν το ΥΠΕΝ, δηλαδή οι Έλληνες φορολογούμενοι, το ελληνικό δημόσιο στη ΔΕΗ. Το άλλο εν τρίτο θα είναι απαιτητό από τη ΔΕΗ από το ΥΠΕΝ, από το ελληνικό δημόσιο, από τους Έλληνες φορολογούμενους. Το τραγικό τελευταίο εν τρίτο θα το πληρώσουν οι δήμοι και οι πολίτες από το τέλος των ΑΠΕ και από τις ΚΑΠ. Στραγγαλίζονται κι οι δήμοι. Αυτή είναι η συμφωνία, ή πάρτε την ή δεν έχετε τηλεθέρμανση.

Εκτός των άλλων, δεν είναι σαφές ότι μπορεί αυτή η ΣΗΘΥΑ να καλύψει όλες τις τηλεθερμάνσεις. Η Πτολεμαΐδα 5 το 2026 κλείνει και το ΣΗΘΥΑ 65 μεγαβατώρων δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες της Πτολεμαΐδας. Αυτό είναι σίγουρο. Έχει μετρηθεί. Άρα θα δημιουργηθούν νέα χρέη και θα συζητάμε ξανά για νέα ρύθμιση και νέα λύση.

Αυτό που δεν περιλαμβάνει όμως σίγουρα αυτή η συμφωνία είναι καμμία ασφαλιστική δικλίδα για τους πολίτες ότι το κόστος της τηλεθέρμανσης δεν θα εκτιναχθεί στην περίπτωση που οι τιμές προμήθειας φυσικού αερίου και δικαιωμάτων ρύπων αυξηθούν. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που είναι και πολύ συντηρητικές οι προβλέψεις της, προβλέπει τιμή αερίου 38 ευρώ τη μεγαβατώρα από το 2025 και για τα δικαιώματα των εκπομπών προβλέπει 140 ευρώ τον τόνο το 2035 και 270 ευρώ τον τόνο το 2040. Αυτά θα τα πληρώσουν οι πολίτες, δεν υπάρχει καμμία εξασφάλιση. Μόνο η ΔΕΗ θα έχει κλειδωμένη τιμή. Η ΔΕΗ θα αποζημιώνεται.

Βεβαίως αν επαληθευτούν αυτές οι προβλέψεις, τότε η επιβάρυνση του ΕΛΑΠΕ και κατ' επέκταση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας θα είναι πολύ, πολύ μεγαλύτερη. Θα τα καταφέρετε να έχετε έλλειμμα στον ΕΛΑΠΕ 800 εκατομμύρια, θα το καταφέρετε πάλι.

Είναι σαφές ότι η επιλογή ορυκτού αερίου ως βασικής πηγής ενέργειας της τηλεθέρμανσης είναι ένα μεγάλο, τραγικό λάθος, τόσο από άποψη περιβαλλοντική και κλιματική όσο όμως και οικονομική. Το κόστος θα το πληρώσουν λοιπόν για ακόμη μια φορά οι κάτοικοι των τριών λιγνιτικών περιοχών αλλά και οι πολίτες όλης της χώρας, γιατί θα επιδοτήσουν μια λάθος επιλογή.

Αυτό δυστυχώς κάνετε, επιβάλλετε, επιδεικνύοντας ακόμη και αυταρχισμό, τις δικές σας λύσεις, που δεν εξυπηρετούν τα συμφέροντα των πολλών, αλλά μόνο επιχειρηματικών συμφερόντων με τους οποίους συνομιλείτε. Με αυτόν τον τρόπο όμως όχι απλώς δυσφημείτε την πράσινη μετάβαση, η οποία με δική σας ευθύνη ή δεν θα πραγματοποιηθεί ή θα οδηγήσει άλλη μια φορά σε μεγάλη αναδιανομή, σε νέες ανισότητες, όπως ακριβώς κάνετε σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Πέρκα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», οκτώ μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κωφών και Βαρηκόων Αργυρούπολης.

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον ειδικό αγορητή από την Πλεύση Ελευθερίας κ. Αλέξανδρο Καζαμία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η Πλειοψηφία και ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας όταν παρουσιάστηκε το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα το παρουσίασαν ως μια μεταρρύθμιση. Μάλιστα στη διάρκεια των συζητήσεων της επιτροπής αναφέρθηκε σε αυτό και ως μια επανάσταση στο πεδίο της πράσινης μετάβασης. Χρησιμοποίησε αυτήν την τρομερή λέξη.

Η άποψη της Πλεύσης Ελευθερίας είναι ότι η πράσινη μετάβαση στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια πραγματοποιείται με έναν αποσπασματικό και ασύδοτο τρόπο και πραγματοποιείται μέσα από επιμέρους νομοθετήσεις που έρχονται να αλλάξουν προγενέστερες επιμέρους νομοθετήσεις. Για να υποστηρίξω αυτόν τον ισχυρισμό αρκεί να πω ότι από τα ογδόντα τέσσερα άρθρα του νομοσχεδίου σχεδόν τα μισά είναι τροποποιήσεις παλαιότερων νόμων της Νέας Δημοκρατίας.

Δεν αναφέρομαι σε τροποποιήσεις ακόμη πιο παλιών νόμων που ψηφίστηκαν από άλλες κυβερνήσεις. Αναφέρομαι συγκεκριμένα στους νόμους 4685/2020, 4796/2021, 4819/2021, 4821/2021, 4951/2022, 4986/2022 και 5069/2023. Αυτοί είναι οι δικοί σας νόμοι, τους οποίους ελπίζετε το παρόν νομοσχέδιο να διορθώσει.

Δεν ακούσαμε στη διάρκεια των συζητήσεων στην επιτροπή καμμία απολύτως εξήγηση για τους λόγους για τους οποίους διορθώνονται αυτοί οι νόμοι. Και ως να μην έφταναν αυτά, χθες το βράδυ -τώρα βέβαια, έχουν μικρύνει οι ημέρες. Οπότε οι τροπολογίες που έρχονται νύχτα έρχονται γύρω στις δέκα το βράδυ, όχι στις έντεκα και εντεκάμισι, όπως είχαμε συνηθίσει το καλοκαίρι.- Ήρθε μια τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, με πέντε άρθρα, εκ των οποίων τα τέσσερα από τα πέντε είναι κι αυτά τροποποιήσεις παλαιότερων νόμων της Νέας Δημοκρατίας! Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιείται η νομοθέτηση στα ζητήματα του περιβάλλοντος. Κατά την άποψή μας, μια τέτοια αποσπασματική προσέγγιση δεν μπορεί να συνιστά μεταρρύθμιση, πόσω δε μάλλον επανάσταση.

Όμως, γενικότερα, για να θέσουμε το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας σε κάποιο πλαίσιο, η πράσινη μετάβαση στη χώρα μας πραγματοποιείται τα τελευταία χρόνια με έναν τρόπο ο οποίος διέπεται από τρία κυρίαρχα χαρακτηριστικά όλα τα θεωρούμε προβληματικά. Πρόκειται για μια προσέγγιση εμπορευματοποίησης της περιβαλλοντικής πολιτικής, ανάθεσης δηλαδή, είτε μέσω διαγωνισμού είτε με άμεσες αναθέσεις όλης της διαδικασίας της πράσινης μετάβασης σε επιχειρήσεις και κατά κύριο λόγο σε μεγάλες επιχειρήσεις.

Επιπλέον, η μετάβαση αυτή δεν είναι δίκαιη, ενώ φέρει το όνομα της δίκαιης πράσινης μετάβασης. Δεν είναι δίκαιη, διότι το κόστος της το επωμίζονται οι πολίτες με τις υψηλές τιμές ενέργειας, τις οποίες καλούνται να καταβάλουν όποτε λαμβάνουν τους λογαριασμούς τους και οι πολίτες το ξέρουν πολύ καλά αυτό.

Επιπλέον, η μετάβαση αυτή δεν είναι συμπεριληπτική, ενώ θα έπρεπε να βασίζεται σε μια συμπερίληψη και συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων στην διαδικασία της ενεργειακής μετάβασης. Τελικά, η προσέγγιση που προάγεται διαρκώς, βασίζεται στην συγκέντρωση εξουσιών στα χέρια του Υπουργείου.

Έρχομαι τώρα σε ένα χρήσιμο στατιστικό στοιχείο, διότι στη διάρκεια των συζητήσεων της επιτροπής αμφισβητήθηκε η άποψή μας, ως μια άποψη «δήθεν» ενεργειακών δημοκρατών και καταθέσαμε αυτά τα στοιχεία που δεν είναι δικά μας, είναι της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Αιολικής Ενέργειας. Αυτή δείχνει ότι μέχρι το 2023 η μερίδα του λέοντος στην αιολική ενέργεια, στις εγκαταστάσεις της αιολικής ενέργειας ανήκει σε πέντε εταιρείες, οι οποίες μέχρι τώρα έχουν πάρει το 54% της χρηματοδότησης για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών. Μετά τις πέντε πρώτες που φτάνουν το 54%, οι επόμενες δεν είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, έκτη είναι η EDF η γνωστή γαλλική πολυεθνική, ο Μυτιληναίος έβδομος. Αν δηλαδή μετρήσουμε τις δέκα μεγαλύτερες επιχειρήσεις στο πεδίο της αιολικής ενέργειας, βλέπουμε ότι κοντά στα 2/3 των κεφαλαίων που επενδύονται εκεί, τα παίρνει μία μικρή ομάδα επιχειρήσεων.

Πρόκειται δηλαδή, με άλλα λόγια, για μια διαδικασία η οποία είναι ολιγοπωλιακή και συγκεντρωτική. Τα βασικά άρθρα του νομοσχεδίου που έχουμε μπροστά μας ξεκινούν από εκείνα που επίσης έχουν θέσει και το ζήτημα συνταγματικότητας που θα συζητήσουμε λίγο αργότερα. Πρόκειται, δηλαδή, για τα άρθρα που αφορούν την ανακύκλωση και τους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων, τους περιβόητους ΦΟΔΣΑ.

Το μέρος αυτό του νομοσχεδίου συγχωνεύει τους ΦΟΔΣΑ σε τέσσερις περιφέρειες, στη Χίο και Λέσβο, στην Κρήτη, στην Δυτική Ελλάδα και στη Θεσσαλία. Η απόφαση αυτή έχει παρθεί μέσα από μια συγκεντρωτική λογική, η οποία θέλει να είναι τα πάντα ομοιόμορφα, όπως τα βλέπει η Κυβέρνηση. Οι εμπλεκόμενοι φορείς στη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή εξέφρασαν πάρα πολύ σοβαρές ανησυχίες για μια σειρά από προβλήματα που περιλαμβάνει αυτή η συγχώνευση.

Κατ' αρχάς, έκαναν λόγο για μια διαδικασία, η οποία λαμβάνει χώρα χωρίς να υπάρχει καμμία απολύτως διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς. Αυτά λέει το δίκτυο των φορέων των ΦΟΔΣΑ. Επίσης, δεν στηρίζονται αυτές οι αποφάσεις σε οποιαδήποτε επιστημονική μελέτη.

Επιπλέον, η αιτιολογική έκθεση που θα έπρεπε να μας εξηγεί ποια είναι η λογική της Κυβέρνησης ως προς αυτό, λέει στα σχετικά άρθρα ότι αντιμετωπίζεται έτσι –λέει- το ζήτημα ότι δεν υπάρχει ένας ΦΟΔΣΑ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, άρθρο 6. Άρθρο 7, «αντιμετωπίζεται το γεγονός ότι δεν υπάρχει ένας ΦΟΔΣΑ στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας». Αυτή δεν είναι εξήγηση. Γιατί υπάρχει το θέμα, που δεν εξηγεί η Κυβέρνηση καθόλου: Και το ίδιο βλέπουμε και στα υπόλοιπα άρθρα.

Η απόφαση αυτή δεν περιέχει μόνο το πρόβλημα του ότι δεν στηρίζεται σε διαβούλευση, όπως αυτή θα έπρεπε να είχε λάβει χώρα Ούτε στηρίζεται σε επιστημονικές μελέτες, αλλά επιπλέον δεν λαμβάνει υπ' όψιν καθόλου το γεγονός ότι το καθεστώς των ΦΟΔΣΑ είναι διαφορετικό. Κάποιοι από αυτούς τους φορείς είναι πρόσωπα δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και κάποιοι άλλοι είναι ιδιωτικοί φορείς. Και επίσης, αυτό είναι ένα ζήτημα που τέθηκε στη διάρκεια της ακρόασης φορέων στην επιτροπή και η Κυβέρνηση δεν εξηγεί πώς θα το αντιμετωπίσει.

Στο πλαίσιο αυτών των άρθρων υπάρχει και το άρθρο 13 για τα αστικά απόβλητα, το οποίο εξουσιοδοτεί την κεντρική κυβέρνηση -στην πραγματικότητα τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, κατόπιν απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος- να μπορεί να παρεμβαίνει σε περιπτώσεις όπου θεωρείται πως υπάρχει έκτακτη ανάγκη ή περιβαλλοντικές και υγειονομικές επιπτώσεις και να παίρνει αποφάσεις εκεί που πρέπει να αποφασίζει η τοπική αυτοδιοίκηση. Αυτό θεωρούμε κι εμείς ότι παραβιάζει το άρθρο 102 του Συντάγματος και θα έρθει αργότερα η Πρόεδρός μας, η Ζωή Κωνσταντοπούλου, να υποστηρίξει την πρόταση αντισυνταγματικότητας που έχει κατατεθεί.

Άλλα τμήματα του νομοσχεδίου, αυτά τα οποία υποτίθεται ότι φέρνουν κάποια αλλαγή στο καθεστώς -όπως είναι τα άρθρα 26 και 27 που εισάγουν την καινοτόμα τεχνολογία των πλωτών φωτοβολταϊκών- δεν έχουν κανένα απολύτως ρυθμιστικό πλαίσιο. Σκοπός τους είναι να ανοίξουν τη δυνατότητα αδειοδότησης για τη χρήση φωτοβολταϊκών πάνω σε λίμνες, στο 5% τεχνητών λιμνών ή λιμνοθαλασσών και για χωρητικότητα οχτώ MW και εγκαταστάσεις ισχύος ογδόντα MW.

Η τεχνολογία αυτή, ένα από τα προβλήματα που δημιουργεί, είναι ότι τα πλωτά φωτοβολταϊκά με τον χρόνο αποσυντίθενται.

Δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη και κανένα ρυθμιστικό πλαίσιο ούτως ώστε οι εταιρείες που συμμετέχουν σε αυτή την τεχνολογία να φροντίζουν να συντηρούν τα πλωτά φωτοβολταϊκά μακροχρόνια. Τους δίνεται η άδεια να εκδηλώσουν ενδιαφέρον και μετά να πάρουν τις εν λόγω συμβάσεις, αλλά καμμία υποχρέωση όσον αφορά το τι πρέπει να κάνουν για να συντηρήσουν αυτές τις πλωτές εξέδρες φωτοβολταϊκών.

Επίσης, δεν υπάρχει εξήγηση από την πλευρά της Κυβέρνησης για τον λόγο για τον οποίο η εκδήλωση ενδιαφέροντος από τις επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να λάβει χώρα μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου αυτού του έτους, δηλαδή σε δύο μήνες.

Το νομοσχέδιο ακόμα δεν έχει ψηφιστεί. Η περίοδος για την εκδήλωση ενδιαφέροντος είναι πάρα πολύ σύντομη και αυτό μας προβληματίζει, διότι φοβόμαστε πως είναι πολύ πιθανό το ενδεχόμενο να πρόκειται για φωτογραφική ρύθμιση. Να θέλει να αποκλείσει, δηλαδή, κάποιες επιχειρήσεις από τη συμμετοχή στη διαδικασία αυτή.

Έρχομαι τώρα στο άλλο τμήμα του νομοσχεδίου που αφορά την ενσωμάτωση της ενωσιακής οδηγίας 2413/2023. Αυτή καλύπτεται από επτά άρθρα, από το 42 ως το 48, (περιλαμβανομένων και των δύο αυτών άρθρων), και ενσωματώνει μια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει και αυτή πολλά άρθρα. Ωστόσο τα άρθρα του νομοσχεδίου ενσωματώνουν μόνο το άρθρο 1 παράγραφος 7 της ενωσιακής οδηγίας και τα άρθρα 16 γ' και 16 ε'. Όλη η υπόλοιπη ενωσιακή οδηγία δεν ενσωματώνεται. Ο τρόπος με τον οποίο ενσωματώνεται επίσης μας δημιουργεί σοβαρές απορίες.

Σκοπός της ενωσιακής οδηγίας είναι να επιταχύνει τη διαδικασία αδειοδότησης, ούτως ώστε τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να πετύχουν τις προθεσμίες που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση το 2030 και το 2050, για να πραγματοποιηθούν σημαντικές πρόοδοι στην πράσινη μετάβαση. Ωστόσο η επιτάχυνση της αδειοδότησης, σύμφωνα με την ενωσιακή οδηγία είναι τρεις μήνες. Το νομοσχέδιο, όμως, την κάνει δύο μήνες. Θα μπορούσε να είναι μέχρι και τρεις μήνες, ούτως ώστε να ακολουθηθεί μια σωστή διαδικασία. Τι εννοούμε με αυτό;

Η οδηγία, επίσης, δίνει τη δυνατότητα στα κράτη-μέλη να μην δώσουν άδεια εντός τριών μηνών, αλλά να πάνε παρακάτω σε περίπτωση που αυτά κρίνουν ότι υπάρχουν -έτσι λέει η οδηγία- βάσιμες ανησυχίες όσον αφορά την ασφάλεια στη διαδικασία της αδειοδότησης. Αυτό παραλείπεται από το νομοσχέδιο. Σαν να μην ενδιαφέρεται η Κυβέρνηση να υπάρχει εγγύηση της ασφάλειας όσον αφορά τις αδειοδοτήσεις αυτές.

Επίσης, το άρθρο 16Α της ενωσιακής οδηγίας, λέει, ότι έργα μπορούν να υποβάλλονται σε έλεγχο πέραν του τριμήνου αν εκτιμάται από το Υπουργείο ότι έχουν «σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις» και θα πρέπει να εκπονούνται εκθέσεις για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις αυτών των έργων. Αυτό έχει παραληφθεί, σαν να μην ενδιαφέρεται η Κυβέρνηση αν στην επιτάχυνση των αδειοδοτήσεων αυτών θα υπάρχουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Το άρθρο 16–στ της ενωσιακής οδηγίας αναφέρεται σε κάτι, το οποίο επίσης δεν υπάρχει καθόλου στο νομοσχέδιο. Θα πρέπει, λέει, η αδειοδότηση να λαμβάνει υπ' όψιν ότι δεν παραβιάζεται κάποιο «επιτακτικό δημόσιο συμφέρον». Το δημόσιο συμφέρον είναι κεντρικής σημασίας στις αδειοδοτήσεις αυτές, έχει παραληφθεί. Φαίνεται πως η Κυβέρνηση δεν ενδιαφέρεται για το μέρος αυτό της ενωσιακής οδηγίας που προασπίζει το δημόσιο συμφέρον.

Επιπλέον, για τη δημόσια υγεία και ασφάλεια, το ίδιο άρθρο 16–6 της ενωσιακής οδηγίας, λέει ότι θα μπορούν να περιορίζονται οι αδειοδοτήσεις. Και αυτό δεν φαίνεται να ενδιαφέρει την Κυβέρνηση. Το μόνο που ενδιαφέρει την Κυβέρνηση στην προκειμένη περίπτωση είναι να δοθούν όπως-όπως γρήγορα οι άδειες, ούτως ώστε να εκπληρωθούν οι προθεσμίες. Βεβαίως, όμως, αυτό μας ανησυχεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Έρχομαι τώρα στα άρθρα 30 και 82 και θα κλείσω με αυτά, κύριε Πρόεδρε. Το άρθρο 30 αφορά την εκτέλεση ενός έργου μετατροπής της Νήσου του Πόρου σε πράσινο νησί. Αυτό το άρθρο βασίζεται σε μία συμφωνία που έχει υπογράψει η Κυβέρνηση με την πολυεθνική εταιρεία των Αραβικών Εμιράτων «MASDAR». Εδώ πρόκειται για παραχώρηση σε μια πολυεθνική εταιρεία των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, η οποία επενδύει στην πράσινη μετάβαση σε σαράντα χώρες διεθνώς. Πρόκειται για τόσο μεγάλη πολυεθνική εταιρεία. Θα σας δώσω και ένα άλλο στοιχείο σε λίγο, για να καταλάβετε τι μεγέθη εμπλέκονται εδώ.

Σύμφωνα με την έκθεση του προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, θα πρέπει να καταβληθούν κάποια ποσά από τον προϋπολογισμό, τα οποία όμως δεν προσδιορίζονται για να μετατραπεί ο Πόρος σε πράσινο νησί. Αναρωτιόμαστε για ποιες δαπάνες πρόκειται και γιατί θα πρέπει το δημόσιο να δαπανήσει, τη στιγμή που παραχωρεί με σύμβαση σε μία πολυεθνική αυτού του μεγέθους τη μετατροπή του νησιού του Πόρου σε πράσινο νησί.

Η δε εταιρεία «MASDAR» των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων έχει -σε περίπτωση που δεν το γνωρίζετε- αγοράσει ένα μεγάλο τμήμα της «ΤΕΡΝΑ Ενεργειακής» προσφάτως. Απ' ό,τι φαίνεται, θα φτάσει το 67% των μετοχών αυτής της επιχείρησης -είναι ένα μέρος της «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ» συνολικά. Η «MASDAR», επίσης, ανήκει σε έναν όμιλο των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, τον όμιλο «Mubadala Investment Company», ο οποίος έχει μέγεθος, τζίρο δηλαδή, όσο το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν της χώρας μας, της Ελλάδας. Μιλάμε για τέτοιους κολοσσούς.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ**)

Επιπλέον καταβάλλονται χρήματα από τον προϋπολογισμό, για να διευκολυνθεί αυτή η κατάσταση. Δηλαδή γίνεται επιδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, από τα χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων, για επιχειρήσεις αυτού του μεγέθους. Με αυτό το σκεπτικό είναι που δρομολογούνται οι επιταχύνσεις που επιδιώκει το νομοσχέδιο.

Τέλος, θα πω ότι στο άρθρο 82 επίσης υπάρχει μία άλλη ρύθμιση που μας προβληματίζει ιδιαίτερα. Αυτό αναφέρεται στη δυνατότητα που έχει το δημόσιο να συμβουλεύεται συμβούλους από το ΤΑΙΠΕΔ, τον κατ' εξοχήν μνημονιακό θεσμό που ιδρύθηκε στη χώρα μας στη διάρκεια του πρώτου μνημονίου το 2011. Και όχι μόνο αυτό, αλλά όταν θα παίρνει συμβουλευτικές υπηρεσίες από στελέχη του ΤΑΙΠΕΔ, λέει το εν λόγω άρθρο 82 -να το δείτε, να το διαβάσετε και να εκπλαγείτε όπως και εμείς-, όταν θα δίνονται αυτές οι συμβουλές για τις υπηρεσίες τους, θα πληρώνονται οι σύμβουλοι του ΤΑΙΠΕΔ, (το οποίο υποτίθεται ότι ανήκει στο δημόσιο), από το Πράσινο Ταμείο.

Αυτά θεωρούμε ότι εντάσσονται σε μία προσέγγιση, η οποία δείχνει πως η νομοθέτηση στο πεδίο αυτό βασίζεται σε μια σειρά αποσπασματικών προσαρμογών και διορθώσεων των ελλείψεων, των σφαλμάτων και των αδυναμιών μιας πολιτικής που υιοθετεί η Κυβέρνηση, για να πραγματοποιήσει την πράσινη μετάβαση όπως-όπως.

Βασίζεται, δυστυχώς, σε μία λογική συγκεντρωτική και σε μία άδικη και μη συμπεριληπτική πράσινη μετάβαση. Ως αποτέλεσμα, η κοινωνία και οι εμπλεκόμενοι φορείς βλέπουν πολύ καχύποπτα την πράσινη μετάβαση στη χώρα μας. Και αντί να την εμπιστεύονται και να την στηρίζουν, ολοένα εκφράζουν διαμαρτυρίες και θεωρούν ότι αυτή τους εκτοπίζει αφ' ενός και αφ' ετέρου τους αυξάνει τους λογαριασμούς της ενέργειας.

Αυτή δεν θα έπρεπε να είναι η προσέγγιση της Κυβέρνησης. Και γι' αυτό η Πλεύση Ελευθερίας έχει πολύ κριτική στάση απέναντι στο εν λόγω νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και καλούμε στο Βήμα τον κ. Δελβερούδη Κομνηνό, ειδικό αγορητή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα Νίκη.

ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, άλλο ένα πρόχειρο νομοσχέδιο, με αλλαγές της τελευταίας στιγμής, με απόσυρση άρθρων μετά την κατακραυγή των πολιτών στο πλαίσιο της διαβούλευσης και με πληθώρα διατάξεων, σχετικών και άσχετων,

που τροποποιούν ακόμα και πρόσφατους νόμους της ίδιας της Κυβέρνησης.

Έρχεστε, λοιπόν, με το παρόν νομοσχέδιο, μετά από σειρά νομοθετημάτων που έχετε φέρει προς ψήφιση για ενεργειακή, δήθεν, ασφάλεια και παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, για να μας πείτε ότι θα συνεχίσετε να προωθείται την εγκατάσταση έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ότι παρεμπιπτόντως υπάρχει ανάγκη και για αποθήκευση της παραγόμενης αυτής ενέργειας που προωθείτε τα τελευταία χρόνια από ανανεώσιμες πηγές. Αναφέρομαι στα άρθρα 26 έως 65 του νομοσχεδίου.

Το επικίνδυνο, όμως, είναι ότι δεν αναγνωρίζετε το πρόβλημα που οι ίδιοι έχετε δημιουργήσει με αυτή τη λυσσαλέα μανία σας να γεμίσει ο τόπος ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δηλαδή αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά πάρκα, πλωτά αιολικά πάρκα, υπεράκτια αιολικά πάρκα κ.λπ., τα οποία έρχονται και αυτά με τη σειρά τους σύμφωνα με τα τελευταία σχέδιά σας.

Και δεν αναφέρομαι μόνο στον αρνητικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο που έχουν προκαλέσει τα έργα αυτά. Πραγματικά, ανακύπτει το ερώτημα γιατί το Υπουργείο λέγεται και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αφού οι έννοιες αυτές είναι αντικρουόμενες με την πολιτική που εφαρμόζει η Νέα Δημοκρατία. Διότι, ενώ θα έπρεπε να προτάσσετε την προστασία του περιβάλλοντος, εσείς, στην Κυβέρνηση, χωρίς κανένα ειδικό χωροταξικό για τις ΑΠΕ, προχωράτε σε υπερπαραγωγή ενέργειας, υπερασπιζόμενοι τα συμφέροντα των ομίλων που εξυπηρετείτε και παραγκωνίζοντας κάθε φορά όλο και περισσότερο και τους αυτοπαραγωγούς και τις ενεργειακές κοινότητες. Αυτοί οι όμιλοι έχουν καταλάβει τον ηλεκτρικό χώρο, γιατί δεν είναι ένας χώρος όπου υπάρχει άπλετη δυνατότητα στους πάντες να εισέλθουν -ο ηλεκτρικός χώρος ξέρουμε όλοι ότι είναι περιορισμένος- και φυτεύουν ΑΠΕ παντού, χωρίς κανένα βιώσιμο σχέδιο. Αν δεν έβαζε φρένο ο ΟΦΥΠΕΚΑ, θα βάζατε ΑΠΕ και στα καμένα του Έβρου και της Δαδιάς.

Και αναφέρομαι στο άρθρο 38, με το οποίο αναστέλλετε τις προθεσμίες υλοποίησης ΑΠΕ, ενώ θα έπρεπε να αποκλείεται η έκδοση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ιδίως εντός των καμένων και των παρακείμενων αυτών περιοχών.

Πέραν, λοιπόν, της προκλητικής και επιδεικτικής αδιαφορίας σας για το περιβάλλον, τώρα θυμηθήκαμε ότι δεν έχετε προβλέψει την ανάγκη για αποθήκευση της υπερβάλλουσας ενέργειας, η οποία χάνεται φυσικά, με επακόλουθο να χάνονται και εκατομμύρια χρήματα.

Την ανάγκη για αποθήκευση την είχαμε επισημάνει και στο πολυνομοσχέδιο που είχατε φέρει τον περασμένο Απρίλιο, αν θυμάστε. Τότε σας είχαμε πει για την ενεργειακή ανασφάλεια που έχετε προκαλέσει με τις πολιτικές μας, που οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια σε αδιέξοδο. Γι' αυτό, τώρα κάνετε περικοπές αναγκαστικά, επειδή το δίκτυο είναι κορεσμένο και επιστρέφετε με το άρθρο 37 τις εγγυητικές που δόθηκαν για τα έργα τα οποία δεν προχωρούν στους επενδυτές.

Νομίζω ότι είναι απολύτως αντιληπτό από όλους τους πολίτες το παιγνίδι που παίζεται στις πλάτες του ελληνικού λαού, με τις τιμές στην ενέργεια να αυξάνονται αντί να πέφτουν και την ίδια στιγμή, να πετιέται ενέργεια στα σκουπίδια, η οποία μεταφράζεται σε πολλά εκατομμύρια, εξαιτίας ακριβώς της ανεπάρκειας της Κυβέρνησης να διαχειριστεί αυτή την κατάσταση.

Και το χειρότερο είναι ότι εξακολουθείτε να κάνετε ότι δεν τρέχει τίποτα, αφού αποκρύπτετε την αλήθεια και αν και θέσαμε ένα σαφές ερώτημα στον Υπουργό κατά την τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής, δεν μας έδωσε καμμία απολύτως απάντηση. Ρωτάμε ξανά: Ποιες είναι οι πραγματικές ανάγκες της χώρας μας για ενέργεια σήμερα και ποιες θα είναι το 2030; Ποια είναι η ισχύς των έργων ΑΠΕ που βρίσκονται σε λειτουργία σήμερα και ποια προβλέπεται ότι θα είναι η ισχύς των έργων που θα λειτουργούν το 2030;

Η απάντηση, βέβαια, ήρθε από τους φορείς, οι οποίοι ήταν απολύτως κατατοπιστικοί και μας είπαν ποια είναι η πραγματικότητα.

Η πραγματικότητα, λοιπόν, είναι ότι δεν χρειαζόμαστε άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σας είπαν «φτάνει με τις ΑΠΕ, φτάνει, τέλος». Συγκεκριμένα, ο Σύνδεσμος Παραγωγών Ενέργειας με Φωτοβολταϊκά έκανε λόγο για «φούσκα» -σε εισαγωγικά η λέξη- που έχει διαμορφωθεί με την υπεραδειοδότηση έργων ΑΠΕ και τη συνακόλουθη έκδοση όρων σύνδεσης, ιδίως από τον ΑΔΜΗΕ, πολύ πάνω από την τωρινή, αλλά και την προβλεπόμενη για το 2030 ζήτηση ηλεκτρικής ισχύος και ενέργειας.

Με σχετικό, μάλιστα, υπόμνημά του επισημαίνει την επιτακτική ανάγκη για ανάσχεση του υπερβολικού επενδυτικού ενδιαφέροντος για τις ΑΠΕ, την άμεση αναστολή της υποδοχής νέων αιτήσεων και της έκδοσης νέων οριστικών προσφορών σύνδεσης έργων ΑΠΕ και την μετατροπή των νέων οριστικών προσφορών σύνδεσης για ΑΠΕ αποκλειστικά σε σταθμούς αποθήκευσης με μπαταρία.

Εδώ να πούμε ότι η Νίκη έχει προτείνει η αποθήκευση της πλεονάζουσας ενέργειας των ΑΠΕ να γίνεται όχι με μπαταρίες ηλεκτροχημικής αποθήκευσης, η ανακύκλωση των οποίων θα δημιουργήσει τεράστιο περιβαλλοντικό πρόβλημα, αλλά με συστήματα αντλησιοταμίευσης και μετατροπή της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας των ΑΠΕ σε δυναμική. Μόνο ένα έργο υπάρχει αυτή τη στιγμή τέτοιου είδους με αντλησιοταμίευση, στην Αμφιλοχία και ελπίζουμε να δρομολογηθούν και άλλα.

Για «φούσκα» μιλούν και πολλά δημοσιεύματα. Μάλιστα, στο αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα επιμένετε σε εγκατεστημένη ισχύ 23-24 GW από ΑΠΕ για το έτος 2030, παρ' όλο που τα εν λειτουργία έργα 13 GW μαζί με όσα έχουν όρους σύνδεσης 15 GW, υπερκαλύπτουν τον στόχο, αφού συνολικά αθροίζουν 28 GW σε μια χώρα που η ετήσια ζήτηση για ηλεκτρική ενέργεια κινείται κατά μέσο όρο στα 6 GW και φτάνει στα 10 GW μόνο στις ώρες αιχμής, δηλαδή λίγες ώρες τον χρόνο.

Πρέπει να μάθετε, λοιπόν, ότι η αποθήκευση δεν απαντά στο πρόβλημα της μόνιμης παραγωγής ενός μόνιμου «πράσινου» πλεονάσματος, διότι καμμιά αποθήκευση δεν μπορεί να το αντιμετωπίσει. Οι ειδικοί στην αγορά της ενέργειας λένε ότι οι μπαταρίες δεν θα λύσουν το πρόβλημα μιας μόνιμης πλέον ηλεκτροπαραγωγής-«φούσκας» ως προς την τελική ζήτηση και καταλήγουν, όπως και οι φορείς οι οποίοι τοποθετήθηκαν επί του νομοσχεδίου, ότι το μόνο που θα απομένει σε μια τέτοια περίπτωση θα είναι να περικόπτονται οι παραγωγοί και φυσικά, να έχουν μηδενικές ή αρνητικές τιμές οι επενδυτές.

Παρ' όλα αυτά, με το παρόν νομοσχέδιο ενισχύετε ακόμα περισσότερο τα έργα από ΑΠΕ, προωθώντας με τα άρθρα 26 και 27 καινούργια έργα, ακόμα και σε λιμνοδεξαμενές, σε τεχνητές λίμνες, σε φράγματα και μάλιστα, σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί με αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων ως κορεσμένες, ενώ προβλέπεται να γίνονται αποδεκτές και αιτήσεις κατόχων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών για ισχύ μεγαλύτερη των ορίων ισχύος της παραγράφου 1.

Με το άρθρο 28 προχωράτε σε απότομη μετάβαση για τους σταθμούς αυτοπαραγωγής από το καθεστώς Net Metering στο καθεστώς Net Billing και Virtual Net Billing, βάζοντας και τους οικιακούς αυτοκαταναλωτές και τα νοικοκυριά στο παιγνίδι της αγοράς.

Και παρ' όλο που αποφασίσατε ότι στηρίζετε την αυτοπαραγωγή και τις ενεργειακές κοινότητες, έρχεστε με το άρθρο 60 να τροποποιήσετε τον πρόσφατο ν.5106/2024, τον οποίον εσείς ψηφίσατε και να περιορίσετε ακόμα περισσότερο τα έργα αυτοπαραγωγής, διαθέτοντας 4 MW ηλεκτρικού χώρου ανά υποσταθμό για εμπορικά έργα και όχι αποκλειστικά για έργα αυτοπαραγωγής.

Ακόμη και η ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας 2023/2413, με τα άρθρα 42 και 48, είναι και αυτή προβληματική, καθώς, πέραν του ότι φέρνετε διατάξεις για τυπική ενσωμάτωση με μεγάλη καθυστέρηση, υπάρχουν και σοβαρές ανακρίβειες, τμηματικές ενσωματώσεις και σύντμηση προθεσμιών χωρίς αιτιολόγηση.

Όσον αφορά στο Μέρος Α' του νομοσχεδίου και δη τα άρθρα 1 έως 8 για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Αττικής, Κρήτης και Θεσσαλίας, οι φορείς κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής σας, σας έδωσαν την απάντηση ομοφώνως.

Όπως χαρακτηριστικά είπε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Δια-

χείρισης Υδάτινων Πόρων και Κυκλικής Οικονομίας της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, πρόκειται για έναν καινούργιο «Καποδίστρια-Καλλικράτη» για τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, τους ΦΟΔΣΑ, όπου έγινε χωρίς καμμία διαβούλευση με τους φορείς και φυσικά, χωρίς την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού, για να έχουν τα εχέγγυα να λειτουργήσουν αποτελεσματικά.

Πρώτα από όλα, να πούμε ότι δεν υπάρχει κάποια οικονομοτεχνική μελέτη που να δικαιολογεί τεκμηριωμένα ότι οι συγχωνεύσεις αυτές είναι αναγκαίες και ότι οι νέοι φορείς θα μπορέσουν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά, υπό το καθεστώς της συνένωσης περιφερειακών ενοτήτων, κάτω από την ομπρέλα ενός φορέα ανά περιφέρεια.

Στην περίπτωση, μάλιστα, του Βορείου Αιγαίου και της Θεσσαλίας, δεν τηρήθηκε καν η νόμιμη διαδικασία, δηλαδή η σύγκληση γενικής συνέλευσης των μετόχων, με σκοπό την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των ΦΟΔΣΑ, με την έκδοση νέων μετοχών. Αντιθέτως, υποχρεώνονται οι μέτοχοι σε παραχώρηση μετοχών προς τους νέους μετόχους και μάλιστα, χωρίς αντάλλαγμα.

Πρόκειται για αντισυνταγματικές διατάξεις, αντίθετες στα άρθρα 17 και 102 του Συντάγματος, αλλά και στις διατάξεις της νομοθεσίας περί ΦΟΔΣΑ και τους νόμους περί ανωνύμων εταιρειών.

Είναι προφανές ότι αυτή η πολιτική της Κυβέρνησης οδηγεί στον υπερσυγκεντρωτισμό και στην περιθωριοποίηση των δήμων. Η εμμονή αυτή, δηλαδή, για ένα συγκεντρωτικό μοντέλο, με αδιαφανείς και αντισυνταγματικούς όρους, είναι ολοφάνερη και στο άρθρο 13 του νομοσχεδίου, με το οποίο αφαιρείτε την αρμοδιότητα διαχείρισης των αποβλήτων από τους ΟΤΑ και τη μεταβιβάζετε στον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, ο οποίος καταλαβαίνουμε ότι θα έχει ρόλο αναθέτουσας αρχής.

Χωρίς κανένα δισταγμό λοιπόν μας λένε ότι ο εκάστοτε Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται με απόφασή του, όποτε και όταν εκείνος κρίνει ότι πρόκειται, παραδείγματος χάριν, για ανεπαρκή μέτρα του αρμόδιου φορέα διαχείρισης αποβλήτων, να αναθέτει στο Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Αποβλήτων να μεταφέρει τελευταίος τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων σε άλλες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων, σε εταιρείες δηλαδή της αρεσκείας του Γενικού Γραμματέα και του Υπουργού, αυτούς που θα επιλεγούν αυτοί.

Θα ήθελα όμως να κάνω και μια αναφορά στα μεγαλεπήβολα σχέδια της Κυβέρνησης στην Κρήτη για την ενέργεια και αναφέρομαι στο δίκτυο με τους τεράστιους πυλώνες που η Κυβέρνηση επιθυμεί διακαώς να τοποθετήσει στο νησί. Πρόκειται για τη γραμμή μεταφοράς υψηλής τάσης Χανιά – Δαμάστας μήκους 101,3 χιλιομέτρων με 96,8 χιλιόμετρα στον εναέριο χώρο εντός των ορίων Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου. Αυτό το τερατούργημα στην Κρήτη περιλαμβάνει διακόσιους εξήντα εννέα πυλώνες βαρέως τύπου με μέσο ύψος 33 μέτρα σε απόσταση μεταξύ τους 350 μέτρα.

Νομίζω γίνεται αντιληπτό από όλους, πέραν από τους γνωστούς κινδύνους που θα προκύψουν στις κατοικημένες περιοχές από τα δίκτυα υψηλής τάσης με ιατρικούς συλλόγους στο νησί να προειδοποιούν για τους σοβαρούς κινδύνους στην υγεία που θα προκύψουν από την έκθεση στα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, τεράστιες θα είναι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο μοναδικού κάλλους κρητικό φυσικό τοπίο. Περιοχές «NATURA» και δασικές εκτάσεις θα κατακερματιστούν και αυτές με τις διανοίξεις δρόμων για πρόσβαση στους πυλώνες συνολικού μήκους πολλών δεκάδων χιλιομέτρων, ενώ τεράστια περιβαλλοντική προσβολή θα δεχτεί και το παγκόσμιο γεωπάρκο «UNESCO» του Ψηλορείτη με εκατό πυλώνες της γραμμής μεταφοράς που θα διατρέχει τον Ψηλορείτη σε μήκος 35 χιλιόμετρα. Όπως αναφέρουν φορείς και πολίτες, οι ενεργειακές ανάγκες της Κρήτης δεν ξεπερνούν τα 700 με 750 MW, ενώ η ίδια η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων αναφέρει ότι η προβλεπόμενη μεγάλη ανάπτυξη μονάδων ΑΠΕ στην Κρήτη επίσης απαιτεί την πλήρη αξιοποίηση της εξαγωγικής ικανότητας μεταφοράς.

Είναι λοιπόν ολοφάνερο ότι τα σχέδια της Κυβέρνησης είναι να γεμίσουν και τα βουνά της Κρήτης με ανεμογεννήτριες όχι για τις ανάγκες της Κρήτης βέβαια –είπαμε πόσες είναι οι ανάγκες της Κρήτης, γιατί αυτό το χρησιμοποίησαν αρχικά- αλλά διότι αποσκοπούν η Κρήτη να αποτελέσει κόμβο διεθνών ενεργειακών συμφερόντων.

Όπως ξέρετε, οι τοπικές κοινωνίες της Κρήτης και η τοπική αυτοδιοίκηση διαμαρτύρονται ευλόγως διότι δεν εξετάστηκαν καν εναλλακτικοί τρόποι διασύνδεσης, όπως είναι η υπόγεια ή η υποθαλάσσια διασύνδεση. Η απάντηση ωστόσο του Υπουργείου είναι ότι το κόστος για υπογειοποίηση του έργου θα είναι δυσθεώρητο. Δηλαδή αυτή είναι η απάντηση κυβέρνησης προς τον λαό, επειδή είναι μεγάλο το κόστος, επιτρέπεται να προτάσσουμε τα χρήματα όταν κινδυνεύει η ίδια η υγεία ή το περιβάλλον; Αναλάβετε τις ευθύνες σας.

Σας ρωτάμε λοιπόν τι σας ενδιαφέρει τελικά: η ενεργειακή ασφάλεια της Κρήτης και η υγεία των πολιτών και του περιβάλλοντος ή η μετατροπή του νησιού σε ενεργειακή μπαταρία της Ευρώπης και η περαιτέρω ενίσχυση των κερδών των πράσινων επενδυτών, τα συμφέροντα των οποίων εξυπηρετείτε;

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Δελβερούδη.

Τον λόγο έχει τώρα ο ειδικός αγορητής από τους Σπαρτιάτες κ. Ιωάννης Κόντης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΗΣ: Ευχαριστώ και πάλι, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν αρχίσω την ομιλία μου σχετικά με το νομοσχέδιο, οφείλω ως πρώην ηγετικός παράγων του Άρη επί οκτώ χρόνια να κάνω μια αναφορά σε ένα θέμα που μας απασχολεί στο ποδόσφαιρο, το οποίο πολλές φορές είναι πηγή βίας, είναι πηγή στοιχηματισμού και χρηματισμού και στημένων παιχνιδιών, τα οποία υποτίθεται κατά καιρούς έχουμε συζητήσει εδώ, αλλά δεν έχει ασχοληθεί κανείς σοβαρά.

Είδαμε χθες στη Νέα Φιλαδέλφεια ένα παιχνίδι της ΑΕΚ με τον Άρη –για όσους είναι φίλαθλοι βέβαια- όπου βγήκε ένας τερματοφύλακας για να «κόψει» –με ποδοσφαιρικό όρο- το κεφάλι ενός ποδοσφαιριστή του Άρη. Φώναξαν τον διαιτητή στο VAR για να του δείξει κόκκινη κάρτα και ο διαιτητής παρέμεινε στην απόφασή του δείχνοντας κίτρινη. Αδικήθηκε λοιπόν, μια μεγάλη ομάδα –για μένα ίσως μία από τις μεγαλύτερες ομάδες- και διαμαρτυρήθηκε κόσμος πολύς. Εγώ δέχθηκα χθες πάνω από χίλια τηλέφωνα και μηνύματα από τη Θεσσαλονίκη και μου είπαν ότι είναι ντροπή και μάλιστα το θέτουν και πολιτικά το ζήτημα ότι και η Κυβέρνηση έχει ευθύνη σε αυτό και ξεπερνά την ΕΠΟ και το αυτοδιοίκητο κι όλα αυτά.

Κάποτε πρέπει η Κυβέρνηση να βάλει χέρι στην ΕΠΟ, σε όλους αυτούς τους τύπους που καταχρώνται το αυτοδιοίκητο. Εγώ ήμουν και μέλος στη FIFA και σε επιτροπές των ευρωπαϊκών συλλόγων και ξέρω καλά πού είναι τα όριά τους. Να μην σας κοροϊδεύει η FIFA και η ΕΠΟ και ο καθένας με το αυτοδιοίκητο. Έχει όρια. Δεν μπορεί να βάζει τον διαιτητή να πηγαίνει να κόβει παιχνίδια, βαθμούς, επενδύσεις. Γιατί στον Άρη –και σε άλλες ομάδες- έχουν δαπανηθεί εκατομμύρια. Δεν μπορεί ολόκληρος κόσμος, εκατοντάδες χιλιάδες άτομα να μην μπορούν να κινηθούν να πάνε στη δουλειά τους, να είναι αγριεμένοι στο σπίτι τους. Πρέπει κάποτε να αντιμετωπίσουμε αυτά τα θέματα και με φυλακίσεις. Ψάξτε το. Έχετε πάρει καταγγελίες από ΙΝΤΕΡΠΟΛ. Ξέρω ότι χειριζόταν υποθέσεις η Αντιεισαγγελέας του Αρείου Πάγου η κ. Σακελλαροπούλου. Φέρτε τα στη Βουλή, να το δούμε το θέμα εδώ. Κατά καιρούς παίρναμε θέματα με στημένα παιχνίδια εδώ στη Βουλή, τώρα σταμάτησαν. Στη Μορφωτικών δεν βλέπω τίποτα. Έχουν έρθει πάνω από τριακόσια.

Όλα αυτά, όλες αυτές οι αποφάσεις να ξέρετε, επειδή το έχω ζήσει από μέσα το ποδόσφαιρο, δεν είναι τυχαίες. Έχουν παιχνίδια στημένα από πίσω, έχουν χρηματισμό. Παίζονται εκατομμύρια και κοροϊδεύουν τον ελληνικό λαό γιατί είναι ευθύνη όλων αυτό να το δούμε. Δεν μπορεί κάποιοι να παίζουν παιχνίδια εν ονόματι του αυτοδιοίκητου. Κι εν πάση περιπτώσει, αν θέλετε, κάντε το όπως έκαναν και σε άλλες χώρες, βάλτε την ΕΠΟ στη γωνία. Δεν υπάρχει αυτοδιοίκητο. Στη γωνία βάλτε την. Ελάτε εδώ, κύριοι. Θέλετε αυτοδιοίκητο; Καθαρές δουλειές, καθαρά

πράγματα. Δεν μπορεί να πηγαίνεις και να στήνει έναν αόρατο τοίχο η ΕΠΟ και να σου λέει «αυτοδιοίκητο». Φέρτε τους να μιλήσουν μαζί μου για αυτοδιοίκητο με τη FIFA, να μου πουν και να τους πω πού σταματάει και πού αρχίζει. Έφερναν κάτι απατεώνες αξιωματούχους από τη FIFA εδώ και μιλούσε η Κυβέρνηση και οι τύποι ήταν κάθε μέρα και έτρωγαν ψάρια και σας κορόιδευαν. Αυτοί έρχονται εδώ για να περνάνε καλά. Δεν υπάρχει ανεξέλεγκτο αυτοδιοίκητο στο ποδόσφαιρο. Υπάρχει αυτοδιοίκητο, ναι. Όχι ανεξέλεγκτο. Δεν μπορούν να υποκαθιστούν θεσμούς όλοι αυτοί οι τύποι.

Αυτή η αναφορά για το θέμα το χθεσινό γιατί ήταν καραμπινάτο και εγώ ξέρω ότι δεν είναι τυχαία αυτά και δεν μπορεί να διαστρεβλώνουμε παιχνίδια στα οποία παίζει κόσμος και στοιχήματα, οι απλοί πολίτες, κόσμος περιμένει να δει την ομάδα του να κερδίζει και έχουμε τον κάθε τύπο να πηγαίνει και να διαμορφώνει ένα αποτέλεσμα. Αυτά για την ώρα. Το θεωρούσα υποχρέωσή μου και εγώ βγήκα από τα ρούχα μου χτες. Ποτέ δεν ασχολούμαι τόσο πολύ την ώρα του αγώνα και ασχολήθηκα χθες.

Πριν αναφερθώ στα του νομοσχεδίου, να πω αυτό που είπα στην προχθεσινή ομιλία μου. Πρέπει να δούμε επιτέλους το θέμα των αποζημιώσεων –και με χαρά είδα ότι και η Κυβέρνηση το αναμόχλευσε λίγο- από τις ναζιστικές θηριωδίες και την υφαρπαγή των χρημάτων μας στην Κατοχή. Δεν μπορεί να μας έρχεται ο Πρόεδρος της Γερμανίας και να τον έχουμε εδώ περιχαρείς στις παρελάσεις και να πηγαίνει να κορδώνεται στην Κρήτη ή όπου αλλού έχουν διαλύσει βάναυσα, έχουν κάψει, έχουν βιάσει, έχουν καταστρέψει οι ναζί. Δεν μπορεί να έρχεται εδώ και να μας χρωστάνε και λεφτά και να του αποδίδουμε τιμές.

Πρέπει κάποια στιγμή να λυθεί αυτό το θέμα. Και μάλιστα μιλάμε για βεβαιωμένες αποζημιώσεις. Και το δάνειο και οι αποζημιώσεις είναι βεβαιωμένες. Τι να πω; Για τα εγκλήματα στο Δίστομο, για τα Καλάβρυτα, να πούμε για κάθε γωνιά της Ελλάδας; Κάθε δέκα μέρες έχουμε επέτειο σε χωριά της Ελλάδος από βάναυσες καταστροφές, δολοφονίες των δολοφόνων που έφερναν εδώ τα ασκέρια και τις ορδές αυτών. Ξαφνικοί αυτοί οι τύποι μεταμορφώθηκαν τριάντα χρόνια μετά και έγιναν συνομιλητές μας; Έτσι είναι! Να μας πληρώσουν πρώτα και μετά να ζητάνε να τους αποπληρώσουμε δάνεια. Μας χρωστάνε, δεν τους χρωστάμε. Κάποτε πρέπει να πληρώσουν. Και το δάνειο της Κατοχής ήταν κλοπή του ελληνικού θησαυρού. Πήραν το χρυσό της Ελλάδος, πήραν χρήματα, υπέγραψαν. Υπέγραψαν και βεβαίωσαν ότι θα μας τα αποπληρώσουν. Εμείς θα το λέμε συνέχεια μέχρις ότου κάποιος το στηρίξει αυτό το αίτημα πραγματικά, όχι να το αναφέρουμε μια φορά σε μια γιορτή.

Θέλω να πω τώρα για το νομοσχέδιο αυτό, καλά είναι όλα αυτά και η ενέργεια όπως είπαμε στις επιτροπές και η προσπάθεια της μείωσης του κόστους του ενεργειακού για τους πολίτες μας και όλες αυτές οι προσπάθειες για την πράσινη ενέργεια και τα λοιπά. Το θέμα είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβάλλει κανονισμούς, επιβάλλει ενεργειακούς περιορισμούς, μας έχει βάλει να ασχολούμαστε με ανεμογεννήτριες και λοιπά θεωρώντας ότι εμείς θα σώσουμε τον πλανήτη ενεργειακά;

Γιατί αν ψάξουμε να βρούμε αντιστοιχία σε ανεμογεννήτριες, ακόμα και Ελλάδος-Αμερικής, είμαστε σχεδόν το ίδιο: Τέσσερις χιλιάδες έχουμε, νομίζω, εμείς εγκατεστημένες, κάπου επτά χιλιάδες έχει η Αμερική σε εκατονταπλάσιες εκτάσεις. Και αν ψάξουμε να βρούμε τι κάνουν στην Ασία, δεν υπάρχει ούτε μία.

Εμείς λοιπόν, το 6% της παγκόσμιας έκτασης της γης, θα σώσουμε τον πλανήτη, είτε με τα λιπάσματα που έχουμε καταργήσει, είτε με την αγρανάπαυση, είτε με την προσπάθεια για πράσινη ενέργεια, είτε με οτιδήποτε; Εμείς σώζουμε τον πλανήτη;

Κατά τα άλλα, καταναλώνουμε τα προϊόντα τα οποία μας έρχονται από τις χώρες του Μαγκρέμπ, την Ασία, τα οποία είναι με βρώμικα λιπάσματα και είναι και πιο ανταγωνιστικά από τα ελληνικά. Και έχουμε τους Έλληνες αγρότες να προσπαθούν να στραφούν τώρα στα φωτοβολταϊκά, γιατί και εμείς οι ίδιοι τους ωθούμε και λέμε ότι αφήστε την πρωτογενή παραγωγή, στραφείτε στα φωτοβολταϊκά.

Είπε ο κύριος Υπουργός ότι μόνο τετρακόσιες χιλιάδες στρέμματα είναι από τα δέκα εκατομμύρια. Δεν έχει σημασία. Αύριο θα είναι όλα. Όταν βλέπουν ότι δεν έχουν τη δυνατότητα να παράγουν, θα είναι όλα αύριο. Και δεν ξέρω αν είναι και τόσα. Περνάς να πας στη Θεσσαλονίκη και βλέπεις μόνο φωτοβολταϊκά και ανεμογεννήτριες στα βουνά.

Μας είπε ο εισηγητής της Πλειοψηφίας ότι «κύριοι, γιατί μιλάτε, αφού έχει ψηφιστεί ότι στα δάση ούτως ή άλλως μπορούν να μπουν ανεμογεννήτριες, οπότε δεν έχει να κάνει με το αν τα κάψουν κ.λπ.;».

Όχι, κύριοι. Πείτε μου εσείς έναν τρόπο που μπορούν να μπουν ανεμογεννήτριες σε ένα δάσος. Πώς θα ανοίξεις τον κρατήρα, που είναι σαν την Αίθουσα αυτή, για μία ανεμογεννήτρια για να την τσιμεντώσεις; Μέσα στο δάσος, ανάμεσα στα δέντρα; Πώς θα φτάσει η νταλίκα, η οποία τραβάει εκατό μέτρα πτερύγιο; Θα μπει μέσα στο δάσος; Στρίβει μέσα στο δάσος και πηγαίνει; Για πείτε μου. Εκτός κι αν είναι αόρατοι και περνάνε με τρόπο που ξεπερνάνε τα δέντρα και ξαναϋπάρχουν τα δέντρα. Δεν υπάρχει αυτό. Πρέπει να υπάρξει αφαίρεση των δέντρων, αφαίρεση των δασών, για να μπουν ανεμογεννήτριες. Εγώ δεν έχω δει σε κάνα δάσος να μπαίνει φυτευτή ανεμογεννήτρια μέσα. Αν το δείτε, πείτε μου να πάω να το θαυμάσω.

Είναι ένα επιχείρημα το οποίο το ακούω κατά καιρούς. Ψηφίστηκε τότε από το Σ.τ.Ε., για να υπάρξει σαν επιχείρημα. Αλλά, είναι μια βλακεία, δεν είναι επιχείρημα αυτό.

Όσον αφορά τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων σε όλες τις περιφέρειες, στο Βόρειο Αιγαίο, την Περιφέρεια Κρήτης, την Περιφέρεια Μακεδονίας, είδαμε ότι οι φορείς που ήρθαν από όλους τους δήμους, από τον Δήμο Χανιών, από τη Θεσσαλονίκη ο πρώην Δήμαρχος, ο κ. Γρίβας, είχαν μεγάλες αντιρρήσεις, ειδικά στο θέμα της διαχείρισης από τους ΦΟΔΣΑ και την αφαίρεση αρμοδιοτήτων από τους μικρούς δήμους σε μία μεγάλη επικεντρωμένη προσπάθεια να τα διαχειρίζονται κάποιοι πιο κεντρικοί φορείς. Και είναι αρνητικοί σε αυτό. Και είναι η πραγματικότητα, γιατί είναι πολύ δύσκολο πλέον. Εδώ δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα οι δήμοι μόνοι τους.

Για εμάς, θα πρέπει να υπάρξει μια χρηματοδότηση στον πιο μικρό δήμο, να υπάρχει σοβαρή διανομή χρημάτων γι' αυτό το θέμα και όχι να πηγαίνουν σε μία κεντρική διοίκηση η οποία θα διαχειρίζεται αυτή την ιστορία. Βλέπουμε ότι οι άνθρωποι οι οποίοι το ζουν στο «πετσί» τους, ο Δήμαρχος Χανίων, οι δήμαρχοι στη βόρεια Ελλάδα, είπαν ότι είναι αντίθετοι σε αυτό.

Σχετικά με τις ανεμογεννήτριες που βάζουμε παντού, υπάρχει μεγάλη αμφισβήτηση για το ότι δεν προσφέρουν στο περιβάλλον. Επιπλέον, επικρατεί μία άποψη πλέον ότι επιφέρουν και ζημία στο περιβάλλον.

Είπα στην επιτροπή ότι διάβασα μια μελέτη του Χάρβαρντ, την οποία ο κύριος Υπουργός δεν δέχτηκε καν -είπε ότι είναι αστειότητες-, που λέει ότι αυξάνουν τη θερμοκρασία του εδάφους από ένα έως ενάμιση βαθμό. Είναι μια αμερικάνικη μελέτη επιστημόνων του Χάρβαρντ.

Τώρα αρχίζουν και κάνουν τέτοιες μελέτες, τις οποίες βέβαια οι «πράσινοι σταυροφόροι» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με «σημαιοφόρο» την κ. Φον ντερ Λάιεν -έχει πάρει την πράσινη «σημαία» και την ανεμίζει-, δεν τις δέχονται, αλλά δεν έχουν επιχειρήματα να μας πουν το αντίθετο.

Καταστρέφουν την επικονίαση; Καταστρέφουν τα πτηνά; Σκοτώνουν ένα σωρό οργανισμούς που πετάνε; Δημιουργούνται αυτοί οι ανεμοστρόβιλοι που διώχνουν ένα σωρό οργανισμούς; Έχει μειωθεί στο μισό η παραγωγή των μελισσών, οι οποίες βοηθούν στην επικονίαση. Έχουμε μελέτη για το αντίθετο; Δεν έχουμε καμμία. Έχουμε μελέτες από τις ίδιες τις εταιρείες, που είναι φυσικά οι ανάδοχοι, οι οποίες λένε ότι κάνουν καλό στο περιβάλλον και μας δίνουν και ενέργεια.

Πάμε τώρα στην αυτοδιαχείριση. Οι ενεργειακές κοινότητες που ήρθαν εδώ - δύο είδαμε, μία από τη βόρειο Ελλάδα, από τη δυτική Μακεδονία, και μία από την Κρήτη- μας λένε ότι μπορεί να διαχειριστεί μία κοινότητα την κατανάλωση αυτή, την παραγωγή του ρεύματος κ.λπ..

Γιατί δεν δίνουμε τη δυνατότητα σε πολλές ενεργειακές κοινότητες πολιτών να φτιάξουν αυτή την παραγωγή ρεύματος και να τη χρησιμοποιήσουν και στους αγρούς τους και παντού; Εί-

μαστε η χώρα που σε ιδιωτικό προσπορισμό παραγωγής ρεύματος είμαστε μόνο το 6% των πολιτών. Η Γερμανία, που κόπτεται γι' αυτά, έχει 60%. Γιατί δεν δίνουμε τη δυνατότητα στους πολίτες να παράγουν ρεύμα στο σπίτι τους, ειδικά στην επαρχία;

Για να αρχίσουμε από εκεί, για να εγκαταστήσουν ένα καλό σύστημα, θέλουν τουλάχιστον 10.000 ευρώ. Δεν πρέπει να τους δώσουμε τη δυνατότητα; Δεν πρέπει, έστω με δυνατότητα επιχορήγησης ή αυτά τα ταμεία ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ., να βοηθήσουν τους Έλληνες να αποκτήσουν αυτή τη δυνατότητα;

Επιπλέον, πρέπει να κοιτάξουμε για παραγωγή ενέργειας στα υδροηλεκτρικά μας εργοστάσια. Η Μεσοχώρα, που την αναφέραμε, γιατί δεν λειτουργεί; Για είκοσι χρόνια πληρώνουμε 20 εκατομμύρια τον χρόνο για συντήρηση. Γιατί δεν λειτουργεί η Μεσοχώρα;

Το φράγμα της Μεσοχώρας λένε ότι θα έφερνε ηλεκτροδότηση σε δύο μεγάλες πόλεις. Γιατί λοιπόν δεν τη χρησιμοποιούμε; Λέμε ότι τώρα αρχίζει να λείπει νερό για να χρησιμοποιηθεί στα υδροηλεκτρικά εργοστάσια.

Δείτε το παράδειγμα του Ισραήλ, κύριοι: Αφαλάτωση του νερού με αντίθετη ώσμωση, που βγάζει τελείως τα άλατα. Το 90% του ύδατος που το Ισραήλ καταναλώνει, αρδεύει και πίνει είναι από τη θάλασσα. Και το Ισραήλ έχει γίνει η πιο εύφορη περιοχή εκεί και εμείς καθόμαστε και τους κοροϊδεύουμε.

Το πανεπιστήμιο Μπεν Γκουριόν έχει κάνει μελέτη και παράγει επιστήμονες ειδικούς στην αφαλάτωση του νερού. Γιατί εμείς δεν στέλνουμε τρεις επιστήμονες καθηγητές εκεί τρία χρόνια, να δουν τι γίνεται και να γεμίσουμε τα νησιά μας με νερό μέσω αφαλατώσεων ως τρόπο παραγωγής νερού;

Οι Εβραίοι είναι ηλίθιοι; Είναι πρωτοπόροι τεχνολογικά σε όλα. Γιατί δεν ακολουθούμε τα καλά τους, να δούμε ό,τι μπορεί να μας προσφέρουν; Κοιτάμε μόνο τι κακό υπάρχει εκεί.

Θα λύσουμε το πρόβλημα της λειψυδρίας. Μόνο να πω ότι τα νησιά δεν έχουν νερό. Γεμίζουν και με εκατομμύρια τουρίστες, που το καταναλώνουν αφειδώς. Να χρεώσουμε και τους τουρίστες 10 ευρώ για κατανάλωση τον καθένα, παρεμπιπτόντως, γιατί θα βγάλουμε και χρήματα.

Στα άλλα θέματα του νομοσχεδίου, όσον αφορά τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υπάρξει η δυνατότητα να ενεργούν, όπως είπα αρχικά, γιατί είναι οι μόνοι που είναι κοντά στο πρόβλημα. Δεν έχουμε μόνο μεγάλους Δήμους, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Χανιά, κ.λπ.. Έχουμε και τους μικρότερους δήμους, οι οποίοι δεν μπορούν να μπουν στη γραφειοκρατία της αναμονής από την κεντρική διοίκηση των ΟΤΑ να παίρνουν κάποια βοήθεια, κάποια «ζητιανιά» πολλές φορές, για να διαχειριστούν τα απόβλητα ή για να κάνουν διάφορα έργα τα οποία χρειάζονται εκεί. Εμείς πιστεύουμε ότι οι τοπικοί δήμοι, οι περιφέρειες, πρέπει να βοηθηθούν. Αυτό είναι το σημαντικό στην αυτοδιοίκηση και τη λειτουργία ενός κράτους.

Όσον αφορά το Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων, κυρώσεις, υπόχρεοι φορείς κ.λπ., αυτά όλα είναι ρυθμιστικά άρθρα, εφαρμοστικά. Και να δούμε τι θα γίνει στο τέλος.

Βλέπουμε νομοσχέδια με εβδομήντα άρθρα και στην ουσία τρία είναι αρκετά από αυτά για να λύσουν το πρόβλημα. Αν θέλουμε να φτιάξουμε ενέργεια προσιτή σε όλους, μπορούμε να το κάνουμε. Υπάρχουν τρόποι.

Θα σταθώ στο άρθρο 72, όπου είμαστε υπέρ της δυνατότητας του Δήμου Γαλατσίου να φτιάξει αυτή την υπέρβαση εκεί στο αθλητικό κέντρο. Επειδή προσωπικά γνωρίζω το πώς λειτουργεί ο δήμος εκεί και πώς ασχολείται με τις γύρω περιφέρειες και τον αθλητισμό, είμαστε υπέρ αυτού.

Κάποια άρθρα καλά από εδώ μέσα θα τα στηρίξουμε. Τα υπόλοιπα άρθρα δυστυχώς δεν μπορούμε να τα στηρίξουμε και θα πάμε αντίθετα, θα πάμε κατά.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα των Σπαρτιατών)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώθηκαν οι παρεμβάσεις των εισηγητών και ειδικών αγορητών.

Πριν περάσουμε, όπως γνωρίζετε, στη συζήτηση του αιτήματος αντισυνταγματικότητας που κατέθεσε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ, επιτρέψτε μου να εγκρίνουμε μια άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό που ζητεί ο Βουλευτής κ. Σιμόπουλος από 7 έως και 8 Νοεμβρίου και στη συνέχεια από 19 έως 21 Νοεμβρίου.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Οπότε, συνεχίζουμε και εισερχόμαστε στη συζήτηση του αιτήματος αντισυνταγματικότητας.

Κύριε Δουδωνή, προβάλατε αντιρρήσεις αντισυνταγματικότητας ως Κοινοβουλευτική Ομάδα. Ζητήσατε να αποφανθεί η Βουλή, εφαρμόζοντας το άρθρο 100 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής.

Ενημερωτικά επαναλαμβάνω ότι δικαίωμα λόγου έχετε εσείς, ο λέγων, ο αντιλέγων από τη μεριά της πλειοψηφούσας Κοινοβουλευτικής Ομάδας, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ή οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και οι αρμόδιοι Υπουργοί. Ο χρόνος που έχετε είναι πέντε λεπτά. Θερμή παράκληση να τηρηθεί ο χρόνος όσο περισσότερο γίνεται. Βέβαια, κατανοώ ότι δεν πρόκειται να τηρηθεί, αλλά, σας παρακαλώ, να δείξετε μια αυτοσυγκράτηση, διότι γνωρίζετε ότι ο κατάλογος των ομιλητών είναι μεγάλος.

Οπότε, δίνουμε τώρα τον λόγο στον λέγοντα, στον κ. Δουδωνή.

Ορίστε, κύριε Δουδωνή, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΟΥΔΩΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Υποβάλαμε ένσταση αντισυνταγματικότητας κατά του άρθρου 13 του παρόντος νομοσχεδίου, με το οποίο δύναται να ανατεθεί από τον Υπουργό στον γενικό γραμματέα οποιοδήποτε μέτρο, όπως λέει, κάθε πρόβλεψη που αφορά τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων. Όπως καταλαβαίνετε, πρόκειται για μια εξαιρετικά γενική διάταξη και ως εκ τούτου, πρέπει να αναφερθούμε πρώτα στην διάταξη του Συντάγματος.

Το άρθρο 102, λοιπόν, του Συντάγματος λέει τα εξής: «Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.». Άρα, για τις τοπικές υποθέσεις αρμόδια κατά τεκμήριο είναι τα όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αυτό είναι το πρώτο σημείο.

Δεύτερο σημείο. Έχουμε την αρχή της εγγύτητας, η οποία αποτελεί αρχή τόσο του Ενωσιακού όσο και του Εθνικού Δικαίου. Και για του λόγου το αληθές, αποτυπώνεται στο Ελληνικό Δίκαιο στο άρθρο 16 του ν.4042/2012 που αποτελεί μεταφορά της οδηγίας 2008/98 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκεί, λοιπόν, λέγεται σαφώς ότι για τα απόβλητα, αλλά και γενικότερα για την περιβαλλοντική πολιτική κινείται η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη-μέλη με βάση την αρχή της εγγύτητας, κάτι που σημαίνει όσο το δυνατόν πιο κοντά στον πολίτη. Ταυτοχρόνως δε, ο εν λόγω νόμος, στην πραγματικότητα δηλαδή η οδηγία, λέει κατά το δυνατόν πλησιέστερα προς τον τόπο παραγωγής των αποβλήτων.

Αντίθετα εδώ έχουμε μια εξαιρετικά ανοιχτή διάταξη που μεταφέρει όλες τις αρμοδιότητες για κάθε ζήτημα για τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων στον γενικό γραμματέα. Ταυτοχρόνως, έχουμε τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 6, οι οποίες οδηγούν σε συνενώσεις των ΦΟΔΣΑ και οι συνενώσεις αυτές σε πολλές περιπτώσεις, όταν αφορούν και σε νησιωτικές περιοχές, οδηγούν και σε άτοπα. Τι πάει να γίνει, δηλαδή, συνένωση Λέσβου-Χίου; Θα μεταφέρονται τα απόβλητα με το πλοίο από τη Χίο στη Λέσβο; Ποια είναι η λογική πίσω από αυτή τη ρύθμιση;

Ωστόσο, τη λογική θα σας την πω εγώ. Πρόκειται για μια υπερσυγκεντρωτική λογική, όπου όλα πηγαίνουν στην κεντρική κυβέρνηση. Είναι μια λογική κατά την οποία δεν υπάρχει εμπιστοσύνη στην αυτοδιοίκηση. Μάλιστα, δεν υπάρχει εμπιστοσύνη – προσέξτε, κύριε Πρόεδρε!- σε ένα συλλογικό αιρετό όργανο και αφαιρείται η αρμοδιότητα αυτή από την κεντρική κυβέρνηση και πηγαίνει σε ένα διορισμένο όργανο, όπως είναι ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου. Αυτό αντιβαίνει ευθέως στη διάταξη του άρθρου 102, αλλά είναι και αντίθετο προς το Ενωσιακό Δίκαιο και την αρχή της εγγύτητας.

Υπήρχε μια διάταξη, η ισχύουσα διάταξη, που προέβλεπε τέ-

τοιες δυνατότητες κατ' εξαίρεση. Όλο το επιπλέον, δηλαδή όλη αυτή η ανοιχτή δυνατότητα του να συγκεντρώνεται η εξουσία στον γενικό γραμματέα του Υπουργείου, υπερβαίνει την αρχή της αναλογικότητας. Καθιστά την εξαίρεση κανόνα και ταυτοχρόνως δεν προβλέπει ούτε αυστηρές προϋποθέσεις για τη μεταφορά της αρμοδιότητας ούτε χρονικούς περιορισμούς. Προσέξτε, αυτό που λέω είναι σημαντικό εν όψει της αρχής της αναλογικότητας. Όταν έχεις μια δυνητική μεταφορά αρμοδιότητας από την τοπική αυτοδιοίκηση στην κεντρική διοίκηση και δη σε ένα διορισμένο όργανο, πρέπει να προβλέπεις αυστηρές προϋποθέσεις και χρονικούς περιορισμούς. Τίποτα από αυτά τα δύο δεν συμβαίνει εδώ.

Όμως, εδώ έχουμε ένα κλασικό παράδειγμα υπερσυγκέντρωσης αρμοδιοτήτων, ένα παράδειγμα που αντιβαίνει τόσο στο ενωσιακό κεκτημένο όσο και στο Συνταγματικό μας Δίκαιο και τη συνταγματική μας παράδοση, αν θέλετε. Είναι μια λογική, κύριε Πρόεδρε, «αποφασίζομεν και διατάσσομεν». Είναι μια λογική υπερσυγκεντρωτικού, επαναλαμβάνω, κράτους. Μάλιστα, νομίζω ότι εδώ φαίνεται και η διαφορά της αντίληψής μας. Εμείς ως ΠΑΣΟΚ έχουμε άλλη αντίληψη για την τοπική αυτοδιοίκηση. Θέλουμε την τοπική αυτοδιοίκηση να είναι δίπλα στον πολίτη και οι αρμοδιότητές της να σέβονται την αρχή της εγγύτητας, τις ενωσιακές και συνταγματικές αρχές, γιατί η αποτύπωση αυτής της γενικής αρχής είναι στην πραγματικότητα και η διάταξη του άρθρου 102. Διότι οι αρχές υπάρχουν πριν κατοχυρωθούν σε ένα νομοθέτημα. Υπάρχουν και γίνονται κομμάτι του ενωσιακού κεκτημένου με την οδηγία. Έχουμε, λοιπόν, υπερσυγκέντρωση στην κεντρική διοίκηση και αφαίρεση αρμοδιοτήτων από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Αυτή η κίνηση, λοιπόν, δεν μπορεί παρά να μας βρίσκει αντίθετους, γιατί είναι αντίθετη τόσο προς το ίδιο το Σύνταγμα όσο και προς τις γενικές αρχές του Συνταγματικού μας Δικαίου, αλλά και προς τις γενικές αρχές του Ενωσιακού μας Δικαίου και προς τις ενωσιακές διατάξεις της οδηγίας 2008/98 που σας ανέφερα.

Εμείς, επειδή είμαστε η Αντιπολίτευση για το συγκεκριμένο, δεν λέμε γενικότητες. Έχουμε καταθέσει μια υπεραναλυτική ένσταση αντισυνταγματικότητας και αντίθεσης προς το Ενωσιακό Δίκαιο και καλώ τη Βουλή να λάβει γνώση και να τη μελετήσει, αλλά ιδίως καλώ την Κυβέρνηση να τη λάβει πολύ σοβαρά υπ' όψιν.

Για όλους αυτούς τους λόγους, λοιπόν, θεωρούμε τη διάταξη του άρθρου 13 αντισυνταγματική και γι' αυτό καταθέσαμε ένσταση αντισυνταγματικότητας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Πλεύρης ως αντιλέγων από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε Πλεύρη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι προφανές ότι η ένσταση αντισυνταγματικότητας την οποία έχει υποβάλει η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ δεν εδράζεται στο Σύνταγμα. Οφείλω να πω ότι είναι η μόνη Κοινοβουλευτική Ομάδα που κατέθεσε ένσταση αντισυνταγματικότητας. Μπορεί να υποστηριχθεί, αλλά είναι από τις φορές που η άλλη Αντιπολίτευση δεν κατέθεσε κάποιο κείμενο για να θέσει θέμα αντισυνταγματικότητας.

Πάμε πρώτα στο άρθρο 102. Όσον αφορά στο άρθρο 102, η παράγραφος 1 δεν έχει μόνο το πρώτο εδάφιο, αξιότιμε κύριε συνάδελφε, αλλά έχει και το δεύτερο εδάφιο, το οποίο αναφέρει ρητώς ότι με νόμο καθορίζεται ο επιμερισμός αυτών των αρμοδιοτήτων. Έχουμε εδώ παραβίαση του τεκμηρίου ότι οι τοπικές υποθέσεις ανήκουν στην τοπική αυτοδιοίκηση; Όχι!

Στην πραγματικότητα και η προϊσχύουσα διάταξη έδινε τη δυνατότητα στην κεντρική διοίκηση να μπορεί να παρέμβει κάτω από όρους και προϋποθέσεις. Μάλιστα, κύριε συνάδελφε, αν δείτε τη σελίδα 12 της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, θα δείτε ότι αναφέρεται στις εξής αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Στην απόφαση 2285/2022 και στην απόφαση 296/2024 με τις οποίες κρίθηκε ότι οι συγκεκριμένες δυνατότητες παρέμβασης της κεντρικής εξουσίας στα θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης στον βαθμό που έχουν χαρακτηριστικά εκτάκτου και είναι για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα. Μάλιστα, αναφέρει ότι από τα ανωτέρω συνάγεται πως οι αναφερόμενες προϋποθέσεις, δηλαδή οι προϋποθέσεις που ορίζει το Σ.τ.Ε., πρέπει να τηρούνται εν προκειμένω και κατά την εφαρμογή της υπό ψήφιση διάταξης.

Τι κάνει η συγκεκριμένη διάταξη; Ας δούμε δύο θέματα, ώστε να διαπιστώσουμε αν πρόκειται για χαρακτηριστικά παρέμβασης σε τοπικά θέματα τα οποία άπτονται του τεκμηρίου της τοπικής αυτοδιοίκησης ή αν πρόκειται για θέματα στα οποία θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα παρέμβασης στην κεντρική εξουσία.

Φαντάζομαι ότι στην πρώτη περίπτωση δεν μπορεί να διαφωνήσει κανείς ότι όταν πρέπει να αντιμετωπιστούν ζητήματα που επιφέρουν άμεσο κίνδυνο για την υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή απειλούν τη δημόσια υγεία και εφόσον τα μέτρα τα οποία έχει πάρει η τοπική αυτοδιοίκηση δεν ευσταθούν, τότε θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να παρέμβει η κεντρική διοίκηση. Να σας πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα πάλι τοπικού θέματος που το αντιμετωπίσαμε και όλοι αναρωτιόντουσαν τι κάνει η Κυβέρνηση. Θυμάστε τη λίμνη Κάρλα με τα ψάρια; Τοπική αυτοδιοίκηση; Περιφέρεια! Εκεί δεν λέγατε όλοι εσείς εδώ «τι κάνει η Κυβέρνηση για να αντιμετωπίσει το θέμα;». Προφανώς! Άρα, εδώ θα έπρεπε να υπάρχει μια ρύθμιση. Εκεί θα έλεγε κανείς ότι είναι αντισυνταγματική η οποιαδήποτε δράση της Κυβέρνησης;

Στο δεύτερο σκέλος υπάρχει πάλι ένας πλήρης περιορισμός.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Είναι ακατάληπτο, κύριε Πλεύρη!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Ερχόμαστε εδώ και λέμε ότι στις έκτακτες ανάγκες έχουμε δημόσια υγεία. Θυμάστε τι γινόταν με τα σκουπίδια στην Πελοπόννησο, όπου η τοπική αυτοδιοίκηση στον Πύργο δεν μπορούσε να αντιμετωπίσει το θέμα; Δεν ήταν μια έκτακτη περίπτωση δημόσιας υγείας που το προηγούμενο καθεστώς έδινε αυτή τη δυνατότητα; Τι επιπλέον γίνεται τώρα στην πραγματικότητα; Γιατί πάλι υπήρχε φορέας του Υπουργείου που έκανε την παρέμβαση. Τώρα δίνεται η δυνατότητα με απόφαση του Υπουργού να μπορέσει να υλοποιηθεί αυτό από τον γενικό γραμματέα.

Και πάμε τώρα στο δεύτερο σκέλος. Θεωρείτε ότι είναι τοπικό ζήτημα η αποτροπή της μη νόμιμης συσσώρευσης αποβλήτων, τη στιγμή που η τοπική αυτοδιοίκηση δεν θα έχει πάρει τα κατάλληλα μέτρα ή τη στιγμή που αυτά τα μέτρα δεν επαρκούν;

Θέλετε, δηλαδή, την περίπτωση που ζήσαμε στον Πύργο να την παρακολουθούσε η κεντρική διοίκηση, όταν δεν μπορούσε η τοπική αυτοδιοίκηση να αντιμετωπίσει το θέμα;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Έκανε κάτι η κεντρική διοίκηση;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Πάμε στο επόμενο τώρα. Εάν επαπειλείται πρόστιμο και πρέπει να συμμορφωθούμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δεν συμμορφώνεται η τοπική αυτοδιοίκηση και ο Έλληνας φορολογούμενος θα κληθεί να πληρώσει πρόστιμο, εκεί πρέπει να το παρακολουθεί η κεντρική διοίκηση;

Συνεπώς, οι παρεμβάσεις οι οποίες γίνονται στη συγκεκριμένη διάταξη συνάδουν απόλυτα με το πνεύμα της προηγούμενης διάταξης. Αναφέρονται σε εξαιρετικές και έκτακτες περιπτώσεις ή σε συγκεκριμένες που δεν έχουν ληφθεί τα απαιτούμενα μέτρα. Και είναι βέβαιο, επειδή είπε ο αξιότιμος συνάδελφος και για το θέμα της αναλογικότητας, ότι είναι απολύτως αναλογικές και ως προς τη χρονική διάρκεια την οποία λέτε που ούτε η προηγούμενη διάταξη που κρίθηκε συνταγματική έβαζε χρονικό περιορισμό. Εξυπακούεται ότι αυτή η χρονική διάρκεια συνδέεται με την αντιμετώπιση των θεμάτων που έθετε η συγκεκριμένη ρύθμιση.

Θα σας φέρω ένα παράδειγμα. Αν σε έναν δήμο δεν μπορεί να γίνει συλλογή απορριμμάτων και υπάρχει για ένα χρονικό διάστημα κίνδυνος, θα πάει, θα παρέμβει, θα μαζευτούν τα απορρίμματα και προφανώς μετά δεν συνεχίζεται. Αν επαπειλείται συμμόρφωση, θα γίνουν οι απαιτούμενες πράξεις και θα παρθούν τα μέτρα που πρέπει να πάρει η κεντρική διοίκηση προκειμένου να συμμορφωθούμε με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Δεν τίθεται κανένα απολύτως θέμα αντισυνταγματικότητας με το άρθρο 102.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ακόμη και από τη γραμματική διατύπωση –και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- της συγκεκριμένης διάταξης, από τη στιγμή που παρ' όλο που υπάρχει τεκμήριο, με νόμο ορίζονται οι προϋποθέσεις,

το ίδιο το Σύνταγμα έχει δώσει αυτήν την εξουσιοδότηση στον απλό νομοθέτη προκειμένου να κρίνει συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες δεν θα πρέπει να έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα η τοπική αυτοδιοίκηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Θα δώσουμε τώρα τον λόγο στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους. Θα ξεκινήσουμε με τον κ. Κόκκαλη και μετά θα πάμε στο ΠΑΣΟΚ. Θα πάμε με την κανονική σειρά. Μετά τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους θα κλείσει ο κύριος Υπουργός.

Ορίστε, κύριε Κόκκαλη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη συγκεκριμένη διάταξη μεταφέρονται οι αρμοδιότητες στη διαχείριση αποβλήτων στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών. Εν προκειμένω έχει κατατεθεί μία ένσταση αντισυνταγματικότητας της συγκεκριμένης διάταξης για τους λόγους που αναφέρονται στην ένσταση τη συγκεκριμένη.

Για να μπορέσει κάποιος να βγάλει ένα ασφαλές συμπέρασμα για το εάν αυτή η διάταξη προσκρούει ευθέως στο Σύνταγμα, πρέπει να γνωρίζει ποιες είναι οι διατάξεις οι οποίες προστατεύουν το συγκεκριμένο αγαθό. Πρώτον, είναι η διάταξη του άρθρου 102, παράγραφος 1 του Συντάγματος, η οποία ευθέως αναφέρει ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού. Υπέρ των ΟΤΑ συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας. Συνεπώς, το Σύνταγμα ευθέως παρέχει μια αρμοδιότητα στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού να διαχειρίζονται τις τοπικές υποθέσεις.

Εν συνεχεία, μετά το Σύνταγμα υπάρχει και άλλο νομικό πλαίσιο το οποίο αναφέρεται στη διαχείριση των αποβλήτων και είναι ο ν.4042/2012 με το άρθρο 16, ο οποίος ενσωμάτωσε μια συγκεκριμένη οδηγία. Ενδεικτικό για να μπορέσει κάποιος να βγάλει ασφαλές συμπέρασμα είναι ότι αυτός ο νόμος στο συγκεκριμένο άρθρο αναφέρει δύο λέξεις, πρώτον «γεωγραφικές συνθήκες» και, δεύτερον, «πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις».

Εκ των ως άνω προκύπτει ότι και ο κοινός και ο συνταγματικός νομοθέτης έδωσαν έναν ιδιαίτερο τοπικό χαρακτήρα στη διαχείριση των αποβλήτων. Συνεπώς, το κρίσιμο είναι ποιες θεωρούνται τοπικές υποθέσεις. Οι τοπικές υποθέσεις είναι αυτές οι οποίες εξετάζονται, αποφασίζονται ή οφείλουν να αποφασίζονται από τις τοπικές κοινωνίες διά των οργάνων τους και, δεύτερον, με κριτήρια που προσιδιάζουν στην τοπικότητα. Δηλαδή, αυτά τα κριτήρια να μην προσβάλλουν την περιφέρεια ή την επικράτεια, την κρατική εξουσία την ευρύτερη.

Εν προκειμένω, ο νομοθέτης ευθέως έδωσε την έννοια της τοπικής υπόθεσης όπως περιγράφεται και στο Ενωσιακό Δίκαιο και η συγκεκριμένη διάταξη εκτός από την αρχή της εγγύτητας παραβιάζει και την αρχή της προτεραιότητας, την οποία έχουν οι ΟΤΑ, οι δήμοι, στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων. Εκτός εάν θεωρείτε ότι η διαχείριση απορριμμάτων δεν είναι τοπική υπόθεση. Πρέπει, όμως, να επιχειρηματολογήσετε. Εάν θεωρείτε ότι η διαχείριση των αποβλήτων απορριμμάτων δεν θεωρείται τοπική υπόθεση, τότε ίσως να λέγαμε ότι αυτή η διάταξη είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα. Ειδεμή είναι ευθέως συνταγματική και για τους επιπλέον λόγους τους οποίους προσθέσαμε.

Και επειδή άκουσα το παράδειγμα με τα νεκρά ψάρια στον Παγασητικό, να θυμίσω ότι η Κυβέρνησή σας κατήργησε τον φορέα για την Κάρλα, στον όποιο συμμετείχαν και η περιφέρεια και οι δήμοι. Συνεπώς, αυτό το παράδειγμα ήταν τουλάχιστον ατυχέστατο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Και στον Θερμαϊκό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Και στον Θερμαϊκό.

Την ένσταση αντισυνταγματικότητας την υπερψηφίζουμε και για τους λόγους τους οποίους επιπλέον αναφέραμε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και τον λόγο έχει ο κ. Μάντζος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θεωρώ ότι ο συνάδελφος Παναγιώτης Δουδωνής ως λέγων της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας υποστήριξε με ενάργεια και πληρότητα και τεκμηρίωσε σε νομικό και συνταγματικό επίπεδο την ένσταση την οποία έχουμε εγείρει βάσει του άρθρου 100 του Κανονισμού της Βουλής σε σχέση με το άρθρο 13 και την ευθεία αντίκρουση αυτού στο άρθρο 102 παράγραφος 1 του Συντάγματος και στο τεκμήριο της αρμοδιότητας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις τοπικές υποθέσεις, αλλά ιδίως και στην ευρωπαϊκή αρχή της εγγύτητας η οποία πρέπει να διαπνέει και να διέπει κάθε νομοθετική ρύθμιση η οποία αναφέρεται ακριβώς σε κατ' εξοχήν τοπικές υποθέσεις.

Για την αρχή της εγγύτητας σωστά ειπώθηκε ότι έχει ενσωματωθεί ήδη από το 2012, δώδεκα χρόνια τώρα, στην ελληνική νομοθεσία με τον ν.4042 με τον οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η οδηγία 2008/98. Και γιατί ακριβώς επιμένουμε στην ανάγκη της τοπικότητας, ενός ζητήματος κρίσιμου όπως η διαχείριση των αποβλήτων; Διότι συνδέονται, συνέχονται με μια εδαφική περιφέρεια στην οποία ακριβώς παράγονται. Και εκεί ακριβώς υπεισέρχονται ζητήματα λειτουργικά, πρακτικά, επιχειρησιακά σε σχέση με τη μεταφορά των αποβλήτων, σε σχέση με τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Και εκεί ακριβώς εξαντλείται και η υπόθεση της αντισυνταγματικότητας στο άρθρο 102 του Συντάγματος. Το να παίρνει κανείς από την τοπική αυτοδιοίκηση μια κατ' εξοχήν τοπική υπόθεση και να την αποδίδει στην κεντρική διοίκηση είναι μια στρεβλή νομική πρακτική, ευθέως αντισυνταγματική και πολιτικά εσφαλμένη, διότι διαρρηγνύει τον σύνδεσμο μεταξύ του τόπου στον οποίο αφορά αυτή η υπόθεση και των οργάνων τα οποία θα κληθούν με δημοκρατική λογοδοσία και ευθύνη να χειριστούν αυτήν την υπόθεση.

Εκεί ακριβώς έρχεται το πολιτικό, στο οποίο θα σταθώ περισσότερο, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ποιος είναι αυτός ο οποίος τελικά θα κρίνει αν ένας δήμος έχει τις δυνατότητες εν τέλει να χειριστεί και να διαχειριστεί τα στερεά απόβλητα στην περιοχή του; Ποιος είναι εκείνος ο οποίος κρίνει –και με ποια αντικειμενικά κριτήρια τελικά- ποιος απέτυχε ή πέτυχε στη διαχείριση των αποβλήτων;

Είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, το οποίο συγκεντρωτικά -σχεδόν αυτοκρατορικά- θα αποφασίσει ότι οι δήμοι και οι περιφέρειες δεν μπορούν και αντί να έρθει η κεντρική διοίκηση -για να απαντήσω στον αντιλέγοντα που λέει «τι να κάνει η κεντρική διοίκηση;»- και να βοηθήσει τους δήμους και τις περιφέρειες με το να τους εξοπλίσει με πόρους και με προσωπικό, ώστε να ανταποκριθούν στις συνταγματικές τους αρμοδιότητες, για τις οποίες λογοδοτούν δημοκρατικά στους πολίτες που τους εξέλεξαν -υπάρχει δημοκρατική λογοδοσία, ένας δημοκρατικός δεσμός ελέγχου της αυτοδιοίκησης από τους εκλογείς που εξέλεξαν τα όργανα της αυτοδιοίκησης- έρχεται και τους αφαιρεί την αρμοδιότητα και τους λέει: Αφήστε το παιδιά, αφού δεν μπορείτε, θα το κάνω κεντρικά και όταν δεν θα μπορώ και εγώ κεντρικά, θα βρω τους ιδιώτες να μου κάνουν τη δουλειά.

Αυτό είναι το μοτίβο. Αυτό είναι το πολιτικό σχέδιο, το πολιτικό σχήμα αποδυνάμωσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, απονομιμοποίησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στα μάτια των ίδιων των πολιτών, ότι δεν μπορούν οι άνθρωποι. Όχι ότι δεν τους αφήνουμε να μπορούν, δεν τους βοηθάμε να μπορούν. Δεν μπορούν! Άρα, πρέπει να τους πάρουμε το έργο και να τους απονευρώσουμε από τις συνταγματικές τους αρμοδιότητες και στο τέλος της ημέρας να το δώσουμε και σε ιδιώτες.

Ακριβώς εκεί είναι η πολιτική ουσία, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της παρέμβασης που για πολλοστή φορά βλέπουμε από αυτή εδώ την Κυβέρνηση, όπως είδαμε στην πολιτική προστασία, στην ενέργεια, όπως βλέπουμε στη διαχείριση των πολεοδομικών, όπως είδαμε ακόμα και στις παραλίες, σε κάθε κεφάλαιο συνταγματικής αρμοδιότητας, ή στα νερά που θα δούμε σε λίγο και ήδη είδαμε. Το βλέπουμε να συμβαίνει ευλαβικά, με θρησκευτική ευλάβεια από μια Κυβέρνηση που έχει αποφασίσει να απονευρώσει την τοπική αυτοδιοίκηση από τις συνταγματικές της αποστολές και αρμοδιότητες. Δεν θέλει να βοηθήσει την τοπική αυτοδιοίκηση και γι' αυτό τον λόγο της παίρνει τις αρμοδιότητες.

Και επειδή ειπώθηκε ένα παράδειγμα ακατάληπτο από τον αν-

τιλέγοντα της Πλειοψηφίας, σε σχέση με την Κάρλα. Η Κάρλα είναι ένα παράδειγμα, ακριβώς, του ότι όταν το κράτος δεν θέλει να βοηθήσει την τοπική αυτοδιοίκηση, την αφήνει μόνη και αβοήθητη. Είναι το τέλειο αντιπαράδειγμα από αυτό που ήθελε ο αντιλέγων της Νέας Δημοκρατίας να πει.

Η Κάρλα είναι μια λίμνη η οποία, λόγω της τεράστιας καταστροφής που υπέστη η Θεσσαλία πέρυσι, λειτούργησε ως το σιφόνι ολόκληρης της Θεσσαλίας. Υπερπολλαπλασιάστηκε η επιφάνειά της. Ποιος διαχειρίζεται την Κάρλα; Ένας οργανισμός ο οποίος έκλεισε, ενώ ήταν ένα απλό γραφείο, μια ταμπέλα με δυο, τρεις υπαλλήλους στην Αθήνα και έκλεισε και απορροφήθηκε από τον ΟΔΥΘ; Ποιος είναι ο ΟΔΥΘ και πού λειτουργεί; Με ποιες αρμοδιότητες; Ποιο οργανόγραμμα; Τι έκανε ο ΟΔΥΘ για την Κάρλα; Και τι είχαμε τελικά; Μια Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας -όχι αυτοδιοίκηση, κράτος- η οποία κρυβόταν, ενώ έχει αρμοδιότητες και κανένας δεν βγήκε από εκεί να πει τι έκανε ως κράτος για την Κάρλα. Τι κάνατε; Είδατε έναν δήμαρχο στο Βόλο να βγαίνει με κίτρινα γάντια και να λέει ότι για όλα φταίει η περιφέρεια και έκανε ότι καθάριζε τον Βόλο, ο εκλεκτός σας Δήμαρχος Βόλου. Και τη μία Περιφερειακή Αρχή, η οποία έκανε τη δουλειά της, ακόμα και πέρα από τα χρονοδιαγράμματα, ακόμα και πέρα από τα κονδύλια που έχει στη διάθεσή της -η Περιφερειακή Αρχή Θεσσαλίας του Δημήτρη του Κουρέτα που έκανε τη δουλειά, είναι αυτή η ντροπή- τώρα τη σεντράρετε και λέτε ότι «να, δεν τα καταφέρατε στην Κάρλα, γι' αυτό και εμείς πρέπει να πάρουμε τις αρμοδιότητες αυτές κεντρικά.». Και τα νερά που θα τα πάρετε και τα πήρατε και τα απόβλητα και όλες τις άλλες συνταγματικές αρμοδιότητες.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Κυβέρνησης και της Πλειοψηφίας, επειδή σας έχουμε δει, σας έχουμε καταλάβει, σας εκθέτουμε. Αναλογιστείτε τι φέρνετε εδώ στη Βουλή, τι καλείται να ψηφίσει η Βουλή, τι θα ψηφίσετε μόνοι σας. Αναλογιστείτε τη συνταγματική σας υποχρέωση να δίνετε λόγο στους πολίτες σε όλη τη χώρα για τα δημόσια αγαθά και τις δημόσιες υπηρεσίες, που είναι αρμοδιότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και επιτέλους αναλάβετε τις ευθύνες σας να υποστηρίξετε την τοπική αυτοδιοίκηση και να μην την ναρκοθετείτε σε κάθε ευκαιρία, σε κάθε της συνταγματικό αντικείμενο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ο κ. Νίκος Καραθανασόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευθύς εξαρχής, να τονίσουμε ότι θα στηρίξουμε την αίτηση αντισυνταγματικότητας, όχι γιατί το δίκαιο -τόσο το εγχώριο, αλλά και πολύ περισσότερο το ευρωενωσιακό δίκαιο- είναι κάτι ουδέτερο, κάτι για το κοινό καλό -σε μια ταξική κοινωνία, άλλωστε, δεν υπάρχει κοινό καλό και το δίκαιο είναι ταξικό, άδικο, δηλαδή- αλλά θα τη στηρίξουμε για τον λόγο της ουσίας, ότι ενώ υπάρχουν τεράστια προβλήματα, αυτά τα προβλήματα θα επιδεινωθούν ακόμη περισσότερο με τη συγκεκριμένη διάταξη. Γιατί πώς αντιμετωπίζεται μέχρι τώρα, για παράδειγμα, το ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων; Δεν αντιμετωπίζεται με επίκεντρο τα ζητήματα της προστασίας της δημόσιας υγείας, της προστασίας του περιβάλλοντος και αξιοποιώντας τις βέλτιστες επιστημονικές πρακτικές. Η αξιοποίηση των απορριμμάτων και των προβλημάτων που αυτά συσσωρεύουν, αξιοποιούνται μέσω στήριξης των επιχειρηματικών συμφερόντων για την περαιτέρω εμπορευματοποίηση. Δεν υπάρχουν σήμερα συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού για τη διαχείριση των απορριμμάτων; Δεν υπάρχουν απευθείας αναθέσεις; Είτε τα κάνουν οι δήμοι, είτε τα κάνουν οι περιφέρειες, είτε τα κάνει η κεντρική Κυβέρνηση στην ίδια κατεύθυνση δεν αποσκοπούν; Στην επιδείνωση της κατάστασης την οποία βιώνουν τα λαϊκά στρώματα και σε επιβάρυνση του περιβάλλοντος. Βεβαίως, καταγράφονται ελάχιστες εξαιρέσεις δήμων που αντιστέκονται σε αυτή την προσπάθεια της περαιτέρω εμπορευματοποίησης. Κυβερνήσατε και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Δημοκρατία, που κυβερνά και σήμερα. Μεταφέρετε αρμοδιότητες χωρίς πόρους. Ανταποδοτικότητα λέτε. Να πληρώνουν πάλι τα λαϊκά στρώματα δεύτερη, τρίτη και τέταρτη φορά και χωρίς το ανθρώπινο δυναμικό. Πώς θα λειτουργήσουν αυτές οι υπηρεσίες, όταν είναι αποψιλωμένες από ανθρώπινο δυναμικό, όταν δεν τηρούνται τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας; Στον τομέα αυτό καταγράφονται τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα, αλλά και θανατηφόρα ατυχήματα, εγκλήματα! Με τι μέτρα; Σε πολλούς από αυτούς αρνείστε το καθεστώς των βαρέων και ανθυγιεινών. Να πώς εξελίσσεται η όλη διαδικασία.

Έτσι, λοιπόν, εμείς το λέμε καθαρά, ότι μέσα από αυτή την κατάσταση παρεμβαίνει το κράτος ακόμη πιο αποφασιστικά στον ανταγωνισμό ανάμεσα στους επιχειρηματικούς ομίλους που ορέγονται να πάρουν κομμάτια της πίτας και να τα αξιοποιήσουν, για να μοιράσει κατά τα δικά της συμφέροντα η Κυβέρνηση τα κομμάτια αυτής της πίτας ανάμεσα στους επιχειρηματικούς συμβούλους.

Άρα, λοιπόν, το βασικό ποιο είναι; Η αντίσταση του λαού απέναντι σε αυτούς τους σχεδιασμούς της Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα απορρίμματα υλοποιεί, όπως υλοποιήσατε και εσείς στο παρελθόν, για γενναία χρηματοδότηση των δήμων, για πρόσληψη του απαραίτητου προσωπικού, όπου θα βελτιωθούν αποφασιστικά οι συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας.

Αυτοί είναι οι στόχοι πάλης, αντίστασης στην περαιτέρω εμπορευματοποίησή τους και βεβαίως, η διέξοδος είναι φανερή όσον αφορά το πού βρίσκεται. Βρίσκεται στην εξάλειψη της λογικής του κέρδους, της επιχειρηματικής δράσης και του ανταγωνισμού. Έτσι, λοιπόν, μπορεί να αξιοποιηθούν οι βέλτιστες πρακτικές -γιατί τώρα οι επιστημονικές πρακτικές νοθεύονται από το κέρδος, ό,τι δεν εξυπηρετεί το κέρδος δεν εφαρμόζεται- μέσα από έναν κεντρικό σχεδιασμό για τη διαχείριση των αποβλήτων, με τη συμμετοχή και των περιφερειακών, αλλά και των τοπικών διοικήσεων, που θα προστατεύουν, πρώτα απ' όλα, τη δημόσια υγεία, τους ίδιους τους εργαζόμενους στον τομέα αυτό και την προστασία του περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Μπούμπας εκ μέρους της Ελληνικής Λύσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, ερχόμαστε να καταθέσουμε μία ένσταση αντισυνταγματικότητας από πλευράς του ΠΑΣΟΚ, όπου εκ προοιμίου θα απορριφθεί από την κυβερνητική πλειοψηφία. Έτσι είναι δομημένο το σύστημα.

Ακούστε τώρα, γιατί πρέπει να τα ακούσει και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και θα τα ακούσει.

Κατ' αρχάς, από πλευράς του ΠΑΣΟΚ είναι μια πολιτική υποκρισία. «Ήξεις αφήξεις». Φάσκετε και αντιφάσκετε και τεκμαιρόμεθα γι' αυτό και θα σας το πούμε ως Ελληνική Λύση γιατί το κάνετε, κύριοι του ΠΑΣΟΚ. Κάθε εκχώρηση αρμοδιοτήτων προς το αθηνοκεντρικό μοντέλο, όπως είναι δομημένο και απογυμνώνεται το σχολειό της αυτοδιοίκησης, είναι αντισυνταγματικό.

Το είπαμε και στην πρωτολογία μας ότι η τοπική αυτοδιοίκηση δεν είναι αυτοδιοίκηση είναι ετεροδιοίκηση. «Ερέτην χρήναι πρώτα γενέσθαι, πριν πηδαλίοις επιχειρείν». Όλοι περάσατε από τους «κωπηλάτες» της αυτοδιοίκησης για να φτάσετε μέχρι εδώ και τώρα όσοι υπηρετήσατε την αυτοδιοίκηση, ξέρω πολύ καλά ότι βράζετε μέσα σας, διότι μόνο αυτοδιοίκηση δεν είναι αυτή.

Κύριε Πλεύρη, βγάλατε τα νομικά βέλη από τη φαρέτρα σας για να πείτε τι; Σας υπενθυμίζω ότι έχετε υποβαθμίσει το «εκ και καλώ», την εκκλησία του δήμου. Κανονικά τα κόκαλα του Κλεισθένη, του μεταρρυθμιστή, του πατέρα της δημοκρατίας με τις τριττύες έπρεπε να τρίζουν:

Πρώτον, η οικονομική επιτροπή είναι αυτή που αποφασίζει για μείζονα θέματα, αν θα έρθουν στο δημοτικό συμβούλιο. Είναι παραγκωνισμός αυτό ή δεν είναι;

Δεύτερον, για να έχετε δορυφόρους των δημάρχων τους πρώην κοινοτάρχες είναι αυτοί που δεν έχουν τις περισσότερες ψήφους. Άρα δεν είναι δημοκρατικά εκλεγμένοι. Είναι παραγκωνισμός; Είναι. Δώσατε τα παρακρατηθέντα στην αυτοδιοίκηση; Έχετε δώσει από τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων στην

αυτοδιοίκηση; Έχετε θεσπίσει τον φόρο ζύθου για την αυτοδιοίκηση;

Είμαστε η Ευρώπη των περιφερειών. Ποιες περιφέρειες; Κατ' αρχάς δεν υπάρχει νομοπαρασκευαστικό έργο στην Επιτροπή Περιφερειών της Βουλής, ενώ θα έπρεπε, αν θέλουμε να αναβαθμίσουμε την αυτοδιοίκηση. Θεσπίσατε τον δεύτερο βαθμό της αυτοδιοίκησης, την αιρετή περιφέρεια και κάνατε την αποκεντρωμένη για να πάρει η αποκεντρωμένη το χωροταξικό. Ό,τι δεν έρχεται και δεν περνάει κατά πλειοψηφία στην αιρετή, πάει «στρίβειν διά του αρραβώνος» στην αποκεντρωμένη. Ωραία δημοκρατία έχουμε κάνει! Ωραία αυτοδιοίκηση! Αυτό είναι το επιτελικό κράτος που ευαγγελίζεστε από το 2019.

Για να πάμε τώρα στα έργα και τις ημέρες του ΠΑΣΟΚ. Φαίνεται ότι επειδή σας βγαίνουν τώρα δημοσκοπικά τα κουκιά -καλά κάνετε και σταθεροποιηθήκατε με τον επικεφαλής σας, τον νέο σας Πρόεδρο εκ νέου- θέλετε τώρα να εξωραΐσετε την κατάσταση. Άλλα δεν ψηφίσατε εσείς το 2021, κύριοι του ΠΑΣΟΚ;

Έχω μπροστά μου το Πλαίσιο Διαχείρισης Αποβλήτων, τον ν.4819/2021. Στο άρθρο 55 ψήφισαν: η Νέα Δημοκρατία «ναι», το Κίνημα Αλλαγής τότε «ναι». Τι είναι αυτό που αλλάζει ρότα τώρα; Γιατί αλλάζετε βηματισμό; Δεν είστε πολιτικά υποκριτές επ' αυτού; Δηλαδή επειδή τότε δεν πήγαινε στο αρμόδιο όργανο και πάει τώρα κρεοντικά σε συγκεντρωτισμό Υπουργού, αυτό είναι που αλλάζει τη ρότα και τον βηματισμό σας; Όταν έχετε ψηφίσει στην προηγούμενη κοινοβουλευτική θητεία 70% «ναι» στα νομοσχέδια της γαλάζιας κυβέρνησης και 50% των νομοσχεδίων τώρα υπέρ της Νέας Δημοκρατίας, έρχεστε τώρα να υποβάλετε ένσταση αντισυνταγματικότητας; Σαφώς και ως Ελληνική Λύση λέμε «ναι, είναι αντισυνταγματικό αυτό που γίνεται στην αυτοδιοίκηση». Δικαιολογήστε, όμως, την ψήφο σας.

Άλλα ψηφίσατε, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, το 2021. Ψηφίσατε υπέρ αυτού του οργάνου. Δεν είναι πολιτική υποκρισία αυτό; Δεν είναι οξύμωρο; Δεν είναι τραγική ειρωνεία; Δικαιολογήστε απέναντι στον ελληνικό λαό. Τι γίνεται; Πάμε με αυξημένα ποσοστά και επειδή μας αρέσουν τα ποσοστά, τώρα ασκούμε αντιπολιτευτικό έργο περί αντισυνταγματικότητας; Να δικαιολογήσετε αυτήν την ψήφο σας τότε.

Εμείς τι λέμε, κύριοι, και απέναντι στον ελληνικό λαό; Δεν νοείται σήμερα σε ένα δημοκρατικό καθεστώς, στον ναό της δημοκρατίας, όπως είναι το Κοινοβούλιο, να μην έχουμε θεσπίσει συνταγματικό δικαστήριο. Το συνταγματικό δικαστήριο είναι ο δικηγόρος του διαβόλου, ο οποίος θα πάει κόντρα σε κάθε μεταρρύθμιση υπέρ της κοινωνίας. Πάλι θα επιμείνουμε στην Αναθεώρηση του Συντάγματος, ώστε επιτέλους να έχουμε δημοκρατία εδραιωμένη στην Ελλάδα με ένα συνταγματικό δικαστήριο υπέρ του ελληνικού λαού. «Ναι» στην αντισυνταγματικότητα, αλλά να αναλάβει τις ευθύνες της και η Νέα Δημοκρατία γι' αυτό που έχει κάνει στην αυτοδιοίκηση και την έχει μετατρέψει σε ετεροδιοίκηση.

Κύριε Πλεύρη, ό,τι συνέδριο της ΚΕΔΕ υπάρχει, δεν το εκλαμβάνουμε καν υπ' όψιν στους αρμόδιους φορείς σε ό,τι έχουμε θεσπίσει, σε ό,τι έχουμε ψηφίσει για την αυτοδιοίκηση μέχρι τώρα. Και άλλα χίλια μύρια.

Το δε ΠΑΣΟΚ να έχει το πολιτικό σθένος, την πολιτική παρρησία να βγει και να πει ότι «ψήφισα στις 20 Ιουλίου του 2021 υπέρ του οργάνου της διαχείρισης απορριμμάτων και τώρα ξαφνικά αλλάζω ρότα και ψηφίζω κατά του συγκεκριμένου άρθρου περί της διαχείρισης στερεών αποβλήτων, η οποία πάει σε συγκεκριμένη μερίδα ανθρώπων, παραγκωνίζει την τοπική αυτοδιοίκηση και τη μετατρέπει απλά σε ένα πειθήνια όργανο, το οποίο δεν είναι προς όφελος της τοπικής κοινωνίας.

Παραβιάζεται η αρχή της εγγύτητας; Σαφώς. Οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να έχουν πρωτίστως τον λόγο με απώτερο συμφέρον και οικονομικά οφέλη μέσω των δημάρχων και των περιφερειαρχών, για να μιλάμε επιτέλους για ένα οργανωμένο επιτελικό δημοκρατικό κράτος. Το αθηνοκεντρικό μοντέλο, όμως, και όλοι μας φοβόμαστε να εκχωρήσουμε εξουσία στην αυτοδιοίκηση για ευνόητους λόγους.

Το ΠΑΣΟΚ να αναλάβει την ευθύνη της ψήφου το 2021, γιατί άλλα ψήφιζε τότε και άλλα ψηφίζει τώρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει από τη Νέα Αριστερά η κ. Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς θα ήθελα να πω στους συναδέλφους μας της Συμπολίτευσης ότι επειδή τους βλέπω πάρα πολύ στενοχωρημένους πολύ συχνά και να λένε ότι δεν έχουμε Αντιπολίτευση, σήμερα έχετε αντιπολίτευση και σύμπασα πάει να σας προφυλάξει από αυτό το ατόπημα που πάτε να κάνετε.

Πράγματι υπάρχει ζήτημα της συνταγματικότητας στο άρθρο 13. Είναι μια καταχρηστική συγκέντρωση αρμοδιοτήτων στην κεντρική διοίκηση, τις οποίες υφαρπάζει από τους ΟΤΑ. Αφαιρεί δηλαδή αρμοδιότητες από τους ΟΤΑ και τις αναθέτει στον γενικό γραμματέα διαχείρισης αποβλήτων. Τα είπαμε και εισηγητικά, τα είπαμε και στις επιτροπές. Του δίνει την ευθύνη αναθέτουσας αρχής. Έτσι καταργείται η πολιτική νομιμοποίηση συλλογικών οργάνων για τη διενέργεια διαγωνισμών και πάει σε ένα μόνο πρόσωπο.

Επειδή είχε κάποια επιχειρήματα ο συνάδελφος ο κ. Πλεύρης, να πω ποια είναι η θέση που δέχεται το Σ.τ.Ε.. Κατ' αρχάς ότι είναι ζήτημα του νομοθέτη να ορίσει τις αρμοδιότητες των ΟΤΑ. Ωραία. Εφόσον όμως η αρμοδιότητα στους ΟΤΑ ανατεθεί, δεν μπορεί να αφαιρεθεί, παρά μόνο υπό αυστηρές προϋποθέσεις, που περιγράφονται αναλυτικά στον νόμο. Ακόμα, λοιπόν, και αν ήθελε υποτεθεί ότι με τη ρύθμιση αυτή επιχειρείται να αντιμετωπιστεί ένα πραγματικά μεγάλο πρόβλημα, ο γενικός και αόριστος τρόπος που διατυπώνεται το άρθρο 13, μετατρέπει την εξαίρεση σε κανόνα.

Ας ακούσουμε, όμως, και την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Τι λέει; Οι όποιες αρμοδιότητες μπορούν να περιγραφούν στο άρθρο 13, θα πρέπει να αφορούν την αντιμετώπιση των ενεστώτων κινδύνων οι οποίοι θα περιγράφονται σε επαρκώς αιτιολογημένη απόφαση και για μικρό χρονικό διάστημα, πρόσφορη για την αντιμετώπιση των κινδύνων. Κατά συνέπεια οι αρμοδιότητες αυτές δεν μπορούν να αφορούν τη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών. Μας ανέφερε τα ψάρια. Μιλάμε για διαγωνιστικές διαδικασίες για την προμήθεια εξοπλισμού ή κατασκευή έργων. Αυτές μπορούν να αφορούν μόνο την παροχή υπηρεσιών για την άμεση αντιμετώπιση των αναγκών μεταφοράς αποβλήτων εκείνη τη στιγμή, κύριε Πλεύρη. Δεν μπορεί να είναι επείγον και επείγουσα κατάσταση η διενέργεια διαγωνισμού και να την έχει ο γενικός γραμματέας αντί για ένα συλλογικό όργανο. Τόσο καθαρό και τόσο απλό.

Εδώ, όμως, γίνεται το εξής: Όταν υπάρχει ευθύνη της κεντρικής διοίκησης, του κράτους, βλέπουμε το κράτος να αποσύρεται, να την απεκδύεται, να την αναθέτει σε ανώνυμες εταιρείες, όπως στη Θεσσαλία κ.λπ.. Τώρα θέλουμε να πάρουμε τη διενέργεια διαγωνισμών προμηθειών και κατασκευής έργων. Καταλαβαίνετε, αν το σκεφτείτε, όχι μόνο ότι είναι αντισυνταγματικό, αλλά είναι και απαράδεκτο και είναι και πρωτοφανές αυτό που γίνεται. Είναι πρωτοφανές σε δημόσια έργα, σε δημόσιες προμήθειες να είναι ένα πρόσωπο υπεύθυνο. Τα αποτελέσματα αυτής της υπερσυγκέντρωσης αρμοδιοτήτων που χαρακτηρίζει όλη την πολιτική της Κυβέρνησης, φαίνονται στην πράξη και το ζουν και οι τοπικές κοινωνίες.

Και κάτι ακόμα. Είπαμε ότι πρέπει να ενισχυθούν η τοπική αυτοδιοίκηση και οι φορείς, οι ΦΟΔΣΑ. Το λέει και η επιτροπή της Βουλής, το λένε οι ίδιοι φορείς, το λέει, όπως σας είπα, και ο Ράσμουσεν που είπε ότι πρέπει να γίνονται προσλήψεις. Αυτό αφορά και τις ΔΕΥΑ γιατί και εκεί έχουμε συγχωνεύσεις, γιατί και το νερό είναι το μόνο που έχει απομείνει και θα πάει και αυτό προς ιδιωτικοποίηση, έτσι όπως έχει ξεκινήσει με τη Θεσσαλία. ΔΕΥΑ και ΦΟΔΣΑ πρέπει να βγουν από τον περιορισμό των προσλήψεων, να μπορούν να διαχειρίζονται τους πόρους τους και όχι να τους παίρνει το Υπουργείο για να μπορέσουν να επιτελέσουν το έργο τους. Και επίσης όχι ΣΔΙΤ. Και για τις ΔΕΥΑ και για τους ΦΟΔΣΑ είπε ο κ. Ράσμουσεν ότι δικαιούνται δημόσιας χρηματοδότησης και επιδότησης.

Αυτό στη χώρα μας έχει παραβλεφθεί πλήρως. Παντού προκρίνεται η μέθοδος των ΣΔΙΤ, παντού ιδιωτικοποίηση και παντού η απόσυρση του κράτους, εκτός αν είναι να συγκεντρώσει εξου-

σία ή να τη μεταφέρει προφανώς σε λίγο χρόνο στα συμφέροντα με τα οποία συνομιλεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα από την Κοινοβουλευτική Ομάδα Νίκη ο κ. Βρεττός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν αποτελεί πλέον θλιβερό κοινοβουλευτικό γεγονός να τίθεται από την Αντιπολίτευση αίτημα ένστασης αντισυνταγματικότητας ενός άρθρου ή περισσότερων άρθρων σε κάθε σοβαρό νομοσχέδιο που φέρνει η Κυβέρνηση.

Το τραγικό είναι ότι δεν χρειάζεται να είσαι αντι-συνταγματολόγος ή συνταγματολόγος, για να παίξω με τον όρο συνταγματικό και αντισυνταγματικό, για να τεκμηριώσεις την αντισυνταγματικότητα των άρθρων και συγκεκριμένα, του άρθρου 13.

Και αυτό γιατί γίνεται; Διότι συστηματικά η Κυβέρνηση, μετά την αποτυχία του επιτελικού κράτους, δημιουργεί ή νομοθετεί, θα έλεγα καλύτερα, τη μετάβαση στο συγκεντρωτικό κράτος. Δηλαδή αντί να έρθει και να προστατεύσει ακριβώς την ανεξαρτησία, το αυτοδιοίκητο της τοπικής αυτοδιοίκησης, έρχεται και την καπελώνει, αφήνοντας προηγουμένως να βουλιάζει όπου υπάρχουν φαινόμενα διαφθοράς. Και ενώ θα έπρεπε να νομοθετεί με τη λογική πραγματικά να τηρούνται οι νόμοι και να προστατεύονται οι διατάξεις του Συντάγματος, είναι σαν να παρακαλά να καταστρατηγούνται αυτές για να έρχεται μετά να κάνει ως καθαρή Κυβέρνηση τις δουλειές όλες αυτές που περιγράφει στο άρθρο 13.

Επομένως, είναι εμφανές, το ξαναλέω, χωρίς κάποιος να είναι συνταγματολόγος, ότι μιλάμε για ένα άρθρο που στην ουσία λειτουργεί συνολικά και επεκτατικά σε αυτό που τελικά οδηγείται, σε έναν υπερσυγκεντρωτισμό. Και αυτό γίνεται γιατί περιθωριοποιεί ουσιαστικά τους δήμους. Και αυτό το μοντέλο που προβάλλει στο άρθρο 13 έχει και αδιαφανείς και, όπως ανέφερα και ολοφάνερα αναφέρθηκε και από τους συνταγματολόγους, αντισυνταγματικούς όρους.

Επομένως, εμείς δεν θα συναινέσουμε ποτέ με αυτήν τη φωνή που μας έχει δώσει ο ελληνικός λαός σε μια διαδικασία μετάβασης από το αποτυχημένο επιτελικό κράτος στο νεοεισερχόμενο και επικίνδυνο δημοκρατικά συγκεντρωτικό κράτος. Γι' αυτό και είμαστε υπέρ της ενστάσεως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Βρεττό.

Τον λόγο τώρα έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Πλεύση Ελευθερίας, η κ. Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι Βουλευτές...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ λίγη ησυχία! Συγγνώμη για τη διακοπή.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν πειράζει, κύριε Πρόεδρε. Και ήσυχοι είναι. Εδώ μαζεύτηκαν, τα λένε, έχουν καιρό να ιδωθούν κιόλας, έρχονται σπανίως.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πρώτα απ' όλα θέλω να σας πω ότι χαίρομαι πάρα πολύ διότι απετράπη μια αντισυνταγματική εκτροπή την οποία επεδίωκε ο κ. Μητσοτάκης και η Κυβέρνησή σας και αυτή ήταν ο αποκεφαλισμός χωρίς ακρόαση του Συνηγόρου του Πολίτη, του κ. Ποττάκη, ο οποίος ερευνά μείζονα θέματα που αφορούν τα ατομικά δικαιώματα και τις ελευθερίες, ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κράτους δικαίου και δημοκρατίας και επιδίωξε ο κύριος Πρωθυπουργός, χτυπώντας και το χέρι στον κ. Τασούλα να μην αργεί άλλο, να τον βγάλει από τη θέση του για να βάλετε έναν δικό σας, έναν που θεωρείτε ότι τον ελέγχετε, διότι τον κ. Ποττάκη σαφώς δεν τον ελέγχετε.

Απετράπη λοιπόν αυτή η μεθόδευση, έγινε μόλις πριν από λίγο στη Διάσκεψη των Προέδρων η ψηφοφορία και δεν ευδοκίμησε η απόπειρα αποκεφαλισμού του επικεφαλής της ανεξάρτητης αρχής και αυτό είναι μια σημαντική καταγραφή για τη δημοκρατία και μια σημαντική νίκη για το κράτος δικαίου και για την Αντιπολίτευση και πρέπει να το γιορτάσουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

Και χαίρομαι πάρα πολύ, διότι, ενώ θέλετε να περάσετε το μήνυμα ότι δεν υπάρχει Αντιπολίτευση και ότι κάνετε ό,τι θέλετε, αποδεικνύεται ότι και υπάρχει Αντιπολίτευση και απέναντί σας βρίσκεται, σύσσωμη μάλιστα εν προκειμένω, και δεν μπορείτε να μεθοδεύετε αυτό που απεργάζεστε.

Δεύτερον, είναι σημαντικό ότι ο κ. Ποττάκης φυσικά ερευνά και θέματα που αφορούν το δικαίωμα στο περιβάλλον, τη δημόσια υγεία και τα ζητήματα που προκύπτουν από την περιβαλλοντική διαχείριση που είναι το αντικείμενο αυτού του νομοσχεδίου και φυσικά τον αφορούν τα ζητήματα αντισυνταγματικότητας σε σχέση με την προωθούμενη κάθε φορά από εσάς περιβαλλοντική νομοθεσία.

Τρίτον, επειδή με είδατε να μπαίνω με τη σφυρίχτρα και σίγουρα αναρωτιέστε γιατί, έρχομαι απευθείας από μια μεγαλειώδη συγκέντρωση των εποχικών πυροσβεστών –και ο κ. Κατσώτης ήταν εκεί πριν από λίγο- που ζητάνε να τους προσλάβει η Κυβέρνησή σας με δωδεκάμηνη απασχόληση, όπως θα πρέπει, αν σας απασχολεί το περιβάλλον, τα δάση, η δημόσια υγεία, η προστασία από τα φυσικά φαινόμενα και τις φυσικές καταστροφές.

Είναι η ώρα να βγάλουν τα μπεζ της εποχικότητας οι άνθρωποι αυτοί. Έχετε τρεισήμισι χιλιάδες κενά στην Πυροσβεστική Υπηρεσία και είναι δυόμισι χιλιάδες εκπαιδευμένοι και έμπειροι εποχικοί πυροσβέστες που αύριο θα τους βγάλετε στο ταμείο ανεργίας και μεθαύριο θα τους στείλετε σε πλήρη αποαπασχόληση.

Δεν ξέρω αν σας φαίνεται αστείο σε εσάς που γελάτε, αλλά για τις οικογένειες των ανθρώπων αυτών που βιώνουν αυτήν την ανασφάλεια ενώ μας προστατεύουν όλους μας δεν είναι καθόλου αστείο. Και έχει υποχρέωση η Κυβέρνηση να πράξει τα νόμιμα.

Διότι όταν έρχεται εδώ περιβαλλοντικό νομοσχέδιο, θα πρέπει να πείσετε πώς προστατεύετε και πώς μεριμνάτε για το περιβάλλον, όταν αχρηστεύετε και διώχνετε και εξουθενώνετε και απαξιώνετε και απολύετε στην ουσία το πιο εκπαιδευμένο και έμπειρο προσωπικό που είναι διαθέσιμο και σας ζητά να το αξιοποιήσετε στις κενές οργανικές θέσεις.

Εγώ λοιπόν είμαι και θα είμαι μαζί τους και θα φέρνω τη φωνή τους εδώ και θα συνεχίσω να το κάνω, γιατί η αντισυνταγματικότητα την οποία συζητάμε είναι κομμάτι της συνολικά αντισυνταγματικής δικής σας πολιτικής. Αντισυνταγματική είναι η Κυβέρνησή σας. Αντισυνταγματική είναι η νοοτροπία σας. Αντισυνταγματική είναι η περιφρόνησή σας για ένα θεμελιώδες συνταγματικά προστατευόμενο και υπερνομοθετικά αναγνωριζόμενο και θεσπισμένο κοινωνικό δικαίωμα που είναι το δικαίωμα στο περιβάλλον.

Η διαχείριση των αποβλήτων, για τα οποία η συγκεκριμένη ρύθμιση που βάλλεται με ένσταση αντισυνταγματικότητας, την οποία αυτονοήτως στηρίζουμε και υποστηρίζουμε και θα ψηφίσουμε και την ανέλυσε, από ό,τι άκουσα, με πολύ εμβριθή τρόπο ο κ. Δουδωνής που την εισηγήθηκε, είναι ένα πεδίο μάσας για εσάς και συνολικά -γελάτε, κύριε Πλεύρη, γιατί σας θυμίζει και άλλα- για εκείνες τις κυβερνήσεις οι οποίες λένε «σε ποιον θα μοιράσουμε τα λεφτά», σε μια νοοτροπία του «πάμε και όσα φάμε», «πάμε και όσα μοιράσουμε σε ημέτερους, με απευθείας αναθέσεις».

Με την Βουλευτίνα μας κ. Καραγεωργοπούλου και εγώ ως δικηγόρος κινημάτων και ανθρώπων έχουμε δώσει μάχες στο Λαύριο για τη διαχείριση των αποβλήτων και την υπονόμευση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Σε όλη την Ελλάδα, στην Αιγείρα, όπου τους βομβαρδίζατε με καρκινογόνα, για επεξεργασία δήθεν, ουσιαστικά απόρριψη βαρέων μετάλλων και βλαβερών ουσιών και καταφέραμε με δικαστικό τρόπο να κλείσει ο ΧΥΤΑ, στην Κέρκυρα, όπου με χημικά και με ΜΑΤ καταστέλλετε τους ανθρώπους που αγωνίζονται για την υγεία τους απέναντι στις δικές σας πρακτικές, στην Ρόδο, σε όλη την χώρα, εδώ στην Αττική, στην Κερατέα, παντού υπάρχουν κοιτίδες αγωνιζόμενων ανθρώπων, οι οποίοι αντιτάσσονται στις πρακτικές και στις πολιτικές σας, που είναι πρακτικές μπίζνας στη διαχείριση των απορριμμάτων, σε κάθε διάταξη η οποία προσβάλλει το δικαίωμα του ανθρώπου στο καθαρό και υγιές περιβάλλον, σε κάθε διάταξη

που προσβάλλει το δικαίωμα του ανθρώπου στην υγεία του. Μεγάλες μάχες δίνονται στη Μαγνησία από τους ανθρώπους που αγωνίζονται. Και εκεί η Κυβέρνησή σας έστειλε ακόμα και τριάντα αστυνομικούς της ΟΠΚΕ στο δικαστήριο, όπου υπερασπιζόμουν τους ανθρώπους που υπερασπίζονταν το δικαίωμα σε καθαρό Παγασητικό. Έστειλε τριάντα αστυνομικούς της ΟΠΚΕ στο Μονομελές Πλημμελειοδικείο για να προστατεύσει τον κ. Μπέο και τους συν αυτώ από τους απλούς ανθρώπους που αγωνίζονται για το περιβάλλον.

Τι είναι αυτό που τελικά προστατεύετε; Γιατί νομοθετείτε την ασυδοσία και τη διαφθορά; Γιατί είστε εμπλεκόμενοι σε αυτές τις πρακτικές διαφθοράς στο πεδίο του περιβάλλοντος, στο πεδίο της ενέργειας -θα τα πούμε αυτά στη συνέχεια- και στο πεδίο βεβαίως της διαχείρισης των απορριμμάτων, που είναι αντιπεριβαλλοντική, από πλευράς και της δικής σας Κυβέρνησης και προηγούμενων κυβερνήσεων.

Η Πλεύση Ελευθερίας είναι συνεπώς συμπαραστάτιδα των ανθρώπων που αγωνίζονται για το δικαίωμα στο περιβάλλον, συμπαραστάτιδα των ανθρώπων και των κινημάτων που αγωνίζονται για το δικαίωμα όλων μας στην υγεία, συμπαραστάτιδα και υπερασπίστρια των ανθρώπων και των κινημάτων που παλεύουν για τα δάση, για τα ζώα, για τα οικοσυστήματα, τα οποία υπονομεύονται από τις ακραία αντιπεριβαλλοντικές πολιτικές σας. Είναι συμπαραστάτιδα κάθε ανθρώπου που διεκδικεί διαφάνεια και οι πρακτικές σας στο πεδίο της διαχείρισης απορριμμάτων είναι κατ' εξοχήν αδιαφανείς και επιλήψιμες.

Είμαστε και θα είμαστε στο πλευρό των ανθρώπων που αγωνίζονται κατά της εγκατάστασης ανεμογεννητριών στα καμένα δάση κατά παράβαση του Συντάγματος και εκεί, είμαστε και θα είμαστε γενικά εναντίον όλων αυτών των μεθοδεύσεων που είναι και εξειδικευμένα και εξιδιασμένα, εν προκειμένω, αντισυνταγματικές και συνολικά αντισυνταγματικές, αντιδημοκρατικές, αντίθετες στις αρχές του κράτους δικαίου και αντίθετες σε κάθε θεσμοθετημένη εγγύηση προστασίας υπερνομοθετικών και συνταγματικά προστατευόμενων αγαθών.

Η Πλεύση Ελευθερίας, συνεπώς, ψηφίζει υπέρ της ένστασης αντισυνταγματικότητας, κατά της συγκεκριμένης ρύθμισης, αλλά και συνολικά αυτού του νομοσχεδίου που είναι εν πολλοίς σκανδαλώδες, κύριε Υπουργέ. Μας προβληματίζουν σε παγκόσμιο επίπεδο οι μεθοδεύσεις και μας προβληματίζει ότι θα γίνει σύσκεψη για το περιβάλλον στο Αζερμπαϊτζάν, την ώρα που το Αζερμπαϊτζάν έχει παραβιάσει τη διεθνή νομιμότητα και έχει διαπράξει εθνοκάθαρση στο Ναγκόρνο Καραμπάχ, στο Αρτσάχ και πρέπει να μας πείτε τι θα κάνετε, εν προκειμένω.

Ξέρουμε ότι τα λεφτά είναι πολλά, το ξέρουμε αυτό, αλλά να ξέρετε ότι και οι δυνάμεις οι κοινωνικές είναι πολλές, πάρα πολλές και αυτές στο τέλος θα επικρατήσουν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, η κ. Ευθυμίου και μετά ο Υπουργός για να ολοκληρωθεί η συζήτηση.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Θα είμαι σύντομη, κύριε Πρόεδρε.

Προς αποκατάσταση της πραγματικότητας πάνω σε αυτό που είπε η κ. Κωνσταντοπούλου για τον Συνήγορο του Πολίτη, να πούμε ότι η θητεία του έληξε, δεν «αποκεφαλίστηκε». Η θητεία του έχει λήξει. Και σε κάθε περίπτωση η Κυβέρνηση ακολουθεί όλες τις νόμιμες διαδικασίες για να προβεί στην αντικατάστασή του.

Προφανώς θεωρούμε ότι δεν βοηθάει τη σωστή εφαρμογή και υποστήριξη του Συντάγματος όταν παρατείνονται εσαεί θητείες επικεφαλής ανεξάρτητων αρχών. Και εμείς εδώ θεωρούμε ότι είναι εκ των ων ουκ άνευ να επιτύχουμε μια συναίνεση, το ελάχιστο consensus των 3/5 που απαιτείται για τον νέο Συνήγορο του Πολίτη.

Σε κάθε περίπτωση, σε ό,τι αφορά την ένσταση αντισυνταγματικότητας ο αντιλέγων, ο κ. Πλεύρης, την ανέλυσε με ιδιαίτερη λεπτομέρεια και ενάργεια. Θεωρούμε ότι το θέμα είναι λυμένο συνταγματικά. Δεν υπάρχει θέμα αντισυνταγματικότητας, έχει λυθεί. Δεν προσβάλλονται ούτε οι αρχές, ούτε το αυτοδιοίκητο της τοπικής αυτοδιοίκησης, ούτε η αρχή της εγγύτητας, ούτε η αρχή της προτεραιότητας που έθεσε ο κ. Κόκκαλης, γιατί θεωρούμε ότι με τον προηγούμενο νόμο, τον ν.4819/2021, στην ουσία έχει ήδη έχει κριθεί η συνταγματικότητά του.

Έχω εδώ και τις δύο ad hoc αποφάσεις του Συμβουλίου Επικρατείας -μπορείτε να τις διαβάσετε, κύριε Δουδωνή- οι οποίες έχουν λύσει την αντισυνταγματικότητα, αν υπάρχει θέμα συνταγματικότητας ή όχι της προηγούμενης νομοθέτησης.

Ως προς την παρούσα νομοθέτηση, προφανώς η ratio και όλη η φιλοσοφία του νόμου επί του προηγούμενου εμπεριέχεται στην καινούργια νομοθέτηση. Μάλιστα, επειδή πολιτικά το έθεσε ο κ. Μάντζος και είπε «ποιος είναι αυτός που θα κρίνει τον δήμο;» κατ' αρχάς τι μας λέτε δηλαδή με την ένσταση αντισυνταγματικότητας;

Το νομοθέτημα αυτό προβλέπει το εξής: Πότε γίνεται η εξαιρετική αυτή περίπτωση που θα αποφασίσει ο γενικός γραμματέας; Όταν αρνείται ο δήμος, υπάρχει τεκμηριωμένη αδυναμία, όταν αδρανεί ο δήμος να συμμορφωθεί, κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όταν επίσης υπάρχει άρνηση, τεκμηριωμένη αδυναμία ή αδράνεια του δήμου να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διακοπή λειτουργίας των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων, όταν ο ΦΟΔΣΑ δεν προβαίνει σε αυτά που πρέπει με αποκλειστική του υπαιτιότητα. Άρα δίνονται συγκεκριμένες απαντήσεις και υπάρχει και συγκεκριμένη αιτιολόγηση πότε επιτρέπεται αυτό. Προφανώς, όταν θα εκδοθεί εκείνη η απόφαση η αρμόδια που θα το ορίζει, θα έχει και ειδικότερη αιτιολογία και θα έχει και συγκεκριμένο χρόνο.

Δηλαδή, εσείς μας λέτε για παράδειγμα όταν ένας δήμος αρνείται ή αδρανεί και υπάρχει πολύ μεγάλο πρόβλημα με τα σκουπίδια να μην κάνουμε τίποτα. Αυτό έρχεστε και μας λέτε. Τότε μη διαμαρτύρεστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Λέτε αδρανεί. Όταν αδυνατεί;

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αδρανεί! Προφανώς, όταν αδρανεί, κύριε Μάντζο, όταν αρνείται, μας λέτε να μην κάνει τίποτε η κεντρική διοίκηση και να μένουν τα σκουπίδια; Αυτό μας λέτε; Προφανώς γι' αυτό που μας λέτε αναλαμβάνετε και το βάρος της ευθύνης σας απέναντι στην κοινωνία.

Και σε ό,τι αφορά σε αυτό που είπε ο κ. Δουδωνής για την υποχρεωτική συγχώνευση των ΦΟΔΣΑ, έχει λυθεί, κύριε Δουδωνή. Υπάρχει νομοθέτηση, είναι υποχρεωτικό. Δεν ερχόμαστε εδώ να το κάνουμε για πρώτη φορά. Υπάρχει το άρθρο 13, ο ν.4071/2012 που λέει ότι υπάρχει υποχρεωτική συγχώνευση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΟΥΔΩΝΗΣ: Άρα γιατί αλλάζετε τον νόμο;

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ερχόμαστε να εκτελεστεί εδώ, τον εφαρμόζουμε. Έρχεται να εκτελεστεί κι όπου...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΟΥΔΩΝΗΣ: Μα, είναι εκτελεστικός νόμος...

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Εσείς τι μας λέτε τώρα; Να μην μπορέσουμε να φτάσουμε τον στόχο του 90% ανακύκλωση και 10% υγειονομική ταφή το 2030; Στην ουσία αυτό ναρκοθετείτε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης, για να ολοκληρωθεί η συζήτηση.

Ορίστε, κύριε Σκυλακάκη, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα με ενδιαφέρον αυτήν τη συζήτηση. Το νομικό τμήμα της συζήτησης νομίζω ότι έχει καλυφθεί. Αυτό που θα ήθελα να προσθέσω είναι ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όπως και όλα, έχουν περάσει και από την Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας, που έχει ρητή αρμοδιότητα να επισημαίνει θέματα αντισυνταγματικότητας και περιλαμβάνει η επιτροπή αυτή τέσσερις καθηγητές της Νομικής και τρεις συμβούλους, δύο νυν και μία επίτιμο, του Συμβουλίου Επικρατείας, και αυτοί δεν είπαν το παραμικρό για αντισυνταγματικότητα. Συνεπώς, κάπου θα διαφωνούν με τον έγκριτο συνάδελφο κ. Δουδωνή.

Επί της ουσίας όμως ας δούμε τι λέει η διάταξη για να δούμε αν όντως υπάρχει αυτό που υπονοείτε ότι θέλουμε να υφαρπάξουμε οποιαδήποτε αρμοδιότητα και θέλω λίγο να την εξετά-

σουμε με μια προσοχή. Λέει λοιπόν, «Προς τον σκοπό της αποτροπής της μη νόμιμης συσσώρευσης αποβλήτων και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, καθώς και για τη διασφάλιση δημόσιας υγείας...». Δηλαδή όλα αυτά που έχει στη συνέχεια έχουν αυτές τις δύο προϋποθέσεις, δημόσια υγεία και μη νόμιμη συσσώρευση αποβλήτων και υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Μετά έχει τρεις περιπτώσεις. Ποιες είναι αυτές; Η πρώτη είναι άρνηση ή τεκμηριωμένη αδυναμία ή αδράνεια δήμου ή φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων να λάβει τα αναγκαία μέτρα συμμόρφωσης κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατ' άρθρο του 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εδώ, λοιπόν, τι γίνεται; Να θυμίσω την πραγματικότητα. Πόσα πρόστιμα παραλάβαμε; Εξήντα πέντε πρόστιμα. Ποιος πληρώνει αυτά τα πρόστιμα; Τα πρόστιμα αυτά για τη μη αποκατάσταση των παράνομων χωματερών τα πληρώνει ο φορολογούμενος. Έχει δηλαδή ευθύνη η κεντρική κυβέρνηση να πάρει λεφτά από τον φορολογούμενο για να πληρώσει αυτά τα πρόστιμα.

Τι αφορά αυτή η παρέμβαση; Αφορά στην πραγματικότητα άρνηση συμμόρφωσης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο πλήττει όλο το κράτος. Όταν εμείς δεν συμμορφωνόμαστε πλήττεται το σύνολο της χώρας, δεν πλήττεται μόνο ο συγκεκριμένος δήμος. Συνεπώς είναι απολύτως τεκμηριωμένη και αναγκαία η παρέμβαση εδώ πέρα. Επί της ουσίας είναι αναγκαία.

Ποιο είναι το δεύτερο που περιλαμβάνει; Άρνηση ή τεκμηριωμένη αδυναμία ή αδράνεια δήμου να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διακοπή λειτουργίας ΧΑΔΑ -ο ΧΑΔΑ είναι η παράνομη συσσώρευση αποβλήτων, είναι οι χωματερές- και να λάβει μέτρα για την ολοκλήρωση αποκατάστασης ανενεργού ΧΑΔΑ. Εδώ, λοιπόν, έχουμε μία παρανομία, και εσείς μας λέτε να βλέπουμε την παρανομία και να μην παρεμβαίνουμε. Σοβαρά;

Σας θυμίζω τι συνέβη στην Άνδρο. Θυμάστε τι συνέβη στην Άνδρο πριν από δέκα με δώδεκα χρόνια, όταν μια παράνομη χωματερή κατέρρευσε και έπεσε στη θάλασσα; Ξέρετε πού βρίσκονται αυτά τα σκουπίδια ακόμη; Μες στη θάλασσα, μες στη θάλασσα της Άνδρου. Αυτό θεωρείτε ότι είναι φυσιολογικό να το αφήνουμε και να μην παρεμβαίνουμε; Εκτάκτως μιλάμε τώρα για να διορθώσουμε παρανομία, όχι για να αναλάβουμε εμείς αρμοδιότητα για τα απόβλητα, να υπάρχει σκαστή παρανομία, που υποβαθμίζει το περιβάλλον.

Και η τρίτη περίπτωση είναι ο αρμόδιος ΦΟΔΣΑ δεν προβαίνει με αποκλειστική του υπαιτιότητα σε απαιτούμενες ενέργειες για την υλοποίηση των προβλεπόμενων από τον οικείο ΠΕΣΔΑ υποδομών. Το οικείο ΠΕΣΔΑ είναι αυτό που ο ίδιος ο ΦΟΔΣΑ έχει αποφασίσει. Δηλαδή έχει αποφασίσει ο ΦΟΔΣΑ τις υποδομές και για κάποιον λόγο –μπορεί να υπάρχει μια σύγκρουση στο εσωτερικό του, μπορεί οτιδήποτε άλλο- δεν τις κάνει.

Και τι λέει τότε; «...Ούτε λαμβάνει ενδεδειγμένα μέτρα, ικανά να εξυπηρετήσουν προσωρινά και μέχρι τώρα ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων τελικής διάθεσης τις ανάγκες διαχείρισης των αποβλήτων.» Πάλι εδώ είναι προσωρινό το μέτρο. Είναι μέχρι να γίνει η τελική διάθεση να πάρουμε προσωρινά μέτρα.

Συνεπώς, θεωρώ ότι όλη αυτή η συζήτηση είναι περί όνου σκιάς που λέμε, δηλαδή δεν είναι πραγματικά ουσιαστική, είναι μια ανάγκη της Αντιπολίτευσης κάθε τόσο να δημιουργεί ή να θέτει ένα θέμα, το οποίο, όμως, δεν έχει πραγματική βάση.

Αν ρωτήσετε τον μέσο πολίτη τι να κάνει το κράτος, για παράδειγμα, στην υπόθεση που είπε ο κ. Πλεύρης του Πύργου, πριν από οκτώ χρόνια, όπου έμειναν δύο χρόνια τα σκουπίδια στους δρόμους, να παρέμβει ή να μην παρέμβει, τι νομίζετε ότι θα σας απαντήσει;

Αυτός είναι λόγος που κατά τη γνώμη μου η Αντιπολίτευση δεν μπορεί να συσπειρώσει ευρύτερα δυνάμεις σε αυτή τη φάση της πολιτικής, ότι αδιαφορεί για την άποψη του μέσου πολίτη, ότι ο μέσος πολίτης θα σας απαντήσει: «Βεβαίως και να παρέμβει το κράτος», όχι να μείνουν δυο χρόνια τα σκουπίδια.

Εσείς τι μας λέτε; Να μένουν δύο χρόνια τα σκουπίδια. Γιατί; Δεν έχει καν συνταγματικό έρεισμα αυτό που λέτε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση βάσει του άρθρου 100 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής για το θέμα της αντισυνταγματικότητας που ετέθη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αποδεχόμενοι την ένσταση αντισυνταγματικότητας, παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, δεν ηγέρθη ο απαιτούμενος αριθμός Βουλευτών από το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής.

Συνεπώς, η ένσταση αντισυνταγματικότητας απορρίπτεται.

Ξεκινάμε τον κατάλογο ομιλητών και θα καλέσουμε στο Βήμα τον κ. Κωτσό. Μετά τον κ. Κωτσό θα μιλήσει ο Γενικός Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Δημήτρης Κουτσούμπας, μετά η κ. Βέττα και ο κ. Παππάς. Τώρα έχουν αρχίσει οι πολιτικοί αρχηγοί και ζητούν τον λόγο και θα πάμε εναλλάξ.

Κύριε Κωτσέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα ένα νομοσχέδιο που είναι ο ορισμός του περιβάλλοντος, που διαχειρίζεται ζητήματα που αφορούν άμεσα το περιβάλλον, το σπίτι μας, και που όπως συνηθίζεται να λένε: «Το περιβάλλον δεν το κληρονομήσαμε από τους γονείς μας, το έχουμε δανειστεί από τα παιδιά μας και οφείλουμε να το παραδώσουμε το δυνατόν καλύτερο».

Θα ξεκινήσω με την αίτηση αντισυνταγματικότητας που κατατέθηκε πιο πριν, για να σας πω πόσο λάθος είναι πολιτικά. Νομικά απαντήθηκε. Το 2015 ο Δήμος Πύργου, έχοντας εγγενώς αδυναμία να διαχειριστεί τα απορρίμματά του, και αυτό λόγω τοπικών συγκρούσεων -δεν είχε να κάνει με αυτό που λέει ο κ. Μάντζιος, με την έλλειψη υποστήριξης της κεντρικής διοίκησης του κράτους προς αυτή την κατεύθυνση- διαμάχες εσωτερικές, τοπικές έριδες αναφορικά με τη χωροθέτηση του ΧΥΤΑ, χιλιάδες τόνοι είχαν συσσωρευτεί στην πόλη του Πύργου.

Δεν θα έπρεπε τότε, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, η Περιφέρεια Θεσσαλίας να παρέμβει; Γιατί εκεί μεταφέρθηκαν δεκάδες χιλιάδες τόνοι σκουπιδιών, προκειμένου να αποσυμφορηθεί η πόλη του Πύργου. Αυτό είναι το ζήτημα στη συγκεκριμένη διάταξη, όταν η τοπική αυτοδιοίκηση έχει μια εγγενή αδυναμία να διαχειριστεί μια τοπική υπόθεση, που της έχει δώσει το Σύνταγμα, ή αρνείται να διαχειριστεί αυτή την υπόθεση.

Και δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις. Να σας θυμίσω ότι όταν συζητούνταν οι χωροθετήσεις των ΧΥΤΑ, των χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, οι ενδοδημοτικές, ενδοπεριφερειακές, ενδονομαρχιακές μάχες ήταν ομηρικές. Κανείς δεν ήθελε τα απορρίμματα, έστω και με χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, να πάνε στην περιοχή τους. Τα πρόστιμα έτρεχαν, ανοικτοί οι ΧΑΔΑ, οι χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων, το πρόβλημα παρέμενε χωρίς λύση. Εκεί θα έπρεπε η Κυβέρνηση να κάνει πως δεν βλέπει, να αδιαφορεί;

Αυτό, λοιπόν, έρχεται να κάνει ο νομοθέτης σήμερα. Εκεί που η αυτοδιοίκηση αδυνατεί, ολιγωρεί ή αρνείται να ασκήσει τις αρμοδιότητες που της έχει δώσει το Σύνταγμα και ο νόμος, οφείλει το κράτος, το συντεταγμένο κράτος να δώσει απάντηση. Και αυτό κάνει. Δεν αφαιρεί καμμία αρμοδιότητα. Τουναντίον, έρχεται να βοηθήσει τις τοπικές κοινωνίες, εκεί που η τοπική αυτοδιοίκηση αδυνατεί να το πράξει, να λύσουν τα προβλήματά τους.

Πιστέψτε με, στο διάβα των χρόνων που υπηρέτησα την τοπική αυτοδιοίκηση, τέτοιου είδους προβλήματα υπήρξαν ατελείωτα και πάρα πολλά. Δεν είναι μόνο στη χωροθέτηση των ΧΥΤΑ. Χωροθέτηση βιολογικών καθαρισμών: έχουμε ζήτημα στη λίμνη Πλαστήρα. Τι αντιδράσεις υπάρχουν; Τεράστιες. Εκεί δεν θα πρέπει να δοθεί λύση, την ώρα που η τοπική αυτοδιοίκηση έχει αυτή την αδυναμία και μάλιστα, την ώρα που ένας υγρότοπος, η λίμνη Πλαστήρα, βιότοπος που υδρεύεται η πόλη της Καρδίτσας δέχεται το σύνολο των λυμάτων της ευρύτερης περιοχής; Θα πρέπει να αδιαφορήσει και να πει «είναι τοπική αρμοδιότητα, δεν λύνεται».

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, πόσο απέχει η θεωρητική προσέγγιση της πολιτικής με την πολιτική του πεδίου που ασκεί η Κυβέρνηση. Εσείς κάνετε εντελώς θεωρητική, επιδερμική και πολλές φορές μικροκομματική προσέγγιση της πολιτικής σε αντίθεση με την

Κυβέρνηση, που λύνει υπαρκτά προβλήματα.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, λοιπόν, που το χαρακτήρισα εμβληματικό για το περιβάλλον, τι έρχεται να κάνει; Να απαντήσει σε ζητήματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, να εκσυγχρονίσει τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, να ενισχύσει την ανακύκλωση -πολύ σημαντική παράμετρος- και βεβαίως, αναλύει το ζήτημα της χωροθέτησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Το πρόβλημα των σκουπιδιών στην πατρίδα μας ήταν τεράστιο στο παρελθόν. Ήταν ένα πρόβλημα που δεν το άγγιζε κάνεις. Ξέρετε, ήταν και μια μεγάλη πληγή για τις κοινωνίες: αναποφασιστικότητα, άρνηση, ο ένας να ρίχνει την «καυτή πατάτα» στον άλλον μέχρι να χωροθετηθούν οι ΧΥΤΑ, οι χώροι υγειονομικής ταφής απορριμμάτων. Μέχρι τότε είχαμε χιλιάδες ανεξέλεγκτες χωματερές. Κάθε χωριό, κάθε ρέμα, κάθε αποδέκτης ήταν μία χωματερή. Προχωρήσαμε στους ΧΥΤΑ.

Το επόμενο βήμα ήταν να προχωρήσουμε στους ΧΥΤΥ, στους χώρους υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων, με την παρέμβαση των ΜΕΑ, των μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων, που έναν μεγάλο όγκο των απορριμμάτων θα τον επεξεργαζόταν, ούτως ώστε να καταλήγει ένα μικρό υπόλειμμα στους ΧΥΤΥ.

Βέβαια, μέσα από αυτή τη διαδικασία να ανακτήσουμε και το βιοαέριο που παράγεται από τα απορρίμματα, προκειμένου να παραγάγουμε και ενέργεια. Εδώ σημαντικότατο ρόλο έπαιξαν οι ΦΟΔΣΑ. Αν θέλετε, κύριε Υπουργέ, αναφορικά με τους ΦΟΔΣΑ θα ήθελα να σας προτείνω το εξής: Επειδή έπαιξαν σημαντικότατο ρόλο στην επίλυση ζητημάτων των απορριμμάτων, είναι σωστή η προσέγγιση να δημιουργηθεί ένας ενιαίος φόρος ανά περιφέρεια, για να υλοποιεί τον ΠΕΣΔΑ ορίζοντα, τον Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Απορριμμάτων, σε όλη την περιφέρεια.

Υπάρχουν, όμως, ΦΟΔΣΑ σε κάθε περιφέρεια που έχουν μια αυτόνομη και υπαρκτή λειτουργία. Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ο ΦΟΔΣΑ της δυτικής Θεσσαλίας είναι ανώνυμη εταιρεία με εξαιρετική διαχείριση και όχι σύνδεσμος. Νομίζω ότι είναι το μοντέλο που πρέπει να υιοθετήσουμε στους ΦΟΔΣΑ. Ανώνυμη εταιρεία, λοιπόν, απόλυτα υγιής, έχει προχωρήσει όλα τα συστήματα διαχείρισης των απορριμμάτων στο μέγιστο βαθμό -ήδη η ΜΕΑ ολοκληρώνεται-, με 2.000.000 ευρώ εκατομμύρια αποθεματικό. Οι άλλοι δύο ΦΟΔΣΑ είναι σύνδεσμοι με αρκετά προβλήματα.

Τι θα έλεγα; Ο περιφερειακός ΦΟΔΣΑ να έχει τον επιτελικό ρόλο, χωρίς, όμως, να στερεί την αυτονομία λειτουργίας των τοπικών ΦΟΔΣΑ, που ούτως ή άλλως έχουν αντιμετωπίσει προβλήματα, γιατί πολύ φοβάμαι ότι μέσα από αυτή τη διαδικασία, μήπως καταστήσουμε και τους υγιείς προβληματικούς. ΦΟΔΣΑ περιφερειακός, που έχει τον επιτελικό σχεδιασμό, που εκλέγεται από τους τοπικούς ΦΟΔΣΑ, αυτόνομη λειτουργία των τοπικών ΦΟΔΣΑ, που λύνουν τα προβλήματα αυτά.

Όσον αφορά στην ανακύκλωση, είναι αλήθεια ότι έχουν γίνει σημαντικότατα βήματα στο θέμα της διαχείρισης των οργανικών υπολειμμάτων. Η κομποστοποίηση είναι μια τεράστια προσέγγιση, που μακάρι να εθίσουμε την κοινωνία να αντιμετωπίσει αυτό το ζήτημα και να διαχειριστεί τα οργανικά απόβλητα στο επίπεδο του νοικοκυριού μέσα από τους κάδους κομποστοποίησης, που πάρα πολλοί δήμοι έχουν διανείμει στους συμπολίτες τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Κάποια στιγμή νομίζω ότι στη χώρα μας θα πρέπει να συνεννοηθούμε και να αποφασίσουμε τι ενεργειακό μείγμα χρειαζόμαστε για την πατρίδα μας, από πού θα παίρνουμε την ενέργεια που είναι απαραίτητη, για να λειτουργήσει η χώρα μας. Θα εξακολουθήσουμε να εξαρτόμαστε από εισαγόμενα, ακριβά και ρυπογόνα καύσιμα -πετρέλαιο, φυσικό αέριο- ή θα βασιστούμε σε δικές μας δυνάμεις και κυρίως στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Βέβαια, η συζήτηση γύρω από τις ΑΠΕ στις τοπικές κοινωνίες είναι έντονη και πολλές φορές προκαλεί και συγκρούσεις. Γι' αυτό δεν πρέπει τις ΑΠΕ ούτε να τις θεοποιούμε ούτε να τις δαιμονοποιούμε. Εδώ, ένα σοβαρό, ένα αξιόπιστο, ένα εξαιρετικά μελετημένο ειδικό χωροταξικό μπορεί να δώσει την απάντηση για το πού πρέπει και μπορούν να χωροθετηθούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέσα από σοβαρή κοινωνική διαβούλευση, για να αποφύγουμε αυτές τις έντονες και πολλές φορές δαιμονοποιημένες αντιδράσεις, οι οποίες κολλούν πολλά από αυτά τα έργα.

Επειδή έχουμε πλεονάζουσα ενέργεια, κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες, από τα φωτοβολταϊκά, θα πρέπει να δούμε και τις αποθήκες ενέργειας, τις μπαταρίες ενέργειας. Υπάρχουν ΑΠΕ που μπορούν να λειτουργήσουν ως μπαταρίες ενέργειας; Βεβαίως, τα υδροηλεκτρικά με την αντλησοταμίευση. Ένα τέτοιο έργο, Υπουργέ -και χαίρομαι που περιλαμβάνονται στο ΕΣΕΚ, στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια για το Κλίμα-, είναι το φράγμα της Συκιάς του Αχελώου. Πρέπει να ολοκληρωθεί σε πρώτη φάση -λέω εγώ, και θα δούμε στη συνέχεια τη μεταφορά νερών από τον άνω ρου του Αχελώου προς τη Θεσσαλία- ως ενεργειακό έργο, υδροηλεκτρικό έργο, που με αντλησοταμίευση, όταν έχουμε πλεονάζουσα ενέργεια, θα επιστρέφει τα νερά πίσω, για να παίρνουμε ξανά καθαρή ενέργεια όταν είμαστε ελλειμματικοί ενεργειακά. Βέβαια, κάποια στιγμή το φράγμα της Μεσοχώρας, το έργο της Μεσοχώρας που είναι ολοκληρωμένο από το 2001, συνάδελφοι, που είναι εγκατεστημένο και που το εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας κόστισε στην πατρίδα μας πάνω από 450.000.000 ευρώ εθνικούς πόρους, παραμένει ανενεργό, παραμένει αναξιοποίητο. Μπορεί να παραγάγει 165 μεγαβάτ καθαρής ενέργειας, 45.000.000 ευρώ το κέρδος για τη ΔΕΗ κάθε χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Μία τελευταία κουβέντα για τους δασικούς δρόμους. Άκουσα την άρνηση από πολλούς συναδέλφους της Αντιπολίτευσης για τη διάνοιξη δασικών δρόμων, γιατί λέει μπορεί να είναι προπομπή για την ανάπτυξη κυρίως ανεμογεννητριών στα δάση. Έχετε εικόνα τι γεωμετρικά στοιχεία πρέπει να έχει ένας δασικός δρόμος; Έχετε εικόνα αν ένας δασικός δρόμος με τα γεωμετρικά στοιχεία –πλάτος, επίστρωση που μπορεί να έχει κ.λπ.-, μπορεί να λειτουργήσει ως δρόμος για πρόσβαση για τις ΑΠΕ; Οι δασικοί δρόμοι έχουν συγκεκριμένη αποστολή, συγκεκριμένη διαδικασία, έχουν συγκεκριμένα γεωμετρικά στοιχεία, προφυλάσσουν το δάσος και δίνουν τη δυνατότητα να αξιοποιηθεί ο δασικός μας πλούτος και τίποτα παραπάνω. Σε καμμία περίπτωση σε έναν δασικό δρόμο δεν μπορούν να περάσουν ανεμογεννήτριες που θέλουν τεράστια πλάτη και τεράστια γεωμετρικά μεγέθη, για να μπορέσουν να μεταφερθούν αυτές οι τεράστιες κατασκευές.

Ως εκ τούτου, ας ξεχωρίσουμε τι είναι δασικός δρόμος και καμμία σχέση με την ύπαρξη προπομπού για τη δημιουργία αιολικών πάρκων εκεί όπου κατά την άποψη ορισμένων δεν πρέπει να γίνουν. Κατά την άποψή μου, πρέπει να γίνονται εκεί που το ειδικό χωροταξικό θα τις προβλέπει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα έξι μέλη του Πανελλήνιου Συλλόγου Συνταξιούχων του Υπουργείου Εργασίας.

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Γενικός Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημήτρης Κουτσούμπας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Κυρίες και κύριοι, θα ήθελα να ξεκινήσω τη σημερινή μου παρέμβαση με ένα σχόλιο για τα όσα ακούσαμε στο σημερινό Υπουργικό Συμβούλιο, σχετικά με τον νέο τρόπο υπολογισμού του κατώτατου μισθού.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ**)

Δεν ακούσαμε βέβαια κάτι που δεν γνωρίζαμε. Άλλωστε πρόκειται για κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επί της ουσίας μονιμοποίηση των μνημονιακών νόμων όλων σας, της Νέας

Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ, όλου του ΣΥΡΙΖΑ -μέσα και η Νέα Αριστερά-, οι οποίοι κατήργησαν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις για τον υπολογισμό του κατώτατου μισθού.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ευχαριστούμε για την προσοχή σας, κύριε Υπουργέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Τέλειωσε το πηγαδάκι.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):

Δεν έκανα κάτι. Προσέρχονται, κύριε Γενικέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Το ξέρω, προσέρχονται. Είναι ένας μόνιμος που προσέρχεται σε εσάς εκεί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ: Ο ίδιος;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Ναι, ο ίδιος.

Δεν πρωτοτυπείτε, λοιπόν, ούτε στην προπαγάνδα σας, κύριοι της Κυβέρνησης, όπως σε κάθε καινούργια αντεργατική μεταρρύθμιση που φέρνετε προσπαθείτε προκλητικά να την παρουσιάσετε και αυτή ως δήθεν συμφέρουσα για τους εργαζόμενους. Τα ίδια λέγατε και για τις απλήρωτες υπερωρίες του νόμου Χατζηδάκη, τα ίδια και για το δεκατριάωρο του Γεωργιάδη και πάει λέγοντας.

Η μέχρι τώρα εμπειρία από τα χρόνια που ο κατώτατος μισθός καθορίζεται με κυβερνητική απόφαση, μετά από μια επταετία που έμεινε παγωμένος, έχει αποδείξει ότι οι όποιες αυξήσεις δίνονται, εξανεμίζονται την ίδια στιγμή και με το παραπάνω μάλιστα εξαιτίας του πληθωρισμού. Τα κριτήριά σας γνωστά. «Τόσο όσο αντέχει η οικονομία» λέτε, δηλαδή τόσο όσο δεν απειλείται η καπιταλιστική κερδοφορία. Γι' αυτή την οικονομία μιλάμε δηλαδή.

Έχετε απαγορεύσει στους εργαζόμενους το δικαίωμα να διαπραγματεύονται συλλογικά με τους εργοδότες θέτοντας ως κριτήριο τις δικές τους ανάγκες, με βάση τις αντικειμενικές δυνατότητες που προσφέρει η εποχή μας. Και τώρα τι πάτε να κάνετε με τον αλγόριθμο; Να προσδώσετε μια επίφαση αντικειμενικότητας και επιστημονικότητας ακόμα και στους μισθούς πείνας. Όταν οι εργαζόμενοι θα διαμαρτύρονται, εσείς θα τους λέτε: «Μα τι σχέση έχουμε εμείς; Ο αλγόριθμος το έβγαλε». Άλλωστε, ήδη, βρίσκονται πάρα πολλοί κλάδοι σε αγωνιστικές κινητοποιήσεις και ετοιμάζεται η πανελλαδική πανεργατική απεργία στις 20 Νοεμβρίου, που ένα από τα βασικά αιτήματα είναι να επανέλθουν οι συλλογικές διαπραγματεύσεις. Είστε, λοιπόν, σε πλήρη αντίθεση με τις διεκδικήσεις και τα αιτήματα των εργαζομένων όλης της χώρας. Μη σας πω ότι θα τους λέτε και αρνητές της επιστήμης. Ικανοί είστε για όλα.

Όσο για τις διαβεβαιώσεις ότι θα απαγορεύεται –λέει- η μείωση του κατώτατου μισθού, καλά, μην ορκίζεστε κιόλας. Όταν ήταν να φορτώσετε την προηγούμενη μεγάλη κρίση στους εργαζόμενους, μια χαρά τον μειώσατε τον κατώτατο μισθό μέσα σε μια νύχτα κατά 22% και κατά 32% για τους νέους και θα το θυμάται ο τότε Υπουργός Εργασίας, ο κ. Βρούτσης. Κάτι πρέπει να θυμάται, βέβαια, και η νέα βολική αντιπολίτευση του ΠΑΣΟΚ γι' αυτό, μιας και συγκυβερνούσε τότε με τη Νέα Δημοκρατία και το ακροδεξιό ΛΑΟΣ του Καρατζαφέρη.

Και λέμε: «νέα βολική αντιπολίτευση» γιατί βγάζει μάτι η προσπάθεια εκδοτικών κέντρων, τηλεοπτικών καναλιών, δημοσκοπικών εταιρειών να το σπρώξουν, λες και ήταν συνεννοημένοι μάλιστα με τον κ. Μητσοτάκη, που εμφανίστηκε εδώ μέσα στη Βουλή την προηγούμενη εβδομάδα για να χρίσει το ΠΑΣΟΚ του κ. Ανδρουλάκη βολικό συνομιλητή του και μάλιστα στη θέση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης λόγω φθοράς δημοσκοπικής του ΣΥΡΙΖΑ, του άλλου πόλου της σοσιαλδημοκρατίας. Ο tempora o mores, νέοι καιροί νέα ήθη.

Όμως, έτσι κι αλλιώς η ουσία δεν αλλάζει. Και ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ παραμένουν βολικοί αντίπαλοι της Νέας Δημοκρατίας και για το κρίσιμο ζήτημα της στάσης τους στον κατώτατο μισθό. Αποτέλεσμα των πολιτικών των κυβερνήσεών τους είναι το γεγονός ότι ο μέσος μισθός, αυτός δηλαδή που περισσότερο πρέπει να μας ενδιαφέρει, βρίσκεται σήμερα 14% χαμηλότερα από το 2011. Όμως αυτή είναι η στρατηγική σας που υπαγορεύεται από τα συμφέροντα μόνο των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων. Είναι η ενίσχυση της γενικής τάσης μείωσης μισθών, για να αυξάνεται η κερδοφορία των λίγων.

Γι' αυτό και αρνείστε να κάνετε υποχρεωτικές συλλογικές συμβάσεις, όπως των οικοδόμων ή όπως της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης, που κατοχυρώνουν μεγάλες αυξήσεις σε μισθούς, κατοχυρώνουν το επτάωρο, πενθήμερο, τριανταπεντάωρο, συμβάσεις που έχουν κάνει κουρελόχαρτο τους αντεργατικούς σας νόμους. Γι' αυτό το Υπουργείο Εργασίας έχει κάνει υποχρεωτικές μόλις δύο κλαδικές πανελλαδικές συμβάσεις από τις οκτώ που έχουν ήδη υπογραφεί. Τέτοια κατάντια.

Και μετά διατηρώντας όλο αυτό το αντιδραστικό οπλοστάσιο λέτε ψέματα ότι στηρίζετε την πολιτική των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Έτσι φτάσατε το 70% των εργαζομένων να ζει με λιγότερα από 900 ευρώ το μήνα και δεν χρειάζεται να πούμε πόσο υψηλότερα βρίσκεται το κόστος ζωής σήμερα. Πρόκειται δηλαδή για μια κανονική φτωχοποίηση των εργαζομένων, που συνεχίζεται μάλιστα τα τελευταία χρόνια, παρ' όλο που βρισκόμαστε σε συνθήκες καπιταλιστικής ανάκαμψης.

Εδώ πρέπει να προσθέσουμε και τους υπέρογκους φόρους, που επωμίζονται οι εργαζόμενοι, τα λαϊκά στρώματα, φόροι που ροκανίζουν ακόμα περισσότερο το διαθέσιμο εισόδημα. Και πραγματικά έχει πολύ θράσος ο Πρωθυπουργός να μιλάει για πολιτική μείωσης φόρων, όπως έκανε και προχθές στην ΑΔΔΕ. Με βάση τα δικά σας νούμερα, το 2024 αναμένεται να κλείσει με εισπράξεις από τον ΦΠΑ που θα ξεπεράσουν τα 25 δισεκατομμύρια ευρώ από 23,4 δισεκατομμύρια πέρυσι και 18,6 δισεκατομμύρια το 2022. Σε αυτούς τους έμμεσους και πιο άδικους φόρους προστίθενται και τα περίπου 7 δισεκατομμύρια από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Και μη μας πείτε ότι αυτή η αύξηση των εσόδων αντανακλά λαϊκή ευημερία, μεγαλύτερη κατανάλωση. Γιατί η αλήθεια είναι ότι το ποσοστό των έμμεσων φόρων προς το ΑΕΠ από το 12,8% που ήταν το 2012 έφτασε στο 19,4% το 2022 και ανεβαίνει συνεχώς. Ληστεία κανονική είναι και τίποτε άλλο.

Επομένως για ποια μείωση φόρων μιλάτε; Εκτός αν εννοείτε τους εφοπλιστές, τους τραπεζίτες, τις τράπεζες και τους υπόλοιπους, που προφανώς εκφράζετε και πολιτικά. Αυτοί, μάλιστα! Δεν πληρώνουν τίποτα επί της ουσίας, σε σχέση βέβαια με αυτά που κερδίζουν. Γιατί για τον λαό, όμως, αρνείστε πεισματικά να καταργήσετε ή έστω να μειώσετε τους υπέρογκους έμμεσους φόρους στα τρόφιμα, στην ενέργεια, στα είδη πλατιάς λαϊκής κατανάλωσης, όπως σας έχουμε προτείνει ξανά και ξανά εδώ μέσα και όπως ζητάει όλος ο κόσμος που στενάζει εκεί έξω; Αλήθεια, πού πηγαίνουν όλα αυτά τα χρήματα; Γιατί ούτε σχολεία γίνονται ούτε νοσοκομεία ούτε καλύτεροι μισθοί και συντάξεις δίνονται.

Βέβαια πολλοί από αυτούς τους φόρους, για να περάσουμε και στο θέμα που συζητάμε σήμερα, αποσκοπούν και στη χρηματοδότηση των στόχων του εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα. Με δυο λόγια, καταλήγουν στις τσέπες των ομίλων της ενέργειας για τις δικές τους αποκλειστικά κερδοφόρες επενδύσεις.

Σε αυτό το σχέδιο εντάσσεται και το παρόν νομοσχέδιο και το εθνικό σχέδιο, με τη σειρά του, εντάσσεται στη γνωστή στρατηγική της πράσινης μετάβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας, της περαιτέρω εμπορευματοποίησης της διαχείρισης των σκουπιδιών και των αποβλήτων που είναι και αυτά χρυσός για το κεφάλαιο.

Το κύριο πρόβλημα και με αυτό το νομοσχέδιο, με όλα αυτά τα εθνικά σχέδια και στρατηγικές, κατά τη γνώμη μας, δεν είναι ούτε η προχειρότητα ούτε ο ρυθμός με τον οποίο προχωράνε, αν έπρεπε δηλαδή να γίνουν λίγο πιο αργά ή λίγο πιο γρήγορα. Ούτε το κύριο είναι οι επιμέρους λεπτομέρειες. Αυτή είναι μια άσφαιρη κριτική που σας κάνουν τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης, ακριβώς επειδή ταυτίζονται μαζί σας στη γενική στρατηγική και άρα δεν μπορούν να σας αντιπολιτευτούν πειστικά σε αυτήν. Άλλωστε την ίδια ακριβώς στρατηγική υπηρέτησαν και εκείνα ως κυβερνήσεις, γι' αυτό και εσείς με τη σειρά σας τους

κάνετε μια αντίστοιχη άσφαιρη κριτική για τα πεπραγμένα τους.

Εμείς δεν κοροϊδεύουμε τον κόσμο, ότι αυτή η αντιλαϊκή στρατηγική μπορεί να γίνει δίκαιη, να γίνει πιο δημοκρατική, αν βασιστεί περισσότερο στις ενεργειακές κοινότητες.

Διότι αυτές είναι το εργαλείο που έχει βρει η Ευρωπαϊκή Ένωση για να μετακυλίει με ψεύτικες υποσχέσεις το κόστος των επενδύσεων για τις ΑΠΕ από το κεφάλαιο στα μικρομεσαία στρώματα και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε να έρχονται μετά οι καρχαρίες για να τους τα αρπάζουν έτοιμα, με πολύ μικρότερο κόστος.

Εμάς, η διαφωνία μας βρίσκεται στον πυρήνα της στρατηγικής σας, ακριβώς γιατί αυτή δεν αποσκοπεί στο να καλύψει την κοινωνική ανάγκη για φθηνή, επαρκή ηλεκτρική ενέργεια για όλους, με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρας μας και με σεβασμό στο περιβάλλον. Αντίθετα, στο επίκεντρό της έχει -και από την αρχή είχε- την ανάγκη των ομίλων να βρουν επενδυτική διέξοδο για τα συσσωρευμένα κεφάλαιά τους, με ικανοποιητική βεβαίως κερδοφορία. Στο επίκεντρό της είχε τον σχεδιασμό της άρχουσας τάξης για μετατροπή της χώρας σε ενεργειακό κόμβο, ζήτημα που φυσικά διαπλέκεται και με τους σχεδιασμούς των ΗΠΑ, του ΝΑΤΟ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης για απεξάρτηση από τους ρωσικούς υδρογονάνθρακες, για τη χάραξη νέων δρόμων μεταφοράς ενέργειας και εμπορευμάτων, που ανταγωνίζονται τον κινέζικο δρόμο του μεταξιού. Δεν χρειάζεται, βέβαια, να πω πώς πληρώνει σήμερα ο λαός της Ουκρανίας -και όχι μόνο αυτός- τη μετατροπή της χώρας του εκεί ακριβώς σε έναν τέτοιο ενεργειακό κόμβο.

Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα και όχι, βέβαια, τα διάφορα ψέματα με τα οποία έχετε φλομώσει τον λαό όλα αυτά τα χρόνια, ότι η στρατηγική της πράσινης μετάβασης αποσκοπεί δήθεν στη σωτηρία του περιβάλλοντος από την κλιματική κρίση και στη μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος, που θα παράγεται, όπως λέγατε, άφθονο και με μηδενικό κόστος από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Τι ψέματα, συνοδευόμενα, όπως πάντα, από μπόλικη μπουρδολογία, έχουμε ακούσει από τα στόματά σας όλα αυτά τα χρόνια, αλήθεια!

Και τώρα ανακαλύψατε δήθεν ξαφνικά ότι μόνο με τις ΑΠΕ δεν γίνεται, αφού χαρακτηρίζονται από αστάθεια, από μεγάλη εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες και την ώρα της ημέρας. Ανακαλύψατε ότι οι επιδοτήσεις και οι εγγυημένες τιμές που έχετε υποσχεθεί στα αρπακτικά των ΑΠΕ, στους λεγόμενους επενδυτές σας, ανεβάζουν την τιμή του ρεύματος. Σπουδαία ανακάλυψη!

Ο λαός πληρώνει όλο και περισσότερα σε επιδοτήσεις στους ΑΠΕτζήδες, στους ομίλους όσο πιο χαμηλή είναι η τιμή της χονδρικής, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με τα φωτοβολταϊκά τις μεσημεριανές ώρες. Αν αυτό δεν είναι κλοπή, τότε τι είναι; Δεν τα ξέρατε αυτά; Τα ξέρατε και ας ρίχνατε στην πυρά όποιον τα επεσήμανε και του σούρνατε τα σχολιανά, όπως στο ΚΚΕ, χωρίς ίχνος ντροπής.

Τι άλλαξε, όμως, τώρα και αρχίσατε να τα παραδέχεστε και έρχεστε -εν μέρει, τουλάχιστον- στα δικά μας λόγια; Μήπως σας έπιασε καμμιά κρίση ειλικρίνειας; Όχι. Απλώς, βλέπετε ότι η πράσινη μετάβαση δεν έχει αποδώσει τα αναμενόμενα, δεν έχει προσφέρει στην οικονομία, στην Ελλάδα και διεθνώς την αναζωογόνηση που προσδοκούσατε. Γι' αυτό και πλέον, προκρίνεται και η στροφή στην πολεμική οικονομία, σύμφωνα με το σχέδιο Ντράγκι, με το οποίο όλοι σας συμφωνείτε.

Βλέπετε ότι έχει πλέον σημειωθεί υπερσυσσώρευση κεφαλαίων και επενδύσεων και στις ΑΠΕ και πρέπει να μπουν κάποιοι κόφτες. Γι' αυτό, για παράδειγμα, έχουν βγει και τα μαχαίρια με τους επιχειρηματίες των φωτοβολταϊκών, για να κλείσει η αγορά -και όποιος πρόλαβε τον Κύριο είδε!- ή με τους επιχειρηματίες των αιολικών να ζητούν αναλογία 60% προς 40% σε σχέση με τα φωτοβολταϊκά.

Μάλιστα, με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο προωθούνται ακόμα και πλωτοί σταθμοί φωτοβολταϊκών σε λιμνοθάλασσες και τεχνητές λίμνες. Δεν φτάνει, δηλαδή, που αυτοί επεκτείνονται άναρχα σε γη υψηλής παραγωγικότητας, αλλά τους δίνετε τη δυνατότητα εγκατάστασης ακόμα και σε λίμνες.

Επίσης, επιταχύνονται οι διαδικασίες δημιουργίας μονάδων αποθήκευσης ενέργειας από ΑΠΕ, στηρίζοντας τα συμφέροντά τους για παραπέρα επέκτασή τους.

Αλήθεια, είναι και οι μπαταρίες φιλικές προς το περιβάλλον; Μάλλον, εσείς βαφτίζετε το κρέας ψάρι! Και τα μικρά παιδιά πλέον καταλαβαίνουν ότι όλα αυτά ουδεμία σχέση έχουν με την προστασία του περιβάλλοντος, ουδεμία σχέση έχουν με την ανάγκη του ελληνικού λαού για φθηνό ρεύμα. Ένα πράγμα τούς νοιάζει όλους αυτούς και νοιάζει και σας: Τα κέρδη τους.

Όλα τα παραπάνω, όμως, όλους τους ανταγωνισμούς και τις παλινωδίες σας, όλα τα ψέματά σας, σε τελική ανάλυση, τα έχει πληρώσει πανάκριβα ο ελληνικός λαός με το πανάκριβο ρεύμα, με τους «πράσινους φόρους» και τα χαράτσια, με την ανεργία και την ερήμωση σε περιοχές που προχωρά η απολιγνιτοποίηση, με την καταστροφή τοπίων φυσικού κάλους και πνευμόνων πρασίνου, αλλά και των αγροτικών καλλιεργειών, για να φυτεύονται ανεξέλεγκτα ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα δίνει μεγάλη έμφαση στα υπεράκτια αιολικά πάρκα, που σήμερα δεν υπάρχουν, προβλέποντας ότι η παραγόμενη ισχύς από αυτά θα ξεπεράσει τα επόμενα χρόνια αυτή των χερσαίων αιολικών. Αυτή την περίοδο, μάλιστα, πραγματοποιούνται κινητοποιήσεις ενάντια στη δημιουργία ενός υπεράκτιου αιολικού πάρκου στον Πατραϊκό Κόλπο, με πυλώνες που θα εγκατασταθούν σε βάθος εξήντα εννέα μέτρων στα παράλια της Αιτωλοακαρνανίας και σε μικρή απόσταση από την ακτή και σε μια περιοχή ήδη εξαιρετικά επιβαρυμένη από διάφορες οικονομικές δραστηριότητες.

Αυτές οι κινητοποιήσεις πρέπει να στηριχτούν και εμείς αυτό θα κάνουμε.

Κυρίες και κύριοι, εμείς ποτέ δεν πρόκειται να αποδεχτούμε ότι είναι πολυτέλεια το 2024 ο στόχος για φθηνό ρεύμα για όλον τον λαό. Ο στόχος, όμως, αυτός μπορεί να γίνει πράξη μόνο σε σύγκρουση με αυτό το σύστημα και όχι υπηρετώντας το, σε σύγκρουση με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτής εδώ της αντιλαϊκής Κυβέρνησης. Μπορεί να γίνει μόνο με τη σχεδιασμένη αξιοποίηση όλων των μορφών ενέργειας που διαθέτει η χώρα μας, με στόχο την ενεργειακή κάλυψη του συνόλου των κοινωνικών και λαϊκών αναγκών.

Εμπόδιο σε αυτή την κατεύθυνση αποτελεί η μεγάλη καπιταλιστική ιδιοκτησία, η αστική εξουσία σας, η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που φορτώνει όλο και περισσότερα βάρη στις πλάτες των πολλών, για να θησαυρίζουν οι λίγοι.

Ο λαός με την πάλη του μπορεί σήμερα να επιβάλει μέτρα ανακούφισης από την ακρίβεια, από την ενεργειακή φτώχεια, σε κατεύθυνση, όμως, σύγκρουσης με την πολιτική αυτή, με τα κέρδη των ομίλων, με την Κυβέρνηση και τα κόμματα που τους υπηρετούν.

Εμείς θα συνεχίσουμε να βρισκόμαστε στην πρώτη γραμμή αυτών των αγώνων, φωτίζοντας τη μόνη ελπιδοφόρα προοπτική και στηρίζοντας τις διεκδικήσεις των σωματείων και των φορέων του μαζικού κινήματος για δραστική μείωση και πλαφόν στα τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, πετρελαίου θέρμανσης, κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης και του ΦΠΑ σε ηλεκτρική ενέργεια, πετρέλαιο και φυσικό αέριο, απαγόρευση των διακοπών ρεύματος σε οικογένειες που αδυνατούν να πληρώσουν, επανασυνδέσεις στο κομμένο ρεύμα, με μόνη προϋπόθεση τη συμφωνία σε διακανονισμό των οφειλών με ευνοϊκούς όρους.

Αυτές οι διεκδικήσεις θα ακουστούν μεταξύ άλλων και στη μεγάλη πανελλαδική απεργία στις 20 Νοεμβρίου, την οποία εμείς στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις. Άλλωστε, αυτή είναι και η πραγματική αντιπολίτευση στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και την αντεργατική αντιλαϊκή πολιτική της.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε.

Επόμενη ομιλήτρια είναι η κ. Καλλιόπη Βέττα, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ -Προοδευτική Συμμαχία.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο αποτυπώνει για άλλη μία φορά με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο τη νομοθετική στρατηγική της Νέας Δημοκρατίας από το 2019. Πρόκειται για ένα συμπίλημα ετερόκλητων διατάξεων, που επι-

χειρεί θεωρητικά να θεραπεύσει φλέγοντα ζητήματα στους τομείς των αποβλήτων, των ΑΠΕ, της χωροταξίας, των συνδέσεων με τον ηλεκτρικό χώρο και σε μια σειρά άλλων τομέων.

Στην πράξη κατορθώνει το αντίθετο, καθώς εμπεριέχει φωτογραφικές διατάξεις, διορθώσεις προηγούμενων νομοθετικών «γονατογραφημάτων», διευκολύνσεις μεγάλων συμφερόντων και πλήρη αδιαφορία για την ενεργειακή δημοκρατία και τη διάχυση των οφειλών στην κοινωνία.

Ειδικότερα, το νομοσχέδιο δίνει το δικαίωμα με το άρθρο 26 για εγκατάσταση με fast track διαδικασίες πλωτών φωτοβολταϊκών σε λίμνες, λιμνοδεξαμενές και τεχνητά υδάτινα σώματα, με προβλεπόμενη ισχύ έως 8 MW το καθένα και συνολικής εγκατεστημένης ισχύος έως 80 MW.

Έπειτα, δηλαδή, από τη γη, καμμιά φορά και υψηλής παραγωγικότητας -πολλές φορές, θα έλεγα-, και τις αγροτικές και κτηνοτροφικές εκτάσεις, το οικοσύστημα, τα αποκατεστημένα και μη εδάφη, τα θαλάσσια πάρκα, τα βουνά και τις παραλίες, η Κυβέρνηση επιτρέπει πια και τη χωροθέτηση των ΑΠΕ και στις λίμνες, χωρίς καν να επιχειρεί να ρυθμίσει το τοπίο με την κατάθεση ειδικού χωροταξικού. Το επιχείρημα είναι ότι αποδίδουν περισσότερο μέσα στο νερό.

Στην περιοχή μου ανοίγει ο δρόμος για την εγκατάσταση πλωτών φωτοβολταϊκών στη λίμνη Πολυφύτου. Εκεί η ΔΕΗ, η οποία έχει κάνει, ήδη, αίτηση στη ΡΑΕ, αλλά και οι ιδιώτες εποφθαλμιούν εδώ και χρόνια το συγκεκριμένο σημείο, παρά την ομόθυμη αντίδραση της τοπικής κοινωνίας και των όμορων δήμων και βέβαια των επαγγελματικών συλλόγων, ιδιαίτερα των αλιέων.

Εν κατακλείδι, παρά την ύπαρξη εναλλακτικών σχεδίων, παρά το γεγονός ότι δεν μπορούν να υλοποιηθούν οι παρεμβάσεις ανάπλασης και ήπιας ανάπτυξης, ειδικά τώρα που υλοποιείται η βίαιη απολιγνιτοποίηση στην περιοχή μας, η Κυβέρνηση μετατρέπει την περιοχή σε «μπαταρία» της χώρας και περίοδο ασυδοσίας σε βάρος κάθε άλλης ανάπτυξης και δραστηριότητας και προοπτικής βέβαια.

Για το ζήτημα της αποθήκευσης επιβεβαιώνεται αφ' ενός η κωλυσιεργία σας και αφ' ετέρου η εύνοια προς τους μεγάλους παραγωγούς, οι οποίοι θα μπορούν να προμηθευτούν ένα σύστημα αποθήκευσης και παράλληλα να συμμετέχουν στις αγορές, την ώρα που οι μικρότεροι θα απέχουν λόγω αντικειμενικών δυσχερειών.

Μάλιστα, υπάρχει προτεραιοποίηση για τα έργα ΑΠΕ που συνδέονται με αποθήκευση, χωρίς πάλι να υπάρχει καμμία, μα καμμία μέριμνα για τις ενεργειακές κοινότητες.

Ένα ακόμη άρθρο που δημιουργεί εύλογο προβληματισμό για τον τουρισμό και το περιβάλλον είναι το άρθρο 69 που προβλέπει ότι οι υφιστάμενες τουριστικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε ακίνητα του δημοσίου και έχουν αυθαιρεσίες μπορούν να νομιμοποιηθούν με τρόπο που είναι τουλάχιστον αόριστος και ασαφής.

Επίσης, στο άρθρο 77 προβλέπεται η αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών για την περιοχή της Καλντέρας στη Θήρα, γεγονός που αποδεικνύει πως η υπερβολική δόμηση χωρίς σχεδιασμό και οριοθέτηση, με την πλήρη αδιαφορία και ανοχή της Κυβέρνησης, έχει οδηγήσει σε πλήρη χωροταξική ασυδοσία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το οικιστικό τοπίο σε μία από τις ομορφότερες περιοχές της χώρας μας.

Τέλος, για την τηλεθέρμανση στην περιοχή μου και την τροπολογία που καταθέσατε μόλις σήμερα για το θέμα, δυστυχώς η εκβιαστική πρόταση της ΔΕΗ μόλις λίγες μέρες πριν -θα έλεγα, λίγες ώρες πριν- την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της τηλεθέρμανσης οδήγησε στα εξής δυσμενή αποτελέσματα, τα οποία επιβεβαιώνονται και με τη σημερινή τροπολογία, κυρία Υφυπουργέ. Σας τα έχουμε πει και στην επιτροπή.

Πρώτα απ' όλα, είχαμε αύξηση του κόστους για τους χρήστες της τηλεθέρμανσης έως και 40% σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια και δυσμενή πρόταση για την πληρωμή των οφειλών, χωρίς να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα των δημοτικών επιχειρήσεων.

Ξέρετε πολύ καλά πώς έγιναν αυτές οι οφειλές. Υπήρχαν οι θερμολέβητες, που ήταν πρόταση από εσάς για έναν χρόνο. Τελικά, λειτούργησαν για πάρα πολλά χρόνια και συσσωρεύτηκαν πάρα πολλά χρέη στους δήμους.

Δεύτερον, υπήρξε αποστέρηση χρημάτων από άλλους πόρους, όπως από τον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ, αλλά και άλλους εθνικούς και διεθνείς, όπως παραδείγματος χάριν, οι ΚΑΠ, τα οποία δίνονται στη ΔΕΗ για να διευθετηθεί η εκκρεμότητα.

Αλήθεια, πού είναι εκείνη η περιβόητη ρήτρα που μας λέγατε στην αρχή ότι θα υπάρχει σε κάθε νομοσχέδιο και θα την εφαρμόζατε; Αποδείξατε στην πράξη πως θεωρείτε τους κατοίκους της δυτικής Μακεδονίας «ευνοημένους», αλλά σε εισαγωγικά ευνοημένους.

Αντί να μειώσετε την τιμή της ενέργειας και του ρεύματος για όλους τους πολίτες, όπως διαρκώς και ανεπιτυχώς υπόσχεστε, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα να σπάμε συνεχώς τα αρνητικά ρεκόρ πανευρωπαϊκά, έχετε το θράσος να ισχυρίζεστε πως η συγκεκριμένη εξέλιξη με την τηλεθέρμανση είναι ευεργετική για τους πολίτες της περιοχής μου.

Συμπερασματικά, δεν μπορέσατε να εξασφαλίσετε αυτό που συζητάμε εξαρχής, δηλαδή ότι η τηλεθέρμανση θα είναι βιώσιμη, με απρόσκοπτη λειτουργία και με προσιτό κόστος για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της δυτικής Μακεδονίας. Το μόνο που εξασφαλίσατε είναι τα συμφέροντα της ΔΕΗ, που συνεχίζει να λειτουργεί επί των ημερών σας με αποικιοκρατική λογική στην περιφέρεια τη δική μου, της Κοζάνης, απομυζώντας πόρους, εδάφη, υποδομές, χωρίς καμμία ανταποδοτική δράση στην περιοχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας θέλω να πω τα εξής.

Η υπόθεση της ενεργειακής δημοκρατίας είναι πάρα πολύ σημαντική, καθώς μόνο έτσι θα εδραιωθεί η πίστη από την κοινωνία ότι η αναγκαία πράσινη μετάβαση θα λειτουργεί προς όφελος του περιβάλλοντος και των συλλογικών αναγκών, της ίδιας της κοινωνίας δηλαδή.

Δυστυχώς, για μια ακόμη φορά νομοθετείτε αδιαφορώντας για τη συγκεκριμένη κοινωνική απαίτηση. Πρόκειται για μια συνθήκη που έχει δημιουργήσει ανεπίστρεπτα αποτελέσματα στο περιβάλλον, το οικοσύστημα, τον τουρισμό και κάθε άλλη σχετική παραγωγική δραστηριότητα.

Εμείς σας καλούμε πρώτα απ' όλα να καταθέσετε άμεσα το ειδικό χωροταξικό για τις ΑΠΕ. Σας το ζητάμε από την πρώτη στιγμή. Να δώσετε προτεραιότητα στις ενεργειακές κοινότητες και τα έργα αυτοπαραγωγής και αυτοκατανάλωσης. Να αλλάξετε το target model του Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Να ελέγξετε τα υπερκέρδη των εταιρειών ενέργειας. Να επαναφέρετε τον κρατικό έλεγχο στη ΔΕΗ. Μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορεί να υπάρξει μία διαφορετική εξέλιξη για την ενεργειακή δημοκρατία και το αγαθό του ρεύματος.

Εσείς έχετε κάνει τις επιλογές σας πυροδοτώντας τα μεγάλα συμφέροντα και όσους κερδοσκοπούν από αυτή τη συνθήκη. Η κοινωνία, όμως, γνωρίζει ότι υπάρχει και άλλος δρόμος. Και να είστε σίγουροι ότι αυτόν τον δρόμο θα τον διαβεί προς όφελος της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών και των αναγκών τους.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει τώρα ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Νίκος Παππάς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Είμαστε πολύ λίγες μέρες μετά την 28η Οκτωβρίου, όπου γιορτάστηκε σε όλη την Ελλάδα η επέτειος του «ΟΧΙ». Τη Δευτέρα που μας πέρασε τιμήσαμε το «ΟΧΙ» του ελληνικού λαού απέναντι στον ιταλικό φασισμό που επιβουλεύτηκε την ελευθερία της πατρίδας μας. Τιμήσαμε τους ηρωικούς άνδρες και τις ηρωικές γυναίκες της Εθνικής Αντίστασης, που θυσιάστηκαν και αγωνίστηκαν και απέναντι στον κατακτητή και απέναντι στο ντόπιο συνεργάτη του.

Η 28η Οκτωβρίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η μόνιμη υπόμνηση ότι ο λαός μας γεννήθηκε, αναγεννήθηκε, αγωνίστηκε, επιβίωσε μέσα από τους αγώνες του ενάντια στην τυραννία. Αυτή είναι η αντικειμενική αλήθεια.

Δεν είναι η βολική αλήθεια, όμως, για την Κυβέρνηση του κ.

Μητσοτάκη, ο οποίος φαίνεται ότι θέλει και αυτή την αλήθεια να τη σχετικοποιήσει και να την απολιτικοποιήσει.

Θέλουμε να ζητήσουμε με αυτή την ευκαιρία και το άνοιγμα των αρχείων του Υπουργείου Εσωτερικών για την περίοδο της κατοχής και το άνοιγμα των αρχείων των Σωμάτων Ασφαλείας για την περίοδο της Κατοχής. Είναι αρχεία που άνοιξαν κατά την περίοδο της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και βοήθησαν την ιστορική έρευνα για αυτή την πολύ σκοτεινή περίοδο που έζησε η πατρίδα μας και, βεβαίως, αποκάλυψαν πολλαπλώς τον ρόλο που διάφοροι είχαν παίξει σε εκείνες τις σκοτεινές περιόδους.

Απέναντι στον δικό μας αγώνα, όμως, για την αναζήτηση και την επικαιροποίηση της ιστορικής αλήθειας, απέναντι στον δικό μας αγώνα, στον αγώνα της Αριστεράς, στον αγώνα των προοδευτικών δυνάμεων ενάντια στη λήθη, υπάρχει η μεθοδευμένη προσπάθεια Μητσοτάκη, ο οποίος έχει μπει μπροστά σε μια γιγαντιαία επιχείρηση ιστορικού αναθεωρητισμού, ο οποίος έχει δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος είναι να σχετικοποιήσει όλες τις αμαρτίες της ακροδεξιάς και του μετεμφυλιακού παρακράτους και των προβλημάτων που έζησε η Ελληνική Δημοκρατία τις δεκαετίες μετά τον πόλεμο.

Το δεύτερο και πιο επίκαιρο, όμως, για την πολιτική του προσπάθεια είναι να επικαιροποιήσει και να εμβαθύνει την πασίγνωστη, πλέον, ρήση του αείμνηστου Θεόδωρου Πάγκαλου «μαζί τα φάγαμε» και να την επεκτείνει, να την κάνει, δηλαδή, όχι μόνο «μαζί τα φάγαμε», αλλά και «καλά σας κάναμε», όταν εφαρμόζαμε τα μνημόνια. Αυτός είναι ο βασικός στόχος της Κυβέρνησης Μητσοτάκη και αυτό θέλει να σβήσει από τη συλλογική μνήμη του ελληνικού λαού, το γεγονός δηλαδή ότι υπήρξε μια κυβέρνηση, η οποία κατάφερε να βγάλει τη χώρα από τα μνημόνια.

Και επειδή δεν πρέπει να ξεχνάμε και επειδή αυτές τις μέρες είναι στη χώρα μας ο Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, ακούσαμε ότι αυτονόητα στις μεταξύ σας συζητήσεις μπήκε το θέμα των γερμανικών επανορθώσεων. Ορθότερο θα ήταν για την ελληνική Κυβέρνηση να δεσμευτεί ενώπιον του λαού ότι δεν βγήκε η υποχρέωση με αυτές τις δηλώσεις μπροστά στην κάμερα, αλλά ότι θα ενεργήσει πάρα πολύ συγκεκριμένα και στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και διεθνούς νομιμότητας, αλλά και στη βάση και του πορίσματος της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που ψηφίσαμε ομόφωνα το 2019 για τη δικαίωση και την υλοποίηση αυτής της αυτονόητης διεκδίκησης.

Δεν τίθεται θέμα παραίτησης, δεν τίθεται θέμα παραγραφής, κάτι που έχει αποδεχθεί από το 2019 και με γνωμοδότησή της η ομοσπονδιακή υπηρεσία εμπειρογνωμόνων της γερμανικής Βουλής. Όμως και έτσι να μην ήταν, όπως είχε πει ο πρώτος αντάρτης της Ευρώπης, ο αείμνηστος Μανώλης Γλέζος, και 1 ευρώ να ήταν, έχουμε την υποχρέωση και το δικαίωμα να τις διεκδικήσουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

Επιτρέψτε μου μια αναφορά σε δύο θέματα τα οποία αφορούν τη διεθνή εικόνα της χώρας, κύριοι της Κυβέρνησης και κύριε Βορίδη.

Το πρώτο θέμα είναι τα ελληνοτουρκικά. Από τις 28 Σεπτεμβρίου έχουμε ζητήσει ενημέρωση από τον κ. Μητσοτάκη, αλλά δεν μας έχει κάνει την τιμή. Δεν πειράζει, αναμένουμε και επιμένουμε. Όμως, θα κάνετε πολύ μεγάλο λάθος εάν νομίζετε ότι θα έχετε λευκή επιταγή από εμάς, διότι αναμένουμε να δούμε, γιατί εμείς ανησυχούμε, δεδομένου ότι υπάρχουν λόγοι ανησυχίας, υπάρχουν δηλώσεις αξιωματούχων της αντίπερα όχθης που δικαιολογούν την ανησυχία. Επίσης, αναμένουμε και την επίσκεψη του κ. Φιντάν για να καταλάβουμε ποιο είναι το έδαφος των συζητήσεων και δημοσίως και απέναντι στους Τούρκους αξιωματούχους. Διότι, ως γνωστόν, η Τουρκία είναι μια δύναμη η οποία δεν έχει πολύ καλή σχέση με το Διεθνές Δίκαιο και δεν έχει υπογράψει τη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982 και το έδαφος των συζητήσεων έχει πάρα πολύ ενδιαφέρον, για να διαπιστώσουμε κι εμείς σε ποια βάση γίνεται, για να ακούσουμε για άλλη μία φορά αν το Κυπριακό είναι στην κορυφή της ατζέντας της εξωτερικής μας πολιτικής και να δούμε εάν κάποτε θα αξιολογήσετε ότι την περίοδο 2015 μέχρι 2019 η Ελλάδα είχε μια δυναμική εξωτερική πολιτική που πολλαπλασίασε το διπλωματικό της εκτόπισμα και την έφερε στο κέντρο των εξελίξεων στην περιοχή.

Τις τελευταίες ημέρες υπήρξε και ένα άλλο θέμα, μία κατάπτυστη δήλωση της Ευρωβουλευτού σας κ. Βόζενμπεργκ απέναντι στην κ. Καρυστιανού. Σας λέω ειλικρινά ότι όσοι από εμάς γνωρίζαμε, υποψιαζόμασταν ότι θα έρθει η μέρα που θα μπει σε αυτή την Αίθουσα ο κ. Καραμανλής και θα τον χειροκροτούσατε με χέρια και με πόδια, δεν μπορούσαμε να περιμένουμε αυτό το επίπεδο της αποκτήνωσης, αυτή τη χυδαία επίθεση απέναντι στους συγγενείς των θυμάτων του εγκλήματος των Τεμπών. Πραγματικά σας μιλάω, δεν περιμέναμε να έχετε το θράσος να καλύπτετε την Ευρωβουλευτή σας που τόλμησε να πει στους συγγενείς των θυμάτων όχι απλώς ότι έχουν πολιτικά κίνητρα, αλλά και ότι είναι πολιτικά υποκινούμενοι, λες και το δράμα που ζουν δεν είναι ικανό να τους κινητοποιήσει να κινήσουν γη και ουρανό για να ανακαλύψουν την αλήθεια, να μάθουν ποιος έδωσε εντολή για να μπαζωθεί ο τόπος του εγκλήματος! Είναι όνειδος η κάλυψη που δίνετε μέχρι αυτή τη στιγμή στην Ευρωβουλευτή σας! Και καλά θα κάνετε να την «αδειάσετε», κατά το κοινώς λεγόμενο και να διαχωρίσετε τη θέση σας. Διαφορετικά, θα σας χαρακτηρίζει αυτή η πρόστυχη, αυτή η ανήθικη δήλωση, αυτή η απάνθρωπη τοποθέτηση.

Και έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο. Ο κ. Σκυλακάκης φέρνει ένα νομοσχέδιο το οποίο είναι γεμάτο φωτογραφικές διατάξεις, ανάμεσα στις οποίες έχει παρεισφρήσει και λίγο η νομοθετική πρωτοβουλία. Και το φέρνει για να ενισχύσει τον συγκεντρωτισμό και τους «μεγάλους παίκτες».

Δεν έχει γίνει τίποτα για τη διαχείριση των αποβλήτων και χωρίς να κάνετε διαβούλευση με τους δήμους, προχωράτε σε συγχωνεύσεις των ΦΟΔΣΑ σε επίπεδο περιφέρειας. Την ίδια ώρα και παρά τις αντιδράσεις εντός της χώρας, αλλά και τις «καμπάνες» από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είμαστε πολύ μακριά από την επίτευξη των στόχων στην ανακύκλωση, από την εθνική στρατηγική για την κυκλική οικονομία, από το εθνικό σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία και από το εθνικό σχέδιο για την πρόληψη των αποβλήτων. Δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα. Επίσης, έχει αποτύχει η πολιτική για τα πλαστικά. Μεταφέρατε αρμοδιότητες στη ΡΑΑΕΥ, την οποία δεν έχετε στελεχώσει και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης χωρίς πόρους για τη χωριστή συλλογή επιβαρύνονται και με το τέλος ταφής, παρά τις αντιδράσεις τους.

Ακόμα, συγκεντρώνετε όλες τις αρμοδιότητες στο ΥΠΕΝ, όπως βεβαίως και όλη τη δραστηριότητα. Αλήθεια, δεν είδατε τη διαβούλευση που βούλιαξε από τα σχόλια και τις αντιδράσεις μικρών επενδυτών, οι οποίοι αδυνατούν να πάρουν όρους σύνδεσης και τους πετάτε απ' έξω; Ή μήπως είδατε τις αντιδράσεις και θεωρήσατε ότι δεν πρέπει να τις λάβετε καθόλου υπ' όψιν; Έχετε γεμίσει τη χώρα ΑΠΕ χωρίς κανέναν σχεδιασμό και αντί να συμβάλλουν στην ισορροπία του περιβάλλοντος, το αποσταθεροποιούν.

Επειδή, λοιπόν, ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία πιστεύει ότι η πράσινη μετάβαση σημαίνει κατ' αρχάς προστασία του περιβάλλοντος με δίκαιη και προσιτή σε όλους ενέργεια, όχι με ισοπέδωση των πάντων για να γίνονται -με «δ» κεφαλαίο- «Δουλειές», επειδή εμείς θεωρούμε ότι οι ΑΠΕ μπορούν να σέβονται το περιβάλλον και να το βοηθούν και μπορούν να συνυπάρχουν με τις κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες, καταθέτουμε τροπολογία για την προστασία της γης υψηλής παραγωγικότητας με αφορμή την ανεξέλεγκτη τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πάρκων και σας καλούμε να την υποστηρίξετε.

Ταυτόχρονα, σας καλούμε να αξιοποιήσετε και αυτό το Βήμα εντός της Εθνικής Αντιπροσωπείας και να τεκμηριώσετε, να θεμελιώσετε, να δώσετε ένα επιχείρημα για τον λόγο για τον οποίο δεν προσλαμβάνετε τους δυόμισι χιλιάδες εποχικούς πυροσβέστες που σήμερα είχαν μια μεγάλη κινητοποίηση εδώ στο Σύνταγμα. Για ποιον λόγο γίνεται αυτό; Για ποιον λόγο υπάρχουν τρεισήμισι χιλιάδες κενά στην Πυροσβεστική και δυόμισι χιλιάδες άρτια εκπαιδευμένοι, κυριολεκτικά μπαρουτοκαπνισμένοι πυροσβέστες, οι οποίοι ζητούν την πρόσληψη και εσείς δεν ανταποκρίνεστε;

Και έρχομαι στον κατώτατο μισθό. Πάτε να εισφέρετε μία επί-

φαση αντικειμενικότητας, η οποία αποπολιτικοποιεί τα ζητήματα καθορισμού του μισθού και παρακάμπτετε δύο, τρία θεμελιώδη ζητήματα. Πρώτον, τις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Η χώρα μας είναι στον πάτο της Ευρώπης. Μόνο το 25% των μισθωτών εργαζομένων καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας, ενώ ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 45% και ο στόχος που έχει βάλει η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το 80%. Πώς πιστεύετε ότι μπορεί να πιαστεί αυτός ο στόχος με την πολιτική σας; Διότι κάποτε ήσασταν και οι «μένουμε Ευρώπη». Πού είναι στην πολιτική που εφαρμόζετε αυτή η πτυχή της ευρωπαϊκής κατεύθυνσης; Προφανώς δεν είναι πουθενά!

Και βεβαίως μη μας πείτε ότι είναι φυσικό φαινόμενο η ραγδαία αύξηση των εργατικών δυστυχημάτων, όπου έχουμε έναν νεκρό κάθε δυόμισι μέρες, εκατόν δεκατέσσερις θανάτους σε δέκα μήνες.

Δεν είναι φυσικό φαινόμενο, είναι φαινόμενο το οποίο γεννάται και γιγαντώνεται, επειδή πολιτεύεστε με τις υπερωρίες, επειδή έχετε καταργήσει την Επιθεώρηση Εργασίας επί της ουσίας και επειδή ταυτόχρονα -προσέξτε- έχετε μετατρέψει με την τεκμαρτή φορολόγηση των μικρομεσαίων, τους μικρομεσαίους, σε συμπιεστές των μισθών των εργαζομένων. Διότι, εάν ζητήσει αύξηση ο εργαζόμενος, με τη ρύθμιση την οποία έχετε φέρει -όχι για δημοσιονομικούς λόγους, όπως αποδείχθηκε- θα έχει αντικίνητρο ο εργοδότης του, ιδιοκτήτης μιας μικρής επιχείρησης να του αυξήσει το μισθό, διότι θα του ανέβουν τα τεκμήρια.

Συνεπώς, είναι κενή περιεχομένου η όποια προπαγάνδα κάνετε για τη στήριξη των μισθών. Είδαμε και τον κ. Μητσοτάκη να εγκαινιάζει το νέο πανάκριβο κτήριο της ΑΑΔΕ και να παρακάμπτει, βεβαίως, ότι έχουμε εκατόν πενήντα χιλιάδες εκκρεμότητες -ψηφιακές μεν, αλλά εκκρεμότητες- οι οποίες αφορούν αιτήματα φορολογουμένων. Και επειδή σας ήρθαν και οι καμπάνες από την κοινωνική δυσαρέσκεια, αρχίσατε τις εξαγγελίες περί μείωσης φόρων, στο απώτερο μέλλον βέβαια. Διότι για τον προϋπολογισμό του 2025 έχετε 2,5 δισεκατομμύρια παραπάνω φόρους, 1,5 δισεκατομμύριο από τον φόρο προστιθέμενης αξίας και 1 δισεκατομμύριο από τον φόρο εισοδήματος. Κατά κύριο λόγο από το χαράτσι, το οποίο ψηφίστηκε στο τέλος της προηγούμενης χρονιάς. Και πότε λέτε ότι θα πέσουν οι φόροι; Πότε λέτε ότι θα μειώσετε τους φόρους; Το 2027 και το 2028, τα έτη που με βάση το δικό σας Μεσοπρόθεσμο, ο ρυθμός ανάπτυξης πέφτει στο μισό σε σχέση με το 2% και κάτι που προβλέπεται για την επόμενη χρονιά. Προσέξτε, την ίδια χρονιά που προβλέπουν μείωση του ρυθμού ανάπτυξης λένε ότι θα μειώσουν και τους φόρους. Μαγικό! Μαγικό, αλλά νομίζω ότι ο κόσμος πλέον καταλαβαίνει και αντιλαμβάνεται ότι η δική σας πολιτική είναι πολύ περισσότερο επικοινωνία παρά ουσία.

Σας έχουμε πει και σε άλλες φάσεις ότι η ταραχώδης πορεία της χώρας μας των τελευταίων ετών μπορεί να χωριστεί σε τρεις περιόδους: Την περίοδο της κατάρρευσης που ξεκίνησε με την τυπική χρεοκοπία από το 2010 μέχρι το 2014 που η χώρα έχασε το 25% του ΑΕΠ της, την περίοδο της σταθεροποίησης, όπου δημιουργήθηκαν τετρακόσιες νέες χιλιάδες θέσεις εργασίας -απέκτησε ο πολίτης ακόμα και ο ανασφάλιστος πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ρυθμίστηκε το χρέος και βγήκαμε από τα μνημόνια- και την περίοδο του 2019 και μετά, η οποία χαρακτηρίζεται από την αναιμική ανάπτυξη για λίγους, παρ' όλο που έχουν ανοίξει οι κρουνοί της χρηματοδότησης.

Οι ρυθμοί ανάπτυξης είναι αναιμικοί. Είμαστε εικοστοί πρώτοι, εικοστοί δεύτεροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση με 1,4% μέσο όρο 2019 - 2023 και βεβαίως, αφορά πολύ λίγους αυτή η ανάπτυξη και γι' αυτό είμαστε οι τελευταίοι στην αγοραστική δύναμη. Αυτά είναι τα θεμέλια της πολιτικής που έχετε εσείς επιλέξει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό μόνο, κυρία Πρόεδρε.

Έχετε πει ότι θέλετε να προχωρήσετε σε συνταγματική Αναθεώρηση. Σας καλούμε για άλλη μία φορά να ανοίξετε τα χαρτιά σας. Ποια άρθρα θέλετε να αναθεωρήσετε; Για να αντιληφθούμε και εμείς εάν θα επιδιώξετε πλειοψηφίες αναθεώρησης που κοιτάνε και προς τα δεξιά σας, για να καταλάβει κι ο λαός ποια κατεύθυνση θέλετε να δώσετε στη συνταγματική Αναθεώρηση. Θέλετε να αλλάξετε το άρθρο για τη μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων; Ή μήπως το άρθρο που διασφαλίζει τον δημόσιο χαρακτήρα του νερού; Αφορά και το πλαίσιο του παρόντος νομοσχεδίου; Μήπως -λέω, μήπως- θα πειράξετε το άρθρο που διασφαλίζει την οικονομική αυτοτέλεια των ανεξάρτητων αρχών; Διότι δεν σας βγήκε σήμερα η μεθόδευση σε σχέση με τον Συνήγορο του Πολίτη. Μήπως το άρθρο για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών; Ακούμε και ότι ο εισαγγελέας δεν κάλεσε κρίσιμους μάρτυρες στην υπόθεση των παρακολουθήσεων. Ποια άρθρα, λοιπόν, θέλετε να αναθεωρήσετε και με ποιους σκέφτεστε να το συζητήσετε κιόλας για να κάνετε πλειοψηφία;

Τέλος, υπάρχει τους επόμενους μήνες το ζήτημα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Το ζήτημα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας ήταν πάντα πεδίο ευρύτερων συναινέσεων. Δεν ήταν πεδίο εσωκομματικών διευθετήσεων και με αυτή την έννοια, η δική μας θέση και η δική μας η πρόταση θα είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να προέρχεται από την Αριστερά ή την ευρύτερη προοδευτική παράταξη.

Περιμένουμε να δούμε και τις δικές σας προθέσεις και θα σας κρίνουμε και εμείς και ο λαός. Οι πρωτοβουλίες οι δικές μας μέσα στη Βουλή είναι πάνω στο τραπέζι και δεν ανταποκρίνεστε. Έχουμε ζητήσει συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών για τις τράπεζες, για το αγροτικό ζήτημα. Έχουμε φέρει με επίκαιρη επερώτησή μας το θέμα της ακρίβειας ξανά και ξανά. Και με τις δημοκρατικές μας διαδικασίες, θα ξεπεράσουμε δυσκολίες και θα βρεθούμε ξανά πρωταγωνιστές. Διότι, απέναντι στην αναγκαία προσδοκία του ελληνικού λαού για μία προοδευτική αλλαγή μόνο ο ενισχυμένος ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία μπορεί να είναι ο καταλύτης. Αυτό πρέπει να γίνει, αυτό και θα γίνει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής, ο κ. Χριστοδουλάκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (ΜΑΝΩΛΗΣ) ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ: Να προηγηθεί ο Πρόεδρος, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ναι, βεβαίως.

Άρα, καλείται στο Βήμα ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ κ. Νίκος Ανδρουλάκης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από μία μόλις εβδομάδα από το ίδιο Βήμα είχα υπογραμμίσει ότι αυτή η Κυβέρνηση έχει έλλειψη οράματος και σχεδίου και γι' αυτό έχει δημιουργήσει τεράστιες νέες ανισότητες. Δεν έχει δημιουργήσει τις συνθήκες μιας ανταγωνιστικής οικονομίας και μιας ανθεκτικής κοινωνίας. Και το παρόν νομοσχέδιο που σήμερα συζητάμε αποδεικνύει αυτό ακριβώς. Πεντέμισι χρόνια χαμένου χρόνου, χαμένων ευκαιριών, που, δυστυχώς, τις πληρώνει ακριβά ο ελληνικός λαός.

Σήμερα, λοιπόν, έρχεστε εδώ για να αποψιλώσετε ακόμα περαιτέρω τις αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι εξουσίες σε εσάς, οι ευθύνες στην αυτοδιοίκηση. Και σε αυτή την περίπτωση η πρωτοβουλία σας γίνεται χωρίς ουσιαστική διαβούλευση, χωρίς καμμία διάθεση διαβούλευσης. Το μήνυμα είναι καθαρό. Το «επιτελικό» κράτος του Μεγάρου Μαξίμου θέλει την αυτοδιοίκηση ελεγχόμενη, να λειτουργεί ως ένα μακρύ του χέρι στις κοινωνίες.

Έρχεστε σήμερα, λοιπόν, με καταργήσεις και συνενώσεις φορέων διαχείρισης απορριμμάτων, που αφορούν στις Περιφέρειες Κρήτης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας και Θεσσαλίας. Μεταφέρετε βασικές εξουσίες της αυτοδιοίκησης στον εκάστοτε Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, πρωτοβουλίες που συνιστούν ένα νέο μνημείο απαξίωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και μάλιστα, δεν ίδρωσε καθόλου το αυτί σας στις έντονες διαφωνίες της ΚΕΔΕ. Πραγματικά, πώς αντιμετωπίζετε την αυτοδιοίκηση; Στο Ταμείο Ανάκαμψης καμμία συζήτηση. Εσείς σχεδιάσατε, αυτοί ακολουθούν. Προτεραιότητες τοπικές δεν υπήρχαν. Προτεραιότητες περιφερειακές δεν υπήρχαν. Τη συζήτηση με τις τοπικές κοινωνίες την αποφεύγετε και τώρα ψαλιδίζετε και ένα μεγάλο κομμάτι των υπηρεσιών που πρέπει να προσφέρουν στον πολίτη, γιατί αυτοί είναι πιο κοντά

στον πολίτη από εσάς.

Εδώ, λοιπόν, γεννάται ένα νέο ερώτημα. Πώς είναι δυνατόν όλοι αυτοί οι εμπλεκόμενοι φορείς να είναι αντίθετοι με αυτές τις συγχωνεύσεις και εσείς να μη θέλετε να το συζητήσετε; Τόσο πολύ μεγάλη αλαζονεία, τόσο μεγάλη περιφρόνηση ή τελικά η έλλειψη διάθεσης διαλόγου υποκρύπτει ένα σχέδιο ιδιωτικοποίησης όλων αυτών των υπηρεσιών; Γι' αυτόν τον λόγο ζητούμε την απόσυρση των άρθρων και την έναρξη ενός σοβαρού διαλόγου ανάμεσα στο Υπουργείο, την ΚΕΔΕ και τις τέσσερις συγκεκριμένες περιφέρειες, τους δήμους και τους φορείς διαχείρισης απορριμμάτων.

Πάμε τώρα σε ένα άλλο θέμα. Η Κυβέρνηση συστηματικά αντιμετωπίζει με πελατειακούς όρους την ενεργειακή μετάβαση και την ανάγκη επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το σχέδιό σας για την ενεργειακή μετάβαση αιωρείται πάνω από την πραγματική ζήτηση της χώρας. Κι αυτό φαίνεται από τα στοιχεία και από το ότι χάνεται ενέργεια συγκεκριμένες ώρες κάθε μέρας.

Δεν σας ανησυχεί αυτό; Δεν σας ανησυχεί ότι ο σχεδιασμός σας υπονομεύει την ενεργειακή αυτονομία και ασφάλεια της χώρας, το ενεργειακό μέλλον της χώρας; Η πρόσβαση στα δίκτυα θα έπρεπε να είναι ισότιμη και να γίνεται με διαφάνεια. Συμβαίνει αυτό σήμερα, όπως συμβαίνει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες; Έχετε καταστήσει τον εναπομείναντα ενεργειακό χώρο περιουσία της Κυβέρνησης που γίνεται δώρο σε ισχυρά οικονομικά συμφέροντα. Όμως, μόνο όταν η ενεργειακή μετάβαση είναι δίκαιη και πράσινη, φέρνει αποτελέσματα. Ποια αποτελέσματα; Μειώνει το κόστος διαβίωσης, το κόστος παραγωγής και δημιουργεί ανθεκτικές κοινωνίες.

Τίποτα από όλα αυτά δεν είναι στη στρατηγική της Κυβέρνησης. Αντίθετα, οι πελατειακές σας πρακτικές έχουν μεταβάλει την ενεργειακή μετάβαση σε μια ευκαιρία εξυπηρέτησης ισχυρών συμφερόντων. Και εδώ υπάρχουν συγκεκριμένα ερωτήματα. Είστε, άραγε, περήφανοι που οι ενεργειακές κοινότητες στη χώρα ευρείας κοινωνικής βάσης, που δεν έχουν δηλαδή στόχο το κέρδος, είναι μόλις είκοσι και αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 0,6% του ηλεκτρικού χώρου; Είστε περήφανοι; Πού αλλού συμβαίνει αυτό στην Ευρώπη;

Με τις επιλογές σας τα τελευταία τρία χρόνια μόνοι κερδισμένοι είναι οι πολύ μεγάλοι παίκτες που στα χέρια τους έχουν το μεγάλο μερίδιο της αγοράς του ενεργειακού χώρου. Κι όλα αυτά μετά την υπουργική απόφαση του κ. Σκρέκα. Επιφυλάσσετε για τις ενεργειακές κοινότητες, την τοπική αυτοδιοίκηση, την αυτοπαραγωγή, τον ρόλο του φτωχού συγγενή, αναγκάζοντας τους δημότες και τους δήμους να βάζουν βαθιά το χέρι στην τσέπη.

Και δεν φτάνει, λοιπόν, που δεν δίνετε κατά προτεραιότητα όρους σύνδεσης σε δήμους, συνεταιρισμός, παραγωγούς, μεταποιητές, αλλά η είσοδος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας δεν συνοδεύτηκε με επενδύσεις στο δίκτυο και την αποθήκευση, με αποτέλεσμα να έχετε συνεχιζόμενα ένα άλλοθι ότι δεν έχουμε τη δυνατότητα λόγω δικτύου να δώσουμε όρους σύνδεσης.

Να επενδύσετε, λοιπόν, στο δίκτυο! Δεν μπορεί να έχουμε μια τέτοια στρατηγική και μία πολιτική που μπορεί να διαχυθεί σε διάφορους τομείς της οικονομίας να πηγαίνει μόνο προς τα πάνω, κάνοντας τους πλούσιους πλουσιότερους!

Και τώρα πάμε στους δήμους. Εάν κάτσουμε και βάλουμε σε τάξη αυτά που ζητάνε οι δήμοι ως ενεργειακό χώρο για να καλύψουν μέρος των αναγκών τους, είναι ψίχουλα μπροστά σ' αυτά που έχουν πάρει οι ισχυροί. Δείτε, λοιπόν, το παράδειγμα του Δήμου Άργους Ορεστικού που είναι ένα από τα εμβληματικότερα παραδείγματα που ήρθαν στη δημοσιότητα πριν από κάποια χρόνια. Είκοσι δύο κτήρια υπάρχουν –μεταξύ των οποίων σχολεία, γυμναστήρια- που καλύπτουν τις ενεργειακές τους ανάγκες από φωτοβολταϊκά στις στέγες. Έχουν, όμως, τη δυνατότητα να έχουν και ενεργειακή κοινότητα, στην οποία όμως δεν δίνετε όρους σύνδεσης. Γιατί; Δεν καταλαβαίνετε ότι αυτή η πρακτική δυσκολεύει τη ζωή δήμων και δημοτών; Αν το είχατε κάνει σε μία ενεργοβόρο περιοχή όπως είναι η δυτική Μακεδονία, θα είχε τη δυνατότητα ο δήμος να καταπολεμήσει κι ένα μέρος της ενεργειακής φτώχειας της περιοχής.

Εδώ, λοιπόν, που έχουμε φτάσει σήμερα, εσείς το πάτε ακόμα ένα βήμα παρακάτω, κάνοντας δυσκολότερα τα πράγματα. Σήμερα, λοιπόν, το παρόν νομοσχέδιο θα μπορούσε να δίνει τη δυνατότητα, ώστε η τοπική αυτοδιοίκηση και οι ενεργειακές κοινότητες να έχουν πιο ενεργό ρόλο στην παραγωγή ενέργειας. Όμως, οι δυσμενέστεροι όροι που τους επιφυλάσσετε είναι η επιβολή του «Net Billing» αντί του «Net Metering» στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού. Γιατί;

Τα ενεργειακά, λοιπόν, των ΟΤΑ παραπέμπονται στο σχέδιο «ΑΠΟΛΛΩΝ», που ουσιαστικά δήμοι και οργανισμοί άρδευσης και ύδρευσης αποκλείονται από τη δυνατότητα παραγωγής ενέργειας και θα αγοράζουν κάποια MW, αφού θα έχει προηγηθεί δημοπρασία μεταξύ των ισχυρών.

Και σε αυτά, λοιπόν, τα ζητήματα είναι αποκλίνουσα η στρατηγική σας από την κεντρική στρατηγική άλλων ευρωπαϊκών χωρών που επενδύουν και στην ενεργειακή ασφάλεια και στην ανθεκτικότητα και στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Απλά, αυτά που λέει η Τράπεζα της Ελλάδος ότι ενισχύθηκαν τα ολιγοπώλια στην ενέργεια, με τις πολιτικές σας, αντί να τα αντιμετωπίσετε, θα τα κάνετε ακόμη χειρότερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση προ κάποιων ημερών είπε ότι επί των ημερών της βελτιώθηκε το επίπεδο διαβίωσης του ελληνικού λαού. Αυτό επιβεβαιώνεται από τα στοιχεία; Τι λέει η ΕΛΣΤΑΤ; Η εικόνα είναι εντελώς διαφορετική. Η Ελλάδα έχει το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας σε όλη την Ευρωζώνη. Είναι αυτό κάτι που σας κάνει περήφανους; Για τους ηλικιωμένους, μάλιστα, άνω των εξήντα πέντε ετών, το ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού αυξήθηκε από το 2019 που ήταν 19,2% στο 23,9% το 2023. Τα ποσοστά κινδύνου φτώχειας για τα παιδιά και για τις γυναίκες είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη, δηλαδή 28,1% και 27,3% αντίστοιχα.

Το σχέδιό σας, λοιπόν, με όλα αυτά τα στοιχεία αποδεικνύει ότι δημιουργεί νέες ανισότητες. Είναι ένα σχέδιο για τους λίγους. Δεν θωρακίζει τους πολλούς και τους ευάλωτους. Δημιουργεί νέες ανισότητες, κάτι που δεν θέλετε να αντιμετωπίσετε εμμονικά. Πού γίνεται, λοιπόν, πιο καθαρό αυτό το κοινωνικό αποτύπωμα; Γίνεται στη φορολογία, όπου έχετε αναγάγει τον πληθωρισμό σε ένα βασικό εργαλείο δημοσιονομικής πολιτικής. Ακούω, μάλιστα, τις τελευταίες ημέρες τον Πρωθυπουργό να εξαγγέλλει μειώσεις φόρων μέχρι το τέλος της τετραετίας. Στο τέλος της τετραετίας! Ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι!

Η αλαζονεία σας, όμως, και το θράσος σας δεν έχει όρια, γιατί μετά από τρία δύσκολα χρόνια ραγδαίας μείωσης των εισοδημάτων του ελληνικού λαού, αισχροκέρδειας των καρτέλ, πληθωρισμού που έπληξε τρόφιμα και άλλους τομείς της καθημερινότητας - εσείς αφήσατε να αλωνίζουν οι ισχυροί αυτά τα χρόνια του πληθωρισμού των κερδών τους- έρχεστε τώρα και κλείνετε το μάτι για το μέλλον και λέτε: «Μετά από τρία χρόνια εμείς μπορεί να σκεφτούμε να μειώσουμε και τους συντελεστές του ΦΠΑ». Και για να μη φανεί αυτό ότι είναι πισωγύρισμα ή κυβίστηση, το έχετε με ένα ωραίο περιτύλιγμα για τις δεσμεύσεις του προγράμματός σας του 2019 που προέβλεπε μείωση του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ από το 24% στο 22% και του μειωμένου συντελεστή από το 13% στο 11%.

Ποιον κοροϊδεύετε; Εσείς δεν ήσασταν εδώ που μας λέγατε ότι δεν μπορεί να περάσει η μείωση του ΦΠΑ στα βασικά αγαθά; Εσείς δεν μας λέγατε ότι το έκανε η Ισπανία και απέτυχε το μέτρο και μάλιστα έχει ένα πολύ μεγάλο δημοσιονομικό φορτίο της τάξης των 2 δισεκατομμυρίων, όταν μία χώρα σαράντα εκατομμυρίων το ίδιο μέτρο το υλοποίησε με τα ίδια χρήματα, δηλαδή 2 δισεκατομμύρια με τετραπλάσιο πληθυσμό; Τι έγινε ξαφνικά; Τι άλλαξε; Άλλαξαν οι δημοσκοπήσεις και ξαφνικά με το βλέμμα στην κάλπη έρχεστε και κάνετε τέτοιου τύπου διαρροές;

Εγώ, λοιπόν, κάνω ένα απλό ερώτημα. Αν αυτό δεν το κάνατε την ώρα που ο πληθωρισμός καταδίκαζε χιλιάδες οικογένειες σε μια δυσκολία καθημερινής διαβίωσης, θα το κάνετε μετά από τρία χρόνια; Γιατί; Πρώτα πήρατε από την υπερφορολόγηση και από τα πολύ μεγαλύτερα έσοδα λόγω του πληθωρισμού αυξημένο ΦΠΑ και μετά που θα έχουμε τη φθίνουσα περιπέτεια θα πάτε να μειώσετε τους συντελεστές;

Εδώ, λοιπόν, μιλάμε για έναν παραλογισμό, αλλά, ξέρετε, ο ελ-

ληνικός λαός έχει πια μία εμπειρία πεντέμισι χρόνια και γνωρίζει πάρα πολύ καλά ότι άλλα λέτε και άλλα κάνετε, όπως αποδεικνύεται και σε αυτό το πολύ ευαίσθητο ζήτημα του ΦΠΑ.

Τα στοιχεία και εδώ είναι αποκαλυπτικά. Γιατί δεν το κάνατε την ώρα της πολύ μεγάλης κρίσης ή ακόμη και τώρα, αυτό το διάστημα, αλλά μετά από τρία χρόνια, όταν σε όλη την Ευρώπη έμμεσοι και άμεσοι φόροι είναι 1 προς 1 ευρώ και εδώ είναι 1 προς 1,8;

Δυστυχώς η Νέα Δημοκρατία δεν αλλάζει. Εκμεταλλεύεται τα κοινωνικά αδιέξοδα και κάνει τρία χρόνια πριν τις εκλογές μια πολιτική κλείνοντας το μάτι στους πιο ευάλωτους της κοινωνίας μας. Χρησιμοποιούσατε τα χρήματα αυτά για να κάνετε επιδόματα και τώρα αλλάζετε πολύ απλά την επικοινωνιακή σας στρατηγική.

Θα ήθελα, λοιπόν, πριν κλείσω να αναφερθώ σε δύο ακόμη ζητήματα.

Χθες διάβασα την ανακοίνωση του εκπροσώπου της Νέας Δημοκρατίας που ψέγει για τη στάση μας στο ΑΣΕΠ. Εμείς είμαστε υπεύθυνοι που χιλιάδες επιτυχόντες του διαγωνισμού είναι σε ομηρία; Εμείς ψηφίσαμε τον νόμο του 2021, που και τότε μας λέγατε ότι κακώς δεν το ψηφίσαμε, αλλά που τον τροποποιήσατε τριάντα δύο φορές;

Ποιος, λοιπόν, είναι υπεύθυνος για την ιδιότυπη αυτή ομηρία των χιλιάδων επιτυχόντων του 2023; Εμείς ή εσείς; Πραγματικά το θράσος σας δεν έχει όρια. Και μάλιστα μιλάτε για τον σημερινό νόμο, που τον ψηφίσατε πριν από μερικές μέρες, εσείς, οι άριστοι. Ποιοι άριστοι; Επιβραβεύετε την αριστεία όταν από είκοσι κάνατε τα μόρια της εντοπιότητας σαράντα, ενώ είναι πέντε τα μόρια του διδακτορικού και δύο του μεταπτυχιακού; Πώς επιβραβεύετε την αριστεία με τέτοια ανισοβαρή κατανομή των μορίων;

Όλα είναι μία κοροϊδία. Κοροϊδία με τους επιτυχόντες του ΑΣΕΠ. Κοροϊδία με τους ευάλωτους κοινωνικά. Κοροϊδία και με τους θεσμούς.

Άκουσα πάλι τον κ. Μαρινάκη πριν από λίγο να μιλάει για τον Συνήγορο του Πολίτη. Τι πιο σωστό; Τώρα το θυμηθήκατε; Δυόμισι χρόνια τι κάνατε;

Εδώ, λοιπόν, υπάρχει μια υπόθεση η οποία ελέγχεται. Να έρθει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας ο Συνήγορος του Πολίτη, να μας πει πού βρίσκεται αυτή η υπόθεση, να ολοκληρώσει σε ένα εύλογο διάστημα την έρευνα αυτή και να γίνει κανονικά η αλλαγή. Γιατί βιάζεστε απότομα; Δυόμισι χρόνια δεν βιαζόσασταν και βιάζεστε τώρα;

Και ωραία τα λέει όλα αυτά, αλλά δεν βρήκε να πει μία λέξη για τη σημερινή εξέλιξη στη συγκάλυψη του σκανδάλου των υποκλοπών. Μία λέξη! Να μας πει πώς είναι δυνατόν σε μια κανονική ευρωπαϊκή χώρα, όπου λειτουργεί εύρυθμα η δικαιοσύνη, ένας άνθρωπος που από την κάρτα του πλήρωσε τα μολυσμένα μηνύματα του «Predator», που πήγαν στο δικό μου κινητό, στο κινητό πρώην Πρωθυπουργού, σε σωρεία Υπουργών της Κυβέρνησης, σε εσάς, σε Ευρωβουλευτές και εδώ και ενάμιση χρόνο γνωρίζει η δικαιοσύνη το όνομά του και δεν τον έχει καλέσει ο εισαγγελέας. Δεν λέει μία κουβέντα γι' αυτή τη νέα σοκαριστική αποκάλυψη ο κ. Μαρινάκης.

Εδώ, λοιπόν, έρχονται πολλά πράγματα «με φόρα», για να χρησιμοποιήσω την ατάκα την προχθεσινή του κ. Μητσοτάκη. «Με φόρα» έρχεται η απαξίωση των θεσμών, «με φόρα» έρχονται οι ανισότητες, «με φόρα» έρχεται η ακρίβεια, «με φόρα» έρχεται η παρακμή του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Γι' αυτό θα έρθει «με φόρα» το ΠΑΣΟΚ, για να λυτρώσει τον ελληνικό λαό από μία κυβέρνηση που τον εμπαίζει συστηματικά πεντέμισι χρόνια.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Μανώλης Χριστοδουλάκης.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για μία μικρή παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, κύριε Βορίδη.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Ανδρουλάκη, μιλήσατε για την υποχρέωση όλων να σεβόμαστε τους θεσμούς. Σωστά. Έχετε μιλήσει κατ' επανάληψη -το είπατε και σήμερα- για την ανάγκη διαλόγου, για την ανάγκη σε ορισμένα θέματα τουλάχιστον να υπάρχει μια προσπάθεια συναινέσεων, συνεννοήσεων, κάποιων συγκλίσεων. Ξέρετε, στην κοινοβουλευτική δημοκρατία αυτό δεν είναι και υποχρεωτικό, υπό την έννοια ότι υπάρχει η αρχή της πλειοψηφίας. Υπάρχουν, όμως, ορισμένες διαδικασίες στις οποίες κατά το Σύνταγμα πράγματι είναι υποχρεωτικό οι πολιτικές δυνάμεις, τα πολιτικά κόμματα να αναζητούν τέτοια πεδία συγκλίσεων. Εκεί είναι υποχρεωτικό. Τα υπόλοιπα είναι ζήτημα πολιτικής στάσης, που εσείς υποτίθεται ότι υπερασπίζεστε.

Και θέλω τώρα να μου εξηγήσετε την πολιτική σας στάση σε ένα θέμα που δεν είναι προαιρετική η συναίνεσή σας, η προσπάθεια επιδίωξης συγκλίσεων, αλλά κατά το Σύνταγμα είναι υποχρεωτική. Αυτό είναι ο ορισμός των ανεξάρτητων αρχών. Το Σύνταγμα δεν αρκείται στην αρχή της απλής πλειοψηφίας, αλλά θέλει αυξημένη πλειοψηφία και άρα συνεννόηση των πολιτικών δυνάμεων.

Συνήγορος του Πολίτη. Πότε έληξε η θητεία του, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Στις 26-7-2022. Πόσα χρόνια πριν; Πριν από δύο χρόνια και τέσσερις μήνες. Πότε ανακοινώθηκε, κύριε Πρόεδρε, η πρόθεση του Προέδρου της Βουλής -δεν είναι της Κυβερνήσεως- να εκκινήσει τη διαδικασία ορισμού νέου Συνηγόρου του Πολίτη, αφού έχει λήξει η θητεία του. Πότε ανακοινώθηκε; Είναι καταχωρισμένο στα Πρακτικά: Τον Σεπτέμβρη του 2023. Σωστά. Πότε, κύριε Πρόεδρε, ανετέθη στον Συνήγορο του Πολίτη η διερεύνηση της υποθέσεως της Πύλου; Τον Νοέμβρη του 2023, δηλαδή σε χρόνο μεταγενέστερο.

Θέλω να σας πω, όμως, κάτι άλλο γιατί εδώ συζητάμε για διάφορα και θα δούμε ποιος σέβεται τους θεσμούς. Προτάθηκε από τον Πρόεδρο της Βουλής προς τα κόμματα ο κ. Δημήτρης Σωτηρόπουλος. Να ρωτήσω το εξής: Έχετε αντίρρηση ως προς το πρόσωπο; Θεωρείτε ότι είναι ένας μη ακέραιος άνθρωπος; Είναι ένας χειραγωγούμενος άνθρωπος; Είναι ένας άνθρωπος που δεν θα κάνει ευσυνείδητα και προσηκόντως τη δουλειά του ως Συνήγορος του Πολίτη; Γιατί δεν μας το είπατε; Δεν την έχουμε ακούσει αυτή την αντίρρηση.

Να ξέρουμε ποιος είναι αυτός ο άνθρωπος: καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, με θητεία στο LSE, στο St Antony's College της Οξφόρδης, στη Sciences Po του Παρισίου, Επισκέπτης Καθηγητής στο Tufts και στο Princeton, πτυχίο Νομικής, μεταπτυχιακό στο LSE στην Κοινωνιολογία και εν συνεχεία μεταπτυχιακό και διδακτορικό στο Yale. Αυτός είναι ο κ. Σωτηρόπουλος.

Μήπως, όμως, ο κ. Σωτηρόπουλος είναι ένας άνθρωπος που μπορεί να θεωρήσετε, βρε παιδί μου, ότι δεν είναι κοντά σας, ότι δεν είναι κοντά στον δικό σας χώρο; Η τελευταία του δημοσίευση βιβλίου μαζί με τον Νίκο Μουζέλη: «Global governance and social democracy: between neoliberal and authoritarian capitalism».

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Το διαβάσατε;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Λες και ακούω ΠΑΣΟΚ.

Έρχεται, λοιπόν, ο κύριος Πρόεδρος της Βουλής και κάνει μία πρόταση για έναν διακεκριμένο καθηγητή, ο οποίος βρίσκεται μάλιστα πολύ κοντά στον πολιτικό χώρο τον δικό σας και πάντως της Αντιπολίτευσης.

Και τι αποφασίσατε στο πλαίσιο της υπεύθυνης στάσης που κρατάτε, της ώριμης, του διαλόγου, του σεβασμού των θεσμών να πείτε; Θέλουμε να έρθει ο κ. Ποττάκης, ο νυν Συνήγορος, να μας ενημερώσει για το τι γίνεται με την υπόθεση της Πύλου. Μάλιστα, η υπόθεση της Πύλου, η οποία έχει ξεκινήσει να εξετάζεται εδώ και έναν χρόνο, δεν ξέρουμε και πόσο θα κρατήσει.

Να ρωτήσω κάτι; Γιατί πρέπει να συνδέσετε -εδώ είναι το ερώτημά μου-την επιλογή του προσώπου του Συνηγόρου με μια συγκεκριμένη υπόθεση, όποια και αν είναι αυτή; Το έχετε ξανακάνει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Η εμπειρία μου.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Μάλιστα.

Ακούστε τώρα. Τι σημαίνει, λοιπόν, αυτό; Τι υπονοεί η στάση σας, κύριε Πρόεδρε; Ότι ο κύριος Πρόεδρος της Βουλής, ο κ. Τασούλας, βρήκε τον κ. Σωτηρόπουλο, αυτόν τον άνθρωπο, συνεννοήθηκαν να συγκαλύψουν την υπόθεση της Πύλου, έμαθα κιόλας ότι είπατε ότι έβαλε και τους ανεξάρτητους μέσα, τον

Χουρδάκη, στη Διάσκεψη των Προέδρων -υπήρξαν τέτοιοι ισχυρισμοί στη Διάσκεψη, άκουσα- κατασκευή του Προέδρου για να φτιάξει πλειοψηφία συγκαλυπτική και παρεμπιπτόντως, αυτή η προσπάθεια που έκανε ο Πρόεδρος για τη συγκάλυψη μέσω του Χουρδάκη, ο Χουρδάκης ψήφισε κατά του Σωτηρόπουλου, για να καταλάβετε τώρα τη σοβαρότητα και την αξιοπιστία των λεγομένων του.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Να συντομεύετε, κύριε Υπουργέ, παρακαλώ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Ακούστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Αυτά τα είπε κάποιος; Γιατί ψεύδεστε;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Κύριε Πρόεδρε, αυτά ακούστηκαν μέσα στη Διάσκεψη των Προέδρων.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Τα είπε το ΠΑΣΟΚ αυτά; Σας παρακαλώ!

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Πάμε τώρα στη στάση σας, σε αυτά που είπατε εσείς λοιπόν.

Η στάση σας ποια είναι; Ότι εδώ, λοιπόν, αυτός ο άνθρωπος χειραγωγείται, για να συγκαλύψει την Πύλο.

Εγώ έχω μια βασική αρχή για τις ανεξάρτητες αρχές. Δεν επιλέγω τις υποθέσεις που μου αρέσουν ούτε την έκβασή τους. Οι ανεξάρτητες αρχές έχουν να κάνουν τη δουλειά τους, θα κάνουν τη δουλειά τους έτσι όπως νομίζουν και όπως πρέπει και πρέπει να τις σεβόμαστε. Δεν μου αρέσουν οι ανεξάρτητες αρχές ανάλογα με το πόρισμά τους, αν με βολεύει πολιτικά ή όχι, ούτε τοποθετούμαι ανάλογα με την έκβαση του πορίσματος σε σχέση με τις ανεξάρτητες αρχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ωραία, κύριε Βορίδη...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Βαθιά αντιθεσμικό και προσβλητικό για τον ρόλο των ανεξάρτητων αρχών το είδος αντιπολίτευσης που κάνετε φανερώνει ότι όχι μόνο υπευθυνότητα δεν επιδεικνύετε, διάλογο, συναίνεση και συνεννόηση, αντιθέτως βαδίζετε ολοταχώς στο να γίνετε και γίνεστε ο «πράσινος ΣΥΡΙΖΑ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ζητήσει ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Κατ' αρχάς, ο κ. Βορίδης οφείλει μια συγγνώμη στους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, διότι τίποτα από αυτά που είπε δεν είπαν μέσα στη Διάσκεψη των Προέδρων, τίποτα. Πραγματικά δεν πρέπει να έχετε λίγο ντροπή όταν βάζετε στο στόμα συναδέλφων σας λόγια που δεν έχουν πει ποτέ και μάλιστα με τέτοιο στόμφο;

Δεύτερο θέμα. Εσείς λέτε ότι φταίμε εμείς για την καθυστέρηση. Εμείς είμαστε κυβέρνηση; Πρόεδρος της Βουλή είναι ο κ. Μάντζος; Μόνος σας είπατε τις ημερομηνίες: 26-7-2022 λήγει η θητεία, μέχρι τον 9ο του 2023 δεν κάνατε τίποτα, δεκατέσσερις μήνες δεν κάνατε τίποτα. Δώσατε πρόσωπο τότε; Ούτε τότε. Άρα το πρόσωπο το ακούσαμε πρώτη φορά τον Ιούλιο. Άρα επί της ουσίας δύο χρόνια δεν κάνατε τίποτα. Άρα, ποιος φταίει για την καθυστέρηση, εμείς ή εσείς;

Τρίτο ζήτημα. Εμείς έχουμε μια συνεπή στάση και τι είπαμε και στο θέμα της ΑΔΑΕ και στο θέμα του Συνηγόρου του Πολίτη; Όταν υπάρχει εν εξελίξει μια σοβαρή υπόθεση, να τον προσκαλέσουμε στην Επιτροπή Θεσμών ή στη Διάσκεψη των Προέδρων να μας ενημερώσει πού βρίσκεται η υπόθεση αυτή, πότε ολοκληρώνεται η έρευνα, σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα, και μετά να συνεδριάσει η Διάσκεψη των Προέδρων και να αποφασίσουμε για την αλλαγή. Αυτό δεν είναι θεσμική συμπεριφορά;

Θα μου πείτε: γιατί το κάνετε αυτό; Διότι έχω εμπειρία. Θυμάμαι τι κάνατε τα μεσάνυχτα με τον κ. Ράμμο, όταν τα βρήκατε στο παρασκήνιο με τον κ. Βελόπουλο για να σταματήσετε την έρευνα και το πρόστιμο στην ΕΥΠ. Η εμπειρία μας είναι αυτή που μας καθοδηγεί.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Και πάμε τώρα σε κάτι περισσότερο. Είπα κάτι, αλλά δεν είδα να το σχολιάζετε ούτε εσείς ούτε ο κ. Μαρινάκης. Σήμερα έχουμε μια σοκαριστική εξέλιξη για ένα κανονικό ευρωπαϊκό κράτος που λειτουργεί εύρυθμα η δικαιοσύνη. Θέλω να σχολιάσετε εσείς προσωπικά ως ένα θύμα του «Predator». Ο άνθρωπος που σας έστειλε το μήνυμα, ο οποίος πια είναι γνωστός στη δικαιοσύνη ενάμιση χρόνο, γιατί δεν έχει περάσει το κατώφλι του εισαγγελέα; Ως θύμα του «Predator» σας ρωτώ. Έχετε να πείτε κάτι γι' αυτό; Νιώθετε περήφανος για τον τρόπο που λειτουργεί η ελληνική δικαιοσύνη;

Γι' αυτό, λοιπόν, το λέω και δεσμεύεται το ΠΑΣΟΚ ότι στη συνταγματική αναθεώρηση καλούμε όλα τα κόμματα να πάρουμε πρωτοβουλία για να αλλάξει ο τρόπος επιλογής της ηγεσίας της δικαιοσύνης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Για να γίνουμε κανονικό ευρωπαϊκό κράτος και όχι να ζούμε αυτό το παρακράτος των συγκαλύψεων σε τόσο σοβαρές υποθέσεις, όπως είναι αυτή η υπόθεση που συζητούμε σήμερα.

Και κάτι τελευταίο ακόμη, γιατί σας άκουσα να ανεβάζετε τον τόνο. Εγώ δεν ξέρω κανέναν Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ -του ΠΑΣΟΚ, το υπογραμμίζω- να έχει επιτεθεί μία φορά σε μια ανεξάρτητη αρχή, προσπαθώντας να αποδομήσει ηθικά και πολιτικά τα μέλη της. Ξεχνάτε τι έλεγε ο κ. Γεωργιάδης, τι έλεγαν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας; Τις επιθέσεις στον Ράμμο; Και μας κάνετε μαθήματα σεβασμού των θεσμών και των ανεξάρτητων αρχών που και τις κάναμε και τις σεβόμαστε, ενώ εσείς και τις πολεμήσατε και δεν τις σέβεστε; Ε, πάει πολύ, κύριε Βορίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ζητήσει ο κύριος Υπουργός. Δύο λεπτά, κύριε Υπουργέ, γιατί πρέπει να συνεχιστεί η διαδικασία επί του νομοσχεδίου.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Η έννοια του σεβασμού των ανεξάρτητων αρχών έχει να κάνει με αυτό ακριβώς που σας είπα.

Η διαδικασία της επιλογής είναι τέτοια στην οποία δεν μπορεί, κύριε Πρόεδρε, εσείς να αποφασίζετε ποιο είναι το πόρισμα που θέλετε. Το κάνατε και στην ΑΔΑΕ.

Να ρωτήσω κάτι; Εσείς πού ξέρετε τι θα πει ο νέος Συνήγορος του Πολίτη; Γιατί θεωρείτε ότι θα υπονομεύσει την έρευνα; Γιατί είστε καχύποπτος απέναντί του;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Δεν το είπαμε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Δεν το είπατε. Συγγνώμη, έχει λήξει η θητεία εδώ και καιρό. Λέτε καθυστέρησε; Μάλιστα. Άρα, η πρότασή σας ποια είναι, να καθυστερήσει κι άλλο;

Προσέξτε, δεν έχετε εκφράσει την παραμικρή επιφύλαξη για το πρόσωπο, διότι εγώ αυτό θα το άκουγα, όπως και για κανένα πρόσωπο, να πείτε: «Δεν είναι καλός αυτός, δεν είναι ακέραιος, δεν είναι σωστός, δεν είμαστε σίγουροι ότι θα κάνει καλά τη δουλειά του». Αλλά τι εννοείτε; Ότι αν παραλάβει έναν φάκελο ή μια υπόθεση ο νέος Συνήγορος, αυτός δεν θα κάνει καλά τη δουλειά του; Πού το ξέρετε;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Άρα λοιπόν, επειδή μας είπατε: «Μα, εμείς σεβόμαστε τις αρχές», τι σέβεστε τις αρχές; Χωρίς να εκφράζετε καμμία αντίρρηση για τα πρόσωπα, όταν το αποτέλεσμα της εργασίας των αρχών σάς αρέσει, τότε είναι συγκάλυψη. Άρα λοιπόν, υπάρχει μια δυνατότητα για τις αρχές, να βγάζουν το αποτέλεσμα που σας αρέσει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Άσχετο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Απολύτως σχετικό και αυτό είναι και η ταμπακιέρα της συζήτησης. Γιατί από τη στιγμή που δεν έχετε αντίρρηση στο πρόσωπο, από τη στιγμή που δεν λέτε: «Δεν μου άρεσε ο Σωτηρόπουλος», από τη στιγμή που δεν λέτε: «Είναι ακατάλληλος», τότε γιατί δεν τον ψηφίζετε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Πιο άσχετο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Παρακαλώ τελειώστε, κύριε Υπουργέ. Επαναλαμβάνεστε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Για να τελειώσουμε και με το προσωπικό ερώτημα. Μου κάνατε ένα προσωπικό ερώτημα. Η απάντηση, λοιπόν, για έναν άνθρωπο ο οποίος είναι χρόνια στην ποινική δικηγορία είναι μία και είναι απλή. Όταν έχω οποιαδήποτε απορία και μάλιστα, όταν δεν ξέρω

το περιεχόμενο της δικογραφίας, όταν δεν ξέρω το είδος της ερεύνης, όταν δεν ξέρω τα στοιχεία που περιέχονται, εγώ, έχω εμπιστοσύνη στη δικαιοσύνη. Αυτό κάνω όταν έχω και προσωπικές υποθέσεις. Δεν μιλάμε τώρα γι' αυτές που μας απασχολούν ευρύτερα.

Άρα, λοιπόν, η απάντηση στο ερώτημά σας θα πρέπει να δοθεί από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές. Πάντως η Κυβέρνηση δεν έχει καμμία σχέση με τις επιλογές που κάνουν οι δικαστές σε οποιαδήποτε υπόθεση και αυτό κάνουν αυτοί που σέβονται τη δικαιοσύνη. Οι άλλοι είναι αυτοί που θέλουν να παραγγέλνουν ανακριτικές ενέργειες, περιεχόμενο βουλευμάτων, αποτέλεσμα της δικαστικής διενέργειας, για να είναι εκ των προτέρων σίγουροι ότι θα πάει αυτό σε μια ορισμένη κατεύθυνση. Εάν εσείς έχετε απορίες -σας το αντιστρέφω- μπορείτε κάλλιστα ως εμπλεκόμενος να καταθέσετε προς απάντηση τις απορίες σας στην αρμόδια δικαστική αρχή, αλλά μην τις απευθύνετε στην Κυβέρνηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Εμμανουήλ Χριστοδουλάκης, Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής. Θα ακολουθήσει η κ. Διαμάντω Μανωλάκου από το Κομμουνιστικό Κόμμα και στη συνέχεια ο κ. Χαρίτσης, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς.

Ορίστε, κύριε Χριστοδουλάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (ΜΑΝΩΛΗΣ) ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα το τρίτο νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, το οποίο ακολουθεί ακριβώς την πεπατημένη των προηγούμενων δύο, δηλαδή, πάρα πολύ απλά, διατάξεις ετερόκλητες, διατάξεις παντελώς ασύνδετες μεταξύ τους, διατάξεις αποσπασματικού χαρακτήρα, που ακόμα και αν ρωτάγαμε τον ίδιο τον Υπουργό να μας πει σε μία πρόταση ποια είναι η ενιαία φυσιογνωμία του νομοσχεδίου ούτε εκείνος θα μπορούσε να το κάνει.

Συζητάμε για τη διαχείριση των απορριμμάτων, ένα ζήτημα το οποίο αφορά την καθημερινότητά μας, αφορά την ποιότητα της ζωής μας, αφορά το περιβάλλον στο οποίο ζούμε, ένα θέμα δημόσιας υγείας, ένα θέμα ανάπτυξης, ένα θέμα ευημερίας.

Θα ήθελα να ξεκαθαρίσω εξαρχής ότι η δική μας παράταξη αναγνωρίζει απόλυτα τη σημασία της ορθολογικής διαχείρισης των αποβλήτων και της μετάβασης σε πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον.

Ακριβώς, λοιπόν, με αυτό το σκεπτικό θα περίμενε κανείς ότι ένα νομοσχέδιο δήθεν για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης των αποβλήτων θα εστίαζε στην πρόληψη και την επαναχρησιμοποίηση, θα εστίαζε στην καλύτερη διαλογή στην πηγή, στην επίτευξη καλύτερων και καθαρότερων ροών ανακυκλώσιμων υλικών, στην ενίσχυση της αγοράς ανακύκλωσης.

Όμως, τίποτα από όλα αυτά δεν κάνετε, δήθεν μεταρρύθμιση χωρίς μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, χωρίς αποτύπωση των προβλημάτων και των προκλήσεων, χωρίς επιχειρησιακό σχέδιο, με σταθερή προσήλωση στην υποβάθμιση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης, με σταθερή προσήλωση στην υποβάθμιση του ρόλου του δημοσίου στον έλεγχο, τη χάραξη και τη διαμόρφωση της πολιτικής σε κρίσιμους τομείς.

Το ίδιο ακριβώς είδαμε να συμβαίνει στη διαχείριση των υδάτων στη Θεσσαλία. Το ίδιο ακριβώς είδαμε να συμβαίνει στις ανακοινώσεις σας για τις ΔΕΥΑ. Το ίδιο ακριβώς βλέπουμε να συμβαίνει και σήμερα. Δηλαδή, με πρόσχημα τις φτωχές επιδόσεις στη διαχείριση των απορριμμάτων και τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρνετε ρυθμίσεις συγχωνεύσεων των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Και τις φέρνετε αφού πρώτα έχετε αφήσει τους φορείς παντελώς απαξιωμένους, παντελώς υποστελεχωμένους και χωρίς τους απαιτούμενους πόρους. Και για ακόμα μια φορά το κάνετε χωρίς καν να αφήνετε το απαραίτητο περιθώριο έστω και για τη στοιχειώδη ουσιαστική διαβούλευση με τους δήμους, με την ΚΕΔΕ, με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Είναι προφανές ότι ο λόγος είναι απλός. Είναι προφανές ότι έχετε πάρει ήδη τις αποφάσεις σας. Είναι προφανές ότι οι αποφάσεις αυτές αφορούν στη βούλησή σας να περάσετε σταδιακά και τη διαχείριση των αποβλήτων σε ιδιώτες και μάλλον αυτός είναι ο λόγος που τόσο καιρό δεν ακούσατε λογικά τι έλεγαν η ΚΕΔΕ, οι δήμοι και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς για τις ενστάσεις τους σχετικά με τις συγχωνεύσεις των ΦΟΔΣΑ που φέρνετε στη νέα δήθεν μεταρρύθμιση.

Πρώτον, καμμία εμπεριστατωμένη ενημέρωση σχετικά με τις λεπτομέρειες του τρόπου λειτουργίας των νέων φορέων. Δεύτερον, πολύ σοβαρά ερωτηματικά για κρίσιμα θέματα όπως η τιμολογιακή πολιτική των δήμων του κάθε υπό συγχώνευση ΦΟΔΣΑ που θα συμμετέχει στο νέο φορέα. Τρίτον, ο κίνδυνος -που έχει επισημανθεί- συσσώρευσης απορριμμάτων σε μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων και από άλλες περιοχές των περιφερειακών ενοτήτων των υπό δημιουργία φορέων. Και τέταρτον, ένα ασαφές εργασιακό καθεστώς των υπαλλήλων των νέων φορέων δεδομένου ότι συγχωνεύετε φορείς με διαφορετική νομική μορφή, δηλαδή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ανώνυμες εταιρείες.

Είναι προφανές, λοιπόν, βάσει όλων αυτών και των δημόσιων τοποθετήσεων των εμπλεκόμενων φορέων ότι μιλάμε για μία δήθεν μεταρρύθμιση, που δεν απολαμβάνει ούτε της ελάχιστης κοινωνικής συναίνεσης.

Αυτό, λοιπόν, που σας ζητάνε όλοι οι φορείς, οι δήμοι, η ΚΕΔΕ, οι ΦΟΔΣΑ που δεν είναι ΠΑΣΟΚ ή δήθεν κακοπροαίρετη για εσάς Αντιπολίτευση, σας το ζητάμε σήμερα και εμείς -το έθεσε και ο ειδικός αγορητής μας-, να αποσύρετε τις διατάξεις αυτές και να ξεκινήσετε έναν ουσιαστικό, γόνιμο, σοβαρό διάλογο με την ΚΕΔΕ, με το Υπουργείο, με τους δήμους, με τις ΠΕΔ, με τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, έχοντας ως βάση την προώθηση εθελοντικών συνενώσεων εφόσον αυτό προκρίνουν οι ίδιοι οι δήμοι και οι φορείς.

Ζητάμε, λοιπόν, την απόσυρση των άρθρων 3 έως 7 του νομοσχεδίου και σε περίπτωση που αυτό δεν γίνει αποδεκτό, θέτουμε θέμα ονομαστικής ψηφοφορίας για τα άρθρα αυτά.

Προχωρώ παρακάτω. Σήμερα το ΠΑΣΟΚ κατέθεσε ένσταση αντισυνταγματικότητας για το άρθρο 13 του νομοσχεδίου που αφορά στη δυνητική αφαίρεση της αρμοδιότητας διαχείρισης των αποβλήτων από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού και τη μεταβίβαση της αρμοδιότητας αυτής και την άσκησή της από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου κατά παράβαση του άρθρου 102 του Συντάγματος. Προφανώς και απορρίψατε την ένσταση αυτή. Την απορρίψατε γιατί είναι προφανής η επιδίωξή σας. Παίρνετε πάνω σας τα περιφερειακά σχέδια διαχείρισης αποβλήτων. Εισάγετε ξανά ένα νέο συγκεντρωτικό μοντέλο, ενώ παράλληλα επιβεβαιώνεται και η λογική σας απέναντι στους δήμους. Γιατί; Γιατί σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους προβλέπεται παρακράτηση από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους των αντίστοιχων δήμων.

Είπε προηγουμένως η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας ότι αυτό γίνεται μόνο στην περίπτωση που ο δήμος αρνείται να επιτελέσει την αρμοδιότητά του. Η διατύπωση που σωστά χρησιμοποιείτε -σωστά για εσάς- σε αυτό που φέρνετε λέει «σε περίπτωση που ο δήμος αδυνατεί να επιτελέσει την αρμοδιότητά του». Η διατύπωση που ορθά θα έπρεπε να υιοθετήσετε είναι σε περίπτωση που αδυνατίζετε τον δήμο, ώστε να αδυνατεί να επιτελέσει την αρμοδιότητά του.

Θέλετε τους δήμους επαίτες, εξαρτώμενους από την κεντρική διοίκηση, για να υπηρετήσετε ένα πάρα πολύ απλό δόγμα: Συγκέντρωση εξουσιών στο κεντρικό κράτος, αποκέντρωση ευθυνών στους δήμους, για να τους καταστήσετε αποδιοπομπαίους τράγους για τα δικά σας κακώς κείμενα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Λίγο χρόνο ακόμα, κυρία Πρόεδρε.

Κλείνω με μια σύντομη αναφορά στο άρθρο 67 του νομοσχεδίου που αφορά το θέμα του αποχαρακτηρισμού των λατομείων και των λατομικών ζωνών. Στις 5 Φεβρουαρίου συζητήσαμε επίκαιρη ερώτηση στην Βουλή. Ζητήσαμε στην επίκαιρη ερώτηση αυτή τρία πράγματα, να απορριφθεί οποιοδήποτε ενδεχόμενο να επαναλειτουργήσουν ή να λειτουργήσουν νέες λατομικές ζώνες στο Πεντελικό Όρος, να τροποποιηθεί το προεδρικό διάταγμα προστασίας του Πεντελικού Όρους και να προβλεφθεί μεταβατική ρύθμιση που θα απαγορεύει τη λειτουργία λατομικών ζωνών στην περιοχή αλλά και τη διενέργεια ερευνών.

Στο προηγούμενο νομοσχέδιο τον Απρίλιο καταθέσαμε βουλευτική τροπολογία για τα θέματα αυτά. Σήμερα λοιπόν, έστω και καθυστερημένα, υποδεχόμαστε με χαρά την υιοθέτηση της τροπολογίας μας από το παρόν νομοσχέδιο.

Όπως επεσήμανα και προσωπικά στην σχετική επιτροπή, θέσαμε δύο νομοτεχνικές βελτιώσεις που ζητάμε να εισαχθούν έστω και τώρα, για εκκρεμή αιτήματα αδειών και επισπεύδουσα αρχή.

Συμπέρασμα για το νομοσχέδιο συνολικά: Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι η περιβαλλοντική προστασία δεν είναι απλώς υποχρέωση. Είναι ευθύνη όλων μας απέναντι στις επόμενες γενιές. Δυστυχώς το παρόν νομοσχέδιο αποτυγχάνει να θέσει τις βάσεις για μια βιώσιμη, ολοκληρωμένη και κοινωνικά δίκαιη πολιτική διαχείρισης αποβλήτων, κοινωνικά δίκαιη πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος. Το ίδιο κάνει και συνολικά η κυβερνητική πολιτική.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει η Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος κ. Διαμάντω Μανωλάκου.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Επανερχόμαστε στο νομοσχέδιο, αυτό που προωθεί τους αντιλαϊκούς στόχους του νέου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα. Είναι στόχοι σε βάρος του λαού και των αναγκών που έχει, προκειμένου να εξασφαλιστεί και νέα κερδοφορία στους επιχειρηματικούς ομίλους.

Γι' αυτό είναι αντιπεριβαλλοντικό, φορομπηχτικό, ειδικά στα απόβλητα, ταξικό. Προωθεί την παραπέρα εμπορευματοποίηση και συγκέντρωση στη διαχείριση των σκουπιδιών και την ανακύκλωση. Γίνεται χαμός στον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρηματικών ομίλων ποιος θα πάρει μέρος και τι «πίτα». Προωθεί και την καταστροφική πολιτική σας ως προς τα δάση και την προστασία τους, την ιδιωτικοποίηση του νερού και ό,τι άλλο εξασφαλίζει κέρδη στους ομίλους.

Ουσιαστικά τα κόμματα που στηρίζετε την πράσινη μετάβαση, παρά την κριτική, ακόμα και την καταψήφιση του νομοσχεδίου, συμφωνείτε.

Τι κάνει, λοιπόν, αυτό το νομοσχέδιο; Λύνει προβλήματα που έχουν και απαιτούν λύσεις οι μεγαλοεπιχειρηματίες. Δεν ισχύει, βέβαια, το ίδιο για τα λαϊκά στρώματα. Παραδείγματος χάριν, υπάρχει περίσσευμα ενέργειας που παράγεται από τις ΑΠΕ και πάει στα σκουπίδια. Ταυτόχρονα, δίνετε άδειες για πελώριες μονάδες ΑΠΕ. Τι κάνετε, λοιπόν, με τα λόγια του κυρίου Υπουργού; Τους δίνουμε τη δυνατότητα να βάλουν άμεσα μπαταρίες, για να αντιμετωπίσουν τις περικοπές -αυτά λέει ο κ. Σκυλακάκης-, ώστε να ικανοποιηθεί ο στόχος έως το 2050 η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας να είναι μόνο από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Επικίνδυνη η μονοκαλλιέργεια ΑΠΕ, γιατί φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες και μπαταρίες δεν παράγονται στη χώρα μας. Τα εισάγουμε. Συνεπώς εξαρτώμενη. Ταυτόχρονα, όσοι έχουν κεφάλαια, θα εγκαταστήσουν μπαταρίες για αποταμίευση ενέργειας και απόδοσης όταν δεν υπάρχει άνεμος ή ήλιος και όσοι δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα, φεύγουν από τη μέση. Έτσι γίνεται συγκέντρωση και συγκεντροποίηση και καθορισμός της τιμής ενέργειας στην κατανάλωση. Ίσως γι' αυτό ο κύριος Υπουργός λέει ότι οι ΑΠΕ θα έχουν βίαιους κύκλους.

Το βλέπουμε, το ξέρουμε ότι αλλάζετε με βίαιο τρόπο τις χρήσεις γης, γιατί για εσάς η γη είναι εμπόρευμα. Οι αλλαγές, όμως, χρήσης είναι σε βάρος των λαϊκών αναγκών, για να εξασφαλίζουν κέρδη οι ενεργειακοί όμιλοι. Τα παραδείγματα πολλά. Η βόρεια Εύβοια καιγόταν εννέα μέρες συνεχώς το 2021 και δεν στέλνατε πυροσβεστικά για κατάσβεση. Σήμερα ξέρουμε: η καμένη δασική γη μετατρέπεται σε τουριστική για μεγαλοξενοδόχους. Στη Θεσσαλία η καταστροφή του «Ντάνιελ» μετατρέπεται σε επενδυτική ευκαιρία για τους φραγκάτους. Η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας -και βοσκοτόπια- μετατρέπονται σε φωτοβολταϊκά πάρκα σε βάρος της πρωτογενούς παραγωγής.

Οι διαμαρτυρίες σε Φάρσαλα και Δομοκό πολλές. Έργα ΑΠΕ και στα καμένα του Έβρου και της Δαδιάς, παρά τις καταγγελίες περιβαλλοντικών οργανώσεων. Κόβετε ανάγκες και αιτήματα του λαού και ράβετε κουστούμια για τις ανάγκες των επιχειρηματικών συμφερόντων, της πράσινης ανάπτυξης, του τουρισμού, της ψηφιακής οικονομίας, του κατασκευαστικού κλάδου.

Τελικά, δεν θα έπρεπε να λέγεστε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αλλά «Υπουργείο Περιβαλλοντικής Καταστροφής και Ενεργειακής Φτώχειας για τον Λαό». Πλασάρετε τις νέες τροποποιήσεις που κάνετε ότι θα εξασφαλίσουν ανάπτυξη. Ανάπτυξη, όμως, για το κεφάλαιο και θα πληρώνει ο λαός!

Για να κοροϊδεύετε δε και να παραπλανάτε όχι μόνο εσείς, αλλά και τα άλλα κόμματα, παρουσιάζετε δήθεν οφέλη για τον λαό, όπως τις ενεργειακές κοινότητες, που ανέλυσε και η εισηγήτριά μας. Υποκρίνεστε, γιατί οι ενεργειακές κοινότητες αποτέλεσαν ένα από τα εργαλεία της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ για να πουλήσει την κοροϊδία της ήπιας απολιγνιτοποίησης, δηλαδή να συγκαλύψει τις συνέπειες για τον λαό της πράσινης μετάβασης και της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ειδικά στις πληγείσες περιοχές, με την ανεργία και την ενεργειακή φτώχεια στο φουλ.

Συνυπεύθυνοι είστε όλοι σας για τη μετατροπή της ενέργειας σε πανάκριβο εμπόρευμα, απρόσιτο για τα εργατικά λαϊκά στρώματα, αποδεικνύοντας και πάλι τον αντιλαϊκό χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αστικών κυβερνήσεων.

Μπορούμε να έχουμε φτηνό ρεύμα; Ναι, μπορούμε, αξιοποιώντας εγχώριες πηγές στο ενεργειακό μίγμα. Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη έγινε τεχνητά πιο ακριβή από την παραγωγή με εισαγόμενο φυσικό αέριο και από ΑΠΕ, γιατί υποχρεώθηκε να αγοράζει δικαιώματα εκπομπών ρύπων. Και όμως, χωρίς τις δεσμεύσεις του εμπορίου ρύπων, το κόστος λιγνιτικής παραγωγής θα μπορούσε να μειωθεί στο ένα τρίτο του σημερινού. Γι' αυτό οι αστικές κυβερνήσεις κάλυψαν με άφθονη προπαγάνδα την εγκληματική πολιτική της απολιγνιτοποίησης.

Συνεπώς η φτηνή ενέργεια είναι εφικτή, πρώτον, με απαλλαγή από τις δεσμεύσεις του εμπορίου ρύπων, του χρηματιστηρίου ενέργειας, των φόρων στα καύσιμα και γενικότερα, της πράσινης μετάβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αξιοποίηση των εγχώριων αποθεμάτων με σύγχρονες μονάδες υψηλής απόδοσης, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, που μπορούν να αξιοποιηθούν και στην παραγωγή υδρογόνου.

Δεύτερον, είναι εφικτή με κατασκευή μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων για ηλεκτροπαραγωγή, αλλά και άρδευση στον τομέα της αγροτικής παραγωγής.

Τρίτον, με έμφαση στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην αναβάθμιση της εγχώριας παραγωγής υποδομών για την αξιοποίηση των ΑΠΕ. Έτσι, θα μειωθεί δραστικά η αξιοποίηση του ακριβού ρυπογόνου φυσικού αερίου για ηλεκτροπαραγωγή.

Τέταρτον, με ορθή κατανομή και χωροθέτηση των αιολικών πάρκων, για να αποφευχθεί ο κορεσμός συγκεκριμένων περιοχών, με γνωστές αρνητικές συνέπειες στα δάση και στον υδροφόρο ορίζοντα, με αξιοποίηση της εγχώριας γεωθερμίας, που έχει υψηλό συντελεστή απόδοσης. Έτσι, εξαλείφεται η ενεργειακή φτώχεια και οι ενεργειακοί όμιλοι.

Αυτό συμφέρει την εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα, δηλαδή την πλειοψηφία του λαού και γι' αυτό αξίζει η ενδυνάμωση της οργανωμένης πάλης για την ανατροπή της καπιταλιστικής σαπίλας. Διότι ο καπιταλισμός δεν εξανθρωπίζεται. Ανατρέπεται με κοινωνικοποίηση όλων των πηγών και μέσων παραγωγής ενέργειας και ένταξή τους στον κεντρικό οικονομικό σχεδιασμό, με κριτήριο πάντα την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών.

Αυτή είναι η πρόταση του ΚΚΕ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Καλείται στο Βήμα ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς, ο κ. Χαρίτσης.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορώ παρά να ξεκινήσω για μία ακόμη φορά την ομιλία μου εδώ στην Ολομέλεια από τις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή. Και θα συνεχίσω να το κάνω αυτό κάθε φορά που βρίσκομαι εδώ στο Βήμα της Εθνικής Αντιπροσωπείας για όσο διαρκεί αυτός ο φρικτός πόλεμος. Γιατί αυτός είναι κι ο δικός μου τρόπος και ο δικός μας τρόπος να αντισταθούμε στον παραλογισμό της ανθρωποσφαγής, να φέρνουμε διαρκώς και σε αυτήν εδώ την Αίθουσα του εθνικού Κοινοβου-

λίου τη φωνή του παγκόσμιου αντιπολεμικού κινήματος και την αγωνία κάθε νοήμονος ανθρώπου μπροστά στο διαρκές έγκλημα, ένα έγκλημα το οποίο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αρχικά το επιδοκίμασε και στη συνέχεια το ανέχτηκε με τη σιωπή της. Η σιωπή, όμως, είναι συνενοχή.

Το «κράτος υπόδειγμα» για την ελληνική Κυβέρνηση και ειδικά για τα στελέχη της που προέρχονται και από την άκρα Δεξιά –αναφέρομαι στο κράτος του Ισραήλ- πριν από τέσσερις μόλις μέρες απαγόρευσε –απαγόρευσε!- τη λειτουργία της Επιτροπής του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Και μετά την κατακραυγή από πολλές κυβερνήσεις διεθνώς, ακόμα αυτή τη φορά –και έχει τη σημασία του- και από την κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών, τι έκανε το Ισραήλ; Προχώρησε σε ένα νέο μπαράζ βομβαρδισμών στο Λίβανο πέρα από κάθε όριο διεθνούς νομιμότητας, πέρα από κάθε όριο που θέτει το Διεθνές Δίκαιο.

Να το πούμε για μία ακόμη φορά, μέχρι επιτέλους να το εμπεδώσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η κυβέρνηση Νετανιάχου αυτή τη στιγμή διεξάγει μία γενοκτονία σε βάρος των Παλαιστινίων...

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

...και επιδιώκει –κι αυτό είναι πάρα πολύ επικίνδυνο για όλους μας- τη γενίκευση του πολέμου μέσα από την επίθεση στον Λίβανο. Αυτός είναι ο στόχος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα χρησιμοποιήσω τα λόγια της συναδέλφου μου, της Βουλεύτριας Σίας Αναγνωστοπούλου, που πολύ σωστά έγραψε χθες ότι είναι προσβολή για τον ελληνικό λαό η Κυβέρνησή του να κλείνει τα μάτια σε αυτή τη γενοκτονία, είναι προσβολή για τους ευρωπαϊκούς λαούς η Ευρωπαϊκή Ένωση να μη σηκώνει τείχος προστασίας των Παλαιστινίων. Η ελληνική Κυβέρνηση οφείλει να καταδικάσει την ισραηλινή πολιτική εξόντωση των Παλαιστινίων. Οφείλει να πρωτοστατήσει σε ευρωπαϊκό επίπεδο για άμεσες κυρώσεις κατά του Ισραήλ και για αναγνώριση του παλαιστινιακού κράτους. Κυρώσεις, εκεχειρία, ευρωπαϊκή αναγνώριση του παλαιστινιακού κράτους τώρα είναι ο μόνος δρόμος για να μπει τέλος στην αιματοχυσία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι και στα καθ' ημάς και δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ στις τελευταίες εφιαλτικές εξελίξεις, σε σχέση με το κράτος δικαίου στη χώρα μας. Και αναφέρομαι στην άρση του καθεστώτος προστασίας των προστατευόμενων μαρτύρων στο σκάνδαλο της «NOVARTIS». Για τη συγκεκριμένη υπόθεση θα πρέπει πάλι να ξαναπούμε τα αυτονόητα. Υπάρχει σκάνδαλο «NOVARTIS». Υπάρχει σκάνδαλο «NOVARTIS»! Υπενθυμίζω ότι η συγκεκριμένη εταιρεία αναγκάστηκε να προχωρήσει σε έναν επώδυνο γι' αυτή συμβιβασμό στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, να πληρώσει 345 εκατομμύρια δολάρια, εκ των οποίων τα 310 εκατομμύρια δολάρια αφορούσαν τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα. Στην Ελλάδα!

Σταματήστε, λοιπόν, να κρύβεστε, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και, κυρίες και κύριοι του ΠΑΣΟΚ, που είδα ότι επικροτήσατε τη στάση της Κυβέρνησης ως προς αυτό το ζήτημα, και παραδεχτείτε επιτέλους την πραγματικότητα. Η «NOVARTIS» αναγνώρισε ότι στην Ελλάδα χρησιμοποίησε αθέμιτες πρακτικές. Τελεία και παύλα!

Πάμε τώρα στους περίφημους προστατευόμενους μάρτυρες, έναν παγιωμένο θεσμό στη σύγχρονη ποινική νομοθεσία. Στην Ελλάδα, όμως, τι έγινε; Τη στιγμή που η υπόθεση «NOVARTIS» παραπέμφθηκε στη δικαιοσύνη τότε βγήκε το παλαιό δικομματικό σύστημα, στοχοποίησε τους προστατευόμενους μάρτυρες και τους χαρακτήρισε ως «κουκουλοφόρους». Αυτό έγινε στην Ελλάδα. Και σήμερα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας νομοθετεί για να σύρει στα δικαστήρια τους προστατευόμενους μάρτυρες αυτής της υπόθεσης.

Και ποιος είναι ο πρωταγωνιστής; Η καλύτερη μεταγραφή από το ΠΑΣΟΚ, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο κ. Φλωρίδης, που έχει κάνει τον ποινικό λαϊκισμό δόγμα της χώρας και ο οποίος τροποποιεί τον Ποινικό Κώδικα όποτε του «καπνίσει», αλλάζοντας τους κανόνες του παιχνιδιού, εξυπηρετώντας πολιτικές σκοπιμότητες και βεβαίως εξυπηρετώντας και τις εσωτερικές ισορροπίες μέσα στη δεξιά «πολυκατοικία».

Αναρωτιέμαι πραγματικά. Υπάρχει κανένας σε αυτή την Κυβέρνηση, σε αυτή την κοινοβουλευτική πλειοψηφία, ο οποίος να ανησυχεί για το τι αντίκτυπο έχουν όλες αυτές οι μεθοδεύσεις στην κοινωνία, τους πολίτες;

Να σας πω εγώ τι αντίκτυπο έχουν αυτές οι μεθοδεύσεις στους πολίτες; Το 98% των πολιτών, δηλαδή σχεδόν όλοι, πρώτοι με διαφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θεωρούν ότι ζουν σε μια χώρα με γενικευμένη διαφθορά. Δεν το λέω εγώ αυτό, το λέει το ευρωβαρόμετρο. Εκτός αν είναι και το ευρωβαρόμετρο καμμία αριστερίστικη οργάνωση, όπως με κατηγόρησε την προηγούμενη βδομάδα ο κ. Γεωργιάδης...

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Εσείς που πηγαίνατε στις εκλογές...

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): ...όταν αναφέρθηκα στο Συμβούλιο της Ευρώπης για το μεταναστευτικό, ότι και αυτή είναι αριστερίστικη οργάνωση. Μάλλον και το ευρωβαρόμετρο σας φταίει. 98%, λοιπόν!

Έχετε λοιπόν αντιληφθεί ότι όλοι σχεδόν στη χώρα μας πιστεύουν ότι υπάρχει γενικευμένη διαφθορά, ότι η πλειοψηφία, το 51%, πάνω από τους μισούς, πιστεύουν ότι η κατάσταση ως προς τη διαφθορά έχει χειροτερέψει τα τελευταία τρία χρόνια; Πάλι το ευρωβαρόμετρο! Έχετε αντιληφθεί ότι το 85% θεωρεί ότι οι υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου δεν διώκονται επαρκώς στην Ελλάδα; Έχετε αντιληφθεί ότι η χώρα μας βρίσκεται ανάμεσα σε εκείνες όπου η γνώμη των πολιτών όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης έχει επιδεινωθεί τον τελευταίο χρόνο, μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες, κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες; Μόνο το 40%, λιγότεροι από τους μισούς δηλαδή, πιστεύουν πραγματικά ότι η δικαιοσύνη στη χώρα μας είναι ανεξάρτητη. Έχετε αντιληφθεί ότι μόνο ένας στους τρεις πολίτες στην Ελλάδα πιστεύει ότι το κράτος δικαίου είναι επαρκώς προστατευμένο;

Τα έχετε αντιληφθεί όλα αυτά; Ή θεωρείτε ότι οι πολίτες τρώνε κουτόχορτο με όλα αυτά τα οποία συμβαίνουν; Δεν τρώνε κουτόχορτο οι πολίτες. Πώς να το κάνουμε; Και βεβαίως, δεν τρώνε κουτόχορτο οι πολίτες και στο ζήτημα των υποκλοπών.

Τι μας αποκάλυψε σήμερα το inside story; Τι μας αποκάλυψε; Ότι η δικαιοσύνη δεν κάλεσε ποτέ κρίσιμο μάρτυρα να καταθέσει. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, πρόκειται για το φυσικό πρόσωπο που πλήρωσε με προπληρωμένη κάρτα στο όνομά του για την αποστολή των μολυσμένων μηνυμάτων στον κ. Αντώνη Σαμαρά, τον κ. Νίκο Ανδρουλάκη, τον κ. Θανάση Κουκάκη και σε άλλα θύματα του «Predator».

Το δημοσίευμα σημειώνει πως οι εισαγγελείς που ερεύνησαν την υπόθεση είχαν στα χέρια τους τα πραγματικά στοιχεία του εν λόγω προσώπου από τις αρχές του 2023. Όμως δεν τον κάλεσαν ποτέ, παρ' ότι είχε κριθεί ως άμεσα εμπλεκόμενο πρόσωπο στην υπόθεση. Ποτέ δεν τον κάλεσαν να καταθέσει. Αδιανόητα πράγματα! Αδιανόητα πράγματα!

Ισχύει λοιπόν αυτό το οποίο λέει το δημοσίευμα του inside story; Και αν ισχύει, πώς είναι δυνατόν να ζητάμε από τους πολίτες να εμπιστευτούν τη δικαιοσύνη; Είναι δυνατόν μετά να πέφτουμε από τα σύννεφα με τα στοιχεία τα οποία βγάζει το ευρωβαρόμετρο για την κρίση της εμπιστοσύνης; Νομίζω πως όχι.

Σήμερα το απόγευμα -μαθαίνω ότι θα παρίσταται και ο Πρωθυπουργός- η Προεδρία της Δημοκρατίας και η Βουλή οργανώνουν ένα συνέδριο με τίτλο: «Ενδυναμώνοντας τη δημοκρατία». Ατυχής ο τίτλος, κατά τη γνώμη μου! Ατυχέστατος!

Υποκλοπές! Τέμπη! Προστατευόμενοι μάρτυρες! Πύλος!

Στον τίτλο αυτής της εκδήλωσης θα έπρεπε να υπάρχει κατ' ελάχιστον ένα μεγάλο ερωτηματικό. Διότι ενδυναμώνει τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου με αυτά που κάνει η Κυβέρνηση; Όχι, λοιπόν, κατηγορηματικά όχι! Αντιθέτως, έτσι υπονομεύεται, έτσι διαβρώνεται, έτσι αποδυναμώνεται η δημοκρατία μας.

Πριν από λίγο, άκουσα τον Υπουργό Επικρατείας, τον κ. Βορίδη, να αναφέρεται στην υπόθεση του Συνηγόρου του Πολίτη και να μας κάνει και μάθημα σεβασμού προς τις ανεξάρτητες αρχές. Ποιος; Ένας από τους βασικούς Υπουργούς μιας Κυβέρνησης η οποία προχώρησε ουσιαστικά στη δολοφονία χαρακτήρα του κ. Ράμμου της ΑΔΑΕ, γιατί τόλμησε να κάνει τη δουλειά του. Και μας κάνει μάθημα για τις ανεξάρτητες αρχές και για τον σε-

βασμό της ανεξαρτησίας τους και ζητά τη συναίνεσή μας για τον Συνήγορο του Πολίτη. Αν όντως ήθελε να υπάρξει συναίνεση, θα μπορούσε, όπως ζήτησε η Αντιπολίτευση, όπως ζήτησαν κόμματα της Αντιπολίτευσης, να προχωρήσει σε ρύθμιση για να υπάρξει ανανέωση της θητείας του σημερινού Συνηγόρου του Πολίτη, του κ. Ποττάκη, προκειμένου να μπορέσει να ολοκληρώσει τη δουλειά του και την έρευνά του. Όμως δεν ζητάει τη συναίνεση. Είναι προσχηματική αυτή η αναζήτηση της συναίνεσης από την Κυβέρνηση. Την επιβολή ζητάει, να επιβάλλει τις επιλογές της. Κι εμείς δεν πρόκειται να δώσουμε τη συναίνεσή μας σε μία Κυβέρνηση που έχει αποδείξει ότι αντιμετωπίζει ως κουρελόχαρτο τους θεσμούς, το κράτος δικαίου.

Όμως, όλη αυτή η εξαπάτηση, όλο αυτό το ψέμα, όλος αυτός ο τεχνητός εξωραϊσμός της πραγματικότητας δεν αφορούν μόνο τα ζητήματα της δικαιοσύνης και του κράτους δικαίου. Δείτε τι γίνεται και στην οικονομία. Εκεί κι αν έχουμε κατασκευή ψεύτικων «success story», εκεί κι αν έχουμε εξαπάτηση της κοινωνίας!

Τον τελευταίο καιρό ακούμε τον Πρωθυπουργό να μιλάει για το «success story» των δημόσιων οικονομικών και κυρίως ως προς τα φορολογικά έσοδα και να το αποδίδει στην ανάπτυξη και στην πάταξη της φοροδιαφυγής. Πρόκειται για καραμπινάτη εξαπάτηση των πολιτών. Ποια είναι η αλήθεια; Η αλήθεια είναι ότι η αύξηση των εσόδων οφείλεται στη διπλή αφαίμαξη της κοινωνίας. Αυτό γίνεται, πρώτον, με την κατακόρυφη αύξηση των τιμών που φτάνει μέχρι και το 30% στα βασικά είδη διατροφής. Πλήττονται, δηλαδή, κυρίως οι ασθενέστεροι και δεύτερον, με την εκτόξευση των φορολογικών εσόδων κυρίως από τους άδικους έμμεσους φόρους. Και πάλι πλήττονται πρώτοι από όλους οι ασθενέστεροι. Έχουμε εκτόξευση των φορολογικών εσόδων που φτάνει τα 17 δισεκατομμύρια από το 2021 μέχρι σήμερα, ενώ και στον προϋπολογισμό του 2025 προβλέπεται νέα αύξηση των φορολογικών εσόδων σε σχέση με το 2024 και τα μισά από αυτά τα νέα φορολογικά έσοδα θα προέρχονται από τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Ναι, λέει η Κυβέρνηση, αλλά, ξέρετε, αυτά προέρχονται από την ανάπτυξη. Πάει καλά η οικονομία και γι' αυτό έχουμε περισσότερα φορολογικά έσοδα. Μάλιστα! Αυτό μας λέει η Κυβέρνηση.

Ας δούμε, όμως, τι λένε και τα στοιχεία. Στον προϋπολογισμό του 2024 προβλεπόταν ανάπτυξη 2,9%. Πώς φαίνεται να κλείνει τελικά το 2024; Με ανάπτυξη 2,1%, πολύ κάτω από τα προβλεπόμενα. Σε σχέση με τα προβλεπόμενα, δεν θα έπρεπε αναλογικά να πέσουν και τα έσοδα από τον ΦΠΑ, αφού βασίζονται στην ανάπτυξη; Ωστόσο, συμβαίνει το αντίθετο. Τα έσοδα από τον ΦΠΑ θα είναι περισσότερα κατά 870 εκατομμύρια ευρώ. Και βεβαίως, επειδή αυτή η πολιτική είναι ταξικά άδικη, την ίδια στιγμή καλά κρατούν οι φοροαπαλλαγές και οι φοροελαφρύνσεις για το μεγάλο κεφάλαιο και τη μεγάλη ακίνητη περιουσία και βεβαίως η εξαπάτηση συνεχίζεται.

Τις τελευταίες δύο, τρεις μέρες ακούγαμε, βλέπαμε τις διαρροές από το Υπουργείο Οικονομικών που μιλούσαν για μειώσεις φόρου, λόγω του υποτιθέμενου αυτού «success story» στα έσοδα. Σήμερα, όμως, το πρωί φαίνεται ότι το Μαξίμου μαζεύει άρον άρον τις φοροελαφρύνσεις. Κοινώς «μύλος» στην Κυβέρνηση, «μύλος» και επικοινωνιακά παιχνιδάκια στην πλάτη των πολιτών.

Όμως, η εξαπάτηση έχει και συνέχεια. Την προηγούμενη εβδομάδα σε αυτή την Αίθουσα γινόταν συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως για τα αποτελέσματα της αντιπυρικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Εκεί, λοιπόν, στην ομιλία μου παρουσίασα τα επιστημονικά δεδομένα για τους τεράστιους κινδύνους που εγκυμονεί η κλιματική αλλαγή ως προς τις πλημμύρες.

Ο κ. Μητσοτάκης αποχώρησε από την Αίθουσα εκείνη την ώρα, κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου. Τα βαριέται αυτά τα θέματα, δεν τον ενδιαφέρουν. Τον απασχολούν τα μεγάλα πολιτικά διλήμματα, που αφορούν τη συγκατοίκησή του με τους άλλους ενοίκους της Δεξιάς πολυκατοικίας.

Αυτά όμως είναι τα μεγάλα. Αυτά είναι τα πολύ μεγάλα. Αυτά είναι τα ζωτικής σημασίας ζητήματα, ζωτικής με την κυριολεκτική έννοια του όρου. Αποδείχθηκε δυστυχώς αυτό με τον πλέον καταστροφικό τρόπο με τις εικόνες της βιβλικής καταστροφής που είδαμε τις τελευταίες ημέρες στη Βαλένθια στην Ισπανία. Αυτή η δυστοπία θα είναι το μέλλον μας, αν δεν δράσουμε. Και τι κάνει η Κυβέρνηση Μητσοτάκη; Απεντάσσει αντιπλημμυρικά έργα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Βλέπεις, δεν προσφέρονται αυτά για μπίζνες και για εύκολο πολιτικό κέρδος.

Θα επαναλάβω αυτό που είπα και την προηγούμενη βδομάδα εδώ, στην Ολομέλεια. Απαιτείται εθνικό σχέδιο για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, όχι προσχηματικοί κλιματικοί νόμοι για τα μάτια του κόσμου, συνολικό πλήρες εθνικό σχέδιο, με διασφαλισμένες χρηματοδοτήσεις, με ολοκληρωμένο σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών θωράκισης και μετριασμού των επιπτώσεων από τα ακραία καιρικά φαινόμενα, με έμφαση στην πρόληψη και στην αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος. Όλα αυτά όμως έχουν ως προϋπόθεση ένα κράτος σε ρόλο οδηγού, ένα αναπτυξιακό κράτος με πόρους, με ανθρώπινο δυναμικό, με δυνατότητα σχεδιασμού, ελέγχου, υλοποίησης πολιτικών και στρατηγικών σχεδίων, σε αρμονική συνεργασία με τους ΟΤΑ, για να υπάρξει πραγματική αποκέντρωση. Όλα αυτά δηλαδή τα οποία οι θιασώτες του παρωχημένου νεοφιλελευθερισμού, που μας κυβερνάνε, τα αντιμετωπίζουν ως το απόλυτο κακό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς η εξαπάτηση των πολιτών, η πλήρης περιφρόνηση προς κάθε έννοια δικαίου, η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος, η εξυπηρέτηση συγκεκριμένων οικονομικών συμφερόντων δεν φαίνεται μόνο στα πολύ μεγάλα ζητήματα, όπως αυτά στα οποία αναφέρθηκα προηγουμένως. Φαίνεται και σε αυτά τα οποία θα ονομάζαμε, κακώς βεβαίως, «μικρά», όπως αυτά τα οποία συζητάμε στο παρόν νομοσχέδιο. Διότι το σημερινό νομοσχέδιο δεν ξεφεύγει από το γενικότερο πλαίσιο της πολιτικής της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας σε όλα τα ζητήματα που άπτονται των παραγωγικών Υπουργείων. Πρόκειται για πάγια πολιτική εξυπηρέτησης μεμονωμένων επιχειρηματικών συμφερόντων.

Και, αν εδώ φαίνεται ότι έχουμε ετερόκλητες διατάξεις, οι οποίες δεν πολυταιριάζουν η μία με την άλλη και δεν υπάρχει καμμία έννοια σχεδιασμού και προγραμματισμού, αν όλα αυτά φαίνονται ασύνδετα, για την Κυβέρνηση δεν είναι καθόλου ασύνδετα, βγάζουν νόημα. Πάρτε για παράδειγμα τις διατάξεις για τους ΦΟΔΣΑ και για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Το νομοσχέδιο προβαίνει σε μια απολύτως ανορθολογική αλλαγή του χάρτη των ΦΟΔΣΑ όσο και του καταμερισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης. ΦΟΔΣΑ συγχωνεύονται τυχαία με άλλους ΦΟΔΣΑ και το Σύνταγμα για άλλη μια φορά βεβαίως γίνεται κουρελόχαρτο -θα επανέλθω σε αυτό.

Από την οπτική της κοινοβουλευτικής διαδικασίας δεν βγάζει νόημα όλο αυτό. Βγάζει νόημα όμως, αν δούμε ποιος είναι ο στόχος αυτού του φαινομενικού παραλογισμού. Η Κυβέρνηση επιδιώκει μια συγκεκριμένη μοιρασιά στην πίτα των έργων. Αυτό κάνει με τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις. Γι' αυτό εκεί που θα μπορούσαν οι φορείς να προσκομίσουν εναλλακτικά σχέδια ή να διατυπώσουν αντιρρήσεις πολύ απλά η Κυβέρνηση τους καταργεί αυτούς τους φορείς. Το μόνο που απομένει είναι η συγκεντροποίηση των πάντων στο Υπουργείο, που αναγορεύεται μοναδικός συντονιστής, αξιολογητής και κριτής των σχετικών προκηρύξεων. Αυτή είναι η αποκέντρωση την οποία εφαρμόζει η Κυβέρνηση Μητσοτάκη, όλα στο Υπουργείο.

Και μάλιστα το κάνει αυτό παραβιάζοντας για μία ακόμη φορά το Σύνταγμα της χώρας. Με το άρθρο 13 του νομοσχεδίου τίθεται ζήτημα αντισυνταγματικότητας καθώς παραβιάζεται το άρθρο 102 του Συντάγματος. Το παραβιάζετε, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, γιατί παίρνετε πίσω μια αρμοδιότητα που ήδη έχει αποδοθεί στους ΟΤΑ χωρίς να τηρείτε τις προϋποθέσεις που το ίδιο το Σύνταγμα ορίζει και έχει κρίνει το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Βέβαια δεν μπορείτε να πείσετε κανέναν ότι το κάνετε αυτό για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και αντιμετώπισης ενός πραγματικού προβλήματος. Είναι προφανές ότι και αυτό το κάνετε για να εξυπηρετήσετε τις ίδιες σκοπιμότητες, για χάρη συγκεκριμένων συμφερόντων. Και το κάνετε μάλιστα και με έναν τρόπο εξόφθαλμο θα έλεγα, γιατί στο άρθρο 13 δεν περιγράφετε αρμοδιότητες για την αντιμετώπιση άμεσου κινδύνου, αλλά επιλέγετε να πάρετε την αρμοδιότητα για τη διενέργεια διαγωνισμών. Αυτό σας ενδιαφέρει, πώς θα μοιραστεί το χρήμα στους διαγωνισμούς. Γι' αυτό παίρνετε την αρμοδιότητα στο Υπουργείο.

Δεν είναι βεβαίως η πρώτη φορά που στα πεντέμισι χρόνια της

διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας ο χώρος της ανακύκλωσης χρησιμοποιείται ως πεδίο κατασπατάλησης δημόσιου χρήματος. Να θυμηθούμε την υπόθεση με τα σπιτάκια της ανακύκλωσης; Να θυμηθούμε τότε ότι οι έλεγχοι της ΕΔΕΛ, της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου, κατέδειξαν ότι οι διαγωνισμοί γίνονταν με τέτοιον τρόπο ώστε να κερδίσει μια συγκεκριμένη εταιρεία, που τιμολογούσε τον εξοπλισμό έξι φορές ακριβότερα από άλλες αντίστοιχες προσφορές; Όλο αυτό οδήγησε και σε πάγωμα της χρηματοδότησης από την Κομισιόν. Πολιτική ευθύνη εδώ δεν υπάρχει;

Υπάρχουν και άλλα παραδείγματα που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε από το παρόν νομοσχέδιο ως παράδειγμα εξυπηρέτησης μεμονωμένων επιχειρηματικών συμφερόντων. Δείτε τι γίνεται με τα πλωτά αιολικά για τα οποία, κύριε Υπουργέ, έχουμε καταθέσει και ερώτηση. Ποιο είναι το πρόβλημα εκεί; Ότι η Κυβέρνηση συνειδητά επιλέγει να μην ολοκληρώσει το νέο ειδικό χωρικό για τις ΑΠΕ. Συνειδητά δεν εκπονεί θαλάσσια χωροταξικά σχέδια στις περιοχές που σκοπεύει να χωροθετήσει πλωτά αιολικά. Ποιους εξυπηρετεί αυτή η έλλειψη σχεδιασμού; Εξυπηρετεί τους τρεις επιχειρηματίες που θα βάλουν αυτά τα καινοτόμα πλωτά αιολικά, εν προκειμένω με βάση το σημερινό νομοσχέδιο, σε λίμνες.

Και όποιος βεβαίως τολμήσει να πει σε αυτήν εδώ την Αίθουσα ότι η χωροθέτηση των ΑΠΕ απαιτεί σχεδιασμό, απαιτεί διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες, απαιτεί δημοκρατία, μεταμορφώνεται -το έχει πει κατ' επανάληψη ο Υπουργός Περιβάλλοντος- σε αρνητή της κλιματικής αλλαγής, όποιος τολμήσει να βάλει αυτά τα ζητήματα. Θα έπρεπε ο κύριος Υπουργός να κοιτάξει δίπλα του, στην παράταξή του, στη Δεξιά, παραδίπλα στην ακροδεξιά, στους συνοδοιπόρους του στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα και εκεί θα βρει τους αρνητές της κλιματικής αλλαγής.

Αλλά, έτσι πράττει δυστυχώς η Κυβέρνηση σε κάθε πεδίο της ενεργειακής πολιτικής. Κάθε προβλεπόμενη από το ευρωπαϊκό πλαίσιο μεταρρύθμιση, κάθε αλλαγή γίνεται αφορμή για τον πλουτισμό ενός απειροελάχιστου κύκλου επιχειρήσεων προς χάριν των οποίων οι Υπουργοί δουλεύουν νυχθημερόν. Αντί να δουλεύουν για εργαλεία για έναν άλλο δρόμο για την ενεργειακή πολιτική για τη χώρα μας, όπως απεξάρτηση από ορυκτά καύσιμα και τις εισαγωγές, δρόμου ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας με εγχώρια παραγωγή με μειωμένο κόστος, έναν άλλο δρόμο για την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας και μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, έναν δρόμο για τον ενεργειακό εκδημοκρατισμό. Αντί για όλα αυτά, οι πολιτικές της Κυβέρνησης λειτουργούν με έναν μαγικό τρόπο στη χώρα μας με τα αντίστροφα ακριβώς αποτελέσματα.

Τα αιολικά έχουν καταλήξει δυστυχώς να αποτελούν τον δαίμονα κάθε περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένου πολίτη εξαιτίας της απουσίας οποιουδήποτε στοιχειώδους σχεδιασμού. Η πολιτική με τα πολύχρωμα τιμολόγια στόχευσε συνειδητά στη συσκότιση των όρων τιμολόγησης, ώστε να διατηρηθεί το κόστος ενέργειας υψηλό, όταν οι διεθνείς τιμές του αερίου είχαν πάρει την κατιούσα. Και η ΔΕΗ, που το δημόσιο μέσα από την παρουσία του σε αυτή θα έπρεπε να λειτουργεί ως μηχανισμός συγκράτησης των τιμών, είναι αυτή η οποία σέρνει τον χορό της κερδοσκοπίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Σήμερα η μεγάλη υπόσχεση της μείωσης του κόστους ενέργειας μέσα από την ενεργειακή μετάβαση συνιστά μία ακόμη εξαπάτηση και έχει οδηγήσει δυστυχώς και σε ένα νέο κύμα αποβιομηχάνισης της χώρας, ένα μπαράζ λουκέτων μεταποιητικών μονάδων, το οποίο φέρει την υπογραφή της Κυβέρνησης της ανάπτυξης, υποτίθεται, του κ. Μητσοτάκη και των Υπουργών του.

Η Αριστερά δίνει στη χώρα μας και διεθνώς τη μάχη για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης με όρους προστασίας της κοινωνίας, δικαιοσύνης, δημοκρατίας, βιωσιμότητας. Στεκόμαστε απέναντι σε όσους αντιλαμβάνονται την πράσινη μετάβαση αποκλειστικά με όρους αγοραίας κερδοσκοπίας.

Εδώ, όμως, τα πράγματα με τη συγκεκριμένη Κυβέρνηση είναι ακόμα χειρότερα. Δεν έχουμε καν μια πράσινη μετάβαση μέσω αγοράς. Είναι ακόμη χειρότερα, έχουμε πράσινη μετάβαση μέσω Μεγάρου Μαξίμου με τιμές προσδιορισμένες στο Μέγαρο Μαξίμου, με ευνοημένους από την πράσινη μετάβαση που έχουν προαποφασιστεί από το Μέγαρο Μαξίμου και είναι ελάχιστοι και δεν είναι τυχαίο, βεβαίως, αυτό. Είδαμε άλλωστε τα στοιχεία της πρόσφατης τριμηνιαίας έκθεσης του Γραφείου Προϋπολογισμού για το πώς ο όγκος των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έχει κατευθυνθεί προνομιακά σε πολύ λίγες μεγάλες επιχειρήσεις. Έχουμε, λοιπόν, την Κυβέρνηση των μεγάλων συμφερόντων, έχουμε την Κυβέρνηση των μεγάλων ανισοτήτων, έχουμε την Κυβέρνηση που επιτρέπει οι τιμές των τροφίμων να αυξάνονται με διπλάσιο ρυθμό συγκριτικά με το μέσο εισόδημα, έχουμε την Κυβέρνηση εναντίον των μικρών και μεσαίων εισοδημάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κλείσω με το εξής: Το σκάνδαλο της «NOVARTIS», το σκάνδαλο των υποκλοπών, το έγκλημα στα Τέμπη, η προσπάθεια συγκάλυψης, όλα αυτά αποτυπώνονται στην άποψη της κοινής γνώμης για τη διαφθορά, για τη δικαιοσύνη, για την ποιότητα του κράτους δικαίου στη χώρα μας και δεν γίνονται εν κενώ αυτές οι μετρήσεις. Γι' αυτό η Ελλάδα κατατάσσεται στην πεντηκοστή ένατη θέση στον Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς, σύμφωνα με τη Διεθνή Διαφάνεια, ενώ την ίδια στιγμή το κόστος της φορολογικής διαφθοράς στη χώρα μας υπολογίζεται από τον ΟΟΣΑ στα 15 με 20 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ το μερίδιο της λεγόμενης «σκιώδους» οικονομίας, της παραοικονομίας, είναι στο 20% του ΑΕΠ. Την ίδια στιγμή ο Δείκτης Οικονομικών Ανισοτήτων, ο λεγόμενος δείκτης GINI, στην Ελλάδα έχει ξεπεράσει το 30% και η χώρα είναι εικοστή πρώτη στην Ευρώπη των είκοσι επτά.

Με όλη αυτήν την εικόνα ειλικρινά θεωρώ ότι τα λόγια που είπε πριν από λίγες ημέρες ο Υπουργός Επικρατείας κ. Σκέρτσος, ότι η προσπάθεια για μια πιο δίκαιη, ελεύθερη και ευημερούσα Ελλάδα συνεχίζεται -η προσπάθεια προφανώς εννοεί της Κυβέρνησής του- είναι λόγια τα οποία μόνο ως φάρσα μπορούν να εκληφθούν στην Ελλάδα του κ. Μητσοτάκη το 2024, γιατί η Ελλάδα του κ. Μητσοτάκη έχει περάσει οριστικά στην επικράτεια της διαπλοκής οικονομικών συμφερόντων και πολιτικής εξουσίας. Η Κυβέρνηση δεν πιστεύει στους κανόνες του παιχνιδιού, έστω αυτούς τους στοιχειώδεις κανόνες μιας ευνομούμενης πολιτείας σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς, ούτε καν σε αυτούς δεν πιστεύει. Ζούμε σε μια χώρα όπου μεγάλα οικονομικά συμφέροντα πλουτίζουν με δημόσιο χρήμα. Και αυτός ο κρατικοδίαιτος καπιταλισμός -για να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους- μας κοστίζει πάρα πολύ ακριβά. Κοστίζει στην κοινωνική πλειοψηφία, κοστίζει στους πολίτες σήμερα, αλλά κοστίζει και στη χώρα γιατί υπονομεύει οποιοδήποτε μέλλον ουσιαστικής, βιώσιμης και δίκαιης αναπτυξιακής προοπτικής. Και αυτό δεν έτυχε, πέτυχε, γιατί αυτό είναι το σχέδιο της Κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε.

Πριν καλέσω στο Βήμα τον επόμενο ομιλητή, τον κ. Βασίλειο Κοτίδη, να κάνω μια ανακοίνωση. Με έγγραφό της η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων ενημερώνει τα εξής: «Σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κανονισμού της Βουλής, οι παρακάτω Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής υποβάλλουμε αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας επί των άρθρων 3, 4, 5, 6, 7 και 13 του νομοσχεδίου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων»». Υπογράφουν όλοι οι Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και για την οικονομία του χρόνου δεν θα αναγνώσω τα ονόματα.

(Η προαναφερθείσα αίτηση διεξαγωγής ονομαστικής ψηφοφορίας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΠΑΣΟΚ -ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 31/10/2024

Προς
τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Κωνσταντίνο Τασούλα

Σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κανονισμού της Βουλής, οι παρακάτω Βουλευτές της Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ υποβάλλουμε **αίτηση Ονομαστικής Ψηφοφορίας επί των άρθρων 3, 4, 5, 6, 7 και 13** του νομοσχεδίου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων».

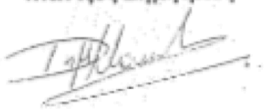
ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Μπιάγκης Δημήτριος

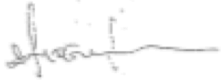
Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Καζάνη Αικατερίνη

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Λιακούλη Ευαγγελία

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Νικητιάδης Γεώργιος

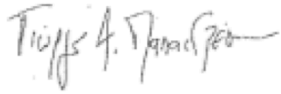
Νικολαΐδης Αναστάσιος

Πάνας Απόστολος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παραστατίδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

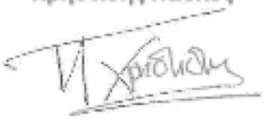
Σταρακά Χριστίνα

Χνάρης Εμμανουήλ

Χρηστίδης Παύλος

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΙΓΚΑΣ (Πρόεδρος των Σπαρτιατών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Στίγκα, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΙΓΚΑΣ (Πρόεδρος των Σπαρτιατών): Είχα ζητήσει να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ναι, από ό,τι με πληροφόρησαν, έγινε μία συμφωνία στην αρχή ότι ενώ θα μιλούσαν δύο Βουλευτές, ένας Πρόεδρος, στη συνέχεια μιλάει ένας Βουλευτής, ένας Πρόεδρος. Μετά τον κ. Κοτίδη θα μιλήσετε εσείς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η ψηφοφορία πότε θα γίνει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Αυτό θα εξαρτηθεί από την τήρηση των χρόνων, όπως ξέρετε, αύριο -δεν ξέρω αργά τα μεσάνυχτα. Παράκληση για την τήρηση των χρόνων τόσο από τους συναδέλφους όσο και από τους Αρχηγούς, αν είναι δυνατόν. Κοίταξα λίγο τους χρόνους, γιατί δεν βγαίνει αλλιώς, το Βουλευτήριο είναι το Βουλευτήριο των Βουλευτών και εγώ τουλάχιστον αυτόν τον σεβασμό δείχνω πάντα και πρέπει να επιτρέπεται και στον Βουλευτή, να δίδεται η δυνατότητα γιατί εκφράζει τον λαό ο οποίος τον έστειλε εντός του Κοινοβουλίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Έχετε δίκιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Να μην χάσουμε άλλο χρόνο, όμως. Βλέπω τώρα ότι μιλούν οι Αρχηγοί και πολύ σύντομα ζητούν τον λόγο και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και είναι σαράντα Βουλευτές. Εμένα δεν μου αρέσει αυτό, πρέπει να εκφράσω την προσωπική μου θερμή παράκληση. Τη στιγμή που μιλάει ο Αρχηγός, δεν είναι ανάγκη μετά από δύο ομιλητές, τρεις να μιλήσει και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ναι, οι Κοινοβουλευτικοί να πάμε στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ήδη μιλάμε για τον πέμπτο στο σύνολο των σαράντα Βουλευτών και η ώρα είναι 16.00' που θα πάρει τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Γιαννούλη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ένα δευτερόλεπτο επί της διαδικασίας. Εκτιμήστε, παρακαλώ -και όλοι οι συνάδελφοι στην Αίθουσα- ότι έχει πολλά άρθρα το νομοσχέδιο, πέρα από τα άρθρα που τίθενται σε ονομαστική ψηφοφορία, που είναι μία επιπλέον χρονοβόρος διαδικασία. Δηλαδή, δεν ξέρω αν μπορούμε να ψηφίσουμε η ώρα 2.00' και να υπάρχει και η διαδικασία της ονομαστικής ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τώρα αυτό δεν μπορώ να το προσδιορίσω εγώ, δεν μπορώ να το προσδιορίσω, αλλά εν πάση περιπτώσει να μην χάνουμε άλλο χρόνο, να αφήσουμε τη διαδικασία να εξελίσσεται. Και αυτό το Προεδρείο συνολικά θα το δει, θα το εκτιμήσει, θα το μετρήσει και θα αποφασίσει στο τέλος.

Ορίστε, κύριε Κοτίδη, έχετε τον λόγο -και εγώ θα λέω- για επτά λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νέο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισάγει διατάξεις που προσπαθούν για άλλη μία φορά να ισορροπήσουν ανάμεσα στην ανάγκη της χώρας για την ενέργεια και την καλύτερη δυνατή προστασία του περιβάλλοντος. Όμως, είναι μια ελλιπής ακόμα αποσπασματική προσπάθεια.

Οφείλετε να κατανοήσετε, κύριε Υπουργέ, ότι χωρίς ένα συνολικό πρόγραμμα που να δίνει λύσεις στη σύγχρονη πρόκληση φθηνής αλλά και όσο το δυνατό καθαρής ενέργειας όσα νομοσχέδια και να κατατεθούν θα δίνουν σκόρπιες και προσωρινές λύσεις.

Επειδή, όμως, έχετε ιδιαίτερη αδυναμία σε συγκεκριμένα επιχειρηματικά συμφέροντα, κάθε ρύθμιση που φέρνετε μας βάζει σε σκέψεις για το σε ποιους θα γίνει αυτή τη φορά το δωράκι. Όπως έχει δηλώσει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, στόχος σας είναι να γίνει η Ελλάδα μας η «μπαταρία της Ευρώπης». Τι σημαίνει πρακτικά αυτό; Σε τι θα ωφεληθεί ο απλός Έλληνας πολίτης που βλέπει το κόστος της ενέργειας στη χώρα μας να είναι από τα ακριβότερα στην Ευρώπη; Αντί να του δίνουμε κίνητρα για να ενισχύσουμε τον πρωτογενή τομέα, ώστε τουλάχιστον να μην πεινάσει, εσείς μετατρέπετε τη γόνιμη γη σε παραγωγό ενέργειας. Στον βωμό της θεωρίας της «μπαταρίας της Ευρώπης» σε λίγο θα εισάγουμε τα πάντα για τη διατροφή του πληθυσμού μας, εισαγωγή φθηνών και αμφιβόλου ποιότητας τροφίμων από τρίτες χώρες.

Σας πέρασε καθόλου από το μυαλό, κύριε Υπουργέ, ότι εάν υπάρξει κάποια παγκόσμια κρίση και δεν μπορούν να εισαχθούν προϊόντα τι θα τρώει ο Έλληνας; Χώρα που ακόμα και τη διατροφή των πολιτών της δεν μπορεί να την εξασφαλίσει θα εξαρτάται από άλλους συνέχεια και μέλλον δεν θα υπάρχει.

Προέρχομαι από έναν νομό της κεντρικής Μακεδονίας, την Ημαθία. Στην Ημαθία υπάρχει το όρος Βέρμιο σε σύνορα με την Πιερία, που είναι από τους πιο γραφικούς και όμορφους ορεινούς όγκους της Ελλάδος. Πρόκειται για μια ορεινή σειρά εκπληκτικής ομορφιάς που διαθέτει πλούσια χλωρίδα και πανίδα. Μάλιστα, υπάρχουν πολλά είδη τα οποία είναι μοναδικά και δεν απαντώνται πουθενά αλλού στην Ευρώπη. Δυστυχώς, σε όλη την οροσειρά έχουν ξεφυτρώσει τεράστιες ανεμογεννήτριες που, όχι μόνο χαλάνε την ομορφιά της περιοχής, αλλά δημιουργούν προβλήματα και στον ανθρώπινο παράγοντα.

Πέρα από τις δεκάδες ήδη τοποθετημένες ανεμογεννήτριες στην κορυφογραμμή του Βερμίου, θα έχουμε και νέα σοδειά, καθώς η Κυβέρνησή σας αποφάσισε πριν δύο χρόνια να κάνει ένα τελευταίο «δωράκι» στον τότε απερχόμενο Πρέσβη των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, τον κ. Τζέφρι Πάιατ. Η εφημερίδα «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» τα γράφει αυτά και το καταθέτω στα Πρακτικά. Δεν είναι από εμάς, είναι γεγονός.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κοτίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έτσι, δίνετε το Βέρμιο ώστε να αξιοποιηθεί από αμερικανικών συμφερόντων εταιρεία με έδρα το Τέξας, με την εγκατάσταση εβδομήντα νέων ανεμογεννητριών. Φυσικά και ο τότε Υπουργός σας έσπευσε άμεσα και τάχιστα να άρει τους σχετικούς περιορισμούς για την προστασία του περιβάλλοντος. Το Βέρμιο σε λίγα χρόνια λοιπόν δεν θα θυμίζει καν βουνό. Υπολογίζεται ότι πάνω από εκατόν πενήντα ανεμογεννήτριες, τεραστίων διαστάσεων, θα εγκατασταθούν σε όλο το μήκος του.

Ας μιλήσω τώρα για το περιβάλλον που τόσο κόπτεστε. Έχετε σκεφτεί τις επιπτώσεις στην τοπική χλωρίδα και πανίδα αυτής της επένδυσης; Ξέρετε ότι η ύπαρξη τόσων ανεμογεννητριών αλλάζει το μικροκλίμα της περιοχής, οδηγώντας ορισμένες ζωικές ή φυτικές μορφές σε εξαφάνιση; Αλήθεια, πώς θα μεταφερθούν εκεί πάνω αυτές οι ανεμογεννήτριες; Με την κοπή των δέντρων γιατί δεν χωρούν να περάσουν ή να περιμένουμε κάποια φωτιά, κάποια πυρκαγιά ανεξέλεγκτη;

Ας πούμε ότι άντε, αυτό δεν σας ενδιαφέρει δυστυχώς, αλλά στο Βέρμιο ζουν και άνθρωποι δεν ζουν μόνο ζώα και ούτε υπάρχουν μόνο τα φυτά. Αγροτική και κτηνοτροφική δραστηριότητα καθώς και μελισσοκομία, προφανώς, θα εξαφανιστούν. Στο Βέρμιο βρίσκεται και η Ιερά Μονή της Παναγίας Σουμελά, προσκύνημα του ποντιακού ελληνισμού, ενώ στους πρόποδες υπάρχουν η Βέροια και η Νάουσα. Ο εμποτισμός του εδάφους από τις χημικές και λιπαντικές ουσίες των ανεμογεννητριών θα δημιουργήσει πρόβλημα στον υδροφόρο ορίζοντα που μέσω του δικτύου νερού θα μεταφερθεί και στον ανθρώπινο πληθυσμό.

Στις συνεχείς εκκλήσεις και διαμαρτυρίες των κατοίκων, όχι μόνο δεν απαντάτε πειστικά, αλλά δεν ασχολείστε. Πάντως, μετά από είκοσι χρόνια -και είναι πολύ σημαντικό αυτό, το έχουμε ξαναπεί πολλές φορές- που είναι ο χρόνος ζωής των ανεμογεννητριών, οι τεράστιοι αυτοί όγκοι θα μείνουν να θυμίζουν την αδιαφορία σας για την ποιότητα ζωής της ελληνικής επαρχίας. Εκτός βέβαια αν έχετε ήδη σχέδιο για τη μεταφορά τους, πράγμα απίθανο. Άλλωστε το Βέρμιο βρίσκεται πολύ μακριά από την Αθήνα.

Κυρία Υφυπουργέ, στην Ελληνική Λύση δεν κάνουμε μόνο στείρα αντιπολίτευση. Κάθε ένας ομιλητής μας δίνει στο τέλος και τις λύσεις. Γι' αυτό είμαστε εδώ και προτείνουμε ολοκληρω-

μένες λύσεις, όσο το δυνατόν άμεσες και πρακτικές και κοστολογημένες. Οφείλουμε να προβούμε σε ενεργειακή θωράκιση του κτηριακού αποθέματος της χώρας, ξεκινώντας άμεσα με όσα κτηριακά συγκροτήματα ανήκουν στο ελληνικό δημόσιο. Πρέπει η χώρα να αποκτήσει ενεργειακή αυτονομία, που μπορεί να επιτευχθεί με την εγκατάσταση ενεργειακών πάρκων με συστήματα ανανεώσιμων πηγών, αξιοποιώντας τον ήλιο, τον άνεμο, το νερό που έχουμε άφθονο στη χώρα μας και ειδικά στα νησιά μας, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος. Τέλος, θα χρησιμοποιούμε την ενέργεια με τρόπο ορθολογικό προς όφελος του κράτους και του πολίτη.

Εμείς για όλα τα ζητήματα που αφορούν την ελληνική κοινωνία, σάς προτείνουμε λύσεις. Προφανώς, οι αγκυλώσεις, η αλαζονεία αλλά και οι ποικίλες εξαρτήσεις σας από τους μεγάλους οικονομικούς παράγοντες της χώρας μας δεν σας αφήνουν να ασχοληθείτε σοβαρά με το τι απασχολεί τον μέσο πολίτη.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ενέργεια και το περιβάλλον είναι δείκτες για το τι χώρα θα παραδώσουμε στα παιδιά μας. Θέλουμε ανεξάρτητη ενεργειακή Ελλάδα με προστασία του περιβάλλοντος ή θέλουμε να γίνουμε εν τέλει η μπαταρία της Ευρώπης και ας γίνει ό,τι θέλει με το περιβάλλον;

Η ερώτηση φυσικά είναι ρητορική. Την απάντηση την έχετε δώσει με πράξεις, κυρία Υπουργέ, δυστυχώς για την Ελλάδα και τους Έλληνες.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ σας ευχαριστώ για τη συνέπεια στον χρόνο.

Πριν δώσω τον λόγο στον Πρόεδρο των Σπαρτιατών, θα ήθελα να ανακοινώσω μερικά διαδικαστικά. Μετά από τον διάλογο που είχαμε πριν λίγο και την ενδοσυνεννόηση που εγώ έκανα, απόψε θα ολοκληρωθεί η συζήτηση επί του νομοσχεδίου. Την ώρα δεν μπορούμε να την προσδιορίσουμε. Και η ονομαστική ψηφοφορία θα γίνει αύριο, περίπου στις 11.00' το πρωί, μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης των επίκαιρων ερωτήσεων, που θα είναι 9.00' με 11.00' περίπου, όπως υπολογίζουμε από το πρόγραμμα και από τον αριθμό των ερωτώντων Βουλευτών. Αυτό το λέω για να ξέρετε, να κάνετε τον προγραμματισμό σας, καθώς υπάρχουν και πολλά άρθρα.

Απόψε, όμως, θα κλείσει όλος ο κύκλος των ομιλητών. Να πω και κάτι άλλο, στο σημείο αυτό. Επειδή ήρθε κάποιος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και μου είπε ότι υπάρχουν και κάποιοι ειδικοί λόγοι για τους οποίους ο καθένας έχει έναν προγραμματισμό. Ενώ έχουμε τηρήσει τον κανόνα να μιλάει ένας Βουλευτής και μετά ένας Πρόεδρος κόμματος, στη συνέχεια θα ακολουθήσουμε κατ' ελάχιστον να μιλούν τουλάχιστον δύο Βουλευτές και ένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Δεν ξέρω αν το δέχεστε αυτό.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Και παραπάνω Βουλευτές, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Και τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Καλό θα ήταν και παραπάνω, γιατί είναι σαράντα οι εγγεγραμμένοι Βουλευτές. Ίσως το κάνουμε και τρεις και τέσσερις Βουλευτές και ένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, αλλά κάποιος έχει έναν ειδικό λόγο. Σε αυτό, θα παίρνει το Προεδρείο την ευθύνη, αλλά να μιλάνε δυο, τρεις, τέσσερις Βουλευτές, για να μπορεί να εξαντληθεί ο κατάλογος.

Ανακοίνωσα αυτό για να το ακούσουν και οι συνάδελφοι που δεν είναι μέσα στην Αίθουσα τώρα, ότι αύριο το πρωί 11.00' περίπου, η ονομαστική ψηφοφορία που υποβλήθηκε, μέχρι στιγμής. Δεν ξέρουμε μέχρι το τέλος τι θα γίνει.

Τώρα θα καλέσω στο Βήμα τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας των Σπαρτιατών, τον κ. Στίγκα.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΙΓΚΑΣ (Πρόεδρος των Σπαρτιατών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω για άλλη μια φορά την ομιλία μου για τα εθνικά μας θέματα, που είναι θέματα που καίνε την πατρίδα μας και έρχονται περίεργες εξελίξεις για τη χώρα μας.

Πριν από λίγες ημέρες εμείς οι Έλληνες τιμήσαμε και γιορτάσαμε τη μεγάλη ημέρα του έθνους μας. Την ημέρα εκείνη που ο μεγάλος ηγέτης Ιωάννης Μεταξάς είπε το βροντερό «ΟΧΙ» στο ιταλικό τελεσίγραφο. Ένα «ΟΧΙ» που έμεινε ορόσημο στην ιστορία της χώρας μας, αλλά έμεινε και βαθιά χαραγμένο στις ψυχές όλων των Ελλήνων, όπου εδώ και χιλιάδες χρόνια ακολουθούμε πιστά τα χνάρια των προγόνων μας. Και ό,τι έχουμε καταφέρει και έχουμε κερδίσει μέχρι σήμερα, με πολύ κόπο, με πολύ αίμα και θυσίες και με ηγέτες τιτάνες, κινδυνεύουμε να το χάσουμε και κυρίως να το παραδώσουμε αμαχητί στο όνομα της απερίγραπτης ελληνοτουρκικής φιλίας και των ήρεμων νερών στο Αιγαίο.

Σε λίγες ημέρες έρχεται για επίσκεψη -και βεβαίως, θεωρούμε για μυστικές συνομιλίες- ο εκπρόσωπος των βαρβάρων, ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών Φιντάν και η από εδώ πλευρά φροντίζει -εκτός από επικύψεις- να στρώνει το έδαφος για νέα εθνική υποχώρηση, δείχνοντας σε εχθρούς, φίλους και συμμάχους ότι το διαχρονικό «ΟΧΙ», το «Μολών λαβέ» και το «Ω, παίδες Ελλήνων» αποτελούν μια μακρινή ανάμνηση που δεν συνάδει με το σημερινό προφίλ των Ελλήνων.

Όταν βλέπουμε οργανισμούς -όπως το αντεθνικό ΕΛΙΑΜΕΠ, μια πραγματική πέμπτη φάλαγγα μέσα στην ίδια μας την πατρίδα- να προτείνουν ότι η Ελλάδα πρέπει να υποχωρήσει σε 7, 8 ή και 9 ενδεχομένως ναυτικά μίλια στο Αιγαίο, η οργή μας ξεχειλίζει. Ποιον εξυπηρετούν οι εκπρόσωποι του ΕΛΙΑΜΕΠ; Είναι, άραγε, υπέρ της Ελλάδας ή υπέρ εκείνων που μας βλέπουν σαν πιόνι, έτοιμο να θυσιαστεί, για να ικανοποιήσει άλλες ατζέντες και συμφέροντα; Είναι ξεκάθαρο. Επιλέγουν τον κατευνασμό και την υποταγή, αφήνοντας πίσω τους τις βασικές αρχές της ελληνικής κυριαρχίας.

Σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και συγκεκριμένα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, έχουμε το απόλυτο δικαίωμα να επεκτείνουμε τα χωρικά μας ύδατα στα 12 ναυτικά μίλια. Αυτό δεν είναι ένα δικαίωμα το οποίο μας δίνεται απλόχερα. Είναι ένα δικαίωμα που έχουν όλοι οι λαοί και εμείς το έχουμε κερδίσει και το αξίζουμε περισσότερο από κάθε άλλον λαό. Πρέπει να αναρωτηθούμε: Γιατί να δεχθούμε να περιοριστούμε σε λιγότερα; Για να εξυπηρετήσουμε την Τουρκία, που θέλει να μας εγκλωβίσει; Που θέλει να γκριζάρει το Αιγαίο και να μας απειλεί ανοιχτά;

Ο περιορισμός στα 8 ή 9 μίλια δεν φέρνει την ειρήνη, παρά μόνο προσθέτει καύσιμα στη φωτιά του τουρκικού αναθεωρητισμού. Είναι ένα ξεκάθαρο μήνυμα αδυναμίας ότι η Ελλάδα μπορεί να υποκύψει σε απειλές και πιέσεις, να σκύψει το κεφάλι μπροστά σε έναν εχθρό που διψά για νέες παραχωρήσεις. Αυτή η υποχώρηση δεν είναι απλώς ανήθικη, είναι πλέον και επικίνδυνη. Γιατί να είναι η Ελλάδα το μοναδικό κράτος στον κόσμο που δεν μπορεί να ασκήσει τα κυριαρχικά του δικαιώματα χωρίς να αντιμετωπίζει απειλές πολέμου, χωρίς να ζει υπό την απειλή του τουρκικού casus belli;

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, η Ελλάδα -λέει- είναι έτοιμη να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, η Ελλάδα προτιμά τον δρόμο της νομιμότητας και της ειρήνης. Και πάλι, όμως, η προσφυγή στο Δικαστήριο της Χάγης δεν εγγυάται την απόλυτη δικαίωση της χώρας μας, καθώς η αποστολή του δικαστηρίου είναι ο κατευνασμός και η αμοιβαία υποχώρηση και οι παραχωρήσεις των διαδίκων. Μια Τουρκία που δεν διεκδικεί χωρίς να έχει να χάσει κάτι, ακόμη και στη Χάγη να καταφύγουμε, έχει δυνητικό κέρδος.

Η Τουρκία γνωρίζει καλά ότι το Διεθνές Δίκαιο είναι με το μέρος μας και γι' αυτό προσπαθεί να μας εκφοβίσει, να μας ωθήσει σε συμβιβασμούς που κανένας Έλληνας δεν πρέπει να δεχθεί. Όμως πού βρίσκονται οι αναφορές στη Συνθήκη της Λωζάνης, μια συνθήκη που καθόρισε τα σύνορά μας, θεμελίωσε τη δική μας κυριαρχία στο Αιγαίο και είναι αδιαπραγμάτευτη. Κάθε φορά που οι Τούρκοι και οι υποστηρικτές τους προσπαθούν να αμφισβητήσουν την ισχύ της συνθήκης προσβάλλουν όχι μόνο την Ελλάδα, αλλά και το Διεθνές Δίκαιο. Είναι απαράδεκτο, λοιπόν, να ανοίγουμε την πόρτα σε τέτοιες διεκδικήσεις και ακόμα χειρότερο να υπάρχουν θεσμοί ή οργανισμοί στην Ελλάδα που προωθούν αυτή την ανθελληνική στάση.

Πού είναι, όμως, η φωνή του λαού σε όλα αυτά; Ο ελληνικός λαός είναι αυτός που κρατάει τις αξίες και την ιστορία της πατρίδας μας ψηλά και ξέρουμε καλά τι σημαίνει εμείς οι Έλληνες να υπερασπιζόμαστε την ελευθερία και την κυριαρχία μας. Οι Έλληνες δεν θα αφήσουμε ούτε εκατοστό του εδάφους μας και ούτε μία σταγόνα από τις θάλασσές μας στα χέρια αυτών που μας βλέπουν ως έτοιμους για παράδοση, προς χάριν αναβίωσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Είναι ζήτημα εθνικής αξιοπρέπειας και αυτοάμυνας που κανένας πραγματικός Έλληνας δεν είναι έτοιμος να θυσιάσει.

Αντί, λοιπόν, να προωθούν το αφήγημα του συμβιβασμού, τα think tanks όπως το ΕΛΙΑΜΕΠ πρέπει να στέκονται στο πλευρό του ελληνικού λαού και όχι να τον υπονομεύουν εκ των έσω. Οι Σπαρτιάτες και όχι μόνο εμείς, αλλά και όλοι οι πραγματικοί Έλληνες δεν διαπραγματευόμαστε την κυριαρχία μας. Αυτά τα ημίμετρα που προωθούνται ως λύσεις είναι στην πραγματικότητα θηλιές στο λαιμό της Ελλάδας. Κι αν αυτοί οι οργανισμοί δεν έχουν το θάρρος να σταθούν στο ύψος τους, εμείς, ο λαός, θα τους υπενθυμίσουμε το καθήκον τους.

Το ερώτημα παραμένει: Ποιοι πραγματικά στέκονται δίπλα στον ελληνικό λαό και ποιοι υπηρετούν τις δικές τους ατζέντες; Κάθε φορά που ακούμε για «νέα ευκαιρία» στις ελληνοτουρκικές σχέσεις η ίδια πικρή ερώτηση έρχεται στην επιφάνεια. Πόσο κοστίζει επιτέλους αυτή η ευκαιρία για την ελληνική κυριαρχία;

Οι πρόσφατες συνομιλίες και η καλλιέργεια ενός κλίματος «συμφιλίωσης» παρουσιάζονται από κάποιους ως μια αχτίδα αισιοδοξίας, ένα βήμα προς την επίλυση των διαφορών. Όμως, ποιο είναι το τίμημα της καλής διάθεσης με έναν γείτονα που εδώ και δεκαετίες επιδιώκει όχι την ειρήνη, αλλά την εξαναγκαστική αναδιανομή των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων.

Η ιστορία μάς έχει διδάξει ότι κάθε προσπάθεια διαλόγου με την Τουρκία καταλήγει σε παραχωρήσεις από την ελληνική πλευρά και αυτή η νέα ευκαιρία δεν φαίνεται να είναι εξαίρεση. Η Τουρκία από τη δεκαετία του 1950 εφαρμόζει μια στρατηγική συνεχούς αμφισβήτησης των δικαιωμάτων μας στο Αιγαίο και σε ολόκληρη, βεβαίως, την Ανατολική Μεσόγειο. Με κινήσεις όπως οι απειλές για casus belli, η αμφισβήτηση της κυριαρχίας των ελληνικών νησιών και οι συνεχείς υπερπτήσεις πάνω από ελληνικό έδαφος, η Άγκυρα δεν αφήνει καμμιά αμφιβολία για τις προθέσεις της.

Ποια είναι, λοιπόν, η πραγματική ευκαιρία εδώ; Να υποχωρήσουμε από το δικαίωμά μας για την επέκταση των χωρικών μας υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια όπως ορίζει το Διεθνές Δίκαιο; Να υπογράψουμε συμφωνίες που θα μας αποτρέψουν από το να εκμεταλλευτούμε τα δικά μας ενεργειακά κοιτάσματα στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο; Να αποδεχθούμε μια σχέση καλής γειτονίας με αντάλλαγμα την παραχώρηση των δικαιωμάτων που με τόσους αγώνες και θυσίες έχουμε κατακτήσει;

Η νέα ευκαιρία στα ελληνοτουρκικά πρέπει να γίνει αντιληπτή από όλους ως αυτό που πραγματικά είναι, ένα μέσο για να εξαναγκάσουν την Ελλάδα να ενδώσει σε πιέσεις και να κάνει επικίνδυνους συμβιβασμούς. Είναι, λοιπόν, επιτακτική ανάγκη να αναρωτηθούμε πώς μπορεί να υπάρξει ουσιαστικός διάλογος, όταν η μία πλευρά απειλεί με πόλεμο και αμφισβητεί την κυριαρχία της άλλης. Αυτό δεν είναι διάλογος. Όλοι το καταλαβαίνουμε. Είναι μια παράλογη υποχώρηση που απειλεί το μέλλον και την ασφάλεια της χώρας μας. Τι άλλο μπορεί να είναι;

Ας σταματήσουμε να βαφτίζουμε την υποχώρηση ως ευκαιρία κι ας αναγνωρίσουμε την πραγματικότητα. Κάθε νέο άνοιγμα στα ελληνοτουρκικά δεν είναι ευκαιρία, αλλά μια μεγάλη παγίδα. Κι αυτό είναι κάτι που η Ελλάδα πρέπει να αρνηθεί με πυγμή και αποφασιστικότητα. Σε υποταγμένους όπως το ΕΛΙΑΜΕΠ των υποχωρήσεων αυτών επιβάλλεται να τεθούν όρια.

Όπως όρια πρέπει να τεθούν επιτέλους -και να το ακούσει η Κυβέρνηση- στον «cowboy» των Βαλκανίων, τον Αλβανό Έντι Ράμα και την ανθελληνική και αντιδημοκρατική συμπεριφορά του έναντι των Ελλήνων γενικότερα, αλλά και προς τον εκλεγμένο Ευρωβουλευτή Φρέντι Μπελέρη. Όχι μόνο δεν τον δέχτηκε στο γραφείο του και τον έστησε, αλλά και τον άφησαν απροστάτευτο στις ορέξεις εγκάθετων να του πετάνε γιαούρτια και να τον εξευτελίζουν. Και η Κυβέρνηση τι έκανε; Αντί να του τραβήξει το αυτί, να τον στριμώξει στη γωνία, συνεχίζει τον ήπιο διάλογο και το άνοιγμα του δρόμου για την ευρωπαϊκή ένταξη της Αλβανίας.

Βεβαίως, το κερασάκι στην τούρτα είναι ότι έχουμε ξανά επίσκεψη Ράμα στη χώρα μας, στην πρωτεύουσα της Μακεδονίας μας, στη Θεσσαλονίκη, για μια νέα φιέστα τύπου Γαλατσίου. Θα το επαναλάβω για μία φορά ακόμα. Πώς επιτρέπει η Κυβέρνηση στον Ράμα να έρχεται όποτε θέλει και να κάνει φιέστες, ετοιμάζοντας ένα νέο παραλήρημα για τη Μεγάλη Αλβανία μέσα στη χώρα μας; Πώς γίνεται αυτό; Τι νομίζει ο Αλβανός ότι είναι εδώ Κοσσυφοπέδιο, να κάνει ό,τι θέλει; Με ποιο δικαίωμα κι ως τι έρχεται εδώ στην Ελλάδα; Μήπως ετοιμάζουν σχέδια για να αναγνωριστεί αλβανική μειονότητα στη χώρα μας, όταν εμείς οι ίδιοι έχουμε εγκαταλείψει εδώ και δεκαετίες τη νόμιμα αναγνωρισμένη ελληνική μειονότητα στη Βόρεια Ήπειρο; Γιατί δεν βλέπω να ντρέπεται κανένας. Πραγματικά δεν βλέπω να ντρέπεται κανένας, καμία ελληνική κυβέρνηση.

Κλείνοντας, θα ήθελα να καταγγείλω βεβαίως και τις άθλιες μεθοδεύσεις και τις πραγματικά φασιστικές νοοτροπίες κάποιων κομματικά εγκάθετων, που παριστάνουν τους δημάρχους και τους δημοκράτες, που αποκλείουν με το έτσι θέλω τους Σπαρτιάτες από το να τιμήσουμε τους προγόνους μας καταθέτοντας ένα στεφάνι στις εθνικές επετείους. Αυτό αγαπητοί συνάδελφοι, εν ολίγοις, ξέρετε πώς λέγεται; Λέγεται ξεχαρβάλωμα των θεσμών, ανυπαρξία των νόμων. Κανένας δεν σέβεται τίποτα. Πώς αυτοί οι δήμαρχοι αποκλείουν ένα κοινοβουλευτικό κόμμα; Γιατί δεν παίρνετε θέση εδώ μέσα;

Μίλησα με τον κ. Σπανάκη, τον Υφυπουργό Εσωτερικών. Ξέρετε τι μου είπε; «Θα το κοιτάξω με το τμήμα εθιμοτυπίας». Όμως, ο κ. Σπανάκης -καλός άνθρωπος- σπεύδει βραδέως. Εδώ και μια εβδομάδα δεν μπήκε στον κόπο να μου απαντήσει. Κι όταν βλέπετε ότι κάποιος Υφυπουργός δεν απαντάει σε ένα Πρόεδρο κόμματος ή αν θέλετε σε έναν συνάδελφο Βουλευτή, αντιλαμβάνεστε ότι αυτοί οι «βλαχοδήμαρχοι» που είναι κράτος εν κράτει και τους έχει εκλέξει ο ελληνικός λαός κάνουν ό,τι θέλουν. Δεν υπάρχει τιμωρία γι' αυτούς τους ανθρώπους.

Θα το πάω λίγο παρακάτω. Αυτοί οι δήμαρχοι ήταν ο Δήμαρχος Ηλιούπολης, ο Στάθης ο Ψυρρόπουλος, ο Δήμαρχος Αγίου Δημητρίου, Στέλιος Μαμαλάκης και ο Δήμαρχος Βύρωνα, Αλέξης Σωτηρόπουλος. Για τους δύο τελευταίους δεν ξέρω. Επειδή διαμένω στην Ηλιούπολη, τον πρώτο δήμαρχο τον ξέρω εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Τι είναι ο δήμαρχος; Κλασικό ΠΑΣΟΚ. Μιλήσαμε κατά του ΠΑΣΟΚ, μας απέκλεισε ο μεγαλοδήμαρχος.

Παρεμπιπτόντως αυτός ο δήμαρχος, αγνοώντας τους δημότες που τον ψήφισαν, ανάρτησε στο δημαρχείο τη σημαία της Παλαιστίνης. Αν συμφωνούν γι' αυτήν την κίνηση οι δημότες του, δεν τον ενδιαφέρει. Αυτός ο ανεπαρκής δήμαρχος δεν ρώτησε την άλλη πλευρά που δέχτηκε επίθεση και θα έπρεπε να απαντήσει, όπως κράτος είμαστε και εμείς και θα πρέπει να απαντάμε σε όλες τις προκλήσεις που δέχεται η χώρα μας. Αυτός σήκωσε τη σημαία της Παλαιστίνης λες και είναι μαγαζί του το δημαρχείο. Επίσης, επειδή το συνδέω με το αμαρτωλό ΠΑΣΟΚ, αυτός ο δήμαρχος πριν από δύο χρόνια τον έπιασαν για ρευματοκλοπή. Του έβγαλαν ένα πρόστιμο, πήγε το πλήρωσε στο δικαστήριο και το δικαστήριο είπε: «Οκ, είσαι αθώος». Αλλά το πλήρωσε, διαπιστωμένη κλοπή.

Άρα, έρχομαι σε αυτά που έλεγα την περασμένη εβδομάδα ότι το ΠΑΣΟΚ σε όλα τα επίπεδα, είτε είναι Πρωθυπουργός, είτε είναι Υπουργός, είτε είναι διευθυντής, γραμματέας, απλό στέλεχος, δήμαρχος, την κλεψιά την έχουν στο αίμα τους. Πώς να το κάνουμε; Ορίστε τα έργα τους και αυτοί που κλέβουν, αποκλείουν εμάς τους Σπαρτιάτες. Αυτό ό,τι και να πιστεύει κάποιος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ντροπή για τους θεσμούς. Κι εγώ αν ήμουν δήμαρχος, δεν θα απέκλεια ποτέ κανένα κοινοβουλευτικό κόμμα, είτε ήταν αριστερά, δεξιά, κέντρο, οτιδήποτε. Πώς θα γίνει; Δεν σεβόμαστε τίποτα;

Μέσα σε όλα αυτά και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, είχαμε και την επίσκεψη του Γερμανού Προέδρου που ήρθε για να τιμήσει και να ζητήσει δήθεν συγγνώμη για το ολοκαύτωμα των ναζί στην Ελλάδα και ιδιαίτερα για ένα από τα πολλά στυγερά εγκλήματα, όπως αυτό που έγινε στην Κάνδανο, όπου αφανίστηκε από τον χάρτη το χωριό μαζί με τους κατοίκους του. Είχε βέβαια το θρά-

σος να πει ότι το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων θεωρείται λήξαν.

Γι' αυτό λέω πολλές φορές και θα το ξαναπώ, η Ελλάς πρέπει και επιβάλλεται να αποκτήσει άμεσα κυβέρνηση εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης, να γίνει ασπίδα στα συμφέροντα της χώρας και να μπορεί να υψώνει το ανάστημά της, λέγοντας ακόμη και στον θρασύ Γερμανό Πρόεδρο: «Είσαι ανεπιθύμητος».

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα των Σπαρτιατών)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Θα καλέσω τώρα στο Βήμα τη Βουλευτή της Νέας Αριστεράς κ. Αθανασία Αναγνωστοπούλου. Στη συνέχεια τον λόγο θα πάρει η κ. Γεωργία Κεφαλά, Βουλευτής της Πλεύσης Ελευθερίας και στη συνέχεια η κ. Αθηνά Λινού, Ανεξάρτητη Βουλευτής και μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Αριστεράς -για λόγους που εξηγήθηκαν σε εμένα-, ο κ. Τσακαλώτος, για τον μισό χρόνο εξάλλου που δικαιούται επειδή μίλησε ο Πρόεδρός του.

Κυρία Αναγνωστοπούλου, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω την ατυχία -από σύμπτωση βέβαια- να διαδέχομαι στο Βήμα τον Αρχηγό των Σπαρτιατών. Δεν είναι εύκολη η θέση μου, γιατί πώς θα αποφύγω να σχολιάσω, σήμερα όμως θα αποφύγω να σχολιάσω. Θα μπω κατευθείαν στο νομοσχέδιο.

Έχουμε ένα νομοσχέδιο-σκούπα ακόμα μια φορά, ένα νομοσχέδιο το οποίο έχει διάφορες διατάξεις που αφορούν από τη μια μεριά τη διαχείριση των αποβλήτων, τα φωτοβολταϊκά, τα πράσινα νησιά, το πρασίνισμα των νησιών και χίλιες δύο άλλες διατάξεις, εκ των οποίων οι περισσότερες στη συντριπτική πλειοψηφία -θα έλεγα- είναι διατάξεις οι οποίες έρχονται να διορθώσουν διατάξεις της ίδιας Κυβέρνησης της προηγούμενης κοινοβουλευτικής περιόδου. Διαβάζοντάς το κανείς αυτό το νομοσχέδιο, έχει την εντύπωση -σε πρώτη ανάγνωση- ότι είναι πλίνθοι και κέραμοι ατάκτως ερριμμένα. Δεν είναι, όμως, αυτό. Υπάρχει ένα νήμα που διαπερνά όλο αυτό το νομοσχέδιο, όπως και αντίστοιχα άλλα, που όσο σκούπα και να είναι, έχουν μια κεντρική ιδέα, ένα νήμα: Ιδιωτικοποίηση, η οποία περνάει μέσα από το Μαξίμου στα πάντα.

Έρχομαι στο πρώτο θέμα που αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων και μιλάμε για τους ΦΟΔΣΑ, μια ενοποίηση των ΦΟΔΣΑ σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές μέσα στις οποίες είναι και της δυτικής Ελλάδας. Και επειδή το έχω πάρα πολύ συγκεκριμένα το θέμα στο κεφάλι μου λόγω και εκλογικής περιφέρειας, της Αχαΐας, θέλω να ρωτήσω μερικά πράγματα. Με ποια λογική η Κυβέρνηση έρχεται εναντίον της τοπικής αυτοδιοίκησης, των φορέων που έχει δημιουργήσει η τοπική αυτοδιοίκηση, σχεδιασμών που έχουν γίνει επί πάρα πολλά χρόνια και φέρνει έτσι, χωρίς καμμία επιστημονική μελέτη, χωρίς καμμία διαβούλευση ξαφνική ενοποίηση των φορέων και πέρασμα βέβαια σε ιδιωτικά χέρια.

Κυρία Υφυπουργέ, επειδή σας έχουμε στείλει αυτοί οι άνθρωποι -από την τοπική αυτοδιοίκηση, από την περιφέρεια δήμων της δυτικής Ελλάδας- επιστολές με τις οποίες αντιτίθενται σε αυτές τις διατάξεις, εγώ θέλω να σας ρωτήσω ένα πράγμα. Στην Αχαΐα μετά από δεκαπέντε χρόνια τεράστιας προσπάθειας ο φορέας διαχείρισης στερεών αποβλήτων κατόρθωσε να φτάσει ένα βήμα πριν τη δημιουργία εργοστασίου επεξεργασίας αυτών των αποβλήτων, με δημόσιο χρήμα και επιμένω με δημόσιο χρήμα. Μετά από πάρα πολλές διαβουλεύσεις και προσπάθεια και αφού είχαμε διάφορα προβλήματα, φτάνουμε ένα βήμα πριν από την πηγή και με στόχο -έγιναν επενδύσεις δημοσίου και ευρωπαϊκού χρήματος- πολύ φτηνά σκουπίδια για τους πολίτες της Αχαΐας. Ερχόσαστε τώρα και κάνετε μια ενοποίηση με την Ηλεία με την Αιτωλοακαρνανία. Στην Ηλεία, δε, έχουμε έναν φορέα ο οποίος έχει φτιάξει εργοστάσιο. Έχουμε ένα εργοστάσιο το οποίο είναι ΣΔΙΤ. Στην Αιτωλοακαρνανία είναι πολύ πίσω ακόμα αυτή η περίπτωση. Σας το λένε οι άνθρωποι με όλους τους τρόπους, αντιτίθενται σε αυτήν την ενοποίηση, αντιτίθενται στην ιδιωτικοποίηση σε έναν φορέα κεντρικό, σε ένα εργοστάσιο επεξεργασίας η οποία θα γίνεται από ιδιώτες και που θα στοιχίζει ακριβά στους πολίτες.

Θέλω να έρθω σε κάτι που είπατε, κυρία Υφυπουργέ και το είδα στα Πρακτικά. Το είπατε στην επιτροπή. Είπατε ειρωνικά – απευθυνόμενη προφανώς στην Αντιπολίτευση- «οι φιλολαϊκοί προστάτες των πολιτών». Εγώ θέλω να σας κάνω μια ερώτηση. Έχουμε επιστολή από τους δημάρχους και τους φορείς να μην ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Εγώ ως Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου σε ποιους λογοδοτώ; Εσείς θα μου πείτε ότι είμαι φιλολαϊκή προστάτης των πολιτών ή εγώ πρέπει να ακούσω την κοινωνία από κάτω και αυτούς τους υπεύθυνους, οι οποίοι επί δεκαπέντε χρόνια, που τους έχει ψηφίσει η τοπική κοινωνία, τους έχει εμπιστευτεί τη διαχείριση των αποβλήτων και τη δημιουργία εργοστασίου; Και ερχόσαστε εσείς να μας ειρωνευτείτε ότι είμαστε φιλολαϊκοί προστάτες των πολιτών; Σε αυτούς λογοδοτώ, δεν λογοδοτώ σε εσάς. Και θέλετε συναίνεση; Πρέπει να συναινέσουν αυτοί.

Κοιτάξτε, όταν λέμε ότι είμαστε σε φάση πράσινης μετάβασης και πρέπει να την κάνουμε για την κλιματική κρίση, ή το βήμα θα το κάνουμε όλοι μαζί και εκεί χρειάζεται εθνικό σχέδιο και χρειάζεται εθνικό σχέδιο με πάρα πολλή διαβούλευση, με αρμοδιότητες και ενίσχυση των δήμων και των φορέων και των τοπικών κοινωνιών, ή από την άλλη μεριά γίνεται η μεγάλη ευκαιρία γι' αυτό που ζούμε τα τελευταία πολλά χρόνια.

Έχει στείλει επιστολή επανειλημμένως ο κ. Γρηγόρης Αλεξόπουλος, δήμαρχος της δυτικής Αχαΐας, ο οποίος είναι και υπεύθυνος του φορέα διαχείρισης. Ζητάει συγκεκριμένα πράγματα και λέει να μη γίνει αυτό το πράγμα.

Πάρτε πίσω τη διάταξη που αφορά την ενοποίηση των ΦΟΔΣΑ.

Δυστυχώς, τελειώνει ο χρόνος πάρα πολύ γρήγορα πάντα.

Το δεύτερο μεγάλο θέμα που αφορά τις ΑΠΕ. Αν δεν γίνει διαβούλευση, γνώμη των ΟΤΑ, των πολιτών. Τι έχουμε, τι πρόβλημα αντιμετωπίζουν οι σημερινές κοινωνίες; Αντιμετωπίζουν ένα θέμα δημοκρατίας, συνέγερσης των πολιτών από κάτω, σε ένα μείζον θέμα που είναι η κλιματική κρίση. Αντί γι' αυτό εσείς φέρνετε τους πολίτες εναντίον και λέτε μετά ότι είμαστε εναντίον της κλιματικής κρίσης και των μέτρων που πρέπει να ληφθούν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Θα δεχτούμε ποτέ ως τοπικές κοινωνίες για παράδειγμα, χωρίς καμμία διαβούλευση να στηθούν ΑΠΕ, χωρίς κανένα χωροταξικό σχέδιο, χωρίς καμμία εξήγηση, χωρίς τίποτα, όπως για παράδειγμα, τεράστιες ανεμογεννήτριες στον Πατραϊκό, έναν κόλπο ιδιαίτερα επιβαρυμένο; Δεν γίνονται αυτά. Δεν γίνονται και δεν πρόκειται να συναινέσουμε. Όχι μόνο δεν είναι διάβημα συνέγερσης της κοινωνίας από κάτω, όχι μόνο δεν έχετε ένα εθνικό σχέδιο το οποίο να συζητήσουμε και να συζητήσετε με αυτούς που τους αφορούν, αλλά έχουμε μία επιβολή από πάνω, μία στην πράξη εφαρμογή μιας νεοφιλελεύθερης πολιτικής, η οποία είναι άνευ προηγουμένου.

Κλείνω -και συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε-, με μισό δευτερόλεπτο. Ο κ. Καζαμίας το πρωί στην ομιλία του για το πρασίνισμα των νησιών, που εννοείται ότι όλοι είμαστε υπέρ καθώς ξέρουμε τι γίνεται στα νησιά, έθεσε μερικά ερωτήματα για τον Πόρο. Δεν έχω ακούσει ακόμα απάντηση και είναι ένα κραυγαλέο παράδειγμα για το τι γίνεται. Εκεί γίνεται δώρο από τη «MASDAR», την εταιρεία των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων.

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους μιλάει για κάποια λεφτά, που πρέπει να δώσει το δημόσιο. Θα δώσει; Δεν θα δώσει; Τι γίνεται με αυτή την περίπτωση; Όταν εσείς μας λέτε συνέχεια -το περάσατε και σε νόμο- ότι τα κόμματα πρέπει να καταθέτουν κοστολογημένα προγράμματα, εδώ πάμε να ψηφίσουμε κάτι που δεν θα ήμασταν εναντίον για το πρασίνισμα των νησιών χωρίς να ξέρουμε τι γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε, κυρία Αναγνωστοπούλου.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Θα είχα να πω πάρα πολλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σίγουρα.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη και ευχαριστώ για την ανοχή σας. Αλλά το μείζον θέμα είναι ότι βρισκόμαστε εδώ και πάρα πολλά χρόνια στο κατώφλι, αυτού που ονομάζεται πράσινη μετάβαση. Δεν μπορεί να γίνει

πράσινη μετάβαση, χωρίς να έχουμε δημοκρατική διαβούλευση στη βάση της κοινωνίας και κυρίως στους ενδιάμεσους που είναι οι ΟΤΑ.

Ενισχύστε τους ΟΤΑ. Αυτό είναι το πρώτο μέλημα για να πάμε παρακάτω.

Ευχαριστώ και συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μην ευχαριστείτε εμένα, αλλά τους συναδέλφους, οι οποίοι δεν ξέρω τι ώρα θα μιλήσουν και αν θα μιλήσουν.

Δεν βλέπω κάποιον πολύ παλαιό εδώ. Αλλά να θυμίσω ότι παλαιότερα δεν εξαντλείτο ο κατάλογος. Υπήρχε ώρα λήξης και μέχρι εκεί που έφτανε ο κατάλογος. Και μάλιστα πολλές φορές για να ολοκληρωθεί, οι τελευταίοι μίλαγαν τρία λεπτά. Εγώ έτυχε πολλές φορές να βρίσκομαι σε αυτήν την κατηγορία.

Γι' αυτό λοιπόν παράκληση θερμή, προσδιορίστε τον χρόνο γιατί είναι εις βάρος των συναδέλφων. Μίλησε ο έκτος εκ σαράντα Βουλευτών και πόσων ακόμα Προέδρων Ομάδων και Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

Όπως έχω προαναγγείλει τον λόγο τώρα έχει η Βουλευτής της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Γεωργία Κεφαλά για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι μεγάλο το θέμα γι' αυτό δεν προλαβαίνουμε να μιλήσουμε όσο θα θέλαμε.

Να ξεκινήσω με κάτι που μου έκανε μεγάλη εντύπωση από την ομιλία του Πρωθυπουργού, όταν ήρθε να μας ενημερώσει για τις φωτιές. Χρησιμοποίησε τη φράση «κουλτούρα εκκένωσης» και αναφερόταν βέβαια στο 112, το πολύ χρήσιμο εργαλείο, το οποίο όμως σε καμμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί κουλτούρα, κύριε Πρωθυπουργέ. Διότι η κουλτούρα, αν ανοίξετε οποιοδήποτε λεξικό, θα δείτε ότι λέει για καλλιέργεια πνεύματος, για επαναλαμβανόμενες συνήθειες από μια συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων, για ανύψωση του πνεύματος και για οφέλη στις συνήθειες που προκύπτουν από την κουλτούρα, επαναλαμβανόμενα και σταθερά. Και σίγουρα η κουλτούρα εκκένωσης δεν είναι κουλτούρα. Και αυτή είναι ίσως η διαφορά της Αντιπολίτευσης με την Κυβέρνηση. Γιατί εσείς μιλάτε για κουλτούρα εκκένωσης, δηλαδή έχετε εκπαιδεύσει τον κόσμο να αποφεύγει τον κίνδυνο, να κλείνει τα παράθυρα, να αποφεύγει τις πλημμύρες και είσαστε ικανοποιημένοι με αυτό. Εμείς δεν είμαστε ικανοποιημένοι με αυτό. Και θα προτιμούσαμε να μιλάμε εν ολίγοις για κουλτούρα πρόληψης και κουλτούρα πρόνοιας. Αυτό παλεύουμε να πούμε σε όλη αυτή τη διάρκεια της συζήτησης, γιατί η εποχή που αγνοούσαμε τη δύναμη της φύσης ή απλά προσευχόμασταν για να αποφύγουμε τις συνέπειες, έχει περάσει ανεπιστρεπτί.

Βλέπουμε δυστυχώς την τρίτη σε μέγεθος πόλη της Ισπανίας η οποία έχει χτιστεί στις εκβολές ενός ποταμού. Είναι απόλυτα φυσικό να έχει αυτά τα τετρακόσια πλημμυρικά φαινόμενα που έχει όλα αυτά τα χρόνια. Και πρέπει να φύγουμε από αυτόν τον παραλογισμό κάποια στιγμή. Να σεβαστούμε. Αυτό ακριβώς είναι κουλτούρα.

Υπάρχουν βέβαια λαοί, που είχαν μια εξαιρετική συνεργασία με τη φύση και φροντίσαμε να τους καθαρίσουμε και να τους βγάλουμε από τη μέση και υπάρχουν και λαοί στη Βόρεια Ευρώπη οι οποίοι έχουν μια πολύ καλή παράδοση σε καλές πρακτικές. Και εφόσον δεν έχουμε ιδέες -όπως λέτε δεν έχει ιδέες ούτε η Αντιπολίτευση ούτε εσείς φυσικά έχετε ιδέες-, αντιγράψτε τουλάχιστον. Αντιγράψτε αυτά που γίνονται χρόνια στο εξωτερικό. Γιατί μιλάμε για χώρες που έχουν συμμάχους και αρωγούς τους πολίτες, γιατί έχουν φροντίσει να τους εκπαιδεύσουν κατάλληλα και χωρίζουν τα απορρίμματά τους ακόμα και σε τριάντα κατηγορίες. Αυτό και αν είναι κουλτούρα. Σουηδία, Γερμανία, Αυστρία, Ολλανδία σχεδόν μηδενικές ταφές, ενεργειακή ανάκτηση από τα απόβλητα που γίνονται ηλεκτρισμός και θέρμανση, παραγωγοί και διανομείς προϊόντων οι οποίοι είναι υπεύθυνοι κιόλας να συλλέγουν και να ανακυκλώνουν τις συσκευασίες των προϊόντων τους. Και βέβαια εκπαίδευση του κοινού, όπως είπα πριν.

Αυτό γίνεται λοιπόν κουλτούρα και αυτό θα μπορούσαμε να σεβαστούμε αν το φέρνατε εδώ ή να μας το προτείνατε, γιατί μαζί με τις αυστηρές ποινές και τη διαφάνεια μπαίνει βαθιά στη συνείδηση των πολιτών. Βέβαια, ταυτοχρόνως, οι τοπικές αρχές υποστηρίζονται επαρκώς -στο εξωτερικό λέμε πάντα- σε πόρους και τεχνογνωσία. Δεν είναι υποστελεχωμένες και με οικονομικά προβλήματα, όπως και με προβλήματα διοίκησης όπως έχουμε εδώ, αλλά σχεδιάζουν λύσεις με αυτόν τον τρόπο, ευαισθητοποιώντας και εμπλέκοντας άμεσα τους πολίτες. Και έτσι έχουν αποτέλεσμα. Όχι κεντρική ανάληψη δράσεων χωρίς την ανάπτυξη ικανοτήτων και τεχνογνωσίας στις τοπικές αρχές που δημιουργεί εξάρτηση φυσικά και εμποδίζει τη δυνατότητα των δήμων να είναι αυτοδύναμη μακροπρόθεσμα. Γιατί ουσιαστικά αυτό θέλετε, την αδυναμία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Να μη μιλήσουμε για το τέλος ταφής και τελικά αν θα επιβαρύνει τους πολίτες μέσω μετακύλισης του κόστους στους δημότες, μέσω αυξήσεων στα τέλη αποκομιδής. Γιατί κάπου εκεί θα καταλήξει. Πολλοί φορείς που διαχειρίζονται απόβλητα δεν έχουν λάβει καν πληροφορίες -μας τα είπανε αυτά- και ενημέρωση σχετικά με τις διαδικασίες και την εφαρμογή του τέλους.

Λένε πως υπάρχουν μεγάλες ασάφειες και δυσκολίες στην εφαρμογή των διαδικασιών υποβολής στοιχείων και πληρωμών.

Και οι δήμοι, βέβαια, αναφέρουν πως δεν έχουν επαρκείς πόρους για την εφαρμογή του άρθρου. Και, όπως και για το άρθρο 10, πάνω απ' όλα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι ΟΤΑ θα εξασφαλίσουν πρώτα πόρους και τεχνογνωσία. Η σύσταση ενός κέντρου κατάρτισης, λοιπόν, και παροχής τεχνογνωσίας σε δήμους και ΦΟΔΣΑ είναι απαραίτητη. Και τα ερωτήματα, βέβαια, για τις διαδικασίες και τη διαφάνειά τους είναι πολλά. Ποια ακριβώς διαδικασία θα ακολουθηθεί για τη σύναψη προγραμματικής σύμβασης με την Κεντρική Ένωση Δήμων της Ελλάδας και τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης; Δεν το γνωρίζουμε.

Γιατί η χρηματοδότηση των δράσεων βασίζεται αποκλειστικά στους πόρους του τέλους ταφής, ενώ ξέρουμε τη δυσλειτουργία που διέπει το συγκεκριμένο και αυτό είναι βέβαιο ότι θα περιορίσει τη βιωσιμότητα των προγραμμάτων ανακύκλωσης; Αν οι πόροι είναι περιορισμένοι ή μειωθούν για κάποιο λόγο οι δράσεις για την ανακύκλωση και τα απόβλητα θα επηρεαστούν αρνητικά. Δεν περιλαμβάνονται συγκεκριμένοι μετρήσιμοι στόχοι για την ανακύκλωση ή διαδικασίες αξιολόγησης της προόδου που γίνονται. Οπότε χωρίς αυτό η αξιολόγηση των δράσεων είναι αδύνατο να παρακολουθηθεί και να ελεγχθεί.

Τι γίνεται αν οι ΟΤΑ δεν συνεργάζονται; Επίσης αυτά τα φαινόμενα είναι συχνά. Όπως είναι διατυπωμένο το άρθρο, λογικά μπορούν να μπαίνουν μέσα οι ιδιωτικές εταιρείες, όποτε το αποφασίσει η κεντρική διοίκηση. Ποιος θα έχει την εποπτεία; Οι εταιρείες θα πληρώνονται με έσοδα των δήμων που εισπράττουν το τέλος ταφής;

Υπάρχουν προβλήματα, λοιπόν, στη χρηματοδότηση από τα έσοδα του τέλους ταφής, τα οποία πρέπει να είναι επαρκή για να καλύψουν τις ανάγκες όλων των εμπλεκόμενων δήμων. Και υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο οι διαθέσιμοι πόροι να μην είναι αρκετοί.

Και βέβαια υπάρχουν οι ειδικές ανάγκες ορεινών και νησιωτικών δομών. Τα ειδικά μέτρα που αναφέρονται για τους ορεινούς και νησιωτικούς δήμους με μικρό πληθυσμό ενδέχεται να απαιτήσουν πρόσθετους πόρους και εξειδικευμένες προσεγγίσεις για την υλοποίηση των δράσεων ανακύκλωσης. Αντιγράψτε άλλες χώρες. Δείτε τι κάνουν οι Κανάριοι Νήσοι -ας πούμε- ή η Ιταλία.

Και επιτέλους, διαφάνειες στις διαδικασίες διαγωνισμών. Η εφαρμογή διαδικασιών, που είναι απολύτως διαφανείς και προσβάσιμες στο κοινό, θα βοηθούσε στην αποφυγή παρερμηνειών και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών. Μοντέλα πάλι στις άλλες χώρες υπάρχουν πολλά, όπως η Σουηδία, που υιοθετούν ιδιαίτερα αυστηρά μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας στις δημόσιες συμβάσεις. Αντιγράψτε.

Ολοκληρώνω κύριε Πρόεδρε. Πώς μπορεί να πειστεί εν τέλει ο Έλληνας πολίτης και να μυηθεί στην περιβαλλοντική κουλτούρα όταν άναρχα επιβάλλονται ΑΠΕ χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό, αξιολογική εκτίμηση των αναγκών των πολιτών των καλλιεργήσιμων εκτάσεων, την εκτίμηση του τοπικού τουρισμού της κάθε περιοχής και βέβαια, την αισθητική, κιόλας, της κάθε περιοχής;

Απεξάρτηση της οικονομίας από τις εκπομπές ρύπων ορυκτών καυσίμων είναι απαραίτητη -το ξέρουμε όλοι- αλλά δεν θα πρέπει

να αυξηθούν οι ιδιωτικές δαπάνες, δεν μπορεί να το επωμιστεί και αυτό ο πολίτης και μάλιστα προς όφελος μεγάλων συμφερόντων. Έτσι θα εκπαιδεύσετε τους πολίτες; Με αυτόν τον τρόπο; Μοιράζοντας εκατομμύρια στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και σε διάφορες πράσινες εταιρείες αδιαφανώς; Αυτό είναι το σχέδιο για να σας εμπιστευθεί και να συνδράμει ο Έλληνας πολίτης; Γιατί χωρίς αυτόν δεν θα σχεδιαστεί τίποτα σωστά.

Στον Πατραϊκό Κόλπο και στις διαμαρτυρίες των κατοίκων απαντάτε ότι έχετε πάρει άδεια από την Εφορία Αρχαιοτήτων. Μα, δεν σας λένε αυτό. Σκύψτε πάνω από τα προβλήματα. Πως θα σας εμπιστευτούν με παραβάσεις του Εθνικού και Ενωσιακού Δικαίου, αναφορικά με την προμήθεια πολυκέντρων ανακύκλωσης με χρηματοδότηση από τον ΕΣΠΑ; Θα σας εμπιστευθεί ο πολίτης, βλέποντας τεράστιους σταθμούς φωτοβολταϊκών στον Ευβοϊκό Κόλπο και στις ακτές της Βοιωτίας, με την έλλειψη προγραμματισμού ανάπτυξης συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, με την εκβιαστική τηλεθέρμανση με φυσικό αέριο; Ή φυσικό αέριο ή τίποτα;

Αντιγράψτε, λοιπόν, άλλες πρακτικές που μπορεί να είναι το κλειδί και για την επιτυχία του άρθρου 27α και γενικά για τη διαχείριση των αποβλήτων στην Ελλάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε, όμως, σας παρακαλώ, γιατί ξεφύγατε πολύ από το χρόνο.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είχε πει ο μέγας Χάρρυ Κλυνν το περίφημο τραγούδι: «Κουλτούρα να φύγουμε». Εσείς, όμως, το πήρατε κυριολεκτικά, ενώ εκείνος έκανε σάτιρα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Να καλέσω τώρα στο Βήμα την Ανεξάρτητη Βουλευτή κ. Αθηνά Λινού και στη συνέχεια τον λόγο θα πάρει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Αριστεράς κ. Τσακαλώτος.

Ορίστε, κυρία Λινού, έχετε το λόγο.

ΑΘΗΝΑ ΛΙΝΟΥ: Θα προσπαθήσω για επτά λεπτά, κύριε Πρόεδρε. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τον χρόνο.

Αγαπητοί συνάδελφοι, κυρία Υπουργέ, καλούμαστε σήμερα να ψηφίσουμε για ένα νόμο με 84 άρθρα. Θα επαναλάβω αυτό για το οποίο μίλησε ο συνάδελφος πριν από λίγο, θεωρώ ότι είναι αρκετά ετερόκλητα και είναι κυρίως τροπολογίες προηγούμενου νόμου, που η ίδια η Κυβέρνηση νομοθέτησε μεταξύ του ‘20 και του ‘21.

Το μόνο κοινό που βλέπω στα άρθρα είναι η λέξη «περιβάλλον» και πιθανόν η λέξη «διαχείριση». Το θέμα που συζητήθηκε εκτενώς για τη σχέση σε αυτήν τη διαχείριση μεταξύ δήμων και κεντρικής κυβέρνησης νομίζω ότι έχει αναπτυχθεί πολύ.

Εγώ θα μιλήσω για τη διαχείριση των αποβλήτων. Δεν θα ασχοληθώ με τη διαχείριση και την παραγωγή ενέργειας, παρ’ ότι είναι πολύ ενδιαφέρουσα στο επίπεδο του περιβάλλοντος ούτε στα δύο, τρία άρθρα που αφορούν τη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος με τη μορφή των λατομείων ή στο κτιστό περιβάλλον.

Υπάρχει και ένα θέμα που αφορά τη διαχείριση του νερού, αλλά όχι της προστασίας του νερού από ρυπαντές, κυρίως το θέμα της παροχής νερού.

Όλα αυτά ενώνονται σαν αποτελέσματα της ανθρώπινης δραστηριότητας, η οποία παράγει και διαχειρίζεται αγαθά, τα οποία έχουν, όμως, ανεπιθύμητα παράγωγα και υπολείμματα.

Ο ρόλος του ανθρώπου, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μετά τη δημιουργία του ήταν να απολαύσει και να διαχειριστεί το περιβάλλον με σύνεση και ωριμότητα, πράγμα που δεν φαίνεται να επιδεικνύουμε, όχι ως ιδιοκτήτης. Και θα έπρεπε να υπάρχει ένα όραμα για το πώς διαχειριζόμαστε το περιβάλλον με σύνεση και ωριμότητα, το οποίο δεν το βλέπω στο παρόν νομοσχέδιο.

Πώς, δηλαδή, θα προφυλαχθούμε από τις ίδιες τις δικές μας δραστηριότητες; Τι θα κάνουμε με τα απόβλητα που δημιουργούμε και από τα οποία πιθανόν κινδυνεύουμε; Και μιλάω πιο πολύ για βιομηχανικά απόβλητα, για ιατρικά και βιολογικά απόβλητα, για τοξικά απόβλητα, ακόμη και για ραδιενεργά ιατρικά χρησιμοποιούμενα απόβλητα -ευτυχώς μόνο γι’ αυτό στη χώρα μας- στα οποία δεν αναφέρεται το παρόν νομοσχέδιο. Αναφέρεται κυρίως στις συσκευασίες και κυρίως στις συσκευασίες τροφίμων, πιθανόν και φυτοφαρμάκων και κάποιων λιπασμάτων, όταν ο ΟΗΕ λέει ότι στον κόσμο ολόκληρο παράγονται κάθε χρόνο ένα δισεκατομμύριο τόνοι αποβλήτων τροφίμων.

Και τι λέει για όλα αυτά ο ΟΗΕ και τι λέει για τη χώρα μας; Λέει ότι το μεγαλύτερο μέρος των αποβλήτων, παρά αυτό που δήλωσε ο Υπουργός ότι δεν μπορούμε να κάνουμε πολλά πράγματα για τους καφέ κάδους, είναι οικιακά απόβλητα. Σύμφωνα πάλι με τον ΟΗΕ -και θα καταθέσω τις μελέτες που είναι και πρόσφατες δημοσιεύσεις του ‘24- ο κάθε Έλληνας, ο καθένας μας, το κάθε άτομο παράγει εκατόν είκοσι κιλά απόβλητα τροφίμων. Είμαστε η τέταρτη χειρότερη χώρα στην Ευρώπη. Περισσότερο από εμάς παράγει μόνο η Μάλτα και η Πορτογαλία. Και ισοβαθμούμε με τη Σερβία. Αντίθετα σε πιο προηγμένες χώρες, που δεν είναι οι καλύτερες στην Ευρώπη, όπως η Φινλανδία, η Ολλανδία, η Ισπανία, η Σουηδία παράγουν ογδόντα κιλά το χρόνο, ενώ μερικές λιγότερα από εξήντα, δηλαδή λιγότερα από τα μισά δικά μας.

Υπάρχει λύση; Νομίζω ότι όπως και στην ιατρική πάντα τονίζω ότι η μόνη λύση είναι η πρόληψη και όχι η θεραπεία και εδώ το ίδιο πρέπει να κάνουμε. Δηλαδή, πρέπει να προλάβουμε και τη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων και να θυμηθούμε ότι οι συσκευασίες τους αν δεν διαχειριστούν κατάλληλα μολύνουν το νερό, οδηγούν σε λέμφωμα και λευχαιμία.

Αυτές είναι μελέτες οι οποίες είναι δικές μου και έχουν συζητηθεί στο Αμερικανικό Κογκρέσο και έχουν αποσυρθεί μερικά φυτοφάρμακα γι’ αυτόν τον λόγο. Αλλά πρέπει να προλάβουμε την παραγωγή των τροφίμων που τα χάνουμε, που τα πετάμε και τα μετατρέπουμε σε σκουπίδια και το ίδιο κάνουμε και για τη συσκευασία τους.

Η ανακύκλωση είναι μια παροδική και όχι οριστική λύση. Πρέπει να θυμόμαστε ότι σε αυτό που προτείνει η Κυβέρνηση -να έχουμε καφέ κάδους εκεί όπου γίνεται μεγάλη διαχείριση τροφίμων, δηλαδή στις πηγές δημιουργίας τους, και η καθυστέρηση τοποθέτησης σε κονσέρβες ή σε άλλους τρόπους- μόνο το 30% είναι εκτός οικιακής χρήσης. Υπάρχει λύση;

Η μόνη λύση είναι η αλλαγή συμπεριφοράς και θα πούμε αμέσως εκπαίδευση και παιδεία, αλλά η παιδεία αργεί. Ουσιαστικά πρέπει να υπάρξουν κίνητρα για τις οικογένειες, κίνητρα για τους δήμους, σωστή επικοινωνία. Χρειαζόμαστε οπωσδήποτε έναν καινούργιο νόμο που θα νομοθετήσει και αλλαγή στην παιδεία μας και σοβαρές βελτιώσεις με υπουργικές αποφάσεις που θα επικεντρωθούν στην αλλαγή συμπεριφοράς του πληθυσμού, γιατί αλλιώς, μόνο με τιμωρίες, δεν μπορούμε να λύσουμε τα θέματα.

Επίσης, είναι απαραίτητο -και θα καταθέσω και ένα άλλο άρθρο του ΟΗΕ- να αλλάξουμε διατροφικό μοντέλο. Αυτή τη στιγμή υπολογίζεται ότι το 2050 θα κατοικούν τη γη δέκα δισεκατομμύρια άνθρωποι, οι οποίοι λόγω της κακής διατροφής θα υπομένουν έντεκα εκατομμύρια θανάτους τον χρόνο και παράλληλα θα έχουμε αδυναμία παραγωγής τροφίμων κατάλληλων για τους ανθρώπους, γιατί θα καταστρέψουμε ένα μέρος της καλλιεργήσιμης γης με διάφορους τρόπους -περιλαμβανομένων των ανεμογεννητριών- και θα καταστρέψουμε και τη βιοποικιλότητα και έτσι δεν θα μπορούμε να παράγουμε φυτικά τρόφιμα που θα είναι κατάλληλα για τον άνθρωπο.

Ας στοχεύσουμε σε ένα νέο όραμα το οποίο θα προστατεύει και την υγεία μας και το περιβάλλον ταυτόχρονα. Ας έχουμε τουλάχιστον επιτέλους έναν νόμο που θα οδηγεί σε περιορισμό της κατανάλωσης και στη δημιουργία ή παραγωγή κατάλληλων τροφίμων για τον άνθρωπο.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αθηνά Λινού καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Αριστεράς κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μου βάλετε χρόνο έξι λεπτά συν τρία συν ένα. Θα τον πάρω όλο μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Όχι, δεν είναι δικαίωμα αυτό.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Πώς δεν είναι; Ο μισός χρόνος είναι. Δεν έχω τον μισό χρόνο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Η δευτερολογία, κύριε Τσακαλώτε, λέγεται δευτερολογία. Πρέπει να προηγείται η πρωτολογία. Τώρα, αν κάνουμε μερικές φορές μία κατάχρηση, την κάνουμε όταν υπάρχει ευχέρεια. Αν εσείς θεωρείτε ηθικό να πάρετε το έξι συν τρία συν ένα, ορίστε να το πάρετε. Εγώ από τον Κανονισμό υποχρεούμαι να σας βάλω έξι λεπτά.

Κι επειδή έγινε μία, από την πλευρά σας...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Δεν το έχω ξανακούσει από κανέναν Πρόεδρο, ότι παίρνει ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος τον μισό χρόνο! Από το 2012, είστε ο πρώτος που το λέει αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εσείς, κύριε Κόκκαλη, το έχετε ξανακούσει ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος παίρνει τον μισό χρόνο όταν μιλάει...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Αν προηγηθεί ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, δεν παίρνει ο κοινοβουλευτικός....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον μισό χρόνο.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Αυτό είπα! Άρα έξι συν τρία συν ενάμισι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Είπαμε, η πρωτολογία και η δευτερολογία...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Καλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κοιτάξτε, όπως σας είπα, για να εξυπηρετήσουμε όλοι οι Προεδρεύοντες πολλές φορές δίνουμε και τον χρόνο της δευτερολογία σας. Όταν, όμως, έπονται οι κοινοβουλευτικοί και θα φτάσουν τα μεσάνυχτα και σας κάνω διευκόλυνση, κύριε Τσακαλώτε, και, αντί του ευχαριστώ, βλέπω αντίθετα...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ποια διευκόλυνση μου κάνετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ξεκινήστε, παρακαλώ.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Θα ήθελα να αρχίσω την ομιλία, κυρία Υπουργέ, με μια ερώτηση που νομίζω ότι είναι ειλικρινής. Θεωρείτε ότι πλησιάζουμε -οι Έλληνες, οι Ευρωπαίοι, οι Αμερικάνοι, όλοι στον πλανήτη τον στόχο- να μην αυξηθεί παραπάνω από δύο βαθμούς κελσίου η θερμοκρασία του πλανήτη σε σχέση με την προβιομηχανική περίοδο; Γιατί αυτός είναι ο στόχος και στόχος όλων. Πλησιάζουμε; Ναι ή όχι; Νομίζω ότι όλοι οι επιστήμονες και όλοι οι ειλικρινείς πολιτικοί λένε: Όχι, δεν τον πλησιάζουμε.

Το επιχείρημά σας εδώ είναι ότι αυτό το νομοσχέδιο βοηθάει για να φτάσουμε; Και γιατί δεν πλησιάζουμε; Κάνετε ένα νομοσχέδιο που έχει αποσπασματικά πράγματα, που έχουν μια λογική -και θα έρθω σε αυτό-, χωρίς να μας πείτε ποιος στόχος είναι το όραμά σας και πώς θα πλησιάσουμε αυτόν τον στόχο όταν αποκλίνουμε. Όπως, επίσης, θα πρέπει να έχουμε μια ανάλυση γιατί εσείς θεωρείτε ότι αποκλίνουμε. Κάποιος λόγος θα υπάρχει ότι η Ελλάδα αποκλίνει από αυτόν τον στόχο.

Ο βασικός λόγος είναι ότι και εσείς και οι κυρίαρχες δυνάμεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεστε στην πράσινη μετάβαση, για να είναι μια ευκαιρία για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Το αφήγημά σας είναι ότι θα έχουμε έναν πράσινο καπιταλισμό. Όμως δεν προκύπτει από πουθενά ότι ο ιδιωτικός τομέας έχει αυτή τη δυνατότητα και μπορεί να το πάρει σοβαρά, για πάρα πολλούς λόγους.

Αυτό που μας κάνει η κλιματική κρίση είναι να μας θυμίσει ότι μερικά πράγματα στη ζωή, στον πλανήτη τα έχουμε από κοινού, είναι δικά μας και άρα εμείς πρέπει να αποφασίζουμε το πώς αντιμετωπίζουμε τη γη, τα ποτάμια, τις λίμνες, όλους τους φυσικούς πόρους. Δεν είναι θέμα ιδιωτικών επιχειρήσεων και ιδιοτέλειας. Είναι θέμα συλλογικών αποφάσεων για πράγματα που ανήκουν σε εμάς. Γι' αυτό όλοι οι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης βάζουμε το θέμα της δημοκρατίας.

Θα έπρεπε να βάλουμε, όμως, και ένα άλλο θέμα. Πιστεύετε ότι θα φτάσουμε στον στόχο χωρίς να αντιμετωπίσουμε το κοινωνικό θέμα, χωρίς να αντιμετωπίσουμε την ανισότητα; Θα πείσουμε τον κόσμο, τον ελληνικό λαό, να πάρει στα σοβαρά την πράσινη μετάβαση με τέτοια ανισότητα που υπάρχει; Μπορεί ένας κόσμος που υποφέρει να ασχοληθεί σοβαρά με αυτά τα ζητήματα; Δεν μπορεί!

Γιατί έγιναν τα «κίτρινα γιλέκα» του Μακρόν; Από οικολογική άποψη η αύξηση στην τιμή του πετρελαίου έχει μία λογική, γιατί οικονομάς στο πετρέλαιο και γίνονται πιο ανταγωνιστικές οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Όμως, αν είσαι σε ένα μικρομεσαίο χωριό ή σε μία πόλη στη Γαλλία, που δεν είσαι παριζιάνος και δεν έχεις το μετρό και θα πρέπει να πας με το δικό σου αυτοκίνητο να πάρεις τα ψώνια, να πας τα παιδιά στο σχολείο, να πας στη δουλειά σου, είναι σαν να σου λέει η ελίτ του Παρισίου: «Εμείς είμαστε οικολόγοι, αλλά θα τα πληρώσετε εσείς».

Συνεπώς, ποιος θα πληρώνει την πράσινη μετάβαση; Είναι κυρίαρχο ζήτημα, εάν σοβαρά θέλετε να αντιμετωπίσετε την πράσινη ατζέντα.

Χρειάζεται δημοκρατία για να πάρετε τον κόσμο μαζί σας και μαζί μας γι' αυτόν τον κοινό στόχο. Γι' αυτό η δημοκρατία έχει σημασία. Και τι έχουμε εδώ; Αντί αυτού, λέτε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση δεν πολυχρειάζεται, δεν τους δίνουμε μεγάλο ρόλο, ξέρει ο γενικός γραμματέας -ούτε καν το επιτελικό κράτος- τι πρέπει να γίνει, δεν κάνουμε διαβούλευση, το δίνουμε στους ιδιώτες. Άλλη μια ευκαιρία ιδιωτικοποίησης, δηλαδή ο πράσινος καπιταλισμός, που δεν φαίνεται να δουλεύει ούτε στην Ελλάδα, ούτε στις Ηνωμένες Πολιτείες, ούτε στην Ευρώπη.

Θέλω ένα σχόλιο, όμως, πριν τελειώσω και για την άποψη του ΚΚΕ. Πρέπει να σας πω ότι έχω πολλές διαφωνίες -όπως είχα πάντα με το ΚΚΕ- μεγάλες ή μικρές και κάποιες συμφωνίες, αλλά η θέση για την πράσινη μετάβαση με ξεπερνάει.

Τι λέει δηλαδή το ΚΚΕ; Κατ' αρχάς ότι δεν δημιουργεί την εντύπωση του επείγοντος. Είναι σαν αυτό που έβαλα στην κυρία Υπουργό, το 2%, αν ανησυχείτε, φτάνουν, δεν φτάνουν. Είναι σαν να μην τους αφορά το 2%. Λένε κάτι για τη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα, ότι αυτό είναι μια τεχνική.

Τι έπρεπε όμως να κάνει ένα αριστερό κόμμα σαν το ΚΚΕ; Έπρεπε να πει ότι η κλιματική κρίση επιβεβαιώνει όλα τα ζητήματα της Αριστεράς, της παραγωγής -πώς παράγουμε, τι παράγουμε, για ποιον παράγουμε- της κατανάλωσης και ότι ο καπιταλισμός σπρώχνει στην υπερκατανάλωση. Αυτό κάνει. Είναι στο DNA. Έδωσε η κ. Λινού διάφορα παραδείγματα γιατί πρέπει να αλλάξουμε τα καταναλωτικά πρότυπα.

Άρα η κλιματική κρίση ανοίγει τα θέματα της παραγωγής, ανοίγει τα θέματα της αναδιανομής. Γι' αυτό σας έβαλα και το θέμα των «κίτρινων γιλέκων» και ότι δεν θα αντιμετωπιστεί η κλιματική κρίση αν δεν αντιμετωπίσουμε ανισότητες και ανοίγει το θέμα της δημοκρατίας. Να ένα πεδίο.

Βεβαίως το ΚΚΕ θα μπορούσε να πει, όπως και εμείς, ότι ο πράσινος καπιταλισμός δεν θα το λύσει, ότι είναι μια ευκαιρία έτσι πως γίνεται, για δουλειές στον ιδιωτικό τομέα. Όμως να έχεις κάτι να πεις στον κόσμο. Ποιο παραγωγικό μοντέλο θα μπορεί να το αντιμετωπίσει. Πώς θα αλλάξουμε τα καταναλωτικά πρότυπα; Πώς θα φέρουμε, εκτός από τον ιδιωτικό τομέα, την κοινωνική, την αλληλέγγυα, τη συνεταιριστική οικονομία που γίνονται θαύματα σε μικρό επίπεδο και για την αλλαγή των παραγωγικών προτύπων και των καταναλωτικών προτύπων. Και αντί αυτού, αυτό που γίνεται είναι υπέρ του καπιταλισμού. Χαίρω πολύ! Και ποια είναι η απάντηση σε αυτό; Τι λέει το ΚΚΕ για την παραγωγή και για την αναδιανομή και για τη δημοκρατία, ώστε να το αντιμετωπίσουμε;

Και για να μην αφήσω το ΠΑΣΟΚ που θα έχει παράπονο επειδή απευθύνθηκα μόνο στο ΚΚΕ, θα πω το εξής. Είπε μια φράση ο Πρόεδρός μας, ο Αλέξης Χαρίτσης. Είπε ότι το σχέδιο δεν απέτυχε, πέτυχε. Δεν έτυχε νομίζω ήταν η έκφρασή του. Δεν έτυχε, πέτυχε.

Αυτό που κάνει η Νέα Δημοκρατία δεν είναι παράλογο από τη Νέα Δημοκρατία. Οι ιδιωτικοποιήσεις -αυτές τις δουλειές που δίνουν δεν είναι για λίγους, ούτε στην ανακύκλωση ούτε στον τρόπο που αντιμετωπίζονται τα σκουπίδια- χτίζουν ένα κοινωνικό

μπλοκ δυνάμεων. Μετατρέπεται η ισχύς προς τις ελίτ, προς τους ήδη ισχυρούς, προς το κεφάλαιο.

Και γιατί το λέω στο ΠΑΣΟΚ; Το ΠΑΣΟΚ και οι άλλες αριστερές δυνάμεις δεν μπορούν να ασχοληθούν μόνο με τις πολιτικές, τι λέμε για τη στέγαση, τι λέμε για την πράσινη ανάπτυξη, τι λέμε για την ενέργεια. Πρέπει να καταλάβουμε ότι τα κακά που περιγράφουμε όλοι τα τελευταία τριάντα χρόνια έγιναν για ένα συγκεκριμένο λόγο, γιατί ακολούθησαν μια τρομερή μετατροπή ισχύος υπέρ των ελίτ και των ισχυρών.

Από αυτό βγαίνει αβίαστα ότι οποιαδήποτε απάντηση δεν είναι μόνο θέμα καλών ιδεών. Δεν είναι μόνο θέμα καλών προτάσεων. Είναι και θέμα μιας αντίστροφης ροπής ισχύος υπέρ του κόσμου της εργασίας και άλλων κοινωνικών ομάδων. Και αν δεν το έχουμε αυτό στο σχέδιό μας, θα είμαστε σαν τους προοδευτικούς δημοσιογράφους, που ουσιαστικά αυτό που κάνουν είναι κηρύγματα προς τους ελίτ.

Κάνετε αυτό για τη στέγαση γιατί ο κόσμος υποφέρει. Κάνετε αυτό για την ενέργεια γιατί υπάρχει ακρίβεια. Δεν χτίζετε ένα εναλλακτικό σχέδιο σε αυτό. Χτίζετε με ένα αφήγημα για το πώς αλλάζει η παραγωγή, η κατανάλωση, η δημοκρατία για να αντιμετωπίσει την κλιματική κρίση και μια αίσθηση ότι για να γίνει αυτό το αφήγημα πραγματικότητα, πρέπει να χτίσουμε κοινωνικές δυνάμεις ισχυρές για μια μετατροπή ισχύος υπέρ του κόσμου της εργασίας. Αυτό το ήξερε η σοσιαλδημοκρατία στη μεταπολεμική περίοδο. Την έχετε ξεχάσει εν πολλοίς. Καιρός είναι να την βρείτε, αν θέλετε να ακούσετε κάποιον που ήταν κάποτε στο δημοκρατικό κόμμα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς σας ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα θα πάρουν ως εξής: Κατ' αρχάς θα μιλήσει ο κ. Ιωάννης Γιώργος, στη συνέχεια ο κ. Γεώργιος Μουλκιώτης, ο κ. Αριστοτέλης Σπάνιας, η κ. Ευαγγελία Λιακούλη και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Κόκκαλης και έπεται η συνέχεια.

Ορίστε, κύριε Γιώργο, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βέβαια δεν θα κουραστώ ποτέ, ανεβαίνοντας κάθε φορά εδώ, να λέω το ίδιο πράγμα και αναφέρομαι στον σεβασμό απέναντι στους Βουλευτές. Μιλάμε επτάμισι ώρες από το πρωί, από τις 10 η ώρα. Μόλις μια ώρα κάλυψαν, πενήντα έξι λεπτά για την ακρίβεια, οι οκτώ προλαλήσαντες. Ποιοι μίλησαν τις προηγούμενες εξίμισι ώρες; Οι Αρχηγοί, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και οι ειδικοί αγορητές και αυτό λέγεται δημοκρατική λειτουργία του Κοινοβουλίου. Σεβασμός σε όλους εμάς!

Ακούσαμε από διάφορους αρχηγούς τα διάφορα. Ο άλλος ξιφούλκησε για δεκαπέντε λεπτά με τους Τούρκους, με τους Αλβανούς. Τα έβαλε και με τους δημάρχους, γιατί δεν κατέθεσαν στεφάνι, αλλά κατέθεσαν οι δικοί του Βουλευτές.

Ένας άλλος για οκτώ, δέκα, δώδεκα λεπτά, αν θυμάμαι καλά, μίλησε για το παλαιστινιακό. Ένας τρίτος αρχηγός για την Αρχή Προστασίας του Πολίτη, για τον ΑΣΕΠ, για τις υποκλοπές, για ό,τι μπορεί να σκεφτεί ο καθένας.

Και τελευταία είχαμε και ένα λογύδριο πέντε, έξι λεπτά περίπου για την κουλτούρα. Ποια είναι η κουλτούρα μας; Τι είναι η λέξη «κουλτούρα»; Τι σημαίνει; Την εισήγαγε ο Κικέρων, όπως ξέρετε, στο λεξιλόγιο. Είναι από το colore, μια λέξη -στην ουσία είναι ένα ρήμα- που σημαίνει καλλιεργώ. Στο ελληνικό λεξιλόγιο; Παιδεία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

Τι ανέφερε ο Πρωθυπουργός; Τι αποκτήσαμε; Κουλτούρα του «112», την παιδεία επομένως ως άτομα και ως λαός να προστατεύουμε τον εαυτό μας από τις δύσκολες καταστάσεις που προέρχονται από φυσικές καταστροφές.

Βρισκόμαστε λοιπόν σήμερα εδώ για να συζητήσουμε το σημαντικό σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας το οποίο στοχεύει πού; Στον εκσυγχρονισμό των πλαισίων διαχείρισης αποβλήτων, την ενίσχυση των ενεργειακών έργων, την εξοικονόμηση ενέργειας και τη ρύθμιση διαφόρων πολεοδομικών θεμάτων. Η αναγκαιότητα γι' αυτόν τον εκσυγχρονισμό πηγάζει από την ανάγκη υιοθέτησης ενός πιο βιώσιμου και αποδοτικού συστήματος διαχείρισης, σύμφωνα πάντα με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά περιβαλλοντικά πρότυπα.

Στο πρώτο μέρος του σχεδίου νόμου περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων, οι οποίες εισάγουν σημαντικές αλλαγές αναφορικά με τη λειτουργία και τη δομή φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Σε περιφέρειες, όπως είναι η Κρήτη, η Θεσσαλία και η Δυτική Ελλάδα επιδιώκεται η αναδιοργάνωση των ΦΟΔΣΑ, με σκοπό την ενιαία και αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων σε επίπεδο περιφέρειας. Οι συγχωνεύσεις φορέων που προτείνονται στο παρόν νομοσχέδιο έχουν ως απώτερο σκοπό την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων αρμοδιοτήτων, έτσι ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και να καταστεί δυνατή η ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων.

Παράλληλα, το σχέδιο νόμου αυξάνει τη χρηματοδότηση των ΦΟΔΣΑ προβλέποντας τη στελέχωσή τους με το απαιτούμενο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό για την εύρυθμη λειτουργία τους. Επιπλέον, ενισχύεται το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων, καθώς εισάγονται οι κατευθυντήριες ρυθμίσεις για τη λειτουργία των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

Έχοντας ως στόχο την αποτελεσματική εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων, λοιπόν, προβλέπεται ότι ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης θα καθορίζει την ελάχιστη τιμή εισφοράς για την εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων, ενώ παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να αναλάβει τη διαδικασία διαγωνισμού για την προμήθεια εξοπλισμού ανακύκλωσης στους δήμους, με σκοπό την καλύτερη επίτευξη των εθνικών και περιφερειακών στόχων ανακύκλωσης.

Στο δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου γίνεται μια αναφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην ανάπτυξη των έργων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται η εγκατάσταση μικρών πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών σε ταμιευτήρες και λιμνοδεξαμενές με σαφείς αδειοδοτικές διατάξεις που θα εξασφαλίζουν την ελεγχόμενη χωροθέτηση των σταθμών αυτών και θα προστατεύουν το περιβάλλον.

Για την περαιτέρω ενίσχυση της ενεργειακής μετάβασης εισάγονται και ορισμένες ρυθμίσεις που προωθούν την αυτοκατανάλωση μέσω ταυτοχρονισμένου και εικονικού συμψηφισμού, καθώς και την ανάπτυξη πιλοτικών έργων σε νησιά, όπως ο Πόρος και η Αστυπάλαια στο πλαίσιο της στρατηγικής «GR-ECO ISLANDS».

Θερμή παράκληση, κύριε Υπουργέ, θα επαναφέρω ένα αίτημα αυτό της ένταξης στο πρόγραμμα «GR-ECO ISLANDS» της νήσου Αμμουλιανής, του μοναδικού νησιού κατοικήσιμου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Το αξίζει μιας και το καλοκαίρι που μας πέρασε οι επισκέψεις ξεπέρασαν τις τριακόσιες εξήντα χιλιάδες και καθίσταται ένας μέγας τουριστικός προορισμός.

Η αποθήκευση ενέργειας αποτελεί επίσης βασικό στοιχείο της ενεργειακής πολιτικής του παρόντος σχεδίου νόμου, καθώς προωθεί τη δυνατότητα εγκατάστασης σταθμού αποθήκευσης ενέργειας οι οποίοι μπορούν να συνδυαστούν με υφιστάμενους σταθμούς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Παράλληλα φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν εγκατασταθεί πρόσφατα ή βρίσκονται υπό κατασκευή θα έχουν τη δυνατότητα να ενσωματώσουν μονάδες αποθήκευσης ενέργειας με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση της παραγόμενης ενέργειας, αποφεύγοντας ταυτόχρονα τη σπατάλη πόρων και ενέργειας κατά τις ώρες αιχμής.

Κυρίες και κύριοι, δεν θα μπορούσα να μην πω δυο κουβέντες για το τρίτο μέρος το οποίο αφορά πολεοδομικές διατάξεις, που είναι σημαντικές για τις τοπικές κοινωνίες για τις οποίες ψηφίζονται. Έτσι οι διατάξεις αυτές με τη σειρά τους θα ενισχύσουν την προστασία του περιβάλλοντος και θα αποκαταστήσουν τις πληγείσες από φυσικές καταστροφές περιοχές όπως η ανατολική Αττική. Ιδιαίτερη έμφαση ωστόσο δίνεται και στην ασφάλεια της δομής στη Θήρα της Σαντορίνης με την αναστολή έκδοσης νέων αδειών έως την ολοκλήρωση του ειδικού πολεοδομικού σχεδίου. Στο πλαίσιο αυτό θεσπίζονται σαφή κριτήρια για την καταλληλότητα των κατασκευών σε περιοχές με ιδιαιτερότητες στατικότητας και ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω ότι οι προτεινόμενες περιβαλλοντικές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου αναφορικά με τη βελτίωση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, διευκολύνουν τη χρηματοδότηση έργων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Κατά αυτόν τον τρόπο μεριμνάται η επέκταση της λειτουργίας κεντρικών σταθμών μεταφόρτωσης αποβλήτων και ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση ανανεώσιμων καυσίμων και τη μεταβατική χρήση υδρογόνου στην ελληνική αγορά, ενισχύοντας έτσι την περιβαλλοντική και ενεργειακή βιωσιμότητα της χώρας.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συνεπώς αντιπροσωπεύει ένα ολιστικό και οργανωμένο πλαίσιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διευκόλυνση της ενεργειακής μετάβασης στην Ελλάδα. Με τις προτεινόμενες διατάξεις ενισχύεται η προσπάθεια της χώρας μας να ανταποκριθεί στις ευρωπαϊκές και διεθνείς δεσμεύσεις της, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την ποιότητα ζωής των πολιτών και τη διαχειριστική επάρκεια των φορέων τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Σας καλώ λοιπόν να ψηφίσετε το παρόν νομοσχέδιο, κύριοι συνάδελφοι, γιατί θεωρούμε ότι προσφέρει στον ελληνικό λαό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γεώργιος Μουλκιώτης, Βουλευτής ΠΑΣΟΚ.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο το οποίο εισηγείται σήμερα η Κυβέρνηση κατόρθωσε να έχει απέναντί του την αυτοδιοίκηση και την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων. Όλοι είναι ενάντια σε αυτό το νομοσχέδιο. Κατηγορούν το Υπουργείο ότι δεν διαβουλεύτηκε μαζί τους και αφαιρεί κρίσιμες αρμοδιότητες από την τοπική αυτοδιοίκηση για να πάνε οι αρμοδιότητες –που;- στον γενικό γραμματέα. Δεν είναι και έκπληξη αυτό βεβαίως. Αυτή είναι η μόνιμη αντίληψη της Νέας Δημοκρατίας ανέκαθεν για τον ρόλο και τον τρόπο λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης, απόλυτη υποταγή στην κεντρική διοίκηση και τίποτα άλλο.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί ότι σύσσωμη η Ένωση των ΦΟΔΣΑ σε έγγραφο που κατέθεσε στην ΚΕΔΕ αναλύουν πρώτον την απουσία εμπεριστατωμένης ενημέρωσης σχετικά με τις λεπτομέρειες του τρόπου λειτουργίας του νέου φορέα. Δεύτερον, εκκρεμότητες σε θέματα που δεν έχουν ξεκαθαριστεί. Τρίτον, τις fast track διαδικασίες διαβούλευσης που δεν επιτρέπουν την κατάλληλη προετοιμασία και υποβολή προτάσεων για το νομοσχέδιο και τέταρτον την ανησυχία και τους φόβους για την συσσώρευση των απορριμμάτων σε μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων όπως αυτοί που έχουν δημιουργήσει οι Δήμοι της Ηλείας με πολύ κόπο στην περιοχή της Τριανταφυλλιάς και από άλλες περιοχές των τριών περιφερειακών ενοτήτων του υπό δημιουργία νέου φορέα.

Με έγγραφό της το δίκτυο ΦΟΔΣΑ προς την ΚΕΔΕ επισημαίνει τα χίλια δύο προβλήματα. Εμείς ξεκαθαρίζουμε και ζητάμε, όπως ζήτησε και ο Πρόεδρός μας και ο εισηγητής μας την απόσυρση των διατάξεων των άρθρων 3 έως 7. Είναι κρίσιμες διατάξεις για τους δήμους και την αυτοτέλεια της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και επειδή είναι κρίσιμες οφείλετε να είναι προϊόν των τεχνικοοικονομικών και άλλων μελετών και βεβαίως εμπεριστατωμένων νομικών επεξεργασιών.

Τέλος, όσον αφορά το τμήμα του νομοσχεδίου που αναφέρεται στην ενέργεια, η χώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τον περασμένο καλοκαίρι βιώνει τιμές ρεύματος ενεργειακής κρίσης χωρίς να υπάρχει ουσιαστικά κρίση. Από αστοχίες η χώρα έχει βρεθεί παγιδευμένη σε ένα μοτίβο αλλεπάλληλων κρίσεων και διακυμάνσεων της τιμής του ρεύματος, μια συνθήκη που αν δεν ληφθούν κατάλληλα μέτρα –και μιλάμε για το χρηματιστήριο ενέργειας- θα χρονίζει, αυξάνοντας επικίνδυνα τόσο το κόστος ζωής των ελληνικών νοικοκυριών αλλά επηρεάζοντας παράλληλα και την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων. Πλήρης ασυδοσία με την οποία λειτουργεί το ολιγοπώλιο χονδρεμπορικής του ρεύματος με πρωταγωνίστρια τη ΔΕΗ, για την οποία επαίρεται η Κυβέρνηση ότι πάει μια χαρά στο Χρηματιστήριο, αλλά η Κυβέρνηση δεν βλέπει το πού βρίσκονται οι καταναλωτές και ότι στενάζουν καθημερινά.

Η πράσινη μετάβαση μετά από μια ευκαιρία για τη χώρα και για την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου σε ένα νέο πεδίο μιας νέας συλλογικής έμπνευσης και δράσης, έχει μετατραπεί σε βραχνά με τους όρους που υλοποιείται, σωρεύοντας έτσι περισσότερη δυσαρέσκεια. Κάθε νομοθετική πρωτοβουλία, όμως, της Κυβέρνησης που στοχεύει στη ρύθμιση θεμάτων που αναφέρονται στην ενέργεια, οφείλει και πρέπει να υπακούει οπωσδήποτε στους κανόνες του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.

Υπό αυτό λοιπόν το πρίσμα, κύριε Υπουργέ, θα περιμέναμε η Κυβέρνηση να οργανώσει τη νομοθετική λειτουργία με έναν άλλο τρόπο κατανοητό και έναν τρόπο οραματικό. Αδυνατούμε να κατανοήσουμε με τρόπο ξεκάθαρο πώς ακριβώς επιδιώκει η Κυβέρνηση να επιτύχει τους στόχους. Και δυστυχώς σε αυτό το νομοσχέδιο παρουσιάζονται γνωστά φαινόμενα της καλής νομοθέτησης αποσπασματικών διευθετήσεων, μπαλωμάτων παλαιών εκκρεμοτήτων και φωτογραφικών διατάξεων, αψηφώντας η Κυβέρνηση ότι η ενεργειακή πολιτική της χώρας καθορίζει με τρόπο καταλυτικό το παραγωγικό μοντέλο της χώρας και τους όρους διαβίωσης των επόμενων γενεών.

Η Κυβέρνηση τον Αύγουστο του 2022 με υπουργική απόφαση του Υπουργού κ. Σκρέκα τότε έθεσε τους όρους με τους οποίους θα δεσμεύεται ο ενεργειακός χάρτης της χώρας για την είσοδο ΑΠΕ με βάση τις προτεραιότητες ανάλογα με τεχνολογία, διασύνδεση κ.λπ.. Με αυτόν τον τρόπο λοιπόν δημιουργήθηκε ένας κατάλογος προτεραιοτήτων που δεν ήταν δεσμευτικός σε σχέση με το χρόνο της αίτησης για τη σύνδεση του παραγωγού στο δίκτυο, ήταν ωστόσο δεσμευτικός σε σχέση με τις τελικές κατατάξεις των έργων, όπως κατηγοριοποιήθηκαν.

Εμείς ως ΠΑΣΟΚ έχουμε επανειλημμένως θίξει το ζήτημα αλλαγής προτεραιοτήτων με τις φωτογραφικές διατάξεις, τις οποίες νομοθετεί η Κυβέρνηση, όπως και σήμερα. Έχουμε τέταρτη φορά το ίδιο πράγμα. Είναι περιπτώσεις παραβίασης προτεραιοτήτων και κατ' ουσίαν έχει καταστήσει η ίδια η Κυβέρνηση το δικό της πολιτικό σχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης, την απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης το 2022 σε κουρελόχαρτο ουσιαστικά, αλλάζοντας με κάθε τρόπο κάθε τόσο την κατηγοριοποίηση, ζήτημα το οποίο δεν συνάδει με μια ορθολογική συμπεριφορά και προφανώς δεν υποδηλώνει ένα μακρόπνοο σχέδιο. Είναι γονατογραφήματα και επιπόλαιες αποφάσεις, που εξυπηρετούν πάντα εξυπηρετούν συγκεκριμένα συμφέροντα.

Και βεβαίως η επιλογή για τις προτεραιότητες του Υπουργείου Ανάπτυξης με την απόφαση του κ. Σκρέκα όσο και οι μετέπειτα παρεκκλίσεις, είχαν στόχο να δεσμεύσουν, να καπαρώσουν που λένε, προνομιακά τον ενεργειακό χώρο για κάποιους προνομιούχους, επιφυλάσσοντας για τις ενεργειακές κοινότητες, την τοπική αυτοδιοίκηση και την αυτοπαραγωγή τον ρόλο του φτωχού συγγενή.

Λένε λοιπόν: Μην κάνετε έτσι εσείς. Μα γιατί; Γιατί έχει κουμπώσει το δίκτυο. Σε ποιους; Σε αυτούς τους μεγάλους, αυτούς που τα συμφέροντα εξυπηρετεί η Κυβέρνηση και γνωρίζει πάρα, πάρα πολύ καλά. Αυτά λοιπόν είναι τα αποτελέσματα της επιλογής, κύριε Υπουργέ. Την τελευταία τριετία υπήρξε τεράστια είσοδος μονάδων ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα της χώρας, αλλά αυτό οδήγησε σε υπερκορεσμό του δικτύου, που απορρίπτει σε περιόδους χαμηλής ζήτησης την περίσσεια ύπαρξη φθηνής πράσινης ανάπτυξης.

Το ΠΑΣΟΚ εδώ και ενάμιση χρόνο θέτει επιτακτικά την ανάγκη για υποδομές αποθήκευσης πράσινης ενέργειας. Σήμερα λοιπόν και παρά τα ασφυκτικά δεδομένα για τον χώρο των ΑΠΕ, η αποθήκευση της ενέργειας είναι στο απόλυτο μηδέν. Ποιος ευθύνεται; Αυτή η Κυβέρνηση. Προφανώς μέχρι σήμερα προτεραιότητα για την Κυβέρνηση αποτέλεσε ο διαμοιρασμός του ενεργειακού χώρου -και ήταν το μέγα άγχος της αυτό- με μεροληπτικές διευθετήσεις. Προχωράει με πανικό, χωρίς καμμία οργανωμένη πρόταση, έναν αρχικό σχεδιασμό για την αποθήκευση. Δεν υπάρχει τίποτα.

Και αυτό σημαίνει ότι δημιουργούνται μείζονα ζητήματα από τις αστοχίες της Κυβέρνησης. Και η Κυβέρνηση όφειλε να πα-

ρουσιάσει μια ξεχωριστή νομοθετική πρωτοβουλία για την αποθήκευση. Τι έχει κάνει; Είναι τρία άρθρα για την αποθήκευση, οποίο μεγαλείο! Τόσο πολύ σοβαρά αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση αυτό το ζήτημα.

Και όχι μόνο αυτό, αλλά επιφυλάσσει το μείζον ζήτημα για τον εαυτό της, άρθρο 41 παράγραφος 8. Για τον εαυτό της τι κάνει; Δίνεται το δικαίωμα στον Υπουργό να αποφασίζει τη σειρά επιλογών, το πώς θα γίνουν, υποκαθιστώντας με αυτόν τον τρόπο τα αρμόδια όργανα της πολιτείας, έχοντας αποκλειστική ευθύνη ο Υπουργός να διαμορφώσει τον αποθηκευτικό χώρο.

Εγώ μιλάω για την Πλειοψηφία. Το αποδέχεστε αυτό να το κάνει ο Υπουργός; Τα άλλα όργανα τι ρόλο παίζουν, διακοσμητικό; Προφανέστατα! Αυτή είναι η πολιτική σας και με την έννοια αυτή δεν μπορεί παρά να έχουμε επί της αρχής αρνητική άποψη.

Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε, με την ευκαιρία που είναι ο Υπουργός του αρμόδιου Υπουργείου, υπάρχει ένα μείζον ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ολοκληρώνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχει μία ερώτηση η οποία δεν έχει απαντηθεί δύο φορές. Αναφέρεται στα επικίνδυνα απόβλητα τα οποία πάνε να αποθηκευτούν στην περιοχή του Δήμου Τανάγρας Βοιωτίας. Διαπιστώνεται παράβαση των όρων εξαρχής. Γίνονται ακόμα χωματουργικές εργασίες. Και ενώ περιμένουμε να μας απαντήσει το Υπουργείο τι κάνει, ακούσατε τι έκανε το Υπουργείο και γι' αυτό δεν απαντάει δύο φορές. Έρχεται και λέει δεχόμενο αίτηση του επενδυτή ότι: «Δεν κάναμε τίποτα, απλώς διαμορφώσαμε τον χώρο και λίγο παραπάνω για να είναι λίγο καλύτερα».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Απλώς αξίζει τον κόπο να το δείτε.

Είναι, όπως αναφέρεται, μικρής κλίμακας ζητήματα και αναφέρονται σε μια συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου, αναφέροντας τον ν.4014/2011. Αν δείτε τον νόμο και το άρθρο -και θα τα καταθέσω στα Πρακτικά- και αν βρείτε μια λέξη που να αναφέρονται αυτά που γίνονται ότι αφορούν μικρής κλίμακας έργο, να μου το πείτε, πουθενά! Μια ψευδεπίγραφη διαδικασία και μια ψευδεπίγραφη απόφαση είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Αναφέρεται σε αίτηση του επενδυτή, που λέει: «Ok, προχώρα με μικρής κλίμακας», αυτή η πλασματική έννοια υπάρχει σε αυτή εταιρεία. Δυστυχώς αυτή είναι η Κυβέρνηση σας! Είστε άξιοι αυτών των οποίων κάνετε! Λυπάμαι για αυτά που κάνετε!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Μουλκιώτης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μουλκιώτη. Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Αριστοτέλης Σπάνιας, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας και θα ακολουθήσει η κ. Ευαγγελία Λιακούλη.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (ΤΕΛΗΣ) ΣΠΑΝΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο σχέδιο νόμου γίνονται παρεμβάσεις που αφορούν τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου της διαχείρισης των αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας και ανάπτυξης έργων ενέργειας και την επίλυση χωροταξικών και πολεοδομικών ζητημάτων.

Έτσι ρυθμίζεται η λειτουργία των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, όπου ενοποιούνται και δημιουργείται ένας φορέας στην Περιφερειακή Ενότητα Κρήτης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας και στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Προβλέπεται άμεση κάλυψη των αναγκών τους σε διοικητικό και τεχνικό προσωπικό, το οποίο αποτελεί και κριτήριο αξιολόγησης της διαχειριστικής ικανότητάς τους από τη ρυθμιστική αρχή.

Επικαιροποιείται η διαδικασία καταβολής της εισφοράς και είσπραξης των οφειλών των δήμων στους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων, εξασφαλίζοντας έτσι οικονομικούς πόρους για τη διαχείριση των αποβλήτων. Εξειδικεύονται οι μέτοχοι και οι εταίροι του Φορέα Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης. Αναλύονται οι εξαιρέσεις για το ασυμβίβαστο σε κάθε περίπτωση.

Το Υπουργείο μετά από προγραμματική συμφωνία με την ΚΕΔΕ και τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης αναλαμβάνει την προμήθεια εξοπλισμού χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων σε όλους τους δήμους της χώρας και επιπλέον προσφέρει υπηρεσίες στους ορεινούς και νησιωτικούς δήμους με μόνιμο πληθυσμό κάτω των δέκα χιλιάδων.

Με κοινή απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης και μετά από εισήγηση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης ορίζεται η εφαρμογή του συστήματος επιστροφής εγγύησης μέσω ενός ενιαίου συλλογικού συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης πανελλαδικής εμβέλειας για την απλούστευση των διαδικασιών κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα, όπως και ο καθορισμός ποσοτικών στόχων για την επίτευξη των εθνικών στόχων και την έγκριση επιχειρηματικού σχεδίου του Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης.

Με απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης ρυθμίζονται ειδικότεροι όροι για την εναλλακτική διαχείριση των κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων, για τη συλλογή και διευθέτησή τους προστατεύοντας το περιβάλλον από τη ρύπανση του εδάφους, των επιφανειών και των υπόγειων υδάτων. Προβλέπεται η θαλάσσια μεταφορά όλων των χωριστά συλλεγόντων ανακυκλώσιμων υλικών όταν αυτό παραστεί ανάγκη.

Προωθείται η εγκατάσταση μικρών πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών έως 8MV για κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο και συνολικά έως 80, ενώ ορίζεται κάλυψη ως 5% της συνολικής επιφάνειας των λιμνοδεξαμενών, ταμιευτήρων και τεχνητών λιμνών. Αναλύονται όλοι οι περιορισμοί και εισάγεται πρόβλεψη για την σειρά αξιολόγησης από τους διαχειριστές των αιτήσεων για την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας υψηλής απόδοσης για αυτοκατανάλωση με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό.

Στα νησιά και νησιωτικά συστήματα η δήλωση εγκατάστασης ΑΠΕ ξεκινάει από την τελευταία ημερομηνία της έκδοσης των βεβαιώσεων των ειδικών έργων ή από την έκδοση σχετικής απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων, για να υπάρχει ένας χρόνος κατάλληλος για ανάπτυξη των έργων. Θεσπίζεται πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης συστάδων επιλέξιμων δημοσίων κτηρίων μέσω συμβάσεως ενεργειακής απόδοσης για την ενεργειακή και κτηριακή τους αναβάθμιση.

Προβλέπεται η επανέκδοση άδειας εγκατάστασης ΑΠΕ που ακυρώθηκε από διοικητικό δικαστήριο, αλλά πλέον ικανοποιεί τους λόγους ακύρωσης. Σταθμοί που έχουν λάβει οριστική προσφορά σύνδεσης ή έχουν αίτημα που εκκρεμεί, μπορούν να τους επιστραφούν οι εγγυητικές επιστολές και να πάψουν οι άδειές τους. Ακόμα όσοι αναμένουν τη λήψη οριστικής προσφοράς σύνδεσης το ποσοστό διατήρησης των εγγυητικών επιστολών μειώνεται κατά 70% για τα έργα πάνω από 1MV και 85% κάτω από 1MV.

Προωθούνται τα συστήματα αποθήκευσης είτε αυτοτελών είτε ως προσθήκη σε υφιστάμενα ΑΠΕ. Οι κάτοχοι σημαντικών μονάδων που δεν λειτουργούν μπορούν να τροποποιήσουν τις άδειες εγκατάστασης σε σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον συνδεθούν στο ίδιο σημείο.

Φωτοβολταϊκοί σταθμοί που λειτουργούν μετά τις 4-7-2019 ή έλαβαν οριστική προσφορά σύνδεσης ως 31-10, είναι σε φάση κατασκευής και παίρνουν λειτουργική ενίσχυση θα μπορούν να προσθέσουν μονάδες αποθήκευσης. Φωτοβολταϊκοί σταθμοί που συνδέονται σε κοινό σημείο στο δίκτυο θα μπορούν από κοινού να εγκαταστήσουν έναν σταθμό αποθήκευσης που θα συνδέεται στο κοινό αυτό σημείο του δικτύου.

Επίσης, προβλέπεται η κατά προτεραιότητα χορήγηση οριστι-

κών προσφορών σύνδεσης σε μεμονωμένους σταθμούς αποθήκευσης που ικανοποιούν συγκριτικά κριτήρια και θα περιορίζουν την επιβάρυνση των καταναλωτών. Προβλέπεται ο επιμερισμός του κόστους για τις συνδέσεις μέσης τάσης σύνδεσης οικιών και λοιπών κτηρίων με το υπογειοποιημένο δίκτυο χαμηλής τάσης να αποτελεί πλέον επιλέξιμη δαπάνη για τα έργα υπογειοποίησης των δικτύων από ευρωπαϊκούς ή εθνικούς πόρους για την έγκαιρη υλοποίησή τους.

Παρατείνεται η προσωρινή άδεια της ΔΕΗ ως το 2025 για τη διασφάλιση ηλεκτροδότησης απομονωμένων ηλεκτρικών συστημάτων ενέργειας έως να αναπτυχθούν αυτοτελείς μονάδες. Δεσμεύεται η ισχύς στο δίκτυο για εγκαταστάσεις μικρών ανεμογεννητριών και σταθμών βιομάζας για την προώθηση διασπαρμένων σταθμών ΑΠΕ άλλης τεχνολογίας από αυτή των φωτοβολταϊκών.

Επιλύονται χρόνια θέματα που αφορούν τη δημόσια περιουσία λόγω εγκατάστασης σε αυτά αυθαίρετων κατασκευών με λειτουργική και στατική εξάρτηση από το νόμιμο κτήριο. Απλοποιείται και επιταχύνεται η ανέγερση κτηρίων για κοινωφελείς σκοπούς μέσω έκδοσης οικοδομικής άδειας, άδειας λειτουργίας, αλλαγή χρήσης χωρίς προηγούμενη τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου, τηρουμένων των όρων δόμησης και χρήσης της περιοχής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση παρεμβαίνει δημιουργώντας νέα δεδομένα στους τομείς που αποτελούν βασικό μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας μας. Έτσι διορθώνονται σφάλματα πολεοδομικών ρυθμίσεων και πολεοδομικού σχεδιασμού. Αναβαθμίζονται οι υπηρεσίες των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Παίρνονται μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. Προχωρά η ενεργειακή αναβάθμιση του κτηριακού δυναμικού της χώρας. Προωθείται η εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ΑΠΕ και αυτών της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, δημιουργώντας έτσι τις προϋποθέσεις μείωσης των τιμών της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με σύγχρονη πτώση του κόστους ηλεκτρικού ρεύματος για τους καταναλωτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση Κυριάκου Μητσοτάκη φέρνει προς ψήφιση άλλο ένα σχέδιο νόμου που στόχο έχει να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που θα κάνει τον Έλληνα πολίτη να αισθάνεται ασφάλεια, σιγουριά και σταθερότητα παρά τις προκλήσεις και τα τραγικά γεγονότα που διαδραματίζονται δίπλα μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Σπάνια.

Καλείται στο Βήμα η κ. Ευαγγελία Λιακούλη, Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ. Θα ακολουθήσουν ο κ. Κόκκαλης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, και μετά ο κ. Ακτύπης, η κ. Βολουδάκη, ο κ. Καππάτος και ο κ. Καραθανασόπουλος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα τελευταία εικοσιτετράωρα συνέβη κάτι πολύ σοβαρό για να μη συζητιέται στη Βουλή σήμερα. Υποβαθμίστηκε κραυγαλέα από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων και η στάση του Προέδρου της Γερμανίας, αλλά και βεβαίως η στάση της Κυβέρνησης ως απάντηση σε αυτά που ο Γερμανός Πρόεδρος έφερε μαζί του.

Θυμίζω ότι επισκέφθηκε την Ελλάδα ακριβώς ο κ. Στάινμαγερ για να παραστεί στις επετειακές εκδηλώσεις και να ζητήσει συγνώμη –και, μάλιστα, στα ελληνικά πληροφορούμαστε σήμερα για τις θηριωδίες της γερμανικής κατοχής.

Παρατήρησα με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον τον τρόπο που έβαλε η Πρόεδρος της Δημοκρατίας το θέμα, αλλά παρατήρησα με ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον τον τρόπο που ο κύριος Πρωθυπουργός έβαλε το ζήτημα. Έκανε –λέει- μια νύξη ο κ. Μητσοτάκης και απάντησε ο Πρόεδρος της Γερμανίας ότι το θέμα θεωρείται λήξαν και μετά από αυτό ακολούθησε εκκωφαντική σιωπή της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Κουβέντα δεν βγάλατε, κύριοι συνάδελφοι.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Μη σχολιάζετε. Κουβέντα δεν βγάλατε. Απορία ψάλτου βηξ. Αυτό έγινε. Δεν ξέρατε τι να πείτε και βήχατε. Αυτό κάνατε για τις γερμανικές αποζημιώσεις που δήθεν ήταν στην ατζέντα σας ψηλά και δήθεν θα κάνατε αποκατάσταση.

Και γιατί, αλήθεια, αναρωτιέμαι; Όποιος γνωρίζει ιστορία αναρωτιέται. Η ομιλούσα τουλάχιστον είχα την τύχη να ασχοληθώ με το θέμα προσωπικά και ακαδημαϊκά. Δεσμευόμαστε μήπως από τη σύμβαση του 1961; Όχι. Φρόντισε ένας πρέσβης τότε να βάλει μια παράγραφο σε αντιδιαστολή με το άλλο κείμενο και να μη δεσμευόμαστε. Δεσμευόμαστε από τη διεθνή συμφωνία των τεσσάρων συν δύο; Όχι. Τότε; Από τι δεσμευόμαστε; Και προσέξτε: Απορία ψάλτου βηξ όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί και την Επιστημονική Επιτροπή, τη γνωμάτευση της Επιστημονικής Επιτροπής του γερμανικού Κοινοβουλίου που λέει ότι η Ελλάδα δικαιούται τις γερμανικές αποζημιώσεις.

Ε, αυτό, λοιπόν, μας ξεπερνά. Αυτή είναι η Κυβέρνησή σας. Αυτή τη δειλία, λοιπόν, και την υποταγή δείχνετε όταν συζητάτε σε τέτοιο επίπεδο. Για αυτό και τα ακούτε και για τα εθνικά ζητήματα και είναι οικεία τα βέλη. Τα ακούτε από τους δικούς σας ανθρώπους, γιατί προφανώς γνωρίζουν τις πρακτικές σας, τις αντιλήψεις σας και τις τακτικές σας. Για αυτόν τον λόγο κρίνεστε σε όλα τα επίπεδα.

Όπως και σήμερα διακρίναμε αμηχανία και από τον κ. Βορίδη που ήταν εδώ. Όταν ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ του έθεσε το θέμα ότι αλήθεια είναι γνωστός ο άνθρωπος που έστελνε τα SMS από την κάρτα του εδώ και ενάμιση χρόνο για να δεσμεύσει τα τηλέφωνα με το «Predator», κουβέντα δεν βγάλατε. Η δικαιοσύνη θα αποφανθεί είπατε, αλλά δεν είπατε γιατί ενάμιση χρόνο δεν το ξέρατε και η ερευνητική δημοσιογραφία το βγάζει στη φόρα. Σήμερα εσείς κουβέντα δεν έχετε να πείτε γι' αυτό. Κρύβεστε πάλι.

Μέχρι πού θα πάτε; Πόσο θα κρύβεστε; Δεν βλέπετε ότι κρύβεστε, αλλά ταυτόχρονα ανεβαίνετε πάνω ψηλά στο δέντρο και φαίνονται όλα αυτά που κάνετε στον ελληνικό λαό και σας βλέπουν πια όλοι πανοραμικά, όπως αυτά που κάνετε με το περιβάλλον, όπως αυτά που κάνετε με τους ΦΟΔΣΑ;

Ποιον ρωτήσατε για να καταργήσετε τους φορείς διαχείρισης των σκουπιδιών; Πάρτι και εδώ κάνετε;

Μετά τα νερά, το μεγαλύτερο πείραμα πάλι το κάνετε στη Θεσσαλία, κύριε Υπουργέ. Αφού πρώτα ήρθατε άρον-άρον να μας πείτε ότι συστήνετε τον ΟΔΥΘ Α.Ε. γιατί πρέπει να μας σώσετε εμάς τους πλημμυρισμένους στη Θεσσαλία, ακόμη δεν έχετε συστήσει τον οργανισμό; Βέβαια, σας καταλαβαίνω. Είναι μεγάλο το πρόβλημα που έχετε. Το πρόβλημα είναι ότι έχουν μαζευτεί στην ουρά στελέχη και στελέχη ομογάλακτοί σας της Νέας Δημοκρατίας γιατί είναι παχυλός ο μισθός. Πεντοχίλιαρο είναι, θέση και πεντοχίλιαρο. Πού να τους βολέψετε όλους; Με αυτά και με αυτά, όμως, τα καμώματά σας ο ΟΔΥΘ Α.Ε. ακόμα δεν έχει συσταθεί και η Θεσσαλία παραμένει πνιγμένη, παραμένει μέσα στις λάσπες και έχει και λειψυδρία. Αυτά έχετε κάνει και έχετε κάνει τον ΟΔΥΘ Α.Ε., την κερκόπορτα για την ιδιωτικοποίηση του νερού.

Και τώρα τι κάνετε; Κάνετε ιδιωτικά και τα σκουπίδια. Αυτό κάνετε χωρίς να ρωτήσετε κανέναν στην αυτοδιοίκηση, χωρίς τιμολογιακή πολιτική, χωρίς να έχετε ξεχωρίσει ποιος πραγματικά είναι υγιής οργανισμός, ποιος όχι, ποιες είναι οι προϋποθέσεις. Προκειμένου αυτά να τα φτιάξετε σωστά και με υγιή τρόπο, προχωράτε και κάνετε Α.Ε. και εδώ. Πάρτι κάνετε και εδώ, πάρτι εκεί, πάρτι παραπέρα. Τα μοιράζετε, τα χωρίζετε και τα δίνετε παντού χωρίς να λάβετε υπ' όψιν την αυτοδιοίκηση, την οποία χτυπάτε στο μαλακό της υπογάστριο για άλλη μια φορά. Τη γεμίζετε με ευθύνες χωρίς να της δίνετε αρμοδιότητες και πόρους, κάνοντάς την επαίτη για άλλη μια φορά. Και δεν κάνετε μόνο αυτό, την εξευτελίζετε κιόλας την αυτοδιοίκηση εσείς και οι ομογάλακτοί σας.

Προχθές ήμουν στον Δήμο Λαρισαίων. Ομογάλακτος είναι ο δήμαρχός σας, άνθρωπος που είναι κοντά, εν πάση περιπτώσει, στον δικό σας ιδεολογικό χώρο. Και, βεβαίως, ήταν έκπληκτος με την πρακτική την οποία εφαρμόσατε εσείς ως Κυβέρνηση χωρίς καν να την υλοποιήσετε και λέγοντας ότι σας έστειλε υπομνήματα ξανά και ξανά, όπως και οι υπόλοιποι δήμαρχοι, οι οποίοι δήλωσαν ότι θα προσφύγουν στη δικαιοσύνη βεβαίως,

αφού το ψηφίσατε αυτό, διότι είναι παράνομο, διότι είναι αντισυνταγματικό. Το ΠΑΣΟΚ, λοιπόν, κατέθεσε σωστά την ένσταση αντισυνταγματικότητας, διότι εσείς παραβιάζετε στοιχειώδεις, θεμελιώδεις αρχές διάκρισης άσκησης της εξουσίας σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο.

Δεν μας είπατε πώς οι δύο ταχύτητες των μεγάλων δήμων και μικρών δήμων μέσα σε αυτό το σχήμα θα υπάρχουν. Δεν μας είπατε πώς θα εξυπηρετούνται οι πολίτες, πώς θα εξασφαλιστούν οι χρηματοδοτήσεις και τι θα γίνει αν δεν υπάρχει χωρητικότητα ή υπάρχουν τεχνικά προβλήματα σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Δημιουργείτε ένα εκρηκτικό μείγμα, λοιπόν, το οποίο θα φέρει μόνο καθυστερήσεις, παλινωδίες, αβελτηρίες και δυσλειτουργίες. Φοβάμαι πάρα πολύ, όμως, ότι σπέρνετε ανέμους και θα θερίσετε θύελλες, διότι δημιουργείτε και δύο ταχυτήτων δήμων, τους μικρούς και τους μεγάλους, και οι μικροί δεν μπορούν να ακολουθήσουν την πρακτική των μεγάλων. Γι' αυτόν τον λόγο και θα δημιουργήσετε τοπικές αντιπαραθέσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Με ενάργεια και λεπτομέρεια ο εισηγητής μας, ο κ. Παρασύρης, μίλησε αναλυτικά για το σχέδιό σας και για το περιβάλλον και για την ενέργεια. Θάλασσα τα έχετε κάνει, δυστυχώς. Στην πράσινη ενέργεια έχετε αποτύχει. Τελείωσε η κουλτούρα σας. Δεν μπορεί να σας βοηθήσει σε καμμία περίπτωση. Έχετε αποτύχει γιατί, εκτός από κακοί διαχειριστές, δεν κάνετε και τα στοιχειώδη, όπως, για παράδειγμα, να μη χάνουμε ενέργεια, να αποθηκεύεται ενέργεια. Δεν κάνατε το στοιχειώδες, να αποθηκεύετε την ενέργεια που παράγεται.

Γιατί, όμως, να το κάνετε αυτό; Αυτό θα το έκανε κάποιος που νοιάζεται για τους μικρούς, για τους μεσαίους, γι' αυτούς που δεν μπορούν να πληρώσουν και σηκώνουν τα βάρη της καθημερινότητας και της ακρίβειας. Εσάς γιατί να σας νοιάξει; Εταίρους και συνεταίρους έχετε άλλους, δεν έχετε τον λαό. Γι' αυτό ο λαός μας θα σας αποχαιρετίσει σε λίγο οριστικά.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Λιακούλη.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Βασίλης Κόκκαλης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο. Υπενθυμίζω ότι έχετε τον μισό χρόνο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν υπεισέλθω στο νομοσχέδιο δύο - τρία θέματα της επικαιρότητας θέλω να θίξω.

Τι ξέχασε η αξιότιμη κύρια Πρόεδρος της Δημοκρατίας να πει στον Γερμανό Καγκελάριο όταν ανέφερε ότι είναι λήξαν το θέμα των γερμανικών επανορθώσεων; Ξέχασε να πει ότι στη Γερμανία δεν θεωρείται λήξαν υπενθυμίζοντάς του την επιτροπή του γερμανικού Κοινοβουλίου, το πόρισμα μάλλον του Ιουλίου του 2019.

Εν συνεχεία, όμως, πριν λίγες ημέρες είχαμε και μια βόμβα στην ανάκριση που έπεσε από την κ. Βόζεμπεργκ, μια βόμβα στην κυριολεξία. Εκτός από προσβλητική η δήλωσή της, ποια ήταν άραγε η σκοπιμότητα; Προσπαθώ να καταλάβω ποιος έχει συμφέρον από την καθυστέρηση της δίκης. Είναι δυνατόν να έχει συμφέρον από την καθυστέρηση της δίκης, όπως η κ. Βόζεμπεργκ κατηγόρησε τους συγγενείς των θυμάτων, οι ίδιοι οι συγγενείς; Είναι δυνατόν να έχουν ωφέλεια, συμφέρον από την παρέλκυση της διαδικασίας, από την καθυστέρηση; Είναι δυνατόν; Βλέπετε ότι εκτός από προσβλητική, ήταν και ανόητη αυτή η συγκεκριμένη δήλωση.

Δυσφήμηση, όμως, κυρίες και κύριοι της Πλειοψηφίας, δεν είναι η δράση των συγγενών των θυμάτων. Δυσφήμιση είναι όταν από αυτό εδώ το Βήμα ο κ. Καραμανλής έλεγε ότι ντρέπεται και η ντροπή που θέτετε θέματα ασφάλειας στον ελληνικό σιδηρόδρομο στον κ. Μεϊκόπουλο. Δυσφήμιση για τη χώρα μας είναι όταν βγήκε ο Πρωθυπουργός λίγες ώρες μετά και είπε ότι επρόκειτο αποκλειστικά για ανθρώπινο λάθος. Δυσφήμιση είναι όταν δεν γνωρίζουμε τη σκοπιμότητα που μπαζώθηκε ο τόπος του δυστυχήματος με αποτέλεσμα οι συγγενείς να μην μπορούν να βρουν τα ίχνη των δικών τους ανθρώπων αφ' ενός και αφ' ετέρου να έχει παρεμποδιστεί το έργο της ανάκρισης.

Τέλος, δυσφήμηση για τη χώρα μας αποτελεί το γεγονός ότι σήμερα ο πολίτης δεν αισθάνεται ασφαλής στον ελληνικό σιδηρόδρομο, διότι κανείς από εσάς δεν μπορεί μετά βεβαιότητας να εγγυηθεί την ασφάλεια των σιδηροδρόμων. Αυτό αποτελεί δυσφήμιση και όχι η δράση ή οι δηλώσεις της κ. Καρυστιανού ή οποιωνδήποτε άλλων συγγενών των θυμάτων.

Κύριε Υπουργέ, καταθέσαμε μια τροπολογία για τη γη υψηλής παραγωγικότητας. Είπατε ότι κάνουμε πόλεμο στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Όχι, δεν κάνουμε πόλεμο. Να το ξεκαθαρίσουμε. Πόλεμο, ναι, κάνουμε στην άναρχη και στην ανεξέλεγκτη εγκατάσταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Πόλεμο κάνουμε όταν γίνεται αυτή η ανεξέλεγκτη και άναρχη εγκατάσταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας εις βάρος του πρωτογενούς τομέα. Εν πάση περιπτώσει, εδώ και Κυβερνητικοί Βουλευτές έχουν κάνει ερωτήσεις με το ίδιο σχεδόν περιεχόμενο, που έχουμε κάνει κι εμείς. Άρα, κάτι συμβαίνει. Τι θα γίνει; Θα την προστατεύσουμε τη γη υψηλής παραγωγικότητας;

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, ότι η γη υψηλής παραγωγικότητας είναι μη ανανεώσιμος φυσικός πόρος που βρίσκεται σε ανεπάρκεια. Δεν μπορεί να ανανεωθεί. Δεν πρέπει να προστατευτεί η γη υψηλής παραγωγικότητας; Αυτό το κενό, προφανώς, εκμεταλλεύτηκαν όλες αυτές οι εταιρείες και έχουν εγκαταστήσει τα φωτοβολταϊκά. Ναι, να υπάρχουν, αλλά με σειρά, με συγκεκριμένη χωροταξία και όχι εις βάρος του πρωτογενούς τομέα. Γι' αυτό και πρέπει να την κάνετε δεκτή αυτή την τροπολογία.

Ειδικά για τη Θεσσαλία είναι πάρα πολύ σημαντικό το πρόβλημα -και το ξέρετε- και δεν είναι εύκολη η εξήγηση αυτή που είπατε και στην επίκαιρη ερώτηση ότι εγκαταλείπουν οι αγρότες λόγω του κόστους παραγωγής. Όντως, έχουν τρομερή δυσκολία από το κόστος παραγωγής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Όταν, όμως, έρχεται η εταιρεία και σου λέει «θέλεις τόσα, για να μου δώσεις το χωράφι», εσείς, ως κράτος δεν πρέπει να ιεραρχείτε και να βάζετε κάποιες προτεραιότητες; Γι' αυτό και αυτή την τροπολογία πρέπει να την κάνετε δεκτή.

Μιας και είπα για φωτοβολταϊκά, ποιοι έχουν τα οφέλη των φωτοβολταϊκών; Να πούμε για τους αγρότες. Δεν έπρεπε να είναι κανόνας σήμερα ότι όλοι οι αγρότες έπρεπε να έχουν ένα φωτοβολταϊκό; Προσέξτε συγκριτικά ότι την περίοδος 2011-2013 πόσοι αγρότες είχαν φωτοβολταϊκό. Το 20% των φωτοβολταϊκών το είχαν αγρότες το 2011-2013.

Θα σας πω με νούμερα. Προσέξτε. Εγκατέστησαν το 2011-2013 δύο χιλιάδες επτακόσια φωτοβολταϊκά των 100 KWh, ήτοι πάνω από το 20% των συνολικών φωτοβολταϊκών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τον Μάρτιο του 2019 δώσαμε ώθηση στους αγρότες, αφού προέβλεπε ξεχωριστή κατηγορία αγροτών με δύο φωτοβολταϊκά ανά τιμή έως 500 KWh έκαστο. Τον Μάρτιο του 2024 ο κ. Χατζηδάκης του έδωσε την τελευταία θέση προτεραιότητας.

Δηλαδή, κύριε Υπουργέ, -προσέξτε- τα συνολικά αγροτικά φωτοβολταϊκά είναι 200 έως 300 MW, όσα είναι δύο έως τρία μεγάλα έργα. Ενώ από το 2011 μέχρι το 2013 είχαμε 20% των φωτοβολταϊκών σε αγρότες, σήμερα ούτε το 1% από τα συνολικά φωτοβολταϊκά δεν τα έχουν οι αγρότες.

Νομίζω ότι αυτό είναι το πιο περίτρανο παράδειγμα της έλλειψης, της απουσίας ενεργειακής δημοκρατίας, κύριε Υπουργέ. Σήμερα ο αγρότης, αλλά και ο κτηνοτρόφος πρέπει να έχει –ναι- το φωτοβολταϊκό. Η βιομηχανική περιοχή στη Λάρισα δεν έχει τη δυνατότητα σε σαράντα δύο επιχειρήσεις να αυτοκαταναλώνουν, να αυτοπαράγουν το ηλεκτρικό ρεύμα.

Αυτή είναι η πραγματικότητα και αυτή είναι η ενημέρωση, κύριε Υπουργέ, ειλικρινά. Δεν κάνουμε ανέξοδη και λαϊκίστικη αντιπολίτευση. Είναι από τους επίσημους συλλόγους, δεν είναι από εμάς. Και οι επιχειρηματίες στις βιομηχανικές περιοχές αυτό μας καταθέτουν, ότι δεν έχουν τη δυνατότητα να έχουν φωτοβολ-

ταϊκό να μην πληρώνουν το ρεύμα, να μην έχουν αυτοί το υψηλό κόστος παραγωγής. Αυτό μας καταθέτουν στη βιομηχανική περιοχή Λάρισας και ο επίσημος σύλλογος των φωτοβολταϊκών.

Γι' αυτό και θεωρούμε ότι πρέπει, πρώτον, να κάνετε δεκτή τη συγκεκριμένη τροπολογία που αφορά τη γη υψηλής παραγωγικότητας και ελπίζουμε. Θα σας έρθει και σχετική πρόσκληση. Στην περιφέρεια Θεσσαλίας έχει γίνει μια σύσκεψη για το θέμα των φωτοβολταϊκών. Πρέπει κάποια στιγμή, όχι απλά να το αντιμετωπίσετε, αλλά και να δώσετε μια λύση. Ήδη ο κ. Τσιάρας από αυτό εδώ το Βήμα είπε ότι «εγώ δεν πρόκειται να συναινέσω για μελλοντική εγκατάσταση σε γη υψηλής παραγωγικότητας».

Το ζητούμενο είναι ότι η γη υψηλής παραγωγικότητας δεν έχει οριοθετηθεί, κύριε Υπουργέ. Δεν υπάρχουν εδαφολογικοί χάρτες, δεν υπάρχει οριοθετημένη γη υψηλής παραγωγικότητας σήμερα στη χώρα μας. Δεν υπάρχουν εδαφολογικοί επικαιροποιημένοι χάρτες, το πού θα ασκείται μια δραστηριότητα, πού θα βοσκάει το ζώο, πού θα είναι το σιτάρι, το κριθάρι, πού θα είναι η άγονη περιοχή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Για όλα αυτά δεν θα έπρεπε από το 2019 να μπει μια σειρά; Έπρεπε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κόκκαλη.

Καλείται στο Βήμα η κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου, Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δύσκολα τα καθήκοντα, κύριε Σκυλακάκη, σήμερα, διότι αυτή τη στιγμή, ενώ συζητιέται νομοσχέδιο φερόμενο για το περιβάλλον -και το λέω και το ανακοινώνω, γιατί θέλω να ξέρουν οι πολίτες, να ξέρει η κοινή γνώμη, να ξέρουν οι δημοσιογράφοι- και να σας αποτρέψω από μια ακόμη παραβίαση των αρχών του κράτους-δικαίου, από αυτές που δυστυχώς σας ικανοποιούν και προς τις οποίες ρέπετε, οι εποχικοί πυροσβέστες βρίσκονται σε κινητοποίηση από το πρωί. Ήμουν κοντά τους. Διεκδικούν θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, το δικαίωμα στην εργασία και στην αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στην ασφάλεια της εργασίας τους και στην αξιοπρεπή ζωή. Αύριο τους πετάτε στον δρόμο, στην ανεργία. Δυόμισι χιλιάδες άνθρωποι εκπαιδευμένοι, ειδικευμένοι, που τους στέλνετε όπου γης. Όπου γης!

Εγώ τους βρήκα στη βόρεια Εύβοια όταν καιγότανε. Την αφήσατε να καεί την βόρεια Εύβοια. Τότε δεν ήσασταν, βέβαια, στην Κυβέρνηση και δεν θυμάμαι και αν ήσασταν στη Νέα Δημοκρατία, γιατί έχετε περάσει και από μια άλλη περίοδο πολιτική εσείς προσωπικά, αλλά δεν είναι για εσάς μόνον προσωπικά αυτά που θα πω. (ΙΚ)

Στη βόρεια Εύβοια το 2021 άνθρωποι από όλη την Ελλάδα με ελάχιστες πραγματικά δυνάμεις προσπαθούσαν -τότε ήταν που είχαν έρθει οι Ρουμάνοι με τα υπερσύγχρονα πυροσβεστικά μέσα και ντράπηκε όλος ο κόσμος που έχετε φτάσει τη χώρα να υπολείπεται ακόμη και από χώρες οι οποίες μπήκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση πολύ μετά από εμάς- και αφήσατε τη βόρεια Εύβοια να καεί σε άπνοια επί έντεκα μέρες, αλλά τους ανθρώπους τους ρίχνατε στο καθήκον. Αφήσατε το 2023 να καεί η Ρόδος, να καεί η Δαδιά για δεύτερη φορά και πρώτη το 2022. Αφήσατε συνολικά να κατακαίγεται η πατρίδα μας. Αφήσατε συνολικά στο έλεος όχι μόνο τα δάση, τα πουλιά, τους ανθρώπους, αλλά και τους ανθρώπους της μάχης.

Οι εποχικοί πυροσβέστες -το λέω για τους ελάχιστους Βουλευτές της Αντιπολίτευσης κυρίως που βρίσκονται στην Αίθουσα, από την Κυβέρνηση η παράδοση είναι σταθερή, ένας αυτή τη στιγμή- βρίσκονται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, εντός του Υπουργείου και όπως ενημερώνομαι, ενώ ζητούν ειρηνικά, μαζικότατα να δουν τον Υπουργό, τον κ. Κικίλια, ο οποίος δεν εμφανίζεται, μαθαίνω ότι τους απειλούν ότι θα μεθοδεύσει η Κυβέρνησή σας επέμβαση των ΜΑΤ.

Έχετε σκοπό πραγματικά απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους που ζητάνε τη δουλειά τους και την αξιοπρέπειά τους να οργανώσετε εμπλοκή, καταστολή και να τους φέρετε αντιμέτωπους με άλλα Σώματα Ασφαλείας που είναι οι Μονάδες Αποκατάστασης Τάξης; Αυτή είναι η αντίληψή σας για το κράτος δικαίου;

Κύριε Σκυλακάκη, βλέπω ότι κοιτάτε και γράφετε στο κινητό σας. Παίρνετε κάποια ενημέρωση για το θέμα αυτό που σας ρωτώ; Διότι θα ήθελα την απάντησή σας.

Ξέρετε, αυτή τη στιγμή στο Ζάππειο γίνεται μία εκδήλωση με τίτλο «Ενδυναμώνοντας τη Δημοκρατία, 50 χρόνια από την ελληνική επανεπικύρωση της ΕΣΔΑ, 75 χρόνια από την ίδρυση του Συμβουλίου της Ευρώπης» και προσκαλούν η κ. Σακελλαροπούλου, η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο κ. Τασούλας, ο Πρόεδρος της Βουλής και θα μιλήσουν ο κ. Ρουσόπουλος, που επαίρεστε ότι εξελέγη Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο κ. Μάρκο Μπόσνιακ, που είναι ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ο κ. Κεν Λένερτς, που είναι ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο κ. Γιάννης Κτιστάκις, δικαστής του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Την ώρα που γίνεται αυτή η εκδήλωση, εσείς, πρώτον, μεθοδεύετε εκτροπή και καταστολή των εργαζομένων πυροσβεστών που δίνουν την ψυχή τους και τη ζωή τους για όλους μας και δεύτερον, την ίδια μέρα, σήμερα το πρωί, μεθοδεύσατε -και προσκρούσατε, βεβαίως, στην Αντιπολίτευση- το να αποκεφαλίσατε τον Συνήγορο του Πολίτη, να αποκεφαλίσετε και να αφαιρέσετε από τα καθήκοντά του τον εκπρόσωπο εκείνο των ανεξαρτήτων αρχών, τον υπηρετούντα στη μονοπρόσωπη Ανεξάρτητη Αρχή, τον Συνήγορο του Πολίτη, που ασχολείται με τα θέματα του κράτους δικαίου και κάνατε τρομακτικές μεθοδεύσεις για να το πετύχετε.

Και ευτυχώς προσκρούσατε στο γεγονός ότι η Αντιπολίτευση δεν κοιμάται, έχει αντανακλαστικά και χαίρομαι πάρα πολύ γιατί θεωρώ ότι και η άμεση αντίδρασή μου ήδη από το καλοκαίρι και ξανά πάλι τον Σεπτέμβριο έθεσε αυτό το θέμα στο επίκεντρο, την ώρα που πηγαίνατε να το περάσετε κάτω από το χαλί. Και χαίρομαι ακόμη περισσότερο γιατί ναυάγησε αυτό το οποίο ήθελε ο κ. Μητσοτάκης, δηλαδή να «χτυπήσει προσοχή» το Κοινοβούλιο στην Κυβέρνηση και να αφαιρέσει την αρμοδιότητα από τον Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος ασχολείται με το ναυάγιο της Πύλου, έγκλημα με κρατική εμπλοκή, με εκατοντάδες θύματα που ούτε οι σοροί τους δεν έχουν ανασυρθεί από τον βυθό.

Και δεν συγκινείστε, όπως δεν είχε συγκινηθεί ο κ. Μητσοτάκης, όταν κάηκαν είκοσι άνθρωποι, μετανάστες στη Δαδιά και είπε ότι δεν είχαν καμμία δουλειά να είναι εκεί. Τα θυμόμαστε αυτά, ήταν η ομιλία του στη Βουλή στα τέλη του Αυγούστου του 2023. Και θυμόμαστε και την παρουσιάστρια της ΕΡΤ που είπε ότι ευτυχώς δεν χάθηκε καμμία ανθρώπινη ζωή, με την εξαίρεση –είπε- αυτών των ανθρώπων που είναι μάλλον άλλης ποιότητας και άλλης βαρύτητας η ζωή τους.

Ο κ. Ποττάκης, ο Συνήγορος του Πολίτη ερευνά ζητήματα κράτους δικαίου, ερευνά το μείζον θέμα της αστυνομικής βίας και των θανάτων σε αστυνομικά τμήματα και χώρους κράτησης. Είχαμε δύο –δύο!- θανάτους τις τελευταίες μέρες σε χώρους κράτησης.

Είναι πάμπολλοι οι θάνατοι υπό την ευθύνη κρατικών οργάνων και υπό την ευθύνη σας και είναι όχι απλώς ανησυχητικό, είναι ακραία ανατριχιαστικό ότι προσπαθείτε να βγάλετε από τη θέση του τον άνθρωπο που τα ερευνά αυτά και ότι προσπαθείτε με κάθε τρόπο και νευριάζετε κιόλας, νευρίασε ο κ. Μητσοτάκης και μας είπε ότι θα αναθεωρήσει και μόνος του το Σύνταγμα, προκειμένου να βάζει όποιους θέλει στις ανεξάρτητες αρχές.

Σήμερα πήρατε ένα μήνυμα ηχηρότατο από την Αντιπολίτευση ότι αυτού του είδους οι «ετσιθελισμοί» δεν περνάνε, ότι αυτή σας η «ένδοξη» -εντός εισαγωγικών- εποχή, όπου βάζατε τους δικούς σας -και το «τους δικούς σας» δεν είναι των φρονημάτων σας, είναι του ελέγχου σας, γιατί αυτό είναι που επιδιώκετε, τον έλεγχο- η εποχή που βάζατε τους δικούς σας, λοιπόν, τελείωσε.

Και όσο είναι εδώ η Πλεύση Ελευθερίας -και όχι απλώς θα είναι εδώ για πολύ, αλλά θα πολλαπλασιάζεται- όσο είμαστε εμείς εδώ αυτά σας τα σχέδια να ελέγξετε τα πάντα, από τη δικαιοσύνη μέχρι τις ανεξάρτητες αρχές, από την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών μέχρι την Επιτροπή

Ανταγωνισμού, μέχρι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, μέχρι την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που σας επέβαλε και αυτή πρόστιμο πριν από λίγες μέρες, στο κόμμα σας, για παραβιάσεις των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όσο είμαστε εμείς εδώ αυτές σας οι μεθοδεύσεις όχι απλώς δεν θα περνάνε, αλλά θα φωτίζονται, θα δημοσιοποιούνται με τον πιο ηχηρό τρόπο και θα κρίνεστε, όπως κρίνεστε για τις μεθοδεύσεις σας στην υπόθεση των υποκλοπών και των παρακολουθήσεων, για το γεγονός ότι εργαλειοποιήσατε τη διορισμένη από εσάς εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, προκειμένου να σας δώσει διαπιστευτήρια αθωότητας, διαπιστευτήρια και πιστοποιητικά καλής λειτουργίας και καλών παρακολουθήσεων, με το «Όσκαρ των καλών υποκλοπών» και με τη βούλα της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου να παρακολουθούνται Υπουργοί εν ενεργεία, υποψήφιος τότε Πρόεδρος κόμματος και εν ενεργεία Ευρωβουλευτής, πολίτες, άνθρωποι της κοινωνίας, των κινημάτων, δημοσιογράφοι.

Είναι, λοιπόν, ένα μήνυμα δικό μας ότι δεν περνάνε αυτές οι μεθοδεύσεις και είναι σήμερα μία πολύ ωραία μέρα για τη δημοκρατία και για το κράτος δικαίου, γιατί αυτές οι σκοτεινές σας διαδικασίες, το παρασκήνιο στο οποίο σας αρέσει να κινείστε δεν καρποφόρησαν, δεν έδωσαν το αποτέλεσμα που θέλετε και ο κ. Ποττάκης, ο Συνήγορος του Πολίτη, παραμένει στη θέση του.

Φυσικά, δεν πρέπει όλοι εμείς -το λέω στην Αντιπολίτευση- να υποτιμάμε τι σημαίνει για έναν άνθρωπο που υπηρετεί σε ανεξάρτητη αρχή να στοχοποιείται κατ' αυτόν τον τρόπο, κατά τον τρόπο που στοχοποιείται ο κ. Ποττάκης, όπως στοχοποιήθηκε ο κ. Ράμμος για τη λειτουργία του στο πεδίο των υποκλοπών. Δεν πρέπει να υποτιμάμε τι σημαίνει η στοχοποίηση και η προσπάθεια αποκεφαλισμού και αντικατάστασης ανθρώπων οι οποίοι είναι ταγμένοι να λειτουργούν ανεξάρτητα. Τι μήνυμα εκπέμπει και τι υπόδειγμα διαπλάθει, ότι αυτός ο οποίος είναι ανεξάρτητος και ενοχλεί τις κυβερνήσεις βρίσκεται στο στόχαστρο των κυβερνήσεων.

Και πρέπει να σας πω ότι δεν περιποιεί καμμία τιμή στην Κυβέρνησή σας αυτή η μεταχείριση ανθρώπων που δεν είναι και δεν τους θεωρείτε «δικούς σας», ανθρώπων οι οποίοι ξεκάθαρα δεν είναι του χεριού σας και γι' αυτό θέλετε να τους αλλάξετε μια ώρα αρχύτερα.

Εμείς θα είμαστε η Αντιπολίτευση υπεράσπισης και των ανεξαρτήτων αρχών, όταν πράγματι δρουν ανεξάρτητα και κάθε ανθρώπου που από θέση ευθύνης εκπληρώνει τα καθήκοντά του ευόρκως, χωρίς να υποκύπτει σε πιέσεις ή σε προτάσεις ή σε άλλου είδους μεθοδεύσεις.

Έρχομαι τώρα, παραμένοντας στο πεδίο του κράτους δικαίου, σε μία δίκη η οποία εκτυλίσσεται από τον Ιούλιο -είναι η δίκη σε δεύτερο βαθμό για το έγκλημα στο Μάτι- στην οποία θα καταθέσω ως μάρτυρας από τη Δευτέρα 4 Νοέμβρη, όπως έκανα και σε πρώτο βαθμό καταθέτοντας επί τέσσερις μέρες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Προέδρου της Πλεύσης Ελευθερίας)

Το έγκλημα αυτό αποκάλυψε την απόλυτη υποβάθμιση και της πυροσβεστικής θωράκισης της πατρίδας μας και την αποψίλωση των πυροσβεστικών μέσων και βέβαια ανέδειξε τις κυβερνητικές, κρατικές, πολιτικές, αλλά και ποινικές ευθύνες για τον θάνατο εκατόν τεσσάρων συνανθρώπων μας, για τα εγκαύματα και τους τραυματισμούς δεκάδων ακόμη, για το συλλογικό τραύμα που άφησε στην κοινότητα του Ματιού, του Νέου Βουτζά, της Ραφήνας, όλης της περιοχής, αλλά και για το συλλογικό τραύμα που φέρουμε όλοι όσοι δεν είμαστε αναίσθητοι, όσοι δεν είμαστε ασυγκίνητοι από αυτές τις τρομακτικές απώλειες, που εσάς φαίνεται ότι δεν σας συγκινούν.

Και ξέρετε, όταν σκέφτομαι αυτή τη θεσμοποιημένη και καθεστωτική αναισθησία, σκέφτομαι ότι θα σας κρίνει και η κοινωνία και η ιστορία. Και σκέφτομαι ακόμη ότι, ευτυχώς, απέναντι σε αυτή την καθεστωτική αναισθησία υπάρχουν πάντα άνθρωποι -και στους θεσμούς- που αντιδρούν, που συγκινούνται, που ενεργοποιούνται, που ευαισθητοποιούνται, όπως υπήρξε ο εισαγγελέας που ερεύνησε την υπόθεση ο κ. Ζαγοραίος και μονοί, διπλοί έπεσαν οι μηχανισμοί να τον σταματήσουν. Όπως υπήρξε ο ανακριτής που τρεις φορές ζήτησε να χαρακτηριστεί κακούργημα το έγκλημα και πάντα υπήρχαν μηχανισμοί που τον σταματούσαν, ο κ. Μαρνέρης. Όπως είναι ο Δημήτρης Λιότσιος, ο ηρωικός πραγματογνώμονας που αψήφησε τους εκβιασμούς και κατέθεσε πόρισμα για τις ευθύνες. Και όπως είναι -για να έρθω σε ένα άλλο πεδίο- η ειδική απεσταλμένη του ΟΗΕ σε αυτή την περίοδο για τη Γάζα, η κ. Αλμπανέζε, η οποία έκανε μία εμβληματική πραγματικά παρέμβαση απέναντι σε όλους όσοι δεν αντιδρούν στη σφαγή, στη γενοκτονία που διαπράττεται και τους είπε «αισθάνομαι ότι έχει εξατμιστεί η ευαισθησία, η ανθρώπινη ευαισθησία, από αυτή εδώ την Αίθουσα».

Και πρέπει να σας πω ότι, εάν συνεχίσετε να απαγγέλλετε τους ίδιους λόγους που λέγατε πριν από ένα χρόνο, χωρίς να λαμβάνετε υπ' όψιν σας ότι έχουν σφαγιαστεί σαράντα πέντε χιλιάδες άνθρωποι, θα σας ξεπεράσει η ιστορία και θα συνειδητοποιήσετε ότι σας έχει ξεπεράσει η ιστορία πάρα πολύ γρήγορα, γιατί κινητοποιούνται και ευαισθητοποιούνται και δεν έχει εξατμιστεί η ευαισθησία από όλους τους νέους ανθρώπους, από τους φοιτητές στις δυτικές χώρες, στα μεγάλα πανεπιστήμια, από τις κοινωνίες. Απέναντι σε αυτά βρίσκεστε, λοιπόν, σήμερα και απέναντι σε αυτά θα πρέπει τελικά να απαντήσετε και να απολογηθείτε.

Το νομοσχέδιο το οποίο συζητιέται, έχει επανειλημμένη αναφορά στη διαχείριση των απορριμμάτων. Και αντί να κάνω μία τοποθέτηση νομική -που μπαίνω σε αυτόν τον πειρασμό, αλλά θα το αφήσω για επόμενη ευκαιρία- θέλω να κάνω μια τοποθέτηση ανθρώπινη και δικηγορική και ακτιβιστική και να σας πω ότι το τι σημαίνει η διαχείριση των απορριμμάτων το γνωρίζουν, δυστυχώς, στο πετσί τους οι τοπικές κοινωνίες.

Θέλω να αφιερώσω αυτή την ομιλία μου στους ανθρώπους που έχουν αγωνισθεί διαχρονικά κατά των παράνομων ΧΥΤΑ και ΧΥΤΥ, κατά των παράνομων κυβερνητικών μεθοδεύσεων, για να προστατεύσουν τη δημόσια υγεία και την υγεία τους, για να προστατεύσουν τις ζωές τους και το περιβάλλον. Και είναι πάρα πολλοί αυτοί. Και έχετε βρεθεί πάντα απέναντί τους και εσείς ως κόμμα και Κυβέρνηση και διαχρονικά οι εξουσίες.

Το 2008 υπερασπίστηκα τη Ρίτα Καραβασίλη, την εμβληματική επιθεωρήτρια περιβάλλοντος που ανέδειξε τη ρύπανση του Ασωπού και δεν λύγισε όταν η κυβέρνηση του δικού σας κόμματος την κυνήγησε και μεγάλα συμφέροντα, ο κ. Βωβός, ο κ. Μαντωνανάκης. Την υπερασπίστηκα μαζί με τα κινήματα του Ωρωπού, των Οινοφύτων, με ανθρώπους που βίωναν τον καρκίνο στις οικογένειές τους και πέθαιναν τα παιδιά τους, γιατί αφήνατε τις βιομηχανίες να ρίχνουν τα απόβλητά τους στον Ασωπό και έφτασε να ρυπαίνεται ο υδροφόρος ορίζοντας της περιοχής από καρκινογόνες ουσίες και από βαρέα μέταλλα. Και τίποτα δεν μάθατε.

Το 2018 υπερασπίστηκα τους κατοίκους της Αιγείρας, της Ακράτας, του Διακοπτού, της ανατολικής Αιγιάλειας, που από τις 14 Φλεβάρη είχαν κινηματικά κλείσει τον ΧΥΤΑ Αιγείρας, τον καρκινογόνο αυτόν ΧΥΤΑ, που επέμενε η τότε κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ να τον αφήσει να συνεχίσει να λειτουργεί. Παρενέβαινε και η τότε εισαγγελέας του Αρείου Πάγου -γιατί αυτή η συνήθεια του ελέγχου των ηγεσιών της δικαιοσύνης δεν είναι αποκλειστικό σας προνόμιο- η κ. Ξένη Δημητρίου - Βασιλοπούλου. Ανήμερα της Ημέρας του Περιβάλλοντος 5 Ιουνίου του 2018 έστειλαν τα ΜΑΤ να καταστείλουν τους εξεγερμένους ανθρώπους, γέροντες, γερόντισσες, αγρότες, απλούς ανθρώπους, να τους συλλάβουν, να τους σέρνουν στο αυτόφωρο, όπως κάνετε για να τρομοκρατήσετε τους αγωνιζόμενους πάντα ανθρώπους και να ανοίξουν τον ΧΥΤΑ και να ρίχνουν τόνους σκουπιδιών.

Χρειάστηκαν νομικές ενέργειες. Γιατί το κινηματικό κομμάτι πρέπει να ενισχύεται από το νομικό κομμάτι και όταν συμπίπτει και με το πολιτικό κομμάτι, όταν υπάρχουν αυτές οι τρεις παράμετροι, τότε μπορούν όλα να επιτευχθούν. Χρειάστηκαν, λοιπόν, νομικές ενέργειες. Φτάσαμε στο δικαστήριο και ο ΧΥΤΑ έκλεισε με δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει ότι επί χρόνια ρυπαινόταν η περιοχή με καρκινογόνες ουσίες. Εκθέτατε οι εξουσίες τους ανθρώπους σε κίνδυνο θανάτου, σε κίνδυνο ζωής. Γιατί; Για το οικονομικό κέρδος της διαχείρισης των αποβλήτων, γι' αυτό που είναι δηλαδή το κίνητρό σας στο πεδίο της διαχείρισης των αποβλήτων.

Στη Λευκίμμη της Κέρκυρας οι άνθρωποι έχουν κινητοποιηθεί με μεγαλειώδη τρόπο. Κι εκεί βρέθηκαν απέναντι στην αστυνο-

μική καταστολή και την κρατική βία. Δικάζεται ο αστυνομικός διοικητής που άσκησε βία. Άλλη μία δίκη που αναβάλλεται και αναβάλλεται ξανά, γιατί είναι επιλεκτική βεβαίως και η εγρήγορση για την απόδοση δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία Πρόεδρε, αν μπορείτε ολοκληρώστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, κύριε Πρόεδρε. Βεβαίως. Και βέβαια μπορώ να ολοκληρώσω.

Θεωρώ ότι έχει μια σημασία να καταγραφούν αυτά και κυρίως να ειπωθεί -γιατί αυτό είναι και το μήνυμα της δικής μου τοποθέτησης και παρουσίας- ότι το κράτος δικαίου σπανιότατα υπήρξε υπόθεση των κυβερνήσεων και των εξουσιών. Το κράτος δικαίου είναι υπόθεση των πολιτών. Εκείνοι το υπερασπίζονται, πολλές φορές με κόστος και με τίμημα την σωματική τους ακεραιότητα, την υγεία τους, κάποιες φορές και τη ζωή τους. Εκείνοι το διαφυλάσσουν και διατρανώνουν την προσήλωσή τους στον σεβασμό των δικαιωμάτων. Εκείνοι είναι που συμπαραστέκονται σε αυτούς που αγωνίζονται και σε αυτούς που βάλλονται και πολύ συχνά βρίσκονται γι' αυτόν τον λόγο διωκόμενοι. Εκείνοι είναι και που αποκαλύπτουν και έχουν πολύ μεγάλη σημασία σε αυτό το πεδίο και οι αποκαλύψεις των κινημάτων κατά τόπους και οι αποκαλύψεις μαχόμενων δημοσιογράφων και πάλι για τον τομέα των αποβλήτων.

Έχουν και μεγάλο ενδιαφέρον οι αποκαλύψεις σε σχέση με όλα όσα μεθοδεύετε -άκουσα ότι έγινε μια παρέμβαση για τη Θεσσαλία- σχετικά με ένα συνολικότερο πεδίο της διαχείρισης αποβλήτων, με την καύση αποβλήτων και απορριμμάτων, αλλά και με την καύση των νεκρών ζώων στη Θεσσαλία, που είναι άλλο ένα πεδίο που φαίνεται ότι σας έχει ανοίξει η όρεξη, η όρεξη του «πάμε κι όσα φάμε». Από το «πάμε κι όπου βγει» του εγκλήματος των Τεμπών στο «πάμε κι όσα φάμε».

Απέναντι σε αυτές τις πολιτικές οι πολίτες είναι αυτοί που γρηγορούν. Κι όταν μιλάμε για τη διαχείριση και διακίνηση αποβλήτων οφείλετε να απαντήσετε. Ειπώθηκε και μέσα εδώ στη Βουλή για τα επικίνδυνα απόβλητα και την απόρριψή τους, για τα πυρηνικά απόβλητα και τη μεταφορά τους μέσω σιδηροδρόμου, μέσω πλοίων. Ο κ. Μητσοτάκης δεν θα απαντήσει αύριο στην επίκαιρη ερώτησή μου για τη λαθραία διακίνηση στον σιδηρόδρομο, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι εγώ δεν θα συνεχίσω να ρωτώ.

Η πολιτική σας δεν είναι, κύριοι, περιβαλλοντική. Η πολιτική σας είναι, δυστυχώς, πολιτική διαφθοράς, πολιτική απομύζησης του δημοσίου χρήματος και του δημοσίου πλούτου, πολιτική ευκαιριακής ωφέλειας και κέρδους για τους ημετέρους, πολιτική που δεν λαμβάνει υπ' όψιν τους πολίτες, πολιτική που περιφρονεί και το δικαίωμα όλων στο περιβάλλον, αλλά και στην υγεία.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω -νομίζω ότι το καταλαβαίνετε σιγά σιγά όλο και πιο καλά- έχει τελειώσει η εποχή, ιδίως της πανδημίας, που ελέγχατε πλήρως την ενημέρωση και τις κοινωνικές αντιδράσεις, αλλά έχει τελειώσει και συνολικά η εποχή που ο κ. Μητσοτάκης με επικοινωνιακούς τρόπους διαμόρφωνε την πραγματικότητα.

Οι σημερινές αντιδράσεις των ανθρώπων στην Κάνδανο απέναντι στον πραγματικά προκλητικό Πρόεδρο της Γερμανίας, που ήρθε να ψιθυρίσει, να εκστομίσει ύβρεις περί «νομικά κλειστού ζητήματος», δείχνουν στον κ. Μητσοτάκη ότι ήταν μια πολύ κακή ιδέα να θεωρήσει ότι θα χρησιμοποιήσει τα μαρτυρικά χωριά και τους ανθρώπους που έχουν βιώσει και την αντίσταση και τον φόρο αίματος της αντίστασης ως ντεκόρ για πολιτικές οικονομικών διευθετήσεων με το κράτος της Γερμανίας.

Η μόνη οικονομική διευθέτηση που επείγει να γίνει είναι η διεκδίκηση των οφειλών της Γερμανίας και η καταβολή τους προς το ελληνικό κράτος. Κύριε Μπούγα, μιας και ήρθατε, να ετοιμάζεστε γιατί έρχεται ερώτηση και προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η οικονομική εκκρεμότητα που υπάρχει είναι η καταβολή των αποζημιώσεων, των επανορθώσεων, η αποπληρωμή του αναγκαστικού κατοχικού δανείου, η επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και συνολικά η αποκατάσταση η οποία έχει αποτιμηθεί και υπολογιστεί από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους σε 278 έως 341 δισεκατομμύρια ευρώ το έτος 2015. Είναι ήδη πολύ μεγαλύτερη η οφειλή.

Ας μην παίζει, λοιπόν, ο κ. Μητσοτάκης με τους ανθρώπους που γνωρίζουν ότι τα «όχι» και η αντίσταση έχουν κόστος, έχουν αίμα, αλλά έχουν και περηφάνια. Ας μην παίζει με το αίσθημα ιστορικής ευθύνης που κάποιοι φέρουμε να δικαιώσουμε αυτούς που θυσιάστηκαν για να είμαστε ελεύθεροι. Κι ας θυμάται και ο κ. Μητσοτάκης και ο κ. Τασούλας και όλοι οι καλοθελητές της εξουσίας: Όπως μας βρίσκετε μπροστά σας για τις γερμανικές οφειλές, όπως μας βρίσκετε μπροστά σας μαζί με τους πολίτες για το περιβάλλον, όπως μας βρίσκετε μπροστά σας για τη δημόσια υγεία, όπως μας βρίσκετε μπροστά σας για τους θεσμούς και το κράτος δικαίου, όπως μας βρίσκετε μπροστά σας για τη δημοκρατία και την κοινοβουλευτική λειτουργία, για το Σύνταγμα και την εκπροσώπηση των πολιτών, όπως μας βρίσκετε μπροστά σας παντού, θα συνεχίσετε να μας βρίσκετε μπροστά σας μαζί με πολλούς και ακόμα περισσότερους πολίτες.

Κάθε σας αντίδραση κατασίγασης και κάθε σας μεθόδευση συγκάλυψης και κάθε σας απόπειρα να τα κουκουλώσετε, θα οδηγεί σε μια ολοένα και μεγαλύτερη κοινωνική, κινηματική, δημοκρατική αντίδραση και αντίσταση που εμείς θα συνεχίσουμε να την υπερασπιζόμαστε, να την εκπροσωπούμε και να της δίνουμε φωνή εδώ στη Βουλή.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την Πρόεδρο της Πλεύσης Ελευθερίας.

Επόμενος ομιλητής ο κ. Διονύσιος Ακτύπης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας. Μετά θα ακολουθήσει ο Υφυπουργός, ο κ. Μπούγας, για την τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΚΤΥΠΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αν και μας είχατε ανακοινώσει δύο ομιλητές, τελικά δεν ήρθαμε στο Βήμα. Ανέβηκε άλλος. Δεν πειράζει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, προηγούνται πάντοτε οι Πρόεδροι των κομμάτων όποτε το ζητήσουν.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΚΤΥΠΗΣ: Ναι, αλλά έχουμε συμφωνήσει δύο Βουλευτές και ένας Πρόεδρος ή Κοινοβουλευτικός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Είχαν προηγηθεί τρεις.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Το κάναμε ένα-ένα σήμερα από την αρχή. Δεν φταίει ο Πρόεδρος.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΚΤΥΠΗΣ: Ένα-ένα, αλλά ούτε αυτό ακολουθήθηκε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ερχόμαστε σήμερα στην Ολομέλεια προκειμένου να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο έρχεται να δώσει λύσεις στις σύγχρονες προκλήσεις. Με το παρόν νομοσχέδιο στοχεύουμε στον εκσυγχρονισμό του πλαισίου της διαχείρισης των αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας και ανάπτυξης έργων ενέργειας και την επίλυση χρόνιων χωροταξικών και πολεοδομικών ζητημάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απαραίτητη προϋπόθεση για να συνεχίζει να αναπτύσσεται η κοινωνία μας, να εξασφαλίζεται η επάρκεια φυσικών πόρων, η σταθερότητα και η διάρκεια, είναι να ακολουθηθεί ένα νέο οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης που θα περιορίζει τα απόβλητα, αλλά και θα μειώνει την ανάγκη για νέους πόρους. Βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει ότι αναβαθμίζουμε το βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων μέσω ευφυέστερης χρήσης των πόρων και μιας σύγχρονης οικονομίας που συμβάλλει στην ευημερία των πολιτών. Αυτός ήταν και είναι ο στόχος από την πρώτη στιγμή της ανάληψης της διακυβέρνησης του τόπου από τη Νέα Δημοκρατία και τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη.

Η δημιουργία, λοιπόν, μιας πράσινης Ελλάδας με έμφαση στην ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα στηρίζεται σε πολλούς πυλώνες που στοχεύουν στην ισορροπία μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικής προστασίας. Αυτό, λοιπόν, θέλουμε να πετύχουμε και σε αυτό επικεντρωνόμαστε. Εξού και η σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία η οποία αποτελεί τομή.

Θέλω, λοιπόν, να σταθώ και εγώ σε κάποια κύρια ζητήματα του παρόντος νομοθετήματος. Ναι, στο θέμα της διαχείρισης των αποβλήτων πρέπει να τονίσουμε ότι η χώρα μας είχε αντιμετω-

πίσει αρκετές δυσκολίες, όπως αναλύθηκε διεξοδικά κατά τη διάρκεια των επιτροπών. Αρκεί να θυμηθούμε το τεράστιο θέμα των χωματερών. Όταν ήρθαμε στην εξουσία είχαμε εξήντα πέντε περιπτώσεις τέτοιες για τις οποίες υπήρχαν και τεράστια πρόστιμα, αλλά και πολλές καθυστερήσεις στη λειτουργία των μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων που είναι πολύ σημαντικό κομμάτι και της ανακύκλωσης. Με δουλειά όμως και σχέδιο ερχόμαστε στο σήμερα όπου και παρατηρείται μια σαφής πρόοδος.

Το 2019 είχαμε τρεις που λειτουργούσαν και σε κατασκευή πέντε μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων. Σήμερα έχουμε δώδεκα σε λειτουργία, είκοσι δύο σε κατασκευή και έχουμε και δημοπρατήσεις οι οποίες προχωρούν με πολύ μεγάλη ταχύτητα για άλλες επτά μονάδες συν άλλα τέσσερα έργα ΣΔΙΤ. Συνεπώς, έχουμε μια τεράστια αλλαγή. Αυτό είναι το μέτρο της πολύ μεγάλης προόδου η οποία βρίσκεται σήμερα σε εξέλιξη σε αυτόν τον τομέα, όπως χαρακτηριστικά ανέλυσε και ο αρμόδιος Υπουργός μας.

Θέλω να σταθώ λίγο στο άρθρο 13. Κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά είναι να απορεί κανείς με τη λογική σας, αλλά και να σκέφτεται κάποιος πού μπορεί να φτάσει η Αντιπολίτευση προκειμένου να κάνετε μια στείρα αντιπολίτευση. Πρέπει να καταλάβετε ότι όταν προσπαθείτε να κάνετε αυτή την αντιπολίτευση χωρίς περιεχόμενο, τότε πηγαίνετε αυτόματα σε μεθόδους λαϊκισμού τις οποίες πλήρωσε πολύ ακριβά η Ελλάδα. Δεν βλέπετε τελικά και πού κατέληξαν αυτοί οι οποίοι ακολούθησαν αυτόν τον συγκεκριμένο δρόμο του λαϊκισμού; Μιλήσατε για αντισυνταγματικότητα του νόμου λόγω του άρθρου 13. Θεωρείτε, δηλαδή, αντισυνταγματικό κάτι το οποίο είναι υποχρέωση της κεντρικής Κυβέρνησης. Τι λέει το άρθρο 13; Ότι όταν η τοπική αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να λύσει το πρόβλημα των αποβλήτων, έρχεται η Κυβέρνηση να τα επιλύσει.

Θα σας αναφέρω ένα τρανταχτό παράδειγμα που αφορά τον ίδιο μου τον τόπο, για να καταλάβετε πόσο λάθος κάνατε σήμερα με αυτό το οποίο βάλατε σαν αντισυνταγματικότητα σε αυτό το άρθρο. Η Ζάκυνθος πήγαινε τα απορρίμματα σε μια περιοχή η οποία λέγεται Σκοπός. Είναι το ένα βουνό της Ζακύνθου από τα δύο, Βραχίονας και Σκοπός. Τώρα τα απορρίμματα πηγαίνουν στον Λίβα στην περιοχή του Βραχίονα. Κάποια στιγμή επήλθε κορεσμός. Ήμουν τότε πρόεδρος στην ΤΕΔΚ, στην Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων. Αρχίσαμε να συζητάμε το 2009 για την εξεύρεση άλλου χώρου. Όμως, ενώ ήταν κουρασμένος μέχρι το 2015, συνέχιζαν να εναποθέτουν τα σκουπίδια στον ίδιο χώρο, γιατί δεν είχαν άλλο χώρο να τα πάνε. Με παρέμβαση τότε της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και υπό τον φόβο να μην πάει στα δικαστήρια ο τότε περιφερειάρχης, κλείνει το 2015 τον Σκοπό, χωρίς να έχει βρεθεί νέος χώρος ταφής. Ο χώρος που σήμερα πηγαίνουν τα απορρίμματα στη θέση Λίβα είχε γίνει θέμα διαμάχης και εσωτερικών αντιπαραθέσεων ακόμα και με την προηγούμενη κυβέρνηση και υπήρχε ένας δήμαρχος ο οποίος γύριζε γύρω-γύρω σε όλες τις περιοχές της Ζακύνθου πού θα πάει τα απορρίμματα. Τα απορρίμματα ήταν στον δρόμο μέχρι τότε. Δεν υπήρχε καμμία λύση. Η τοπική κοινωνία ανάστατη.

Ποια είναι σήμερα η κατάσταση; Σκοπός, αδυναμία αποκατάστασης, γιατί επί πέντε χρόνια συνέχιζε η τοπική αυτοδιοίκηση να τοποθετεί σκουπίδια. Πάμε να κάνουμε την περιβαλλοντική μελέτη. Μπλέκαμε, γιατί πρέπει να πάρουμε αυτόν τον όγκο των σκουπιδιών που υπάρχουν επιπλέον τοποθετημένοι επί πέντε χρόνια για να μπορέσουμε να τον αποκαταστήσουμε και βέβαια το Υπουργείο -και καλώς πράττει- παίρνει τις περιβαλλοντικές μελέτες οι οποίες δεν μπορούσε να τις βγάλει η τοπική και η αποκεντρωμένη αυτοδιοίκηση, για να μπορέσει τελικά να βγάλει μια μελέτη περιβαλλοντική, για να μπορέσει να προχωρήσει η αποκατάσταση, για να μη φάμε πρόστιμο. Το πρόστιμο θα το φάμε, γιατί δεν θα προλάβουμε πιθανόν να δημοπρατήσουμε το συγκεκριμένο έργο.

Τι έγινε, λοιπόν, εδώ; Ήρθε το κράτος να λύσει ένα πρόβλημα. Εάν το κράτος δεν ερχόταν να λύσει το πρόβλημα, τι θα γινόταν; Θα έπρεπε να σερνόμαστε και να περιμένουμε επαναλαμβανόμενα πρόστιμα, γιατί δεν μπορούσαμε να αποκαταστήσουμε τον Σκοπό. Τα σκουπίδια, δε, οφείλω να σας πω ότι στην περιοχή που λέμε σήμερα του Σκοπού από κάτω είναι το θαλάσσιο πάρκο της Ζακύνθου περιοχή «NATURA» και βέβαια είναι ο κόλπος του Λαγανά και αντιλαμβάνεστε τι θα γίνει σε περίπτωση που φύγουν -και κινδυνεύει να φύγει- όλο το βουνό μέσα στον κόλπο του Λαγανά.

Στον Λίβα υπάρχει συσσώρευση δεμάτων, γιατί η προηγούμενη δημοτική αρχή δεν προχώρησε σε δημοπρασία -δεν είναι επί του παρόντος να αναλύσω γιατί δεν την προχωρούσε- και καθυστέρηση δημιουργίας του εργοστασίου. Για να προχωρήσει, έπρεπε να απομακρυνθούν τόνοι δεμάτων από την περιοχή, να πάνε στην περιοχή του Πύργου, στην Τριανταφυλλιά, για να μπορέσουμε να εκκενώσουμε τον χώρο για να γίνει το εργοστάσιο. Τι έγινε τότε; Έρχεται πάλι το Υπουργείο και η κεντρική Κυβέρνηση να χρηματοδοτήσει τη μεταφορά, να αδειάσει ο χώρος, για να μπορέσουμε τελικά να προχωρήσουμε στη δημιουργία του εργοστασίου. Ακόμα και σήμερα το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζουμε. Επομένως, δύο φορές η κεντρική Κυβέρνηση ήρθε και έλυσε το πρόβλημα.

Τι καταλάβατε από αυτά που σας είπα; Νομίζω ότι δεν χρειάζεται πιο απτό παράδειγμα ότι όταν η τοπική κοινωνία δεν μπορεί να λύσει το πρόβλημα, πρέπει να έρχεται η κεντρική Κυβέρνηση, το κράτος, για να λύσει το πρόβλημα. Γιατί ξέρετε τι έλεγαν οι κάτοικοι στην περιοχή, οι Ζακυνθινοί; Ερχόντουσαν στο γραφείο μου, με έβλεπαν στον δρόμο και μου έλεγαν: «Κύριε Βουλευτά, τι θα γίνει με τα σκουπίδια; Τι θα γίνει με τα στραγγίδια τα οποία πηγαίνουν στον κόλπο του Λαγανά και εμείς δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε και τελικά θα φάμε και πρόστιμο από την Ευρωπαϊκή Ένωση; Είστε ευχαριστημένος από αυτό που βλέπετε»; Δεν έβλεπα να κατηγορούν τόσο πολύ και τη δημοτική αρχή, την τότε, ή για παράδειγμα την τοπική αυτοδιοίκηση. Την Κυβέρνηση πάλι καθόντουσαν και κατηγορούσαν.

Επομένως, θεωρώ ότι πολύ καλά έρχεται το άρθρο 13. Και δεν παίρνουμε καμμία αρμοδιότητα από την τοπική αυτοδιοίκηση. Αλλά λέμε ότι όταν δεν μπορεί να επιτελέσει τον στόχο της για τον «άλφα» ή «βήτα» λόγο, τότε να μπορεί το κράτος να έρχεται να παρεμβαίνει ώστε να λύσει αυτά τα ζητήματα, τα οποία νομίζω είναι επ' ωφελεία της τοπικής κοινωνίας και σε καμμία περίπτωση δεν είναι ενάντια στην τοπική αυτοδιοίκηση και στην τοπική κοινωνία.

Θα σας έλεγα -κλείνοντας- με όλο τον σεβασμό, κύριε Μάντζο, ότι καιρός είναι να σοβαρευτούμε. Γιατί όσο περισσότερο και πιο γρήγορα σοβαρευτείτε, θα μπορείτε να κάνετε μια σοβαρή αντιπολίτευση που την έχει ανάγκη ο τόπος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Ακτύπη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την τροπολογία σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ (Υφυπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης εισηγείται μία τροπολογία, η οποία έχει τέσσερα άρθρα. Τα τρία από αυτά αφορούν στην εφαρμογή των διατάξεων του δικαστικού χάρτη.

Στο πρώτο άρθρο της τροπολογίας, με την πρώτη διάταξη, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ρυθμίζονται ζητήματα τοπικής αρμοδιότητας των δικαστηρίων, δηλαδή των ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων που καταργούνται, έτσι ώστε να μην αφήνεται περιθώριο ερμηνείας στους εφαρμοστές του δικαίου και όπως βλέπετε, ακολουθούμε μία περιπτωσιολογική καταγραφή όλων των πιθανών περιπτώσεων, έτσι ώστε να μην υπάρχει απολύτως καμμία αμφιβολία στους διαδίκους και στους δικηγόρους.

Στη δεύτερη διάταξη, παρέχεται η δυνατότητα κατάθεσης του εισαγωγικού δικογράφου της αγωγής και στις παράλληλες έδρες. Είχαμε προβλέψει με τον ν.5134 την δυνατότητα κατάθεσης στις έδρες, δηλαδή στις κεντρικές έδρες των δικαστηρίων και στις περιφερειακές. Με την εισαγόμενη τροπολογία και συγκεκριμένα με το άρθρο 2 μπορεί η κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου, επαναλαμβάνω, να γίνεται και στις παράλληλες έδρες.

Με το τρίτο άρθρο καθορίζονται τα γραμμάτια προείσπραξης και οι τιμές αναφοράς, ανάλογα με το είδος της διαδικασίας και

τον βαθμό του δικαστηρίου στον οποίο κατατίθενται.

Να πω ένα σύντομο ιστορικό σχετικά με το τέταρτο άρθρο, κύριε Πρόεδρε.

Με τον ν.5090 προστέθηκαν δύο περιπτώσεις. Στο άρθρο 122 στο οποίο αναφέρονται ενδεικτικά τα αναμορφωτικά μέτρα κατά ανηλίκων, οι περιπτώσεις αυτές υπενθυμίζω στο Σώμα ήταν η παρακολούθηση ειδικών εκπαιδευτικών, καλλιτεχνικών ή πολιτιστικών προγραμμάτων σε κρατικούς δημοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς και η παρακολούθηση προγραμμάτων αθλητισμού και η συμμετοχή σε αθλητικά σωματεία. Επειδή για την εφαρμογή αυτών των προβλέψεων της διάταξης του άρθρου 122 του Ποινικού Κώδικα απαιτείται συναρμοδιότητα περισσοτέρων του ενός Υπουργών, γι' αυτό τροποποιούμε το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 έτσι ώστε να προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης των αρμοδίων Υπουργών.

Και θα μου επιτρέψετε να επανέλθω στα τρία πρώτα άρθρα για να κάνω μία δήλωση, την οποία οφείλουμε να κάνουμε και είναι η εξής: Σε περίπτωση που μέχρι 16 Σεπτεμβρίου του 2026 -είναι το χρονικό διάστημα πλήρους εφαρμογής του δικαστικού χάρτη- δεν έχει ολοκληρωθεί ηλεκτρονική κατάθεση και παραλαβή του συνόλου των δικογράφων, πιστοποιητικών και απογραφών των πολιτικών υποθέσεων μέσω της διασύνδεσης των δικαστηρίων κάθε περιφερειακής ενότητας στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης δικαστικών υποθέσεων πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης -αν και τονίζουμε ότι αυτό θα έχει γίνει και υπάρχει σχετική πρόβλεψη, αλλά και έχουμε αναλάβει όλες τις σχετικές ενέργειες για να υλοποιηθεί- η κατάθεση των σχετικών δικογράφων και η παραλαβή των πιστοποιητικών θα γίνεται από την έδρα του δικαστηρίου.

Αυτό, κύριε Πρόεδρε, για να μην υπάρχει καμμία απολύτως αμφιβολία ότι η Κυβέρνηση έχει λάβει όλα τα μέτρα για να εξασφαλίσουμε και τους διαδίκους και τους δικηγόρους και να μην υφίσταται ανασφάλεια δικαίου ούτε σε ό,τι αφορά την τοπική αρμοδιότητα ούτε στις τιμές αναφοράς, στα γραμμάτια προείσπραξης, αλλά και στην πεποίθησή μας πως μέχρι την πλήρη εφαρμογή του δικαστικού χάρτη θα έχει εφαρμοστεί η ψηφιοποίηση στη δικαιοσύνη και θα μπορεί η κατάθεση και των δικογράφων και των σχετικών εγγράφων να γίνεται με τρόπο ηλεκτρονικό.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κύριε Μάντζο, έχετε ζητήσει τον λόγο για μια παρέμβαση.

Παρακαλώ.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για λίγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κι εσείς, αμέσως μετά.

ΣΕΒΑΣΤΗ (ΣΕΒΗ) ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ: Εμείς, πότε θα μιλήσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Οι παρεμβάσεις προηγούνται. Μετά είστε εσείς.

ΣΕΒΑΣΤΗ (ΣΕΒΗ) ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ: Επειδή μας αναγγείλατε δύο φορές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ορίστε, κύριε Μάντζο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, από το ίδιο ακριβώς έδρανο, από το ίδιο κυριολεκτικά έδρανο στις 10 του Σεπτέμβρη, έξι μέρες πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους διαβεβαιώνατε το Σώμα ότι όλα θα είναι έτοιμα για το νέο δικαστικό χάρτη. Και όμως έκτοτε η δικαιοσύνη όχι μόνο δεν είναι έτοιμη, αλλά κάνει βήματα πίσω. Έρχεστε σήμερα να προτείνετε στο Σώμα τα αυτονόητα. Και αναρωτιέται κανείς, χρειάστηκαν τρεις εβδομάδες επιλεκτικών αποχών από τους δικηγόρους, χρειάστηκαν τέτοιες κινητοποιήσεις, τέτοιες αντιδράσεις για να δείτε τα αυτονόητα και να έρθετε να τα προτείνετε στο Σώμα σήμερα, βδομάδες μετά την έναρξη του δικαστικού έτους; Και τι βλέπουμε σήμερα; Τι διορθώνετε σήμερα; Ότι υπάρχουν δεκάδες δήμοι της βόρειας και της ανατολικής Αττικής που είναι εκτός δικαστικού χάρτη, ότι σχεδιάσατε και εφαρμόζετε έναν δικαστικό χάρτη που δεν έχει προβλέψει καν βασικά προάστια της ίδιας της πρωτεύουσας της χώρας. Βασικά και κρίσιμα πιστοποιητικά κληρονομιών, ενδίκων μέσων, φερεγγυότητας δεν εκδίδονται, γι' αυτό και δίνετε παρατάσεις σήμερα. Η αγορά είναι στον αέρα. Ούτε τα γραμμάτια δικηγορικής αμοιβής δεν είχαν ρυθμιστεί εγκαίρως.

Σήμερα λοιπόν, νομοθετείτε τα αυτονόητα και η αλήθεια δεν μπορεί να κρυφτεί. Ότι το επιτελικό χάος που δημιουργήσατε στον χώρο της δικαιοσύνης είναι εκεί έξω, του ζουν όλοι οι πολίτες, το ζουν οι δικηγόροι, οι δικαστές, οι δικαστικοί υπάλληλοι. Το χρονολόγιο το παρέχει ο ίδιος ο πρόεδρος της ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων στα σόσιαλ μίντια. Αν δει κανείς τις αναρτήσεις όλο το διάστημα αυτό, υπάρχει ένα χρονολόγιο με τίτλο «όλα έτοιμα» και τις τροχαλίες και τα σακιά και τα καροτσάκια του σουπερμάρκετ να μεταφέρουν δικογραφίες στο μεγαλύτερο πρωτοδικείο της Ευρώπης, στην Ευελπίδων, και την παντελώς απούσα διαλειτουργικότητα μεταξύ των συστημάτων των ειρηνοδικείων, των πρωτοδικείων, πολλώ δε μάλλον με τα άλλα συστήματα, των άλλων υπηρεσιών. Ούτε λόγος για την ΕΓΔΙΧ, ούτε λόγος για εφαρμογές που είναι εκτός του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων. Όλα είναι με υβριδικό τρόπο, ακόμη και χειροκίνητο. Τα πιστοποιητικά εκδίδονται μόνο όπου χρειάζεται ιδιαίτερη μέριμνα. Ανακοίνωση αυτή, του Πρωτοδικείου Αθηνών. Αλήθεια, ποιος θα κρίνει την ιδιαίτερη μέριμνα; Μικρόφωνα δεν λειτουργούν, αναξιοπρεπείς συνθήκες εκδίκασης υποθέσεων σε σκοτεινές, μικρές αίθουσες. Ακόμα και τα οικογενειακά, παρουσία των οικογενειών, των παιδιών, είναι όλα σε υπόγεια με ουρές. Και φυσικά οι δικάσιμες στο υπερπέραν, οι ανακοπές το 2034, 2035, οι εφέσεις του ειρηνοδικείου το 2027, ακόμη και στα εργατικά. Το Κτηματολόγιο το 2029. Και έρχεται ο Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης και μας λέει ότι στις 30 του Νοέμβρη κλείνει η κτηματογράφηση και όλοι να πάτε στα δικαστήρια, το 2029. Αυτές είναι οι δικάσιμες στο Κτηματολόγιο.

Άρα, κύριε Πρόεδρε τίποτα δεν είναι έτοιμο. Αυτό να ακούσει η Ολομέλεια και κοινωνία. Η ζωή των δικηγόρων, των δικαστικών υπαλλήλων και των δικαστών γίνεται ολοένα και δυσκολότερη καθημερινά. Η πρόσβαση των πολιτών γίνεται ολοένα και δυσχερέστερη, αμφισβητείται.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ασφαλώς.

Και το ερώτημα είναι το εξής, κύριε Υπουργέ: Το Υπουργείο των Εσωτερικών από το 2021 για να διορθώσει τα δικά του σφάλματα και τα δικά του προβλήματα που εκείνο δημιούργησε στο ΑΣΕΠ χρειάστηκε τριάντα δύο τροποποιήσεις και ακόμα ανεβαίνει. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης για τα δικά του σφάλματα, πόσες τροποποιήσεις θα χρειαστεί να κάνει; Θα το σπάσει το ρεκόρ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μάντζο.

Τον λόγο έχει η κ. Καραγεωργοπούλου.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, μας είχατε διαβεβαιώσει ότι ο ν.5108 που ψηφίστηκε από τους επιγόνους του Ελευθέριου Βενιζέλου θα ήταν ο καταλληλότερος για να διευκολυνθεί η διαδικασία στη δικαιοσύνη. Περιμέναμε λοιπόν, όλοι αυτή την διαπίστευση να εφαρμόζεται. Αντ' αυτού η ζωή όλων όσοι εμπλέκονται στη δίκη είτε δικηγόρων, δικαστών, δικαστικών επιμελητών, διαδίκων έχει γίνει όχι απλά δυσκολότερη, αλλά έχει μετατραπεί σε μια κόλαση και αυτό είναι καθημερινό. Γι' αυτό και οι δικηγόροι απείχαν, όπως πολύ καλά υποστήριξε και ο συνάδελφος, γι' αυτό και συνεχίζουν τα προβλήματα επί της διαδικασίας να είναι τραγικά, με συνέπεια να ερημοδικάζονται καθημερινά σχεδόν πολίτες, οι οποίοι αντλούν ουσιαστικά και δικονομικά δικαιώματα από την εκδίκαση των υποθέσεων τους. Δεν υπάρχει καμμία διάταξη φυσικά στην παρούσα τροπολογία, που να ρυθμίζει αυτό το ζήτημα των ακούσιων ερημοδικιών, οι οποίες ασφαλώς και οφείλονται σε αυτού του είδους το δικαστικό χάος που δημιουργήσατε. Και δεν υπάρχει παρεκτός από την ομολογία αυτής της κατάστασης, από εσάς τους ίδιους, όταν στην ανάλυση συνεπειών ρύθμισης

μας λέτε ότι έρχεστε με μια τροπολογία να ερμηνεύσετε έναν νόμο που μόλις ψηφίστηκε, για να είναι περισσότερο σαφής, λέτε, και να ερμηνευτούν κάποια προβλήματα που δημιουργήθηκαν στην κατά τόπο αρμοδιότητα. Αυτό περίμενε κανείς να είναι λυμένο. Όχι εμείς, εσείς μας διαβεβαιώνατε γι' αυτό.

Από την άλλη, αυτή τη στιγμή υπάρχει πλήρης ανυπαρξία υποστήριξης υποδομής για να λειτουργήσει ο δικαστικός χάρτης με τον τρόπο που προβλέψατε. Δεν υπάρχει καν η υποδομή για την καταγραφή και τήρηση πρακτικών και δεν υπάρχουν καν οι κατάλληλες αίθουσες για να διεξαχθούν δίκες, οι οποίες προσδιορίζονται ακόμα και πολύ μακριά.

Συνεπώς, περιμένουμε από εσάς μια πιο υπεύθυνη τοποθέτηση αφ' ενός και αφ' ετέρου, φυσικά και αναμένουμε ότι δεν είναι η μόνη τροπολογία, θα έλθουν πολλές ακόμα εν είδει ερμηνευτικών κανόνων, που θα αποπειραθείτε με αυτές να εξυγιάνετε όλη αυτή την κατάσταση του χάους που έχετε δημιουργήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Καραγεωργοπούλου.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, απαντάτε και κλείνει το θέμα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ (Υφυπουργός Δικαιοσύνης): Μια απάντηση θα δώσω, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, νομίζω ότι και οι συνάδελφοι που πήραν τον λόγο είναι μακριά, πολύ μακριά από τη δικαστική πραγματικότητα και δεν έχουν γνώση της καθημερινότητας των δικαστηρίων, διότι αυτή η κατάσταση, την οποία περιγράφουμε εδώ και έξι μήνες δεν ισχύει στα ελληνικά δικαστήρια. Θα σας πω πολύ συνοπτικά, διότι θα έχουμε μία αναλυτική ενημέρωση, τι ισχύει σήμερα, ενάμιση μήνα περίπου μετά την εφαρμογή του δικαστικού χάρτη.

Δεν υπάρχει, κυρία και κύριε συνάδελφε, καμμία αναφορά από περιφερειακά δικαστήρια, καθώς επίσης και από τα δικαστήρια της Θεσσαλονίκης και του Πειραιά για δυσλειτουργίες που ανέκυψαν από την εφαρμογή του δικαστικού χάρτη. Αντίθετα, και οι δικαστές οι οποίοι έχουν αναλάβει καθήκοντα ως πρωτοδίκες, αλλά και οι ειρηνοδίκες που επιμορφώνονται -τελειώνει σε δύο -τρεις μέρες ο πρώτος κύκλος της επιμόρφωσης της πρώτης σειράς των ειρηνοδικών- και οι δικαστικοί υπάλληλοι, αλλά και οι δικηγόροι στην περιφέρεια, στη Θεσσαλονίκη και στον Πειραιά –επαναλαμβάνω- έχουν πλήρως προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα που δημιούργησε ο χάρτης. Όσες δε υποθέσεις από τα καταργηθέντα ειρηνοδικεία έχουν επαναπροσδιοριστεί, επαναπροσδιορίστηκαν σε χρόνο συντομότερο από τις δικασίμους που είχαν στα καταργηθέντα ειρηνοδικεία.

Εκεί, λοιπόν, έχουμε από την πρώτη μέρα εφαρμογής καλές συνθήκες και προσαρμογή όλων των εμπλεκόμενων στις ποινικές και πολιτικές υποθέσεις στα δεδομένα του χάρτη. Επειδή, όπως ξέρετε, δεν υπήρξε διακοπή απονομής της δικαιοσύνης και έπρεπε από 15 -δηλαδή, μέσα σε μια μέρα- να προσαρμοστεί η ελληνική δικαιοσύνη, τα δικαστήρια, στα δεδομένα του χάρτη, δημιουργήθηκαν τα εξής δεδομένα στο Πρωτοδικείο Αθηνών και μόνο. Όπως γνωρίζετε, έχει χωριστεί σε δύο τμήματα, το ποινικό, που λειτουργεί στην Ευελπίδων και το πολιτικό τμήμα, το οποίο λειτουργεί στη Λουκάρεως. Σας καλώ, κυρία και κύριε συνάδελφε, οποτεδήποτε εσείς θέλετε να επισκεφτούμε -γιατί εγώ πηγαίνω σχεδόν καθημερινά- και στην Ευελπίδων και στη Λουκάρεως -χθες ήμουν στη Λουκάρεως- να δείτε τις συνθήκες απονομής της δικαιοσύνης.

Επανέρχομαι, κύριε Πρόεδρε. Στο ποινικό, λοιπόν, τμήμα έχουν αυξηθεί κατά πέντε τα ακροατήρια σε σχέση με πέρσι. Αυτό περίπου δίνει κατά μέσο όρο έναν αριθμό διακοσίων, περίπου, υποθέσεων εβδομαδιαίως περισσότερων που εκδικάζονται στο ποινικό τμήμα του πρώτου Πρωτοδικείου Αθηνών σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αυτό συνιστά ένα θετικό βήμα στην επιτάχυνση απονομής της ποινικής δικαιοσύνης.

Προέκυψαν πράγματι, κάποια προβλήματα, τα οποία είχαν να κάνουν με τα ψηφιακά συστήματα, επειδή έπρεπε από το προηγούμενο καθεστώς να πάμε στο καθεστώς του χάρτη -δηλαδή, σε ό,τι αφορά την ετοιμότητα των συστημάτων να ανταποκριθούν και την ανάσυρση των δεδομένων- που αφορούσαν στη χορήγηση των πιστοποιητικών, στην ενημέρωση των πινακίων και βεβαίως, στη δυνατότητα των περιφερειακών εδρών να υποδεχτούν ψηφιακά τα δικόγραφα που κατατίθεντο με την αύξηση της αρμοδιότητας. Αυτά απασχόλησαν τα δικαστήρια τρεις με τέσσερις εβδομάδες μετά την εφαρμογή του χάρτη.

Σήμερα έχουμε προβλήματα μόνο σε ορισμένα πιστοποιητικά για τα οποία λαμβάνουμε μέριμνα αναστέλλοντας τις προθεσμίες, αν δεν λήγουν οι προθεσμίες μέχρι 30 Νοεμβρίου.

Αυτά ήταν τα προβλήματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, του χάρτη. Δύο αίθουσες μόνο, οι οποίες ήταν μικρότερες από τον αριθμό των διαδίκων με βάση τη νέα αρμοδιότητα, έχουν αλλάξει. Ο προϊστάμενος του πρωτοδικείου έχει παραχωρήσει μεγαλύτερες αίθουσες, γίνονται και οι δίκες στα αυτοκίνητα και οι δίκες στα εργατικά και υπήρχε μεγαλύτερη συμμετοχή διαδίκων. Επομένως, οι αίθουσες, που έπρεπε να διατεθούν, έχουν διατεθεί.

Και από 16 Σεπτεμβρίου στο πολιτικό τμήμα του πρωτοδικείου δικάζουν πεντακόσιοι εβδομήντα επτά πρωτοδίκες. Ξέρετε τι άμεσο αποτέλεσμα έφερε η εφαρμογή του χάρτη; Από δεκατρείς με δεκατέσσερις υπηρεσίες, που είχαν πέρσι οι πρωτοδίκες, έχουν τώρα τρεις με τέσσερις, πολύ περισσότερο χρόνο να δικάσουν τις υποθέσεις με άνεση και να εκδώσουν τις αποφάσεις τους.

Τα δεδομένα, λοιπόν, του χάρτη, κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ θετικά. Άλλωστε για όλες αυτές τις περιπτώσεις, που ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών και μόνο απείχε από συγκεκριμένες διαδικασίες, με την πρόσφατη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου ανεστάλη η αποχή των δικηγόρων και στις περιπτώσεις για τις οποίες απείχαν και αφορούσαν μία ή δύο αίθουσες του Πρωτοδικείου Αθηνών, διότι παραχωρήθηκαν, όπως είπα, αίθουσες κατάλληλες.

Και νομίζω ότι σε πάρα πολύ σύντομο χρόνο, χρόνο που υπερέβαινε και τις δικές μας αισιόδοξες προβλέψεις, έχουμε μία καλή εφαρμογή του χάρτη με τα θετικά αποτελέσματα, τα οποία σας ανέφερα και θα ακολουθήσουν αναλυτικές ενημερώσεις από την Κυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Καλείται στο Βήμα η κ. Σεβαστή Βολουδάκη, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας. Μετά θα ακολουθήσει ο Υπουργός για την ομιλία του.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΣΕΒΑΣΤΗ (ΣΕΒΗ) ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί μια σημαντική καινοτομία για την περιβαλλοντική προστασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Εξάλλου η πράσινη οικονομία αποτελεί βασικό παράγοντα ενδυνάμωσης της ανταγωνιστικότητας της πατρίδας μας.

Η Κυβέρνηση πιστή στο στόχο της για μια δίκαιη πράσινη μετάβαση έχει λάβει πολλές πρωτοβουλίες για την αναβάθμιση των ενεργειακών και περιβαλλοντικών πολιτικών, πρωτοβουλίες που έχουν πάντοτε στο επίκεντρο τον πολίτη, τον καταναλωτή και διέπονται από τον σεβασμό για το φυσικό περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό κινείται και η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία. Στόχος της είναι η βελτίωση των έως σήμερα υφιστάμενων νομοθετικών διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων, η εξοικονόμηση ενέργειας, η βέλτιστη οργάνωση του ενεργειακού χώρου και η προώθηση της ανακύκλωσης. Η πρωτοβουλία αυτή κατέστη απαραίτητη λόγω των διαρκώς μεταβαλλόμενων συνθηκών που εφιστούν την επαγρύπνηση μας και την άμεση λήψη μέτρων, διορθώνοντας αστοχίες του παρελθόντος και βελτιώνοντας την καθημερινότητα του πολίτη.

Ειδικότερα, εντοπίζονται οι δυσχέρειες στη διαδικασία αδειοδότησης και εγκατάστασης έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και λαμβάνονται μέτρα προς αντιμετώπιση αυτών, όπως η πρόβλεψη εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να μειωθεί το κόστος αυτής και να πετύχουμε ενεργειακή αυτάρκεια.

Εν προκειμένω, θα μπορούσε ίσως να μελετηθεί και το ενδεχόμενο της πριμοδότησης για την άδεια προσθήκης μπαταριών και αποομαδοποιημένα μικρά φωτοβολταϊκά, ώστε να ενισχυθούν περαιτέρω οι μικροί παραγωγοί και οι συμπράξεις αυτών.

Αναβαθμίζονται ενεργειακά τα κτήρια του δημοσίου με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και την ενεργειακή αποδοτικότητα τους. Στηρίζεται η αυτοπαραγωγή και η αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενισχύοντας έμπρακτα τους μικρούς παραγωγούς. Προβλέπεται, επίσης, η εγκατάσταση πιλοτικών μικρών πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, ώστε να προωθηθούν έτι περαιτέρω οι ΑΠΕ και να πετύχουμε την ελαχιστοποίηση των ενεργειακών δαπανών μας.

Επιπλέον, λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Ενδεικτικά αναφέρω τις ρυθμίσεις περί αναστολής των προθεσμιών για σταθμούς ΑΠΕ στην περιοχή του Έβρου, που επλήγη από τις πρόσφατες πυρκαγιές, αλλά και μέσω των χωροταξικών και πολεοδομικών ρυθμίσεων για τα έργα ΑΠΕ που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος και των τοπικών κοινωνιών.

Πέραν, όμως, των εθνικών πρωτοβουλιών θα πρέπει να ληφθούν και ευρωπαϊκά μέτρα, ώστε να επιτευχθεί αυτό που λέμε ομαλή και δίκαιη πράσινη ανάπτυξη. Ειδικότερα, όπως είναι γνωστό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει τη σταδιακή μείωση των δωρεάν δικαιωμάτων διοξειδίου του άνθρακα από το 2026 ως το 2035, οπότε και θα επέλθει ολικά η κατάργησή τους, τα οποία μέχρι σήμερα διατίθενται σε συγκεκριμένους βιομηχανικούς κλάδους, όπως του τσιμέντου, του χάλυβα, του αλουμινίου και των λιπασμάτων. Στο εξής θα πρέπει να αγοράζουν τα δικαιώματα για τις εκπομπές τους.

Εν όψει, λοιπόν, αυτού και προς αποφυγή της ραγδαίας αύξησης του κόστους παραγωγής θα πρέπει να ασκηθεί η απαραίτητη πολιτική πίεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την έγκριση του μηχανισμού στήριξης σχετικά με την κάλυψη ενός μέρους του κόστους, που θα έχουν οι βιομηχανίες από την υπογραφή μακροχρόνιων συμβάσεων με προμηθευτές ρεύματος από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Σχετικά τώρα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου για τη λειτουργία των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, είναι μεν γνωστόν το πρόβλημα της λειτουργίας αυτών και γνωστή και η ανάγκη μιας συνεκτικής στρατηγικής και εποπτείας αυτών, με σκοπό τη βέλτιστη δυνατή απόδοσή τους και εκτέλεση των έργων τους. Ωστόσο, η συγκέντρωση σε ένα θεσμικό φορέα σωστά γίνεται με κανόνες που διασφαλίζουν τη συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία τους, με την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους, το οποίο είναι εξειδικευμένο και θα πρέπει να στηριχθεί και ποσοτικά.

Η δυνατότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας -μετά από προγραμματική συμφωνία με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης- να αναλάβει τη διαγωνιστική διαδικασία για την προμήθεια εξοπλισμού χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων σε όλους τους δήμους της χώρας και επιπλέον και υπηρεσιών στους ορεινούς και νησιωτικούς δήμους με μόνιμο πληθυσμό κάτω των δέκα χιλιάδων κατοίκων, μπορεί να βοηθήσει στην αμεσότερη επίλυση έκτακτων ζητημάτων των δήμων άμεσα αποφεύγοντας να έχουμε χρονοβόρες διαδικασίες.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι το νομοσχέδιο που σήμερα συζητάμε αποτελεί μια ακόμη μεταρρύθμιση που απαντά τόσο στις τρέχουσες ανάγκες όσο και στις μελλοντικές προκλήσεις, με την προοπτική μιας Ελλάδας πιο πράσινης και πιο βιώσιμης. Η προστασία του περιβάλλοντος και η βιώσιμη ανάπτυξη μπορούν και να συμβαδίζουν και να συνυπάρξουν. Αμφότερες αποτελούν από την πρώτη στιγμή βασική προτεραιότητά μας βάζοντας τα θεμέλια για μια Ελλάδα που ευθυγραμμίζεται με τις παγκόσμιες τάσεις προς μια πιο ανθεκτική, αειφόρα και βιώσιμη οικονομία, που πρωτίστως σέβεται τους πολίτες της.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Βολουδάκη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω την τοποθέτησή μου από τις φοβερές πλημμύρες που έγιναν στην Ισπανία. Θα το κάνω αυτό όχι μόνο γιατί είναι ένα πολύ σημαντικό και δραματικό γεγονός, αλλά και γιατί επιβεβαιώνει για μία ακόμη φορά ότι τα προβλήματα που έχει μπροστά της η χώρα, η Ευρώπη και ο πλανήτης στα επόμενα χρόνια απαιτούν σοβαρότητα, σύνεση και περίσκεψη.

Δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις και όλοι όσοι εδώ, σε αυτή την Αίθουσα, ευαγγελίζονται και προτείνουν τις εύκολες λύσεις, κάνουν λάθος. Κάνουν λάθος σε σχέση με το συνολικό εθνικό συμφέρον, το συνολικό κοινωνικό συμφέρον, αλλά και σε τελείως πρακτικό επίπεδο κάνουν λάθος σε σχέση με τις δικές τους πολιτικές τύχες. Απέδειξε ξανά και ξανά ο κόσμος -και η συρρίκνωση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης από τη θέση που είχε το 2019 στη θέση που είναι σήμερα αποδεικνύει- ότι είναι πολύ πιο ώριμος και πολύ πιο προβληματισμένος σε σχέση με τα πραγματικά του προβλήματα. Αυτό το άκουσα να αναπτύσσεται από τον διάλογο που είχαν οι περισσότεροι από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης σήμερα.

Υπήρχαν τοποθετήσεις που κάλυψαν τον διπλάσιο χρόνο, όπως ήταν της κ. Κωνσταντοπούλου, χωρίς να κάνουν ούτε μία αναφορά στο παρόν νομοσχέδιο επί της ουσίας. Ούτε μία αναφορά! Αυτό είναι δυστύχημα, γιατί το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να λειτουργεί σαν ένας χώρος μονολόγων. Είναι από τη φύση του χώρος διαλόγου και όταν μετατρέπεται σε χώρο μονολόγων, διότι ο καθένας ασχολείται με ένα άλλο θέμα από αυτό με το οποίο συζητούμε, δεν υπηρετούμε τον λαό, δεν υπηρετούμε τους θεσμούς με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να τον υπηρετούμε.

Οι ουσιαστικές διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου και οι πιο σοβαρές στην πραγματικότητα δεν συζητήθηκαν από την Αντιπολίτευση. Δεν άκουσα εκτεταμένη συζήτηση για την υπόθεση, για παράδειγμα, της τροπολογίας που φέραμε για την τηλεθέρμανση. Δεν άκουσα σοβαρή συζήτηση για τις μεγάλες αλλαγές που έχουμε στην αποθήκευση της ενέργειας, που είναι κλειδί για την πορεία του ενεργειακού συστήματος.

Ακόμη, όμως, και στη συζήτηση για τους ΦΟΣΔΑ, πραγματικά αδικεί η Αντιπολίτευση τον εαυτό της. Μας λέει ότι αφαιρούμε αρμοδιότητες επειδή συνενώνουμε τους ΦΟΔΣΑ και ότι υποκρύπτεται –λέει- ιδιωτικοποίηση. Μα οι ΦΟΣΔΑ που συνενώνονται, θα διοικούνται από την τοπική αυτοδιοίκηση, όπως διοικούνται με επιτυχία από την τοπική αυτοδιοίκηση εδώ και δύο δυόμισι χρόνια οι ΦΟΣΔΑ που πρώτοι συνενώθηκαν. Είναι η ολοκλήρωση μιας μεταρρύθμισης.

Αρνούμεθα τα αυτονόητα. Για παράδειγμα, αρνούμεθα την έννοια των οικονομιών κλίμακος. Είναι προφανές ότι χρειαζόμαστε μεγαλύτερες και πιο οργανωμένες μονάδες. Η τοπική αυτοδιοίκηση τις χρειάζεται.

Το ΠΑΣΟΚ, που ιστορικά ανέλαβε ευθύνες συνενώσεων στην περίοδο που ήταν κυβέρνηση και είχε μεταρρυθμιστική διάθεση, θα έπρεπε πρώτο να το αναγνωρίσει αυτό και εμφανίζεται στην τελείως απέναντι όχθη, χωρίς, όμως, να έχει τίποτε να αντιπροτείνει για τα πραγματικά προβλήματα. Άκουσα με ενδιαφέρον την ομιλία του Αρχηγού του ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ, του κ. Ανδρουλάκη, για τα ενεργειακά και το μόνο που είχε να προτείνει ως διαφορετικό, ήταν οι ενεργειακές κοινότητες και μάλιστα οι μη κερδοσκοπικές ενεργειακές κοινότητες.

Ωραία, να δούμε λίγο σε πραγματικούς όρους και με ρεαλισμό, τι ρόλο μπορεί να έχουν στην ανάγκη δεκάδων δισεκατομμυρίων επενδύσεων οι ενεργειακές κοινότητες. Μπορεί να έχουν ρόλο παραγωγού και μάλιστα παραγωγού τεράστιων ποσοτήτων από φωτοβολταϊκά; Θα έχουν ελπίδα να αποδώσουν αυτές οι επενδύσεις; Ας δούμε τα νούμερα.

Αυτή τη στιγμή έχουμε 8 GW φωτοβολταϊκά και θα διευκολύνουμε και τις ενεργειακές κοινότητες να έχουν περισσότερο χώρο εφόσον το επιθυμούν. Ακόμη και στους δήμους και στην τοπική αυτοδιοίκηση θα δώσουμε μια πρόσθετη διευκόλυνση με μία νομοτεχνική. Θα εγκατασταθούν άλλα τουλάχιστον 5 GW φωτοβολταϊκών. Έχουμε δηλώσεις ετοιμότητας 2,7 από τον ΔΕΔΔΗΕ, δηλαδή από μικρούς. Και περίπου άλλα 2 GW έχουμε τα βιομηχανικά ΠΠΕ και συμπληρωματικά υπάρχουν και οι υπόλοιποι μεγάλοι. Θα φτάσουμε, λοιπόν, τα 13 με 14 GW φωτοβολταϊκά. Πόση είναι η ζήτηση; Η μέγιστη ζήτηση είναι 10,5 GW. Η μέση ζήτηση είναι 6 GW. Τι θα συμβαίνει όταν θα έχουμε όλη

αυτή την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών; Προφανώς, λοιπόν, το πρόβλημά μας δεν είναι αν θα βάλουμε παραπάνω φωτοβολταϊκά στη φάση αυτή.

Και ακούω από τον κ. Κόκκαλη τη συζήτηση για την αγροτική γη. Το ζήτημα δεν είναι υπαρκτό σε αυτή τη φάση, με την έννοια ότι η αγροτική γη που χρειάζεται σήμερα με τα σύγχρονα φωτοβολταϊκά για ένα μεγαβάτ είναι δέκα στρέμματα.

Μόνο στη Θεσσαλία, που είναι η περιοχή που έχει τα περισσότερα φωτοβολταϊκά στην Ελλάδα σε αγροτική γη, η εγκατάλειψη γης είχε φτάσει τα σαράντα χιλιάδες στρέμματα. Και την ίδια περίοδο, από το 2009 μέχρι το 2021, μειώθηκε η καλλιεργήσιμη γη, δηλαδή εγκαταλείφθηκε καλλιέργεια τετρακοσίων χιλιάδων στρεμμάτων. Σοβαρολογούμε ότι το πρόβλημά μας είναι ότι μπήκαν σαράντα χιλιάδες στρέμματα φωτοβολταϊκά; Ή το πρόβλημά μας είναι ότι εγκαταλείφθηκαν τετρακόσιες χιλιάδες στρέμματα καλλιεργήσιμης γης;

ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Γιατί εγκαταλείφθηκαν;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αυτό θα πρέπει κατά κύριο λόγο να απαντήσουμε όλοι, γιατί η περίοδος 2009-2021 περιλαμβάνει όλες τις ευθύνες του πολιτικού συστήματος που υπήρχαν, συμπεριλαμβανομένης και της νυν Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που ήταν πεντέμισι χρόνια σε αυτή την περίοδο.

Όμως, εμένα δεν με ενδιαφέρει να ξεκινάμε το γιατί και ποιος φταίει στη φάση αυτή. Εμένα με ενδιαφέρει να λύνουμε πραγματικά προβλήματα και αυτό ενδιαφέρει τον κόσμο. Σας είπα ότι δεν έχουμε ανάγκη για παραπάνω φωτοβολταϊκά και μάλιστα μαζικά, για τον εξής πολύ απλό λόγο: Διότι οι επενδύσεις αυτές θα οδηγούν σε μηδενικές τιμές.

Άκουσα τον κ. Κόκκαλη να λέει όλοι οι αγρότες να έχουν ένα φωτοβολταϊκό. Να σας πω το εξής. Πότε χρειάζονται ηλεκτρισμό οι αγρότες; Υποθέτω όταν ποτίζουν κατά κύριο λόγο. Πότε ποτίζουν; Τον μισό χρόνο. Ποιες ώρες ποτίζουν; Περισσότερες τη νύχτα, αν γίνεται σωστά το πότισμα. Πότε δουλεύουν τα φωτοβολταϊκά; Δουλεύουν ολόκληρο τον χρόνο. Πότε δεν δουλεύουν; Δεν δουλεύουν τη νύχτα. Ποιο είναι το ενεργειακό προφίλ που έχει λοιπόν ο αγρότης για να του λέμε «βάλε ένα φωτοβολταϊκό»; Ποιο είναι το ενεργειακό του προφίλ; Είναι τελείως άσχετο με το φωτοβολταϊκό. Μπορεί να βάλει ένα φωτοβολταϊκό με μία μπαταρία; Ναι, και αυτό θα είχε μια χρησιμότητα αν και τον υπόλοιπο χρόνο, τους έξι μήνες που δεν ποτίζει...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Οι κτηνοτρόφοι, κύριε Υπουργέ;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Οι κτηνοτρόφοι είναι δεύτερη υπόθεση. Ο κτηνοτρόφος μπορεί να έχει το ενεργειακό προφίλ που να ταιριάζει ένα φωτοβολταϊκό. Εγώ δεν λέω να βάλει ή να μη βάλει. Εγώ λέω κάτι πολύ πιο απλό. Πριν δίνουμε συμβουλές να σκεπτόμαστε. Βοηθάει να σκεφτόμαστε ποιο το ενεργειακό του προφίλ, τι τιμές θα διαμορφώνονται στην αγορά με τις οποίες θα μπορεί να πουλάει; Γιατί αν πουλάς στην αγορά με το παλιό «NET METERING» που φεύγει, σημαίνει ότι σε επιδοτούν οι υπόλοιποι καταναλωτές χωρίς να ταιριάζει αυτό, η κατανάλωση η δική σου στο ενεργειακό προφίλ του μέσου, για το οποίο κουβεντιάζεις.

Αυτά τα λέω για να καταλάβουμε ότι το ενεργειακό σύστημα είναι εξαιρετικά σύνθετο. Πάμε να αλλάξουμε, αλλάζουμε μάλλον ενεργειακό σύστημα ριζικά και πράγματα που ίσχυαν χθες δεν ισχύουν σήμερα. Το «NET METERING» όσο οι ανανεώσιμες πηγές ήταν κάτω από το 50% μπορούσε να υπάρχει χωρίς να επιβαρύνει το κοινωνικό σύνολο.

Με τις ανανεώσιμες πηγές να είναι πάνω από το 60% και να πάμε στο 80% μέσα στα επόμενα χρόνια του ηλεκτρικού συστήματος και τις τεράστιες διαφορές μεταξύ των ωρών που δουλεύουν τα φωτοβολταϊκά, που είμαστε κοντά στο μηδέν και των ωρών που δεν δουλεύουν, που μπορεί να φτάνουμε τα 200 ή 300 ευρώ, θα έχουμε εξαιρετικά κακές επενδύσεις, αν προωθούμε μία μόνο πηγή ανανεώσιμων πηγών.

Και αυτό με φέρνει στις περίφημες ανεμογεννήτριες, για τις οποίες ακούω συνεχώς όλο αυτό το διάστημα διάφορα παράδοξα. Στο ενεργειακό σύστημα των ΑΠΕ οι ανεμογεννήτριες είναι καίριο συστατικό, διότι συμπληρώνουν τη στοχαστικότητα. Ο χρόνος που δουλεύει ένα φωτοβολταϊκό είναι περίπου 15%, 16%, άντε 17% σε ακραία περίπτωση των ωρών ενός έτους.

Χρειάζεσαι να συμπληρώνεις και με αιολικό δυναμικό και με αντλησιοταμίευση και με υδροηλεκτρικά και με αποθήκευση για να μπορείς να έχεις ένα ενεργειακό μείγμα που να αξιοποιεί κανονικά τις ΑΠΕ χωρίς να σου τινάζει τις τιμές στον αέρα το φυσικό αέριο, στις περιπτώσεις που είναι ακριβό. Συνεπώς, χρειαζόμαστε και το αιολικό δυναμικό και χρειαζόμαστε και την αποθήκευση. Και μου έκανε κακή εντύπωση ότι δεν ενδιαφέρθηκε καν η Αντιπολίτευση να καταγράψει αυτά που κάνουμε στην αποθήκευση.

Να τα πω λίγο για να έχουμε μια συναίσθηση τι όντως ψηφίζουμε σε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί συζητήσαμε όλο αυτό τον καιρό για τα πράγματα που δεν ψηφίζουμε. Καλό είναι να συζητήσουμε και λιγάκι αυτά που όντως θα ψηφίσετε ή θα καταψηφίσετε.

Στην αποθήκευση κάνουμε τρία πράγματα. Πρώτον, λέμε για κάποια μεγαβάτ, εκεί που υπήρχαν παλιοί θερμικοί σταθμοί δίνουμε τη δυνατότητα να μπουν μπαταρίες. Γιατί το κάνουμε αυτό; Γιατί εκεί που υπήρχαν θερμικοί σταθμοί έχουμε δίκτυο. Δεν χρειάζεται λοιπόν να πληρώσει ο καταναλωτής ανάπτυξη επιπλέον δικτύου για να μπουν οι μπαταρίες. Μπορεί να αναπτύξεις τις μπαταρίες με μικρότερο κόστος για τον καταναλωτή.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ (ΦΡΕΝΤΥ): Η ΔΕΗ θα το καταβάλλει αυτό;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ναι, και η ΔΕΗ και οι υπόλοιποι που τυχόν έχουν θερμοηλεκτρικά.

Η δεύτερη αλλαγή που κάνουμε είναι ότι λέμε σε όλα τα φωτοβολταϊκά που είναι εγκατεστημένα μετά το 2019 -και λέμε μετά το 2019 γιατί εκεί θα αρχίζουν να χτυπάνε οι περικοπές- πως «μπορείτε να βάλετε άμεσα, χωρίς ιδιαίτερες διαδικασίες, μπαταρίες» και θα δείτε και να με ακούσετε σε αυτό, ότι θα έχουμε πολύ μεγάλο αριθμό μπαταριών που θα εγκατασταθούν εκεί.

Και το τρίτο που κάνουμε είναι ότι ανοίγουμε -στην αρχή για 600 MW, αλλά θα το ανοίξουμε μέχρι τα 1.200 MW χώρο για standalone μπαταρίες και όχι behind the meter, δηλαδή όχι μαζί με ένα φωτοβολταϊκό, μόνες τους. Βάζουμε -και δεν άκουσα κανέναν να το επισημαίνει- όρους αντισυγκέντρωσης. Γιατί βάζουμε όρους αντισυγκέντρωσης; Γιατί υπάρχει πάντα ο κίνδυνος, ειδικά στις μπαταρίες, να έχουμε επενδυτές που θα έχουν και άλλα ενδιαφέροντα. Για παράδειγμα, θα μπορούσαν να έχουν και ενδιαφέρον φυσικό αέριο. Και έχει σημασία η μπαταρία να έρθει να ανταγωνιστεί το φυσικό αέριο σαν μέσο για να μπορούμε να πετύχουμε χαμηλότερες τιμές για τους καταναλωτές.

Πάμε τώρα στις ενεργειακές κοινότητες. Κοιτάξτε, πραγματική ενεργειακή δημοκρατία έχουμε όταν πληρώνουν λίγο οι καταναλωτές. Διότι εγώ δεν μπορώ να πιστέψω ότι ένας επενδυτής με ενεργειακή κοινότητα, ευπρόσδεκτος που βάζει 100.000, 200.000 -και αυτός είναι μικρός και έχουμε πάρα πολλούς μικρούς που μπήκαν είτε με ενεργειακές κοινότητες είτε χωρίς- είναι κοινωνικά πιο αδύναμος από το μέσο μισθωτό των 1.250 ή 1.300 ευρώ το μήνα. Δεν είναι πιο κοινωνικά αδύναμος.

Δεν μπορεί λοιπόν να πάμε να πούμε ότι θα επιδοτούμε με λεφτά του καταναλωτή, του μέσου μισθωτού την ενεργειακή κοινότητα, γιατί είναι δημοκρατικό. Τι δημοκρατικό είναι αυτό; Να παίρνεις λεφτά από πιο οικονομικά αδύναμους και να τα δίνεις σε πιο οικονομικά ισχυρούς, επειδή οι οικονομικά ισχυροί είναι πολλοί στην περιφέρειά μας και φωνάζουν; Δεν είναι σωστό αυτό. Πώς να σας το εξηγήσω; Δεν είναι σωστό. Το σωστό είναι να έχουμε ένα σύστημα αποτελεσματικό. Όσο πιο αποτελεσματικό είναι το σύστημα τόσο το καλύτερο.

Πού μπορούν οι ενεργειακές κοινότητες να παίξουν πολύ σημαντικό ρόλο και πρέπει να παίξουν ρόλο και πρέπει να διαμορφώσουμε καινούργιες πολιτικές προς αυτή την κατεύθυνση; Σε αυτό που ονομάζουμε «ανταπόκριση ζήτησης», στη δυνατότητα δηλαδή να αθροίζουν ως αγοραστές τους καταναλωτές, να έχουμε ισχυρότερους καταναλωτές στο σύστημά μας και επίσης να μπορούν να έχουν επενδύσεις που να τους επιτρέπουν ένα πιο πλούσιο μείγμα, όταν είναι παραγωγοί, να μην είναι μονοκαλλιεργητές φωτοβολταϊκών, με τα δεδομένα που σας εξήγησα ότι ισχύουν για τα φωτοβολταϊκά.

Και θα μου πείτε: «Μα, οι μεγάλοι;». Για να μη μου το πείτε σας θυμίζω ότι σας είπα πριν από ενάμιση λεπτό ότι τεράστια προσθήκη φωτοβολταϊκών 2,7 GW έχουμε από τον ΔΕΔΔΗΕ δηλώσεις ετοιμότητας, που είναι 95% μικρή.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Στην περιφέρεια έχουν άλλη εικόνα, όχι αυτή που έχετε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε, παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όχι, έχει ένα ενδιαφέρον η συζήτηση.

Ο κόσμος και η αγορά δεν έχουν ακόμη συνειδητοποιήσει τις αλλαγές που έρχονται στο χώρο της ενέργειας. Υπάρχει μία θεμελιώδης αλλαγή, η οποία είναι η επιτάχυνση των επενδύσεων στις ΑΠΕ, χωρίς να έχουμε διεθνώς την ίδια επιτάχυνση στη ζήτηση μέσω της ηλεκτροκίνησης. Η ηλεκτροκίνηση πηγαίνει πιο αργά σε ολόκληρο τον κόσμο από αυτό που υπολογιζόταν.

Επίσης και η θέρμανση μέσω ηλεκτρισμού, επειδή έχει σημαντική αρχική επένδυση, παρά το γεγονός ότι κάνουμε πολιτικές για να την ενθαρρύνουμε -ακόμη και στο επίδομα θέρμανσης το φετινό είναι πρώτη φορά που το ηλεκτρικό έχει μεγαλύτερο επίδομα- και αυτές πηγαίνουν πιο αργά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Δεν θα πάρω πολύ χρόνο, κύριε Πρόεδρε. Θα τελειώσω σχετικά σύντομα.

Συνεπώς πρέπει να λαμβάνουμε υπ' όψιν την πραγματικότητα σε αυτές τις επενδύσεις, διότι κινδυνεύουμε να παρασυρθούμε. Κινδυνεύουμε να παρασύρουμε ανθρώπους σε κακές επενδύσεις. Όταν αύριο το πρωί θα έχουμε -και θα έχουμε με βεβαιότητα με αυτά τα στοιχεία που σας είπα- πολλές ώρες μηδενικών τιμών ή αρνητικών τιμών, οι επενδυτές οι καινούργιοι που θα έχουν κάνει φωτοβολταϊκά αν δεν έχουν βάλει μπαταρίες και αν δεν έχουν μεγάλη αντοχή για να αντέξουν τον πρώτο αυτό κύκλο της πτώσης των τιμών, θα έχουν προβλήματα. Και οι πολιτικές που κάνουμε συνολικά, όπως η απελευθέρωση της αποθήκευσης, η προσπάθεια να μεταφέρουμε ζήτηση από το βράδυ στο μεσημέρι, το δυναμικό τιμολόγιο για τις επιχειρήσεις, όλα αυτά γίνονται για να πάει πιο ομαλά η ενεργειακή αγορά στον επόμενο κύκλο.

Και θα ήθελα να τελειώσω λίγο με την τηλεθέρμανση. Είναι μια πολύ σημαντική εξέλιξη ότι λύνουμε το θέμα της τηλεθέρμανσης. Αλλά το γεγονός ότι το λύνουμε και το λύνουμε με ευνοϊκό τρόπο για τους κατοίκους της περιοχής, δεν σημαίνει ότι δεν έγιναν κορυφαία λάθη σ' αυτό τον τομέα. Πρώτο και θεμελιώδες λάθος είναι ότι ξέραμε για την απολιγνιτοποίηση από το 2010 ως μαθηματική βεβαιότητα. Γιατί το 2010 ήμουν στο Ευρωκοινοβούλιο και έδωσα τη μάχη για να κερδηθούν δεκαοκτώ επιπλέον μήνες. Τι έγινε το 2010; Ήρθαν και μπήκαν υποχρεώσεις φίλτρων που καθιστούσαν απολύτως απαγορευτικούς όλους τους παλιούς λιγνίτες λιγνίτης. Και αυτό σημαίνει ότι μαθηματικά οδηγούσαν στην απολιγνιτοποίηση στην αρχή της δεκαετίας του '20.

Τι έγινε, ενώ ξέραμε ότι έρχεται η απολιγνιτοποίηση; Κανείς δεν έκανε σοβαρή προετοιμασία για το θέμα της τηλεθέρμανσης. Και φτάσαμε το 2020-2021 παραμονές της ενεργειακής κρίσης -και χωρίς να μπορεί κανείς να προβλέψει ότι ο Πούτιν θα εισέβαλε στην Ουκρανία- να μπουν εκεί ηλεκτρολέβητες, δηλαδή να θερμαίνουμε μια μεγάλη πόλη με θερμοσίφωνες και την άλλη μεγάλη πόλη που είναι η Κοζάνη να τη θερμαίνουμε με τους λιγνίτες που ξέραμε ότι τελειώνουν.

Γι' αυτό μας κοστίζει σημαντικά. Είναι μια τροπολογία με σοβαρό δημοσιονομικό κόστος. Είναι όμως δίκαιη, γιατί μοιράζεται το κόστος ανάμεσα σε πολλούς παίκτες ας πούμε, με τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση για το απλό νοικοκυριό. Παίρνει η ΔΕΗ το 1/3, παίρνει το Υπουργείο πολύ παραπάνω από το 1/3 τρίτον γιατί καλύπτουμε και την επιδότηση για το μέλλον και εξασφαλίζουμε σε αυτά τα σαράντα πέντε χιλιάδες νοικοκυριά φθηνή θερμαντική ενέργεια για τα επόμενα είκοσι χρόνια.

ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Το υπόλοιπο, κύριε Υπουργέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μια διευκρίνιση ζητά ο συνάδελφος.

Ποιοι πληρώνουν σε αυτή την υπόθεση; Ένα κομμάτι πηγαίνει από το ανταποδοτικό τέλος ΑΠΕ, ένα κομμάτι πηγαίνει από τους ίδιους τους καταναλωτές, το μικρότερο δυνατό. Το μεγαλύτερο κομμάτι το παίρνει το Υπουργείο και ένα σοβαρό κομμάτι κοντά στα 40 εκατομμύρια το παίρνει η ΔΕΗ. Έτσι λύνεται το πρόβλημα και ξεκινάει να γίνει επιτέλους η μονάδα που θα εξασφαλίσει θέρμανση για τα επόμενα είκοσι χρόνια.

Και επειδή το Υπουργείο –το ΤΕΜ εννοώ, το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης- παίρνει ένα τέτοιο πολύ σημαντικό κομμάτι, πρέπει να πω δυο λόγια για τη δυτική Μακεδονία. Η δυτική Μακεδονία έφερε το βάρος του ενεργειακού όλης της χώρας και ξεχάσαμε οι υπόλοιποι, οι περισσότεροι –αφήνω έξω τη Μεγαλόπολη- τι σημαίνει να έχεις μεγάλες βιομηχανικές επενδύσεις οι οποίες ανεβάζουν το τοπικό ΑΕΠ πλασματικά σε σχέση με αυτό που βιώνουν οι κάτοικοι εκεί. Και επίσης ξεχάσαμε όλοι οι υπόλοιποι ότι η ενέργεια δεν παράγεται αυτονοήτως. Ακούω ότι είναι δικαίωμά μας να έχουμε ενέργεια. Βεβαίως είναι δικαίωμά μας, φτάνει να έχουμε και την αντίστοιχη υποχρέωση να υποδεχόμαστε την ενέργεια που παράγεται στον τόπο μας. Γιατί δικαίωμά μας να την έχουμε, αν κανένας δεν τη θέλει στη δική του αυλή απειλεί την παραγωγή της ενέργειας, τι είδους δικαίωμα είναι αυτό; Άκαιρο δικαίωμα, άκοπο δικαίωμα. Η δυτική Μακεδονία πήρε όμως αυτό το βάρος για εξήντα χρόνια. Και μία ελάχιστη ανταπόδοση για αυτό το βάρος είναι οι επιπλέον πόροι που βάζει η πολιτεία μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε αυτή τη λύση.

Δεν ήταν εύκολη απόφαση. Όσοι με ξέρουν, γνωρίζουν ότι δεν είμαι ο πιο εύκολος άνθρωπος στα θέματα τα δημοσιονομικά, αλλά θεωρώ ότι είναι δίκαιη απόφαση και ρεαλιστική και γι' αυτό και θα ήθελα να παρακαλέσω τα κόμματα της Αντιπολίτευσης -που όπως είδα τα περισσότερα δεν τοποθετήθηκαν γι' αυτό το θέμα- να υπερψηφίσουν αυτή τη συγκεκριμένη τροπολογία ή τουλάχιστον τα κομμάτια που έχουν αυτή τη ρύθμιση.

Θα καταθέσω μία σειρά από νομοτεχνικές. Θα μπορούν να τις εξετάσουν οι αγαπητοί συνάδελφοι. Οι πιο σημαντικές από αυτές, για τις οποίες θα ήθελα να μιλήσω, για να μην πω πολλά πράγματα, είναι δύο. Η μία είναι σ' αυτό το άρθρο που μιλάει για το παραλιακό μέτωπο. Το είπα και στην επιτροπή. Η νομοτεχνική που καταθέτουμε, εξασφαλίζει ότι το κομμάτι που είναι αυθαίρετο πρέπει να είναι μικρότερο από 20% του ενιαίου κτηρίου -που πρέπει να είναι ενιαίο στατικά κτήριο, δεν μπορεί να είναι προσθήκη- και, πολύ σημαντικό, αυτό το κτήριο πρέπει να είναι κενό από 1-1-2024. Συνεπώς δεν έχει κανένα επιχειρηματικό συμφέρον, το οποίο μπορεί να ασχολείται με ένα κενό δημόσιο κτίριο.

Η δεύτερη ρύθμιση που θέλω να αναδείξω -τα υπόλοιπα μπορούν να τα δουν οι συνάδελφοι και να τα συζητήσουμε στη διάρκεια της συζήτησης- αφορά τα τέσσερα, αν θυμάμαι καλά, έργα για τα οποία δίνουμε προτεραιότητα στον ηλεκτρικό χώρο που είναι οι τέσσερις ενεργειακές κοινότητες στη δυτική Ελλάδα και σε κάποιους δήμους συνολικά 150 MW. Εκεί επειδή μας ζητούν για τα έργα αυτά -που κάποια έχουν και ευρωπαϊκή χρηματοδότηση- να διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα, αφήνουμε τη δυνατότητα να υπάρξει με υπουργική απόφαση ένας συνδυασμός από net metering και net billing, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα και όχι να υπάρξει οποιαδήποτε κατάχρηση μέσω του net metering αλλά να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των σχετικών έργων.

Παρακαλώ, τα καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης καταθέτει τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
«Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων»

1. Στο εσωτερικό άρθρο 226Β του ν. 4555/2018 (Α' 133) του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου:
α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, οι λέξεις «κατά τη διαδικασία των παρ. 2 έως 8» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά τη διαδικασία των παρ. 2 έως 7».
β) στην παρ. 3:
βα) η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «28η Φεβρουαρίου 2025» και ββ) η ημερομηνία «31 Δεκεμβρίου 2023», αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31 Δεκεμβρίου 2024».
γ) στην παρ. 7 οι λέξεις «από τον Φο.Δ.Σ.Α.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από την εταιρεία Φο.Δ.Σ.Α.»
δ) στην παρ. 10:
δα) στο έκτο εδάφιο οι λέξεις «τον Φο.Δ.Σ.Α.» αντικαθίσταται από τις λέξεις «την εταιρεία Φο.Δ.Σ.Α.»,
δβ) στο έβδομο εδάφιο οι λέξεις «τον Φο.Δ.Σ.Α.» αντικαθίσταται από τις λέξεις «την εταιρεία Φο.Δ.Σ.Α.»,
δγ) στο όγδοο εδάφιο οι λέξεις «στη Φο.Δ.Σ.Α.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην εταιρεία Φο.Δ.Σ.Α.»,
δδ) στο ένατο εδάφιο «του Φο.Δ.Σ.Α.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της εταιρείας Φο.Δ.Σ.Α.» και
ε) στην παρ. 12 η ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η Νοεμβρίου 2024».
2. Στο άρθρο 4 του σχεδίου νόμου:
α) στο προοίμιο:
αα) οι λέξεις «οι περ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι περ. 2, 3 και 4»,
αβ) μετά τη λέξη «αντικαθίστανται» προστίθενται οι λέξεις «, προστίθενται περ. 5 έως 11»,
β) στο εσωτερικό άρθρο 226Γ του ν. 4555/2018:
βα) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, μετά από τις λέξεις «και ενεργειών σε ορκωτούς» προστίθεται η λέξη «ελεγκτές» και
ββ)Προστίθεται παρ. 11 ως εξής :
«11. Η μη τήρηση των προθεσμιών του παρόντος συνιστά για τον υπαίτιο που είναι αιρετό όργανο πειθαρχικό αδίκημα.».
3. Στην παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 226Δ του ν. 4555/2018 (Α' 133) του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου,
οι λέξεις «κατά τη διαδικασία των παρ. 4 έως 8» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά τη διαδικασία των παρ. 3 έως 8».
4. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 226Ε του ν. 4555/2018 (Α' 133) του άρθρου 6 του σχεδίου νόμου:

α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1,

αα) πριν από τη λέξη «μετοχές» διαγράφεται η λέξη «αντίστοιχες» και

αβ) μετά από τη λέξη «φόρου», προστίθενται οι λέξεις «μετά από ανακατανομή του συνόλου των μετοχών της σε όλους τους δήμους - μέλη που συμμετέχουν στον νέο Φορέα, σύμφωνα με το ποσοστό του πληθυσμού τους στο σύνολο του πληθυσμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας.».

5. Στο εσωτερικό άρθρο 96Α του ν. 4951/2022 (Α' 129) του άρθρου 26 του σχεδίου νόμου:

α) στην παρ. 2 :

αα) μετά από τις λέξεις «φωτοβολταϊκοί σταθμοί της παρ. 1» προστίθενται οι λέξεις « που υλοποιούνται σε λιμνοδεξαμενές ή τεχνητές λίμνες οι οποίες δεν εντάσσονται στο Δίκτυο NATURA 2000 και δεν χρησιμοποιούνται για ανάγκες ύδρευσης καταναλωτών με πόσιμο νερό»,

αβ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως εξής «Η ως άνω προϋπόθεση ελέγχεται κατά το στάδιο έκδοσης της Βεβαίωσης Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος.»,

β) στην παρ. 4:

βα) η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Μαΐου 2025».

ββ) στο τέλος της περ. α) μετά από τις λέξεις «θέλουν να αναπτύξουν» προστίθενται οι λέξεις «, εφόσον προβλέπεται η έκδοσή τους»

γ) στην παρ. 9:

γα) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «δεν τηρήσουν τις προθεσμίες» προστίθεται η φράση «του πρώτου εδαφίου» και

δ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Αν δεν υπάρχουν επιλαχούσες, η αρμόδια διεύθυνση παραλαμβάνει νέες αιτήσεις, μέχρι την κάλυψη του ορίου ισχύος της παρ. 7.»

6. Στο άρθρο 27 του σχεδίου νόμου:

α) στο προοίμιο οι λέξεις «προστίθεται τελευταίο εδάφιο» αντικαθίσταται από τις λέξεις «προστίθενται δύο τελευταία εδάφια»,

β) Στην εσωτερική παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92):

βα) στο τελευταίο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «με την επιφύλαξη» προστίθενται οι λέξεις «της παρ. 8» και

ββ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως εξής: «Στις περιπτώσεις σταθμών του προηγούμενου εδαφίου των οποίων η ισχύς των σχετικών Βεβαιώσεων έχει παύσει μετά την 1η Ιουνίου 2024 λόγω καθυστέρησης της περιβαλλοντικής τους κατάταξης και μη εμπρόθεσμης πλήρωσης των προϋποθέσεων της περ. α), οι άδειες και εγκρίσεις τους αναβιώνουν και η παράταση των προθεσμιών αρχίζει από την 31η Οκτωβρίου 2024.».

7. Στο άρθρο 28 του σχεδίου νόμου:

α) στην παρ. 1, στο ενδέκατο εδάφιο της παρ. 7 του εσωτερικού άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129):

αα) μετά από τις λέξεις «Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων,» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη της παρ. 10»,

αβ) στην περ. β) οι λέξεις «μέχρι την 1η Οκτωβρίου 2024» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2024»,

β) στην παρ. 2,

βα) στην εσωτερική παρ. 9 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006: i) στο πρώτο εδάφιο μετά από τις λέξεις «Αιτήσεις που» προστίθενται οι λέξεις «έχουν υποβληθεί ή», ii) στο δεύτερο

εδάφιο: διαγράφονται οι λέξεις «Με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παρ. 10», οι λέξεις «αποκλειστικά από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) με συμμετοχή σε αυτές Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) αποκλειστικά με συμμετοχή σε αυτές, μεμονωμένα ή από κοινού, είτε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού είτε δημοτικών ή κοινωφελών επιχειρήσεων των ΟΤΑ και νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α.»,

iii) στο δεύτερο εδάφιο μετά από τις λέξεις «παρ. 10 του άρθρου 14» προστίθενται οι λέξεις «, ή όπως οι αιτήσεις αυτές έχουν υποβληθεί για χρονική περίοδο λειτουργίας που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των έργων αυτών,».

8. Στο άρθρο 30 του σχεδίου νόμου:

α) στον τίτλο του άρθρου η λέξη «Παραγωγής» αντικαθίσταται από τη λέξη «Αυτοπαραγωγής»,

β) στην παρ. 1:

βα) η λέξη «παραγωγής», όπου αυτή αναφέρεται, αντικαθίσταται από τη λέξη «αυτοπαραγωγής», και

ββ) μετά από τις λέξεις «στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα» προστίθενται οι λέξεις «ή Δίκτυο».

9. Στην παρ. 6Α του εσωτερικού άρθρου 4 του ν. 4951/2022, στο άρθρο 35 του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «για τη σύνδεση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής» προστίθεται η φράση «ή για τη σύνδεση σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας».

10. Στην εσωτερική παρ. 4 του άρθρου 89Α του ν. 4951/2022 (Α' 129) του άρθρου 37 του σχεδίου νόμου προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Τη διαδικασία της παρούσας ακολουθούν και κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο βιοαέριο ή βιομάζα, αιολικών και υδροηλεκτρικών σταθμών, των οποίων η υποβληθείσα εγγυητική επιστολή λήγει εντός του 2024.»

11. Στο άρθρο 40 του σχεδίου νόμου:

α) στον τίτλο του άρθρου μετά τις λέξεις «σε υφιστάμενους» προστίθενται οι λέξεις «και νέους» και

β) στο εσωτερικό άρθρο 11Γ του ν. 4685/2020 (Α' 92):

βα) στην παρ. 1, οι λέξεις «, τον αρμόδιο Διαχειριστή και τους λοιπούς αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά περίπτωση»,

ββ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4,:

i) οι λέξεις « έργων του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έργων της παρ.1»,

ii) οι λέξεις «καθώς και φωτοβολταϊκών σταθμών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καθώς και σταθμών Α.Π.Ε.»,

iii) το πρώτο εδάφιο τελειώνει στη φράση «τους κατόχους των αδειών αυτών» και πριν τη φράση «μέχρι κάλυψης συνολικού ορίου εγκατεστημένης ισχύος» τίθεται η αρχή δεύτερου εδαφίου ως εξής: «Η τροποποίηση των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης στην περίπτωση των έργων της παρ. 1 πραγματοποιείται» και

γ) στο πρώτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 5, μετά από τις λέξεις «Οι κάτοχοι φωτοβολταϊκών σταθμών της παρ. 1», προστίθεται η φράση «και σταθμών Α.Π.Ε. που συμμετέχουν απευθείας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση,»

12. Η παρ. 7 του εσωτερικού άρθρου 11Δ του ν. 4685/2020 (Α' 92) του άρθρου 41 του σχεδίου νόμου διαγράφεται.

13. Στην περ. ιστ) της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 33 του ν. 4951/2022 (Α' 129) του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου, μετά από τις λέξεις «εξαιρουμένων των τεχνητών υδάτινων επιφανειών» προστίθενται οι λέξεις «, υπό την προϋπόθεση ότι ο πρωταρχικός στόχος των τεχνητών αυτών κατασκευών δεν είναι η παραγωγή ή η αποθήκευση ηλιακής ενέργειας».

14. Στο άρθρο 43 του σχεδίου νόμου:

α) στον παράτιτλο οι λέξεις «το άρθρο 16δ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα άρθρα 16β και 16δ», και

β) στην παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 34 του ν. 4951/2022 (Α' 129) του άρθρου 43 του σχεδίου νόμου, μετά από τις λέξεις «εκατό πενήντα κιλοβάτ (150kW),» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 33,».

15. Στο άρθρο 44 του σχεδίου νόμου:

α) στον παράτιτλο, οι λέξεις «άρθρο 16β» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρο 16δ».

β) στην παρ. 2:

βα) στο προοίμιο, οι λέξεις «προστίθενται τρία τελευταία εδάφια» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προστίθενται δύο τελευταία εδάφια»,

ββ) το τελευταίο εδάφιο της περ. α της παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 38 του ν. 4951/2022 διαγράφεται.

16. Στο προοίμιο του άρθρου 55 του σχεδίου νόμου και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3Α του εσωτερικού άρθρου 125 του ν. 4001/2011 (Α' 179) οι λέξεις «την 31η.12.2024» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την 31η.3.2025».

17. Στο τρίτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129) της παρ. 1 του άρθρου 58 μετά τη φράση «δεν αποδεχθεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, η αίτηση» προστίθεται η φράση «σε περίπτωση σταθμών Α.Π.Ε. με ισχύ μεγαλύτερη από ένα (1) MW».

18. Στο άρθρο 60 του σχεδίου νόμου:

α) στην παρ. 1 οι λέξεις «προστίθενται νέο δωδέκατο, καθώς και τελευταίο εδάφιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προστίθεται νέο δωδέκατο εδάφιο»,

β) στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129):

βα) στο δεύτερο εδάφιο της περ. β) μετά τις λέξεις «μέχρι εκατό κιλοβάτ (100 kW) έκαστος» προστίθενται οι λέξεις «και για μΥΗΣ του πρώτου εδαφίου μέχρι ενός μεγαβάτ (1MW)»,

ββ) στο πρώτο εδάφιο της περ. γ, μετά από τις λέξεις «μικρότερης ή ίσης των εξήντα κιλοβάτ (60 kW)» προστίθενται οι λέξεις

«και ειδικότερα από ένα δέκατο μεγαβάτ (0.1 MW) του περιθωρίου ανά Υ/Σ για αιολικούς σταθμούς καθεμίας εκ των κατηγοριών 1δ και 1δα του πίνακα 1 της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α'149)»

βγ) διαγράφεται το τελευταίο εδάφιο,

γ) η δεύτερη παρ. 3 αναριθμείται στο ορθό παρ. 4, και στην παρ. αυτή:

γα) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 12 του εσωτερικού άρθρου 97 του ν. 4951/2022:

i) μετά τις λέξεις «του ανωτέρω καταλόγου» προστίθενται οι λέξεις «, συμπεριλαμβανομένων σταθμών για τους οποίους έχει διαπιστωθεί αδυναμία σύνδεσης και των οποίων οι αιτήσεις έχουν διατηρηθεί σε εκκρεμότητα» και

ii) μετά τη λέξη «Συστήματος» προστίθενται οι λέξεις «σύμφωνα με τα εγκεκριμένα από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., σχέδια ανάπτυξης των Διαχειριστών»,

γβ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 13 του εσωτερικού άρθρου 97 του ν. 4951/2022:

i) οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3468/2006» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με το ενδέκατο εδάφιο της παρ. 7 και την παρ. 10 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006» και

ii) οι λέξεις «τρεις (3) μήνες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έξι (6) μήνες».

19. Στο άρθρο 64 του σχεδίου νόμου ο τίτλος του άρθρου διαγράφεται και τίθεται ο ορθός «Εξουσιοδοτικές διατάξεις»,

20. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 του εσωτερικού άρθρου 48 του ν. 4512/2018 (Α΄5) του άρθρου 67 του σχεδίου νόμου μετά τις λέξεις «κατάθεσης αιτημάτων αδειών έρευνας» προστίθενται οι λέξεις «ή έγκρισης αυτών»

21. Στην παρ. 2Α του εσωτερικού άρθρου 114 ν. 4495/2017 (Α' 167) του άρθρου 70 του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «τεχνικής έκθεσης μηχανικού» προστίθενται οι λέξεις «, το εμβαδόν της αυθαίρετης κατασκευής δεν υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) της νομίμως δομημένης επιφάνειας και από την 1η Ιανουαρίου 2024 δεν αναπτύσσεται εντός της δομημένης επιφάνειας οικονομική δραστηριότητα».

22. Στο άρθρο 77 του σχεδίου νόμου:

α) στην παρ. 1 οι λέξεις «ως Ζώνη Ι» αντικαθίστανται από «ως Ζώνη Ζ'»

β) στην παρ. 3 οι λέξεις «έως την 31η Δεκεμβρίου 2024» αντικαθίστανται από «έως την 30ή Ιουνίου 2025»

γ) στο παράρτημα Δ': γα) οι λέξεις «ΖΩΝΗ Ι ΖΟΕ (ΦΕΚ 139/Δ/1990, τροπ. 144/ΑΑΠ/2012) ΤΗΣ Ν. ΘΗΡΑΣ Π.Ε. ΚΥΚΛΑΔΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΖΩΝΗ Ζ' ΤΗΣ Ν. ΘΗΡΑΣ Π.Ε. ΚΥΚΛΑΔΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ» και

γβ) οι λέξεις «ΖΩΝΗ Ι ΖΟΕ (ΦΕΚ 139/Δ/1990, τροπ. 144/ΑΑΠ/2012) ΤΗΣ Ν. ΘΗΡΑΣΙΑΣ Π.Ε. ΚΥΚΛΑΔΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΖΩΝΗ Ζ' ΤΗΣ Ν. ΘΗΡΑΣΙΑΣ Π.Ε. ΚΥΚΛΑΔΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ»

γγ) οι λέξεις του υπομνήματος «Όριο Ζώνης Ι (ΦΕΚ 139/Δ/1990, τροπ. 144/ΑΑΠ/2012)» αντικαθίστανται από τις λέξεις « Όριο Ζώνης Ζ'» και οι λέξεις « Κορυφή ορίου Ζώνης Ι» αντικαθίστανται από τις λέξεις « Κορυφή ορίου Ζώνης Ζ'».

23. Στο άρθρο 83 του σχεδίου νόμου:

α) στο προοίμιο οι λέξεις «και 2024» αντικαθίστανται από τη φράση «, 2024 και του πρώτου τριμήνου του 2025»β) Στο εσωτερικό άρθρο 40 του ν. 5069/2023 (Α' 193) του άρθρου 83 του σχεδίου νόμου οι λέξεις «και 2024» αντικαθίστανται από τη φράση «, 2024 και του πρώτου τριμήνου του 2025».

24. Μετά το άρθρο 83 του σχεδίου νόμου προστίθενται οι υπ' αρ. 266/19/30.10.2024 και 265/18/30.10.2024 τροπολογίες και ο τίτλος του Μέρους Ε' αντικαθίσταται ως εξής: «ΜΕΡΟΣ Ε': ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».

25. Στην υποπερ. βη) της εσωτερικής παρ. 12 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α΄181) του άρθρου 1 της υπ' αρ. 266/19/31.10.2024 τροπολογίας:

α) οι λέξεις «της παρ. 5» διαγράφονται,

β) η λέξη «μηνιαίου» διαγράφεται,

γ) μετά τις λέξεις «για την παροχή υπηρεσιών τηλεθέρμανσης» τίθεται η φράση «όπως αυτά καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.)» και

δ) οι λέξεις «σύμφωνα με τις παρ. 12Α έως 12Θ» διαγράφονται

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ. Τα καταθέσατε και θα μοιραστούν στους συναδέλφους.

Τον λόγο έχει ο κ. Καππάτος.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο που αναδεικνύει την ανάγκη της χώρας μας να αντιμετωπίσει με σαφήνεια και συγκεκριμένα μέτρα τα καίρια ζητήματα της περιβαλλοντικής προστασίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Το παρόν σχέδιο δεν περιορίζεται απλώς σε επιμέρους ρυθμίσεις, αλλά προτείνει στοχευμένες μεταρρυθμίσεις που μπορούν να προσφέρουν ουσιαστικά και άμεσα αποτελέσματα τόσο στην οργάνωση των υποδομών όσο και στην οικονομική ανάπτυξη και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών μας.

Ας ξεκινήσουμε από τον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων. Το νομοσχέδιο αυτό δεν αρκείται σε γενικόλογες διακηρύξεις ή ευχολόγια. Αντίθετα εισάγει ουσιαστικές αλλαγές, οι οποίες απλοποιούν τις διαδικασίες και ενοποιούν τις δομές διαχείρισης απορριμμάτων.

Με τη σύμπραξη και τη συνεργασία των περιφερειών διαμορφώνουμε ένα ενοποιημένο πλαίσιο, το οποίο εξασφαλίζει μια πιο συνεκτική και αποτελεσματική προσέγγιση στην αντιμετώπιση των απορριμμάτων σε όλη την επικράτεια. Αυτή η προσέγγιση επιτρέπει στις τοπικές αρχές να αναλάβουν έναν πιο ενεργό και υπεύθυνο ρόλο ειδικά στον τομέα της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης υλικών, ενώ παράλληλα ενισχύει την αυτονομία των τοπικών κοινωνιών. Με αυτόν τον τρόπο συμβάλλουμε ουσιαστικά στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος σε εθνικό επίπεδο και θέτουμε τις βάσεις για μια «πράσινη οικονομία».

Στον τομέα της εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων οι προτεινόμενες αλλαγές ευθυγραμμίζονται πλήρως με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά πρότυπα και προωθούν ένα καινοτόμο σύστημα επιστροφής εγγύησης. Το σύστημα αυτό δεν αποσκοπεί απλώς στη μείωση των αποβλήτων, αλλά και στη δημιουργία μιας κυκλικής οικονομίας από την οποία θα ωφεληθούν άμεσα όλοι οι πολίτες.

Το κόστος της αδιαφορίας προς το περιβάλλον είναι υψηλό και μέσω του παρόντος νομοσχεδίου οι πολίτες θα έχουν την ευκαιρία να δουν πραγματικά και χειροπιαστά αποτελέσματα από την προσπάθειά τους. Στοχεύουμε λοιπόν σε μια αλλαγή νοοτροπίας με κίνητρα που οδηγούν στη συλλογική περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.

Όσον αφορά τον ενεργειακό τομέα η εξοικονόμηση ενέργειας και η στροφή προς τις ανανεώσιμες πηγές είναι καίριας σημασίας για τη χώρα. Το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας δεν περιορίζεται στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά δημιουργεί ευκαιρίες και διαμορφώνει ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την είσοδο νέων, μικρότερων επενδυτών στον ενεργειακό τομέα. Μέσω των νέων ευνοϊκότερων όρων για την αδειοδότηση μικρών πλωτών φωτοβολταϊκών έργων μπορούμε να δούμε νέες επιχειρήσεις και ιδιώτες να γίνονται ενεργό μέρος της ενεργειακής μετάβασης της χώρας. Η μετάβαση αυτή μακριά από τις μη ανανεώσιμες πηγές περιορίζει την ενεργειακή εξάρτησή μας και θέτει τις βάσεις για μια πιο αυτάρκη και περιβαλλοντικά υπεύθυνη Ελλάδα.

Ένα ακόμα εξαιρετικά σημαντικό κεφάλαιο αυτού του νομοσχεδίου είναι η αποθήκευση ενέργειας, ένα ζήτημα με πολλαπλές προεκτάσεις για την ενεργειακή μας ασφάλεια. Με τη δυνατότητα για μια πιο αποδοτική διαχείριση των ενεργειακών αποθεμάτων η χώρα μας μπορεί να μειώσει την πίεση στο ενεργειακό δίκτυο και να αξιοποιήσει καλύτερα τους πόρους που έχει στη διάθεσή της. Πρόκειται για μια προσέγγιση που εξασφαλίζει σταθερότητα και συνέπεια στο δίκτυο, περιορίζοντας ταυτόχρονα το κόστος για τους καταναλωτές, καθώς η διαχείριση της ενέργειας καθίσταται πιο ορθολογική και αποτελεσματική.

Ένα άλλο σημαντικό κεφάλαιο αφορά τα έργα με έντονα περιβαλλοντικό χαρακτήρα, όπως το έργο «GR-ECO ISLANDS». Μέσα από πρωτοβουλίες αυτού του είδους προσφέρεται η ευκαιρία σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας και ιδιαίτερα στα νησιά μας να γίνουν πρότυπα «έξυπνων» και ενεργειακά αυτόνομων κοινοτήτων. Αυτές οι περιοχές θα έχουν την ευκαιρία να δημιουργήσουν συνθήκες καλύτερης ζωής για τους κατοίκους τους και να περιορίσουν την εξάρτησή τους από συμβατικές μορφές ενέργειας, συμβάλλοντας έτσι σε μια πιο «πράσινη» καθημερινότητα. Το κράτος με αυτό τον τρόπο δείχνει έμπρακτα την προσήλωσή του στη βιώσιμη ανάπτυξη και στη δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για μια ισορροπημένη περιβαλλοντική πολιτική.

Στις πολεοδομικές ρυθμίσεις το παρόν νομοσχέδιο στοχεύει άμεσα και πρακτικά σε προβλήματα που εδώ και δεκαετίες επιβαρύνουν την πρόοδο των έργων. Με μέτρα που ενισχύουν την ασφάλεια των κτηρίων, αλλά και ρυθμίσεις που υποστηρίζουν την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας μπορούμε επιτέλους να δώσουμε λύσεις σε χρονίζοντα ζητήματα που καθηλώνουν τις αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας.

Επιπλέον τα ειδικά μέτρα που εισάγονται για τις περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές αποδεικνύουν την ευαισθησία της πολιτείας απέναντι στις κοινότητες που δοκιμάστηκαν από ακραία φυσικά φαινόμενα, προσφέροντας ένα δίχτυ προστασίας και ασφάλειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η προσπάθεια για ένα καθαρότερο, βιώσιμο μέλλον δεν είναι μια αφηρημένη φιλοδοξία, αλλά μια επιτακτική ανάγκη που απαιτεί ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες λύσεις. Σε αυτό το πλαίσιο οι νησιωτικές μας περιοχές, όπως η Κεφαλονιά και Ιθάκη, έχουν πολλά να ωφεληθούν από τις μεταρρυθμίσεις που συζητούμε σήμερα. Η εστίαση του νομοσχεδίου στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στη δημιουργία ενισχυμένων δομών για τη διαχείριση αποβλήτων και στον εξορθολογισμό της ανακύκλωσης δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ένα μέλλον βιώσιμης ανάπτυξης. Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζουμε την προστασία του φυσικού πλούτου και ενισχύουμε την τοπική οικονομία, καθιστώντας τις περιοχές αυτές έτοιμες να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σύγχρονου κόσμου.

Η απόφασή μας σήμερα δεν θα κριθεί μόνο από εμάς, αλλά και από τους πολίτες, που δικαίως ζητούν από εμάς διαφάνεια και απτά αποτελέσματα. Καλούμαστε λοιπόν να αποδείξουμε ότι οι επιλογές μας δεν υπηρετούν απλά την ψήφιση ενός ακόμα νόμου, αλλά δίνουν πραγματικές δυνατότητες στους πολίτες κάθε νησιωτικής και μη περιοχής να συμμετάσχουν σε μια πιο καθαρή, πιο δυναμική και πιο «πράσινη» πορεία, μια πορεία που θα τους εμπνέει να συμμετέχουν ενεργά στην προστασία και την ανάπτυξη του τόπου τους.

Σας καλώ λοιπόν να στηρίξουμε αυτή την πρόταση με την πεποίθηση ότι η ψήφος μας σήμερα απαντά στις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών για έναν τόπο που διαφυλάσσει ενεργά το φυσικό του περιβάλλον για τις μελλοντικές γενιές.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Καππάτο.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε ένα νομοσχέδιο στο οποίο επί της αρχής υπάρχει μια ευρύτατη συμφωνία από τον ΣΥΡΙΖΑ, το ΠΑΣΟΚ, τη Νέα Αριστερά, την Πλεύση Ελευθερίας, όλοι αυτοί είναι με την πράσινη μετάβαση και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αλήθεια, πόσο πολύ οικολογικά ευαίσθητοι μπορεί να είναι ο κ. Μπάιντεν με τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό, η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση ή άμα το θέλετε το πράσινο νατοϊκό γεράκι στη Γερμανία, το κόμμα των Πρασίνων δηλαδή, που έχει και Υπουργό Εξωτερικών; Τους έφαγε η ευαισθησία για το περιβάλλον, γι' αυτό ακριβώς και μακελεύουν τους λαούς της περιοχής. Απλά, αυτή η επιλογή απετέλεσε μια επιλογή του κεφαλαίου για να βρουν διέξοδο τα υπερσυσσωρευμένα κεφάλαια και μάλιστα κερδοφόρα διέξοδο.

Αναρωτήθηκε ο κ. Τσακαλώτος, απευθυνόμενος στο ΚΚΕ, γιατί δεν στηρίζει την πολιτική της πράσινης μετάβασης. Γιατί δεν είναι

με την ενεργειακή δημοκρατία, αναρωτήθηκε, και με τις ενεργειακές κοινότητες ως δήθεν αντιστάθμισμα, όπως έλεγε, του αγοραίου καπιταλισμού. Δηλαδή τι επανέφερε; Χρεοκοπημένες απόψεις των αρχών του εικοστού αιώνα, του προηγούμενου αιώνα. Θα το λέγαμε ότι είναι ρομαντικός, ότι αποτελεί έναν σύγχρονο Δον Κιχώτη και ότι κυνηγάει ανεμόμυλους. Όμως αυτή η εποχή της ρομαντικότητας για τον κ. Τσακαλώτο πέρασε ανεπιστρεπτί, γιατί έχει προϋπηρεσία έχει και πεπραγμένα. Τσακαλώτος, Χαρίτσης, Σταθάκης, Αχτσιόγλου, στελέχη σήμερα της Νέας Αριστεράς, ήταν από τους κύριους Υπουργούς της προηγούμενης Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, οι οποίοι δεν συμβιβάστηκαν απλά με τις ανάγκες του κεφαλαίου, αλλά πρόθυμα υλοποίησαν το σύνολο των αναγκών των μονοπωλιακών ομίλων.

Αλλά, αλήθεια, τι σημαίνει ενεργειακή δημοκρατία; Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι τόσο πολύ ευαίσθητη που θέλει δίκαιη ενεργειακή μετάβαση; Την έπιασε ο πόνος για κοινωνική δικαιοσύνη την Ευρωπαϊκή Ένωση; Κάθε άλλο, απλώς είναι ο φερετζές για να καλλιεργεί αυταπάτες.

Εμείς το λέμε καθαρά. Πώς θα γίνει αυτή η αυτοπαραγωγή; Δεν χρειάζονται χρήματα, δεν χρειάζονται συγκεκριμένες προϋποθέσεις; Και η συντριπτική πλειοψηφία που δεν τα έχει; Τι τους λέτε; Τους λέτε να απολαύσουν τις συνθήκες της ενεργειακής φτώχειας ενός πολύ ακριβού μίγματος. Άρα δηλαδή διευρύνετε ακόμη περισσότερο την κοινωνική διαστρωμάτωση προς όφελος των λίγων και σε βάρος των πολλών με την πρόταση και του ΠΑΣΟΚ, και της Νέας Αριστεράς, και του ΣΥΡΙΖΑ.

Και εσείς, που είσαστε κρατιστές, δηλαδή ότι το κράτος πρέπει να παρεμβαίνει για να αντιμετωπίζει τέτοια ζητήματα, στην ενέργεια όχι; Δεν πρέπει το κράτος να διασφαλίζει για τον λαό φτηνή ενέργεια και πρέπει ο καθένας από μόνος του; Ατομική ευθύνη δηλαδή εδώ, ο ακρογωνιαίος λίθος του νεοφιλελευθερισμού;

Και στο κάτω-κάτω της γραφής ποιοι είναι αυτοί οι οποίοι διαχειρίζονται σήμερα τις ενεργειακές κοινότητες; Δεν είναι στη συντριπτική πλειοψηφία οι ίδιες οι εταιρείες των ΑΠΕ, οι οποίες βρίσκουν ένα πολύ εύκολο έδαφος, δωρεάν επένδυση, για να αυξήσουνε τον τζίρο τους και να εξαγοράσουν σε δεύτερη φάση αυτές τις ενεργειακής κοινότητες ή να τις χρεοκοπήσουν, αν πάνε κόντρα στα συμφέροντά τους;

Γι' αυτό λέμε ότι είναι πολύ βολική η κριτική την οποία κάνουν τα άλλα κόμματα στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και γι' αυτό μπορεί ο κύριος Υπουργός και στην παρέμβαση που έκανε πριν από λίγο πολύ εύκολα να απαντήσει στα σαθρά τους επιχειρήματα.

Στην κυριολεξία είναι σαθρά επιχειρήματα, γιατί, για παράδειγμα, τι άλλο μπορεί να είναι η αγωνία του ΠΑΣΟΚ και άλλων ότι συνενώνονται οι ΦΟΔΣΑ; Δηλαδή, το πρόβλημα δεν είναι για εσάς ότι είτε με ΦΟΔΣΑ ατομικούς είτε με ΦΟΔΣΑ συνενωμένους προωθείται η εμπορευματοποίηση και η ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης των απορριμμάτων; Οι δήμοι και οι περιφέρειες τι κάνουν; Δημιουργούν ιδιωτικά εργοστάσια επεξεργασίας των απορριμμάτων, εμπορευματοποιούν αυτήν την κατάσταση. Αν δεν το κάνει τώρα η Κυβέρνηση, οι δήμοι είναι το πρόβλημα της εμπορευματοποίησης και της ιδιωτικοποίησης διαχείρισης των απορριμμάτων;

Αντί, λοιπόν, να πατήσετε σε αυτό, ότι πρέπει να απαγορευτεί η επιχειρηματική δραστηριότητα, εσείς λέτε ποιοι θα κάνουν τις ιδιωτικοποιήσεις, αν θα τις κάνουν οι δήμοι ή οι περιφέρειες. Δηλαδή, να διαλέξει ο λαός σε ποιανού συμφέροντα θα υποταχθεί, στα συμφέροντα που υπηρετούν οι δήμοι ή στα συμφέροντα της Κυβέρνησης.

Ένα δεύτερο ζήτημα είναι ότι υπάρχει ανορθολογισμός στις ΑΠΕ. Βεβαίως, υπάρχει ανορθολογισμός τεράστιος, σπατάλη ενέργειας, η οποία πετιέται στα σκουπίδια γιατί δεν απορροφάται. Και ερχόσαστε τώρα ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ και άλλοι και λέτε να γίνουν μονάδες αποθήκευσης, μπαταρίες δηλαδή. Αλήθεια, εγώ θυμάμαι μια διαφήμιση που έλεγε ότι υπάρχει κίνδυνος να πετάς τις μπαταρίες οπουδήποτε και πρέπει να τις ρίχνεις σε ειδικούς κάδους γιατί μολύνουν το περιβάλλον. Για φανταστείτε να γεμίσει τώρα ο τόπος με μπαταρίες. Πόσο οικολογικό είναι αυτό το μέτρο;

Λέει, επίσης, να αυξηθεί η χωρητικότητα του δικτύου ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ. Δηλαδή, τι θα κάνουμε; Θα κάνουμε τεράστια δίκτυα για να απορροφούν το peak της ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκά; Και μετά τι θα τα κάνουμε και ποιος θα πληρώσει την κατασκευή τους; Ποιος θα πληρώσει την απόσβεσή τους; Ο ίδιος ο λαός.

Και δεν λέτε, για παράδειγμα, να κάνουμε μια ερώτηση στον Υπουργό το ρεύμα που θα είναι από ΑΠΕ αποθηκευμένο πόσο θα κοστίζει; Θα κοστίζει πολύ περισσότερο; Μήπως θα είναι το τρίτο στη σειρά μετά και από το φυσικό αέριο που θα μπαίνει μέσα στο μείγμα και, άρα, θα αυξάνει ακόμη περισσότερο το κόστος;

Και ένα άλλο ερώτημα που το έχουμε θέσει ξανά, κύριε Υπουργέ: Τι θα τις κάνουμε αυτές τις μπαταρίες που έχουν χρόνο ζωής περιορισμένο; Πού θα τις ανακυκλώσετε; Υπάρχουν τέτοια μέτρα; Τέτοια μέτρα δεν υπάρχουν και καμία αγωνία από τα άλλα κόμματα που είναι υπέρμαχοι.

Και εμείς αναρωτιόμαστε το να προβάλλεις τα συμφέροντα κάποιων συγκεκριμένων επιχειρηματικών ομίλων μήπως σε καθιστά και αντιπρόσωπό τους -δηλαδή αυτών των επιχειρηματικών ομίλων- στον ανταγωνισμό τον σφοδρό που έχουν ποιοι θα πάρουν μεγαλύτερο κομμάτι από την πίτα;

Γι' αυτό ακριβώς λέμε επί της ουσίας ορισμένα πολύ συγκεκριμένα ζητήματα. Σας θέσαμε δύο ερωτήματα και δεν έχετε απαντήσει.

Σας θέτουμε άλλα δύο ερωτήματα. Εσείς που είστε με την πράσινη μετάβαση και με την προστασία του περιβάλλοντος τα μεγάλα υδροηλεκτρικά και μικρότερα γιατί υπονομεύονται; Αυτά μπορούν να παράγουν ρεύμα οποιαδήποτε στιγμή γιατί μειώνεται στο μείγμα -το είπαμε και πριν- ποσοστιαία. Μειώνονται ποσοστιαία. Εκτοξεύονται τα φωτοβολταϊκά εξίμισι φορές πάνω, τέσσερις φορές πάνω μέχρι το 2050 τα αιολικά και μειώνεται η συμμετοχή των υδροηλεκτρικών, ενώ θα μπορούσαν να συμβάλλουν και να δίνουν ενέργεια σε συγκεκριμένες ώρες που υπάρχει ανάγκη, αλλά και να εμπλουτίζουν τον υδροφόρο ορίζοντα. Και για αρδευτικά έργα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν.

Το δεύτερο που σας έχουμε πει είναι γιατί πάτε με τα φωτοβολταϊκά -και είπε πολύ σωστά ο κύριος Υπουργός ορισμένες παρατηρήσεις- που δουλεύουν μόνο όταν έχει ήλιο και παράγουν έργο μόνο όταν έχει ήλιο και δεν αξιοποιείτε μια τεχνολογία που είμαστε πρωτοπόροι στην Ελλάδα σε αυτή την τεχνολογία, είναι εγχώρια τεχνολογία και δεν χρειάζεται να την εισάγουμε; Πρόκειται για την ηλιοθερμία. Τα μεγάλα ηλιοθερμικά εργοστάσια μπορούν να παράγουν ρεύμα ανεξάρτητα αν έχει ήλιο ή όχι. Αυτό γιατί δεν το κάνετε αφού είσαστε με την πράσινη μετάβαση; Κανείς δεν το προτείνει, μόνο το ΚΚΕ κάνει αυτή την πρόταση πολύ συγκεκριμένη και, βεβαίως, έχουμε μια ολοκληρωμένη πρόταση που την παρουσίασε και η εισηγήτρια μας, αλλά πολύ περισσότερο ο Γενικός Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Γι' αυτό λέμε ότι επί της ουσίας, η διαπάλη σας είναι για τα ποια επιχειρηματικά συμφέροντα θα εξυπηρετηθούν, αδιαφορώντας για τις ανάγκες του λαού και των λαϊκών στρωμάτων.

Το ίδιο ακριβώς δείχνει και η τροπολογία την οποία φέρατε για την περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας και την τηλεθέρμανση. Τι κάνατε; Επί της ουσίας, εξυπηρετήσατε τη ΔΕΗ. Θα πληρώσει ο κόσμος τα χρέη προς τη ΔΕΗ -αυτό κάνατε- αποσπώντας πόρους, οι οποίοι θα κατευθύνονταν σε υποδομές απαραίτητες για την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών και με αυτή τη λύση πάλι αυξάνετε την τηλεθέρμανση. Θα σας πω και τα ποσοστά: 41% στην περιοχή της Κοζάνης, δηλαδή από τα 52 ευρώ στα 75 ευρώ και τουλάχιστον 65% στην Πτολεμαΐδα.

Γι' αυτό ο κόσμος έχει βγει στον δρόμο και δεν αποδέχεται τη συγκεκριμένη ρύθμιση, γιατί είναι βαθύτατα αντιλαϊκή ρύθμιση και γι' αυτό έχουν και συγκεκριμένες προτάσεις που, όμως, έρχονται σε αντίθεση με τη δική σας πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να συγκρουστούμε με την αιτία και αιτία στην προκει-

μένη περίπτωση είναι το εμπόριο ρύπων που καθιστά τον λιγνίτη ανενεργό. Με αυτό το εμπόριο ρύπων πρέπει να συγκρουστούμε για να μπορέσουν ακριβώς να αξιοποιηθούν το σύνολο των ενεργειακών πηγών.

Υπάρχει τέτοια τεχνολογία, κύριε Υπουργέ. Εσείς θέλετε να την εφαρμόσουν οι βιομηχανίες, που έχουν πραγματικά ρύπους και δεν πληρώνουν τώρα εμπόριο ρύπων, όπως η τσιμεντοβιομηχανία, για παράδειγμα, που έχει εξαιρεθεί. Ποια είναι; Είναι η αποθήκευση του διοξειδίου του άνθρακα Γιατί δεν βάζετε, λοιπόν, τέτοια φίλτρα στις εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τον λιγνίτη; Το έχουμε πει εδώ και δεκαετίες, από τότε που ξεκίνησε η συζήτηση για τη λεγόμενη απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την απολιγνιτοποίηση και τέτοιου είδους ζητήματα, όπως της τηλεθέρμανσης, θα είχαν απαντηθεί μια και καλή. Όμως, αυτά δεν εξυπηρετούν τις ανάγκες και τα συμφέροντα των «αρπακτικών» της «πράσινης ενέργειας», αυτών που κάνουν τις «πράσινες μπίζνες».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Καραθανασόπουλο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να δώσω κάποιες απαντήσεις στον αξιότιμο συνάδελφο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όσον αφορά τα μεγάλα υδροηλεκτρικά, σαφώς θεωρούμε εξαιρετικά σημαντικά τα μεγάλα υδροηλεκτρικά, τα οποία, όμως, έχουν τα εξής θέματα: Έχουν πολύ δύσκολες διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης πλέον. Δεν είμαστε στη δεκαετία του 1960.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ενώ για τις ανεμογεννήτριες έχουν απελευθερωθεί οι διαδικασίες αυτές;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αυτό που λέω είναι ότι οι διαδικασίες είναι πολύ πιο δύσκολες. Κάνουν πιο μεγάλη παρέμβαση.

Δεύτερον, υπάρχει το θέμα της λειψυδρίας, το οποίο πρέπει να το λάβει υπ' όψιν του, αλλά κυρίως έχουν συγκεκριμένα σημεία. Τα καλύτερα σημεία τα αξιοποιήσαμε στη δεκαετία του 1960.

Σε σχέση με τη γεωθερμία, προφανώς είναι κάτι που θα θέλαμε, αλλά πρέπει να είναι ανταγωνιστικό. Πρέπει να είναι ανταγωνιστικά τα πεδία και σε πεδία που είναι ενδεχομένως ανταγωνιστικά, υπάρχουν έντονες τοπικές αντιδράσεις. Σας θυμίζω ένα νησί των Κυκλάδων που συμβαίνει αυτό.

Τέλος, η τηλεθέρμανση θα είναι στο ένα τρίτο από αυτό που θα πληρώνουν οι κάτοικοι της δυτικής Μακεδονίας που δεν θα έχουν τηλεθέρμανση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για μισό λεπτό. Δεν θα χρειαστώ περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ορίστε, έχετε τον λόγο, αλλά ολοκληρώνετε εδώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, είπατε «δύο παράγοντες», «δύο παράμετροι», οι οποίες όμως δυστυχώς σας εκθέτουν.

Η πρώτη παράμετρος: «Είναι δύσκολη η αδειοδότησή τους». Εσείς έχετε κάνει δύσκολο το πλαίσιο -δεν το λέει κάνει κανένας άλλος- οι κυβερνήσεις κατά καιρούς και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρα, μπορείτε να το αλλάξετε. Πώς αλλάξατε το πλαίσιο αδειοδότησης των αιολικών με την ευρωπαϊκή οδηγία, χωρίς περιβαλλοντική μελέτη επί της ουσίας;

Δεύτερον, μιλήσατε για λειψυδρία. Ίσα-ίσα που απάντηση στη λειψυδρία, όπως λέτε, είναι ο εμπλουτισμός του υδροφόρου ορίζοντα. Η συγκράτηση των νερών, των όποιων νερών, πηγαίνουν στη θάλασσα. Πώς θα γίνει αυτό; Με μικρά και μεγάλα υδροηλεκτρικά. Αυτό δεν το κάνετε, όμως, γιατί η ευρωπολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το νερό δεν είναι ο εμπλουτισμός του υδροφόρου ορίζοντα. Είναι -τι;- η εξοικονόμηση και, άρα, η μεγαλύτερη εμπορευματοποίηση.

Γι' αυτό σας λέμε ότι η πολιτική σας είναι ακριβώς στοχευμένη, στοχευμένη για να υπηρετεί ξένα συμφέροντα και όχι τις λαϊκές ανάγκες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Καραθανασόπουλο.

Τις μπαταρίες και τη μόλυνση ξεχάσατε!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα τον λόγο για τριάντα δευτερόλεπτα, τα είπα πριν, άμα τα πω πάλι από την αρχή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Καλείται στο Βήμα ο κ. Ιωάννης Τσίμαρης, Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ. Θα ακολουθήσει η κ. Σταρακά, η κ. Αλεξοπούλου και μετά η κ. Ευθυμίου.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΑΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έπρεπε στη Βουλή να συζητάμε νομοσχέδια που στοχεύουν στη συνεχή ενίσχυση του μοντέλου της πράσινης μετάβασης που δεν αφήνει, όμως, πίσω της θύματα, που λειτουργεί δίκαια, δημοκρατικά και αποκεντρωμένα, που υπηρετεί ένα πράσινο κοινωνικό συμβόλαιο που όλοι μας δεσμευόμαστε να το τηρήσουμε.

Αντ' αυτού, μας καλείτε στη Βουλή για να συζητήσουμε ένα από τα πολλά νομοσχέδια που φέρνετε κατά καιρούς αποσπασματικά με μικροδιευθετήσεις που στρέφονται προς τη συγκεκριμένη ολιγοπωλιακή κατεύθυνση που τόσο ξεκάθαρα υπηρετείτε.

Την ίδια στιγμή -το γνωρίζετε, κύριοι της Κυβέρνησης- οι Έλληνες πολίτες και οι επιχειρήσεις, κυρίως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αλλά και οι ΟΤΑ, βρίσκονται αντιμέτωποι με δυσθεώρητα οικονομικά βάρη που οφείλονται σε μεγάλο ποσοστό στο ενεργειακό κόστος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η αποψίλωση αρμοδιοτήτων από την τοπική αυτοδιοίκηση με ταυτόχρονη αναβάθμιση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων μέσω ενός συγκεντρωτικού μοντέλου.

Παράλληλα, επιβεβαιώνεται για άλλη μια φορά η τιμωρητική πρόθεση της Κυβέρνησης προς τους δήμους, αφού σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του δήμου προβλέπεται παρακράτηση από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους, τους γνωστούς ΚΑΠ. Για το ζήτημα αυτό καταθέσαμε ένσταση αντισυνταγματικότητας. Γνωρίζετε ότι οι δήμοι χρωστούν 240 εκατομμύρια ευρώ στα τέλη ταφής; Θα τα πάρετε αυτά από τους ΚΑΠ, τη στιγμή που 40% των δήμων δεν έχουν κλείσει προϋπολογισμό; Τι αποτελέσματα θα έχει αυτό στην οικονομική εικόνα των δήμων;

Σε άλλο άρθρο του νομοσχεδίου μια φωτογραφική ρύθμιση επιτρέπει την παρέκκλιση από τους περιορισμούς σε χρήσεις γης και όρους δόμησης. Επί της ουσίας προωθείται νομιμοποίηση υφιστάμενων τουριστικών εγκαταστάσεων σε όλο το παραλιακό μέτωπο της Αττικής και έτσι διαιωνίζεται το καθεστώς της υπερδόμησης, στην οποία αντιτάσσεται σθεναρά η τοπική αυτοδιοίκηση.

Θα ήθελα να δείτε με την ίδια ζέση και θέρμη τη διευθέτηση και νομιμοποίηση των κερκίδων των κωπηλατικών εγκαταστάσεων στη Λιμνοπούλα Ιωαννίνων, εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν πρώτη φορά στους Μεσογειακούς Αγώνες του 1990, γιατί κινδυνεύουν με κατεδάφιση και είναι προαπαιτούμενο για τη διοργάνωση αγώνων στην Παμβώτιδα το 2025, πολύ σημαντικών διοργανώσεων που θα φιλοξενηθούν. Θα ήθελα να το δείτε με την ίδια ζέση.

Και φυσικά, ενώ δεν υπάρχει ενεργειακή κρίση, οι τιμές του ρεύματος υπάρχουν λες και συμβαδίζουν με μια κρίση που συνεχίζεται. Και πού οφείλεται αυτό; Στις αστοχίες και παραλείψεις της Κυβέρνησής σας, οι οποίες σε συνδυασμό με τον πλημμελή σχεδιασμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουν οδηγήσει τη χώρα σε ενεργειακή δίνη. Και αυτό οφείλεται στο ότι εσείς δεσμεύσατε τον ενεργειακό χώρο για τους «ημέτερους». Γνωρίζετε, όμως, ότι όσο δεν διευθετείται το ζήτημα των περικοπών το όλο εγχείρημα για την ενεργειακή πράσινη μετάβαση θα αποτύχει; Και θα αποτύχει οικονομικά από μια πιθανή κατάρρευση της αγοράς.

Για εμάς στο ΠΑΣΟΚ, η λύση του ζητήματος περνάει μέσα από την αύξηση της ζήτησης, από πολιτικές αποθήκευσης και από τις διασυνδέσεις με άλλες χώρες για εξαγωγή και θέσαμε εγκαίρως την ανάγκη για υποδομές αποθήκευσης πράσινης ενέργειας με

τρόπο που να περιοριστούν οι περικοπές από τη μία για τους παραγωγούς, αλλά και γιατί η ενέργεια από ΑΠΕ είναι φθηνή και η απόρριψή της κοστίζει περί τα 220 με 250 εκατομμύρια ευρώ ετησίως για την ελληνική οικονομία.

Σήμερα η αποθήκευση ενέργειας στη χώρα προσεγγίζει το απόλυτο μηδέν και μάλιστα μικροπαραγωγοί net metering, οι οποίοι έχουν αποθηκευτικό χώρο, δηλαδή μπαταρίες, εδώ και εννιά μήνες δεν έχουν πάρει τις επιδοτήσεις με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις δανειακές τους υποχρεώσεις. Τι θα κάνετε για αυτό;

Και τώρα, ενώ ξέρετε ότι η ομάδα εργασίας για την αποθήκευση έχει προχωρήσει στην περιγραφή των απαιτούμενων βημάτων που πρέπει να γίνουν, φαίνεται ότι προτεραιότητά σας αποτελεί ο διαμερισμός του ενεργειακού χώρου και οι μεροληπτικές διευθετήσεις και έρχεστε βεβιασμένα, χωρίς καμμία οργανωμένη πρόταση, παρά μόνο με τρία άρθρα, για να διευθετήσετε ένα καίριο ζήτημα αντί μιας ολοκληρωμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας.

Μάλιστα, με βάση το άρθρο 41 παράγραφος 8 ο Υπουργός θα έχει αποκλειστική ευχέρεια να διαμοιράσει τον αποθηκευτικό χώρο της ενέργειας. Επί της ουσίας, δηλαδή, έχουμε μια επανάληψη του ατυχούς παραδείγματος της υπουργικής απόφασης του κ. Σκρέκα, αυτή τη φορά, όμως, για την αποθήκευση.

Τέλος, η Κυβέρνηση επιφυλάσσει δυσμενέστερους όρους με επιβολή του net billing αντί του net metering στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, καθώς και επιπλέον περιορισμούς στην εγκατεστημένη ισχύ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ**)

Εμείς στο ΠΑΣΟΚ θεωρούμε ότι θα μπορούσε -και επιβάλλεται- να δοθεί η ευκαιρία στην τοπική αυτοδιοίκηση και στις ενεργειακές κοινότητες να έχουν έναν πιο ενεργό ρόλο στην παραγωγή. Η απαξίωση και η δυσανεξία σας προς τον δημοκρατικό θεσμό των ΟΤΑ διαφαίνεται ξεκάθαρα με την απόφασή σας τα ενεργειακά ζητήματα των ΟΤΑ των οργανισμών άρδευσης και ύδρευσης να παραπέμπονται στο πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ», δηλαδή να αποκλείονται από την παραγωγή ενέργειας και να μετατρέπονται σε προνομιακούς πελάτες-καταναλωτές. Δεν υπάρχει η δυνατότητα αποθήκευσης παραγόμενης ενέργειας στο δίκτυο, αλλά συμψηφίζεται σε πραγματικό χρόνο με ιδιοκατανάλωση. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι είναι ασύμφορο για τους ΟΤΑ, καθώς οι μεγάλες καταναλώσεις, όπως του οδικού φωτισμού, δεν μπορούν να συμψηφίζονται κατά τη νύχτα. Τα λειτουργικά κόστη των ΟΤΑ εκτοξεύονται την τελευταία διετία λόγω ακριβώς αύξησης του ενεργειακού κόστους και σας μίλησα για την οικονομική κατάσταση στην οποία βρίσκονται τη δεδομένη στιγμή.

Εμείς έχουμε διατρανώσει την αντίληψή μας και τους στόχους μας για μια δίκαια πράσινη μετάβαση και μια ανθεκτική Ελλάδα. Η Κυβέρνηση δεν μπορεί και δεν θέλει να τους πετύχει. Οι επιλογές της μέχρι τώρα έχουν οδηγήσει τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους ΟΤΑ στα αδιέξοδα του σήμερα. Σας καλούμε να σταματήσει αυτός ο κατήφορος, όπως και τα πρόχειρα νομοθετήματά σας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε, και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τώρα τον λόγο έχει η κ. Χριστίνα Σταρακά από το ΠΑΣΟΚ.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε ένα νομοσχέδιο που πολύ απλά αποτυπώνει τους λανθασμένους κυβερνητικούς χειρισμούς τόσο στην περιβαλλοντική αλλά όσο και στην ενεργειακή πολιτική της χώρας. Δυστυχώς, κάνουν πάρτι, στην κυριολεξία κάνουν πάρτι οι κερδοσκόποι, αφού μέσω της χρηματιστηριακής αγοράς έστησαν κανονικά έναν μηχανισμό αφαίμαξης των καταναλωτών, όπως αποδεικνύουν περίτρανα τα πρωτοφανή κέρδη των παρόχων ενέργειας.

Ενδεικτικά η μέση χονδρική τιμή του ρεύματος στην Ελλάδα από 81 ευρώ που ήταν ανά μεγαβατώρα τον Μάιο έφτασε τον Σεπτέμβριο στα 128 ευρώ. Η τιμή αυτή είναι έξι φορές υψηλότερη από τη Γαλλία, όπου αγγίζει τα 22 ευρώ και πενταπλάσια από τις αγορές ηλεκτρικού ρεύματος της Πορτογαλίας και της Ισπανίας. Στη Γερμανία, μάλιστα, η τιμή της μεγαβατώρας είναι περίπου 50 ευρώ χαμηλότερη και στην Ιταλία η τιμή του ρεύματος είναι περίπου 24 ευρώ πιο κάτω από την ελληνική αγορά.

Άρα, λοιπόν, εμείς ζούμε σε μία χώρα που βιώνει ακόμα τιμές ρεύματος ενεργειακής κρίσης, χωρίς στην ουσία να υπάρχει κρίση, όπως αποδεικνύεται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Μόνο στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία βλέπουμε τις ίδιες τιμές με εμάς.

Και ρωτώ: Δεν αντιλαμβανόμαστε τι γίνεται γύρω μας; Δεν βλέπουμε τις επιχειρήσεις που κλείνουν καθημερινά, τα νοικοκυριά που κόβουν από παντού για να πληρώσουν το ακριβότερο ρεύμα στην Ευρώπη; Μέχρι και ο ΣΕΒ το είπε. Ο ΣΕΒ τι είπε; Είπε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα για την ελληνική βιομηχανία δεν είναι άλλο παρά οι πολύ υψηλές τιμές ενέργειας -σε σχέση με τους ανταγωνιστές μας εννοούσε πάντα- αλλά και οι μεγάλες τιμολογιακές διακυμάνσεις που επικρατούν. Το είπε ο ίδιος ο ΣΕΒ, το παραδέχτηκε ότι αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα της ελληνικής βιομηχανίας. Και γι' αυτόν τον λόγο, εξάλλου, η Κομισιόν ενέκρινε το 2023 οδηγία κρατικής ενίσχυσης ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ για τις ελληνικές ενεργοβόρες επιχειρήσεις.

Άλλο θέμα αυτό τώρα, το οποίο το έκανα και ερώτηση προχθές: Αυτή την οδηγία την πήρε το Υπουργείο Ενέργειας και τη διαστρέβλωσε, με αποτέλεσμα πολλές ενεργοβόρες επιχειρήσεις, που είναι για παράδειγμα στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας -όπου στην περιοχή μου υπάρχει τέτοια βιομηχανία και απασχολεί εκατόν σαράντα οικογένειες του νομού μου- να κινδυνεύουν να λάβουν πολύ μικρότερα ποσά και για λιγότερο χρονικό διάστημα, σε σχέση με τα οριζόμενα από την οδηγία. Γι' αυτό λοιπόν και σας έχω καταθέσει μια ερώτηση και περιμένω την απάντησή σας. Γιατί αυτού του κλάδου οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις είναι εκτός της οδηγίας της Κομισιόν που επιδοτεί το ηλεκτρικό ρεύμα;

Και τι κάνετε, λοιπόν, εσείς για όλα αυτά; Απλά παρακολουθείτε ατάραχοι όλο αυτό το ράλι κερδοσκοπίας που γίνεται και τη δράση, επίσης, των κυκλωμάτων και των golden boys της ενέργειας και παρεμβαίνετε, εκ των υστέρων, με μέτρα που δεν αγγίζουν τους κερδοσκόπους, αλλά και δεν ανακουφίζουν και τα νοικοκυριά, που είναι και το μεγάλο ζητούμενο της κοινωνίας μας.

Σχετικά με το περιεχόμενο τώρα του νομοσχεδίου, θα σταθώ αρχικά στο ζήτημα με το οποίο έχετε ξεκινήσει, για τις συγχωνεύσεις των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, που είχαν ως αρμοδιότητα τη διαχείριση των απορριμμάτων. Η συγχώνευσή τους σε έναν ενιαίο φορέα και όπως επιχειρείται στη δικιά μου την περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας, που συμπεριλαμβάνει τους τρεις νομούς Ηλεία, Αχαΐα και Αιτωλοακαρνανία, ξεσήκωσε αντιδράσεις από την ΚΕΔΕ, εγείροντας παράλληλα ζητήματα αντισυνταγματικότητας, αλλά και υποβάθμισης κυρίως της αυτοδιοίκησης.

Από τη μία η Κυβέρνηση αρπάζει κατοχυρωμένες αρμοδιότητες από την τοπική αυτοδιοίκηση για να τις μεταφέρει στον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων στο Υπουργείο και από την άλλη, οι συγχωνεύσεις γίνονται με βάση τα περιουσιακά στοιχεία και όχι όπως λέει ο νόμος με τα πληθυσμιακά κριτήρια. Γι' αυτό λοιπόν και εμείς ζητήσαμε ως ΠΑΣΟΚ την απόσυρση των σχετικών άρθρων 3 έως 7, επειδή όλα σχεδιάζονται στο πόδι, χωρίς εμπεριστατωμένες μελέτες και χωρίς να έχει προηγηθεί διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες.

Πάμε τώρα στα ενεργειακά. Είναι πάρα πολύ νωπές οι μνήμες από υπουργικές αποφάσεις που ρύθμισαν θέματα των ΑΠΕ, όπως η υπουργική απόφαση του 2022 που χάρισε αδιαφανώς τον ηλεκτρικό χώρο της χώρας σε λίγους ομίλους. Ταυτόχρονα, τα τελευταία χρόνια δεν κάνατε τίποτα για την αποθήκευση ενέργειας, με αποτέλεσμα -το είπατε και εσείς- να πετάμε από το παράθυρο πράσινη ενέργεια της τάξεως του 20% με 30% σύμφωνα και με μελέτες και έρχεστε σήμερα να λύσετε αυτό το τεράστιο ζήτημα με τρία απλά άρθρα.

Τα ζητήματα, δε, της αδειοδότησης και των μονάδων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας θα καθοριστούν με υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου του 2024.

Κύριοι της Κυβέρνησης, εμείς τουλάχιστον δεν θα επιτρέψουμε να αποτελέσει και η αποθήκευση της ηλεκτρικής ενέργειας προνομιακό χώρο για λίγους και ισχυρούς όπως έγινε με τις ΑΠΕ, αλλά να έχουν σημαντικό μερίδιο οι μικρομεσαίοι επενδυτές στο δίκτυο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ και στο ζήτημα των ενεργειακών κοινοτήτων που απασχολεί το νομό μου, την Αιτωλοακαρνανία. Εκεί υπάρχουν σήμερα αιτήματα ενεργειακών κοινοτήτων συνεταιριστικών σχημάτων, βαλτωμένα αιτήματα σε βάθος τριετίας, λόγω της περίφημης προτεραιοποίησης που έδωσε η Κυβέρνησή σας σε έργα, ευνοώντας πάντα τους μεγάλους. Ενδεικτικά, στην Αιτωλοακαρνανία έχουμε είκοσι πέντε ενεργειακές κοινότητες με πάνω από δύο χιλιάδες μέλη που περιμένουν τρία χρόνια για να λάβουν όρους σύνδεσης, με αποτέλεσμα να βλέπουν το μικρό επενδυτικό τους ενδιαφέρον και κεφάλαιο να απομειώνεται με την πάροδο των ετών.

Το ΠΑΣΟΚ, λοιπόν, αναλογιζόμενο τις ενεργειακές αυτές κοινότητες, αλλά και τους ΟΤΑ, που πραγματικά κρατούνται όμηροι στην περιβόητη αυτή προτεραιοποίηση, κατέθεσε λοιπόν αυτήν την τροπολογία και ζητάμε να εξαιρεθούν οι δήμοι και οι περιφέρειες από την επιβολή του net billing την οποία νομοθετείτε αντί του net metering.

Ακούσαμε βέβαια από τα χείλη του Υπουργού, αλλά θέλουμε να το δούμε και μετά να το χαιρετίσουμε, αυτό που είπε -και αφορά και δήμους και την περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, αλλά και το δήμο Αγρινίου στην Αιτωλοακαρνανία- ότι όσοι είναι έτοιμοι, θα λάβουν τελικά όρους σύνδεσης. Να το δούμε, όμως, και μετά να το χαιρετίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Συμπερασματικά, όμως -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- το νομοσχέδιο δεν διασφαλίζει ούτε την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας μας, αλλά και επιπλέον καταστρατηγεί την ενεργειακή δημοκρατία.

Γι' αυτό λοιπόν και εμείς θα το καταψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει η κ. Αλεξοπούλου από τη Νέα Δημοκρατία, ακολουθεί η κ. Κομνηνάκα από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας και μετά η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

Παρακαλώ, κυρία Αλεξοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο που καταδεικνύει τη δέσμευση της Κυβέρνησης για ένα βιώσιμο και ενεργειακά αυτόνομο μέλλον, με ταυτόχρονα πάντα δράσεις για τη στήριξη των νοικοκυριών από το ενεργειακό κόστος. Το σχέδιο νόμου, λοιπόν, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας φέρει μια στρατηγική κατεύθυνση, η οποία εναρμονίζεται πλήρως με το όραμα του Πρωθυπουργού του Κυριάκου Μητσοτάκη για μια πράσινη Ελλάδα, πρωτοπόρα σε ζητήματα περιβαλλοντικής προστασίας και ενεργειακής αποδοτικότητας.

Ο σκοπός είναι σαφής. Να προχωρήσουμε συντονισμένα προς ένα μέλλον όπου οι πολίτες θα απολαμβάνουν ασφαλή και καθαρή, πρωτίστως, ενέργεια, τα απόβλητα θα μειώνονται δραστικά και οι τοπικές κοινωνίες θα είναι έτοιμες να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής και της ενεργειακής μετάβασης.

Κατ' αρχάς, λοιπόν, ο εκσυγχρονισμός της διαχείρισης των αποβλήτων δεν αποτελεί πλέον μόνο περιβαλλοντική αναγκαιότητα, αλλά κυρίως κοινωνική υποχρέωση. Άρα, είναι απαραίτητη η προωθούμενη εφαρμογή ολοκληρωμένων συστημάτων σε όλη τη χώρα, όπου η ανακύκλωση και η διαλογή στην πηγή γίνονται βασικές πρακτικές, με παροχή εξοπλισμού που θα εξασφαλίσει την αποτελεσματική διαχείριση των απορριμμάτων.

Επιπλέον, δημιουργούνται ισχυροί περιφερειακοί φορείς διαχείρισης αποβλήτων, οι οποίοι θα ενισχύσουν την τοπική αυτοδιοίκηση, ώστε να αντιμετωπίζει περιβαλλοντικά ζητήματα. Οι νέοι αυτοί φορείς, σε συνεργασία πάντα με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, θα μπορούν να παρέμβουν άμεσα σε περιπτώσεις περιβαλλοντικής κρίσης, προστατεύοντας τη δημόσια υγεία και αντιμετωπίζοντας πιθανές επιπτώσεις από πρόστιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παράλληλα, μέσω του προγράμματος Πράσινο Ταμείο και των κονδυλίων ανακύκλωσης, αυξάνονται οι διαθέσιμοι πόροι κατά 100 εκατομμύρια ευρώ, εξασφαλίζοντας την αναγκαία χρηματοδότηση για σύγχρονα προγράμματα ανακύκλωσης. Η ολιστική αυτή προσέγγιση αντανακλά την επιδίωξη της Κυβέρνησης να οικοδομήσει μια κοινωνία, που όχι μόνο θα παράγει λιγότερα απόβλητα, αλλά θα αξιοποιεί και θα επαναχρησιμοποιεί υλικά με γνώμονα πάντα την κυκλική οικονομία. Είναι μια αλλαγή που δίνει σε όλους τους πολίτες τη δυνατότητα να συμβάλουν ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος, με στόχο να επιτευχθούν υψηλά ποσοστά ανακύκλωσης, αξιοποιώντας έτσι όλες τις υποδομές και μεθόδους που διατίθενται σε εθνικό επίπεδο.

Στην παρούσα φάση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ενεργειακή εξοικονόμηση δεν είναι μόνο επιλογή, αλλά πολύ σημαντική ανάγκη. Η μετάβαση σε μία βιώσιμη ενεργειακή οικονομία είναι βασικό μέλημα της πολιτικής της Κυβέρνησής μας, με την ενίσχυση των επενδύσεων για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων και την παροχή συγκεκριμένων κινήτρων που θα επιτρέψουν στους πολίτες να βελτιώσουν την ενεργειακή αποδοτικότητα των σπιτιών και των επιχειρήσεών τους.

Επιπρόσθετα, μέσω της ενίσχυσης των ενεργειακών κοινοτήτων το κράτος ενθαρρύνει τη δημιουργία μιας νέας κουλτούρας στον τομέα της ενεργειακής εξοικονόμησης, όπου οι πολίτες θα μπορούν να αυτοπαράγουν και να αποθηκεύουν ενέργεια. Η νομοθεσία προσφέρει επιπλέον τη δυνατότητα συμψηφισμού της παραγόμενης και καταναλισκόμενης ενέργειας, με αποτέλεσμα να μειώνεται έτσι σημαντικά το ενεργειακό κόστος των νοικοκυριών, αλλά και των επιχειρήσεων.

Παράλληλα, προβλέπεται η εφαρμογή νέων τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας που είναι απαραίτητες για τη μετάβαση σε αυτή την ανανεώσιμη ενέργεια. Αυτή η επένδυση είναι κρίσιμη, ειδικά σε μια περίοδο που η εξοικονόμηση αποτελεί παγκόσμια ανάγκη. Οι δράσεις αυτές θα δημιουργήσουν μια θετική αλληλεπίδραση μεταξύ της ενεργειακής αποδοτικότητας και της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, θέτοντας έτσι την Ελλάδα σε ηγετική θέση στον τομέα της πράσινης ενέργειας.

Ο επόμενος πυλώνας αυτού του σχεδίου είναι η αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών. Για την επίτευξη, λοιπόν, των στόχων της χώρας σχετικά με τη μείωση των ρύπων και τη βελτίωση της ενεργειακής αυτονομίας η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί οπωσδήποτε προτεραιότητα και μέσω του νομοσχεδίου. Απλοποιούνται οι διαδικασίες αδειοδότησης για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, ενώ δίνεται έμφαση και στην ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης και αποδοτικότητας.

Τόσο η Αχαΐα όσο και ολόκληρη η δυτική Ελλάδα με την πλούσια φυσική της δυναμική μπορούν να καταστούν ενεργειακός κόμβος για τη χώρα παράγοντας καθαρή ενέργεια από τον ήλιο, τον άνεμο και το νερό. Ως εκ τούτου, η Κυβέρνηση παρέχει κίνητρα για την ανάπτυξη ενεργειακών έργων σε περιοχές όπως η δική μας με υψηλές δυνατότητες, προωθώντας τη δημιουργία επενδύσεων που θα φέρουν οικονομική ευημερία και ενεργειακή αυτάρκεια στις τοπικές κοινωνίες.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, ένας ακόμη σημαντικός άξονας του νομοσχεδίου είναι η διευκόλυνση των πολεοδομικών διαδικασιών που συνδέονται με τα ενεργειακά έργα. Η απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης εξασφαλίζει την ταχεία υλοποίηση τους, αποφεύγοντας έτσι τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις που καθυστερούν τις επενδύσεις. Άλλωστε, ο ίδιος ο Πρωθυπουργός έχει εκφράσει την υποστήριξή του σε αυτή την κατεύθυνση δίνοντας έμφαση στην ανάγκη να διευκολυνθούν επενδύσεις που ενισχύουν την τοπική κοινωνία και συμβάλλουν στην ανάπτυξη.

Οι συγκεκριμένες, λοιπόν, αλλαγές δεν επιτρέπουν απλώς την υλοποίηση έργων, αλλά θέτουν τη βάση για μια βιώσιμη πολεο-

δομικά και ενεργειακά ορθολογική ανάπτυξη. Οι τοπικές κοινωνίες θα μπορούν πλέον να απολαμβάνουν τα οφέλη από τέτοιες νέες επενδύσεις, την αύξηση των θέσεων εργασίας, αλλά και την ουσιαστική αναβάθμιση της ποιότητας ζωής όλων μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις παρούσες αλλαγές θέτονται τα θεμέλια για μια πιο πράσινη, καινοτόμα και βιώσιμη Ελλάδα. Ας δεσμευτούμε, λοιπόν, όλοι και να στηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο για μια χώρα που πρωτοπορεί στην περιβαλλοντική ευθύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Το μέλλον μας απαιτεί υπευθυνότητα, σαφή σχεδιασμό και δράση, όχι με αποσπασματικές λύσεις, αλλά με ενιαία πολυεπίπεδη στρατηγική, που περιλαμβάνει πρωτοβουλίες τόσο για το περιβάλλον όσο και για την οικονομία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε, για την απόλυτη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας η κ. Κομνηνάκα.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η όλη συζήτηση, που αναπτύσσεται για το ζήτημα της διαχείρισης των αποβλήτων θα μπορούσε να αποτελεί ένα υποδειγματικό μάθημα κυκλικής οικονομίας. Όχι, όμως, για την ανακύκλωση εν στενή έννοια, όπως μας μάθαιναν στο σχολείο πως τα πλαστικά και λοιπά θα γίνουν ανακυκλώσιμα υλικά, αλλά μια αλλιώτικη ανακύκλωση, για το πώς τα σκουπίδια μετατρέπονται σε χρυσάφι.

Σε αυτό το μάθημα που διδάσκεται στα επιτελεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι μόνο, πραγματικά διαπρέπετε. Διαγκωνίζεστε για την αριστεία και η σημερινή Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και οι προηγούμενες βέβαια του ΣΥΡΙΖΑ, του ΠΑΣΟΚ που εφάρμοσαν κατά γράμμα και όλοι οι άλλοι που υπερασπίζονται αυτές τις κατευθύνσεις για τη χρυσοφόρα αγορά στα απορρίμματα και όχι μόνο, για την οποία σφάζονται οι διάφοροι επιχειρηματικοί κολοσσοί.

Γι' αυτό βεβαίως και εξηγούνται ορισμένα που εκ πρώτης όψεως μπορεί να φαίνονται άτοπα, όπως για παράδειγμα οι συγχωνεύσεις των δημοτικών εταιρειών διαχείρισης αποβλήτων για τη δημιουργία ΦΟΔΣΑ σε επίπεδο περιφερειών, που εκ των πραγμάτων διευκολύνει και τη συγκέντρωση της πίτας για να μπορεί αυτή να μοιράζεται σε μεγαλύτερα κομμάτια στους ομίλους που περιμένουν για τη μοιρασιά, που μπορεί να είναι λίγοι, αλλά οι ορέξεις τους είναι μεγάλες και αδηφάγες. Δεν τους αρκούν τα μικρομάγαζα του δημοτικού φορέα, όταν μπορούν να κερδοσκοπούν από μεγάλου μεγέθους αγορές.

Με αυτό το κριτήριο, βεβαίως, δικαιολογείται και αυτή η απόφαση για τη δημιουργία αυτού του υδροκέφαλου ΦΟΔΣΑ στο βόρειο Αιγαίο που θα διαχειρίζεται από κοινού τα απόβλητα δέκα νησιών. Βεβαίως, είχαν προηγηθεί οι συγχωνεύσεις στα γειτονικά νησιά της Λήμνου στη Λέσβο, της Σάμου-Ικαρίας στη Χίο κι έρχεστε σήμερα να ολοκληρώσετε το έργο με τη συνένωση της ΔΕΔΑΠΑ Λέσβου με τη ΔΙΑΝΟ Χίου για να συγκεντρωθεί το φιλέτο στα χέρια ενός διαχειριστή, αδιαφορώντας βεβαίως για τις δυσκολίες και τα άτοπα που έχει μια τέτοια διαχείριση όταν μιλάμε για νησιωτικούς δήμους που εκτείνονται σε πέντε μεγάλα και πέντε μικρά διαφορετικά νησιά.

Και βεβαίως, ούτε λόγος για προσλήψεις όλου του αναγκαίου μόνιμου προσωπικού που τείνει να γίνει είδος προς εξαφάνιση ήδη σε αυτές τις γνωστές εταιρείες. Γιατί τέτοιες ανώνυμες εταιρείες ήδη διαχειρίζονται και τα απορρίμματα στους δήμους. Η εμπειρία μάλιστα για τον τρόπο που αυτές ήδη λειτουργούν είναι διδακτική και αποκαλυπτική για το τι πρόκειται να ακολουθήσει. Μιλάμε για εταιρείες-κέλυφος χωρίς μόνιμο προσωπικό, χωρίς τεχνικές υπηρεσίες κ.λπ., που ουσιαστικά έχουν τους εργαζόμενους με ολιγόμηνες συμβάσεις και όχι απλά συμβάσεις ορισμένου χρόνου, αλλά πολλές φορές με απαράδεκτα μπλοκάκια δηλαδή με συμβάσεις έργου. Αντιμετωπίζουν τους εργαζόμενους ως εργολάβους, χωρίς κανένα δικαίωμα, τους έχουν έρμαιο βεβαίως στους εκβιασμούς και την ανασφάλεια, την ομηρία, που με βεβαιότητα θα γιγαντωθεί.

Ταυτόχρονα, υπάρχουν και τα γνωστά και τραγικά και άτοπα ακόμη και στις μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων όπου μιλάμε για εργαζόμενους που κάνουν με τα χέρια τη διαλογή πολλές φορές. Όχι μόνο δεν έχουν μέσα ατομικής προστασίας, αλλά τους εξαιρείτε από τα «βαρέα και ανθυγιεινά». Ποιος τελικά δικαιούται επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, αν όχι αυτοί οι εργαζόμενοι στις μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων; Σας έχουμε καταθέσει συγκεκριμένες ερωτήσεις για τις μονάδες επεξεργασίας στο Νομό Ηλείας, στην Κρήτη και αλλού και απάντηση ακόμα περιμένουμε.

Αυτός, λοιπόν, είναι ο εκσυγχρονισμός στη διαχείριση των αποβλήτων, όταν αυτός γίνεται με κριτήριο τη δημιουργία επενδυτικών ευκαιριών και ενισχύοντας περαιτέρω τη λογική της ανταποδοτικότητας που βεβαίως, έτσι κι αλλιώς, κυριαρχεί. Κι όταν συγκεντρώνονται αυτά τα έργα σε μεγαλύτερο επίπεδο, πεδίο δόξης λαμπρό για να προωθηθεί ακόμα πιο εύκολα το ΣΔΙΤ, η ιδιωτικοποίηση κ.λπ..

Έτσι, για παράδειγμα, δικαιολογήθηκε η αύξηση των δημοτικών τελών την οποία αποφάσισε χτες το Δημοτικό Συμβούλιο της Λήμνου, με επίκληση μεταξύ άλλων και του αυξημένου κόστους της διαχείρισης αποβλήτων. Γιατί, βεβαίως, η εμπορευματοποίηση και η ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών αυτών πάει πακέτο με τη φορομπηξία του λαού.

Αντί να φορολογείτε το κεφάλαιο ώστε τα κόστη των προγραμμάτων εξοπλισμού και έργων για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της λαϊκής οικογένειας και στην προστασία του περιβάλλοντος να προέρχονται από τους κεντρικούς δημόσιους πόρους, ταράζετε τον λαό στα ανταποδοτικά τέλη.

Πώς αλλιώς θα πληρωθούν μεταξύ άλλων τα τεράστια χαράτσια που φορτώσατε αναδρομικά από το 2022 στους δήμους και από κει βεβαίως τους δημότες, δηλαδή στον λαό όπως το τέλος ταφής και της περιβαλλοντικής εισφοράς, όπως τη βάφτισε μετά ο ΣΥΡΙΖΑ για να ανταποκρίνεται και στον γνωστό φερετζέ της περιβαλλοντικής ευαισθησίας. Αυτά τα τέλη, βεβαίως, σε πρώτη φάση παρακρατήθηκαν από τους ΚΑΔ του 2024 για να μη γίνει άμεσα αντιληπτό το χαράτσι, αλλά σε δεύτερη φάση εκ των πραγμάτων θα οδηγήσει σε νέα αυξημένα δημοτικά τέλη όταν από τους ήδη πέντε πετσοκομμένους ΚΑΔ αφαιρούνται επιπλέον αναγκαίοι πόροι για την κάλυψη άλλων αναγκών.

Όταν για παράδειγμα μόνο για τον Δήμο Μυτιλήνης τα τέλη ταφής υπολογίζονται κατά μέσο όρο πάνω από 1 εκατομμύριο κατ' έτος με προοπτική ως το '28 να ξεπερνούν τα 2 εκατομμύρια κατ' έτος με βάση το κοστολόγιο που έχετε νομοθετήσει, είναι κατανοητό ποιος θα κληθεί και πάλι να πληρώσει το μάρμαρο, για να συνεχίζει βεβαίως υπό το παραπλανητικό και εξοντωτικό για τα λαϊκά στρώματα δόγμα του «πληρώνω όσο πετάω», να υπηρετείται η φοροεπιδρομή στα λαϊκά στρώματα, την ώρα που οι μεγάλοι όμιλοι, όχι μόνο θησαυρίζουν από τη διαχείριση των αποβλήτων αλλά φοροαπαλλάσσονται κιόλας ως ακόμα ένα κίνητρο -λέτε- υπέρ της δήθεν πρόληψης και της ανακύκλωσης.

Και για να φανεί όλη η υποκρισία της περιβόητης δήθεν πράσινης και φιλοπεριβαλλοντικής στρατηγικής που υπηρετείτε, την ίδια ώρα χωράνε και οι διάφορες εμβληματικές καινοτομίες, όπως η καρκινογόνα καύση σε μονάδες αποτέφρωσης αποβλήτων, επίτευγμα -για να μην ξεχνάμε- της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, που προωθεί παραπέρα και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Να γιατί είναι ψευδεπίγραφη η κριτική που ασκούν στην Κυβέρνηση όλα τα άλλα κόμματα, όταν συμφωνούν σε στρατηγική που εξειδικεύεται και με τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις μέσω της εθνικής στρατηγικής για την ενέργεια και το κλίμα, τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πράσινη μετάβαση, την παραπέρα εμπορευματοποίηση της διαχείρισης των σκουπιδιών, της ανακύκλωσης, των νερών και ό,τι άλλο χρειαστεί βεβαίως για να αυγατίζουν οι κερδοφόρες μπίζνες.

Μόνο σε σύγκρουση με αυτές τις στρατηγικές και τη λογική της εμπορευματοποίησης των πάντων μπορεί η διαχείριση των απορριμμάτων να γίνεται με γνώμονα τις λαϊκές ανάγκες με σεβασμό στο περιβάλλον, στην υγεία του λαού, στους φυσικούς πόρους και στο λαϊκό εισόδημα. Με αυτά ως γνώμονα, τα οποία μόνο η πρόταση του ΚΚΕ θέτει στο επίκεντρο, μπορεί να γίνεται ολοκληρωμένος επιστημονικός σχεδιασμός σε πανελλαδικό και περιφερειακό επίπεδο, με συγκεκριμένα κριτήρια καταλληλότη-

τας, με προώθηση ουσιαστικής ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή, με ολοκληρωμένη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων, με σύγχρονες υποδομές και αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού που υπάρχει στη χώρα και εργαζομένους βεβαίως με πλήρη εργασιακά δικαιώματα.

Γιατί αυτό που λείπει δεν είναι οι επιστημονικές και τεχνολογικές δυνατότητες για να γίνει αυτό κατορθωτό, αλλά η πρόθεση να βγει από τη μέση το κυνήγι του κέρδους ως κριτήριο της παραγωγής, δηλαδή να βγει από τη μέση ο ίδιος ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής που γίνεται όλο και πιο εχθρικός και επικίνδυνος για τις λαϊκές ανάγκες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, η κ. Ευθυμίου.

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν μιλήσω για το υπό ψήφιση νομοσχέδιο που είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον, σχετικά με το θέμα του Συνηγόρου του Πολίτη, ήρθε εδώ στη Βουλή ο κ. Βορίδης, έδωσε τις απαντήσεις στον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, στον κ. Ανδρουλάκη. Δεν ξέρουμε τελικά τι κατάλαβε από αυτές τις απαντήσεις ο κ. Ανδρουλάκης, οι οποίες ήταν σαφείς και συγκεκριμένες, σίγουρα πάντως δεν έδειξε ότι καταλαβαίνει η κ. Κωνσταντοπούλου, αφού αναφέρθηκε πάλι στο θέμα αυτό. Εμείς μιλάμε ξεκάθαρα ότι προφανώς για να αποκαταστήσουμε την αλήθεια δεν πρόκειται για αποκεφαλισμό. Έχει λήξει η θητεία του κ. Ποττάκη δύο χρόνια και τέσσερις μήνες πριν. Ο Πρόεδρος της Βουλής έχει εκφράσει εμπράκτως την πρόθεση του να κινηθούν οι διαδικασίες για να βρεθεί ένα πολιτικό consensus στο θέμα αυτό. Δυστυχώς φαίνεται ότι αυτό δεν βρίσκεται, ενώ αυτό έχει εκφραστεί πάνω από έναν χρόνο τώρα.

Θεωρώ ότι όταν το Σύνταγμα επιβάλλει συγκεκριμένες προθεσμίες, συγκεκριμένα όρια που πρέπει κάποιος να είναι πρόεδρος ή στα διοικητικά συμβούλια των ανεξάρτητων αρχών, προφανώς το κάνει έτσι γιατί εξυπηρετείται καλύτερα και ο προορισμός του Συντάγματος και η δημοκρατία. Άρα, να παρατείνονται εσαεί οι θητείες, δεν εξυπηρετεί την ίδια τη λειτουργία του Συντάγματος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Γιατί παρατάθηκε έναν χρόνο αφότου έληξε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, παρακαλώ.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Δεν σας διακόπτω, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σας παρακαλώ, αφήστε την ομιλήτρια. Όποιος παίρνει τον λόγο θα μιλάει. Αυτός θα ακούγεται μόνο. Παρακαλώ.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Και όταν επίσης το Σύνταγμα προβλέψει αυξημένη πλειοψηφία, αυτή λοιπόν η αυξημένη πλειοψηφία οφείλει να υπηρετηθεί με ένα ελάχιστο επίπεδο πολιτικής συνεννόησης από τα κόμματα. Και όταν δεν υπηρετείται, προφανώς υπάρχει και το βάρος των ευθυνών.

Ως προς το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, προφανώς είναι ένα νομοσχέδιο που συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης των απορριμμάτων, ενισχύοντας τη διαλογή στην πηγή, ενισχύοντας την ανακύκλωση, ενισχύοντας την επιστροφή εγγυοδοσίας συσκευασιών. Αυτές οι ρυθμίσεις αναμένεται να προω- θήσουν τους εθνικούς στόχους ανακύκλωσης, να ενισχύσουν την αγορά ανακυκλώσιμων υλικών και να καλλιεργήσουν περιβαλλοντική συνείδηση στους πολίτες. Προφανώς η πεποίθησή μας είναι -σε ό,τι αφορά την ανακύκλωση- ότι πρέπει να εφαρμόζεται κατά το δυνατόν ο κανόνας «ο ρυπαίνων πληρώνει». Προφανώς για να φτάσουμε στους εθνικούς στόχους το 2030 90% ανακύκλωση, 10% υγειονομική ταφή. Τώρα στα ποσοστά είμαστε 80% υγειονομική ταφή, 20% ανακύκλωση. Άρα, έχουμε έναν μεγάλο δρόμο ακόμα να διανύσουμε. Σε όλο αυτό είμαστε όλοι συμμέτοχοι.

Ποια είναι η κατάσταση που είχαμε σε ό,τι αφορά τις μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων; Το 2019 είχαμε τρεις που λειτουργούσαν και πέντε σε κατασκευή. Σήμερα έχουμε δώδεκα σε λειτουργία, είκοσι δύο σε κατασκευή, δημοπρατήσεις που τρέχουν γρήγορα άλλες επτά μονάδες και άλλα τέσσερα έργα με ΣΔΙΤ. Άρα, έχουμε μια ουσιαστική μεταβολή. Προστίθεται και το γεγονός ότι σε ό,τι αφορά τους χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων είχαμε εξήντα πέντε και σήμερα έχουμε είκοσι. Αυτή είναι μια θεμελιώδης αλλαγή. Άρα, είναι ένα τοπίο που προφανώς μας ενισχύει στο να μπορέσουμε να φτάσουμε τους εθνικούς στόχους για το 2030.

Εδώ είναι σημαντικό ότι τα τελευταία πέντε χρόνια υλοποιούνται τριάντα μονάδες ανάκτησης και ανακύκλωσης. Μόλις υλοποιηθούν αυτές οι μονάδες, αυτομάτως εκτρέπεται από την ταφή μεγάλος όγκος αστικών αποβλήτων. Από τη στιγμή, λοιπόν, που εκτρέπονται μεγάλα ποσοστά αποβλήτων, η χώρα μας γυρίζει σελίδα. Αυτό έχει ανταποδοτικό όφελος για τους πολίτες. Οι δήμοι κατ' αντιστοιχία δεν θα πληρώνουν το ανάλογο τέλος ταφής, έτσι δεν θα αυξάνουν τα ανταποδοτικά οφέλη και αυτή η ωφέλεια έρχεται στους πολίτες.

Και τώρα πάμε να δούμε τους ΦΟΔΣΑ. Κατ' αρχάς υπάρχει νομοθέτηση. Ο ν.4071/2012 στο άρθρο 13 προβλέπει υποχρεωτική συγχώνευση των ΦΟΔΣΑ ανά περιφέρεια. Είναι επιταγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ισχυρούς φορείς, ισχυρούς φορείς για να μην επιβάλλονται και πρόστιμα. Ισχυροί ΦΟΔΣΑ φέρνουν τα σωστά αποτελέσματα και αυτό το λέω διότι είναι πολύ σημαντικό ότι ο ΦΟΔΣΑ κεντρικής Μακεδονίας είναι πραγματικά οδηγός για την επικράτεια. Στον ΦΟΔΣΑ δυτικής Μακεδονίας κατασκευάζονται σε σύντομο χρονικό διάστημα δύο μεγάλες μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων, οι ανατολικού και δυτικού τομέα και η δυτικού τομέα είναι η πιο μεγάλη στη βόρεια Ελλάδα. Μαζί με τη ΜΕΑ Σερρών ολοκληρώνεται ο περιφερειακός σχεδιασμός και θα πιάσει τους εθνικούς στόχους για την ανακύκλωση το 2030. Άρα είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ισχυρών ΦΟΔΣΑ, ισχυρών φορέων που προφανώς την ευθύνη της διοίκησής τους την έχει η τοπική αυτοδιοίκηση.

Για να μιλήσουμε για την τοπική αυτοδιοίκηση, πέραν από τα ζητήματα που τέθηκαν και τα αναλύσαμε στην ένσταση αντισυνταγματικότητας, προφανώς οι δήμοι και οι τοπικές κοινωνίες θα πρέπει να είναι συνδιαμορφωτές της νέας κατάστασης και αυτό το λέω με βαθιά πεποίθηση, διότι προέρχομαι από την τοπική αυτοδιοίκηση και γνωρίζω ότι πολύ καλά λόγω της κλιματικής κρίσης και των βίαιων συνεπειών της η πρώτη βαθμίδα που δέχεται αυτές είναι τοπική αυτοδιοίκηση.

Βέβαια να πούμε ότι η Νέα Δημοκρατία και ο Πρωθυπουργός τίμησε σε αυτή την περίοδο ανθρώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως τον πρώην Πρόεδρο της ΚΕΔΕ και νυν Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τον κ. Παπαστεργίου, όπως τον κ. Απόστολο Τζιτζικώστα, Περιφερειάρχη και νυν Επίτροπο της Ελλάδος στο χαρτοφυλάκιο των μεταφορών και του τουρισμού. Άρα η Νέα Δημοκρατία και σε συμβολικό και σε ουσιαστικό επίπεδο έχει τιμήσει την τοπική αυτοδιοίκηση και το κάνει και μέσα από μια σειρά νομοθετήματα.

Όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε μια εξαιρετική συνθήκη, και μιλάω για το άρθρο 13, η οποία ήδη έχει νομοθετηθεί με το άρθρο 55 του ν.489/2021, το οποίο λέει ότι απρόβλεπτες καταστάσεις που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν κατάσταση έκτακτης ανάγκης, με κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, με κίνδυνο για την δημόσια υγεία, τότε μεταφέρονται από την αυτοδιοίκηση αρμοδιότητες στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Αυτό λοιπόν, το νομοθέτημα υπάρχει και κρίθηκε συνταγματικό. Δηλαδή, ο παρεμπίπτων έλεγχος που έγινε από το Συμβούλιο της Επικρατείας αυτής της διάταξης τον έκρινε συνταγματικό με τις αποφάσεις 296/2024 και 2285/2022 το Σ.τ.Ε.. Τις ανέφερα και στην ένσταση της αντισυνταγματικότητας, τα καταθέτω και στα Πρακτικά, προκειμένου να τις διαβάσει όποιος θέλει για να δει ότι το θέμα της αντισυνταγματικότητας έχει λυθεί.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Άννα Ευθυμίου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το πολιτικό θέμα είναι επίσης μείζον, διότι ο νόμος αυτός έρχεται και περιοριστικά αναφέρει σε ποιες περιπτώσεις με απόφασή του ο Υπουργός Περιβάλλοντος αναθέτει στον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού και Διαχείρισης Αποβλήτων υλοποίηση έργων που αφορούν τα αστικά απόβλητα. Αυτό γίνεται περιοριστικά, όταν αρνείται ο δήμος, υπάρχει τεκμηριωμένη αδυναμία ή αδράνεια για να λάβει τα αναγκαία μέτρα συμμόρφωσης κατό-

πιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όταν επίσης αρνείται είτε υπάρχει τεκμηριωμένη αδυναμία ή αδράνεια να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διακοπή λειτουργίας των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων, όταν ο αρμόδιος ΦΟΔΣΑ δεν προβαίνει με αποκλειστική του αρμοδιότητα στις πράξεις που πρέπει να προβεί. Άρα όταν υπάρχουν αυτές οι περιπτώσεις, προφανώς υπάρχει μία έκτακτη ανάγκη, που η ανάγκη αυτή μας οδηγεί να δοθεί αυτή η αρμοδιότητα στον γενικό γραμματέα. Και πώς δίνεται αυτή η αρμοδιότητα; Με απόφαση, που η απόφαση αυτή είναι ειδικώς αιτιολογημένη, όπως ορίζει και ο νόμος, όπως ορίζει και η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής. Αυτό λέει, αυτό ακριβώς λέει και εκεί θα ορίζεται και ο χρόνος. Άρα το θέμα έχει λυθεί. Δεν παίρνονται αρμοδιότητες. Είναι μία εξαιρετική περίπτωση, που προφανώς για να προστατευθεί η δημόσια υγεία περιορίζονται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα αιτιολογημένα κάποιες από τις αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης, γιατί αλλιώς δεν θα υπήρχε καμμία αιτιολογία στην κοινωνία, όταν θα υπάρχουν σκουπίδια που δεν θα μπορούμε να τα μαζέψουμε, όταν θα υπάρχουν επικίνδυνα αστικά απόβλητα, όταν θα δημιουργείται κίνδυνος για τη δημόσια υγεία.

Επίσης, πολύ σημαντική διάταξη είναι ότι η πρόνοια που παρέχεται για μικρούς δήμους, όπως η παροχή υπηρεσίας χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων σε μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς δήμους κάτω των δέκα χιλιάδων κατοίκων και η παροχή εξοπλισμού στους υπόλοιπους.

Τώρα, πάμε ως προς τα ενεργειακά. Τι είχαμε ως ενεργειακό σύστημα; Είχαμε ελάχιστες ΑΠΕ, πολύ φυσικό αέριο και λιγνίτη σε αποδρομή. Αυτό μας οδηγούσε να έχουμε μία ακριβή αγορά χονδρικής ενέργειας. Είμαστε τώρα μόνο ακριβοί; Όχι, από το 2015, ήμασταν πρώτοι στην τιμή της χονδρικής ενέργειας.

Άρα η πρώτη φάση είναι ότι είχαμε λιγνίτες. Αυτή τη στιγμή οδηγούμαστε στην απολιγνιτοποίηση. Το δεύτερο αίτιο είναι ότι έχουμε ένα φυσικό αέριο, το οποίο από το 2019 και μετά πήγε δύο φορές η τιμή του πάνω. Επομένως, όταν βλέπουμε ότι μπαίνουν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πέφτει το φυσικό αέριο. Άρα είναι μονόδρομος να αυξήσουμε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και προφανώς, αυτό πρέπει να γίνει με ενεργειακή δημοκρατία. Αλλά αναφέρω δύο νούμερα, ενδεικτικά. Όπως ανέφεραν οι Υπουργοί μέσα στην επιτροπή έχουμε έντεκα χιλιάδες μικρούς παραγωγούς ΑΠΕ οι οποίοι έχουν πάνω από το 50% της αγοράς των ΑΠΕ αυτή τη στιγμή. Επίσης έχουμε είκοσι χιλιάδες επτακόσιοι πενήντα δύο σταθμούς φωτοβολταϊκών σε λειτουργία εκ των οποίων είκοσι χιλιάδες τριακόσιοι δώδεκα, δηλαδή το 97% του συνόλου των έργων είναι μικρά φωτοβολταϊκά κάτω του 1 μεγαβάτ. Προφανώς αυτό δείχνει ότι υπάρχει ενεργειακή δημοκρατία και η πραγματική ενεργειακή δημοκρατία υπάρχει όταν επιτυγχάνουμε χαμηλές τιμές για τους καταναλωτές. Αυτό είναι το κλειδί και εξήγησε και ο κ. Σκυλακάκης γιατί ακριβώς το net metering δεν μπορεί να εφαρμοστεί, τελειώνει για τους δήμους στην παρούσα περίσταση.

Καταλήγοντας, να πω ότι επανάσταση φέρνει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο στην προώθηση της αποθήκευσης ενέργειας είτε αφορά τους αυτοτελείς σταθμούς αποθήκευσης είτε ως προσθήκη σε υφιστάμενα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Και σημειώνω εδώ ότι ως προς τις μπαταρίες ήμασταν οι πρώτοι στην Ευρώπη που πήρε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αυτό το σχήμα ενίσχυσης των μπαταριών. Καινοτομία -και καταλήγω, κύριε Πρόεδρε- αποτελεί η εγκατάσταση πιλοτικών μικρών φωτοβολταϊκών σταθμών κάτω από συγκεκριμένους περιοριστικούς όρους λειτουργίας όπως τίθενται στο παρόν νομοσχέδιο. Και προφανώς θέλουμε να διευκολύνουμε ένα διαφοροποιημένο ενεργειακό μείγμα με άλλες τεχνολογίες, όπως είναι οι ανεμογεννήτριες, όπως είναι οι σταθμοί βιομάζας, βιοαέριο, μικρά υδροηλεκτρικά, μικρές ανεμογεννήτριες. Οι πολεοδομικές παρεμβάσεις που εισάγονται στο νομοσχέδιο αυτό αποτελούν λύσεις για χρόνια προβλήματα του παρελθόντος, παράλληλα, με τις οριζόντιες δράσεις που τρέχουν σε ό,τι αφορά τα πολεοδομικά.

Καταλήγοντας οι προτεινόμενες συνθήκες αποσκοπούν αφ' ενός στην ενίσχυση της βιωσιμότητας του ενεργειακού συστήματος και αφ' ετέρου στη μείωση του οικονομικού βάρους τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους καταναλωτές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα θα πάρει ο κ. Μπιάγκης από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Στη συνέχεια η κ. Δόμνα Μιχαηλίδου από τη Νέα Δημοκρατία και θα ακολουθήσει ομιλία του Υφυπουργού, κ. Ταγαρά.

Κύριε Μπιάγκη, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση ακολουθεί για ακόμη μια φορά μια αποσπασματική τακτική διορθώσεων που επί της ουσίας αποτελεί μια διαρκή προσθήκη από μπαλώματα, θα έλεγα, στο προηγούμενο ανεπαρκές νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο η ίδια εισήγαγε.

Με το εν λόγω νομοσχέδιο δεν εξυπηρετούνται με τρόπο δίκαιο και βιώσιμο οι στόχοι της πράσινης μετάβασης και της απανθρακοποίησης, ενώ δεν εξασφαλίζεται το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον και η κοινωνική δικαιοσύνη και η συνοχή.

Το επιτελικό κράτους Μητσοτάκη έβαλε υποτίθεται τάξη στο χώρο νομοθετώντας για το περιβάλλον. Την αναμενόμενη με διθυράμβους ανάρτηση των δασικών χαρτών από την πολιτεία, ακολούθησαν τραγελαφικές καταστάσεις καθώς η διαδικασία αποδείχτηκε επιεικώς πρόχειρη, με δασικές υπηρεσίες υποστελεχωμένες, με επιτροπές που συστάθηκαν με καθυστέρηση, με δυσβάστακτο κόστος για τη διαδικασία των ενστάσεων για τους πολίτες. Χιλιάδες είναι οι Έλληνες πολίτες που δεν τους σεβάστηκε το επιτελικό κράτος του κ. Μητσοτάκη, που χωρίς κατάλληλη προετοιμασία και επαρκή διαβούλευση έφερε ρυθμίσεις για την απαγόρευση ουσιαστικά τα εκτός σχεδίου και κατά παρέκκλιση οικόπεδα δόμησης, απαξιώνοντας έτσι την περιουσία χιλιάδων μικροιδιοκτητών. Την ίδια ώρα που η Κυβέρνηση δεν έχει ακόμη καταφέρει να ανταποκριθεί στο στόχο της εκπόνησης ειδικών και τοπικών πολεοδομικών σχεδίων, δύο μέτρα και δύο σταθμά δηλαδή.

Ειδικά στα Ιόνια νησιά, οι πολίτες με ένα ιδιαίτερο ιδιοκτησιακό καθεστώς που ισχύει κλήθηκαν να προλάβουν μέσα σε λίγες ημέρες και διορίες τετελεσμένα, χωρίς δυστυχώς να τα καταφέρουν. Ενδεικτικά αναφέρω ότι στα Ιόνια νησιά και στην Κέρκυρα, στον τόπο καταγωγής μου, τα περιθώρια που είχε στη διάθεσή του ο πολίτης για να διεκπεραιώσει τις δηλώσεις του στο εθνικό κτηματολόγιο ήταν μόλις μερικοί μήνες. Πρόκειται για μια Κυβέρνηση που αφ' ενός αδιαφορεί για το μόχθο και την εύλογη ανησυχία της πλειοψηφίας των πολιτών, που με πολλές στερήσεις έχουν καταφέρει να διατηρήσουν την όποια συνήθως μικρή εναπομείνασα περιουσία τους και αφ' ετέρου κόπτεται για τις μεγάλες ιδιοκτησίες μεθοδεύοντας τρόπους ενίσχυσής τους εις βάρος των μικρών.

Αν πραγματικά, λοιπόν, σας ενδιέφερε το περιβάλλον, κύριοι Υπουργοί, θα είχατε φροντίσει να έχετε ήδη ρυθμίσει με τρόπο δίκαιο και αποτελεσματικό μια σειρά από ζητήματα, ειδικά και τοπικά πολεοδομικά σχέδια, χρήσεις γης, χαρακτηρισμούς οδών, ολοκλήρωση των δασικών χαρτών, χωρίς παρατράγουδα και διάθεση σε όλους τους πολίτες εύλογου χρονικού διαστήματος για τη δήλωση της περιουσίας τους στο Εθνικό Κτηματολόγιο.

Αντί αυτού; Προχειρότητες, επιπολαιότητες, τετελεσμένα και φοβέρες στον άμοιρο πολίτη, μόνο και μόνο για να εξυπηρετηθούν τα μεγάλα ιδιωτικά και οικονομικά συμφέροντα, θέτοντας στο περιθώριο και στη μοίρα τους τους μικροϊδιοκτήτες γης.

Αναφορικά δε με τη διαχείριση αποβλήτων, το νομοσχέδιο συνεχίζει την πολιτική της συγκέντρωσης αρμοδιοτήτων στα χέρια της κεντρικής διοίκησης, αποστερώντας από την τοπική αυτοδιοίκηση την ουσιαστική συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και στην εκτέλεση δράσεων κοντά στις τοπικές ανάγκες.

Η συγχώνευση φορέων διαχείρισης και η μεταφορά αρμοδιοτήτων σε κεντρικές υπηρεσίες, χωρίς μάλιστα επαρκή τεκμηρίωση επί της σκοπιμότητας και αποτελεσματικότητας της ρύθμισης, χωρίς καμμία προηγούμενη διαβούλευση με τις περιφέρειες και με την τοπική αυτοδιοίκηση να εκφράζει σθεναρά την αντίθεσή της, υπονομεύοντας έτσι τη διαφάνεια και την αποκεντρωμένη διοίκηση, που αποτελούν σύμφωνα με τη δική μας

άποψη θεμελιώδεις αρχές της αυτοδιοίκησης.

Αντί να αναπτύξει ένα βιώσιμο και ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων, που θα προωθούσε την ανακύκλωση και τη χωριστή συλλογή σε κάθε δήμο, η Κυβέρνηση επιλέγει τη δημιουργία ενός συγκεντρωτικού μοντέλου που επιβαρύνει τις τοπικές κοινωνίες και αδυνατεί να προσεγγίσει αποτελεσματικά τις προκλήσεις του περιβάλλοντος και της κυκλικής οικονομίας.

Θα αναφερθώ τώρα στα ενεργειακά θέματα. Το παρόν σχέδιο νόμου έρχεται για άλλη μια φορά χωρίς καμμία μακρόπνοη στρατηγική που να ανταποκρίνεται στους στόχους της πράσινης μετάβασης και του εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα. Αντί για μια ολοκληρωμένη, λοιπόν, πολιτική στήριξης της ενεργειακής ασφάλειας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατατίθενται αποσπασματικές διατάξεις που αφορούν επιμέρους διαδικαστικά ζητήματα, ενώ ελλιπής ο σχεδιασμός για έργα αποθήκευσης πράσινης ενέργειας.

Ειδικά, η επιλογή για τις ΑΠΕ έχει εξελιχθεί σε ένα προνομιακό πεδίο διασφάλισης οικονομικών συμφερόντων με τους δήμους και τις τοπικές κοινωνίες να μετατρέπονται σε πελάτες του συστήματος, αντί να αποκτούν και αυτοί πρωταγωνιστικό ρόλο στην παραγωγή ενέργειας, όπως γίνεται στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Η παρούσα Κυβέρνηση με την έντονη φιλελεύθερη δογματική της προσέγγιση νομοθετεί με έλλειψη συνοχής στρατηγικής και βιώσιμης αναπτυξιακής προοπτικής και με γνώμονα, όπως αποδεικνύεται, την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων οικονομικών συμφερόντων εις βάρος του δημόσιου συμφέροντος και ιδιαίτερα εις βάρος των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων και κοινωνικών εταίρων.

Το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής συνεχίζει και στην περίπτωση του εν λόγω σχεδίου νόμου να ασκεί εποικοδομητική κριτική, στηρίζοντας τις όποιες θετικές διατάξεις του και αναλύοντας και τεκμηριώνοντας την αντίθεσή μας επί των προβληματικών προβλέψεων, παρέχοντας παράλληλα διεξόδους και μέσω εναλλακτικών προτάσεων και βελτιώσεων.

Διαρκής στόχος της παράταξής μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι να προασπίσουμε τα συμφέροντα των πολιτών και των τοπικών κοινωνιών, που επωμίζονται καθημερινά τα βάρη από τις συγκυριακές και αποσπασματικές επιλογές αυτής της Κυβέρνησης, οι οποίες έχουν απογοητεύσει τη μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών αυτής της χώρας.

Οι Ελληνίδες και οι Έλληνες βλέπουν από τη μια πλευρά τους αριθμούς, όπως, τουλάχιστον, παρουσιάζονται από την Κυβέρνηση, να ευημερούν και τους ισχυρούς οικονομικούς παράγοντες να επωφελούνται. Και από την άλλη τη ζωή τους να γίνεται καθημερινά δυσκολότερη σε ό,τι αφορά την ακρίβεια, την υγεία, την παιδεία, την κοινωνική πρόνοια στην καθημερινότητά τους.

Με έμφαση τη βιωσιμότητα, την καινοτομία και την προστασία του περιβάλλοντος το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής δεσμεύεται να προωθήσει πολιτικές που ενισχύουν την ενεργειακή ασφάλεια και την κυκλική οικονομία, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα το δικαίωμα των πολιτών σε καθαρό περιβάλλον και προσιτές ενεργειακές λύσεις.

Έτσι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε εμείς πως θα οικοδομήσουμε ένα αναπτυξιακό πυλώνα που θα συνδυάζει την περιβαλλοντική ευθύνη και την οικονομική ανθεκτικότητα, δημιουργώντας παράλληλα προοπτικές για ένα καλύτερο μέλλον για όλους μας.

Ευχαριστώ πολύ για την αντοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εμείς ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Μιχαηλίδου από τη Νέα Δημοκρατία.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πράσινη μετάβαση δεν είναι πλέον μια θεωρητική συζήτηση και δεν έχουμε την πολυτέλεια ζυγισμένων αποφάσεων με γνώμονα το μέγεθος των συγκυριών. Η κλιματική κρίση είναι παρούσα και η μετάβαση στην πράσινη ενέργεια έχει πλέον τον χαρακτήρα του κατεπείγοντος. Οποιαδήποτε ολιγωρία θα είναι το ανάθεμα της δικής μας της γενιάς, αφού το κόστος θα επωμισθούν τα δικά μας τα παιδιά.

Δυστυχώς, το 2019 όταν η Νέα Δημοκρατία έγινε κυβέρνηση και ο Κυριάκος Μητσοτάκης Πρωθυπουργός τα θέματα της ενεργειακής μετάβασης ήταν άγνωστα. Καμμία προετοιμασία, καμμία απόφαση. Ήταν το 2019 που με το πρώτο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα τέθηκαν οι στόχοι για τη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Αυτοί οι στόχοι έχουν ήδη υπερκαλυφθεί και σήμερα η Κυβέρνηση μέσα στο πλαίσιο του νέου αναθεωρημένου ΕΣΕΚ θέτει πιο φιλόδοξους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους με πρώτο χρονικό ορόσημο το 2030.

Με το παρόν νομοσχέδιο η Κυβέρνηση επιχειρεί να κάνει ένα ακόμα σημαντικό βήμα. Το σχέδιο νόμου δεν είναι ένα άθροισμα αποσπασματικών διατάξεων, είναι μέρος του εθνικού σχεδίου που αυτή η Κυβέρνηση εκπόνησε και υλοποιεί βήμα προς βήμα.

Δύο, λοιπόν, είναι οι κύριοι άξονες του, οι ΑΠΕ και η διαχείριση αποβλήτων. Οι ΑΠΕ αποτελούν κεντρική στρατηγική για την Ελλάδα και ήδη στη χώρα μας το 50% της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές. Έπρεπε και πρέπει να είμαστε όλες και όλοι περήφανοι γι' αυτό.

Και όμως, η Αντιπολίτευση φαίνεται να βρήκε κάτι να πει. Τι να την κάνουμε, λέει, την τόση πολλή ενέργεια. Ακούστηκε ότι σε λίγο θα πετάμε στα σκουπίδια την ενέργεια από τις ΑΠΕ και ότι απλώς γεμίζουμε την Ελλάδα με φωτοβολταϊκά και ανεμογεννήτριες, που θα παράγουν άχρηστη ενέργεια, που δεν θα μπορέσουμε να καταναλώσουμε.

Αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως καταλαβαίνετε, σοβαρή κριτική δεν είναι. Ωστόσο έχει ενδιαφέρον να συζητήσουμε για την αποθήκευση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Στα Πρακτικά της επιτροπής διάβασα την κριτική μέρους της Αντιπολίτευσης που λέει ότι είμαστε στο μηδέν, ότι η Κυβέρνηση, λέει, δεν έχει κάνει τίποτα. Απλώς θα σας θυμίσω ότι από το '15 μέχρι το '19 οι επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ήταν σχεδόν μηδενικές και ότι οι λέξεις: «αποθήκευση», «μπαταρίες», «αντλησιοταμίευση» δεν υπήρχαν στο ενεργειακό λεξιλόγιο. Ο σχεδιασμός άρχισε το 2019, δηλαδή πολύ πριν το Ταμείο Ανάκαμψης. Σήμερα έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης, το πολύ χρήσιμο αυτό χρηματοδοτικό εργαλείο, έργα ύψους 450 εκατομμυρίων ευρώ για μπαταρίες και για αντλησιοταμίευση. Τα έργα υλοποιούνται -και ευχαριστούμε πολύ το Υπουργείο- με μεγάλη επιτυχία και μέχρι τώρα έχει εξασφαλιστεί η αποταμίευση τετρακοσίων συν τριακοσίων μεγαβάτ σε μπαταρίες από τους δύο πρώτους διαγωνισμούς, ενώ ακολουθεί και τρίτος.

Το συμπέρασμα είναι ότι και στον τομέα της αποθήκευσης έχουν γίνει σημαντικά βήματα και η πρόταση νόμου που σήμερα συζητάμε μας πάει πέρα από αυτά. Άλλωστε η ενεργειακή μετάβαση δεν μπορεί να είναι μονοσήμαντη. Χρειάζεται να αξιοποιηθούν όλες οι τεχνολογικές δυνατότητες και να δημιουργήσουμε το κατάλληλο ενεργειακό μείγμα για τη χώρα. Σε αυτή τη διαδρομή δεν πρέπει να υπάρχουν αποκλεισμοί, χωρούν και μικροί και μεγάλοι.

Η Αντιπολίτευση κάνει λάθος όταν μιλάει για φωτογραφικές διατάξεις. Αντίθετα, το σχέδιο νόμου ενθαρρύνει μικρά και μεγάλα έργα, ώστε να υπάρξει μία ισορροπία μεταξύ μικρών και μεγάλων επενδύσεων, μία ισορροπία που να περιορίζει το κόστος της επένδυσης και συγχρόνως, όμως, να διασφαλίζεται αυτό που ο Υπουργός και οι εισηγητές του νομοσχεδίου επιτυχώς ονόμασαν «ενεργειακή δημοκρατία». Έτσι, σήμερα λειτουργούν πάνω από έντεκα χιλιάδες μικροί παραγωγοί ΑΠΕ και αυτοί ελέγχουν πάνω από το 50% της αγοράς, ενδυναμώνοντας την ενεργειακή δημοκρατία και αποδεικνύοντας ότι οι πολιτικές μας ενθαρρύνουν την ισότιμη συμμετοχή.

Αναφορικά με τη διαχείριση αποβλήτων και υποστήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης το νομοσχέδιο εισηγείται σημαντικές βελτιώσεις στη διαχείριση απορριμμάτων, προστατεύοντας τους φυσικούς πόρους και αναλαμβάνοντας συγκεκριμένα μέτρα υπέρ της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και σ' αυτό το θέμα είναι χρήσιμο να θυμηθούμε πώς ήταν η κατάσταση το 2019.

Το 2019, λοιπόν, στη χώρα λειτουργούσαν εξήντα πέντε χωματερές, δηλαδή χώροι όπου τα σκουπίδια στοιβάζονται χωρίς καμμία επεξεργασία. Σήμερα από εξήντα πέντε είναι είκοσι. Είναι και πάλι πολλές και ναι, πρέπει και αυτές να κλείσουν. Η μείωση, όμως, κατά 70%, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ναι, είναι πρόοδος.

Το 2019 λειτουργούσαν, επίσης, τρεις μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων και ήταν πέντε υπό κατασκευή. Σήμερα λειτουργούν δώδεκα και είκοσι δύο είναι υπό κατασκευή και ναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι και αυτό ένα μεγάλο βήμα προόδου.

Το νομοσχέδιο μας πάει ένα βήμα παρακάτω. Η χώρα έχει ανάγκη από ένα καλοστημένο σύστημα ανακύκλωσης που θα λειτουργεί σύμφωνα με τον κανόνα «ο ρυπαίνων πληρώνει». Ο ίδιος κανόνας διέπει και την χρήση του καφέ κάδου, μιας επίσης πολύ χρήσιμης αλλαγής, που στοχεύει στη συλλογή των οργανικών αποβλήτων από τους χώρους εστίασης και φιλοξενίας. Μιλάμε για το 50% της συνολικής παραγωγής οργανικών αποβλήτων τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν και να αποτελέσουν πηγή ενέργειας και τα ίδια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε ανταποκρίνεται στις προκλήσεις του σήμερα και ταυτόχρονα σχεδιάζει τις ανάγκες του αύριο. Η προώθηση των ΑΠΕ, η βελτιστοποίηση στη διαχείριση αποβλήτων, η προστασία των καταναλωτών από το ενεργειακό κόστος και η πρόληψη πυρκαγιών συνθέτουν μια ολοκληρωμένη πολιτική για τη βιωσιμότητα. Η Κυβέρνηση εφαρμόζει πραγματικές λύσεις, όχι φαντασιώσεις, αντιμετωπίζοντας υπεύθυνα τις ανάγκες των πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία συνάδελφε, ευχαριστούμε κι εμείς και για την συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Ταγαράς.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Υπουργός αναφέρθηκε σε θέματα που αφορούν στη διαχείριση αποβλήτων, αλλά και σε εξοικονόμηση ενέργειας, διεξοδικά, και έδωσε απαντήσεις στα θέματα που τέθηκαν από όλους τους συναδέλφους, όπως, νομίζω θα συμπληρώσει και η συνάδελφός μου Αλεξάνδρα Σδούκου. Εγώ από την πλευρά μου θέλω να αναφερθώ σε θέματα που υπάρχουν στο παρόν νομοσχέδιο και αφορούν πολεοδομικές διατάξεις για να δώσω διευκρινίσεις σε απορίες και προβληματισμούς που τέθηκαν από τους συναδέλφους.

Θα ξεκινήσω από το άρθρο 67 για την προστασία του Πεντελικού Όρους. Ερχόμαστε εδώ να δώσουμε μία διέξοδο-λύση σε ένα πρόβλημα που έχει παρατηρηθεί που με αφορμή αιτήματα για ερευνητικές εργασίες στον χώρο εξελίσσονταν αυτές οι ερευνητικές εργασίες, στην ουσία σε εξόρυξη από λατομικές περιοχές.

Με το άρθρο αυτό ερχόμαστε και παρεμβαίνουμε με κατ' αρχάς απόφαση του Περιφερειάρχη και μετά από γνωμοδότηση της Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, εφόσον έχουν περάσει πάνω από δέκα χρόνια με ανενεργή δραστηριότητα στη λατομική περιοχή, ο χώρος αυτός αποχαρακτηρίζεται.

Ερχόμαστε, επίσης, να δώσουμε διέξοδο στις περιπτώσεις όπου οι τελευταίες μισθώσεις σε λατομικές περιοχές έχουν ξεπεράσει μετά την τελευταία μίσθωση και με ανενεργή δραστηριότητα για δέκα χρόνια, με υπουργική απόφαση και λαμβάνοντας υπ' όψιν προεδρικά διατάγματα ή προστατευτικές διατάξεις που απαγορεύουν λειτουργία τέτοιων χρήσεων ή με τα ρυθμιστικά σχέδια ή με τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια, όπου θίγονται θέματα προστασίας και απαγόρευσης χρήσης λειτουργίας λατομικών περιοχών, να υπάρχει δυνατότητα, με Υπουργική απόφαση πάλι, να αποχαρακτηρίζονται.

Θέλω να σας πω ότι αυτή η διάταξη έρχεται σε συνέχεια και επερώτησης που είχε απευθύνει ο κ. Χριστοδουλάκης και είχα την τιμή να απαντήσω, αποδεχόμενος το πρόβλημα το οποίο υπήρχε και είχε δημιουργήσει ανασφάλεια στην περιοχή και κατ' επέκταση θέματα που αφορούν στην προστασία του Πεντελικού Όρους, ερχόμαστε, λοιπόν, με αυτή τη διάταξη να δώσουμε διέξοδο σε μια εκκρεμότητα και σε κάθε περίπτωση αιτήματος για ερευνητικές εργασίες, πρώτα θα κρίνεται το θέμα του χαρακτηρισμού και μετά, εφόσον συντρέχουν προϋποθέσεις, θα εξελίσσεται.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Θα περιλαμβάνει και τις εκκρεμείς η νομοτεχνική σας;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Βεβαίως. Βεβαίως και τις εκκρεμείς. Όλα θα κρίνονται στο πλαίσιο που είπα πριν για να μην δίνεται η δυνατότητα διά μέσου αιτημάτων ερευνητικών εργασιών στην ουσία να προχωρούν σε εξόρυξη λατομικών περιοχών. Αυτά σε ό,τι αφορά το άρθρο 67.

Έρχομαι στο άρθρο 69. Είναι διορθωτική κίνηση επειδή αφορά ακίνητα στην παραλιακή ζώνη από τον Φαληρικό Όρμο μέχρι την Αγία Μαρίνα Κρωπίας. Εδώ ερχόμαστε διορθωτικά να παρέμβουμε. Δεν αναφερόμαστε σε νέες δυνατότητες ρυθμίσεων τακτοποίησης αυθαιρέτων, αλλά μόνο σε αυτά για τα οποία υπήρχαν διαπιστωτικές πράξεις νομιμότητας, αλλά δεν είχαν αναφερθεί στο προεδρικό διάταγμα του 2003.

Σε ό,τι αφορά στο άρθρο 71, αναφερόμαστε στην Πλάκα Κερατέας. Εδώ είχε υποβληθεί και είχα απάντηση μια επερώτηση από τον βουλευτή του ΚΚΕ τον κ. Γκιόκα και σωστά είχε τεθεί το προβληματισμός για έναν οικισμό ο οποίος, ενώ ήταν οικισμός, στο προεδρικό διάταγμα του 2003 της Λαυρεωτικής, από λάθος περιελήφθη στα όρια του διατάγματος προστασίας της Λαυρεωτικής, στερώντας τα δικαιώματα του οικισμού που είχε μέχρι τότε και από το 1976, που είχαν καθοριστεί τα όρια του οικισμού. Δίνουμε, λοιπόν, μία διέξοδο διορθώνοντας ένα λάθος το οποίο είχε συμβεί στο παρελθόν και χωρίς να στερήσουμε δικαιώματα τα οποία ούτως ή άλλως είχαν αποκτηθεί για τη συγκεκριμένη περιοχή.

Στο άρθρο 72 αναφερόμαστε στο Κλειστό Γυμναστήριο Γαλατσίου Αττικής όπου ερχόμαστε και δίνουμε ειδικούς όρους δόμησης για την ανακατασκευή του κλειστού γυμναστηρίου σε έναν χώρο και σε μια περιοχή που την έχει αυτή τη δραστηριότητα απόλυτη ανάγκη. Μιλάμε ότι έχουν πάρει ήδη τις απαραίτητες εγκρίσεις. Έχει εξασφαλιστεί και η χρηματοδότηση του έργου όπου δίνουμε διέξοδο -ξαναλέω- σε μια περιοχή για έναν πολύ σημαντικό χώρο άθλησης που έχει ανάγκη η εποχή μας, αλλά και η περιοχή.

Έρχομαι στο άρθρο 73. Εδώ αναφερόμαστε σε ανέγερση και λειτουργία εκπαιδευτικών μονάδων και κτηρίων κοινωφελούς σκοπού όπου δίνουμε τη δυνατότητα εντός ή εκτός σχεδίου είτε εντός οικισμού σε ακίνητα ιδιοκτησίας του Υπουργείου Παιδείας να υπάρχει η δυνατότητα για τέτοια χρήση, με τήρηση βεβαίως των απαραίτητων προδιαγραφών για την κατασκευή τέτοιων χρήσεων, χωρίς να χρειάζεται τροποποίηση του σχεδίου πόλης σε ό,τι αφορά την εντός σχεδίου περιοχή ή τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο σε ό,τι αφορά την εκτός σχεδίου περιοχή, για να δώσουμε ώθηση και ταχύτητα σε ανάγκες κτηρίων εκπαίδευσης, που γνωρίζουμε ότι είναι πολλές ανά την επικράτεια.

Έρχομαι στο άρθρο 74. Αναφορά στο Μουσείο Σπάρτης εδώ για λόγους εκσυγχρονισμού, αναβάθμισης, αλλά και κάλυψης πρόσθετων αναγκών λόγω έλλειψης χώρων, δίνουμε τη δυνατότητα με ειδική ρύθμιση μέσα από την παραχώρηση από τον δήμο δημοτικής έκτασης τετρακοσίων εννέα τετραγωνικών μέτρων προς το Υπουργείο Πολιτισμού, κατά κυριότητα το υπό το έδαφος -στην ουσία δίνουμε δυνατότητα επέκτασης του υπάρχοντος υπογείου κτηρίου του Μουσείου της Σπάρτης- να μπορεί να επεκταθεί στο δημοτικό χώρο, ο υπόγειος χώρος κατ' επέκταση και η κυριότητα υπό το έδαφος προς το Υπουργείο Πολιτισμού. Η δε ανωδομή -αν θέλετε-, ο δημοτικός κήπος ως έχει, εξακολουθεί να υφίσταται με την έννοια της κοινοχρησίας, για να είναι δημοτικός, κοινωφελής, κοινόχρηστος χώρος και χώρος πρασίνου, όπως είναι και σήμερα.

Και μάλιστα γνωρίζετε νομίζω και οι καταγόμενοι από την περιοχή της Λακωνίας...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Θα ήθελα και το χρόνο της δευτερολογίας, κύριε Πρόεδρε. Άλλωστε δεν θα καθυστερήσω. Λίγο θέλω παράταση χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Είναι χρηστικές οι απαντήσεις. Νομίζω ότι ενδιαφέρουν τους συναδέλφους. Παρακαλώ, ολοκληρώστε. Θα έχετε την ανοχή που πρέπει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):... και υπάρχει και εξασφαλισμένη χρηματοδότηση με δωρεά περίπου 4,5 εκατ. ευρώ από το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρ-

χος». Άρα, ερχόμαστε και δίνουμε διέξοδο σε ένα σημαντικό χώρο πολιτισμού, που τον έχουμε απόλυτη ανάγκη και τα ευρήματα τα οποία έχουν βρεθεί στην περιοχή είναι πολύ ιδιαίτερα.

Έρχομαι στο άρθρο 77, που αφορά στην αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Καλντέρας στη Θήρα και στη Θηρασιά. Αυτό το κάνουμε προληπτικά για να ελέγξουμε θέματα ασφάλειας των ζωνών αυτών μετά και από φαινόμενα κατολισθήσεων που έχουν παρατηρηθεί. Θέλουμε μέσα από τους ελέγχους που θα γίνουν και σε κτήρια και σε πισίνες και σε υδάτινες επιφάνειες, καθώς επίσης και μέσα από τον έλεγχο στατικής επάρκειας των κτηρίων, όπου θα μας δώσουν μηνύματα αν υπάρχουν γεωλογικές παραμορφώσεις σε εξέλιξη, προληπτικά να ελέγξουμε τη συμπεριφορά που εξελίσσεται σε ένα πολύ ιδιαίτερο γεωλογικά χώρο, με πολλές παραμέτρους και ταυτόχρονα να ελεγχθούν στη ζώνη αυτή από την υπηρεσία δόμησης οι άδειες που έχουν εκδοθεί.

Ο στόχος ξαναλέω είναι να ελέγξουμε, προληπτικά, φαινόμενα πριν εξελιχθούν και δημιουργήσουν προβλήματα. Η παράταση σε ό,τι αφορά την αναστολή μέχρι το τέλος του 2025. Αυτό τέθηκε, γιατί μέχρι το 2025, όπως ξέρετε, «τρέχει» το ειδικό πολεοδομικό σχέδιο για τη Σαντορίνη, το οποίο είναι σε εξέλιξη να ολοκληρωθεί και στο τέλος, όπως και όλα τα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια ξέρετε ότι θα εγκριθεί και αυτό με προεδρικό διάταγμα για ασφάλεια δικαίου.

Ο χρόνος ολοκλήρωσης όλων αυτών των σχεδίων -ευρύτερα θα αναφερθώ δι' ολίγων στο τέλος- είναι σε εξέλιξη. Η ημερομηνία 31-12-2025 είναι ο χρόνος ολοκλήρωσης από το Ταμείο Ανάκαμψης όλων των σχεδίων, τοπικών και ειδικών, γι' αυτό ο χρόνος αφορά στην αναστολή. Σε ό,τι αφορά δε τον έλεγχο από τις υπηρεσίες δόμησης για τα υπάρχοντα κτήρια και τη νομιμότητά τους θα είναι μέχρι τις 30-6-2025.

Θέλω να προσθέσω εδώ, επειδή τέθηκε θέμα στο αν παρεμβαίνουμε στις ζώνες προστασίας των διαταγμάτων του 1990, όπως συμπληρώθηκαν το 2012, ότι δεν αλλάζει τίποτε από πλευράς χαρακτηρισμού στις ζώνες οικιστικού ελέγχου που έχουν προσδιοριστεί με αυτά τα διατάγματα και για τη Ζώνη Ι, που είναι η αδόμητη περιοχή της Καλντέρας και η Ζώνη ΙΙ που είναι περιμετρικά της ζώνης αυτής, αλλά και η Ζώνη ΙΙΙ που είναι ευρύτερα η εκτός σχεδίου περιοχή.

Σε αυτές τις περιοχές έχουν οριστεί και τα όρια των οικισμών από πλευράς Υπουργείου Περιβάλλοντος, αλλά και τα όρια προστατευτικών ζωνών από το Υπουργείο Πολιτισμού. Αυτά δεν αλλάζουν ούτε ως χαρακτηρισμός ούτε ως δόμηση, γιατί υπάρχει μια, αν θέλετε, ασυμφωνία η οποία έχει δημιουργηθεί από το ότι οι χάρτες, η αρχική αποτύπωση των περιοχών ήταν σε κλίμακα 1 προς 25.000. Στην πορεία, όταν πήγαν να μπουν στα νέα συστήματα, υπήρξε νέος χάρτης 1 προς 5.000. Η διαφορά κλίμακας των χαρτών δημιούργησε...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Ελάχιστα, κύριε Πρόεδρε.

Δεν ήταν με συντεταγμένες οι χάρτες, γιατί ό,τι είναι με συντεταγμένες είναι μονοσήμαντα ορισμένο, αλλά ό,τι όμως είναι γραφικά με χάρτες και όσο πιο μικρή κλίμακα, τόσο πιο μεγάλη η απόκλιση, αν θέλετε, που χρειάζεται να δώσει κανείς, μόνο ως προς αυτή την έννοια και μέσα από το ειδικό πολεοδομικό σχέδιο, επειδή πλέον τα όρια οικισμών και τα όρια γενικά περιοχών θα είναι με συντεταγμένες. Αυτό ισχύει σε όλη την Ελλάδα γιατί τέτοιες εκκρεμότητες και ασάφειες που έχουν δημιουργηθεί λόγω κλίμακας και σχεδιασμού, θα αρθούν από τα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια σε όλη την Ελλάδα.

Το τελευταίο άρθρο, το 83 αφορά την εξόφληση δαπανών για τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή μετά από την ολοκλήρωση. Και θέλω να ενημερώσω ότι έχουμε ολοκληρώσει τον κώδικα που αφορά τη χωροταξία και την πολεοδομία μετά από είκοσι πέντε χρόνια. Νομίζω ότι γνωρίζετε πως ο τελευταίος κώδικας ήταν το 1999. Ερχόμαστε λοιπόν και κωδικοποιούμε όλη την πολεοδομική και χωροταξική νομοθεσία. Έχει ολοκληρωθεί αυτό το έργο και έχει προωθηθεί θεσμικά για την ολοκλήρωσή του για να αποπληρωθούν τα μέλη της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής.

Και δύο λέξεις μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Και παρακαλώ με αυτό, κύριε Υφυπουργέ, να κλείσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δύο λέξεις μόνο -γιατί αυτά ήταν σημειακά ως άρθρα και αναφορές- επειδή τέθηκε το θέμα του σχεδιασμού και το θέμα της οργάνωσης του χώρου, της χωροταξίας.

Έχω πει πολλές φορές, επιγραμματικά θα πω ότι είναι μια διαχρονική ιστορικά εκκρεμότητα εκατό χρόνων η οργάνωση του χώρου, το τι επιτρέπεται, το τι απαγορεύεται παντού και ειδικότερα στην εκτός σχεδίου περιοχή. Τα προβλήματα τα ξέρετε, είναι σε εξέλιξη και εκκρεμότητες μεγάλες που πρέπει να βρούμε διέξοδο.

Τούτη τη στιγμή που μιλάμε έχουμε πιάσει όλα τα ορόσημα και για τα τοπικά και για τα ειδικά πολεοδομικά σχέδια. Μιλάμε για οκτακόσιες είκοσι εννέα δημοτικές ενότητες από τις χίλιες τριάντα πέντε, ακριβώς το 80% της χώρας. Και οι χαρακτηρισμοί δρόμων που αναφέρθηκε, είναι μείζον θέμα. Είναι σε εκκρεμότητα.

Γνωρίζουμε τις αποφάσεις για λύση μεταβατική. Η οριστική λύση είναι σε εξέλιξη, διότι για μεν τη νησιωτική Ελλάδα ήδη η μελέτη εξελίσσεται να ολοκληρωθεί, για δε την ηπειρωτική και την Κρήτη και την Εύβοια είναι εξασφαλισμένη η πίστωση και είναι σε εξέλιξη οι διαγωνιστικές διαδικασίες. Μόνο για τους χαρακτηρισμούς 196 εκατομμύρια ευρώ. Για όλο τον σχεδιασμό 700 εκατομμύρια ευρώ τουλάχιστον.

Είναι ένα εθνικό στοίχημα μια ιστορικά διαχρονική εκκρεμότητα οργάνωσης του χώρου. Γίνεται για πρώτη φορά με πάνω από τριακόσια προεδρικά διατάγματα στο τέλος για ασφάλεια δικαίου και πρέπει, επειδή χρηματοδοτούνται όλα αυτά από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ο πήχης είναι στον ουρανό και πρέπει να περάσουμε από πάνω. Ξέρω και δεν πετώ στα σύννεφα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε Υφυπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε και ζητώ συγγνώμη γιατί καθυστέρησα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Υπάρχουν είκοσι πέντε συνάδελφοι που περιμένουν να μιλήσουν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ζητώ συγγνώμη και τελειώνω με δύο λέξεις, επειδή είναι ένα θέμα πραγματικά εθνικό για μια εκκρεμότητα που ορίζει τις τύχες και την εξέλιξη ανάπτυξης οικονομίας, κοινωνίας, προστασίας περιβάλλοντος, τα πάντα. Γι' αυτό και χρειάζεται η στήριξη από όλους μας. Αυτή τη φορά η ευκαιρία που μας δίνεται με τέτοιο προϋπολογισμό, σε τέτοιο χρόνο και με τέτοια ασφάλεια δικαίου να μην πάει χαμένη όπως έχουν πάει και άλλες χαμένες στο παρελθόν.

Με αυτές τις παρατηρήσεις, θέλω να ευχαριστήσω τους συναδέλφους για τις παρατηρήσεις τους και να καλέσω όλους να συμβάλουμε στο να λύσουμε εκκρεμότητες, ειδικά στα θέματα χωροταξίας για την πατρίδα μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε για την ανοχή σας, όπως και τους συναδέλφους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα, κύριοι συνάδελφοι, θα πάρουν από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής η κ. Γρηγοράκου και στη συνέχεια η κ. Σπυριδάκη και θα ακολουθήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης.

Κυρία Γρηγοράκου, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (ΝΑΓΙΑ) ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε για ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Και όταν μιλάμε για την ενέργεια νομίζω ότι όλοι έχουμε στο μυαλό μας τη μεγάλη εικόνα, όπου η μεγάλη εικόνα είναι ότι κάθε ελληνικό νοικοκυριό, κάθε ελληνική επιχείρηση και κάθε Έλληνας αγρότης βρίσκονται πραγματικά σε απόγνωση με τις τιμές του ρεύματος. Ανοίγουν στο τέλος του μήνα τους λογαριασμούς του ρεύματος, παθαίνουν μια κρίση πανικού, διότι όλοι αντιλαμβάνονται ότι αφ' ενός μεν τα νοικοκυριά δεν μπορούν να ζουν υπό

αυτές τις ασφυκτικές συνθήκες, οι επιχειρήσεις χάνουν την ανταγωνιστικότητά τους και φυσικά επιτρέψτε μου να πω ως Βουλευτής της επαρχίας και δη της Λακωνίας, που είναι ένας κατ' εξοχήν αγροτικός νομός, ότι πραγματικά οι αγρότες βρίσκονται σε απόγνωση με τα τιμολόγια του ρεύματος.

Δυστυχώς η χώρα μας είναι παγιδευμένη με την ευθύνη φυσικά της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας σ' ένα αέναο σπιράλ κρίσης σε ό,τι αφορά τις τιμές ενέργειας.

Κύριε Υπουργέ, πιστεύω πως δεν θα σας εκπλήξω μιλώντας για την προβληματική πολιτική σε ό,τι αφορά τη χωροθέτηση των ΑΠΕ στο Νομό Λακωνίας. Οι τοπικές κοινωνίες, οι θεσμικοί φορείς και τα δημοτικά συμβούλια αντιδρούν.

Ωστόσο δεν ακούτε κανέναν, ούτε η διαβούλευση υπήρχε, ούτε έχετε ρωτήσει πραγματικά τι συμβαίνει στις τοπικές κοινωνίες. Καμμία διαβούλευση με τις τοπικές αρχές, καμμία διαβούλευση με τους πολίτες. Και επιτρέψτε μου να πω, διότι αυτό είναι και το αίτημα των Λακώνων συμπολιτών μου, ότι δεν είναι δυνατόν να συνεχιστεί αυτή η επιδρομή ανεμογεννητριών από τη Μάνη μέχρι και τη χερσόνησο του Κάβο Μαλέα. Δεν είναι δυνατόν να χωροθετούνται ΑΠΕ σε ζώνες υψηλής προστιθέμενης αξίας στον μνημειακό πολιτισμό και φυσικά στον τουρισμό μας. Δεν είναι δυνατόν να χωροθετούνται ΑΠΕ σε περιοχές «NATURA» και σε ζώνες υψηλής παραγωγικότητας.

Όχι οι τοπικές κοινωνίες, κύριε Υπουργέ, δεν δαιμονοποιούν τις ΑΠΕ, αλλά αντιθέτως με τις αντιδράσεις τους προσπαθούν να προστατεύσουν τους φυσικούς πόρους και την ταυτότητα της περιοχής τους. Η Λακωνία δεν λέει όχι στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Λέει όμως όχι σε ό,τι δεν σέβεται το περιβάλλον, τον πολιτισμό μας, την ορθολογική χρήση γης σε ζώνες υψηλής παραγωγικότητας. Πράγματι, ναι, θέλουμε πράσινη ανάπτυξη. Αλλά τι πράσινη ανάπτυξη; Ανάπτυξη με δίκαιους όρους, με σταθερούς κανόνες, με προτεραιότητες στις ενεργειακές κοινότητες, στους μικρούς παραγωγούς ενέργειας και στα νοικοκυριά που θέλουν να επενδύσουν. Και σε αυτή τη χωροθέτηση πρώτο ρόλο έχει η διαβούλευση και η κοινωνική συναίνεση αλλά και οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Θα ήθελα επίσης να σταθώ και σε ένα άλλο σίριαλ το οποίο παρακολουθούμε εμείς στην Πελοπόννησο, το οποίο παρακολουθεί και η Κρήτη, σχετικά με τον διαγωνισμό για τα φωτοβολταϊκά 400 W στην Κρήτη και στην Πελοπόννησο. Και τι να πει κανείς εδώ και από πού να πρωτοξεκινήσει; Να ξεκινήσει από την αδικαιολόγητη κατάρρευση του συστήματος, που ξέρετε πολύ καλά πως έχει οδηγήσει σε προσφυγές στη δικαιοσύνη, από τις παρατυπίες οι οποίες πάγωσαν το διαγωνισμό με παρέμβαση της ρυθμιστικής αρχής ενέργειας, από ότι η ΡΑΑΕΥ προχώρησε σε έλεγχο πριν ενάμιση χρόνο και επέβαλε πρόστιμο 1.000.000 στον ΔΕΔΔΗΕ επί της διαδικασίας που ακολουθήθηκε στο διαγωνισμό; Η συμμετοχή άλλωστε εκατοντάδων μικρών επενδυτών πριν από δύο χρόνια έχει τελικά καταντήσει μια οδύσσεια που δεν ξέρουν αυτοί οι άνθρωποι πού θα καταλήξει. Και αυτό μάλιστα το αλαλούμ αποτελεί και μία ένδειξη και του αλαλούμ που επικρατεί στην ενεργειακή πολιτική της Κυβέρνησης. Και τι μας λέει αυτή η πολιτική; Μας λέει σίγουρα πως η Κυβέρνηση δεν θέλει μικρούς επενδυτές στο παιχνίδι, δίνει λύσεις μόνο στους μεγάλους παίκτες και μας λέει στην ουσία πως και η ενεργειακή δημοκρατία δεν αφορά την Κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας. Και γι' αυτό άραγε σήμερα έχουμε ακόμη ένα νομοσχέδιο το οποίο στην πραγματικότητα δεν έχει καμμία στόχευση, χωρίς κανένα όραμα.

Κλείνοντας θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο θέματα και χαίρομαι κύριε Υπουργέ που αναφερθήκατε και εσείς στο άρθρο 74 του νομοσχεδίου, το οποίο αφορά την παραχώρηση χρήσης του χώρου δίπλα από το από το αρχαιολογικό μουσείο το οποίο έχουμε στη Σπάρτη, όπου φυσικά υπάρχει αυτή η δωρεά από το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος». Και φυσικά εννοείται πως το ΠΑΣΟΚ θα υπερψηφίσει τη συγκεκριμένη διάταξη, όχι μόνο λόγω της εντοπιότητας ως Βουλευτής Λακωνίας αλλά φυσικά και ως υπεύθυνης πολιτισμού του ΠΑΣΟΚ, προφανώς θέλουμε να προάγουμε τον ελληνικό πολιτισμό και δη εγώ τον πολιτισμό της Λακωνίας.

Ωστόσο -αυτό βέβαια δεν είναι της αρμοδιότητάς σας αλλά θα μεταφέρω αυτό το οποίο αφορά τους Λάκωνες συμπολίτες μου- θα θέλαμε πραγματικά να ακούσουμε τι γίνεται και με το νέο αρχαιολογικό μουσείο της Σπάρτης, για το οποίο πάρα πολλά ακούμε, ακούμε υποσχέσεις της Υπουργού ότι το αξίζει αυτό το μουσείο η Λακωνία. Έχουμε ακούσει ότι είναι δέσμευση του Πρωθυπουργού. Πράγματι ήταν δέσμευση δικιά του και προεκλογικά το 2019 και προεκλογικά το 2023. Από τους τοπικούς παράγοντες ακούμε πως υπάρχουν διαβεβαιώσεις πως μέχρι το τέλος του χρόνου καθ' υπέρβαση των χρημάτων και των πόρων, θα δοθούν χρήματα για την ανέγερση του νέου αρχαιολογικού μουσείου. Θεωρώ όμως ότι μέχρι το τέλος του χρόνου περιμένουμε να δούμε κάτι παραπάνω από διαβεβαιώσεις, να δούμε τελικά και μια πράξη σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα.

Τέλος θα ήθελα να θέσω εδώ στο Κοινοβούλιο και προς εσάς ένα θέμα το οποίο απασχολεί πάρα πολλούς δήμους στην Ελλάδα, αλλά φυσικά και δήμους του Νομού Λακωνίας και αφορά την απαλλαγή προστίμων για τις αυθαίρετες κατασκευές σε σχολεία και εν γένει ακίνητα δημοσίου ενδιαφέροντος που χρησιμοποιούνται από τους ΟΤΑ Α' βαθμού που έχουν συντελεστεί μετά την 28η Ιουλίου του 2011. Προφανώς πρόκειται για ακίνητα δημοσίου ενδιαφέροντος, που επιβαρύνουν οικονομικά τους δήμους ως ιδιοκτήτες των σχολείων σε μια άλλωστε περίοδο που τα προβλήματα της τοπικής αυτοδιοίκησης και της σχολικής στέγης είναι πολλά και η έλλειψη σχολικών κτηρίων για την κάλυψη των αναγκών της εκπαιδευτικής κοινότητας είναι έντονη.

Επομένως λοιπόν με τη συγκεκριμένη αναφορά μου θα ήθελα πραγματικά, κύριε Υπουργέ, να δείτε το συγκεκριμένο θέμα, το οποίο προφανώς δεν αφορά μόνο τη Λακωνία αφορά όμως και υπόλοιπους νομούς της Ελλάδας και φυσικά εμείς θα καταψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε, για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο έχει η κ. Σπυριδάκη από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα και αύριο δυόμισι χιλιάδες εποχικοί πυροσβέστες βρίσκονται σε προγραμματισμένη συγκέντρωση διαμαρτυρίας έξω από το Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας, ζητώντας το αυτονόητο, ζητώντας τη μονιμοποίησή τους, ζητώντας μία αξιοπρεπή ζωή.

Και σκεπτόμενη αυτό προκύπτουν μέσα μου κάποια ερωτήματα από τα οποία θα ήθελα μία απάντηση από την Κυβέρνηση. Είμαστε σε εποχή κλιματικής αλλαγής και κρίσης ή σε εποχή με εποχικές ανάγκες; Είμαστε αυτή τη στιγμή σε ένα χώρο που οι πυροσβέστες είναι ήρωες ή είναι προσωπικό αναλώσιμο; Έχουμε τέσσερις χιλιάδες ανάγκες στο Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας ή έχουμε δυόμισι χιλιάδες ανθρώπους που περισσεύουν; Έχουμε κάποιο οργανωμένο σχέδιο ή πάμε και όπου βγει;

Και για να έρθω στο νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κλιματική αλλαγή και οι περιβαλλοντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε απαιτούν άμεσες τολμηρές και δίκαιες λύσεις. Η ενεργειακή μετάβαση αποτελεί αναμφισβήτητα μέρος της λύσης και σε αυτό συμφωνούμε όλοι, αλλά με όρους που να διασφαλίζουν τη δημοκρατία, τη διαφάνεια και την ουσιαστική συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών. Η ενεργειακή μετάβαση δεν μπορεί να γίνεται με de facto αποφάσεις πίσω από κλειστές πόρτες, ούτε με πρόχειρα σχεδιασμένα νομοσχέδια. Αντιθέτως χρειάζεται ένα ολοκληρωμένο, δίκαιο, βιώσιμο πλάνο που απαιτεί όραμα, σχεδιασμό και στόχευση.

Αντ' αυτού η Κυβέρνηση επιλέγει μια μονοσήμαντη προσέγγιση, σχεδόν δογματική, μια στάση που αγγίζει τα όρια της αίρεσης υπέρ των ΑΠΕ. Και εδώ τολμώ να ρωτήσω: Είναι όντως αυτός ο μοναδικός τρόπος πράσινης μετάβασης και προστασίας του περιβάλλοντος με ταυτόχρονη εξασφάλιση επάρκειας φθηνής προσβάσιμης ενέργειας σε όλους;

Ας ξεκινήσω λοιπόν με αυτή την εμμονική σας φαντασίωση. Πώς οραματίζεστε την πράσινη μετάβαση; Ποια είναι τα ανταποδοτικά οφέλη στις τοπικές κοινωνίες που υποδέχονται αυτές τις επενδύσεις; Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, δυστυχώς οι το-

πικές κοινότητες αντί να επωφελούνται από έργα που επιβαρύνουν τον τόπο τους, βρίσκονται στο περιθώριο με τις αποφάσεις και τα κέρδη να παραμένουν σε κεντρικό επίπεδο και διαμοιρασμένα στους λίγους και μεγάλους. Και αναρωτιέμαι, είναι αυτή η δικαιοσύνη που οραματίζεται η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας για την περιφέρεια; Χωρίς θεσμοθετημένη ανταποδοτικότητα, χωρίς δικαιοσύνη η ενεργειακή μετάβαση είναι απλά μια φούσκα που χάνει τη σημασία της ως ευκαιρία τοπικής ανάπτυξης και μετατρέπεται σε μονοδιάστατη κερδοσκοπία.

Και επιτρέψτε μου να αναφερθώ και λίγο στο Λασίθι. Πώς είναι δυνατόν τα δημοτικά συμβούλια να μην καταψηφίσουν το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, όπως έκανε πρόσφατα το δημοτικό συμβούλιο της Σητείας; Και πώς να μην το καταψηφίσει άλλωστε, όταν το μοναδικό σας όραμα είναι να μετατρέψετε με κάθε κόστος τη Σητεία σε μπαταρία της Κρήτης, σε μπαταρία της Ελλάδας χωρίς σταγόνα ανταποδοτικότητας; Και είναι τρεις οι ενστάσεις, ή τρεις, για να το πω πιο σωστά, οι απουσίες: Απουσία χωροταξικού σχεδιασμού για ΑΠΕ, απουσία αποθήκευσης, απουσία ενεργειακής δημοκρατίας και δικαιοσύνης σε σημείο τέτοιο που και το Υπουργείο Ενέργειας πιέζει την αλλαγή γνωμοδότησης του ΚΑΣ.

Κυρία Υπουργέ, και η ΚΕΔΕ σας το είπε ξεκάθαρα, απαιτείται αύξηση των αντισταθμιστικών πόρων για τους δήμους, ώστε οι πολίτες να επωφελούνται από τις επενδύσεις στον τόπο τους μέσω αναβάθμισης των υποδομών και των έργων κοινής ωφέλειας. Οι τοπικές κοινωνίες δεν πρέπει να είναι απλοί θεατές στις αλλαγές που φέρνει η πράσινη μετάβαση, αλλά έχουν ένα πραγματικό οικονομικό και κοινωνικό όφελος ενισχύοντας έτσι και την αποδοχή των έργων.

Είδαμε βέβαια τι κάνατε και στις ενεργειακές κοινότητες, αντί να λειτουργούν ως αυτοπαραγωγοί και αυτοκαταναλωτές, τους περιορίζετε σε ένα στενά ελεγχόμενο πλαίσιο όπου τους παραπέμπετε όλους στο πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ», μετατρέποντάς τους απλούς πελάτες των μεγάλων, των δικών σας, των ολίγων. Αυτή η πολιτική δεν εξυπηρετεί το στόχο της ενεργειακής μετάβασης αλλά έναν άνευ προηγουμένου οικονομικό συγκεντρωτισμό που αφήνει εκτός την κοινωνία.

Κυρία Υπουργέ, το ίδιο κάνατε και με τους ΤΟΕΒ. Λόγω κορεσμού του δικτύου σύμφωνα με παραδοχή του ΔΕΔΔΗΕ, τους έχετε καταστήσει απλούς καταναλωτές εξαρτώμενους από προμηθευτές ενέργειας στερώντας τους έτσι την ευκαιρία να μειώσουν το κόστος παραγωγής, να στηρίξουν τη βιωσιμότητά τους και να παράσχουν φθηνό αρδευτικό νερό για όλους.

Σταθείτε επιτέλους υπεύθυνα απέναντι στους πολίτες του Λασιθίου, στον αγροτικό κόσμο του Λασιθίου και απαντήστε μας, θα επιτρέψετε επιτέλους στους ΤΟΕΒ να συμμετάσχουν ουσιαστικά στις ενεργειακές κοινότητες και να αξιοποιήσουν την κατανάλωση; Θα τους επιτρέψετε να παράγουν. Γιατί αυτή είναι και η δομική μας διαφορά. Εμείς θέλουμε τους ΟΤΑ, τους ΤΟΕΒ, τις συλλογικότητες να μπορούν να παράγουν και όχι να είναι καταναλωτές έστω και με ευνοϊκούς όρους σύνδεσης.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, είναι απορίας άξιο πώς μιλάτε για πράσινη ανάπτυξη και συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών την ώρα που το νομοσχέδιό σας στρέφεται ενάντια στις ενεργειακές κοινότητες και παρατείνει τις άδειες αιολικών σταθμών στα νησιά χωρίς καν την υποθαλάσσια διασύνδεση.

Η Περιφέρεια Κρήτης, η Μινωας Ενεργειακή Κοινότητα, το ΤΕΕ/ΤΑΚ, το ΓΕΩΤΕΕ/ΤΑΚ, το Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, σας ζητούν ξεκάθαρα ομόφωνα με ψήφισμα, το οποίο καταθέτω στα Πρακτικά, για να ακουστεί επιτέλους και η γνώμη της τοπικής κοινωνίας, να ενισχύσετε τις ενεργειακές κοινότητες ευρείας βάσης, επιτρέποντάς τους τον εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό, ώστε να ενταχθούν πραγματικά στην πράσινη μετάβαση και να αποσύρετε την παράταση των αδειών αιολικών σταθμών στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αντί να περιορίζετε τις τοπικές κοινωνίες σε ρόλο θεατή, ζητούν να διασφαλίζεται ότι ο ηλεκτρικός και αποθηκευτικός χώρος κατανέμεται δίκαια με ποσοστό τουλάχιστον 70% υπέρ των κατοίκων, των μικρών επιχειρήσεων, των τοπικών φορέων.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, δυστυχώς η ποιότητα της νομοθέτησής σας από τη διαβούλευση φαίνεται ή, για να το πω σωστά, από την απουσία αυτής. Όταν φέρνετε ένα νομοσχέδιο που αφορά άμεσα τις τοπικές κοινότητες δεν μπορείτε να αγνοείτε τη φωνή τους. Πώς είναι δυνατόν να περιμένουμε αποδοχή και συνεργασία όταν η Κυβέρνηση επιλέγει να λειτουργεί πίσω από κλειστές πόρτες; Χρειαζόμαστε ουσιαστική διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς σε ένα τραπέζι, για να διασφαλίσουμε ότι οι πολιτικές για την πράσινη μετάβαση δεν θα είναι αποκομμένες από τις πραγματικές ανάγκες και τις ανησυχίες της κοινωνίας.

Όμως δυστυχώς η Κυβέρνηση είναι ανένδοτη. Παντού το ίδιο μοτίβο, οριζόντιες και καταχρηστικές αποφάσεις. Τρανταχτό παράδειγμα η κατάργηση και η ενοποίηση των ΦΟΔΣΑ που ρυθμίζει το εν λόγω νομοσχέδιο. Μια ρύθμιση τόσο καθεστωτική που δεν βασίζεται σε καμμία απολύτως επιστημονική έρευνα ούτε αιτιολογείται με πειστικό τρόπο, κανένας υπολογισμός, καμμία μελέτη κόστους οφέλους. Αυτή είναι η σοβαρότητα και η συνέπεια την οποία περιμένουμε από την Κυβέρνηση σε ένα τόσο κρίσιμο ζήτημα;

Οφείλουμε όμως να παραδεχτούμε ότι είστε συνεπείς σε κάτι, στη μεθοδευμένη αποψίλωση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για να καταλήγουμε σε ένα μη βιώσιμο μοντέλο απόδοσης ευθυνών στους ΟΤΑ αφαιρώντας τους όμως ταυτόχρονα αρμοδιότητες και πόρους. Και το ΤΕΕ/ΤΑΚ εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με την ενοποίηση των φορέων διαχείρισης απορριμμάτων ΦΟΔΣΑ Α.Ε. και ΕΣΔΑΚ Α.Ε., σημειώνοντας ότι δεν υπάρχει ευελιξία ή εξειδίκευση για τις τοπικές ανάγκες. Αναφέρει ότι η εν λόγω ενοποίηση δεν αναμένεται να μειώσει το λειτουργικό κόστος ούτε να εξορθολογήσει τα οικονομικά των φορέων, αλλά αντίθετα παρατηρείται μείωση της επιχορήγησης.

Κύριε Υπουργέ, σκεφτείτε πώς γίνεται ένα κεντρικό όργανο να γνωρίζει καλύτερα από τους ΟΤΑ τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της κάθε τοπικής κοινωνίας; Και αναρωτιέμαι ποιος είναι τελικά ο στόχος της Κυβέρνησης, να ενισχύσει τη βιωσιμότητα ή να εφαρμόσει ένα σχέδιο βολικό για τα κεντρικά όργανα, αλλά επιβλαβές για τις τοπικές κοινωνίες;

Κλείνοντας, θα ήθελα να θυμίσω σε όλους ότι η πράσινη μετάβαση για να έχει νόημα πρέπει να είναι δίκαιη, δημοκρατική και ουσιαστική και όχι απλά σλόγκαν για εκπομπές και εντυπώσεις. Η Κυβέρνηση μιλάει για βιωσιμότητα, αλλά οι πράξεις της δείχνουν κάτι άλλο. Απομακρύνουν τους πολίτες από τη διαδικασία, μετατρέπει τις τοπικές κοινότητες σε θεατές και αφήνει τα μεγάλα συμφέροντα να οδηγούν τις εξελίξεις. Έχετε άλλον ορισμό για το τι είναι δικαιοσύνη. Έχετε άλλον ορισμό για το τι είναι δημοκρατία. Αν όμως συνεχίσετε έτσι, η ενεργειακή μετάβαση δεν θα είναι μετάβαση για όλους, αλλά ένα ταξίδι πολυτελείας για λίγους. Η κοινωνία όμως δεν είναι αμέτοχη. Η κοινωνία δεν θα επιτρέψει να συμβεί αυτό. Γι' αυτό σας καλούμε να ακούσετε τη φωνή των πολιτών και να αναλάβετε επιτέλους τις ευθύνες σας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Φωτόπουλος και θα ακολουθήσει ο κ. Κυριαζίδης και ο κ. Στύλιος από τη Νέα Δημοκρατία.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Υπουργέ, κύριοι Βουλευτές, θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω με έναν τρόπο τον οποίον δεν τον συνηθίζω. Δεν συνηθίζω να αναφέρομαι προσωπικά σε Βουλευτές από το Βήμα. Πολύ περισσότερο δεν συνηθίζω να αναφέρομαι σε Αρχηγούς κομμάτων. Αλλά νομίζω ότι το θέμα με το κ. Ανδρουλάκη και τη συνεχή αναφορά του στην ψήφιση των μελών της ΑΔΑΕ έχει καταντήσει λίγο καραμέλα.

Τι θέλω να πω; Δεν θα σταθώ στο γεγονός ότι το ΠΑΣΟΚ υπερψηφίζει το μεγαλύτερο μέρος των νομοσχεδίων της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, αλλά, το να κατηγορεί εμάς για σύμπραξη είναι κομματάκι αστείο. Θα σταθώ όμως στην ίδια τη σύν-

θεση της ΑΔΑΕ, της οποίας πήραμε τα στοιχεία των μελών, το πότε ψηφίστηκαν και από ποιους ψηφίστηκαν. Όπως ξέρετε ή αν δεν το θυμάστε να σας το υπενθυμίσω, τα μέλη της ΑΔΑΕ είναι επτά. Από τα επτά μέλη τα τέσσερα τα έχει ψηφίσει το ΠΑΣΟΚ. Τα τρία μάλιστα τα έχει ψηφίσει μαζί με την Ελληνική Λύση το 2020.

Ας είμαστε ειλικρινείς, το πρόβλημά σας δεν είναι η σύνθεση της ΑΔΑΕ. Το πρόβλημά σας είναι οι αποφάσεις τις οποίες βγάζει, αλλά γι' αυτό δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι. Η καραμέλα ότι ο Βελόπουλος συνέπραξε με τη Νέα Δημοκρατία για να διορίσει τα μέλη της ΑΔΑΕ δεν ευσταθεί. Τα τέσσερα μέλη, τα οποία εσείς έχετε ψηφίσει, είναι πλειοψηφία στα επτά. Άρα αν αυτά τα τέσσερα μέλη τα οποία εσείς, επαναλαμβάνω, ψηφίσατε, ήταν αρεστές οι αποφάσεις τους, δεν νομίζω αυτή τη στιγμή να κινούσατε και να αναφέρατε συνέχεια το θέμα της ΑΔΑΕ και να επανέρχεστε συνέχεια, και συνέπεια, και συνέχεια. Κάποια στιγμή νομίζω ότι έχει κακοφορμίσει, πρέπει να το σταματήσετε.

Και έρχομαι τώρα στην επίσκεψη του Προέδρου της Γερμανικής Δημοκρατίας, του κ. Σταϊνμάγερ. Θέλω να σας πω ότι η εικόνα που είδα εγώ από την επίσκεψή του στη δομή φιλοξενίας της Μαλακάσας και την υποδοχή την οποία είχε δεν μπορώ να πω ότι μας τιμά σαν Ελλάδα. Η ερώτηση μου είναι αν η ελληνική πλευρά τον κάλεσε ή αν ήταν πρωτοβουλία του Γερμανού Προέδρου.

Τι θέλω να πω; Για ποιον λόγο ένας Πρόεδρος της Γερμανικής Δημοκρατίας να πάει να επιθεωρήσει μια δομή φιλοξενίας μεταναστών; Θα μου πείτε «γιατί δίνει λεφτά η Ευρωπαϊκή Ένωση για τη φιλοξενία αυτών των ανθρώπων». Ένα μέρος, όχι όλα. Μάλιστα, μα δίνει λεφτά, δίνει χρήματα και σε άλλες δράσεις και σε άλλες δομές. Δηλαδή πηγαίνει και στις επιχειρήσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης; Ή η Ελληνίδα Πρόεδρος της Δημοκρατίας όταν πηγαίνει στη Γερμανία πηγαίνει και ελέγχει αντίστοιχα δομές φιλοξενίας ή επιχειρήσεις οι οποίες έχουν χρηματοδοτηθεί;

Αν όμως πήγε, όπως φαντάζομαι θα μου πει κάποιος, για να ενημερωθεί για το πόσο δύσκολη είναι η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών στην Ελλάδα, θα σας έλεγα ότι καθήκον σας ήταν να μην τον πάτε σε μια δομή φιλοξενίας. Καθήκον σας θα ήταν να τον πάτε στο βόρειο Αιγαίο, να τον πάτε στον Έβρο, να τον πάτε και να ανέβει σε ένα σκάφος του Λιμενικού, για να δει τι περνούν και τι ζουν καθημερινά οι Ευρωπαίοι πολίτες, οι άνδρες του Λιμενικού Σώματος, οι οποίοι έρχονται καθημερινά, φυλάττοντας τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε θέση μάχης και πολλές φορές κινδυνεύει η ζωή τους από τους Τούρκους λαθρέμπορους και διακινητές. Αυτή θα ήταν η σωστή διαχείριση από πλευράς Ελληνικής Κυβέρνησης, εάν θέλετε να δείξετε στον Γερμανό Πρόεδρο και σε κάθε Ευρωπαίο ότι εμείς φυλάττουμε Θερμοπύλες, εμείς φυλάττουμε τα σύνορα και αυτά είναι τα προβλήματα των Ευρωπαίων-Ελλήνων πολιτών.

Άκουσα τον Έλληνα Πρωθυπουργό και την Ελληνίδα Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά θα σταθώ σε αυτό το οποίο είπε ο κ. Μητσοτάκης, ότι «το ζήτημα των επανορθώσεων και ειδικά το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο είναι ακόμα πολύ ζωντανά και ελπίζουμε ότι κάποια στιγμή θα τα επιλύσουμε». Όντως, έχει μια δόση αλήθειας. Εν μέρει είναι ζωντανά. Είναι ζωντανά όμως μόνο στη συνείδηση των Ελλήνων. Γιατί ό,τι αφορά τις ενέργειες των κυβερνήσεων Νέας Δημοκρατίας, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ είναι νεκρά. Ούτε για τη σφαγή του Διστόμου βρέθηκε στα τόσα χρόνια ένας Έλληνας Υπουργός Δικαιοσύνης να δικαιώσει τους πολίτες του Διστόμου.

Η Ελληνική Λύση από τη μεριά της με τον πιο επίσημο και πιο κατηγορηματικό τρόπο, μέσω του Προέδρου της, του Κυριάκου Βελόπουλου, έχει δηλώσει ότι θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια να δικαιωθούν οι Έλληνες, να δικαιωθούν οι νεκροί μας, να δικαιωθούν τα όσα δεινά περάσαμε από τη Γερμανία.

Έρχομαι τώρα στον αξιότιμο κ. Σκυλακάκη, ο οποίος λείπει, αλλά αναγκαστικά θα κάνω μια αναφορά στο όνομά του ακόμα και αν είναι απών. Με αφορμή την καταστροφή η οποία συνέβη στην Ισπανία -η οποία δεν είναι καταστροφή, απ' ό,τι έβλεπα πριν από λίγο οι νεκροί έχουν φτάσει στους εκατόν πενήντα οκτώ, άρα μιλάμε για μια τραγωδία- μας είπε ο κ. Σκυλακάκης, κάτι το οποίο φυσικά όλοι γνωρίζουμε, ότι η διαχείριση των φυσικών καταστροφών είναι δύσκολη και ότι δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις.

Συμφωνώ. Συμφωνούμε και επαυξάνουμε. Στην Ελληνική Λύση δεν κάνουμε φτηνή κριτική. Όντως δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις. Δεν θυμάμαι, όμως, να λέγατε τα ίδια -όχι ο κ. Σκυλακάκης, ο οποίος είναι φειδωλός στις δηλώσεις του- ως κυβέρνηση και για τη Μάνδρα και για το Μάτι.

Άρα, το θέμα δεν είναι οι ίδιες οι φυσικές καταστροφές. Το πρόβλημα των φυσικών καταστροφών υπάρχει, τα πρόσωπα υπάρχουν και αν τα δούμε και λίγο ιστορικά, είναι τα ίδια και ανακυκλώνονται στην πολιτική από θέση σε θέση. Αυτό στο οποίο υπάρχει και έγκειται η διαφορά είναι σε ποια θέση βρίσκονται. Η στάση τους, ο λόγος τους και η ρητορική τους αλλάζει εάν βρίσκονται σε θέση εξουσίας ή σε θέση αντιπολίτευσης. Αυτό κάποια στιγμή θα πρέπει να τελειώσει και θα πρέπει να τελειώσει για όλους στο Κοινοβούλιο, να πάρουμε όλοι θέση ευθύνης και να αφήσουμε τον κρατικό μηχανισμό ανεπηρέαστο να κάνει τη δουλειά του όχι για κανέναν άλλο λόγο, για τις ζωές των Ελλήνων πολιτών. Θα πρέπει να συμφωνήσουμε και να αφήσουμε πίσω τις κομματικές στρεβλώσεις, τις οποίες όλοι λίγο πολύ έχουμε. Όμως, εδώ μιλάμε για τη ζωή τη δική μας, τη ζωή των παιδιών μας, την οικονομία της πατρίδας μας.

Θα συνεχίσω να είμαι δυσάρεστος. Το 2022 -και ο παρών εδώ ναύαρχος και πρώην ΓΕΕΘΑ, ο κ. Αποστολάκης, θα το θυμάται πάρα πολύ καλά- από αυτό εδώ το Βήμα ο Πρωθυπουργός -και δεν το λέω με χαιρέκακη διάθεση, το λέω με πόνο καρδιάς αυτό το οποίο θα σας πω- αποκαλούσε ψεύτη όποιον υποστήριζε ότι η Τουρκία θα προμηθευτεί τελικά σαράντα νέα αεροσκάφη F-16 Block 70, αυτά τα οποία αναβαθμίζουμε περίπου εμείς σε επίπεδο Viper αυτή τη στιγμή. Σήμερα, 31-10-2024, μετά από δύο χρόνια η συμφωνία αυτή τέθηκε σε ισχύ. Η Τουρκία θα προμηθευτεί και τα σαράντα F-16 Block 70 και τα εβδομήντα εννέα κιτ αναβάθμισης για τα υπόλοιπα F-16 και φυσικά έχει μπει σε μια διαδικασία ροής ανταλλακτικών, η οποία είναι εξίσου σημαντική για τις μάχες οι οποίες δίνονται καθημερινά στο Αιγαίο. Και καλό θα ήταν ο κ. Σταϊνμαγερ να πήγαινε και σε ένα readiness της Πολεμικής Αεροπορίας να δει πώς ζουν και πώς διαβιούν οι φύλακες του Αιγαίου, οι φύλακες των συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεν περιμένουμε φυσικά από τον κ. Μητσοτάκη καμμία συγγνώμη για τον τρόπο με τον οποίο απευθύνθηκε στους πολιτικούς του αντιπάλους πριν δύο χρόνια, αλλά οφείλουμε να καταθέσουμε την αλήθεια για λόγους ιστορίας.

Έρχομαι τώρα σ' ένα θέμα το οποίο καίει, αλλά είναι του άμεσου ενδιαφέροντός σας και των αρμοδιοτήτων σας. Θα σας διαβάσω μια δήλωση η οποία λέει: «Το υψηλό κόστος ηλεκτρικής ενέργειας μειώνει την ανταγωνιστικότητα και τροφοδοτεί τον πληθωρισμό, ενώ οι μεγάλες διακυμάνσεις εμποδίζουν την προβλεψιμότητα και δυσχεραίνουν τις επιχειρήσεις στη σύναψη συμφωνιών με πελάτες τους ακόμα και διάρκειας μερικών μηνών». Το λέει ο Κυριάκος ο Βελόπουλος; Το λέει κάποιος στην Ελληνική Λύση; Όχι, βέβαια. Το λέει ο πρόεδρος του ΣΕΒ.

Και άλλη φορά πριν από λίγο καιρό ο Πρόεδρός μας είχε επικαλεστεί δηλώσεις του ΣΕΒ. Ο κ. Μητσοτάκης από αυτή τη θέση δεν το πίστεψε. Προφανώς επικοινώνησε στο ενδιάμεσο και αναγκάστηκε ο πρόεδρος του ΣΕΒ να ανακαλέσει.

Η ουσία, όμως, είναι μία, ότι το ακριβό ρεύμα είναι στοιχείο κόστους βασικό τόσο για τις επιχειρήσεις, τις οποίες τις καθιστά μη ανταγωνιστικές και γι' αυτό βλέπουμε ένα ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών να σπάει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, αλλά φυσικά και για τους πολίτες και για τα νοικοκυριά, τα οποία με τρόπο ανοίγουν τους λογαριασμούς του ρεύματος.

Διαβάζω δηλώσεις των στελεχών του Υπουργείου Ενέργειας και Περιβάλλοντος στις 17 Ιουλίου του 2024: «Η αύξηση που καταγράφηκε στις τιμές χονδρικής στην Ελλάδα οφείλεται σε ένα συνδυασμό γεγονότων στα οποία συμπεριλαμβάνονται: Ο καύσωνας διάρκειας στην Ελλάδα, ο οποίος ήταν αναμενόμενος μεν, αλλά πάνω από τα συνήθη επίπεδα, ο καύσωνας μη αναμενόμενης διάρκειας από την Ουκρανία μέχρι την Ελλάδα χειρότερος και από αυτόν της Ελλάδας, η αυξημένη ζήτηση από την Ουκρανία διότι οι Ρώσοι συνεχίζουν να καταστρέφουν την ηλεκτρική υποδομή».

Αν εξαιρέσεις το τελευταίο, όλα τα υπόλοιπα δεν υφίστανται. Δεν συντρέχουν οι λόγοι. Ούτε καύσωνα έχει αυτή τη στιγμή η Ελλάδα ούτε η ζήτηση από τα νοικοκυριά είναι μεγάλη γιατί τα κλιματιστικά δεν ανάβουν ούτε η θέρμανση ακόμα, όπως ξέρετε, δεν χρησιμοποιείται.

Παρ' όλα αυτά, η τιμή του ρεύματος είναι συν-πλην στα ίδια. Θα θέλαμε μια λογική, αν όχι λογικοφανή, εξήγηση για τις προηγούμενες δηλώσεις σας και για τους λόγους που συνεχίζουμε να έχουμε το ίδιο ακριβό ρεύμα.

Και μια προτροπή θα ήθελα να κάνω: Οι σύμβουλοί σας, οι σύμβουλοι του Υπουργείου και οι σύμβουλοι του Πρωθυπουργού να μη μας κάνουν συγκρίσεις για το ρεύμα στην Ελλάδα και το αν είναι λίγο φθηνότερο σε σχέση με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί αν λες τη μισή αλήθεια, είναι ουσιαστικά ψέμα. Θα πρέπει όταν κάνουν συγκρίσεις για την τιμή του ρεύματος, να μας λένε οι χώρες με τις οποίες μας συγκρίνουν, τι μισθούς έχουν.

Κλείνοντας, δεν θα σας καθυστερήσω, κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ σ' ένα θέμα ακόμα του Υπουργείου σας και ουσιαστικά αφορά τα ενεργοβόρα κτήρια και την αναβάθμιση. Από αυτά τα στοιχεία, τα οποία έχω εγώ στη διάθεσή μου, βλέπω ότι μόνο το 10% των ενεργοβόρων κατοικιών έχει αναβαθμιστεί τα τελευταία χρόνια, όταν αντίστοιχα ο μέσος ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι στο 25%.

Οι αιτίες είναι, πρώτον, τα κονδύλια από τα ευρωπαϊκά ταμεία, τα οποία κατευθύνονται σε διάφορα προγράμματα, κυρίως στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεύτερον, η μεγάλη γραφειοκρατία και οι απίστευτες καθυστερήσεις αποπληρωμής των αναδόχων και προμηθευτών, οι οποίες αποθαρρύνουν τα νοικοκυριά στο να αναβαθμίσουν τα σπίτια τους, τρίτον, το υψηλό κόστος των ενεργειακών υλικών και μηχανημάτων λόγω της ακρίβειας, λόγω του πληθωρισμού, τέταρτον, η ανύπαρκτη χρηματοδότηση από τις τράπεζες, ακόμα και όταν το δημόσιο μπαίνει εγγυητής.

Το δημόσιο μπαίνει εγγυητής, οι τράπεζες δεν δίνουν χρήματα, δεν δίνουν χρήματα στα νοικοκυριά, δίνουν όμως χρήματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε εταιρείες σκανδαλωδώς.

Κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε. Θα σας διαβάσω μερικά στοιχεία από τις μεγαλύτερες χρηματοδοτήσεις του Ταμείου Ανάκαμψης, μεταξύ των οποίων είναι μια αλυσίδα σουπερμάρκετ. Σε μια εποχή, στην οποία τα σουπερμάρκετ έχουν ρεκόρ ρευστότητας, σύμφωνα με τις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις, άρα δεν είχαν καμία ανάγκη χρηματοδότησης, παίρνουν χρήματα. Το «LIDL» εν προκειμένω παίρνει 56 εκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης, όταν οι Έλληνες μικρομεσαίοι επιχειρηματίες κατά 85%, δεν μπορούν να περάσουν ούτε την πόρτα μιας τράπεζας για να χρηματοδοτηθούν.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Κυριαζίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, πιστεύω ότι οι σκέψεις όλων μας είναι στη «μεσογειακή χώρα και φίλη» Ισπανία και ευχόμαστε στους Ισπανούς δύναμη και κουράγιο.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο ανήκει σε ένα ευρύτερο πλέγμα ενεργειών, προκειμένου να αντιμετωπίσει, μεταξύ άλλων, τα δύο πλέον φλέγοντα και επείγοντα ζητήματα που απασχολούν τη χώρα μας, αλλά και ολόκληρο τον πλανήτη. Βλέπουμε τι συμβαίνει και στις μέρες μας. Το ζήτημα της ενεργειακής μετάβασης και της πρόληψης της κλιματικής κρίσης είναι δύο από τα ζητήματα που δυστυχώς θα μας βασανίσουν και στο μέλλον.

Η προσέγγιση αυτών των δύο αλληλένδετων θεμάτων δεν γίνεται με παθητικότητα και ενότητες και λαϊκιστικές τοποθετήσεις, όπως σήμερα εδώ πάμπολλες φορές ακούστηκε από πλευράς της Αντιπολίτευσης, αλλά με θετική προσέγγιση, διορατικότητα, τόλμη και με τρόπο συντεταγμένο και με μια μακροπρόθεσμη στόχευση.

Στο νομοσχέδιο προβλέπονται ρυθμίσεις και στο ζήτημα της διαχείρισης των αποβλήτων, όπου η χώρα μας έχει χάσει πολύτιμο έδαφος. Η ύπαρξη πολλαπλών φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων εντός μιας περιφέρειας δυσχεραίνει την ενιαία διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Με στόχο την πιο αποτελεσματική και πιο ολοκληρωμένη διαχείριση δημιουργούνται ισχυροί φορείς διαχείρισης αποβλήτων, καθώς και η δυνατότητα άμεσης παρέμβασης του Υπουργείου σε περιπτώσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών για την αποτροπή περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και προστασίας της δημόσιας υγείας.

Κομβικό ρόλο -συνεχίζω- στην απανθρακοποίηση του τρόπου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και στη συνολική μείωση του αποτυπώματος του άνθρακα στην οικονομία κατέχουν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι ΑΠΕ, που εκμεταλλεύονται κυρίως την ηλιακή και αιολική ενέργεια που συναντάμε σε αφθονία στην πατρίδα μας.

Μεγαλύτερη συμμετοχή των ΑΠΕ στο εθνικό ενεργειακό μείγμα σημαίνει μείωση του κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και συνεπώς, μείωση της τιμής για τον καταναλωτή.

Υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξη των ΑΠΕ στη χώρα μας, πάντα με σεβασμό στο οικείο οικοσύστημα και στις τοπικές κοινωνίες. Σε αυτή την κατεύθυνση προωθείται η εγκατάσταση μικρών πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών σε τεχνητά υδάτινα σώματα που δεν εντάσσονται στο δίκτυο «NATURA 2000» και δεν χρησιμοποιούνται για ανάγκες ύδρευσης καταναλωτών με πόσιμο νερό. Για να αποφευχθεί δε η οπτική αλλοίωση του περιβάλλοντος, η κάλυψη του υδάτινου σώματος περιορίζεται στο 5% επί της συνολικής επιφάνειάς του.

Επιπλέον, αφουγκραζόμενοι τις ανησυχίες των τοπικών κοινωνιών και προς όφελος της ευελιξίας προβλέπεται πλέον ηλεκτρικός χώρος για την εγκατάσταση μικρότερων σε μέγεθος ανεμογεννητριών με χαμηλότερο ύψος και μικρότερη συνολική επιφάνεια πτερύγων, ώστε να μην επηρεάζεται η εικόνα του παρακείμενου περιβάλλοντος χώρου.

Και ενώ έχουν ήδη ξεκινήσει έρευνες ανεμολογικού δυναμικού για τα υπεράκτια αιολικά πάρκα, το παρόν νομοσχέδιο προβλέπει την επιτάχυνση της πορείας ολοκλήρωσής τους, ορίζοντας ανώτατα χρονικά όρια για τη διαδικασία αδειοδότησης. Η διαδικασία για την υλοποίηση των υπεράκτιων αιολικών είναι καθ' όλα νόμιμη με ιδιαίτερη έμφαση στην περιβαλλοντική διάσταση, αλλά και την πολιτιστική, χωρίς να επηρεάζουν τους αρχαιολογικούς χώρους, σύμφωνα με την πρόσφατη θετική απόφαση από το ΚΑΣ.

Επίσης, θα ήταν χρήσιμο να υπάρχει μέριμνα για την περαιτέρω ενίσχυση και ανάπτυξη μικρών υδροηλεκτρικών έργων ανά την επικράτεια, ειδικά σε ορεινές περιοχές, κυρία Υπουργέ, τα οποία θα λειτουργούν ως έργα παραγωγής βάσης του συστήματος, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο την ανάπτυξη περισσότερων ΑΠΕ σε τοπικό επίπεδο και προς όφελος των τοπικών κοινωνιών και της τοπικής αγροτικής παραγωγής. Τα μικρά υδροηλεκτρικά έργα θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν προτεραιότητα στην απόκτηση όρων σύνδεσης και ευελιξία στα επίπεδα ισχύος, ώστε να αναπτυχθούν με γρηγορότερο αλλά αξιόπιστο τρόπο το δυνατόν περισσότερα τέτοια έργα ανά την επικράτεια.

Βεβαίως, θα πρέπει να σημειώσω αναφορικά με τον τόπο μου ότι υπάρχουν δύο ηλεκτροπαραγωγικά συστήματα που έχει κατασκευάσει η ΔΕΗ στην περιοχή Πλατανόβρυσης και Θησαυρού Νέστου επάνω στο Παρανέστι και είχε υποχρέωση η ΔΕΗ στη σύμβασή της να πραγματοποιήσει και την κατασκευή -θα έλεγα ενός ταμιευτήρα, προκειμένου να οδηγείται με χοάνη στην πεδιάδα της Δράμας. Δυστυχώς, παρέμεινε ανεκπλήρωτο και είναι ένα ζήτημα το οποίο οφείλουμε να το αντιμετωπίσουμε, προκειμένου να υπάρξει αυτή η δυνατότητα άρδευσης της πεδιάδας, όπως και στο Λεκανοπέδιο του Κάτω Νευροκοπίου πρέπει να είναι δυνατή. Ήδη έχει κατατεθεί από πλευράς του Δήμου Παρανεστίου η αναγκαιότητα δημιουργίας ενός φράγματος στο Καρβουνόρεμα, έτσι ώστε να είναι δυνατή, καθ' ότι η παραγωγή φέτος μειώθηκε κατά 30%.

Η οριοθέτηση των παραγωγικών εκτάσεων -είτε αυτές ανήκουν στη γεωργία, είτε στην κτηνοτροφία, είτε στην οινοπαραγωγή, είτε αποτελούν περιοχές βόσκησης- θα πρέπει να είναι πληρέστερη και σαφέστερη, ώστε να μην υπάρχουν γκρίζες ζώνες και θολές γραμμές στην τοποθέτηση των ΑΠΕ.

Κυρία Υπουργέ, ήδη θα πρέπει χωροταξικά να υπάρχει η αναλογία της καλλιεργήσιμης γης και της τοποθέτησης –αν θέλετε- αυτών των ΑΠΕ. Πέραν των παραγωγικών περιοχών θα πρέπει να εξαιρούνται και σημεία των οποίων η κάλυψη θα μπορούσε να επιφέρει προβλήματα, όπως στα ρέματα και στους παραπόταμους. Έτσι και αλλιώς η τοποθέτηση των ΑΠΕ έχει σκοπό την εξυπηρέτηση του πολίτη και όχι την παρεμπόδιση της καθημερινής του δραστηριότητας.

Εκτός από τους ιδιώτες και ο δημόσιος τομέας πρέπει να αναλάβει το μερίδιο ευθύνης που του αναλογεί για να συνεισφέρει στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας. Το πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης επιλεγμένων δημόσιων κτηρίων με σκοπό τη δημιουργία clusters-συστάδων κτηρίων προς ενεργειακή αναβάθμιση βοηθά στην κατασκευή αυτών, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι εξοικονόμησης ενέργειας. Τα ωφελούμενα του προγράμματος κτήρια μετά από σχετικές παρεμβάσεις θα εντάσσονται τουλάχιστον στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης Β'.

Παράλληλα, ως Κυβέρνηση οφείλουμε να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για την περαιτέρω και πιο ουσιαστική υποστήριξη του θεσμού των ενεργειακών κοινοτήτων ευρείας βάσης, δηλαδή των ενεργειακών κοινοτήτων όπου έχουν μαζική συμμετοχή οι πολίτες από τις τοπικές κοινωνίες και τους ΟΤΑ έναντι των μεγάλων εταιρειών.

Η προτεραιοποίηση μέσω νομοθετικής ρύθμισης των αιτημάτων σύνδεσης αυτού του είδους των ενεργειακών κοινοτήτων, η προτεραιοποίηση των αιτημάτων για προσθήκη μονάδων αποθήκευσης, η μετατροπή των αδειών παραγωγής σε άδειες αποθήκευσης σε αναλογία με τον αριθμό των μελών τους μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω ουσιαστική ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών προς όφελος του πολίτη.

Ομολογουμένως είναι κοινώς αποδεκτό ότι το μεγαλύτερο μειονέκτημα των ΑΠΕ είναι η έλλειψη δυνατότητας αποθήκευσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα τη μη συνεχή συμμετοχή τους στο δίκτυο.

Το προς ψήφιση νομοσχέδιο προωθεί την επιτάχυνση εισαγωγής συστημάτων αποθήκευσης είτε ως αυτοτελών σταθμών αποθήκευσης είτε ως προσθήκες σε υφιστάμενες ΑΠΕ. Η αποθηκευμένη ηλεκτρική ενέργεια που σε αντίθετη περίπτωση θα απορριπτόταν θα διοχετεύεται σε αυτό το σύστημα, έτσι ώστε να υπάρχει και συμμετοχή σε ενεργειακό μείγμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Η παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας –τελειώνω, κύριε Πρόεδρε και ευχαριστώ- δεν θα είναι πλέον προνόμιο ενός μεγάλου αριθμού μεγάλων ανταγωνιστών. Θέλω να πιστεύω ότι θα προχωρήσουμε σε αυτήν ακριβώς τη διαδρομή, προκειμένου να διευκολύνουμε και την τοπική παραγωγή και ειδικότερα τον πρωτογενή τομέα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Στύλιος από τη Νέα Δημοκρατία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα στοιχεία είναι τα εξής: Η Ελλάδα κατατάσσεται ανάμεσα στις δέκα πρώτες χώρες στον κόσμο στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Το 2023 οι ΑΠΕ κάλυψαν το 57% των ενεργειακών αναγκών της χώρας μας. Οι μικροί επενδυτές-παραγωγοί ενέργειας είναι έντεκα χιλιάδες. Από το 2019 χτίζεται στρατηγικά η ενεργειακή πολιτική της χώρας μας με το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα.

Η Ελλάδα κάνει σημαντικά βήματα για να μειώσει την εξάρτησή της από τους υδρογονάνθρακες. Στόχος η ενεργειακή αυτονομία της πατρίδας μας. Προτεραιότητά μας η απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Σκοπός η αποντιζελοποίηση της παραγωγής μας.

Ποια είναι τα δεδομένα τώρα; Βρεθήκαμε μπροστά σε απροσδόκητες συνθήκες, όπως η πανδημία, ο πόλεμος στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή. Ως συνέπεια, αυξήθηκαν και οι τιμές της ενέργειας, οπότε τώρα δημιουργήθηκε η ανάγκη να αλλάξει το ενεργειακό μείγμα της χώρας. Η κλιματική κρίση, επίσης, κρούει τον κώδωνα. Δείτε την Ισπανία, τη σάρωσαν οι φονικές βροχοπτώσεις και οι πλημμύρες. Η διείσδυση, λοιπόν, των ΑΠΕ έπρεπε να είχε γίνει χθες.

Με το νομοσχέδιο αυτό εισάγονται καινοτόμες λύσεις και μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και την ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας μας. Θα εστιάσω στην ομιλία μου σε τρεις στοχεύσεις του νομοσχεδίου, πρώτον, στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, δεύτερον, στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα δημόσια κτήρια, τρίτον, στην ενίσχυση των μεθόδων αποθήκευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το νομοσχέδιο αυτό, πρώτον, ενισχύονται οι ενεργειακές κοινότητες και η αυτοκατανάλωση, διότι οι αιτήσεις τους για σύνδεση στο δίκτυο θα εξετάζονται κατά προτεραιότητα.

Δεύτερον, θεσπίζεται πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτηρίων το οποίο ορίζει ένα νέο μοντέλο. Με απλά λόγια, δημιουργούνται clusters, δηλαδή συστάδες, ομάδες δημοσίων κτηρίων. Συνεπώς, τίθεται η νομική βάση για να μπορούν ως σύνολο να ενταχθούν σε προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης, ούτως ώστε να πετύχουμε τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και του κόστους. Με τον τρόπο αυτό το κράτος θα εξοικονομήσει πόρους.

Τρίτον, ενθαρρύνονται οι νέες επενδύσεις στην ενέργεια, μειώνοντας το ποσό των εγγυητικών επιστολών και γίνεται πιο ευέλικτο το σύστημα επιστροφής τους.

Τέταρτον, απλοποιούνται και επιταχύνονται οι διαδικασίες αδειοδότησης για έργα ΑΠΕ. Για παράδειγμα, για κάτω των 150 κιλοβάτ οι οριστικοί όροι σύνδεσης χορηγούνται εντός δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης.

Πέμπτον, εισάγονται κίνητρα για την εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας, όπως μπαταρίες και μονάδες αντλησιοταμίευσης. Η αποθήκευση μάς επιτρέπει να εισρέει στο δίκτυο η ενέργεια τις ώρες που υπάρχει μεγάλη ζήτηση. Κατά συνέπεια, μειώνονται οι απώλειες και αυξάνεται η σταθερότητα του δικτύου.

Έκτον, δίνονται κατά προτεραιότητα όροι σύνδεσης σε σταθμούς αποθήκευσης που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια. Έτσι, ενθαρρύνονται οι νέες επενδύσεις.

Έβδομον, προωθείται η παραγωγή ενέργειας από βιομάζα και βιοαέριο, διότι τους ξεχωρίζει ως κατηγορία και μπορούν να εντάσσονται στο δίκτυο πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου απορρόφησης.

Όγδοον, εφαρμόζονται νέες μορφές υπολογισμού. Η αξιοποίηση αυτών των μεθόδων μπορεί να ωφελήσει από κοινού τους καταναλωτές, τους παραγωγούς και τους επενδυτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ρόλος της εκάστοτε κυβέρνησης και της κοινοβουλευτικής Πλειοψηφίας είναι να λάβει τα μηνύματα, να πάρει πρωτοβουλίες και να συντονίσει τις ανάλογες δράσεις. Με απλά λόγια, να θέσει τους στόχους, να τους αναθεωρήσει όποτε πρέπει και να λογοδοτήσει αναλόγως.

Είναι δημόσια ευθύνη να οργανωθεί ένα σύγχρονο και επίκαιρο θεσμικό πλαίσιο. Αυτό άλλωστε αποτελεί μια συμφωνία και δέσμευση της χώρας μας σε ευρωπαϊκό, αλλά και σε διεθνές επίπεδο, όπως η Συμφωνία των Παρισίων το 2016. Ας αδράξουμε, λοιπόν, την ευκαιρία και ας δείξουμε ότι έχουμε το θάρρος και την αποφασιστικότητα να αλλάξουμε. Αυτό πρέπει να το κάνουμε, όχι μόνο για εμάς αλλά και για τις επόμενες γενεές.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο καλλιεργεί το έδαφος για νέες πράσινες επενδύσεις σε έναν κόσμο που αλλάζει ραγδαία. Η επένδυση σε νέες μορφές ενέργειας θωρακίζει την Ελλάδα έναντι της κλιματικής κρίσης και ανοίγει καινούργιες προοπτικές. Είναι δεδομένο ότι τα μέτρα που συζητούμε θα αυξήσουν την προσφορά, αλλά και τη ζήτηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Υποχωρεί το κρατικό μονοπώλιο της ηλεκτροπαραγωγής και αυτό είναι θετικό. Ξέρουμε πως αυτός ο στόχος απαιτεί προσήλωση και επιμονή. Έχει ανάγκη η χώρα από ένα νέο παραγωγικό μοντέλο, βιώσιμο και ανθεκτικό. Ένα μοντέλο μιας οικονομίας ανταγωνιστικής, ψηφιακής και καινοτόμου. Με το νομοσχέδιο αυτό μπορεί, λοιπόν, να γίνει ένα ακόμα βήμα για το παρόν και το μέλλον της χώρας μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε συνάδελφε, ευχαριστούμε για την απόλυτη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει για έξι λεπτά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος των Σπαρτιατών, ο κ. Δημητριάδης και ακολουθεί ο κ. Σταμάτης και ο κ. Παναγιωτόπουλος. Τηρούμε τον κανόνα δύο Βουλευτές, ένας Κοινοβουλευτικός.

Παρακαλώ, κύριε Δημητριάδη, έχετε τον λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω κάνοντας μία αναφορά στην πρόσφατη επίσκεψη του Γερμανού προέδρου κ. Σταϊνμάιερ, ο οποίος επισκέφθηκε την Κάνδανο στην Κρήτη, το χωριό το οποίο ισοπεδώθηκε από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής, ζήτησε συγνώμη, όταν όμως του ετέθη το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων είπε πως «για εμάς το θέμα αυτό θεωρείται λήξαν».

Αυτό πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα μυθεύματα τα οποία καλλιεργεί η Γερμανία εδώ και χρόνια, η οποία αρνείται πεισματικά να μας καταβάλει τα όσα μας οφείλει για τις καταστροφές των γερμανικών στρατευμάτων κατοχής κατά τη διάρκεια της κατοχής. Μάλιστα, επικαλείται συνεχώς κάποιες συμφωνίες που έγιναν τη δεκαετία του '60, ξεχνώντας όμως ότι το 2019 υπήρξε μια επίσημη έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Γερμανικής Βουλής, η οποία παραδεχόταν πως το θέμα παραμένει ανοιχτό. Επίσης ξέχασε να μας πει πως υπάρχει απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς το 1997, το οποίο αναγνώρισε στους κατοίκους του Διστόμου δικαίωμα αποζημίωσης από το γερμανικό δημόσιο. Απόφαση η οποία δυστυχώς παρέμεινε ανεκτέλεστη, διότι κανένας Υπουργός Δικαιοσύνης στην Ελλάδα δεν την εκτέλεσε ποτέ, σύμφωνα με το άρθρο 923 του Κώδικα Πολιτική Δικονομίας.

Ξέχασε, επίσης, να μας πει ότι ακόμα και σήμερα το θέμα παραμένει ανοικτό διότι τα όσα έκανε η Γερμανία το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο αποτελούν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και δεν παραγράφονται ποτέ. Εμείς, λοιπόν, ζητάμε από αυτό το Βήμα να υπάρξει νομική διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων στην πράξη και όχι στα λόγια. Και όχι να ακούμε μόνο δηλώσεις ότι «το θέμα παραμένει ζωντανό» από τον Πρωθυπουργό και να μην κάνουμε τίποτα.

Μας το οφείλουν οι Γερμανοί, οι οποίοι Γερμανοί ήκμασαν κατά τη διάρκεια του '50 και του '60. Το γερμανικό οικονομικό θαύμα επετεύχθη διότι πολλές χώρες δεν διεκδίκησαν τις αποζημιώσεις και στη συνέχεια, ως αντάλλαγμα, ως ανταπόδοση, μας χτύπησαν ανελέητα κατά την περίοδο των μνημονίων. Υπήρξαν οι μεγαλύτεροι κατήγοροί μας. Επομένως, λοιπόν, να μην λένε ότι τους χρωστάμε, αντιθέτως να τους πούμε εμείς πως εσείς μας χρωστάτε και εμείς πρέπει πλέον να διεκδικήσουμε όσα μας χρωστάνε. Αυτό πρέπει πλέον να γίνει κατανοητό.

Δεύτερον -και πιο σημαντικό- μιλήσαμε για κατοχή και για καταστροφή. Σήμερα, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μια άλλη οικονομική καταστροφή. Δεν έχουμε πλέον κατοχή, έχουμε όμως κάποιες εταιρείες, τα λεγόμενα funds και οι servicers, οι οποίες δυστυχώς έχουν αναλάβει τα δάνεια πολλών Ελλήνων και ουσιαστικά έχουν εφορμήσει σαν τα κοράκια στην περιουσία των Ελλήνων πολιτών.

Πάρα πολλά παραδείγματα έχω ως δικηγόρος όπου funds επικαλούνταν απαιτήσεις που δεν υπάρχουν, επικαλούνταν ακόμα και δάνεια τα οποία είχαν εξοφληθεί και έκαναν μάλιστα μέχρι και εκτελέσεις σε πλειστηριασμούς –υπάρχουν πραγματικές περιπτώσεις- και δυστυχώς όλα αυτά τα funds και οι servicers είναι ανεξέλεγκτοι. Δεν υπάρχει κανένας έλεγχος.

Επιβάλλονται κάποια πρόστιμα, τα οποία δεν ξέρω αν θα εισπραχθούν και κυρίως, δεν υπάρχει κανένα φρένο, ειδικά στους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας. Αυτό για μας είναι απαράδεκτο. Θα πρέπει να υπάρξει μια προστασία της λαϊκής πρώτης κατοικίας και ο μέσος Έλληνας πολίτης να μην είναι απροστάτευτος σε όλα αυτά τα κοράκια τα οποία εποφθαλμιούν την περιουσία του. Διότι για μας η προστασία της πρώτης κατοικίας είναι εθνικό ζήτημα, όχι μόνο κοινωνικό και ο μέσος Έλληνας και η μέση Ελληνίδα, ειδικά τώρα που φτωχοποιείται, θα πρέπει να προστατεύεται και να νιώθει ότι η πρώτη του κατοικία είναι ασφαλής. Αυτό για εμάς είναι δικαίωμα.

Τέλος, θα ήθελα να πω κάτι για το νομοσχέδιο. Στο νομοσχέδιο γίνεται αναφορά για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Εμείς πολλές φορές έχουμε ασκήσει κριτική για την αλόγιστη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Τι εννοώ; Δεν μπορώ να βλέπω φωτοβολταϊκά σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Αυτό για εμάς είναι απαράδεκτο. Στο Ξηροχώρι στη Νέα Μεσήμβρια, στην περιφέρεια που εκλέγομαι, στη Β' Θεσσαλονίκης, πρόκειται να γίνει ένα φαραωνικό πάρκο φωτοβολταϊκών έκτασης τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων στρεμμάτων σε καλλιεργήσιμη έκταση. Όχι. Τα φωτοβολταϊκά μπορούμε να τα βάλουμε είτε στις ταράτσες των πολυκατοικιών είτε στα δημόσια κτήρια, στις οροφές, όχι όμως σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις είναι για να καλλιεργούνται και όχι για να γεμίζουν φωτοβολταϊκά πάρκα.

Όπως, επίσης, θεωρούμε απαράδεκτο να βλέπουμε ανεμογεννήτριες σε περιοχές «NATURA», σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και κυρίως να βλέπουμε συνεχώς να φυτρώνουν αιολικά πάρκα σε όλα τα βουνά κατά μήκος της Ελλάδας, αλλά ακόμα και σε περιοχές που έχουν καεί και θεωρούνται αναδασωτέες. Για μας ό,τι καίγεται δεν γεμίζει με φωτοβολταϊκά ούτε με ανεμογεννήτριες, αντιθέτως αναδασώνεται και προστατεύεται. Και αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό.

Τελειώνοντας, θα πω ότι εμείς θεωρούμε πως η διαχείριση των αποβλήτων δεν θα πρέπει να γίνεται με υπερσυγκέντρωση αρμοδιοτήτων σε συγκεκριμένους οργανισμούς, αλλά αντιθέτως, με αποκέντρωση. Θα πρέπει η τοπική αυτοδιοίκηση να ενισχύεται, να προσπαθεί να τα διαχειριστεί μόνη της και όχι με δημιουργία συγκεντρωτικών φορέων. Αυτά ήθελα να πω.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε. Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Σταμάτης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση που συμμετέχω στο Συμβούλιο της Ευρώπης θα είχαμε κάνει τρία νομοσχέδια, τρεις εκθέσεις και θα είχαν μιλήσει περίπου εξήντα Βουλευτές. Νομίζω ότι πρέπει να ξαναδούμε λίγο τη διαδικασία. Η αλήθεια είναι τώρα που ομαλοποιήθηκε, τις τελευταίες δύο ώρες, ακούς από όλα τα κόμματα τις απόψεις των συναδέλφων πάνω στο νομοσχέδιο και μπορείς να κρίνεις, να αντιπαρατεθείς. Ακόμα και η αρμόδια πολιτική ηγεσία μπορεί να κάνει κάποιες προσθέσεις, προσθήκες και ούτω καθεξής. Εδώ πρέπει να είναι η Βουλή των Ελλήνων Βουλευτών. Συγγνώμη, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι είναι Βουλευτές. Πρέπει να μιλάνε σε έναν καθορισμένο χρόνο για να μπορούν να αποτυπωθούν και αυτά που πρέπει από τους Βουλευτές.

Επειδή τέθηκε ένα θέμα όσον αφορά την επίσκεψη του Γερμανού Προέδρου και επειδή ήμουν εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος στο Συμβούλιο της Ευρώπης για τη γενοκτονία στο Χολοντομόρ στην Ουκρανία, νομίζω κάποια στιγμή θα πρέπει να δούμε αν μπορεί ενδεχομένως η Βουλή να θεσπίσει την ημέρα μνήμης ολοκαυτωμάτων που έχουν γίνει στην Ελλάδα -έχουμε δύο συναδέλφους εδώ από το Κομμένο της Άρτας, το Δοξάτο που είχε γίνει από τους Βούλγαρους- για να ενισχύσουμε την εθνική μνήμη.

Εγώ είχα κάνει μια εισήγηση στον κ. Σχοινά, ως απερχόμενος Επίτροπος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεσπίσει ένα Erasmus των νέων ανθρώπων, να ταξιδέψουν σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, να δουν τα μνημεία μνήμης των γενοκτονιών και των βαρβαροτήτων που έχουν γίνει είτε από καθεστώτα είτε στους πολέμους για να ενισχύσουμε την εθνική μας συλλογική μνήμη.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο, θα μπω σε λίγο. Θέλω να κάνω γνωστό στο Σώμα και στους συναδέλφους που είναι εδώ πέρα ότι ως Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Φιλίας Ελλάδας-Ουκρανίας είχα την τιμή και την τύχη -και ευχαριστώ τον Πρόεδρο της Βουλής γι' αυτό- να επισκεφτώ μαζί με την κ. Σπυριδάκη, τη γραμματέα της Ομάδας Φιλίας την Ουκρανία. Ήμασταν οι πρώτοι και οι μοναδικοί Έλληνες Βουλευτές που επισκεφθήκαμε την Ουκρανία, την Οδησσό και το Κίεβο.

Αυτό που θέλω να σας μεταφέρω από εκεί είναι την αγωνία των ομογενών να τελειώσει ο πόλεμος, να ξαναμπεί η ζωή τους σε μια σειρά. Να σας μεταφέρω αυτό που συμβαίνει στα ιδρύματα και στα νοσοκομεία, μιας και πάρα πολύ μεγάλος πληθυσμός έχει εκτοπιστεί από τις κατεχόμενες περιοχές και έχει έρθει στην ενδοχώρα. Οπότε όλο αυτό επηρεάζει και το σύστημα κοινωνικής προστασίας και το σύστημα υγείας. Θέλω όλο αυτό να το κάνω μια γέφυρα, αν θέλετε, και με τις προσπάθειες που θα πάρω και εγώ και η κ. Σπυριδάκη όσον αφορά την φιλοξενία παιδιών από την Ουκρανία το καλοκαίρι, παιδιά που έχασαν τους γονείς τους. Έτσι κι αλλιώς, αυτή τη στιγμή υπάρχει και μια έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης που μιλάει περίπου για είκοσι χιλιάδες παιδιά τα οποία αγνοούνται. Φήμες λένε ότι υπάρχουν μέσα στη Ρωσία και ότι έχουν απαχθεί. Όλο αυτό προσπαθώ να το περάσω σαν γέφυρα με το νομοσχέδιο, κυρία Υφυπουργέ, μιας και το 2027 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θέσει ως στόχο την απεξάρτηση από τη Ρωσία σε σχέση με το φυσικό αέριο.

Εδώ νομίζω, για να έρθω στα του νομοσχεδίου, ότι η δημιουργία, όπως εσείς ορθά και σωστά θέσατε στο Συμβούλιο Υπουργών πριν τρεις-τέσσερις ημέρες, κάθετου διαδρόμου φυσικού αερίου πραγματικά είναι ένα οραματικό έργο και εκεί πρέπει να δούμε την επόμενη μέρα. Εγώ δεν θα μιλήσω και δεν είμαι και ειδικός για το νομοσχέδιο αυτό. Αυτό το νομοσχέδιο της Κυβέρνησης ουσιαστικά έρχεται να βάλει τη χώρα μας στην επόμενη μέρα. Η επόμενη μέρα είναι ότι η χώρα μας πρέπει να είναι ανεξάρτητη και να μην είναι δεσμευμένη από ξένες χώρες. Είδατε τι συνέβη στην Ουκρανία. Είδατε πόσο επηρεάστηκε.

Ευτυχώς η Κυβέρνηση διέθεσε το ποσό των 10 δισεκατομμυρίων για να στηρίξει τα ελληνικά νοικοκυριά. Και γιατί τα στήριξε; Γιατί είχε μια οικονομία. Άρα, για μένα προσωπικά -και ψηφίζω προφανώς αυτό το νομοσχέδιο και το στηρίζω- είναι η θέση της χώρας στην επόμενη μέρα στον νέο χάρτη και στον νέο κόσμο που δημιουργείται.

Προφανώς, υπάρχουν θέματα που μπορεί να δούμε. Πώς δηλαδή όταν δημιουργούμε φωτοβολταϊκά πάρκα ή αιολικά πάρκα θα υπάρχει μια ανταποδοτικότητα στην τοπική κοινωνία και πώς όλα αυτά πρέπει να γίνονται με ένα σχέδιο. Ας κοιτάξουμε, όμως, την επόμενη μέρα και πώς θέλουμε η χώρα μας να μεταβεί σε όλο αυτό και να είναι αυτόνομη. Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν δεν είναι αυτόνομη και αν σε κάποια χρόνια η οικονομία δεν πάει καλά, τότε αντιλαμβάνεστε τι καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Κάθε νόμος που γίνεται δεν γίνεται μόνο γι' αυτούς που υπάρχουν. Γίνεται και γι' αυτούς που δεν υπάρχουν και θα έρθουν να ζήσουν σε αυτόν τον χώρο, σε αυτή τη χώρα. Και νομίζω ότι αυτή είναι η μεγάλη κοινωνική ευθύνη που με αυτό το νομοσχέδιο και κυρίως με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θέτει η Κυβέρνηση. Υπενθυμίζω ότι μέχρι το 2019 αυτές ήταν άγνωστες λέξεις και για τη Βουλή και για την κοινωνία. Υπήρξαν δύο άνθρωποι -εγώ θέλω να τους αναφέρω- ο ένας προφανώς ήταν ο Πρωθυπουργός και δεύτερος άνθρωπος ο οποίος έβαλε την ενεργειακή πολιτική στη Νέα Δημοκρατία, η αρμόδια Υφυπουργός η κ. Σδούκου- που έδωσαν ένα τελείως διαφορετικό όραμα και άξονα πώς θέλουμε να πάμε τη χώρα μας την επόμενη μέρα. Η χώρα μας στην επόμενη μέρα πρέπει να είναι ισχυρή τόσο γεωστρατηγικά όσο και ενεργειακά. Γιατί αν είναι γεωστρατηγικά και δεν είναι ενεργειακά, τότε η χώρα αυτή θα είναι έρμαιο των εξελίξεων που δεν μπορεί να βάλει το μυαλό σας.

Νομίζω ότι σε αυτή την ιστορία που τόσο καιρό κατηγορείτε την Κυβέρνηση τι γίνεται με την αποθήκευση της ενέργειας, έρχεται αυτό το νομοσχέδιο για να δώσει τις συγκεκριμένες απαντήσεις όσον αφορά την αποθήκευση ενέργειας. Να ξέρετε κάτι, μιας και πολλές φορές κατηγορείτε την Κυβέρνηση για διάφορα πράγματα. Η Κυβέρνηση δεν είναι πρώτη φορά που θέτει έναν οραματικό στόχο. Και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ενέργεια και για το κλίμα είναι ένας οραματικός στόχος. Όπως οραματικός στόχος ήταν και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα άτομα με αναπηρία, κάτι το οποίο οι προηγούμενες κυβερνήσεις δεν το έκαναν.

Νομίζω ότι έτσι κρίνονται οι κυβερνήσεις όταν κοιτάνε το μέλλον και πώς θα μπορέσουν να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις ώστε και αυτοί που έρχονται να ζήσουν καλύτερα από αυτούς που είναι ήδη εδώ.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε, για την απόλυτη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο έχει ο κ. Παναγιωτόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ και ακολουθεί για έξι λεπτά η κ. Καραγεωργοπούλου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Άκουγα τον προηγούμενο συνάδελφο να μιλάει και νόμιζα ότι για τούτη τη χώρα μιλάμε, για τούτο τον λαό μιλάμε; Είναι τόσο ευτυχισμένος τούτος ο κόσμος, κύριε Πρόεδρε; Δεν ξέρω εσείς αν το έχετε αντιληφθεί στην περιφέρειά σας. Πληρώνει το ρεύμα με τόση άνεση; Έχει τέτοια οικονομική ευχέρεια και τα βγάζει πέρα σήμερα; Μάλλον εγώ είμαι από επαρχία και θα ζω φαίνεται σε άλλο κόσμο.

Διότι βλέπουμε την Κυβέρνηση να προωθεί για άλλη μια φορά ένα αυταρχικό, συγκεντρωτικό σύστημα διακυβέρνησης που συστηματικά αγνοεί τον πυρήνα της τοπικής αυτοδιοίκησης, που είναι η αποκεντρωμένη εξουσία των ΟΤΑ και υποβαθμίζει τις διαχειριστικές τους ικανότητες.

Στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο απορρυθμίζεται η λειτουργία των ΟΤΑ στον τομέα των αποβλήτων, αποψιλώνονται οι αρμοδιότητές τους, με παράλληλη υπερσυγκέντρωση αρμοδιοτήτων σε κεντρικές υπηρεσίες του ΥΠΕΝ, αγνοώντας τις αρχές της εγγύτητας και της επικουρικότητας ως το Σύνταγμα διασφαλίζει και επιβάλλει, αλλά ποτέ δεν νομοθετήθηκαν, παραβιάζοντας έτσι στην πράξη την αυτοτέλεια των δήμων και των περιφερειών.

Βέβαια, η δική σας Κυβέρνηση ποτέ δεν είδε με καλό μάτι την αυτοδιοίκηση. Όπως είδαμε και στη συζήτηση, υπάρχει πρόβλημα συνταγματικότητας, με την Κυβέρνηση να θέλει να χτυπά το ντέφι και η αυτοδιοίκηση να υλοποιεί τις εντολές της ως το κεντρικό κράτος επιθυμεί.

Τι κάνει τελικά αυτό το νομοσχέδιο; Δημιουργεί ένα υπερσυγκεντρωτικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων αποδυναμώνοντας τους ΟΤΑ, με τελικό στόχο την ιδιωτικοποίηση της ανακύκλωσης προς όφελος των ιδιωτικών συμφερόντων. Το έχουμε δει ξανά αυτό το σενάριο της ιδιωτικοποίησης τα τελευταία πέντε χρόνια που είναι στην εξουσία αυτή η Κυβέρνηση, με την αύξηση του κόστους ενέργειας, οδηγώντας σε υπερκέρδη των μεγάλων εταιρειών και σε εξαθλίωση τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις, τους αγρότες, αλλά και τους δήμους, τις ΔΕΥΑ και τις επιχειρήσεις αυτών.

Δεν σταματάει, όμως, εκεί. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος φέρνει μια εντελώς πρόχειρη και αποσπασματική νομοθετική ρύθμιση με αναθεώρηση νόμων που η ίδια η Κυβέρνηση είχε ψηφίσει τα τελευταία χρόνια, με φωτογραφικές διατάξεις που κλείνουν το μάτι στους ιδιώτες στον τομέα της ανακύκλωσης και της πράσινης μετάβασης, χωρίς δηλαδή να ακολουθεί τις αρχές της καλής νομοθέτησης και φυσικά κατά την πάγια τακτική της να ικανοποιεί τους ημετέρους.

Πού είναι η ουσιαστική διαβούλευση σε αυτόν τον νόμο; Όταν υπάρχουν σφοδρές αντιδράσεις τόσο από το δίκτυο των ΦΟΣΔΑ όσο και από την ΚΕΔΕ και τις ΠΕΔ για τις συγχωνεύσεις των ΦΟΣΔΑ και ο Υπουργός δεν κάνει καμμία ουσιαστική αλλαγή.

Στη βάση ποιων κριτηρίων και οικονομικοτεχνικών μελετών αιτιολογεί το Υπουργείο τις συγχωνεύσεις αυτές; Το μόνο που κάνει το Υπουργείο είναι μια ρύθμιση από τα πάνω στο όνομα γενικόλογων οικονομικών προβλημάτων λειτουργίας και υποστελέχωσης, αφού πρώτα η ίδια η Κυβέρνηση απαξίωσε τον θεσμό των ΦΟΔΣΑ, αφήνοντάς τους χωρίς προσλήψεις και κρατική χρηματοδότηση, μια πολιτική υποχρεωτικής συγχώνευσης χωρίς γεωγραφικές διαφοροποιήσεις και χωρίς να δοθεί η δυνατότητα για προαιρετική συνένωση στη βάση των αποφάσεων της ίδιας της τοπικής κοινωνίας δια της αυτοδιοίκησης.

Και έρχομαι τώρα στο θέμα της δημιουργίας του νέου φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με έδρα την Πάτρα, όπως προβλέπει το παρόν σχέδιο νόμου, με την παράλληλη κατάργηση του ΦΟΔΣΑ Νομού Ηλείας και του ΦΟΔΣΑ Αιτωλοακαρνανίας. Είναι ένα θέμα για το οποίο έχω καταθέσει και κοινοβουλευτική ερώτηση εδώ και έναν μήνα

και βέβαια δεν έχω πάρει απάντηση ακόμη από το ΥΠΕΝ. Είναι ένα θέμα για το οποίο οι δεκαεννιά δήμοι της ΠΕΔ Δυτικής Ελλάδας, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΦΟΔΣΑ Ηλείας, το δίκτυο ΦΟΔΣΑ, το ΔΣ της ΚΕΔΕ και η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχουν εκφράσει την έντονη αντίρρησή τους και ζητούν την απόσυρση της εν λόγω ρύθμισης. Η συγχώνευση αυτή θέτει σε κίνδυνο τη μελλοντική διαχείριση των αποβλήτων στην περιοχή, καθώς δεν συνοδεύεται από ένα επιχειρησιακό σχέδιο για τους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους που απαιτούνται, καθώς και για την προοπτική αυτών των σχεδιασμών.

Επίσης, δεν βασίζεται σε ουσιαστική και επιστημονικά τεκμηριωμένη αποτίμηση της διαχείρισης αποβλήτων στις τρεις περιφερειακές ενότητες και στις προβλέψεις του υφιστάμενου περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης αποβλήτων. Επιπλέον, επιβαρύνει την υφιστάμενη μονάδα επεξεργασίας αποβλήτων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, ενώ θέτει σε κίνδυνο τη χρηματοδότηση και ολοκλήρωση των μέχρι σήμερα προγραμματισμένων και ενταγμένων έργων, όπως την υλοποίηση των νέων ΜΕΑ και των νέων ΣΜΑ. Επί της ουσίας αντιμετωπίζει με έναν ενιαίο οριζόντιο τρόπο τους υπάρχοντες τρεις ΦΟΔΣΑ χωρίς να λαμβάνει υπ' όψιν τα ιδιαίτερα διαφορετικά χαρακτηριστικά εδαφικά της περιφέρειας και το διαφορετικό επίπεδο ανάπτυξης και λειτουργίας τους.

Στην Αιτωλοακαρνανία ο ΦΟΔΣΑ δεν κατάφερε να συγκροτηθεί έγκαιρα και σήμερα οι σύνδεσμοι διαχείρισης των τεσσάρων ΧΥΤΑ της Αιτωλοακαρνανίας υφίστανται ακόμη. Πριν, δηλαδή, προλάβει να λειτουργήσει ο φορέας σε επίπεδο νομού, η Κυβέρνηση νομοθετεί τη συγχώνευση σε επίπεδο περιφέρειας για όλη τη Δυτική Ελλάδα.

Από την άλλη, στην Ηλεία, ο ΦΟΔΣΑ στοχεύει στη μετατροπή του ΜΕΑ σε μονάδα ανάκτησης και ανακύκλωσης και σχεδιάζει τη δημιουργία ενός μεγαλύτερου ΧΥΤΥ. Πώς, λοιπόν, θα συνενωθούν ανόμοια πράγματα; Με ποιον τρόπο θα συγχωνευτούν οι φορείς αυτοί; Ποιο είναι το μόνιμο ανθρώπινο δυναμικό αφ' ενός και οι κρατικοί πόροι αφ' ετέρου; Εκτός αν νομίζετε, κύριε Υπουργέ, ότι με την πρόσληψη πέντε ατόμων για είκοσι τέσσερις μήνες θα λύσετε το θέμα της στελέχωσης ενός ΦΟΔΣΑ. Εδώ πρόκειται για μια μεταρρύθμιση πρόχειρη, χωρίς μελέτη, για ένα γονατογράφημα, χωρίς το πιο σημαντικό, το μίνιμουμ της κοινωνικής συναίνεσης. Και σας το λέω αυτό, γιατί ο δικός μας ο ΧΥΤΑ και ΦΟΔΣΑ της Δυτικής Αχαΐας κάναμε πάνω από τριάντα χρόνια για να εξασφαλίσουμε ως υπηρετών την τοπική αυτοδιοίκηση επί τριάντα χρόνια εγώ να εξασφαλίσουμε την κοινωνική συναίνεση για να φτάσουμε να έχουμε ένα καλό αποτέλεσμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και θέλω να πω -ένα λεπτό ακόμα, κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη- για τα αιολικά πάρκα. Ο Νομός Αχαΐας, όπως γνωρίζετε, έχει γίνει μια προσέγγιση -θα έλεγα- και πρόταση, να χωροθετηθεί αιολικό πάρκο μέσα στον Πατραϊκό Κόλπο και μεταξύ Ρίου και Ναυπάκτου σε όλη αυτήν τη στενή λωρίδα, ένα τεράστιο πράγμα για το οποίο το σύνολο των φορέων της περιοχής, προεξάρχοντος του Δήμου Πατρέων, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και εκατόν είκοσι συλλογικών μαζικών φορέων της περιοχής την Κυριακή έχουν συλλαλητήριο και πορεία επάνω στη γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου προκειμένου αυτό που σχεδιάζεται να αποτραπεί. Έχουμε καταθέσει και επίκαιρη ερώτηση ο κ. Ζαμπάρας και εγώ ερώτηση -κοινοβουλευτική, αναλυτική-, προκειμένου να απαντήσουν και για την ομορφιά του τοπίου και για τις περιοχές «NATURA» και για τους αρχαιολογικούς χώρους, παρ' όλο ότι το ΚΑΣ έδωσε γνωμοδότηση θετική, αλλά για όλη την περιοχή την κατοικημένη.

Όπως και στη συνένωση των ΦΟΔΣΑ, έτσι και εδώ υπάρχουν αντιδράσεις και αντιδράσεις μεγάλες, διότι πάτε χωρίς σχεδιασμό, πάτε με κύριο κριτήριο την κερδοφορία των εταιρειών ενέργειας και τα πάντα τα συσσωρεύετε εκεί. Τελικά πού καταλήγουμε; Καταλήγουμε να έχουμε υπερκέρδη, να έχουμε πεντάπλουτες πέντε με δέκα οικογένειες και ο ελληνικός λαός να δεινοπαθεί στην ουσία και να υποβαθμίζεται και το επίπεδο της ζωής του καθημερινά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Πλεύσης Ελευθερίας, η κ. Καραγεωργοπούλου και ακολουθεί ο κ. Μιχαηλίδης και ο κ. Αποστολάκης.

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό που συμβαίνει εδώ και μια ώρα στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας είναι αδιανόητο. Κύριε Μητσοτάκη, δώστε εντολή τώρα να φύγουν τα ΜΑΤ. Έχετε τραυματίσει τους εποχικούς πυροσβέστες. Τους διώκετε με χημικά εδώ και μια ώρα. Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν ποδοπατηθεί, υπάρχουν άνθρωποι που έχουν κινδυνεύσει. Υπάρχουν τραυματίες. Στο πεδίο βρίσκεται η Ζωή Κωνσταντοπούλου εδώ και πολύ ώρα. Είναι αποτροπιαστικό, είναι εξοργιστικό να τραυματίζετε σε τέτοιον βαθμό τη δημοκρατία. Δεν έχετε το δικαίωμα. Είστε απέναντι με τους ανθρώπους που έχουν αναμετρηθεί με τον θάνατο και έχουν επιλέξει να σώζουν τις ζωές σας, τις περιουσίες σας, το περιβάλλον, τα δάση. Είστε απέναντι με τους ανθρώπους που δικαιωματικά αγωνίζονται για την αποκατάσταση των εργασιακών τους δικαιωμάτων. Είστε απέναντι σε εκείνους που έχουν επιλέξει την ανάφλεξη, όταν εσείς επιλέγετε τη σήψη, γιατί η Κυβέρνησή σας αυτό επιλέγει, μονίμως.

Φέρνετε ένα νομοσχέδιο που αποτελείται από πέντε μέρη. Δεν προλαβαίνω δυστυχώς να πω πολλά. Θα επικεντρωθώ ωστόσο σε σημεία που αφορούν την ανακύκλωση. Στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν μέχρι το 2020 ο μέσος όρος της ανακύκλωσης στα κράτη-μέλη της να φτάσει το 50% των παραγόμενων σκουπιδιών. Δεν έχουμε στοιχεία εάν πρόσφατα δεδομένα αλλάζουν το ποσοστό του μέσου όρου. Η Ελλάδα, όμως, ήδη πολύ πίσω από τον ζητούμενο μέσο όρο, εξακολουθεί να πληρώνει τεράστια πρόστιμα για την κατάσταση που επικρατεί στις χωματερές της. Υπολογίζεται ότι από τα 100 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο που πληρώνουμε για μια σειρά περιβαλλοντικές παραβάσεις, τα μισά έχουν να κάνουν με τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Εξάλλου το Υπουργείο σας έχει δώσει δείγματα υπόθαλψης μεγάλων οικονομικών συμφερόντων σε βάρος του περιβάλλοντος. Έχουμε το παράδειγμα της «RAVAGO» στη Λαυρεωτική που ζητά την επέκταση της δραστηριότητας παρανόμως σε κίνδυνο της ασφάλειας της δημόσιας υγείας των πολιτών της Λαυρεωτικής. Έχουμε το παράδειγμα της εταιρείας «ΕΛΒΙΟΚ», που ζήτησε και έλαβε έγκριση αναθεώρησης της άδειας εκσκαφής στην Τανάγρα Ανατολικής Αττικής, προκειμένου για τη χωροθέτηση του μεγαλύτερου χώρου υγειονομικής ταφής επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων σε βάρος της υγείας και της ζωής όλων μας, όχι μόνο των κατοίκων που βεβαίως ζουν σε μια πολύ επιβαρυμένη περιοχή, την περιοχή του Ασωπού Ποταμού. Εκεί, σήμερα, σε δημοσίευμά του το Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών αποδεικνύει, από δείγματα μετρήσεων αποβλήτων, ότι κατά μήκος του Ασωπού όλες οι παράμετροι –μικροβιολογικές, χημικές, φυσικοχημικές- ξεπερνούν κατά πολύ τα επιτρεπτά όρια. Βεβαίως καμμία ευαισθησία για την επιβάρυνση σε βιομηχανική ρύπανση όλης αυτής της περιοχής.

Και βεβαίως υπάρχει και το θέμα της προστασίας των περιοχών «NATURA» στο πλαίσιο του τρίτου μέρους που αφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας και ανάπτυξης έργων ενέργειας. Είναι σκανδαλώδης ο τρόπος με τον οποίο εμφανίζετε την περιβαλλοντική συνείδηση σε σχέση τόσο με τη διαχείριση των περιοχών «NATURA» όσο και αυτών των καμένων εκτάσεων. Η προστασία των περιοχών «NATURA 2000» παραμένει σε μεγάλο βαθμό σε ένα υποτυπώδες επίπεδο.

Ο μόνος που πραγματικά πιέζει την Ελλάδα να καλύψει όλες τις περιοχές «NATURA» με εξειδικευμένο θεσμικό πλαίσιο και να εκπονήσει συγκεκριμένα σχέδια για το πώς θα προστατεύσει τα είδη και τους οικοτόπους που πρέπει να προστατεύσει είναι το Ευρωδικαστήριο.

Το 2020 καταδικάστηκε η Ελλάδα για παράβαση δύο κοινοτικών οδηγιών, λόγω μη λήψης μέτρων προστασίας. Το 2018 το Υπουργείο Περιβάλλοντος αποφάσισε υποτίθεται να τερματίσει αυτή τη διαχρονική έλλειψη. Πραγματοποίησε έναν μεγάλο δια-

γωνισμό για την κατάρτιση ειδικών περιβαλλοντικών μελετών και σχεδίων διαχείρισης για όλες τις προστατευόμενες περιοχές, οι τετρακόσιες σαράντα έξι περιοχές «NATURA» χωρίστηκαν σε είκοσι τρεις ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες που ανατέθηκαν σε έντεκα πακέτα. Οι μελέτες ανατέθηκαν στις αρχές του 2019 με προθεσμία ολοκλήρωσης δυόμισι ετών. Το Υπουργείο προσέλαβε και την εταιρεία «ENDECO» να συντονίσει την εκπόνηση των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών και όταν αυτές παραδοθούν να καταρτίσει είκοσι τρία σχέδια προεδρικών διαταγμάτων.

Σήμερα, έτος 2024 δεν έχει εκδοθεί ούτε ένα προεδρικό διάταγμα. Έχουν εγκριθεί τρεις μελέτες. Μία για τη Μεσσηνία και τη Λακωνία, μία για την κεντρική Μακεδονία και πρόσφατα μία για την περιοχή Έβρου-Ροδόπης. Η Κυβέρνηση παρά το γεγονός ότι δεσμεύεται δια στόματος του Πρωθυπουργού ότι η ανακήρυξη του καθεστώτος προστασίας για όλες τις περιοχές «NATURA» θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2022 στην πραγματικότητα δεν τηρεί τα υπεσχημένα, γιατί προφανώς και η προστασία της φύσης είναι πολύ χαμηλά στην πολιτική σας ατζέντα.

Ανάμεσα σε άλλα για την Εύβοια, πολύ πρόσφατα εξαιτίας της σε διαβούλευση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την τοποθέτηση και άλλων ανεμογεννητριών στο κεντρικό δάσος της Εύβοιας -είναι το μόνο δάσος που αποπνέει- στην υπό διαβούλευση αυτή μελέτη, ο Πολιτιστικός Περιβαλλοντικός Σύλλογος Ελυμνίων «ΜΑΚΙΣΤΟΣ» και η ομάδα «Φωνή του Δάσους» σας έχουν αποστείλει ένα εξαιρετικό υπόμνημα στο οποίο επισημαίνουν όλες αυτές τις αξιολογήσεις και τις μελέτες, τις τεκμηριωμένες αντιρρήσεις επιστημόνων που μπορούν να τοποθετηθούν άξια στο θέμα το συγκεκριμένο που θίγει η αναγκαιότητα τοποθέτησης ανεμογεννητριών στο μοναδικό πλέον δάσος που υφίσταται στην Εύβοια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Πόσο πολύ καταστροφικό θα είναι αυτό για το περιβάλλον και πώς μέσα από αυτή τη δραστηριότητα θα εκτοπιστούν όλες οι άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται με ένα δάσος που πλέον είναι το καταφύγιο όλων των ζώων και των πουλιών μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2021.

Και πρέπει να τα λάβετε υπ' όψιν σας. Εξάλλου η Αττική από το δάσος της Ευβοίας παίρνει όλο εκείνο τον αέρα που φιλτράρεται και ψύχεται μέσα από τα δάση της για να φτάσει στην πρωτεύουσα των 5 εκατομμυρίων κατοίκων. Είναι για εμάς ένας πνεύμονας ο οποίος πρέπει να παραμείνει αλώβητος και επιμένουμε σε αυτό και θα επιμείνουμε και περαιτέρω.

Ανάμεσα σε αυτά που συμβαίνουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Νομίζω ότι έχω τρία λεπτά ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Έξι λεπτά δικαιούστε.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Είναι τα τρία λεπτά της δευτερολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ποτέ δεν ενώνονται οι πρωτολογίες με τις δευτερολογίες ή τις τριτολογίες.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Το κάνατε προηγουμένως.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Όχι και ποτέ, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Δεν το κάνω με κανέναν.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Το κάνατε προηγουμένως και υπάρχει το σχετικό δικαίωμα και το επικαλούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Όσο είμαι εγώ, δεν το κάνω με κανέναν.

Αφήσαμε τον κ. Ταγαρά να μιλήσει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Όλους τους αφήσατε.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ναι, μην μου λέτε έχετε τρία λεπτά. Έχετε μια ανοχή για να ολοκληρώσετε την σκέψη σας.

Παρακαλώ, ολοκληρώστε την σκέψη σας. Έξι λεπτά δικαιούστε.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, αυτό το ύφος δεν ταιριάζει ούτε στο ελληνικό Κοινοβούλιο ούτε σε μένα προσωπικά.

Σας παρακαλώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ούτε ταιριάζει να λέτε «έχω τρία λεπτά ακόμα». Ποιος σας τα δίνει τα τρία λεπτά ακόμα; Ποιος είναι ο ρόλος του Προεδρείου; Για να ξέρω.

Παρακαλώ, έχετε ένα λεπτό για να ολοκληρώσετε τη σκέψη σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Θα πρέπει τουλάχιστον να έχετε την ίδια αντιμετώπιση σε όλους τους Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Πηγαίναμε πάρα πολύ καλά. Παρακαλώ, έχετε ένα λεπτό για να ολοκληρώσετε τη σκέψη σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σας δίνω ένα λεπτό για να ολοκληρώσετε τη σκέψη σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Ακούστε, αν νομίζετε ότι με τον τρόπο που μιλάτε και με ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ να μην γράφεται τίποτα στα Πρακτικά.

Έχετε ολοκληρώσει, κυρία συνάδελφε.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Έχετε ολοκληρώσει, κυρία συνάδελφε.

Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Μιχαηλίδης από το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής.

Παρακαλώ, κύριε Μιχαηλίδη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Είναι απαράδεκτος ο τρόπος σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Θα κατηγορήσετε το Προεδρείο επειδή ενώ δικαιούταν έξι λεπτά, στα επτά και μετά έκανε παρατήρηση της ομιλήτριας για να ολοκληρώσει; Στα επτά λεπτά έκανα παρατήρηση, ενώ ήταν έξι λεπτά ο χρόνος που δικαιούταν. Έκανα απλά παρατήρηση για να ολοκληρώσει. Δεν της αφαίρεσα τον λόγο στα επτά λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ό,τι θέλετε λέτε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Έκανα παρατήρηση για να...

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: ...(Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ακούστε λίγο, κύριε Καζαμία! Ακούστε λίγο. Όλοι εδώ βλέπουμε τι γίνεται! Ακούστε λίγο! Ενώ δικαιούσασταν έξι λεπτά -τόσο δικαιούστε επειδή μίλησε η Αρχηγός του κόμματός σας, όπως και οι άλλοι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι που μίλησαν οι Αρχηγοί-, μετά τα επτά λεπτά σας έκανα απλά επισήμανση να ολοκληρώσετε. Και εσείς αντιδράσατε με αυτόν τον τρόπο.

Παρακαλώ, νομίζω ο κόσμος έβγαλε τα συμπεράσματά του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Είστε αυθαίρετος και αφερέγγυος.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Ντροπή σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Μιχαηλίδη, σας ζητώ συγγνώμη. Έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Είστε αυθαίρετος και αφερέγγυος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ! Παρακαλώ!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ό,τι θέλετε λέτε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Δεν θα απευθύνεστε με «ντροπή» στο Προεδρείο! Εντάξει; «Ντροπή» στο Προεδρείο!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Δεν προεδρεύετε! Είστε αφερέγγυος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Το Προεδρείο εφαρμόζει τον Κανονισμό. Το Προεδρείο εφαρμόζει τον Κανονισμό και αν δεν σας αρέσει, κύριε Καζαμία, τα παράπονα εκεί που πρέπει να τα κάνετε!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Στη Διάσκεψη των Προέδρων!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον Κανονισμό εφαρμόζει το Προεδρείο!

Κύριε Μιχαηλίδη, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Είστε αυθαίρετος! Και απαράδεκτος!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ξεκινήσω πραγματικά θέλω να εκφράσω κι εγώ τη λύπη μου για τα γεγονότα στο Υπουργείο Κλιματικής Αλλαγής, όπου οι μέχρι χθες άνθρωποι της αυτοθυσίας, της προσφοράς και του ηρωισμού, σήμερα τρώνε από την Κυβέρνηση χημικά και βιαιότητες από τα όργανα της τάξεως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο επιχειρεί να ρυθμίσει δύο θέματα σημαντικά, ιδιαίτερα για όσους ζουν σε ευαίσθητες και προβληματικές περιοχές, όπως είναι τα νησιά μας, τη διαχείριση αποβλήτων και την ενέργεια. Και τα δύο άπτονται το ευαίσθητο και κρίσιμο θέμα του περιβάλλοντος. Καθένα με διακριτό τρόπο. Αλλά συνδέονται και στην προσπάθεια να εξασφαλίσουμε στις επόμενες γενιές βιώσιμο περιβάλλον.

Πριν όμως, αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, επιγραμματικά γιατί όσον αφορά το ΠΑΣΟΚ οι ομιλητές μας έχουν πει αρκετά πράγματα, επιτρέψτε μου να σταθώ σε ένα πάρα, πάρα πολύ σημαντικό και επίκαιρο θέμα, που αγγίζει επαναλαμβάνω ιδιαίτερα εμάς τους νησιώτες και έχει σχέση και με θέμα ασφάλειας, ανάπτυξης, όπως είναι και αυτά τα οποία σήμερα συζητάμε για το νομοσχέδιο, που άπτονται και αυτά της οικονομίας, της ασφάλειας και της προόδου της χώρας.

Πριν τριάντα πέντε χρόνια με τις οικονομίες τους οι Καλύμνιοι έχτισαν ένα καράβι, εξήντα πέντε περίπου μέτρων για να εξυπηρετεί τις ανάγκες και να αισθάνονται οι νησιώτες εκεί ασφαλείς και ότι ο τόπος τους μπορεί πραγματικά να επιζήσει, συνδέοντας το νησί της Καλύμνου με τα μικρά νησιά της Δωδεκανήσου. Έφταναν από τη Σάμο μέχρι την Αστυπάλαια, την Κω, Λημνιούς, Αρκιούς, Αγαθονήσια, Κουφονήσια και τα λοιπά. Αυτό γινόταν με ασφάλεια, με αυτό το πλοίο το Νήσος Κάλυμνος για τριάντα πέντε χρόνια μέχρι σήμερα, κυρία Υπουργέ. Και θα με ακούσετε εσείς βέβαια γιατί δεν υπάρχει άλλος εκπρόσωπος της Κυβέρνησης, με την παράκληση να τα μεταφέρετε αυτά στον κ. Στυλιανίδη, αν δεν μας ακούει κάποιος από το Υπουργείο Ναυτιλίας.

Τι έγινε; Αντί να προσέχουμε λοιπόν ως κόρη οφθαλμού αυτή τη γραμμή, αυτό το πλοίο το οποίο επιθεωρείται, κρίνεται ασφαλές και για τριάντα πέντε χρόνια έκανε αυτή τη διασύνδεση ως ομφάλιος λώρος, το Υπουργείο Ναυτιλίας που δεν μπορώ να καταλάβω, όντας τόσα χρόνια σε αυτές τις υπηρεσίες, έβγαλε μια προκήρυξη όπου με διάφορα τρικ πετάει έξω από το διαγωνισμό αυτό το πλοίο.

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι ειρήσθω εν παρόδω η επιδότηση γι' αυτό το άγονο δρομολόγιο, αλλά τόσο σημαντικό ήταν περίπου 8.000 ευρώ και με τις 8.000 ευρώ με είκοσι άτομα πλήρωμα του πλοίου, με τόσες δαπάνες για τη στήριξή του, υποστήριξη για να διατηρηθεί στη ζωή, το προκηρύσσουν φέτος με 25.000 ευρώ. Γιατί; Σας λέω εγώ. Για να ανοίξει η όρεξη των μεγάλων που άνοιξε και έλαβαν μέρος σε αυτόν τον διαγωνισμού και είναι ηλίου φαεινότερο, λόγω των προνοιών που υπάρχουν σε αυτή την διακήρυξη ότι θα πεταχτεί αυτό το πλοίο έξω.

Κάνω, λοιπόν, έκκληση σε εσάς, σαν Κυβέρνηση, στον κ. Στυλιανίδη να ξανασκεφτεί αυτό το σημαντικό πράγμα. Εάν δεν προσέξουμε αυτά τα τόσο σοβαρά θέματα και αυτά τα νησιά θα γκριζάρουν. Πρέπει πάση θυσία να κρατηθεί ζωντανή η κοινωνία. Ζουν από αυτό το πλοίο τουλάχιστον εκατό οικογένειες. Συντηρούνται και αναπνέουν δεκάδες μικρά νησιά της Δωδεκανήσου. Και τελειώνω εδώ και ελπίζω να ακουστεί αυτή η φωνή αγωνίας των Καλύμνιων και Δωδεκανήσιων.

Δυο λόγια τώρα για το νομοσχέδιο. Κυρία Υπουργέ, τη νησιωτικότητα δεν τη λαμβάνει κανένας υπ' όψιν σε αυτήν την Κυβέρνηση; Τα νησιά δεν είναι η χέρσα Ελλάδα που μπαίνουν μέσω τρένου -αν μπει κάποιος και στο τρένο πια- ή μπαίνει στο αυτοκίνητό του και πάει από πόλη σε πόλη και μπορεί να δει αν πάει καλά ένας οργανισμός διαχείρισης αποβλήτων και να αντιμετωπίσει το όποιο πρόβλημα που θα επιφέρει μέχρι να ισορροπήσει μια συνένωση, ένας υδροκεφαλισμός. Στα νησιά του Βορείου Αιγαίου, παραδείγματος χάριν, που γίνεται αυτός ο υπερ-ΦΟΣΔΑ που ξεκινάει -όπως ξέρετε πολύ καλά- από τη Λήμνο για να φτάσει στους Φούρνους, πού αλλού θα φτάσει, πώς θα αντιμετωπιστούν τα προβλήματα, όταν σήμερα που μιλάμε σας περιέγραψα το πρόβλημα της νησιωτικότητας, σήμερα που μιλάμε είναι στον αέρα και οι συνδέσεις των νησιών, που παραβρεθήκαμε και εμείς οι δύο προχθές, Λήμνος, Άγιος Στρατής, κ.λπ. με την Καβάλα. Πώς θα αντιμετωπιστούν όλα αυτά τα πράγματα. Πρέπει, λοιπόν, να δούμε ότι σε κάθε νομοσχέδιο που φέρνουμε να εξετάζονται οι ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής.

Μας φέρατε και στο άρθρο 13 ότι αν κάτι δεν πάει καλά στη διαχείριση ενός δήμου, θα έρθει στο κέντρο. Και εγώ ερωτώ: Πείτε ότι έχετε δίκιο, πείτε ότι είναι και συνταγματικό, γιατί παραβλέπεται ο δεύτερος βαθμός της τοπικής αυτοδιοίκησης, η περιφέρεια; Αν θέλει μια βοήθεια, αν κάτι δεν πάει καλά στον πρώτο βαθμό σε ένα δήμο, γιατί δεν αναλαμβάνει η περιφέρεια; Γιατί πρέπει να πάει όλο αυτό το πρόβλημα στον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Αποβλήτων; Μέχρι εδώ, στα θέματα για να πω μόνο μια κουβέντα, κύριε Πρόεδρε, για το θέμα των ΑΠΕ.

Κυρία Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, ξέρετε καλά ότι μια περιοχή μεγάλη που είναι ακόμα χωρίς διασύνδεση, είναι το Αιγαίο γενικώς. Ξέρετε πόσο πληρώνει κάθε οικογένεια για δικαιώματα ρύπων; Εγώ πληρώνω, περίπου, 600 ευρώ τον χρόνο, 500 με 600 ευρώ, δεν είμαι ακριβής. Ο μέσος όρος των οικογενειών στη Χίο πληρώνει δικαιώματα ρύπων για να καίμε κάρβουνο, μαζούτ δηλαδή, ακόμα στους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Δεν το έχει καταλάβει ο κόσμος, πληρώνει έναν λογαριασμό, δεν ξέρουν ότι εκεί μέσα είναι για να βγαίνουν οι καπνοί στον αέρα. Μέχρι πότε θα κρατήσει αυτή η διαδικασία;

Ξέρετε ότι τις ώρες αιχμής φτάνει η ενέργεια που καταναλώνεται στο Αιγαίο, περίπου, στις 175.000 μεγαβατώρες; Με περίπου 71 ευρώ που πάει ανά μεγαβατώρα το δικαίωμα αγοράς ρύπων, πόσα εκατομμύρια είναι τον χρόνο που ξοδεύουμε για κοπανιστό αέρα, για κάπνα; Περιμένω να μου πείτε.

Πότε, δηλαδή, θα μας διασυνδέσετε για λόγους εθνικούς, για ασφάλεια, για την προαγωγή, για την πρόοδο της οικονομίας μας, για όλα αυτά τα πράγματα; Μέχρι πότε, δηλαδή, η Ελλάδα θα είναι δύο κομμάτια, η χέρσα Ελλάδα και η νησιωτική Ελλάδα, κυρίως του Αιγαίου πελάγους;

Θέλω να τα λάβετε αυτά σοβαρά υπ' όψιν σας και στις απαντήσεις σας να μας πείτε πότε επιτέλους αυτά τα προβλήματα, που μας κοστίζουν τόσο πολύ σε ανασφάλεια για τις δουλειές μας, για την πρόοδο και για εθνικούς λόγους θα θεραπευτούν, διότι για άλλα πράγματα χρήματα βρίσκουμε, για τα ουσιαστικά πάντα τα χρήματα δεν φτάνουν.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει από το ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Αποστολάκης. Ακολουθεί ο κ. Μάντζος και τελειώνουμε έτσι με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους και μετά μένουν μόνο οι Βουλευτές.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω λέγοντας ότι καταδικάζουμε τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρεται η Κυβέρνηση στους εποχιακούς πυροσβέστες με τα επεισόδια που έχουν γίνει στο Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας αυτή τη στιγμή. Έχουμε και κάποιους τραυματίες. Καλό θα είναι να βρεθεί ο τρόπος να διαχειριστούμε αυτούς τους ανθρώπους διαφορετικά.

Το δεύτερο κομμάτι που θα πρέπει να μνημονεύουμε είναι την ευχή μας η κατάσταση στην Ισπανία να μην είναι τόσο άσχημα όσο φαίνεται. Υπάρχουν πάρα πολλοί αγνοούμενοι. Οι νεκροί έχουν ξεπεράσει τους εκατόν πενήντα χιλιάδες και δεν ξέρουμε πού θα πάει.

Πριν την αναφορά μου στις διατάξεις για τη συζήτηση του νομοσχεδίου επιτρέψτε μου να κάνω και μια αναφορά για όσα γίνονται στον κόσμο γύρω μας και συγκεκριμένα στα κράτη με τα οποία έχουμε πολύ στενή γειτνίαση. Οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή είναι καταιγιστικές και είναι ιδιαιτέρως ανησυχητικές και για την ασφάλεια και την ειρήνη στη νοτιοανατολική Μεσόγειο, αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο. Καθημερινά πληροφορούμαστε για το θάνατο αμάχων στη Λωρίδα της Γάζας, στη Δυτική Όχθη, αλλά και στον Λίβανο.

Είναι δε ιδιαίτερα ανησυχητική εξέλιξη η έγκριση από την ισ-

ραηλινή Κνεσέτ του νομοσχεδίου για την απαγόρευση των δραστηριοτήτων της υπηρεσίας του ΟΗΕ για τους Παλαιστίνιους πρόσφυγες. Ο προβληματισμός για τη συγκεκριμένη απόφαση είναι διάχυτος στη διεθνή κοινότητα και έχει προκαλέσει σειρά δηλώσεων από τους αρχηγούς πολλών κρατών.

Θέλω να τονίσω για μια ακόμη φορά την ανάγκη η ελληνική Κυβέρνηση να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων. Πρέπει να ενεργοποιήσουμε μία πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική που θα λειτουργήσει κατευναστικά στις περιφερειακές συγκρούσεις που διεξάγονται δίπλα μας και που θα αποδεικνύει έμπρακτα το σεβασμό της χώρας μας στο Διεθνές Δίκαιο και στις επιταγές του.

Έρχομαι τώρα στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης. Διαβάζουμε στο πρώτο άρθρο του νομοσχεδίου τους επιδιωκόμενους σκοπούς, τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου διαχείρισης των αποβλήτων, βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας και ανάπτυξης έργων ενέργειας και επίλυση χωροταξικών και πολεοδομικών ζητημάτων. Και το ερώτημα είναι: Επιτυγχάνονται οι σκοποί αυτοί με τις υπό συζήτηση διατάξεις;

Από όσα ακούστηκαν στις συνεδριάσεις της αρμόδιας επιτροπής από τους φορείς που κλήθηκαν προς ακρόαση, αλλά και από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης η απάντηση στο ερώτημα είναι μάλλον αρνητική. Κατηγορήθηκε δε η Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι δεν επιθυμεί την πράσινη ανάπτυξη και γι' αυτό αντιτίθεται στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Θέλω, όμως, να τονίσω ότι η ανεξέλεγκτη αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία των ΑΠΕ δεν εγγυάται από μόνη της την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και την πράσινη ανάπτυξη. Δεν είναι η λειτουργία των ΑΠΕ αυτοσκοπός. Σκοπός μας πρέπει να είναι η προστασία του περιβάλλοντος και η εξασφάλιση ενός βιώσιμου μέλλοντος για την κοινωνία, καθώς και οι δίκαιες τιμές της ενέργειας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω των ΑΠΕ όταν υπάρχει ένα σωστό πλαίσιο, όταν υπάρχουν χωροταξικά και θαλάσσια χωροταξικά σχέδια, όταν λαμβάνονται υπ' όψιν οι περιβαλλοντικές μελέτες, αλλά και οι απόψεις της τοπικής κοινωνίας.

Πάμε τώρα στις διατάξεις για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Είναι γεγονός ότι αυτές έχουν ξεσηκώσει θύελλα αντιδράσεων από τους ΟΤΑ και από τους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων και εύλογα. Οι σκοπούμενες ρυθμίσεις δεν έγιναν με σχετική διαβούλευση και συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς.

Επιτρέψτε μου να κάνω και μια συγκεκριμένη αναφορά στην περιφέρεια Κρήτης. Τι προβλέπει το άρθρο 4 του νομοσχεδίου; Προβλέπει τη λύση της Ανώνυμης Εταιρείας ΦΟΔΣΑ Βόρειας Πεδιάδας χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση και οι δήμοι - μέλη της εντάσσονται στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Ενιαίος Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Κρήτης, ΕΣΔΑΚ. Αυτή η διάταξη είναι ενδεικτική της προχειρότητας της νομοθέτησης σας και της έμπρακτης αδιαφορίας για τις συνέπειες αυτής της νομοθέτησης.

Ας σημειωθεί, επίσης, ότι με τις προτεινόμενες διατάξεις για τη συγχώνευση των φορέων διαχείρισης, αλλά και μέσω της μεταβίβασης αρμοδιοτήτων από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Υπουργείο Περιβάλλοντος αποδεικνύετε για ακόμη μία φορά την αποδεδειγμένα αναποτελεσματική τάση προς μια συγκεντρωτική διακυβέρνηση.

Είναι δική σας επιλογή η συγχώνευση των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων αντί της ενίσχυσής τους με υλικοτεχνικές υποδομές, τεχνογνωσία και προσωπικό. Είναι δική σας επιλογή αντί να δώσετε τους απαιτούμενους πόρους στους ΟΤΑ, για να μπορέσουν να υλοποιήσουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα ανακύκλωσης, να τους στερείτε αυτή την αρμοδιότητα και πρωτοβουλία και να την κρατάτε για το Υπουργείο σας, βάλλοντας ευθέως κατά του αυτοδιοίκητου των δήμων.

Ως προς τη διάταξη που προβλέπει τη δυνατότητα αποθήκευσης ενέργειας σημειώνω ότι βρίσκεται προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς είναι ένα πάγιο αίτημα των παραγωγών. Όμως, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο διαφαίνεται ότι στην πράξη θα ευνοήσει σε μεγάλο ποσοστό μόνο τους μεγάλους παραγωγούς ενέργειας. Θέλω εδώ να τονίσω τη συνειδητή επιλογή του Υπουργείου να μην εστιάζει στην προώθηση και στην υποβοήθηση του έργου των ενεργειακών κοινοτήτων που θα ήταν, πράγματι, ένα βήμα εκδημοκρατισμού στην παραγωγή ενέργειας και θα λειτουργούσε με άμεσο όφελος για τους πολίτες.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ στον ακριτικό Έβρο. Έγινε έκδοση αδειών από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης με τη θετική εισήγηση του Υπουργείου Περιβάλλοντος για αιολικούς σταθμούς. Να θυμίσω ότι μετά την τεράστια οικολογική καταστροφή στο δάσος της Δαδιάς το ΥΠΕΝ για ένα έτος ανέστειλε έργα και εργασίες στη δασική περιοχή του Έβρου. Υπάρχει, επίσης, μελέτη του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, με ανάδοχο τον ΟΦΥΠΕΚΑ που προτείνει την πενταετή αναστολή αδειοδότησης κάποιων έργων μεταξύ αυτών και οι ΑΠΕ.

Τι συμπέρασμα μπορεί να εξάγει κανείς; Σίγουρα όχι ότι ενδιαφέρεστε για το περιβάλλον και την προστασία του. Επαναλαμβάνω ότι η λειτουργία των ΑΠΕ δεν είναι αυτοσκοπός. Σκοπός είναι η προστασία του περιβάλλοντος και η ομαλή πράσινη μετάβαση με δημοκρατικό τρόπο, προς όφελος των τοπικών κοινωνιών και των πολιτών. Μετά από πέντε χρόνια διακυβέρνησης, διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου δεν αντικατοπτρίζουν αυτό που πραγματικά θα είχε μια κυβέρνηση σαν δυνατότητα να πράξει για τη χώρα και τους πολίτες.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εμείς ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε, και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Μάντζος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ για έξι λεπτά. Θα ακολουθήσει ο κ. Κωνσταντινίδης, η κυρία Ασημακοπούλου και ο κ. Λοβέρδος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προφανώς εκφράζουμε την αυτονόητη και ισχυρή συμπαράστασή μας στους εποχικούς πυροσβέστες που δίνουν τον αγώνα για το αυτονόητο. Διεκδικούν το αυτονόητο σήμερα, όλη μέρα στο Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας και Κλιματικής Κρίσης. Συμπαραστεκόμαστε στον τραυματία εποχικό πυροσβέστη και ευχόμαστε «καλή ανάρρωση». Παράλληλα περιμένουμε το ελάχιστο από την Κυβέρνηση, μια ενημέρωση, σε σχέση με τα τεκταινόμενα στο Υπουργείο, για την ανάγκη αστυνομικής επέμβασης και χρήσης χημικών, πώς εξελίχθηκαν και κλιμακώθηκαν εκεί τα γεγονότα και πολύ περισσότερο περιμένουμε χειροπιαστές λύσεις.

Ακούσαμε και διαβάσαμε για συνάντηση του Υπουργού με τους εποχικούς πυροσβέστες, αφού λήξει η θητεία τους, αφού λυθούν οι συμβάσεις τους. Περιμένουμε χειροπιαστές προτάσεις ώστε να ικανοποιηθούν αυτοί οι ήρωες που κάθε χρόνο δίνουν αγώνα και κάθε χειμώνα χάνουμε την τεχνογνωσία τους από το κρίσιμο πεδίο της πρόληψης.

Ο Πρόεδρος Νίκος Ανδρουλάκης αύριο το πρωί θα κάνει το ελάχιστο, να συναντήσει αυτούς τους ανθρώπους, να τους ακούσει και να γίνουμε κι εμείς κοινωνοί, αλλά κυρίως και εκφραστές των δίκαιων αιτημάτων τους.

Σε σχέση με το σχέδιο νόμου το οποίο συζητάμε, είναι σαφές ότι και αυτό, όπως και άλλα ζητήματα, εντάσσονται σε μια γενικότερη θεώρηση για τη βασική μας λειτουργία που είναι η νομοθετική ως Βουλή. Και τι θέλω να πω; Με αφορμή την νομοθέτηση του ΑΣΕΠ και την τριακοστή δεύτερη τροποποίηση είδαμε ότι δεν φταίει ποτέ η Κυβέρνηση, ακόμα και όταν νομοθετεί λάθος και αναγκάζεται τριάντα δύο φορές να έρθει και να τρέξει να μαζέψει τα ασυμμάζευτα. Δεν φταίει η Κυβέρνηση, φταίει η Αντιπολίτευση.

Δεν φταίει η Κυβέρνηση ούτε όταν το Υπουργείο Εσωτερικών πληρώνει κρατική χρηματοδότηση σε ένα κόμμα για το οποίο ο Άρειος Πάγος έχει πει ότι είναι καθολικός διάδοχος της Χρυσής Αυγής και τους έχει απαγορεύσει την συμμετοχή σε εκλογές. Δεν φταίει ούτε τότε η Κυβέρνηση. Φταίει προφανώς η Αντιπολίτευση που δεν κατέθεσε την τροπολογία, που ήδη κατατέθηκε από πέρυσι, δεκατέσσερις φορές, όσες χρειάστηκε, για παράδειγμα, να καταθέσουμε τροπολογία για την αυτοτελή φορολόγηση των εφημεριών των γιατρών. Δεν φταίει ποτέ η Κυβέρνηση.

Σήμερα μάθαμε ότι δεν φταίει η Κυβέρνηση ούτε για τον δικαστικό χάρτη και τα τόσα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στα δικαστήρια της Αθήνας και όχι μόνο. Προφανώς φταίει η Αν-

τιπολίτευση γι' αυτά που λέει, γιατί δεν έχει επαφή με τη δικαστική πραγματικότητα. Προφανώς φταίνε και οι δικηγόροι. Εγώ, όμως, θα καταθέσω σήμερα στα Πρακτικά πλειάδα φωτογραφιών από τον λογαριασμό κοινωνικής δικτύωσης του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών του κ. Βερβεσού, που δείχνουν -αν μη τι άλλο- επαφή με τη δικαστηριακή πραγματικότητα και ακριβώς όσα καταλογίσαμε στον Υφυπουργό Δικαιοσύνης νωρίτερα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Μάντζος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το ίδιο βλέπουμε και στο σχέδιο νόμου το οποίο συζητούμε σήμερα, διότι δεν φταίει η Κυβέρνηση τελικά που αποδυναμώνεται ξανά και απορρυθμίζεται η αυτοδιοίκηση, που η διαχείριση στερεών αποβλήτων φεύγει από την αυτοδιοίκηση και συγκεντρώνεται σε έναν Γενικό Γραμματέα. Ποιος θα φταίει; Η αυτοδιοίκηση φταίει που δεν μπορεί. Ο νομοθέτης δεν φταίει. Η Κυβέρνηση που εισηγείται έναν νόμο που θα δημιουργήσει προβλήματα, που θα αποδυναμώσει τους δήμους, ακόμα και σε ένα κρίσιμο πεδίο, όπως το περιβάλλον, δεν φταίει. Και θα φταίει από αύριο το πρωί η Αντιπολίτευση που δεν ψήφισε τη ρύθμιση.

Και τελικά ποιος φταίει; Φταίει ο νόμος ή ο νομοθέτης; Τελικά φταίει για όλα η δημοκρατία και όχι η Νέα Δημοκρατία; Φταίει η Αντιπολίτευση που καταψηφίζει λάθος νόμους και όχι η Κυβέρνηση που τους εισηγείται και η Πλειοψηφία που τους ψηφίζει;

Σήμερα επιβεβαιώνεται, λοιπόν, αυτός ο κανόνας και επιβεβαιώνεται και ένα μοτίβο που είπαμε πολλοί μέσα στη διάρκεια της ημέρας. Ποιο μοτίβο; Συγκέντρωση εξουσίας, αποκέντρωση ευθυνών και στο βάθος η ιδιωτικοποίηση. Το κράτος αποφασίζει. Οι δήμοι καλούνται να εφαρμόσουν. Τους αφήνει το κράτος χωρίς πόρους και επαρκές προσωπικό. Δεν τα καταφέρνουν οι δήμοι και τους επιρρίπτεται η ευθύνη, γίνονται οι αποδιοπομπαίος τράγος αυτής της αποτυχίας, για την οποία τελικά δεν ευθύνονται και παίρνουν πάνω τους αυτοί την ευθύνη. Το κράτος έρχεται και συγκεντρώνει σε μεγάλες κεντρικές συγκεντρωτικές δομές τις αρμοδιότητες της αυτοδιοίκησης. Αυτές οι δομές με τη σειρά τους δεν μπορούν να κάνουν τη δουλειά. Και στο τέλος της ημέρας, το κράτος απευθύνεται σε ιδιώτες. Κι έτσι, με ενδιάμεσους σταθμούς την απαξίωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και την απονομιμοποίηση στα μάτια των πολιτών, το δήθεν επιτελικό κράτος αποδίδει στους ιδιώτες κρίσιμες δημόσιες λειτουργίες και το ίδιο το φυσικό περιβάλλον.

Και μιλώντας για φυσικό περιβάλλον, άκουσα και τον αγαπητό συνάδελφο τον κ. Σταμάτη να λέει ότι η πολιτική για το φυσικό περιβάλλον ξεκίνησε ούτε λίγο ούτε πολύ το 2019. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ήταν άγνωστη λέξη το 2019. Νομίζω ότι η παριστάμενη Υφυπουργός μπορεί να πιστοποιήσει ότι άλλο κόμμα μίλησε πρώτο για την πράσινη ανάπτυξη στην Ελλάδα. Το ΠΑΣΟΚ ήταν αυτό το κόμμα. Και τότε μας λέγανε κάποιοι στους οποίους ανήκει σήμερα ο κ. Σταμάτης, το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, «πράσσειν άλογα». Τελικά ποιοι είναι αυτοί που «πράσσουν» σήμερα τα άλογα; Λέγανε κάποιοι «πράσσειν άλογα» και κάποιοι πράττουν τα άλογα σήμερα.

Το σχήμα της συστηματικής αποδυνάμωσης αυτοδιοίκησης, λοιπόν, είναι σταθεροποιείται στη διαχείριση των αποβλήτων, με την αντισυνταγματική παρέμβαση του άρθρου 13, με τη διαχείριση των υδάτων από τον ΟΔΥΘ έως τις δημοτικές επιχειρήσεις, το βλέπουμε στο άρθρο 76 όπου το Συμβούλιο Μητροπολιτικού Σχεδιασμού καταργείται και καταργείται η συμμετοχή των δήμων της Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης και της Αθήνας στα πολεοδομικά θέματα και στις αμφισβητήσεις και όλα πηγαίνουν στο ΚΕΣΥΠΟΘΑ, με αδιαφάνεια, χωρίς τήρηση πρακτικών, με έλλειψη λογοδοσίας.

Το βλέπουμε αυτό και στα άρθρα 69 και 70, όπου βλέπουμε να νομιμοποιούνται αυθαίρετες κατασκευές σε δημόσια κτήρια της ΕΤΑΔ στην παραλία, στην Αθηναϊκή Ριβιέρα. Προστατεύονται από κατεδάφιση αυθαίρετες κατασκευές. Ο δήμαρχος Αλίμου μιλάει για σκανδαλώδη ρύθμιση. Καταθέτω στα Πρακτικά τη δήλωσή του.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Μάντζος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Υπάρχουν ισχυρές αντιδράσεις δήμων εκεί. Και γιατί γίνεται αυτή η προστασία; Προφανώς για να παρασχεθεί νομιμοποίηση ακόμη και σε ιδιώτες στο μέλλον, αν δεν ιδιωτικοποιηθούν και αυτές οι εκτάσεις για τις οποίες σήμερα γίνεται η νομιμοποίηση.

Και κλείνω με τα ενεργειακά. Αντί πολλών, προφανώς ο φαύλος κύκλος των ενεργειακών που καταλήγει στη δαιμονοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας οδηγεί την Ελλάδα ως ένα ευρωπαϊκό αντιπαράδειγμα, γιατί οι κοινωνίες οι τοπικές δεν έχουν καμμία συμμετοχή στην παραγόμενη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Και γι' αυτό ακριβώς υπάρχουν και αντιδράσεις. Και ο «ΑΠΟΛΛΩΝ» προκαλεί ακριβώς αποκλεισμό των δήμων από τον ενεργειακό χώρο. Τους αναγνωρίζει τους ΟΤΑ μόνο ως προνομιακούς καταναλωτές. Και φυσικά κανένας λόγος για συνθήκες ενεργειακής δημοκρατίας ούτε στην παραγωγή ούτε στην κατανάλωση ούτε στην αποθήκευση. Μόνη έγνοια της Κυβέρνησης ήταν εξαρχής η ανάλωση όλου του ηλεκτρικού χώρου σε μεγάλους παίκτες του ολιγοπωλίου ενέργειας.

Αυτή είναι η πολιτική ουσία πάνω στην οποία στηρίζεται η αρνητική μας θέση στο σχέδιο νόμου. Και βλέπω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, και βλέπουμε μια αγωνία τις τελευταίες ημέρες σχετικά με το ΠΑΣΟΚ και τι ψηφίζει. Εμείς την καλωσορίζουμε, ξέρετε, αυτή την αγωνία, αυτό το έντονο ενδιαφέρον.

Ρωτάτε εμάς τι κάνουμε. Εμείς έτσι μπορούμε να δείχνουμε στους πολίτες τι κάνει η Κυβέρνηση, πού στηρίζετε. Το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής έχει θέσεις, έχει προτάσεις. Κάνει άλλου τύπου αντιπολίτευση και θα την συνηθίσετε, οπότε θα πρέπει να μη ρωτάτε εμάς τελικά τι και γιατί καταψηφίζουμε, αλλά να αναλογιστείτε κάθε φορά τι και γιατί εσείς υπερψηφίζετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Στάθης Κωνσταντινίδης.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν υπάρχει ένα μοτίβο είναι η συνεχής, είναι η ανεπιφύλακτη, είναι η αδιάστικτη αντιπαράθεση της Αντιπολίτευσης, η αμφισβήτηση μιας πραγματικότητας.

Και αυτή η πραγματικότητα στον τομέα του Υπουργείου Ενέργειας και Περιβάλλοντος, Περιβάλλοντος και Ενέργειας λέει ότι το 2019, στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων -στοιχεία που παρατέθηκαν, που πέρασαν από τη διαδικασία της επεξεργασίας του νομοσχεδίου- είχαμε τρεις λειτουργούσες μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων και πέντε σε κατασκευή, ενώ σήμερα έχουμε δώδεκα σε λειτουργία, είκοσι δύο σε κατασκευή, επτά νέες δημοπρατήσεις και τέσσερα έργα ΣΔΙΤ.

Παράλληλα, αντίστροφα, από τους εξήντα πέντε χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων, έχουμε σήμερα πέσει στους είκοσι. Και όλα αυτά βέβαια δεν θα μπορούσαν να είχαν συμβεί, αν δεν είχε διαμορφωθεί ένα θεσμικό πλαίσιο που θα ενθάρρυνε, που θα ενίσχυε, που θα διευκόλυνε αυτού του είδους τις επενδύσεις.

Τι άλλο όμως έχει προκύψει κατά την επεξεργασία του σχεδίου νόμου; Το γεγονός ότι και στον τομέα της ενέργειας έχει βελτιωθεί πάρα πολύ, έχει ενισχυθεί πάρα πολύ η συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών στο ενεργειακό μείγμα. Επιβεβαιώνονται όλα αυτά αριθμητικά. Προκύπτουν τα στοιχεία αυτά και τα δεδομένα και είναι βέβαιο, είναι αδιαμφισβήτητο ότι και στους δύο αυτούς τομείς έχει συντελεστεί μία σημαντική πρόοδος.

Και βεβαίως είναι γεγονός -δεν το παραγνωρίζουμε- ότι στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων και των απορριμμάτων υστερούμε ακόμα από τους ευρωπαϊκούς στόχους. Αντίστροφα, αντίθετα στον τομέα της προώθησης των ανανεώσιμων πηγών έχουμε πετύχει τους στόχους και σε κάποιες μάλιστα κατηγορίες

βρισκόμαστε και μπροστά από τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους.

Υπάρχουν λοιπόν σφιχτά χρονοδιαγράμματα στον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που συνοδεύονται από κυρώσεις και κίνητρα. Το γνωστό «ο ρυπαίνων πληρώνει» συμπληρώνεται πλέον από το «ο ανακυκλώνων επιδοτείται».

Τι πρέπει να κάνουμε λοιπόν μπροστά σε μία τέτοια πραγματικότητα; Δεν πρέπει να ενισχύσουμε, δεν πρέπει να διευκολύνουμε αυτή τη διαδικασία; Έχουμε λοιπόν από τη μία τα πρόστιμα για την ανεπαρκή διαχείριση των σκουπιδιών και από την άλλη τους σημαντικούς ευρωπαϊκούς πόρους για έργα επεξεργασίας απορριμμάτων, που μας προτρέπουν, που μας επιτάσσουν να κινηθούμε γρηγορότερα.

Τίθενται αυστηροί στόχοι για ανακύκλωση και υγειονομική ταφή των σκουπιδιών που δεν επιτρέπουν καμμία ολιγωρία, αν θέλουμε να μην πληρώνουμε υπέρογκα ποσά για χωματερές ως χώρα και να μην επιβαρύνονται οι τοπικές αυτοδιοικήσεις με δυσβάστακτα κόστη, τέλη ταφής και άλλα, την ίδια ώρα που σε συνάρτηση με την επίτευξη των στόχων, ανοίγει η κοινοτική χρηματοδότηση για μονάδες ανάκτησης και ανακύκλωσης, που φτάνει μέχρι το 85% των επενδύσεων.

Ας σημειωθεί μόνο ότι τα τελευταία είκοσι χρόνια η Ελλάδα έχει πληρώσει για ποινές που έχουν επιβληθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ποσά που ξεπερνούν τα 60 εκατομμύρια ευρώ για τις χωματερές. Κάπου εκεί λοιπόν γίνεται το τοπικό εθνικό και καθίσταται αναγκαία η κεντρική αντιμετώπιση κάποιων ζητημάτων όταν και όπου παρατηρείται τοπική αδράνεια ή αδυναμία ή κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Τέτοιες παρεμβάσεις επιχειρεί το ζητούμενο σχέδιο νόμου.

Γι' αυτό λοιπόν με το νομοσχέδιο προβλέπεται η δυνατότητα ενίσχυσης φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων μέσω της συγχώνευσής τους, αλλά και η δημιουργία μιας υπηρεσίας χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων σε μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς δήμους, με την παροχή του κατάλληλου εξοπλισμού. Με μια δέσμη λοιπών διατάξεων επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου και η βελτιστοποίηση στη διαχείριση των αποβλήτων.

Το ενθαρρυντικό βεβαίως είναι ότι οι νέες γενιές είναι πολύ πιο ευαισθητοποιημένες στην προστασία του περιβάλλοντος, στην ανακύκλωση και στη διαχείριση των πόρων. Μπορούμε λοιπόν να αισιοδοξούμε ότι τα επόμενα χρόνια, παράλληλα με τη διαρκή βελτίωση του θεσμικού πλαισίου, με την ενίσχυση και στήριξη τέτοιων επενδυτικών σχεδίων, με την ώθηση των τοπικών αυτοδιοικήσεων να αναλάβουν σχετικές πρωτοβουλίες, θα πετύχουμε τους στόχους που έχουμε αναλάβει.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Στα ενεργειακά τώρα ζητήματα, όπως είναι γνωστό από το 2019 η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές όπως προελέχθη, έχει υπερδιπλασιαστεί, ενώ ακόμα περισσότερα έργα βρίσκονται σήμερα σε φάση υλοποίησης σε βαθμό που, λόγω της ενεργειακής μετάβασης, παρατηρούνται ακόμα και στρεβλώσεις, όπως η απόρριψη ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Λόγω όμως της έλλειψης περισσότερων εναλλακτικών πηγών η Ελλάδα εξακολουθεί να εξαρτάται ακόμα σε μεγάλο βαθμό από καύσιμα, από ορυκτά καύσιμα, κυρίως από το φυσικό αέριο, γεγονός που δημιουργεί συνεχή μεταβλητότητα στις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος.

Τι χρειαζόμαστε λοιπόν για να πετύχουμε χαμηλότερες τιμές στην ενέργεια, κάτι που ο κύριος Υπουργός χαρακτήρισε στοιχείο της ενεργειακής δημοκρατίας; Χρειαζόμαστε κι άλλες ανανεώσιμες πηγές, αλλά και μπαταρίες για αποθήκευση χωρίς επιδοτήσεις και βελτίωση φυσικά των διασυνδέσεων και δικτύων, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως. Ενδιαφέρον υπάρχει. Ας ελπίσουμε ότι θα υπάρξει και γρήγορη υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων, που θα ανοίξει χώρο και σε νέους παραγωγούς.

Και για να φύγουμε από τη συζήτηση για μικρούς ή μεγάλους παραγωγούς, επαναφέρω την πρότασή μου τουλάχιστον για τη δυτική Μακεδονία, κυρία Υφυπουργέ, ώστε από τα πρότζεκτ των ανανεώσιμων πηγών που πραγματοποιεί στην περιοχή η ΔΕΗ να τιτλοποιηθεί ένα ποσοστό 5% που έχει αποδεχθεί ήδη και ο κύριος Πρωθυπουργός και ο Πρόεδρος της ΔΕΗ, ο κ. Στάσσης και να διατεθεί στους κατοίκους της περιοχής, ώστε να αισθανθούν συμμέτοχοι, εταίροι του ενεργειακού μέλλοντος της περιοχής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ διαθέστε μου ένα λεπτό ακόμα.

Θέλω να αναφερθώ στη 266 τροπολογία- προσθήκη του κυρίου Υπουργού, η οποία αναφέρεται στις τηλεθερμάνσεις. Είναι πάρα πολύ σημαντική. Εν ολίγοις, πολύ συνοπτικά λέω ότι η περιοχή της δυτικής Μακεδονίας, ο Νομός Κοζάνης, η πόλη της Κοζάνης και η πόλη της Πτολεμαΐδας ουσιαστικά ως αντιστάθμισμα για την περιβαλλοντική υποβάθμιση που προκαλούσαν τα εργοστάσια του λιγνίτη στην περιοχή είχαν δημιουργήσει συστήματα τηλεθερμάνσεων.

Τι έκαναν αυτά; Έκαιγαν οι μονάδες λιγνίτη και παράλληλα με τη δημιουργία, την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας παρήγαγαν και θερμική ενέργεια, που μέσα από συστήματα -τα δύο συστήματα που τροφοδοτούσαν τις δύο τηλεθερμάνσεις- παρείχαν περιβαλλοντικά πολύ καλή, πολύ ποιοτική και οικονομική θέρμανση στους κατοίκους αυτών των περιοχών.

Όμως τα γεγονότα έτρεξαν. Κάποιες μονάδες έπρεπε να κλείσουν γιατί είχαν εξαντλήσει τον χρόνο λειτουργίας τους. Κάποιες από αυτές τροφοδοτούσαν τις τηλεθερμάνσεις. Και επειδή το 2019 δεν υπήρχε καμμία πρόβλεψη για τις μονάδες που έκλειναν το 2020, όταν έκλεισε ένας σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη που τροφοδοτούσε την τηλεθέρμανση της Πτολεμαΐδας, να πρέπει αίφνης να εγκαταλείψουμε το λιγνίτη και να πάμε σε μια άλλη μορφή.

Και τι βρέθηκε τότε; Βρέθηκαν ηλεκτρολέβητες για να αντικαταστήσουν το λιγνίτη, που είχαν όμως ως αποτέλεσμα ένα κόστος δυσθεώρητο για την περιοχή που έφτασε -ακούστε μέγεθος, ακούστε τι βιώνει η δυτική Μακεδονία- τα 130 εκατομμύρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε όμως.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Και ήρθε το Υπουργείο και βρήκε λύσεις σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και ενίσχυσε με πάρα πολλά εκατομμύρια την περιοχή για να καλύψει αυτό το κόστος και να διασφαλίσει στα όρια του εφικτού τη συνέχιση των τηλεθερμάνσεων, αλλά και μία ανταγωνιστική τιμή για τους κατοίκους της περιοχής.

Στο ζήτημα αυτό, κυρία Υφυπουργέ, αποσαφηνίζω ότι τα τρία εκατομμύρια με τα οποία συμμετέχει η περιφέρεια αφορούν το όλο διάστημα και όχι κάθε χρόνο ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κλείστε, κύριε Κωνσταντινίδη. Με συγχωρείτε, αλλά είναι πολύ περασμένη η ώρα.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Κλείνω, αμέσως κύριε Πρόεδρε. Έχει πολύ ενδιαφέρον για την περιοχή κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Όλα είναι ενδιαφέροντα.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Το καταλαβαίνω.

Λέω λοιπόν το εξής, κυρία Υφυπουργέ, ότι το ζήτημα των ΑΠΕ των ανταποδοτικών τελών που εισφέρονται στο ταμείο για την κάλυψη του υπερβάλλοντος κόστους, δεν μπορεί να προέρχονται από τις περιοχές που δεν καλύπτονται με τηλεθερμάνσεις, όπως λέει η ρύθμιση. Θα πρέπει να το ξαναδούμε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κλείστε, σας παρακαλώ, έχετε υπερβεί τα δέκα λεπτά.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Δεν μπορεί οι άνθρωποι δηλαδή που υφίστανται τις συνέπειες με την εγκατάσταση ΑΠΕ στους τόπους τους, να επιβαρύνονται ταυτόχρονα και με την απώλεια ανταποδοτικών τελών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κλείστε σας παρακαλώ.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ και για την κατανόηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Όχι εμένα, τους συναδέλφους.

Να καλέσω στο Βήμα την κ. Σοφία Ασημακοπούλου από την Ελληνική Λύση. Στη συνέχεια τον λόγο θα πάρει ο κ. Λοβέρδος. Μετά θα μιλήσει η κυρία Υφυπουργός και μετά η κ. Αυγερινοπού-

λου και μετά η κ. Διγενή. Και στο τέλος θα υπάρξουν και οι δευτερολογίες.

Ορίστε, κυρία Ασημακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ-ΧΑΪΔΩ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα θέλαμε να αναφερθούμε σε δύο αινιγματικές ρυθμίσεις που έχουν προκαλέσει πολλές αντιδράσεις για τη νομιμοποίηση αυθαιρέτων σε αιγιαλό και παραλία σε δημόσια ακίνητα ή ακίνητα δημοσίου ενδιαφέροντος. Αναφέρομαι στα άρθρα 69 και 70 του νομοσχεδίου.

Το πρώτο σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση διορθώνει ένα σφάλμα στο προεδρικό διάταγμα 1/5.3.2004 περί καθορισμού ζωνών προστασίας, χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στην παραλιακή ζώνη της Αττικής, δηλαδή από το φαληρικό όρμο μέχρι την Αγία Μαρίνα Κρωπίας, καθώς το διάγραμμα κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του, δηλαδή το 2004, δεν είχαν αποτυπωθεί οι υφιστάμενες τουριστικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε ακίνητα του δημοσίου συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της εταιρείας ακινήτων του δημοσίου, ΕΤΑΔ. Γι' αυτές προβλέπεται ότι μπορούν να διατηρούνται. Τίθεται εξαίρεση καθ' υπέρβαση των περιορισμών και αυτό τα λέει όλα.

Σας είχαμε καταθέσει σχετική ερώτηση για την ακτή του ήλιου στον Άλιμο, την με αριθμό πρωτοκόλλου 4813\ 21-5-2024 και θέμα «Αγανάκτηση για την παράνομη απαγόρευση εισόδου πολιτών σε παραλία στο Δήμο Αλίμου Αττικής». Στην απάντησή σας αναφέρεται ότι όσον αφορά γενικά το θέμα της παρεμπόδισης της ελεύθερης πρόσβασης του κοινού στη θάλασσα, τον αιγιαλό και την παραλία έχει εκδοθεί η με αριθμό 49853/ΕΞ/2024 υπουργική απόφαση με θέμα: Παρεμπόδιση της ελεύθερης πρόσβασης του κοινού στη θάλασσα, τον αιγιαλό και την παραλία, καθορισμός όρων, προϋποθέσεων, τεχνικών θεμάτων, αναγκαίων λεπτομερειών και διαδικασίας επιβολής διοικητικού προστίμου, με την οποία εξειδικεύονται οι περιπτώσεις παρεμπόδισης της ελεύθερης πρόσβασης του κοινού στη θάλασσα, τον αιγιαλό και την παραλία και καθορίζεται το ποσό του προστίμου που προβλέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του ν.5092/2024 και μας παραπέμψατε σε έγγραφο της ΕΤΑΔ Ανώνυμος Εταιρεία, στο οποίο έγραφε ότι η ΕΤΑΔ έχει υπογράψει σχετική σύμβαση μίσθωσης χώρων και παραχώρησης δικαιωμάτων εκμετάλλευσης την εν λόγω λουτρική εγκατάσταση. Ωστόσο καθ' όλα αυτά τα χρόνια λειτουργίας της εν θέματι ακτής από την μισθώτρια «Ακτή του Ήλιου Α.Ε.», εξυπηρετείται πλήρως ο συνταγματικά θεσμοθετημένος κανόνας της εξυπηρέτησης της κοινής χρήσης του πράγματος, αφού εκτός των άλλων έχει ληφθεί μέριμνα ώστε μεταξύ της οργανωμένης Ακτής Αλίμου να μεσολαβεί εκατέρωθεν ικανός ελεύθερος χώρος ακτής για την εξυπηρέτηση του κοινού. Να σημειωθεί ότι ανατολικά η εν λόγω παραλία συνορεύει με ιδιόκτητους χώρους αναψυχής και διασκέδασης δια των οποίων δεν υπάρχει τρόπος πρόσβασης σε όσους δεν είναι πελάτες αυτών. Είναι ή όχι η πολιτεία υποχρεωμένη να εξασφαλίζει την ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών στους κοινόχρηστους χώρους και τον αιγιαλό;

Ο Δήμαρχος Αλίμου -και αυτό θα το καταθέσουμε στα Πρακτικά- υπενθύμισε δε ότι υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η πολεοδομία του δήμου έχει επιβάλει πρόστιμα 18 εκατομμυρίων ευρώ και έχουν κριθεί κατεδαφιστέες από την κτηματική υπηρεσία και κάνει λόγο για επιβράβευση των καταπατητών από το κράτος. Σε κάθε περίπτωση όποιος και να προσφύγει στα δικαστήρια, η εν λόγω διάταξη θα ακυρωθεί.

Έχουμε μία ακόμη απορία για το θαυμαστό κόσμο της Κυβέρνησής σας. Δεν είναι οξύμωρο το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να μας απαντά στις 24-10-2022 ότι είναι αναρμόδιο όταν θέσαμε ερώτηση στις 13-9-2022 για τις αυθαιρεσίες σε γνωστό παραλιακό ξενοδοχείο στο Σούνιο, γνωστής αλυσίδας ξενοδοχείων, και τώρα να φέρνετε διατάξεις όπως τα άρθρα 69 και 70 που αφορούν στα ίδια θέματα;

Στις 12 Ιουνίου του 2024 σας υποβάλαμε ερώτηση σχετικά με τις περιοχές οργανωμένης ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών ΠΟΑΥ στη Σαλαμίνα και τα Διαπόρια Νησιά, αλλά απάντηση δεν πήραμε. Θα γνωρίζετε ίσως ότι κανένα άλλο ελληνικό νησί δεν έχει τόσο έντονη περιβαλλοντική υποβάθμιση όσο η Σαλαμίνα, που είναι ήδη περικυκλωμένη από ναυπηγοεπισκευαστικές ζώνες σε Πέραμα, Ελευσίνα αλλά και στη Σαλαμίνα και μάλιστα σε αρχαιολογική περιοχή ζώνης Β' και Α'. Ζώνη Α' είναι και η Ακρόπολη των Αθηνών. Παροπλισμένα πλοία σαπίζουν τόσο στη Σαλαμίνα όσο και γύρω από αυτήν. Ναύσταθμος Σαλαμίνας, τερματικός σταθμός υγροποιημένου φυσικού αερίου και Ρεβυθούσα, αγκυροβόλια πλοίων, υπάρχουσες μονάδες ιχθυοκαλλιεργειών, διυλιστήρια σε Ελευσίνα, Ασπρόπυργο, κέντρο επεξεργασίας λυμάτων στην Ψυττάλεια, βρίσκεται επίσης σε πολύ κοντινή απόσταση από την περιοχή ανεξέλεγκτης απόρριψης βυθοκορημάτων, από την εκβάθυνση του κεντρικού λιμένα Πειραιά και του νέου επιβατικού λιμένα κρουαζιέρας. Σε αυτά να προσθέσουμε την περιβαλλοντική επιβάρυνση από τη συχνή διέλευση πλοίων για τα λιμάνια του Πειραιά της Δραπετσώνας, του Κερατσινίου, του Σκαραμαγκά και της Ελευσίνας. Η περαιτέρω υποβάθμιση των περιοχών που θα επεκταθούν οι μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας, είναι δεδομένη. Δεδομένο είναι και το πώς θα επηρεαστούν αρνητικά και όλες οι περιοχές που γειτνιάζουν με αυτές, ακόμη και ο κλειστός κόλπος της Σαλαμίνας όπου διαμένουν οι περισσότεροι κάτοικοι καθώς θα υπάρχουν μονάδες και στις δύο πλευρές της εισόδου του.

Η Σαλαμίνα φιλοξενεί παραθεριστές και επισκέπτες από όλη την Αττική που την επιλέγουν είτε γιατί έχουν τα εξοχικά τους, είτε γιατί από τις ελάχιστες διεξόδους από το κλεινόν άστυ της πρωτεύουσας, είτε γιατί την αγαπούν. Υπολογίζεται πως τους καλοκαιρινούς μήνες στο νησί έρχονται περίπου τριακόσιες χιλιάδες παραθεριστές και επισκέπτες. Πρέπει να σεβαστούμε το δικαίωμα στην αναψυχή κατοίκων, παραθεριστών και επισκεπτών.

Είναι προφανές ότι οι υδατοκαλλιέργειες θα περιορίσουν έτι περαιτέρω τις διαθέσιμες για κολύμβηση ακτές του νησιού και θα υποβαθμίσουν την ποιότητα ζωής.

Πρόσφατη ανασκόπηση της έκθεσης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία αφορούσε στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την ΠΟΑΥ έδειξε πολύ σοβαρές παραλείψεις. Σύμφωνα με την ανάλυση, η στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων έχει καλύψει επαρκώς μόνο τα δέκα από τα τριάντα πέντε σημεία, ποσοστό 29%, που θα έπρεπε ως μελέτη να καλύψει.

Περιμένουμε λοιπόν από εσάς κατά την επεξεργασία του επικείμενου σχεδίου διατάγματος σχετικά με την ίδρυση και την επέκταση υφιστάμενων ΠΟΑΥ στη Σαλαμίνα και τα Διαπόρια Νησιά, να λάβετε σοβαρά υπ' όψιν πρώτον, το συμπέρασμα της ανασκόπησης της έκθεσης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Δεύτερον, τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου Σαλαμίνας. Τρίτον, τις αντιδράσεις των φορέων και των κατοίκων του νησιού, απόφαση δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης του Δήμου Σαλαμίνας. Τέταρτον, την απόφαση 86/2021/28-4-2021 του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής να γνωμοδοτήσει αρνητικά επί της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων του σχεδίου για τον χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση ΠΟΑΥ στην περιοχή των Διαπορίων Νήσων Σαρωνικού Κόλπου Σαλαμίνος και της ευρύτερης περιοχής αρμοδιότητας Περιφερειακής Ενότητας Νήσων Περιφέρειας Αττικής καθώς και ότι η Σαλαμίνα είναι υπέρμετρα βεβαρυμμένη περιβαλλοντικά και να αποσύρετε τις συγκεκριμένες περιοχές από τις προτεινόμενες ως ΠΟΑΥ στην ΚΥΑ 31722/4-11-2011.

Για εμάς στην Ελληνική Λύση κατά παραγγελία ρυθμίσεις προς εξυπηρέτηση συμφερόντων δεν μπορούν να γίνουν ανεκτές και αυτό είναι αδιαπραγμάτευτο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Σοφία Χάιδω Ασημακοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Λοβέρδο, όπως έχω πει, έχει ζητήσει τον λόγο για δύο λεπτά ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος η κ. Κτενά από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Κυρία Κτενά, έχετε τον λόγο, για δυο λεπτά όμως.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομη.

Καταγγέλλουμε τη βίαιη, απαράδεκτη επίθεση των ΜΑΤ στους εποχικούς πυροσβέστες που καιρό τώρα διεκδικούν το δικαίωμα στο αυτονόητο, στην εργασία. Σήμερα τα ΜΑΤ χτύπησαν αυτούς που το καλοκαίρι αποκαλούν ήρωες, όταν παλεύουν χωρίς εξοπλισμό, χωρίς την απαιτούμενη στελέχωση με τις πυρκαγιές και τώρα το χειμώνα περισσεύουν. Κάθε χρόνο η ίδια ιστορία! Δεν πάει άλλο! Έχουν δίκιο! Κοντά τους αυτή τη στιγμή βρίσκονται στελέχη και Βουλευτές του ΚΚΕ. Στηρίζουμε τα αιτήματά τους. Ντροπή και αίσχος αυτό που έγινε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Λοβέρδο, έχετε τον λόγο.

Στη συνέχεια, μετά τον κ. Λοβέρδο, όπως είπαμε, θα μιλήσει η κυρία Υπουργός και στη συνέχεια η κ. Αυγερινοπούλου και μετά η κ. Σεμίνα Διγενή.

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι 23.30' το βράδυ από τις 9.30' το πρωί που είχαμε έρθει. Διότι σήμερα συζητάμε ένα πάρα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο, που αφορά τη διαχείριση των απορριμμάτων και των αποβλήτων. Ένα θέμα κρίσιμο για το περιβάλλον σε ολόκληρη την Ευρώπη και όχι μόνο στην Ελλάδα.

Στην Ελλάδα δεν έχουμε λάβει εδώ και δεκαετίες, παρά το γεγονός ότι είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας, τα ενδεδειγμένα μέτρα. Το φοβηθήκαμε; Μπορεί να ισχύει και αυτό. Δεν είχαμε τα μέσα; Δεν είχαμε τη διάθεση να συγκρουστούμε ως πολιτικό σύστημα; Ισχύει και αυτό. Ήρθε η ώρα όμως να φέρουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο μπορεί να μην είναι τέλειο -δεν υπάρχουν τέλεια πράγματα ούτε στην πολιτική ούτε στη ζωή- αλλά είναι ένα νομοσχέδιο προς τη σωστή κατεύθυνση. Ένα νομοσχέδιο το οποίο φέρνει αλλαγές, οι οποίες εκτιμά η Κυβέρνηση ότι θα ωφελήσουν και θα προωθήσουν προς το καλύτερο τη διαχείριση αυτού του μείζονος προβλήματος για το περιβάλλον σε μια εποχή που το περιβάλλον και η κλιματική κρίση αποτελούν τα μείζονα ζητήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος.

Η Αντιπολίτευση, απ' όσο παρακολούθησα τη συνεδρίαση σήμερα καθώς και τις συνεδριάσεις της επιτροπής, όπως και ορισμένοι δυστυχώς δήμαρχοι, αντιδρούν, γιατί ουσιαστικά τι θέλουν; Να μη γίνει τίποτα, να μην αλλάξει τίποτα. Να παραμείνουμε στο ίδιο καθεστώς που ισχύει εδώ και δεκαετίες και που είναι ανεπαρκέστατο στην επιεικέστερη μορφή του.

Αναρωτήθηκε προηγουμένως ο εξαιρετικός συνάδελφος και αγαπητός σε εμένα κ. Μάντζος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, ποιος κάνει λάθος, ποιος φταίει. Φταίει η Κυβέρνηση; Φταίει η Αντιπολίτευση; Φταίει η Κυβέρνηση για τα πεπραγμένα της και τα φορτώνει στην Αντιπολίτευση;

Αγαπητέ κύριε Μάντζε και αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, για τα λάθη της φταίει η Κυβέρνηση και για τα λάθη της Αντιπολίτευσης φταίει η Αντιπολίτευση. Για τα λάθη του Μάντζου φταίει ο Μάντζος και για τα λάθη του Λοβέρδου φταίει ο Λοβέρδος. Αυτό είναι γεγονός. Και τα λάθη έχουμε δικαίωμα να τα κάνουμε σε μια δημοκρατία. Και τα λάθη έχουν επιπτώσεις. Και τελικά ποιος αποφασίζει; Ο ελληνικός λαός σε μια δημοκρατία. Κρίνονται τα λάθη μας και ο ελληνικός λαός επιλέγει τι θέλει και ποιον θέλει να τον κυβερνήσει.

Και σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, κάνατε ένα λάθος. Φέρατε μια ένσταση αντισυνταγματικότητας σε ένα άρθρο που μόνο αντισυνταγματικό δεν είναι. Και να σας πω και κάτι, γιατί εγώ θέλω να είμαι έντιμος και εντάξει με όλους και εγώ δεν φοβάμαι να λέω τα πράγματα με το όνομά τους, δεν με πείσατε. Εάν με είχατε πείσει ότι όντως ήταν αντισυνταγματικό και κακό το άρθρο για το οποίο κάνατε την ένσταση αντισυνταγματικότητας, σας διαβεβαιώ ότι δεν θα είχα ψηφίσει εναντίον του νομοσχεδίου που φέρνει η Κυβέρνηση την οποία στηρίζω με την ψήφο μου, αλλά δεν θα ήμουν μέσα στην Αίθουσα, θα είχα φύγει. Αλλά δεν με πείσατε. Και δεν με πείσατε, ξέρετε γιατί; Γιατί αυτό το άρθρο ειδικά είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και σίγουρα δεν είναι αντισυνταγματικό.

Την περασμένη εβδομάδα, μιλώντας από αυτό εδώ το ιερό Βήμα της δημοκρατίας και του κοινοβουλευτισμού, στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών για την επίσπευση των προσλήψεων μέσω ΑΣΕΠ, είχα εκφράσει τα συγχαρητήριά μου στον κ. Νίκο Ανδρουλάκη για την επανεκλογή του ως Προέδρου του ΠΑΣΟΚ. Είχα εκφράσει επίσης την ελπίδα μου ότι με την επανεκλογή του το ΠΑΣΟΚ θα γίνει και πάλι ένα κόμμα σοβαρό, αξιόπιστο, που θα ασκεί την Αντιπολίτευση με υπευθυνότητα και θα φέρνει σε δύσκολη θέση την Κυβέρνηση με πολιτικά επιχειρήματα, όπως είναι και το καθήκον κάθε Αντιπολίτευσης, που κατ' ουσίαν αυτή τη στιγμή φιλοδοξεί να γίνει Αξιωματική Αντιπολίτευση, λόγω των τεράστιων προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο ΣΥΡΙΖΑ.

Δυστυχώς οι ελπίδες μου αυτές δεν επαληθεύτηκαν. Είχα ζητήσει από το ΠΑΣΟΚ να υπερψηφίσει το νομοσχέδιο για το ΑΣΕΠ. Δεν το υπερψήφισε και, όπως πληροφορηθήκαμε, χτες ο κ. Ανδρουλάκης πήγε στο ΑΣΕΠ και διαμαρτυρήθηκε γιατί δεν προχωρούν γρήγορα οι προσλήψεις μέσω αυτού του τόσο σπουδαίου οργανισμού-θεσμού τον οποίο είχε ιδρύσει πράγματι πριν από τριάντα χρόνια ο αείμνηστος Σάκης Πεπονής επί ΠΑΣΟΚ.

Σήμερα επαναλαμβάνονται τα ίδια ακριβώς λάθη. Δεν θα σας πω εγώ τι να κάνετε ως Αντιπολίτευση. Είναι δικαίωμά σας να κάνετε ό,τι θέλετε. Ο ελληνικός λαός θα κρίνει. Αυτό είναι και η δημοκρατία άλλωστε. Κάνετε ό,τι πιστεύετε και ο ελληνικός λαός κρίνει. Αύριο γίνεται μια ονομαστική ψηφοφορία την οποία προκάλεσε η Αντιπολίτευση. Μήπως για να φέρει σε δύσκολη θέση τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας; Αύριο στις 11.00' το πρωί οι εκατόν πενήντα έξι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας με την ψήφο τους θα δείξουν ότι στηρίζουν το νομοθετικό έργο της Κυβέρνησης, γιατί κρίνουν ότι η Κυβέρνηση φέρνει νομοσχέδια προς τη σωστή κατεύθυνση.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θέλω να ολοκληρώσω με την τραγωδία που έπληξε τον φίλο λαό της Ισπανίας.

Η τραγωδία στη Βαλένθια της Ισπανίας είναι άνευ προηγουμένου. Η οδύνη όλων μας και δι' αυτής διερμηνεύω και την οδύνη που πιστεύω ότι νιώθουν όλοι οι Βουλευτές του ελληνικού Κοινοβουλίου είναι τεράστια. Περίπου διακόσιοι συνάνθρωποί μας τουλάχιστον έχουν χάσει τη ζωή τους στις πλημμύρες στη Βαλένθια και αυτή η καταστροφή αποδεικνύει για μια ακόμη φορά πόσο μεγάλο είναι το πρόβλημα με την κλιματική κρίση που πλήττει ολόκληρο τον κόσμο, ολόκληρη την Ευρώπη και ιδιαίτερα τη Μεσόγειο, η οποία βρίσκεται στο επίκεντρο αυτής της κλιματικής κρίσης και σαφώς πρέπει να βρούμε τρόπους ακόμα πιο ικανούς να την αντιμετωπίσουμε.

Με την ευκαιρία, όμως, αυτή θέλω να εκφράσω και τη δυσφορία μου για κάτι που έγινε πέρυσι. Πέρυσι μια μεγάλη συμφορά έπληξε τη Θεσσαλία. Το ποσοστό της βροχής που έπεσε στη Θεσσαλία ήταν μεγαλύτερο κατά το διπλάσιο απ' ότι έπεσε στη Βαλένθια. Το διπλάσιο ποσοστό βροχής έπεσε στη Θεσσαλία απ' ότι στη Βαλένθια. Δεν πνίγηκε κανένας συνάνθρωπός μας στη Θεσσαλία.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ντροπή.

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Στη Βαλένθια ήταν διακόσιοι. Στη Θεσσαλία άντεξαν τα έργα τα αντιπλημμυρικά που είχε κάνει η Κυβέρνηση, το ελληνικό κράτος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Γι' αυτό είναι κατηγορούμενος ο Αγοραστός;

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ο Αγοραστός ήταν της περιφέρειας, όχι του κράτους, της περιφέρειας. Γι' αυτό να ξέρετε για τί πράγμα μιλάτε πάντα και να είστε υπεύθυνοι. Με το να λέτε λαϊκισμούς και να λέτε φταίει ο Μητσοτάκης και φταίει ο Κικίλιας είναι εύκολο. Ο λαϊκισμός, όμως, δεν ωφελεί. Αυτό που ωφελεί τον τόπο είναι υπευθυνότητα. Η κλιματική κρίση δεν δοκιμάζει μόνο τη Νέα Δημοκρατία, δοκιμάζει όλους τους Έλληνες και πρέπει όλοι μαζί να συνεργαζόμαστε για να την αντιμετωπίσουμε, όχι να προσπαθούμε με λαϊκισμό να κερδίσουμε ψήφους, όπως στη Βαλένθια δεν φταίει ο Μητσοτάκης και ο Κικίλιας.

Λοιπόν, υπεύθυνα, έντιμα, σοβαρά να αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα. Αυτό απαιτεί ο ελληνικός λαός από την Αντιπολίτευση, όπως από την Κυβέρνηση απαιτεί να λύνει τα προβλήματα και

αυτό προσπαθούμε να κάνουμε και στο τέλος η κρίση θα έρθει στις εκλογές του 2027, όπως πάντα συμβαίνει στη δημοκρατία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει η κυρία Υπουργός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα προσπαθήσω να είμαι πολύ σύντομη γιατί το προχωρημένο της ώρας νομίζω έχει κουράσει.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είχα από πλευράς μου να πω ότι άκουσα με πάρα πολλή προσοχή όλα τα σχόλιά σας και κατά την επεξεργασία του νομοσχεδίου στις επιτροπές και σήμερα στην Ολομέλεια. Θέλω να σας ευχαριστήσω πολύ για τις παρεμβάσεις που έχετε κάνει και θα ήθελα -αρκετά, βέβαια, απαντήθηκαν και από τον κύριο Υπουργό- και εγώ από πλευράς μου πάρα πολύ σύντομα να δώσω μερικές διευκρινίσεις για κάποια θέματα που ακούστηκαν.

Ξεκινώ με μια βασική παρατήρηση: Αυτές οι ενεργειακές διατάξεις που φέρνουμε σε αυτό το νομοσχέδιο, επειδή άκουσα ότι είναι αποσπασματικές και ασύνδετες -αναφέρθηκε από πολλούς- δεν είναι αποσπασματικές, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, και δεν είναι και ασύνδετες. Αντίθετα, θα έλεγα ότι υπηρετούν τις βασικές στρατηγικές μας κατευθύνσεις στην ενέργεια. Ποιες είναι αυτές; Είναι στρατηγικές κατευθύνσεις που περιγράφονται και στο Εθνικό Σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα και, βεβαίως, στρατηγικές οι οποίες υλοποιούνται τα τελευταία πέντε χρόνια με συνέπεια, με συνοχή και σταθερότητα.

Ποιες είναι αυτές οι αρχές; Τι θέλουμε να κάνουμε; Πρώτον, -ακούστηκε πολλές φορές- θέλουμε να πετύχουμε μια ταχεία διείσδυση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να ενισχύσουμε την αποθήκευση ενέργειας. Δεύτερη αρχή είναι ότι θέλουμε να εξηλεκτρίσουμε τους τομείς τελικής χρήσης ενέργειας, όπως είναι τα κτήρια, όπως είναι η ψύξη-θέρμανση, όπως είναι οι μεταφορές. Τρίτον, θέλουμε να πετύχουμε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ενεργειακή αποδοτικότητα και βελτίωση στο μεγάλο κτηριακό απόθεμα και πεπαλαιωμένο που έχουμε στη χώρα μας. Τέταρτον, πρέπει να πετύχουμε ένα ισορροπημένο μείγμα ηλεκτροπαραγωγής και πρέπει να ενισχύσουμε και νέες τεχνολογίες για να μην έχουμε μόνο καλλιέργεια στο μείγμα το ενεργειακό. Και, πέμπτον, εξίσου σημαντικό, πρέπει να χειραφετήσουμε τον καταναλωτή, πρέπει να ενισχύσουμε το μοντέλο της αυτοπαραγωγής. Να μην είναι ένας παθητικός καταναλωτής, αλλά να μπορεί και να παράγει, επίσης, ένας καταναλωτής και τη δική του ενέργεια.

Όλες αυτές οι αρχές υπηρετούν ως συνεκτική στρατηγική ενεργειακής μετάβασης στη μεγάλη εικόνα. Και ποια είναι αυτή; Η βασική στόχευση που έχουμε δεν είναι άλλη από το να πετύχουμε φθηνότερη ενέργεια για όλους τους Έλληνες και όλες τις Ελληνίδες.

Μένω λίγο σε αυτόν τον στόχο, γιατί ακούγονται πολλές φορές αρκετές ανακρίβειες. Μειώνει η ενεργειακή μετάβαση το κόστος ενέργειας; Ναι, ανεπιφύλακτα ναι το μειώνει. Δεν το λέω εγώ μόνο. Το λένε νομίζω τα νούμερα και οι αποδείξεις. Πρώτον, αποδεικνύεται στο νέο Εθνικό Σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Πώς αποδεικνύεται; Με μια σοβαρή μαθηματική ανάλυση που δείχνει ότι το κόστος ενέργειας σταθερά θα αποκλιμακώνεται σε όλη τη διάρκεια της περιόδου αυτής και, δεύτερον, το αποδεικνύει και η πραγματικότητα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Ελλάδα είναι σταθερά φθηνότερη από τον ευρωπαϊκό μέσον όρο για τον καταναλωτή. Εάν δεν μας πιστεύετε σε αυτό, θα ήθελα να πιστέψετε την EUROSTAT και θα ήθελα να καταθέσω αυτόν τον πίνακα.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Αλεξάνδρα Σδούκου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Οκτώ χώρες μόνο στις είκοσι επτά έχουν φθηνότερη ηλεκτρική ενέργεια από την Ελλάδα. Είμαστε, λοιπόν, αισθητά και μετρήσιμα κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Θα μου πείτε: Είμαστε ευχαριστημένοι, ικανοποιημένοι; Προφανώς και όχι. Όπως όλες οι Ελληνίδες και όλοι οι Έλληνες ξέρουμε, και επαγρυπνούμε διαρκώς και προσπαθούμε να παρεμβαίνουμε άμεσα και δραστικά όταν χρειάζεται και όποτε χρειάζεται για να μπορούμε να διασφαλίζουμε χαμηλές τιμές βραχυπρόθεσμα και παίρνουμε και συστημικά μέτρα, όπως είναι η διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών, για να μπορούμε να έχουμε χαμηλές τιμές μακροπρόθεσμα. Όμως, για να συνεννοούμαστε και για να μιλάμε καθαρά και με ειλικρίνεια δεν είμαστε η ακριβότερη, όπως μας κατηγορεί πολλές φορές η Αντιπολίτευση. Είμαστε αποδεδειγμένα, όπως προκύπτει από τους πίνακες της EUROSTAT, από τους φθηνότερους στην Ευρώπη και θα γίνουμε ακόμη φθηνότεροι.

Όσο πλησιάζουμε και σε ένα περιβάλλον διεθνούς κανονικότητας, χωρίς πολέμους στη γειτονιά, χωρίς ενεργειακές κρίσεις, με περισσότερες ΑΠΕ, σίγουρα το κόστος αυτό θα συνεχίζει να μειώνεται. Οι πολιτικές μας νομίζω ότι θα αποδεικνύουν και στους πιο δύσπιστους στην πορεία τα οφέλη της ενεργειακής μετάβασης.

Δύο πράγματα θέλω να πω για το νομοσχέδιο που, όπως είπα, είναι συνδεδεμένο με την μακροπρόθεσμη ενεργειακή μας στρατηγική, που συμβάλλει -νομίζω ρωτηθήκαμε γι' αυτό από τον κ. Τσακαλώτο- πάντα στο μέτρο που αναλογεί στη χώρα μας -σε τι πράγμα;- στον περιορισμό των εκπομπών και στη δράση κατά της κλιματικής αλλαγής.

Θα ήθελα να δώσω κάποια στοιχεία. Η Κίνα πόσα δισεκατομμύρια τόνους εξέπεμψε το 2023; Η Κίνα εξέπεμψε 12 δισεκατομμύρια τόνους το 2023, οι Ηνωμένες Πολιτείες εξέπεμψαν 4,6 δισεκατομμύρια, η Ευρωπαϊκή Ένωση εξέπεμψε συνολικά 2,5 δισεκατομμύρια. Οι εβδομήντα με ογδόντα περίπου εκατομμύρια τόνοι εκπομπών της Ελλάδας εμπρός στα νούμερα που ανέφερα είναι ασήμαντη ή αστεία ποσότητα.

Οπότε θα μπορούσε ίσως κάποιος να πει ότι και η όποια μείωση τελικά πετύχουμε, η όποια τελικά συνεισφορά μας, θα είναι ασήμαντη και αστεία. Μπορεί να είναι μια σταγόνα στον ωκεανό, αλλά νομίζω πως αν δεν μαζευτούν πολλές τέτοιες σταγόνες, δεν θα έχουμε ποτέ έναν ωκεανό. Δηλαδή, αν ο καθένας δεν κάνει ό,τι μας αναλογεί, δεν θα έχουμε ποτέ μια σοβαρή παγκόσμια αντίδραση στην κλιματική κρίση και το μέτρο δεν θα είναι οι δύο βαθμοί κελσίου, αλλά θα είναι οι τρεις, οι τέσσερις, οι πέντε, όπως λένε και τα πιο δυσμενή σενάρια.

Οπότε ναι, εμείς κάνουμε αυτό που μπορούμε και μας αναλογεί και λειτουργούμε στην Ευρώπη, στον κόσμο, αν θέλετε, ως παράδειγμα. Αυτό πρέπει να το δεχτείτε. Πρέπει να το αναγνωρίσουμε όλοι ότι η Ελλάδα δεν είναι πια ουραγός, δεν είμαστε τελευταίοι. Είμαστε σε αρκετά πράγματα στην ενεργειακή πολιτική πρωτοπόροι.

Ακούστηκαν πολλά για την αποθήκευση ενέργειας, επειδή κάποιοι λένε και ξαναλένε ότι στην αποθήκευση είμαστε στο μηδέν και όσες φορές και αν τους διαψεύδουμε και εμείς και η πραγματικότητα, συνεχίζουν.

Η πραγματικότητα είναι ότι από το 2019 η λέξη «αποθήκευση» ήταν εντελώς άγνωστη ενεργειακά. Σήμερα η πραγματικότητα είναι ότι έχουμε γύρω στα 1.600 MW σε υλοποίηση σε έργα αποθήκευσης με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης 450 εκατομμυρίων ευρώ. Αυτό κάναμε μέχρι τώρα, από το 2019 μέχρι σήμερα και σε αυτό το νομοσχέδιο επανερχόμαστε με νέα μέτρα τα οποία αυξάνουν την ισχύ της αποθήκευσης, χωρίς αυτή τη φορά να δίνουμε ταρίφες, χωρίς να δίνουμε ενισχύσεις. Κατηγορηθήκαμε γιατί δεν τα κάναμε αυτά από την αρχή, από το 2019, γιατί γίνεται αυτό τώρα. Μα, γιατί τώρα το κόστος του εξοπλισμού έχει πέσει.

Και κάτι τελευταίο, γιατί το άκουσα και αυτό και νομίζω ότι δεν θα ήθελα να το αφήσω αναπάντητο: Οι περικοπές, η πετάμενη ενέργεια που ακούστηκε. Για κάποια μεγέθη -για να ξέρουμε και πάλι γιατί μιλάμε- ναι, όντως το 2023 είχαμε 260 γιγαβατώρες σε περικοπές, είναι περίπου το 0,45% της συνολικής ζήτησης ηλεκτρισμού της χώρας.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ (ΦΡΕΝΤΥ): Των ΑΠΕ λέμε!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Το 2024 είναι κάτω από το 1% της συνολικής ζήτησης, άρα είναι περίπου το 1,5% της συνολικής παραγωγής από

ΑΠΕ στη χώρα. Το τονίζω για να το βάλουμε στη σωστή προοπτική. Είναι το 1,5% και φυσικά δεν ισχύει αυτό που ακούγεται, ότι πετάμε ενέργεια στα σκουπίδια και κάτι άλλα τέτοια γραφικά. Το θέμα είναι ότι ο καταναλωτής δεν επιβαρύνεται σε αυτό σε τίποτα απολύτως, δεν την πληρώνει αυτή την ενέργεια. Αυτή η ενέργεια περικόπτεται –πότε;- όταν δεν έχει οικονομική αξία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Υφυπουργού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Και βεβαίως, αυτό που θέλουμε να κάνουμε είναι να επιβραβεύουμε τον καταναλωτή. Πώς θα το κάνουμε αυτό; Μέσα από τα δυναμικά τιμολόγια που έρχονται κυρίως θέλουμε να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις για να μειώσουν το ενεργειακό τους κόστος, έτσι ώστε να μπορούν να τιμολογούνται χαμηλότερα τις ώρες που τα φωτοβολταϊκά υπερπαράγουν.

Θα ήθελα να κάνω μία μνεία επίσης στο αν θέλουμε να γίνονται έργα από μικρούς ή από μεγάλους. Θα το ξαναπώ -αν μου επιτρέπεται- όλοι έχουν χώρο στην αγορά της ενέργειας και μεγάλοι και μικροί, τους χρειαζόμαστε όλους και όλους τους στηρίζουμε με τα εργαλεία και τις πολιτικές μας. Και τα μεγάλα έργα τα θέλουμε, γιατί πετυχαίνουν αισθητά μικρότερες τιμές και τα μικρά έργα τα θέλουμε, γιατί επιτυγχάνουν την ενεργειακή δημοκρατία. Όλους τους θέλουμε.

Επειδή πολλά ακούστηκαν περί ενεργειακής δημοκρατίας και πάλι θα ήθελα εδώ να καταθέσω έναν πίνακα.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός κ. Αλεξάνδρα Σδούκου καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σε ό,τι αφορά την αυτοπαραγωγή, έχουμε σήμερα 816 MW. Από αυτά τα 726 MW έχουν συνδεθεί από το 2019 μέχρι σήμερα, επί ημερών μας δηλαδή, που μας κατηγορείτε ότι δεν είμαστε υπέρ της ενεργειακής δημοκρατίας, έχουμε βάλει το 89% της εγκατεστημένης ισχύος για αυτοκατανάλωση. Αυτό το 89% είναι πάνω από είκοσι επτάμισι χιλιάδες σταθμοί.

Και στα εμπορικά έργα, όχι στην αυτοπαραγωγή, το ίδιο ακριβώς κάνουμε. Σε αριθμό έργων το 97% περίπου του συνόλου είναι μικρά έργα. Δεν θα σχολιάσω πόσα έχουν μπει κατά την περίοδο 2015-2019, έχουν μπει 35 μόλις MW, λιγότερο από χίλιους σταθμούς, θα το δείτε στον πίνακα. Αυτή, λοιπόν, είναι η ενεργειακή δημοκρατία στην πράξη με νούμερα και με αποδείξεις.

Και για να κλείσω λίγο αυτή την ενότητα, εμείς προφανώς θέλουμε και στηρίζουμε τις ΑΠΕ, όλες τις ΑΠΕ από όλους τους ενδιαφερόμενους και από το μικρό φωτοβολταϊκό που μπαίνει σε μία στέγη, ένα φωτοβολταϊκό που μπαίνει σε ένα χωράφι για έναν αγρότη, γιατί πετυχαίνει χαμηλότερη τιμή και τα μεγάλα και τα αιολικά στη στεριά, στη θάλασσα, τη γεωθερμία, τη βιομάζα, όλα όσα συμβάλλουν στο να έχουμε ένα διαφοροποιημένο μείγμα.

Σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις, γιατί ξέρω ότι κάποιοι έχετε αλλεργία στη λέξη «επενδύσεις», εμείς και τις πιστεύουμε και τις ενθαρρύνουμε. Υπάρχει ένα τεράστιο επενδυτικό ενδιαφέρον για τον ενεργειακό τομέα της Ελλάδας. Δεν χρειάζεται να το επαναλάβω, νομίζω ότι το ξέρετε όλοι σας. Έχουμε φτάσει σε ένα σημείο να μας ζητάνε κάποιοι να απολογηθούμε για αυτό το επενδυτικό ενδιαφέρον, να ζητήσουμε συγγνώμη επειδή αυτό το επενδυτικό ενδιαφέρον ξεπερνάει κατά δέκα φορές τις ανάγκες και τις στοχεύσεις που έχουμε, αλλά δεν θα απολογηθούμε γι' αυτή την επιτυχία του ενεργειακού τομέα. Και όσο και αν κάποιοι δεν θέλουν επενδύσεις, ή θέσεις εργασίας, ή ανάπτυξη στην οικονομία, ή διεθνή κεφάλαια που εισρέουν στη χώρα, εμείς τα θέλουμε και το σημαντικότερο είναι ότι μπορούμε να τα κάνουμε πράξη πέντε χρόνια τώρα. Αυτή την εμπιστοσύνη των επενδυτών την οποία έχουμε κερδίσει τα τελευταία πέντε χρόνια θέλουμε να τη διατηρήσουμε.

Ένα τελευταίο θετικό που φέρνει αυτό το νομοσχέδιο είναι μία νέα πρωτοβουλία σε ό,τι αφορά την ενεργειακή εξοικονόμηση. Αυτή τη φορά επικεντρωνόμαστε στα κτήρια του δημοσίου. Προτείνουμε, λοιπόν, ένα νέο πρόγραμμα μεγάλης κλίμακας το οποίο θα μας επιτρέψει να πιάσουμε τους στόχους της ενεργειακής αναβάθμισης στον δημόσιο τομέα. Μιλάω για το πρόγραμμα αυτό των συστάδων, σε clusters, δημοσίων κτηρίων, να έχουμε μία συστάδα πανεπιστημίων, μία συστάδα σχολείων, μία συστάδα νοσοκομείων, στρατοπέδων, για να μπορούμε να προκηρύξουμε αυτές τις συστάδες και να πετύχουμε ενεργειακή αναβάθμιση με μεγαλύτερη κλίμακα και όσο το δυνατόν φθηνότερα. Νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε ότι δεν είναι η εικόνα σήμερα των δημόσιων κτιρίων αυτή που μας αξίζει, να μπαίνουμε σε δημόσιες υπηρεσίες, να βλέπουμε καμένες λάμπες, να βλέπουμε σόμπες. Δεν είναι εικόνα ούτε για τους εργαζόμενους στα κτήρια αυτά ούτε για τους πολίτες που τα επισκέπτονται ούτε και για τον φορολογούμενο στο τέλος της ημέρας που πληρώνει τους λογαριασμούς του ρεύματος.

Κλείνω με την τροπολογία για την τηλεθέρμανση. Να πω -το ανέφερε ο Υπουργός- ότι δεν είναι μία μονομερής ενέργεια του Υπουργείου. Υλοποιεί μία συμφωνία μεταξύ όλων των εμπλεκομένων. Όλοι αποδέχθηκαν -ήταν μία δύσκολη διαπραγμάτευση- ότι αυτή η λύση είναι κοινά αποδεκτή, μακροπρόθεσμα βιώσιμη, ωφέλιμη για την τοπική κοινωνία. Παρουσιάσαμε αυτή τη λύση στο Υπουργείο, διαμορφώθηκε από κοινού και έγινε αποδεκτή από όλους και δεν μπορώ να καταλάβω πώς ήρθαν σήμερα κάποιοι που είναι προφανώς βασιλικότεροι του βασιλέως για να καταγγείλουν ότι ήταν άδικη αυτή η συμφωνία, ή ήταν λανθασμένη.

Η αλήθεια είναι αυτή -και το ξέρετε πολύ καλά- ότι δεν είναι απλά μία καλή και δίκαιη συμφωνία, είναι και η μόνη συμφωνία που διασφαλίζει τόσο άμεσα όσο και μακροπρόθεσμα τα συμφέροντα των πολιτών στο Αμύνταιο, στην Πτολεμαΐδα, στην Κοζάνη, που θα έχουν εξασφαλισμένο το δικαίωμά τους σε μια προσιτή θέρμανση για τις επόμενες δεκαετίες.

Και αυτό ίσως είναι κάτι που δεν μπορείτε να το δεχτείτε. Μπορεί να είναι κάτι που ενοχλεί, ότι λύνουμε δηλαδή το πρόβλημα, ότι συμφωνούν οι τοπικές κοινωνίες, ότι έχουμε μπροστά μας, λοιπόν, μία λύση, γιατί ίσως μπορεί να σας αρέσει να τρέφεστε από τα προβλήματα και απεχθάνεστε τις λύσεις. Νομίζω ότι αυτή είναι η διαφορά που έχει αυτή η παράταξη και αυτή η Κυβέρνηση και αυτή η διαφορά είναι απολύτως σαφής και αντιληπτή πια από όλες τις Ελληνίδες και όλους τους Έλληνες. Είμαστε εδώ για να βρίσκουμε δίκαιες και βιώσιμες λύσεις για όλες και όλους και αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε. Γι' αυτό θα ήθελα να σας καλέσω να ψηφίσετε το νομοσχέδιο αυτό.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είμαστε και εμείς εδώ, κυρία Υπουργέ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, η κ. Διονυσία-Θεοδώρα Αυγερινοπούλου.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ-ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς, θα ήθελα να εκφράσω τα βαθιά μου συλλυπητήρια στους κατοίκους της περιοχής της Βαλένθια της Ισπανίας για την τραγική απώλεια δεκάδων συμπολιτών τους λόγω των χθεσινών πλημμυρών και να εκφράσουμε και την αλληλεγγύη μας, αλλά και τη δέσμευσή μας ότι θα εντείνουμε τις κοινές παγκόσμιες προσπάθειες για την πρόληψη και την προσαρμογή στην κλιματική κρίση και για την αποτροπή και τη μείωση μελλοντικών φυσικών καταστροφών.

Με το παρόν νομοσχέδιο επιδιώκουμε τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας και των νέων ενεργειακών έργων, άμεσα συνδεδεμένο με την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, καθώς και τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση του πλαισίου για τη διαχείριση των αποβλήτων και την επίλυση χωροταξικών, πολεοδομικών και ειδικότερων άλλων ζητημάτων.

Μία είναι η λέξη στην οποία συγκλίνουν οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου: Αποτελεσματικότητα.

Ως κεντρικός περιβαλλοντικός στόχος τού νομοσχεδίου προβάλλει η αύξηση του ποσοστού της ανακύκλωσης, ο οποίος αποτελεί και εθνικό μας στόχο μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο στο οποίο καλείται να συμμετάσχει με επικουρικό αλλά και επιτελικό πλέον ρόλο το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι υποδομές ανακύκλωσης στη χώρα μας πρέπει να ενισχυθούν

και όλοι και οι δήμοι πρέπει πλέον να μπορούν να εξοπλιστούν ανάλογα, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν στους περιβαλλοντικούς αυτούς στόχους.

Αντίστοιχες υποδομές ανακύκλωσης και διαχείρισης αποβλήτων πρέπει να είναι διαθέσιμες ακόμη και για τους μικρούς ορεινούς και νησιωτικούς δήμους που ως τώρα υπολείπονται σε σχετικές υποδομές. Η, δε, κυκλική οικονομία θα δημιουργήσει και σε αυτές τις περιοχές νέες και πρόσθετες θέσεις εργασίας.

Περαιτέρω, το νομοσχέδιο προβλέπει την ενοποίηση των ΦΟΔΣΑ Κρήτης, Βορείου Αιγαίου, Θεσσαλίας και Δυτικής Ελλάδος, σε επίπεδο περιφέρειας αντί νομού, με σκοπό τη μεγαλύτερη λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητά τους. Στην περίπτωση της Δυτικής Ελλάδος, πάντως, πρέπει να θυμίσουμε ότι η Ηλεία έχει κατορθώσει έως σήμερα, με μεγάλη προσπάθεια από μέρους μας, να εφαρμόσει σύγχρονη και πράσινη διαχείριση των αποβλήτων, με τη λειτουργία μονάδας επεξεργασίας και χώρου υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων στην περιοχή της Τριανταφυλλιάς, η οποία ξεκίνησε να λειτουργεί επί κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας.

Η ενοποίηση των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων Ηλείας, Αχαΐας και Αιτωλοακαρνανίας, με τη συγκρότηση του νέου φορέα διαχείρισης Δυτικής Ελλάδος, δημιουργεί την επιφύλαξη μήπως επιβαρυνθούν δυσανάλογα το εργοστάσιο αποβλήτων του νομού και κορεστεί στην πράξη το κύτταρο του ΧΥΤΥ με την πιθανή μεταφορά σε αυτόν αποβλήτων από άλλους νομούς. Ούτε τη βιωσιμότητα της διαχείρισης αποβλήτων θα εξυπηρετούσε μια τέτοια εξέλιξη ούτε μία εκ των βασικών αρχών διαχείρισης των αποβλήτων, που είναι η επεξεργασία τους κοντά στην πηγή. Αντιθέτως, θα πρέπει και οι τρεις νομοί και ο καθένας από αυτούς να αποκτήσουν στο μέλλον επαρκείς υποδομές για τη δική τους κυκλική οικονομία.

Βρίσκεται, δε, στη σωστή κατεύθυνση η διευθέτηση ζητημάτων σχετικά με την εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας προς ενίσχυση της ποικιλίας ενέργειας από ΑΠΕ και από διαφορετικές τεχνολογίες στο ενεργειακό μείγμα. Ομοίως, η προώθηση της εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης, ώστε να περιοριστούν οι απορρίψεις πράσινης ενέργειας και επίσης, να μειωθεί το κόστος κατά τις βραδινές ώρες που η παραγωγή από φωτοβολταϊκούς σταθμούς είναι περιορισμένη.

Ακόμη, με το νομοσχέδιο παρέχεται σε μονάδες από συμβατικά καύσιμα, που συνδέονται στο σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και οι οποίες έχουν παύσει ή θα παύσουν να λειτουργούν, να τροποποιούν τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και να μετατρέπονται σε σταθμούς αποθήκευσης της ηλεκτρικής ενέργειας. Μία πολύ σημαντική δυνατότητα, καθώς επιμέρους στόχο και προϋπόθεση της ενεργειακής μετάβασης αποτελεί η δυνατότητα αποθήκευσης της παραγόμενης πράσινης ενέργειας και η ορθολογική της παροχή στο δίκτυο. Η, δε, δυνατότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την αδειοδότηση πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών πάνω σε υδάτινους όγκους, όπως σε λίμνες, μας δίνει πρόσθετες δυνατότητες χωροθέτησης ΑΠΕ και αμβλύνει ενδεχόμενες συγκρούσεις χρήσεων γης. Ομοίως σημαντική για την ενεργειακή μετάβαση και την εφαρμογή της ενεργειακής καινοτομίας είναι και η ρύθμιση για το μεταβατικό καθεστώς για τη διακίνηση και διάθεση υδρογόνου σε πρατήρια υδρογόνου.

Ένα είναι σίγουρο. Για να πετύχει στην πράξη η απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, η μετάβαση σε μία πιο πράσινη οικονομία και για να ζήσουμε σε ένα πιο υγιές και βιώσιμο περιβάλλον, δεν αρκούν μόνο δεσμεύσεις και λόγια. Χρειάζονται πράξεις και διακυβέρνηση με αποφασιστικότητα και λειτουργικότητα.

Και αυτό το νομοσχέδιο σε αυτό ακριβώς κατατείνει. Με πρακτικά βήματα, όπως αυτά που περιλαμβάνει το νομοσχέδιο, υλοποιούμε στην πράξη και δεσμεύσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και τις οποίες θα παρουσιάσουμε εν μέρει και στις 12 με 22 Νοεμβρίου στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν, όπου θα μεταβούμε εν όψει της 29ης διάσκεψης του ΟΗΕ για το κλίμα.

Εκεί η Ελλάδα, μαζί με άλλα κράτη, θα κληθεί να στηρίξει τις κύριες προτεραιότητες της διάσκεψης, οι οποίες περιλαμβάνουν: Πρώτον, τον νέο συλλογικό ποσοτικοποιημένο στόχο για την κλιματική χρηματοδότηση. Δεύτερον, την ενίσχυση των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών και την ανακοίνωση προθέσεών μας για πιο φιλόδοξες δεσμεύσεις μείωσης εκπομπών ευθυγραμμισμένες με τον στόχο περιορισμού της μέσης αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας ως τον 1,5 βαθμούς κελσίου. Τρίτον, τη λειτουργία του ταμείου για απώλειες και ζημίες. Τέταρτον, την ολοκλήρωση των κανόνων για τις διεθνείς αγορές άνθρακα και πέμπτον, την επιτάχυνση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή με την προώθηση των εθνικών σχεδίων προσαρμογής και την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων. Επιπλέον, η COP29 θα εξετάσει τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων στα ορυκτά καύσιμα και τη μεταρρύθμιση των διεθνών χρηματοπιστωτικών θεσμών.

Αυτοί οι συλλογικοί στόχοι, τους οποίους πρέπει και εμείς να υποστηρίξουμε δυναμικά όπως κάνουμε ως σήμερα, είναι στόχοι οι οποίοι μας αναγκάζουν να αποφύγουμε την εσωστρέφεια και την άγονη αντιπαράθεση και να πάμε την Ελλάδα και τη νέα γενιά, με ασφάλεια, σε ένα πιο αισιόδοξο μέλλον μπροστά.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ σας ευχαριστώ για την οικονομία του χρόνου και...

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα κι εγώ τον λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Όχι, δεν μπορείτε να πάρετε τώρα τον λόγο.

Η κ. Σεμίνα Διγενή έχει τώρα τον λόγο...

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κύριε Πρόεδρε, δεν καταλαβαίνω γιατί κάνετε αυτές τις διακρίσεις. Αλήθεια. Στην κ. Κτενά δεν δώσατε δικαίως τον λόγο πριν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ναι, έγινε αντικατάσταση και μίλησε ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

Τώρα ήδη κάλεσα την κ. Διγενή, η οποία έχει τον λόγο. Μετά, αν θέλετε κάτι, ελάτε να μου το πείτε εμένα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ναι, θα έρθω να σας πω ένα μυστικό!

Μα, είναι δυνατόν; Έχω έρθει από τους πυροσβέστες, έχω φάει τα δακρυγόνα της ζωής μου, εκεί γίνεται χαμός και δεν μου δίνετε τον λόγο να το πω. Αυτό θέλω να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρία Διγενή, έχετε τον λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ (ΣΕΜΙΝΑ) ΔΙΓΕΝΗ: Πριν αναφερθούμε στο νομοσχέδιο, θα θέλαμε να καταγγείλουμε αυτό το απαράδεκτο αίσχος της άγριας επίθεσης των ΜΑΤ στους εποχικούς πυροσβέστες. Αντί η Κυβέρνηση να ικανοποιήσει τα δίκαια αιτήματα των εποχικών πυροσβεστών, τους σακάτεψε με ΜΑΤ και χημικά. Ξυλοκόπησαν επίσης και δημοσιογράφο του «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» που κάλυπτε την επίθεση των ΜΑΤ. Χτύπησαν αυτούς που όλο το καλοκαίρι πάλευαν με τις πυρκαγιές, κάτω από αντίξοες συνθήκες και τώρα θεωρούνται περιττοί και απολύονται. Και όλα αυτά, την ημέρα που η Κυβέρνηση ανακοινώνει την παράταση της αντιπυρικής περιόδου εξαιτίας της ξηρασίας.

Ζητάμε, απαιτούμε, να αφεθούν ελεύθεροι αυτοί που συνελήφθησαν επειδή διεκδικούσαν το αυτονόητο και φυσικά να αφεθεί ελεύθερος και ο δημοσιογράφος που έκανε τη δουλειά του. Μήπως θυμάστε σε ποια θέση είμαστε στην ελευθερία του Τύπου;

Επίσης, μου έκανε πολύ μεγάλη εντύπωση που από την αρχή της ημέρας σήμερα δεν άκουσα από τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας το παραμικρό γι' αυτό το αίσχος που συνέβη. Οι ήρωες των καλοκαιριών έγιναν τώρα το φθινόπωρο αόρατοι.

Πάμε στο νομοσχέδιο. Κανονικά η διαχείριση των απορριμμάτων θα έπρεπε να έχει στο επίκεντρό της τον σεβασμό στην υγεία, στο εισόδημα του λαού και στο περιβάλλον με βάση τις σημερινές επιστημονικές και τεχνολογικές δυνατότητες. Αυτό που συμβαίνει, όμως, στην πραγματικότητα είναι η πολιτική της εμπορευματοποίησης της διαχείρισης των αποβλήτων με βάση τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μιας πολιτικής που την πληρώνει ο λαός με χαράτσια, με καρκίνο και άλλες επιπτώσεις στην υγεία του και φυσικά καταστροφή του περιβάλλοντος.

Αυτήν την περιβόητη στρατηγική της πράσινης μετάβασης με το απλησίαστο ρεύμα, με τις στρατιές των ανέργων, που εξαφανίζει από τον χάρτη ολόκληρες περιοχές εκεί που προχωράει η

απολιγνιτοποίηση, αφανίζει το πράσινο και τις αγροτικές καλλιέργειες για να φυτρώνουν παντού ΑΠΕ, την πληρώνουμε όλοι πανάκριβα. Και βέβαια συνοδεύεται από όλες τις κυβερνήσεις και τις περιφερειακές αρχές με υποκρισία και φανφάρες για την προστασία του περιβάλλοντος που γίνεται, τάχα, προς όφελος όλων.

Μιλάμε για προκλητική αντιλαϊκή κλιμάκωση και το ΚΚΕ ήταν και είναι η μόνη πολιτική δύναμη που αντιστέκεται σε όλα τα επίπεδα. Κάτι βέβαια που δεν έκανε κανένα αυτί να ιδρώσει, αντίθετα, η ιδιωτικοποίηση αυτού του τομέα προχώρησε ακόμη πιο βαθιά ώστε να λεηλατηθεί όσο πιο πολύ γίνεται το λαϊκό εισόδημα και με τα ανταποδοτικά τέλη και με το τέλος ταφής και με τη μετακύλιση της εισφοράς των εταιρειών ως παραγωγών αποβλήτων στην τελική τιμή των προϊόντων.

Εννοείται πως όλο αυτό συμβαίνει μέσα σε άθλιες εργασιακές σχέσεις στις εταιρείες του κλάδου. Η αλήθεια είναι -και το ξέρετε, άλλο αν δεν σας ενδιαφέρει- πως η προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας του λαού είναι ασυμβίβαστη με την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων, τα κέρδη των οποίων μπαίνουν εμπόδιο στο να αξιοποιηθούν το επιστημονικό δυναμικό, η επιστημονική γνώση και η ανάπτυξη της τεχνολογίας, ώστε η διαχείριση των απορριμμάτων να γίνεται με γνώμονα την υγεία του λαού και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η εμπορευματοποίηση και του περιβάλλοντος, όπως και όλων των κοινωνικών αγαθών, εξασφαλίζουν την επικυριαρχία του κέρδους πάνω στο συλλογικό συμφέρον.

Να πούμε, επίσης, πως μέσα στο πλήθος των νέων διατάξεων έχουμε και την προώθηση της καρκινογόνας καύσης των σύμμεικτων αποβλήτων και μάλιστα με όρους τυπικής καπιταλιστικής επένδυσης. Σχεδιασμός, χωροθέτηση, περιβαλλοντική αδειοδότηση, κατασκευή και εκμετάλλευση, όλα στα χέρια του κεφαλαίου, με αποκλειστικό φυσικά κριτήριο την εξασφάλιση του προσδοκώμενου ποσοστού κέρδους. Υγειονομικές και περιβαλλοντικές βόμβες, δηλαδή.

Επιβεβαιώνεται τελικά η γενική διαπίστωση του ΚΚΕ ότι κάθε κυβέρνηση στη χώρα μας είναι χειρότερη από όλες τις προηγούμενες, καθώς πάνω στο πλέγμα των αντιλαϊκών καταστάσεων που παραλαμβάνει προσθέτει και υλοποιεί νέα μέτρα σε βάρος των όρων διαβίωσης της εργατικής τάξης, των λαϊκών στρωμάτων, της νεολαίας.

Όμως, εμείς δεν αποδεχόμαστε ότι το 2024 μπορεί να θεωρείται πολυτέλεια το φθηνό ρεύμα για όλους. Είναι δικαίωμα του λαού το φθηνό ρεύμα και για να γίνει αυτό πρέπει να υπάρξει αξιοποίηση όλων των μορφών ενέργειας που διαθέτει η χώρα, με στόχο την ενεργειακή κάλυψη του συνόλου των αναγκών μας.

Να πούμε και μια κουβέντα για την ανακύκλωση. Δεν έχει γίνει ούτε υπάρχει πρόθεση να γίνει σοβαρή προσπάθεια στην ανακύκλωση. Ο λόγος είναι ότι όλο το σύστημα είναι προσανατολισμένο, όπως αποτυπώνεται και στο ΕΣΕΚ, στην παραγωγή εναλλακτικών δευτερογενών καυσίμων από την επεξεργασία των υπολειμματικών αστικών αποβλήτων και την ενεργειακή αξιοποίησή τους. Το ΕΣΕΚ τα λέει αυτά. Άρα, ποιος ο λόγος να επενδύσουν στην ανακύκλωση έτσι όπως είναι το θεσμικό πλαίσιο;

Στη, δε, θαλάσσια μεταφορά αστικών αποβλήτων υπάρχει ένα ελλιπέστατο θεσμικό πλαίσιο, κυρίως ως προς την υγιεινή και την ασφάλεια όσων εργάζονται στους αντίστοιχους κλάδους. Με αυτή τη διάταξη διευρύνονται οι κατηγορίες των προς μεταφορά αποβλήτων και μάλιστα κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη εθνική διάταξη. Δεν μπαίνει κανένας σχετικός περιορισμός. Αρκεί τα προς μεταφορά αντικείμενα - απόβλητα να χαρακτηρίζονται ως ανακυκλώσιμα, κάτι το οποίο χωράει πολλές ερμηνείες. Μπορεί να έχει και επικίνδυνα τοξικά απόβλητα, όπως παραδείγματος χάριν οι συσσωρευτές. Άρα, εδώ θα πρέπει να μπουν περιορισμοί για το τι ακριβώς είναι ανακυκλώσιμο και με ποιους όρους θα γίνεται αυτό το πράγμα για την ασφάλεια και την υγιεινή όσων εργάζονται στους εμπλεκόμενους κλάδους.

Η ρίζα και η επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων είναι ζητήματα βαθιά πολιτικά. Το περιβάλλον βρίσκεται σήμερα περισσότερο από ποτέ στο στόχαστρο της ολομέτωπης επίθεσης του ιμπεριαλισμού και των πολυεθνικών. Τα οξυμένα προβλήματά του προστίθενται στα άλλα μεγάλα προβλήματα της ανεργίας, της αποδιάρθρωσης και περιορισμού των κοινωνικών εργασιακών και δημοκρατικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Η καταστροφή του περιβάλλοντος παίρνει στη χώρα μας μεγάλες διαστάσεις. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ρύπανση της ατμόσφαιρας, των επιφανειακών και υπόγειων νερών, μαζί και των θαλασσών, επιδείνωση των φυσικών καταστροφών, ανεξέλεγκτη διαχείριση των απορριμμάτων και των τοξικών αποβλήτων. Σημαίνει ανεπαρκή έως ανύπαρκτη επεξεργασία των αστικών λυμάτων, χρήση ορμονών, γενετικά μεταλλαγμένους οργανισμούς, κατάχρηση χημικών λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων και αντιβιοτικών, καταστροφές των δασών και σπανίων οικοσυστημάτων, τσιμεντοποίηση ελεύθερων χώρων, ανορθολογική εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, πολεοδομικό χάος και βεβαίως, φθορά των μνημείων του πολιτισμού μας.

Θέλετε, τελειώνοντας, κι ένα ακόμη ανήθικο εργαλείο; Χώρες οι οποίες θα παράγουν λιγότερη ποσότητα αερίων θερμοκηπίου από το όριο που τους αντιστοιχεί, θα μπορούν να πουλάνε τη διαφορά τους σε χώρες οι οποίες θα αποκτούν έτσι το νόμιμο δικαίωμα να παράγουν περισσότερο από το προβλεπόμενο γι' αυτές όριο. Θεσμοθετείται, δηλαδή, ένα σκληρό παζάρι μεταξύ κρατών, αλλά και βιομηχανικών μονάδων σε βάρος των πραγματικών αναπτυξιακών δυνατοτήτων και αναγκών των αντίστοιχων χωρών και λαών, με βασικό κριτήριο αν συμφέρει να μειώσουν την ενεργειακή τους παραγωγή που στηρίζεται στα ορυκτά καύσιμα.

Οι δυνάμεις του ΚΚΕ βρέθηκαν όλο το προηγούμενο διάστημα και τώρα απέναντι στις αντιλαϊκές πολιτικές συνολικά για το ζήτημα της διαχείρισης των αποβλήτων. Μπήκαν μπροστά στον αγώνα του λαού για να τεθούν εμπόδια στους αντιπεριβαλλοντικούς και αντιλαϊκούς σχεδιασμούς που προωθούνται για λογαριασμό του πολυεθνικού κεφαλαίου το οποίο αρνείται να δώσει λύσεις στα μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα του πλανήτη που το ίδιο δημιουργεί στο κυνήγι του κέρδους.

Δεν χρειάζεται να επαναλάβω τις διεκδικήσεις μας. Ακούστηκαν ήδη από τον γραμματέα και την εισηγήτριά μας και θα ακουστούν ξανά μεταξύ άλλων και στη μεγάλη πανελλαδική πανεργατική απεργία στις 20 του Νοέμβρη. Τη στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις. Γιατί εμείς έτσι αντιλαμβανόμαστε την πραγματική αντιπολίτευση στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και την αντεργατική αντιλαϊκή πολιτική της.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Ορίστε, κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό μιας και δεν είναι εδώ ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος. Δεν είναι καθόλου σωστό να επικαλείστε τα είκοσι τέσσερα δευτερόλεπτα που μίλησε η κ. Κτενά, γιατί δεν ήσασταν εδώ.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Εγώ θα μιλήσω λιγότερο. Είπα ότι καλώς μίλησε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, πάρτε τον λόγο και κάντε τη δήλωσή σας.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Στη Βουλή βρισκόμαστε. Αλίμονο αν δεν μπορούμε να πούμε εδώ αυτό που συμβαίνει σήμερα εκεί με τους πυροσβέστες.

Θα αναφερθώ κι εγώ στο ίδιο περιστατικό. Οι άνθρωποι απεργούν, οι άνθρωποι διεκδικούν το δικαίωμα στην εργασία. Είναι ούτε δυόμισι χιλιάδες, οι οποίοι επί πέντε χρόνια είναι εποχικοί. Τώρα δεν τους ανανεώνουν τη σύμβαση, όταν έχουν τρείς χιλιάδες εξακόσιες οργανικές θέσεις κενές. Είναι απαράδεκτο. Ήρθαν τα ΜΑΤ, ήμουν παρούσα, απροκάλυπτα μέσα στο κτήριο και έριξαν δακρυγόνα. Αυτό είναι σοβαρό; Μπορεί να συμβεί δηλαδή μοιραίο γεγονός. Και μετά, όταν πήγαμε να διαμαρτυρηθούμε, έριξαν και σε εμάς.

Είναι απαράδεκτο αυτό που συμβαίνει και πραγματικά πρέπει η ελληνική Βουλή να το ξέρει. Θα το δημοσιοποιήσουμε και περαιτέρω το θέμα. Πήγαμε να πούμε τι κάνετε, γιατί. Γιατί; Είμαι εδώ και βλέπω. Δεν σας προκαλεί κανείς. Και μου έριξαν δακρυγόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Μάντζο, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, τα συμβάντα στη Λεωφόρο Κηφισίας στο Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας και Κλιματικής Κρίσης προφανώς είναι πολύ σοβαρά. Υπάρχουν εικόνες στα κινητά όλων μας, στα social media, η μαρτυρία της συναδέλφου, δημοσιογραφικές πληροφορίες οι οποίες λένε, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι όσο εμείς εδώ μιλούμε για το φυσικό περιβάλλον κατά τα λοιπά, οι άνθρωποι που καθημερινά και όλο το καλοκαίρι το προασπίζουν και το υπερασπίζουν, τρώνε ξύλο κι απ' ό,τι κατανοώ και Βουλευτές και δημοσιογράφος του «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ». Ειπώθηκε ήδη.

Αυτό το οποίο εμείς θέλουμε ως Εθνική Αντιπροσωπεία -γιατί επαναλαμβάνω είμαστε κλεισμένοι εδώ και συμβαίνουν γεγονότα- είναι η Κυβέρνηση να μας ενημερώσει. Το είπα κι εγώ, το έχουν πει όλοι οι συνάδελφοι, να ενημερωθεί η Εθνική Αντιπροσωπεία τι ακριβώς συνέβη στο Μαρούσι σε μια διαδήλωση των εποχικών πυροσβεστών που διαδηλώνουν και ζητούν, επαναλαμβάνω, το αυτονόητο να γίνουν δωδεκάμηνες συμβάσεις για να μη χάνεται και η τεχνογνωσία τους, να μην είναι κι αυτοί στον δρόμο και η πολιτεία μας να εκμεταλλεύεται, να αξιοποιεί την τεχνογνωσία τους στην πρόληψη, για να μη ζούμε δασικές πυρκαγιές κάθε καλοκαίρι. Τι έγινε κι αυτή ακριβώς η διαδήλωση εξελίχθηκε όπως εξελίχθηκε ώστε να πέφτουν δακρυγόνα, χημικά μέσα σε κλειστό χώρο και να συμβαίνουν αυτά τα γεγονότα.

Κυρία Υπουργέ, σας άκουσα με προσοχή. Λέτε ότι κάποιοι από εμάς έχουν αλλεργία στις επενδύσεις. Δεν ξέρω αν αναφέρεστε στο ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής. Εγώ μπορώ να σας πω εμείς σε τι έχουμε αλλεργία. Έχουμε αλλεργία στην καταχρηστική, υπέρμετρη και αδικαιολόγητη χρήση αστυνομικής βίας. Εάν πρόκειται για τέτοια περίπτωση -γνωρίζω ότι δεν είναι το χαρτοφυλάκιο σας- θα σας παρακαλέσω και θα ζητήσω για μία ακόμη φορά να ενημερωθείτε από τους αρμόδιους για να ενημερώσετε το Σώμα τι ακριβώς συνέβη και συμβαίνει ακόμα στη Λεωφόρο Κηφισίας στην έδρα του Υπουργείου Πολιτικής Προστασίας και Κλιματικής Κρίσης εις βάρος των εποχικών πυροσβεστών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεχίζουμε. Έχετε τον λόγο, κυρία Καραγεωργοπούλου, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Καταγγέλλουμε για άλλη μια φορά αυτό το φρικώδες έγκλημα σε βάρος των συνανθρώπων μας. Στεκόμαστε αλληλέγγυα μαζί τους. Η Ζωή Κωνσταντοπούλου ήταν παρούσα για ώρες στο σημείο. Αυτήν την στιγμή βρίσκεται στο πλευρό των τραυματιών, γιατί υπάρχουν σοβαρά τραυματισμένοι εποχικοί πυροσβέστες. Εάν μπορέσει, θα έρθει και αργότερα. Σε άλλη περίπτωση η ίδια, ως αυτόπτης μάρτυρας, θα καταγγείλει όσα συνέβησαν σήμερα, όσα απαράδεκτα προσβάλλουν τη δημοκρατία, στον ίδιο χρόνο που γιορτάζετε στο Ζάππειο Μέγαρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεχίζουμε τώρα τον κατάλογο και παρακαλώ τον Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής τον κ. Πάρι Κουκουλόπουλο να πάρει τον λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια στον αδερφό ισπανικό λαό, κύριε Πρόεδρε, και αυτονόητα καταγγέλλουμε, αλλά απορούμε κιόλας. Είναι δυνατόν να ζητάνε όλα τα κόμματα ενημέρωση για όλα αυτά που έχουν γίνει και να μην υπάρχει η παραμικρή ενημέρωση από την Κυβέρνηση, για κάποιους συμπολίτες μας που διεκδικούσαν το αυτονόητο δικαίωμα στην εργασία; Όχι ότι διακρίνεται το δικαίωμα στην εργασία ανάλογα το ποιος είναι κάθε φορά, αλλά μια περισσότερη ευαισθησία γι' αυτούς που δίνουν πραγματικά το είναι τους στην κατάσβεση των πυρκαγιών νομίζω άξιζε. Πραγματικά είναι να απορεί κανείς με την Κυβέρνηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρία Υπουργέ, ζήτησα να πάρω τον λόγο για να μιλήσω αποκλειστικά για την τροπολογία που με πανηγυρικούς τόνους παρουσιάσατε και αφορά τη τηλεθέρμανση. Την παρουσιάζετε ως ένα δώρο, ρυθμίζετε -λέει- κάποια χρέη, παραλείποντας να πείτε ότι κάποια τρέχουσας φύσης χρέη γιγαντώθηκαν -δεν μεγάλωσαν απλά- επί των ημερών σας ως αποτέλεσμα επιλογών σας. Αναφέρομαι στις διαρκείς διακοπές -εκτός από την περσινή χρονιά, το ξέρετε- που είχε η τηλεθέρμανση Κοζάνης που της προκάλεσαν μεγάλη οικονομική ζημιά, στη συνειδητή καθυστέρηση επί τρία χρόνια ολοκλήρωσης και ένταξης της «Πτολεμαΐδας 5» στο δίκτυο, γιατί θέλατε να την κάνετε από την αρχή να λειτουργεί ως μονάδα αερίου και γεγονός που σε συνδυασμό με τη μη εφαρμογή του ν.4951 που εσείς ψηφίσατε, δημιούργησε ένα υπέρογκο δήθεν χρέος στην τηλεθέρμανση Πτολεμαΐδας. Έτσι οδηγήσατε εκβιαστικά, με τη ΔΕΗ στο πλευρό σας, τους δήμους να υπογράψουν τη σύμβαση που σήμερα πρακτικά ακυρώνουμε με νόμο.

Στην αρχή του χρόνου -ήσαστε παρούσα- σας είχα παρουσιάσει εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ μια ολοκληρωμένη και βιώσιμη λύση την οποία αγνοήσατε και αγνοείτε μέχρι σήμερα επιδεικτικά. Για ποιον λόγο; Γιατί ζητάει πρόσβαση στον ηλεκτρικό χώρο. Θίξαμε την ιερή αγελάδα της ενεργειακής ολιγαρχίας την οποία έχετε εγκαθιδρύσει στη χώρα. Αυτό. Γι' αυτό λέτε «όχι».

Να τα βάλουμε τα πράγματα σε μια σειρά, κυρία Υπουργέ. Ο στόχος των μηδενικών εκπομπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένας στόχος στον οποίο συμμετέχουμε απόλυτα από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ, ξέρετε πολύ καλά ότι είναι ένας στόχος πάρα πολύ δύσκολος. Γιατί; Γιατί η ζήτηση της ηλεκτρικής ενέργειας ανεβαίνει ραγδαία και θα ανεβαίνει ραγδαία τα επόμενα χρόνια. Ο λόγος; Αφ' ενός μεν οι μεγάλες βάσεις δεδομένων και η τεχνητή νοημοσύνη δημιουργούν καταναλώσεις τεράστιες και αφ' ετέρου γιατί -όπως είπατε νωρίτερα- πρέπει να ηλεκτρίσουμε μια σειρά παραδοσιακών δραστηριοτήτων, από θέρμανση μέχρι βιομηχανικές. Είναι τεράστια η πρόκληση. Δεν είναι καθόλου εύκολο το εγχείρημα.

Ήδη χώρες που έχουν σε αφθονία καθαρή ενέργεια, όπως είναι οι Σκανδιναβικές χώρες και ο Καναδάς, ηλεκτρίζουνε μια σειρά δραστηριοτήτων εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Αυτό ακριβώς σας προτείναμε -είχα μια ευκαιρία να σας προτείνω τον Γενάρη μήνα- για την τηλεθέρμανση, να την ηλεκτρίσουμε με ΑΠΕ. Τόσο απλό.

Ζητήσαμε να παραχωρήσατε χώρο ηλεκτρικό 350 μεγαβάτ στους τρεις ενεργειακούς δήμους που θα κατανεμηθούν ανάλογα με τον πληθυσμό τους, για να τα χρησιμοποιήσουν όπως αυτοί θέλουν. Παράλληλα, ο «Άγιος Δημήτριος 5» να αποσυρθεί από τη λειτουργία μόλις ο Δήμος Κοζάνης ολοκληρώσει τους απαραίτητους ηλεκτρολέβητες και το δικό του φωτοβολταϊκό πάρκο. Για τη, δε, «Πτολεμαΐδα 5» ξέρετε καθαρά τη θέση μας και μετά από δέκα χρόνια ακατανόητης εμμονής σας. Πρέπει να γίνει ό,τι κάνει η Γερμανία και η Πολωνία.

Τι επιτυγχάνουμε με την πρότασή μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Αντιμετωπίζονται όλα τα χρέη σε χρόνο απολύτως ορατό. Δεύτερον, η τιμή της τηλεθέρμανσης παραμένει ανταγωνιστική και φιλική για τους καταναλωτές, τους πωλητές. Κρατιέται ψηλά η διαχρονική αξιοπιστία που έχουν αποκτήσει τα δίκτυα τηλεθέρμανσης στους τρεις δήμους. Οι δήμοι βλέπουν όχι απλά φως στο τούνελ, αλλά είναι εύρωστοι την επόμενη μέρα αυτοί και οι δημότες του και οι πολίτες τους είναι αξιοπρεπείς. Το κόστος αυτού που προτείνουμε; Είναι κάτι λιγότερο από 200 εκατομμύρια. Είναι το ένα τρίτο μιας σαθρής λύσης που προωθείτε. Γιατί μιλάει για ένα τρίτο; Διακόσια εκατομμύρια είναι αυτό το επενδυτικό πρόγραμμα που κάνετε με τους αγωγούς και όλα τα υπόλοιπα και 350 είναι η μετατροπή της μονάδας «Πτολεμαΐδα 5» από λιγνιτική σε φυσικό. Το ένα τρίτο αυτού του πράγματος σας προτείνουμε, για να μην έχουμε κανένα πρόβλημα και να έχουμε όλα αυτά τα θετικά οφέλη που είπα νωρίτερα.

Η λύση σας είναι κακή, κυρία Υπουργέ, για πολύ συγκεκριμένους λόγους. Πρώτον, διότι εξαρτάται το μέλλον της τηλεθέρμανσης από το ρυπογόνο και εισαγόμενο φυσικό αέριο που είναι και ιδιαίτερου ρίσκου, όπως θα πω και στη συνέχεια. Δεύτερον, συνεχίζεται η εξάρτηση των δήμων από τη ΔΕΗ, η οποία δυστυχώς με τις ευλογίες σας πρωταγωνιστεί στο κερδοσκοπικό παιχνίδι στην αγορά ενέργειας. Δεν είναι η ΔΕΗ που ξέραμε. Τρίτον, η διαδημοτική που προωθείτε είναι εξ ορισμού ένας δυσκίνητος γραφειοκρατικός μηχανισμός, ιδιαίτερα ενεργοβόρος. Επειδή είστε από την περιοχή, κυρία Υπουργέ, φανταστείτε τι ηλεκτρικό ρεύμα θα χρειάζονται τα αντλιοστάσια για να πηγαίνουν ηλεκτρική ενέργεια από την «Πτολεμαΐδα 5» στην Κοζάνη ως μονάδα αερίου την επαύριο ή από την Καρδιά στο Αμύνταιο. Ποιος

σοφός έχει εγκαταστήσει αυτό ως ένα σύστημα που κρατάμε για την εξοικονόμηση ενέργειας;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, να ολοκληρώσω, γιατί κάποιος πρέπει να μιλήσει για αυτά.

Είναι κακή λύση, γιατί όλα τα χωριά στην Κοζάνη, την Πτολεμαΐδα, όλα τα χρόνια είχαν την απορία γιατί δεν τους καταλαμβάνει και αυτούς αυτό το αγαθό. Σήμερα καλούνται να πληρώσουν τα ανταποδοτικά ΑΠΕ. Δεν αφορούν κατοίκους της Κοζάνης και της Πτολεμαΐδας τα ανταποδοτικά ΑΠΕ των δήμων. Φέρνετε σε αντίθεση τους κατοίκους της πόλης με τα χωριά. Όπως επίσης μας φέρνετε μέσω των χειρισμών με τον ΕΛΑΠΕ μας στοχοποιείτε έναντι όλης της χώρας. Για ποιον λόγο; Αυτό θα το δείτε τους επόμενους μήνες και τα επόμενα χρόνια μπροστά σας, με αυτό που ψηφίζετε. Βέβαια φτωχοποιείτε τους δήμους με την απίστευτη παρακράτηση των κεντρικών αυτοτελών πόρων που βάζετε ως εγγύηση για όλα αυτά που προωθείτε. Κυρίως, όμως, είναι έωλη οικονομικά η λύση σας, κυρία Υπουργέ.

Καταθέτω στα Πρακτικά την απάντηση στο βασικό σενάριο που έχετε για το CO_2, πόσο κοστίζει και για την τιμή του φυσικού αερίου. Είναι 30 ευρώ το φυσικό αέριο -λέει- και 70 ευρώ το CO_2. Το CO_2 αναμένεται να πάει πολύ περισσότερο τα επόμενα χρόνια. Το δε φυσικό αέριο φέτος μόνο από 16 Ιανουαρίου μέχρι 15 Μάϊου και όχι όλες τις ημέρες ήταν κάτω από 30 ευρώ. Όλο το άλλο διάστημα μέχρι σήμερα που μιλάμε είναι πολύ πάνω, όπως φαίνεται και από το σχετικό διάγραμμα, πολύ πάνω από τα 30 ευρώ. Δεν ισχύει η συμφωνία που φέρνετε για τα τιμολόγια που δεν εγγυάστε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παρασκευάς (Πάρις) Κουκουλόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, με κάποια χρήσιμα ερωτήματα. Γιατί αρνείστε τη λύση μας, κυρία Υπουργέ; Γιατί αρνείστε να δώσετε ηλεκτρικό χώρο, το 5% αυτού που είναι αδειοδοτημένο προς εγκατάσταση στη Δυτική Μακεδονία; Επτά giga καλείται να σηκώσει η Δυτική Μακεδονία στην πλάτη της και ζητάμε το 5% αυτής της ενέργειας να δοθεί ως ηλεκτρικός χώρος σε τρεις δήμους για να έχουν όλα τα πολλαπλά οφέλη που περιέγραψα και εσείς αρνείστε. Την ώρα μάλιστα που ετοιμάζετε -δεν θα το καταφέρετε, γιατί δεν θα σας αφήσουν οι τρεις δήμοι που γειτνιάζουν και η περιφέρεια και όλοι μας- και προγραμματίζετε να μας βάλετε εκεί φωτοβολταϊκά στη Λίμνη Πολυφύτου.

Κυρία Υπουργέ, δεν θέλουμε επιδοτήσεις. Απαιτούμε το αυτονόητο δικαίωμα της πρόσβασής μας στον ηλεκτρικό χώρο. Δεν θέλουμε σωτήρες. Σεβασμό σε ό,τι με μόχθο οικοδομήσαμε τόσα χρόνια θέλουμε. Η τηλεθέρμανση Κοζάνης-Πτολεμαΐδας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ξέρετε ότι είναι με διαφορά η μεγαλύτερη επένδυση που έχει γίνει ποτέ με φορέα την Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα.

Η παρούσα αξία των εγκαταστάσεων ξεπερνά τα 400 εκατομμύρια και το όφελος των καταναλωτών έχει ξεπεράσει το 1 δισεκατομμύριο ευρώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και με αυτό κλείστε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ολοκληρώνω.

Για ένα τέτοιο έργο μιλάμε, για μια τέτοια αυτοδιοίκηση μιλάμε. Γιατί της συμπεριφέρεστε έτσι, κυρία Υπουργέ;

Δεν μίλησα καθόλου, κύριε Πρόεδρε, για όλες διατάξεις που θα μπορούσα να μιλήσω, με τη θητεία μου στην αυτοδιοίκηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κλείστε τώρα όμως, κύριε Κουκουλόπουλε, παρακαλώ. Έχουμε πάει στα έντεκα λεπτά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όλα τα ζητήματα, το λέω με λύπη μου και προβληματισμό και για την αυτοδιοίκηση, που συζητάμε για τα απορρίμματα τα έχουμε λύσει τριάντα χρόνια στη Δυτική Μακεδονία. Είμαστε τριάντα χρόνια μπροστά από όλη τη χώρα.

Γιατί συμπεριφέρεστε σε αυτήν την αυτοδιοίκηση με έναν τέτοιο τρόπο; Και αν δεν σέβεστε στην αυτοδιοίκηση και στο κύρος που έχει αποκτήσει διαχρονικά σε εκείνη την περιοχή, σεβαστείτε τουλάχιστον τους πολίτες της.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, κάνοντας καθαρό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Κουκουλόπουλε, κλείσατε τώρα. Το «κλείνω» το είπατε πέντε φορές μέχρι τώρα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να πω τι ψηφίζουμε.

Καταψηφίζουμε την τροπολογία εκτός αν κάνετε την προσθήκη ότι παραχωρείτε 350 μεγαβάτ στους τρεις ενεργειακούς δήμους. Τότε ναι, θα την ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κωνσταντίνος Μεταξάς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ντροπή και αίσχος γι' αυτό που κάνατε, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης απέναντι στους εποχικούς πυροσβέστες. Δώσατε εντολή για μια δολοφονική επίθεση, με χρήση χημικών σε κλειστό χώρο. Χτυπήσατε με γκλοπ και με άγριο τρόπο ποιους; Εκείνους που έχουν πληρώσει φόρο τιμής τις εγκληματικές σας ελλείψεις, την εμπρηστική πολιτική σας, η οποία έχει κατακάψει όλη την Ελλάδα; Αλλά για εσάς είναι ήρωες μόνο όταν τους τρέχετε από άκρη σε άκρη σε όλη τη χώρα, άυπνους και εξαντλημένους, όταν τους αφήνετε σαν σακιά να κοιμούνται στους διαδρόμους των πλοίων.

Στη φιέστα που κάνατε στη Θεσσαλονίκη πριν από λίγες μέρες, που περίσσεψαν οι φωτογραφίες και οι χειραψίες του Πρωθυπουργού με τους πυροσβέστες, δήλωνε ο Πρωθυπουργός: «Βρισκόμαστε εδώ για να σας πω προσωπικά ένα μεγάλο ευχαριστώ για τις μάχες που δώσατε στο πεδίο έως σήμερα». Να ποιο είναι το ευχαριστώ σας! Αυτό είναι! Τώρα τους πετάτε ξανά σαν σακιά. Τώρα που διεκδικούν τα δίκαια αιτήματά τους, τους αντιμετωπίζετε όπως αντιμετωπίζετε και όλους τους εργαζόμενους, δηλαδή με την καταστολή και τη βία. Στείλατε κόσμο στο νοσοκομείο, συλλάβατε πυροσβέστες, τους έχετε τώρα στη ΓΑΔΑ. Οι αθλιότητές σας έφτασαν σε τέτοιο σημείο να ξυλοκοπήσετε και να συλλάβετε δημοσιογράφο του «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ». Ντροπή και αίσχος! Εδώ και τώρα απαιτούμε να αφεθούν ελεύθεροι οι συλληφθέντες. Εδώ και τώρα! Να ξέρετε σπέρνετε ανέμους, θα θερίσετε θύελλες. Ήδη είμαστε ξημερώματα, σήμερα Παρασκευή, οι πυροσβέστες καλούν το πρωί στις 10.00' εδώ έξω από τη Βουλή σε κινητοποίηση και θα είναι εδώ, γιατί η καταστολή δεν θα περάσει. Το εργατικό λαϊκό κίνημα μπορεί να σας αντιμετωπίσει και σε αυτό το πεδίο.

Σε σχέση με το νομοσχέδιο, θα αναφερθώ ιδιαίτερα στο ζήτημα των αποβλήτων και αυτό μιας και προέρχομαι από μια περιοχή, το Βόλο, που αυτά που συζητάμε σήμερα, αυτά που νομοθετείτε και έχουν νομοθετήσει οι προηγούμενες κυβερνήσεις για τα απορρίμματα, έχουν άμεσες εγκληματικές συνέπειες στη ζωή και την υγεία χιλιάδων και χιλιάδων κατοίκων.

Με πολύ απλά λόγια, τα όσα προωθείτε σε σχέση με τη διαχείριση των σκουπιδιών, μια πόλη εκατό είκοσι χιλιάδων κατοίκων τα αναπνέει κάθε μέρα, μέσω της καύσης τους από το εργοστάσιο της «ΑΓΕΤ» που βρίσκεται μέσα στον πολεοδομικό ιστό και είναι μια από τις πολλές περιοχές της χώρας που προχωράει αυτή η κλιματική σας πολιτική.

Είναι πρόβλημα το ζήτημα των αποβλήτων; Προφανώς και είναι. Πώς απαντά η καπιταλιστική οικονομία στο πρόβλημα αυτό; Πώς το λύνει; Όπως απαντάει και σε κάθε άλλο πρόβλημα. Μέσω της αγοράς, μέσω της διαμόρφωσης δηλαδή προϋποθέσεων για να αξιοποιηθεί και αυτό το πρόβλημα, ώστε να ενισχύσει την κερδοφορία των μονοπωλιακών ομίλων. Είναι πολλά τα λεφτά.

Η λεγόμενη αγορά αποβλήτων -αυτούς τους όρους και αυτήν την ορολογία χρησιμοποιείτε και εδώ, όπως το κάνετε στην υγεία, στην παιδεία, σε κάθε πτυχή της κοινωνικής ζωής-, αποτιμάται σε περίπου 200 δισεκατομμύρια ευρώ, σε επίπεδο Ευρω-

παϊκής Ένωσης. Είναι, λοιπόν, πολλά τα λεφτά. Δεν είναι τυχαίο ότι οι στόχοι του εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα, δηλαδή η εξειδίκευση των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χώρα μας προσανατολίζονται καθαρά προς την καύση απορριμμάτων, δηλαδή την πιο φθηνή και κερδοφόρα λύση στη διαχείριση των αποβλήτων.

Τι και αν αυτό οδηγεί στο να θυσιάζεται για παράδειγμα, μια ολόκληρη πόλη για τα κέρδη των ομίλων μετατρέποντάς τη σε θάλαμο επικίνδυνων αερίων, αποτεφρωτήρα σκουπιδιών, με εισαγωγή μάλιστα αποβλήτων και από άλλες χώρες; Και εδώ η κοροϊδία απογειώνεται. Η διατύπωση στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα της Νέας Δημοκρατίας για την καύση απορριμμάτων είναι προκλητική. Αναφέρεται ως παραγωγή ενέργειας από δευτερογενή καύσιμα, rdf/srf. Βέβαια ξέρουμε ότι δεν είναι δική σας έμπνευση αυτά τα λόγια. Τα ίδια έλεγε και η προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, που μάλιστα ήταν πρωταθλήτρια στις αδειοδοτήσεις για την καύση σκουπιδιών και ιδιαίτερα στην «ΑΓΕΤ» στο Βόλο, σε ποσότητα που αναλογεί στο 1/6 αυτής που καίγεται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και από τότε βέβαια έχετε προχωρήσει κι εσείς ως Κυβέρνηση αρκετά.

Όπως είπε και ο εισηγητής σας, φτιάχνετε τις λεγόμενες μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, μια τέτοια προωθείται και στο Βόλο μέσω ΣΔΙΤ και προϋπολογισμό 45 εκατομμύρια για να δίνει την πρώτη ύλη στην «ΑΓΕΤ», να συνεχίζει και να εντείνει το εγκληματικό της έργο. Είναι πολλά τα λεφτά, επιμένουμε. Και με το παρόν νομοσχέδιο αλλάζετε για άλλη μια φορά την οργανωτική διοικητική δομή της διαχείρισης των αποβλήτων. Είχατε φτιάξει τους ΦΟΔΣΑ, μετά τους ΣΥΔΙΣΑ, τώρα ενοποιείτε τους ΦΟΔΣΑ και φτιάχνετε ανώνυμες εταιρείες σε επίπεδο περιφερειών. Και προχωράτε σε αυτές τις αλλαγές ξανά για να προσαρμόσετε τη διοικητική δομή στις τωρινές απαιτήσεις του μεγάλου κεφαλαίου που θέλουν μεγάλα έργα, όπως οι μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, με ευρύτερη γεωγραφική εμβέλεια. Και είναι βολική η κριτική που σας κάνουν ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ και άλλα κόμματα ότι κινείστε με προχειρότητα εξαιτίας αυτών των συνεχόμενων αλλαγών ή ότι λειτουργείτε συγκεντρωτικά, καταγγέλλοντας τελικά το πού γίνεται η μοιρασιά των πακέτων προς τους ομίλους και όχι αν αυτή γίνεται. Βλέπετε δεν μπορούν να σταθούν στην ουσία, αφού και αυτά τα κόμματα στηρίζουν τη βασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την πράσινη ανάπτυξη που είναι μαύρη τελικά για το λαό, την έχουν εξάλλου προωθήσει και ως κυβερνήσεις.

Οι αλλαγές που φέρνετε στο νομοσχέδιο είναι απότοκο της βασικής σας στόχευσης, γιατί η διαχείριση αποβλήτων δεν αποτελεί μέρος ενός σχεδιασμού που να καλύπτει τις λαϊκές ανάγκες, στο οποίο μπορεί στην πορεία να γίνονται και κάποιες διορθώσεις ή αλλαγές. Δεν μπορείτε να κάνετε έναν τέτοιο σχεδιασμό ακριβώς γιατί στόχος σας δεν είναι η διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και η προστασία του περιβάλλοντος στο θέμα της διαχείρισης αποβλήτων, αλλά η ικανοποίηση των μονοπωλιακών ομίλων στη μεγάλη αυτή μπίζνα. Κι όπως αποδεικνύεται για άλλη μια φορά σε αυτή την περίπτωση αυτά δεν συμβιβάζονται.

Μπορεί να υπάρχει φιλολαϊκή διαχείριση στα απόβλητα; Το ΚΚΕ παρακολουθεί τις επιστημονικές μελέτες, έρευνες, την πρόοδο που έχει συντελεστεί και στο ζήτημα αυτό. Δεν αποκλείουμε με κανέναν τρόπο και καμμία μορφή. Και λέμε ναι, μπορούν τα επιτεύγματα της επιστήμης να εφαρμοστούν προς όφελος του λαού, κάτι που δεν μπορεί όμως να κάνει η καπιταλιστική οικονομία. Αυτό που κάνετε είναι να υποτάσσετε την επιστήμη στις πολιτικές αποφάσεις και όχι το αντίθετο. Δεν μπορείτε αλλιώς. Και επιτρέψτε μου την έκφραση, μιλάμε για βιασμό της επιστήμης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, σε μια νύχτα, με μια τέτοια πολιτική απόφαση τετραπλασιάσατε το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο του ολικού οργανικού άνθρακα στα καυσαέρια των τσιμεντοκλιβάνων από 10 μιλιγκράμ ανά κυβικό μέτρο σε 40 μιλιγκράμ ανά κυβικό μέτρο, του διοξειδίου του θείου από 50 μιλιγκράμ ανά κυβικό μέτρο σε 200 μιλιγκράμ ανά κυβικό μέτρο. Σημειώνεται ότι η «ΑΓΕΤ» εκπέμπει το λιγότερο 13 εκατομμύρια κυβικά μέτρα καυσαέρια την ημέρα. Αποκλείετε από τους ελέγχους τον εντοπισμό διοξινών.

Και όλα αυτά γιατί; Για να μην ανεβάσετε το κόστος, όχι επειδή έγινε ο ανθρώπινος οργανισμός πιο ανθεκτικός σε όλα αυτά τα επικίνδυνα χημικά στοιχεία που τα αναπνέουμε κάθε μέρα από την «ΑΓΕΤ» στο Βόλο.

Αυτές είναι οι επενδύσεις της καπιταλιστικής οικονομίας, κυρία Σδούκου, και προκαλούν κάτι παραπάνω από αλλεργία για τον λαό, προκαλούν κάτι πολύ χειρότερο από αλλεργία για τους εργαζόμενους και τα υπόλοιπα λαϊκά στρώματα.

Κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε. Η εργατική τάξη μπορεί να επιβάλλει το δίκιο της και στο ζήτημα της υγείας του λαού, της προστασίας της ζωής, του σεβασμού του περιβάλλοντος, αναπτύσσοντας την παραγωγικότητα της εργασίας και βελτιώνοντας την παραγωγή χωρίς να τα φέρνει σε αντιπαράθεση. Η αξιοποίηση της τεχνολογίας και της επιστήμης με την παραπέρα ανάπτυξή τους προς όφελος του λαού και των αναγκών του μπορούν να γίνουν πράξη με την κατάργηση των μονοπωλίων, την κοινωνικοποίηση της οικονομίας, τον κεντρικό σχεδιασμό, την εργατική εξουσία. Η λύση που δίνετε εσείς μόνο βάσανα φέρνει στον λαό.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο ανεξάρτητος Βουλευτής κ. Ιωάννης Δημητροκάλλης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα χρειαστώ ίσως ένα, δύο λεπτά παραπάνω, γιατί αλλιώς ξεκίνησε σήμερα αυτή η συνεδρίαση πριν από δεκατέσσερις ώρες και αλλιώς έχουμε καταλήξει με αυτές τις εικόνες βίας κατά των εποχικών πυροσβεστών, όπου είναι απογοητευτικές και ντροπιαστικές για κάθε πολίτη που σέβεται τον αγώνα αυτών των ανθρώπων.

Βρισκόμαστε στα τέλη Οκτωβρίου και όμως η Ελλάδα συνεχίζει να πλήττεται από πυρκαγιές. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αντί να στηρίξει τους εποχικούς πυροσβέστες, που δίνουν μάχη στην πρώτη γραμμή, επιλέγει την καταστολή και τη βία για να καταπνίξει τα δίκαια αιτήματά τους.

Στηρίζουμε τα δίκαια αιτήματα των εποχικών πυροσβεστών και είναι αδιανόητο η πολιτεία να αγνοεί τόσο προκλητικά τις ανάγκες αυτών που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή τους για την προστασία της κοινωνίας. Αισθανόμαστε ντροπή για την αναλγησία της Κυβέρνησης, η οποία αντί να τους ακούσει στέλνει ΜΑΤ απέναντι σε ανθρώπους που με αυταπάρνηση και αυτοθυσία δουλεύουν για να μπορέσουν να μας προστατεύσουν.

Δεν είναι, όμως, μόνο αυτό, γενικά η πολιτική της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας αναδεικνύει μία σοβαρή αδυναμία σε θέματα εθνικής κυριαρχίας και ιστορικών αξιώσεων. Η απροθυμία της για να διεκδικήσει το κατοχικό δάνειο από τη Γερμανία είναι ενδεικτική της αδιαφορίας για μία διαχρονική ιστορική εκκρεμότητα που προσβάλλει τη μνήμη των θυμάτων της Κατοχής. Παράλληλα, επιτρέπει στον Πρωθυπουργό της Αλβανίας, Έντι Ράμα, να επεμβαίνει προκλητικά στην Ελλάδα, δημιουργώντας ανησυχίες για την ελληνική μειονότητα στη Βόρεια Ήπειρο και παραβιάζοντας έμμεσα τις διμερείς ισορροπίες. Την ίδια στιγμή η υποδοχή του Τούρκου Υπουργού Εξωτερικών, Χακάν Φιντάν, στην Αθήνα και η συνέχιση της μυστικής διπλωματίας σε συνδυασμό με τις παραβιάσεις και τις προκλήσεις της Τουρκίας στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο, θέτει την Ελλάδα σε έναν επικίνδυνο δρόμο υποχωρητικότητας.

Η Ελλάδα χρειάζεται μία εθνική ισχυρή κυβέρνηση και τα βήματα που θα διασφαλίσουν την κυριαρχία και την αξιοπρέπεια της χώρας μας είναι η άμεση διεκδίκηση του κατοχικού δανείου. Η Ελλάδα δεν μπορεί να αφήσει ανεκπλήρωτο αυτό το ιστορικό χρέος. Απαγόρευση εισόδου στον Έντι Ράμα, η χώρα μας δεν πρέπει να ανέχεται προσβολές και υπονόμευση της εθνικής μας κυριαρχίας. Και τέλος, πάγωμα των διαπραγματεύσεων με την Τουρκία μέχρι να υπάρξει ο απόλυτος σεβασμός στα εθνικά δικαιώματα και τις διεθνείς συνθήκες.

Σε ό,τι αφορά το νομοσχέδιο που ψηφίζεται σήμερα στην Ολομέλεια προβάλλεται ως μέσο εκσυγχρονισμού της διαχείρισης αποβλήτων, της εξοικονόμησης ενέργειας και της βελτίωσης των πολεοδομικών διαδικασιών. Ωστόσο, το περιεχόμενό του όχι μόνο δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των τοπικών κοινωνιών, αλλά προάγει συγκεντρωτικές πολιτικές που υπονο-

μεύουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη συγχώνευση των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, ΦΟΔΣΑ, σε περιφερειακό επίπεδο, όπως προβλέπεται για τη Δυτική Ελλάδα στερείται επιστημονικής τεκμηρίωσης και αδιαφορεί για τις γεωγραφικές, κοινωνικές και διοικητικές ιδιαιτερότητες της περιοχής. Όπως επισήμανε εξάλλου στη συνεδρίαση της επιτροπής ο κ. Ελευθέριος Ραβιόλος, Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος της ΚΕΔΕ, η χωροθέτηση έργων ΑΠΕ και αποθήκευσης ενέργειας απαιτεί κανόνες που να σέβονται τις τοπικές ανάγκες και δραστηριότητες.

Στο άρθρο 11 το Υπουργείο αναλαμβάνει αρμοδιότητες που ανήκουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση χωρίς να διασφαλίζεται ότι οι τοπικοί φορείς διαθέτουν απαραίτητο προσωπικό και πόρους για την υλοποίηση αυτών των έργων, γεγονός που περιορίζει τη δυνατότητά τους να ανταποκριθούν στις ανάγκες των περιοχών τους.

Και θα ήθελα να ρωτήσω την κυρία Υπουργό: Είναι συνταγματικά νόμιμο να υποχρεώσεις μία ανώνυμη εταιρεία, στην προκειμένη περίπτωση την «ΠΑΔΥΘ Α.Ε.», να δεχτεί νέους μετόχους τους Δήμους Λάρισας και Μαγνησίας εάν το διοικητικό της συμβούλιο δεν λάβει τέτοια απόφαση; Είναι συνταγματικά νόμιμο να υποχρεώσεις τους δήμους, που βάσει του Συντάγματος αποτελούν αυτοδιοικητικό και όχι κρατικό θεσμό, να ενταχθούν σε μία ανώνυμη εταιρεία; Είναι νόμιμο να υποχρεώσεις τους σημερινούς μετόχους της «ΠΑΔΥΘ Α.Ε.», οι οποίοι κατέβαλαν χρήματα για να αποκτήσουν τις μετοχές τους, αυτές που κατέχουν, να τις δωρίσουν στους Δήμους της Λάρισας και της Μαγνησίας; Και τι θα γίνει στην περίπτωση που οι εν δυνάμει δωρολήπτες δεν αποδεχθούν τις δωρεές αυτές;

Και κάτι άλλο που δεν είδα πουθενά στο νομοσχέδιο. Δεν αναφέρεται τι θα γίνει με το προσωπικό σε σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί στους καταργούμενους συνδέσμους. Αν υπονοείτε ότι θα μεταφερθούν στο περιφερειακό ΦΟΔΣΑ, τότε είναι συνταγματικά νόμιμο να υποχρεώσεις τους εργαζομένους αυτούς να μετακινηθούν σε μία ανώνυμη εταιρεία, στην οποία υποχρεωτικά θα εργάζονται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου;

Επιπλέον, η μεταφορά των αδειοδοτικών διαδικασιών για πολεοδομικά θέματα σε κεντρικές δομές ή ιδιώτες αφαιρεί τον τοπικό έλεγχο από τις υπηρεσίες δόμησης ειδών, οι οποίες διαθέτουν εξειδικευμένη γνώση για τις πολεοδομικές ανάγκες κάθε περιοχής. Η Κυβέρνηση αντί να ενισχύσει τις τοπικές υπηρεσίες εισάγει ρυθμίσεις που επιβαρύνουν τη γραφειοκρατία και διαταράσσουν τη συνέχεια στη διαχείριση. Οι τοπικές ΥΔΟΜ είναι καθοριστικής σημασίας, καθώς διαθέτουν την ευελιξία να προσαρμόζουν τις αποφάσεις τους στις πολεοδομικές και περιβαλλοντικές ανάγκες ευαίσθητων ζωνών, παραδοσιακών κέντρων και νησιωτικών περιοχών, στοιχεία που παραβλέπονται πλήρως από την Κυβέρνηση.

Παράλληλα, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει διατάξεις άσχετες με τον τίτλο και τον αρχικό σκοπό του, οι οποίες φαίνεται να εξυπηρετούν ιδιωτικά συμφέροντα εις βάρος της περιβαλλοντικής προστασίας. Ενώ οι ρυθμίσεις για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ΑΠΕ, θα έπρεπε να ενισχύουν την ενεργειακή αυτάρκεια στην πραγματικότητα ακολουθείται μια fast track διαδικασία που διευκολύνει οικονομικούς φορείς χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν οι τοπικές ανάγκες. Η δυνατότητα των τοπικών αρχών να συμμετέχουν ουσιαστικά και να έχουν λόγο στις αποφάσεις είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού περιβαλλοντικού πλαισίου ειδικά όσον αφορά την αξιοποίηση των ΑΠΕ.

Η βιαστική διαβούλευση διάρκειας μόλις δεκαπέντε ημερών αναδεικνύει την απουσία διάθεσης της Κυβέρνησης να λάβει υπ' όψιν τις απόψεις των τοπικών κοινωνιών και των ειδικών. Η έλλειψη επαρκούς διαλόγου και ουσιαστικής συμμετοχής των ενδιαφερομένων οδηγεί σε νομοθετικές πρωτοβουλίες, που δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των τοπικών φορέων και των πολιτών, δημιουργώντας συνθήκες κοινωνικής δυσαρέσκειας.

Επιπρόσθετα, η απαλλαγή συγκεκριμένων περιφερειών, όπως τα Ιόνια Νησιά και η Κρήτη, χωρίς καμμία αιτιολόγηση, παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης, δημιουργεί άνιση μεταχείριση μεταξύ των περιφερειών και πλήττει σοβαρά τη συνοχή της περιφερειακής διακυβέρνησης.

Οι ρυθμίσεις που αφορούν τη διαχείριση αποβλήτων και την ανακύκλωση είναι ανεπαρκείς και απομακρυσμένες από τις απαιτήσεις μιας ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής πολιτικής. Η συγχώνευση των τοπικών ΦΟΔΣΑ σε ενιαία περιφερειακά σχήματα οδηγεί σε γραφειοκρατικοποίηση της διαχείρισης αποβλήτων, περιορίζοντας τη δυνατότητα ευελιξίας και προσαρμογής στις τοπικές ανάγκες.

Όπως σημειώνει και ο Δήμαρχος Χανίων Παναγιώτης Σημανδηράκης, τα διαχρονικά προβλήματα στελέχωσης και χρηματοδότησης των ΦΟΣΔΑ παραμένουν ανεπίλυτα, δυσχεραίνοντας την υλοποίηση νέων περιβαλλοντικών στόχων και την ανταπόκρισή τους στις σύγχρονες προκλήσεις.

Εν τέλει, αυτό το νομοσχέδιο δεν συνεισφέρει στην προώθηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και βιώσιμης ανάπτυξης. Με το πρόσχημα του εκσυγχρονισμού υπονομεύεται η αποκεντρωμένη διακυβέρνηση, προωθώντας τη συγκέντρωση εξουσίας και τη διευκόλυνση ιδιωτικών συμφερόντων σε τομείς που πρέπει να παραμένουν υπό δημόσιο έλεγχο. Αυτές οι επιλογές δεν αποτελούν πρόοδο, αλλά απομακρύνουν τη χώρα από τις αρχές της δημοκρατικής διακυβέρνησης και του σεβασμού προς τις τοπικές κοινότητες.

Η αλήθεια είναι ξεκάθαρη. Το νομοσχέδιο αυτό δεν προωθεί την περιβαλλοντική προστασία ή την ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το κράτος λειτουργεί πλέον ως μηχανισμός εξυπηρέτησης ιδιωτικών συμφερόντων, αποκλείοντας τους πολίτες και τις τοπικές κοινωνίες από τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων. Πρέπει να αντιληφθούμε ότι πίσω από τα εντυπωσιακά λόγια, κρύβεται ένα συγκεντρωτικό σύστημα που στερεί την Τοπική Αυτοδιοίκηση από την εξουσία να προστατεύει το περιβάλλον και να ικανοποιεί τις πραγματικές ανάγκες των πολιτών.

Σας ευχαριστώ και ευχαριστώ για την ανοχή σας.

Και περιμένουμε από την Κυβέρνηση εξηγήσεις γι' αυτό που έγινε σήμερα. Να είστε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώνουμε τον κατάλογο των ομιλητών Βουλευτών με τη Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ κ. Αικατερίνη Καζάνη.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΖΑΝΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι, θα ήθελα κι εγώ από τη μεριά μου να εκφράσω τη συμπαράστασή μου στους εποχικούς πυροσβέστες για τα επεισόδια στο Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας.

Το σημερινό νομοσχέδιο αφορά ζητήματα μεγάλης σημασίας, όπως είναι η διαχείριση των απορριμμάτων και οι ΑΠΕ. Αποδεικνύεται, όμως, για άλλη μια φορά η έλλειψη σοβαρής περιβαλλοντικής και ενεργειακής πολιτικής από την Κυβέρνηση. Ασχολείται με τα επουσιώδη και όχι με τα σημαντικά. Η Κυβέρνηση προσπαθεί να αποψιλώσει την Τοπική Αυτοδιοίκηση, μεταφέροντας αρμοδιότητές της στην κεντρική εξουσία. Γι' αυτόν τον λόγο η ΚΕΔΕ και το σύνολο της αυτοδιοίκησης είναι απέναντί σας.

Δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη για να επιλυθούν χρόνια προβλήματα. Το παράδειγμα της Εύβοιας είναι χαρακτηριστικό. Το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων υφίσταται πολλά χρόνια. Καθημερινά τα απορρίμματα του νομού ταξιδεύουν εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά, στην Άμφισσα και στην Ιστιαία. Η πρακτική αυτή είναι παράλογη αν αναλογιστούμε ότι η διαδρομή Κύμη-Άμφισσα και πίσω διαρκεί σχεδόν δώδεκα ώρες. Το ετήσιο κόστος μεταφοράς και ταφής επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του κάθε δήμου. Εδώ και χρόνια οι κάτοικοι της Εύβοιας γίνονται αποδέκτες υποσχέσεων για τη δημιουργία δημόσιας ΜΕΑ.

Ο εμπαιγμός πρέπει να σταματήσει. Για ποιον λόγο έχει καθυστερήσει τόσο η δημιουργία ΜΕΑ; Για ποιον λόγο χάθηκε η χρηματοδότηση; Τι σκοπιμότητες εξυπηρετείτε; Οι αρμόδιοι πρέπει με σαφήνεια να ενημερώσουν τους κατοίκους της Εύβοιας για τις προθέσεις τους.

Ως προς τις ΑΠΕ, οι είσοδός τους τα τελευταία χρόνια στο ενεργειακό μείγμα είναι τεράστια. Ο Υπουργός κατά τη διάρκεια

της επιτροπής αναφέρθηκε σε δαιμονοποίησή τους. Αν είναι όντως έτσι, πού οφείλεται το φαινόμενο αυτό; Γιατί η ελληνική κοινωνία επιδεικνύει τόσο μεγάλο προβληματισμό προς τα έργα ΑΠΕ; Ποια είναι η ευθύνη της πολιτείας σε αυτό;

Κύριε Υπουργέ, στην επιτροπή αναφέρετε ότι δεν γίνεται όλοι να θεωρούμε τον τόπο μας ιερό. Κατανοώ την επιθυμία σας να αφαιρέσετε κάθε συναισθηματισμό από την εξίσωση, γι' αυτό και εγώ θα σας μιλήσω με αριθμούς.

Το νησί της Εύβοιας καταλαμβάνει λιγότερο από το 3% του ελληνικού εδάφους, για την ακρίβεια το 2,79%. Το 20%, όμως, των εγκατεστημένων ανεμογεννητριών της Ελλάδας βρίσκεται στο νησί αυτό. Μιλάμε, λοιπόν, για εξακόσιες δεκαεπτά ανεμογεννήτριες στην Εύβοια σε σύνολο δυο χιλιάδων οκτακοσίων είκοσι εννέα σε ολόκληρη την επικράτεια. Σε επίπεδο ενέργειας στην Εύβοια παράγεται το 23% της συνολικής παραγόμενης ενέργειας πανελλαδικά.

Οι αριθμοί αυτοί πρόκειται σύντομα να αυξηθούν κατά εκατοντάδες. Έτσι το επόμενο χρονικό διάστημα πρόκειται να εγκατασταθούν γιγάντιες ανεμογεννήτριες ύψους διακοσίων επτά μέτρων και με διάμετρο πτερωτής εκατόν δεκαπέντε μέτρων. Συγκεκριμένα, αναμένονται ενενήντα οκτώ ανεμογεννήτριες στον Δήμο Διρφύων-Μεσσαπίων και Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας, τριάντα πέντε ανεμογεννήτριες στη Νότια Καρυστία και εκατόν τριάντα πέντε στον Δήμο Κύμης - Αλιβερίου και στον Δήμο Ερέτριας. Και όλη αυτή η εικόνα θα ολοκληρωθεί με την εγκατάσταση υπεράκτιων αιολικών πάρκων στην περιοχή των Αγίων Αποστόλων και στην Κύμη.

Να σημειωθεί ότι αμέσως μετά την πυρκαγιά του 2021, που έκαψε πάνω από πεντακόσιες χιλιάδες στρέμματα στη Βόρεια Εύβοια, υπήρξε αδειοδότηση για ανεμογεννήτριες και στους δύο πληγέντες δήμους. Η πολιτεία αδειοδοτεί συνεχώς την εγκατάσταση νέων μονάδων. Δεν λαμβάνει υπ' όψιν ότι οι περιοχές του νησιού έχουν ήδη υποβαθμιστεί από τα υπάρχοντα αιολικά, ενώ έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές.

Η υπερσυγκέντρωση αιολικών πάρκων στην Εύβοια προκαλεί ανεπανόρθωτη καταστροφή στο φυσικό περιβάλλον. Ανεμογεννήτριες εγκαθίστανται σε περιοχές «NATURA», σε ζώνες ειδικής προστασίας, αλλά και σε βιότοπους, ακόμα και σε περιοχές που έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες.

Στην Κεντρική Εύβοια βρίσκεται το μοναδικό ελατοδάσος του Αιγαίου που φιλοξενεί το τελευταίο φυσικό οικοσύστημα του νησιού, με σπάνια προστατευόμενη χλωρίδα και πανίδα.

Ακόμα επηρεάζονται οι τοπικές οικονομικές δραστηριότητες, όπως ο αγροτοκτηνοτροφικός τομέας, η μελισσουργία και ο τουρισμός.

Η Κυβέρνηση επιθυμεί να μετατρέψει το νησί σε ένα απέραντο εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας. Η ευαισθησία και το ενδιαφέρον της μετά από κάθε φυσική καταστροφή λήγει μετά τις πρώτες ανακοινώσεις. Το είδαμε στην Εύβοια, το βλέπουμε και στον Έβρο.

Κύριε Υπουργέ, εξακολουθείτε να πιστεύετε ότι οι τοπικές κοινωνίες άδικα εναντιώνονται και δηλώνουν τις ΑΠΕ; Θεωρείτε ότι στην Εύβοια τηρείται η αρχή της αναλογικότητας; Στην Ελλάδα επικρατεί ένα κατακερματισμένο σύστημα χωροταξικού σχεδιασμού. Η ενσωμάτωση των ΑΠΕ με όρους βιώσιμης ανάπτυξης εμποδίζεται. Το ειδικό χωροταξικό έπρεπε να έχει αναθεωρηθεί από το 2018. Μετά από συνεχείς παρατάσεις αναμένουμε επιτέλους την ολοκλήρωσή του και την ένταξή του σε διαδικασία ανοιχτής και χρηστής διαβούλευσης.

Στην Εύβοια η αρχή της αναλογικότητας έχει παραβιαστεί. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι κάτοικοι δεν συμμετέχουν στη χωροθέτηση των αιολικών πάρκων, παρ' όλο που βιώνουν καθημερινά τις επιπτώσεις τους. Αλλά θα μας πείτε ότι οι τοπικές κοινωνίες επωφελούνται από τα ανταποδοτικά τέλη. Ποια ανταποδοτικά τέλη; Αυτά που δεν έχουν πληρωθεί από τον Γενάρη του 2023; Ή αυτά που δεν πρόκειται να καταβληθούν, επειδή οι συμβάσεις έχουν λήξει;

Παρ' όλο που τα αιολικά πάρκα λειτουργούν κανονικά και εμπορεύονται την παραγόμενη ενέργεια, οι λογαριασμοί ρεύματος παραμένουν υψηλοί. Οι κάτοικοι ζουν σε ένα περιβάλλον υποβαθμισμένο χωρίς βασικές υποδομές, χωρίς σύγχρονο και ασφαλές οδικό δίκτυο, με φαινόμενα λειψυδρίας που επηρεάζουν την ύδρευση σε καθημερινή βάση.

Κύριε Υπουργέ, συμφωνούμε ότι η πράσινη μετάβαση απαιτεί τη χρήση ΑΠΕ κι επιτάσσει την αξιοποίηση της τεχνολογίας και των φυσικών πόρων. Οι επενδύσεις σαφώς είναι σημαντικές. Ταυτόχρονα, όμως, πρέπει να λαμβάνουμε υπ' όψιν την τοπική κοινωνία. Πρέπει να μην επιβαρύνονται οι συγκεκριμένες περιοχές, αλλά να υπάρχει ίση μεταχείριση, να λαμβάνουμε υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής, με γνώμονα την προστασία τού περιβάλλοντος, τη δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Η Εύβοια έχει εκπληρώσει το χρέος της. Είναι καιρός να εκπληρώσετε κι εσείς το χρέος σας απέναντι στον ευβοϊκό λαό.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ σας ευχαριστώ για την οικονομία του χρόνου.

Ολοκληρώσαμε τον κατάλογο των ομιλητών και θα πάμε σε έναν κύκλο δευτερολογιών για όποιον το επιθυμεί εκ των ειδικών αγορητών και εισηγητών. Είναι πολύ περασμένη η ώρα. Έχει τέσσερα, πέντε λεπτά όποιος το επιθυμεί.

Ξεκινάμε από τον κ. Καζαμία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας.

Κύριε Καζαμία, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, η κυρία Υφυπουργός κάθεται στην Αίθουσα εδώ και τρεις ώρες αμίλητη, ενώ την στιγμή αυτή οι τραυματίες από τα γεγονότα που έλαβαν χώρα στο Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας στη Λεωφόρο Κηφισίας βρίσκονται στα νοσοκομεία. Η Ζωή Κωνσταντοπούλου βρέθηκε εκεί, μαζί με άλλους Βουλευτές και από το ΚΚΕ. Ήταν εκεί και η κ. Πέρκα. Βρέθηκαν σε έναν κλειστό χώρο στον οποίο χρησιμοποιήθηκαν δακρυγόνα.

Η Κυβέρνηση αποφάσισε να αντιμετωπίσει το ζήτημα των εποχικών πυροσβεστών στέλνοντας τα ΜΑΤ και όλη αυτή η κατάσταση έχει ξεκινήσει από μία εντελώς αλλοπρόσαλλη πολιτική. Η Κυβέρνηση συνέχεια διατυμπανίζει το γεγονός ότι αντιμετωπίζουμε μία κλιματική κρίση και για χρόνια έχει ελλείψεις στην Πυροσβεστική τεσσάρων χιλιάδων οργανικών θέσεων. Έχει εποχικούς πυροσβέστες εκπαιδευμένους, τους οποίους μπορούσε να χρησιμοποιήσει για να συμπληρώσει τις περισσότερες από αυτές τις θέσεις. Και υπόσχεται ότι θα συμπληρώσει αυτές τις θέσεις με άλλες προσλήψεις μελλοντικά, σε βάθος χρόνου και ταυτόχρονα τους απολύει. Δεν έχει νόημα αυτή η πολιτική, να απολύει εποχικούς πυροσβέστες και ταυτόχρονα να υπόσχεται ότι έχει πρόγραμμα προσλήψεων πυροσβεστών.

Αυτή είναι αλλοπρόσαλλη πολιτική. Η Κυβέρνηση η ίδια, όταν αντιμετωπίζει τις πυρκαγιές, μιλάει για τους πυροσβέστες αυτούς και τους αποκαλεί «ήρωες» και σήμερα τους χτυπάει. Μία κυβέρνηση που χτυπάει αυτούς που αποκαλεί ήρωες, είναι μια κυβέρνηση η οποία δεν ξέρει τι κάνει. Δεν ξέρει πού πάει. Και αυτούς τους τραμπουκισμούς φοβόμαστε, κυρία Υφυπουργέ, που εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση και δεν έχετε να πείτε απολύτως τίποτα...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα σας απαντήσω, κύριε Καζαμία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Καιρός είναι να απαντήσετε! Κάθεστε εκεί με μία απίστευτη ψυχραιμία, ενώ γίνονται όλα...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Έπρεπε να ενημερωθώ, κύριε Καζαμία...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Μη με διακόπτετε. Να απαντήσετε όταν έρθει η ώρα να απαντήσετε.

Κάθεστε όμως τόση ώρα με μία απίστευτη ψυχραιμία...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα απαντήσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε, σας παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: ...που εντυπωσιάζει τους πάντες. Θα έπρεπε να έχετε πολύ πιο νωρίς εντολές από την Κυβέρνηση να κάνετε δήλωση και να εξηγήσετε, όχι τι έγινε. Εμείς ξέρουμε τι έγινε, γιατί οι άνθρωποί μας είναι εκεί. Να μας εξηγήστε τι κάνατε και γιατί τα κάνετε αυτά.

Αυτό θέλουμε να μας πείτε, όχι να μας δώσετε μια αναφορά τού τι έγινε. Να μας αιτιολογήσετε τι είναι αυτά που κάνετε στους εποχικούς πυροσβέστες, τα οποία είναι απαράδεκτα. Αυτοί οι τραμπουκισμοί δεν θα περάσουν. Αύριο στις 10 το πρωί θα είμαστε όλοι συγκεντρωμένοι να τους υποστηρίξουμε.

Έχω να πω και λίγα λόγια για το νομοσχέδιο, αλλά στον χρόνο που απομένει θα αναφερθώ σε ένα σημείο μόνο. Υπάρχει ένα άρθρο στο νομοσχέδιο, μιας και μιλάμε για τους πυροσβέστες, το άρθρο 68, το οποίο κάνει λόγο για τη δημιουργία ενός συμπληρωματικού ταμείου για την αρωγή των πληγέντων στο Μάτι και για την αναμόρφωση των πυρόπληκτων περιοχών που κάηκαν στο Μάτι.

Αυτό το ταμείο, το συμπληρωματικό, έρχεται να συμπληρώσει μία δωρεά που έκανε η κυπριακή κυβέρνηση όταν έγινε η καταστροφή στο Μάτι. Από τότε έχουν περάσει έξι χρόνια -έξι χρόνια!- και ακόμη δεν έχετε ξοδέψει τα χρήματα της κυπριακής αρωγής, 12 εκατομμύρια. Και τώρα ακόμη σχεδιάζετε το ότι μπορεί να χρειαστείτε και λίγο παραπάνω, αν δεν φτάσουν αυτά τα χρήματα. Έτσι αντιμετωπίζετε τα προβλήματα, κυρία Υφυπουργέ.

Η Πλεύση Ελευθερίας εξήγησε ότι όλο αυτό το νομοσχέδιο βασίζεται σε αποσπασματικές τροποποιήσεις νόμων που έχετε ψηφίσει στο μεγαλύτερο μέρος εσείς και η Κυβέρνησή σας. Διορθώνετε τον εαυτό σας. Αυτό δεν είναι μεταρρύθμιση.

Κάνετε μία υπερσυγκέντρωση εξουσιών για να προφτάσετε. Δίνετε τη μερίδα του λέοντος στην πράσινη μετάβαση σε λίγες επιχειρήσεις, σε ένα ολιγοπώλιο και δεν μπορείτε να συμπεριλάβετε την κοινωνία στην προσπάθειά σας. Αυτού του είδους τις πολιτικές η Πλεύση Ελευθερίας δεν πρόκειται να τις υποστηρίξει και γι' αυτό θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ σας ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Να απαντήσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Στο τέλος θα απαντήσετε. Θα ακολουθήσουν οι υπόλοιποι ειδικοί αγορητές και εισηγητές και θα κλείσετε εσείς.

Τον λόγο εκ μέρους της Νέας Αριστεράς έχει η ειδική αγορήτρια κ. Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα απαντήσω εγώ στον κ. Καζαμία. Θα σας πω εγώ γιατί δεν απαντάει η Κυβέρνηση. Δεν τη νοιάζει! Τα νομοσχέδια να περνάνε, τα χρήματα να μοιράζει στους εκλεκτούς, ο ηλεκτρικός χώρος να μοιράζεται, όλα να γίνονται όπως θέλει, θα φάνε ξύλο και οι πυροσβέστες και οι Βουλευτές και όλοι μας. Δεν υπάρχει καμμία ευαισθησία, καμμία ενσυναίσθηση.

Τους χειροκροτήσαμε τους γιατρούς και τους νοσηλευτές; Τα είδατε. Χειροκροτήσαμε τους πυροσβέστες; Δυόμισι χιλιάδες είναι; Ούτε καν, δύο χιλιάδες διακόσιοι είναι οι καημένοι τώρα, πέντε χρόνια. Άντε να κάνουν οικογένεια. Θα πουν και για το δημογραφικό; Θα κλάψουν και γι' αυτό. Άντε να κάνουν οικογένεια, να στρώσουν τη ζωή τους.

Κόβονται οι συμβάσεις. Δεν σας χρειαζόμαστε μετά. Αρχίζει η αντιπυρική περίοδος νωρίτερα. Βγαίνει και η κλιματική κρίση, την οποία σκέφτεστε όταν πρόκειται να κάνετε καμμιά αλλαγή, αλλά πάλι δεν τα πάτε καλά. Θα πω όμως και γι' αυτά, έχω λίγο χρόνο.

Σήμερα ήμουν εκεί. Αν δεν ήμουν εκεί, να έχω και μια επιφύλαξη ότι προκλήθηκε η Αστυνομία, ότι κάτι έγινε. Ήμουν εκεί! Και εκεί που όλα ήταν καλά και ωραία, δεν ήμουν την ώρα που έπεσαν μέσα. Υπήρξε μια ένταση. Ηρέμησαν όλοι. Το ΕΚΑΒ πήρε έναν τραυματία, στην πρώτη σύγκρουση και όλα ωραία και καλά. Έχω κάτι φωτογραφίες που είμαστε χαρούμενοι με τους πυροσβέστες και λέμε «μπράβο, στον αγώνα». Και ξαφνικά από τη μια ομάδα ΔΙΑΣ, από την άλλη ΜΑΤ και αρχίζουν τα δακρυγόνα. Και πάω εγώ και λέω: «Τι κάνετε;». Είπα: «Είμαι Βουλευτής, τι κάνετε ακριβώς;». Έχουν ρίξει κάτω έναν άνθρωπο και τον χτυπάνε. Πάνω μου ήρθε το δακρυγόνο. Σκασίλα τους και αν είσαι Βουλευτής και αν είσαι και πυροσβέστης και αν σε χρειαζόμαστε.

Αυτή είναι η κατάσταση. Αυτή τη δημοκρατία γιορτάζουμε σήμερα και αύριο. Καταλαβαίνετε ότι εμείς δεν θα παραστούμε σε αυτό το πανηγύρι. Τέρμα τα αστεία. Εδώ θα μιλάμε πια με σοβαρό τρόπο και η κοινωνία θα αρχίσει να μας ακούει. Σήμερα αυτό το είδαν όλοι και θα μάθουν όλοι αυτό που έγινε και θα έχει και συνέχεια.

Και πράγματι, κυρία Υφυπουργέ, έπρεπε να έχετε πάρει ήδη τον κ. Χρυσοχοΐδη και τον κ. Κικίλια και να πείτε: «Είμαι σε δύσκολη θέση. Πέστε μου τι να πω.». Αυτή είναι η θέση σας. Πράγματι δεν φταίτε εσείς για ό,τι έγινε εκεί. Πρέπει να μάθετε όμως. Εδώ οι Βουλευτές μάς λένε αυτά. Δεν ανησυχείτε τι έγινε εκεί;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θέλετε να διακόψω δηλαδή τους ομιλητές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρία Υπουργέ, μη διακόπτετε.

Εγώ διευθύνω τη συζήτηση.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κάντε ό,τι καταλαβαίνετε.

Να πάμε και στο νομοσχέδιο. Επειδή πολλά ακούσαμε, για το ότι είναι αντισυνταγματικό δεν υπάρχει αμφιβολία. Και γίνεται, λέει, ένα έκτακτο συμβάν. Βεβαίως! Είναι δυνατόν η διενέργεια διαγωνισμού για προμήθεια να θεωρείται έκτακτο και από το συλλογικό όργανο να πηγαίνει σε ένα μονοπρόσωπο, που είναι ο Γενικός Γραμματέας και να μας λέτε ότι δεν αντίκειται αυτό στο Σύνταγμα; Δεν είμαστε τόσο άσχετοι. Έχουμε δουλέψει σε αυτή τη ζωή.

Τον κύριο Υπουργό σήμερα, τον κ. Σκυλακάκη, τον έπιασε ο πόνος για τη δυτική Μακεδονία. Πάρα πολύ χάρηκα. Για να δούμε λίγο. Στα 1,6 δισεκατομμύρια ήταν το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Ο Πρωθυπουργός μάς έλεγε 7,5 δισεκατομμύρια. Τα ωραία που ακούσατε σήμερα, μας τα λέει ο κ. Μητσοτάκης εδώ και χρόνια και για την απολιγνιτοποίηση κ.λπ..

Πόσα απορροφήθηκαν από αυτά, κυρία Υφυπουργέ μου; Πόσες θέσεις εργασίας οφείλονται στο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και στο καθεστώς του αναπτυξιακού νόμου; Μηδέν! Δεκαέξι πολυδιαφημιζόμενες εμβληματικές επενδύσεις στο master plan, δεκαέξι με ονοματεπώνυμο ποιες θα ήταν. Στα σχέδια έγιναν πέντε. Σήμερα είναι μηδέν.

Και βεβαίως έχουν αρχίσει οι επενδυτές -έχω και τις εταιρείες με τα ονοματεπώνυμα- να αποσύρουν το ενδιαφέρον τους. Βεβαίως το αποσύρουν, γιατί όπως είπα και πριν, σε μία χώρα που η δικαιοσύνη και η διαφάνεια υπολείπονται, πρέπει να βρουν ένα ταίρι από εδώ, την «ΤΕΡΝΑ» -δεν ξέρω ποιον- για να μπορέσει να έρθει μια εταιρεία να κάνει μια σοβαρή δουλειά. Αυτά είναι γνωστά.

Πάμε παρακάτω για την τροπολογία για την τηλεθέρμανση. Από τη μια μας λέει ο κ. Σκυλακάκης ότι θα δίνει μπόνους σε όποιον χρησιμοποιεί ηλεκτρικό ρεύμα. Μπράβο, αλλά στη δυτική Μακεδονία που της χρωστάει πολλά η χώρα γιατί έδωσε φως και εξηλεκτρισμό σε όλη τη χώρα, πάρε φυσικό αέριο Φλώρινα, τέρμα η τηλεθέρμανση. Φυσικό Αέριο για θέρμανση στο σπίτι; Είναι απαράδεκτο. Δεν τα ξαναλέω.

Έρχεται για την Πτολεμαΐδα, την Κοζάνη και το Αμύνταιο να κάνουν ένα deal φοβερό. Η ΔΕΗ μόνη της μέτρησε τα χρέη που ανάγκασε την Πτολεμαΐδα να κάνει ηλεκτρολέβητες, χρεώθηκε και 130 εκατομμύρια τα οποία θα πληρώσει ένα τρίτο το Υπουργείο και το ελληνικό δημόσιο, το ένα τρίτο πάλι το Υπουργείο απαιτητό από τη ΔΕΗ και το ένα τρίτο από το τέλος των ΑΠΕ και από τις ΚΑΠ των δήμων. Να στραγγαλιστούν οι δήμοι και να πληρώσει όλος ο ελληνικός λαός και κυρίως η πόλη της δυτικής Μακεδονίας αυτήν την επιλογή.

Και ρωτάω μόνο ένα πράγμα. Δεν μας παρουσιάσατε πουθενά, όχι το κόστος της μεταβατικής περιόδου -το λένε και το ξαναλένε ότι πέτυχαν καλή τιμή, καμαρώνει και ο περιφερειάρχης- αλλά να μας πείτε τι θα γίνει μετά το 2026. Το καταλαβαίνω. Δεν θα θέλατε να γίνεται η πράξη, δηλαδή «χ» τιμή για την τιμή του διοξειδίου του άνθρακα για τους ρύπους και «ψ» τιμή για την προμήθεια του αερίου. Άμα κάνουμε αυτόν τον υπολογισμό, θα δούμε πόσο θα πληρώνουν οι καταναλωτές και αυτή η πόλη της δυτικής Μακεδονίας που στήριξε τα πάντα.

Και να σας πω και κάτι ακόμα που γίνεται και το ξέρετε καλά; Κλείνει ο ΑΗΣ Μελίτης, σταματάει η λειτουργία του, υπάρχει ένα

χωριό που λέγεται Αχλάδα που είναι γύρω, γύρω ορυχεία και καταρρέει. Σκάβουν -έχει πάει και μεγάλη εταιρεία, έχει πάει ο Μυτιληναίος- βγάζουν τον λιγνίτη και τον καίνε μερικά χιλιόμετρα παραδίπλα στη βόρεια Μακεδονία -πολύ πράσινο αυτό!- και οι μεταφορείς της περιοχής έχουν μείνει χωρίς δουλειά. Είχανε απώλεια τελευταία και με έχει πληγώσει πολύ. Και κάνουν χιλιόμετρα σε όλη την Ελλάδα. Γιατί; Γιατί παίρνουν μεταφορείς από τα Μπίτολα. Εβδομήντα νταλίκες την ημέρα πάνε και έρχονται Φλώρινα-Μπίτολα. Το βλέπει η κοινωνία αυτό. Και σου λέει μετά τι πράσινη μετάβαση, τι απολιγνιτοποίηση; Οι άνεργοι αυξάνονται, οι περιοχές ερημώνουν, έδρες χάνονται και εδώ καμαρώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και με αυτό κλείστε, παρακαλώ.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κλείνω.

Δεν τελειώνουν αυτά, αλλά μην ακούω και τι ωραία που τα έχουμε πάει όλα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης κ. Μπούμπας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πούμε για το έγκλημα των εποχικών πυροσβεστών σε λίγο. Απλά να ολοκληρώσουμε λίγο για αυτό το επιδερμικό νομοσχέδιο περί της διαχείρισης στερεών αποβλήτων, φωτοβολταϊκά στη θάλασσα, στον αέρα, στο βουνό, όπου θέλετε, να δούμε τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας και κατά πόσο αυτές επηρεάζουν τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα και πού θα είναι διάσπαρτες μέσα στον αστικό ιστό. Να φέρουμε το μπλε, πράσινο -δεν ξέρω τι θα είναι- υγραέριο για τα πρατήρια υγρών καυσίμων. Από τη μία θέλουμε να αυξήσουμε τον στόλο των ηλεκτρικών οχημάτων και από την άλλη δεν έχουμε αυτοκίνητα με υγραέριο, αλλά ας το φέρουμε και αυτό. Να δούμε πολεοδομικά τα ενεργειακά υλικά πόσο θα κοστίσουν για τα νέα κτήρια και πάει λέγοντας.

Σήμερα για πάτε να δείτε αυτές τις μοντέρνες χωματερές. Δεν είναι καν χώροι υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων. Δεν γίνεται διαλογή στο κύτταρο, δεν υπάρχουν οι ενδεδειγμένες μεμβράνες, δυσοσμία όπως και στον ΧΥΤΑ πλέον, στη μοντέρνα χωματερή που έχω στην εκλογική μου περιφέρεια στις Σέρρες στο Παλαιόκαστρο. Κυρία Υπουργέ, -σας είπα και στις επιτροπές- κάντε μία μέτρηση να δούμε εκεί τους ρύπους αλλά να δούμε και τη δυσοσμία, το ότι αυτοί οι κάτοικοι πραγματικά υποφέρουν από την υγεία τους. Το ίδιο και στον ΧΥΤΑ Μαυροράχης Θεσσαλονίκης, κάναμε προχειροδουλειές. Πληρώσαμε 53 εκατομμύρια πρόστιμα για τις ανεξέλεγκτες χωματερές, μέχρι και 80.000 ευρώ την ημέρα. Τα καταγγείλαμε αυτά, αλλά τίποτα.

Φέρνετε τώρα μια τροπολογία. Φωνάζαμε ως Ελληνική Λύση ότι είναι έγκλημα με βίαιο τρόπο να σταματήσουμε το λιγνίτη -άλλες χώρες τώρα το κατάλαβαν, βλέπε Γερμανία Πολωνία- γιατί οι προϋποθέσεις ήταν για το 2038. Αλλά ο κ. Μητσοτάκης είχε μια πρεμούρα να κλείσει τον λιγνίτη πιο μπροστά.

Ακούστε εγώ σας είπα, κυρία Υπουργέ, να πούμε ξεκάθαρα την αλήθεια στους πολίτες που μας βλέπουν. Το ηλεκτρικό ρεύμα θα είναι ακριβό μέχρι το 2050. Σας παρέθεσα έναν πίνακα. Είναι στοιχεία από το ΕΣΕΚ. Αν το αμφισβητείτε, αμφισβητείτε τον εθνικό σχεδιασμό. Λέει ότι θα είναι 145 ευρώ η μεγαβατώρα το 2025, του χρόνου. Στα 95 ευρώ θα πέσει μεγαβατώρα το 2050. Από την στιγμή που το ηλεκτρικό ρεύμα είναι ένα χρηματιστηριακό προϊόν, ολιγαρχικής της τάξης ενός τραστ επιχειρηματιών, τι περιμένουμε τώρα; Να έχουμε ηλεκτρικό ρεύμα για το μεροκαματιάρη Έλληνα πολίτη; Θα τρελαθούμε;

Οι εταιρείες που παίρνουν τα φωτοβολταϊκά είναι η «SIEMENS», είναι ο όμιλος «MOTOR OIL», είναι μια δανέζικη εταιρεία και μια άλλη γερμανική. Μην τρελαθούμε τώρα.

Οι άνθρωποι μάλλον οργίζονται αδικούμενοι ή βιαζόμενοι. Πιο πολύ οργίζονται οι άνθρωποι όταν αδικούνται παρά όταν τους βιάζουν, έλεγε ο Θουκυδίδης. Θα μας τρελάνετε τώρα με τους εποχικούς; Μπήκα μέσα, τόση ώρα αυτό κάνω. Η Ελληνική Λύση έκανε επίκαιρη -δεν έχει σημασία ποιος την έκανε- πριν από έναν χρόνο. Εδώ μαλώναμε με τον Υφυπουργό τον Ίκαρο, τον κ. Τουρνά.

Τι έλεγε; Μπείτε μέσα να δείτε την επίκαιρη, κύριε Πρόεδρε. Προμελετημένο ήταν. Τον ρωτήσαμε τι θα κάνεις με τους εποχικούς πυροσβέστες. Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε. Θα έπαιρνε επτακόσιους πυροσβέστες, μοριοδότηση μέχρι σαράντα επτά ετών, μετά αν τους έδινε συν έναν χρόνο για κάθε αντιπυρική περίοδο. Δυόμισι χιλιάδες άτομα, όταν έχουμε ελλείψεις τεσσεράμισι χιλιάδες άτομα στην Πυροσβεστική, είχαν τακτοποιηθεί. Αλλά εμπαίζαν από τότε. Scripta manent, μπείτε δείτε στα Πρακτικά τι έλεγε ο Υφυπουργός. Και μάλιστα μας είπε ότι υποβαθμίζουμε και τους πυροσβέστες, αν είναι δυνατόν!

Εμείς μιλούσαμε ότι αυτοί οι άνθρωποι δικαιούνται να προσληφθούν, γιατί είναι πάνω από πέντε χρόνια με εμπειρία, μπαρουτοκαπνισμένοι στις πυρκαγιές. Να εφαρμοστεί επιτέλους ο ν.3932. Γιατί ήταν λάθος ο νόμος του ΠΑΣΟΚ, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, ο ν.2621, που πήρατε τις αρμοδιότητες από τη δασική και τις πήγατε στην πυροσβεστική και είχαν να συναντηθούν δεκαεννέα ολόκληρα χρόνια οι δύο φορείς!

Εδώ τι γίνεται τώρα; Έχουμε αναλυτικά και την Έκθεση Γκουρμπάτση και την Έκθεση Γκολντάμερ. Φώναζε ο κ. Μητσοτάκης ότι θα εφαρμόσει την Έκθεση Γκολντάμερ. Την είχε πάρει από τον κ. Τσίπρα. Δεν την εφάρμοσε κανείς, γιατί θα μπορούσαν να επιλυθούν πολλά ζητήματα. Πού είναι, όταν ο κ. Τουρνάς, ο Υφυπουργός Κλιματικής Αλλαγής έλεγε άλλα λόγια να αγαπιόμαστε; Από τότε δεν δεσμευόταν ότι αυτοί οι άνθρωποι θα τακτοποιηθούν, γιατί το δικαιούνται. Είναι ένα έγκλημα προμελετημένο για τους εποχικούς πυροσβέστες. Θα μας τρελάνετε; Το κατέθεσε η Ελληνική Λύση σε οποιοδήποτε κόμμα στο δημοκρατικό κοινοβουλευτικό τόξο.

Βάζει αυτή η Κυβέρνηση τα παιδιά μας, τους ένστολους -παιδιά μας είναι και οι αστυνομικοί, παιδιά μας και οι πυροσβέστες και οι λιμενικοί και οποιοσδήποτε- να έρχονται σε μια αντιπαράθεση. Δεν τους αποκαθίστανται και ήταν προμελετημένο με βάση την επίκαιρη ερώτηση που καταθέσαμε. Μπείτε να δείτε τις δηλώσεις του Υφυπουργού. Τους εμπαίζουν αυτούς τους ανθρώπους που έχουν οικογένειες, που δικαιούνται, έχουν εμπειρία, παλεύουν με τη φωτιά, είναι σε μια ηλικία 47 ετών.

Και με τέσσερις χιλιάδες πεντακόσια κενά η πυροσβεστική, με τρείς χιλιάδες εξακόσια οχήματα τριακονταπενταετίας έπρεπε να οργανωθεί το σώμα. Και έχεις τον κ. Τουρνά να μου λέει εμένα για το «AntiNero I», το «AntiNero II», 83 εκατομμύρια εδώ, 75 εκατομμύρια εκεί και οι εποχικοί πυροσβέστες στην ανεργία. Να τους χαιρόμαστε. Αυτή είναι η Ελλάδα να αγκαλιάσει τα παιδιά της. Καθηγητής είστε, κύριε Πρόεδρε. Τα παιδιά είναι ιερό πράγμα. Αυτοί είναι παιδιά μας. Τι να κάνουμε;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει η ειδική αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κτενά.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας πραγματικά εχθρεύεται τους εργαζόμενους για να μην πω ότι σιχαίνεται τους εργαζόμενους. Δεν εξηγείται διαφορετικά αυτή η στάση της απέναντι σε όποιον διεκδικεί τα αυτονόητα.

Δεν είναι η πρώτη φορά που χτυπάτε, σακατεύετε, προσαγάγετε απεργούς διαμαρτυρόμενους εργαζόμενους που διεκδικούν το δικαίωμα στη δουλειά. Το κάνατε με τους γιατρούς, το κάνετε τώρα και με τους εποχικούς πυροσβέστες. Το έχετε τερματίσει.

Απαιτούμε να αφεθούν ελεύθεροι όσοι έχουν συλληφθεί. Απαιτούμε να γίνουν δεκτά τα δίκαια αιτήματα των εποχικών πυροσβεστών. Καλούμε όλους τους εργαζόμενους να δείξουν την αλληλεγγύη τους και τη συμπαράστασή τους αύριο στις 10.00' στο συλλαλητήριο εδώ απ' έξω, στο Σύνταγμα.

Θα συνεχίσω με τις θέσεις μας πάνω στις τροπολογίες, ξεκινώντας από την τροπολογία που αφορά στην τηλεθέρμανση. Πρώτον, ο λαός της περιοχής δεν οφείλει τίποτα. Του οφείλουν, του οφείλει η ΔΕΗ. Δεν οφείλει ο λαός στη ΔΕΗ. Με τη ρύθμιση που φέρνετε ουσιαστικά το δημόσιο πληρώνει τα επιχειρηματικά σχέδια της ΔΕΗ. Δεν θέλω να επεκταθώ γιατί δεν έχω χρόνο.

Επίσης δεν λύνεται το πρόβλημα των χρεών. Είναι με τέτοια πανάκριβη, πολύ υψηλή τιμή. Το μόνο που κάνετε τώρα είναι να

ρυθμίζετε εις βάρος του λαού της περιοχής και του δημοσίου, αλλά πολύ σύντομα πάλι οι δήμοι θα συσσωρεύσουν χρέη. Και βέβαια χρέη τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσουν με το να περιορίσουν άλλες δραστηριότητες, να μην μπορούν να καλύψουν άλλες σημαντικές ανάγκες του δήμου.

Για την τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης πρόκειται για μπαλώματα απέναντι στον πραγματικά αντιδραστικό δικαστικό χάρτη που ψηφίστηκε πριν λίγο καιρό. Δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα μεγάλα προβλήματα που δημιούργησε, όπως είναι ο συνωστισμός, όπως είναι η δικονομική ανασφάλεια σε διαδίκους και δικηγόρους, όπως είναι όλα αυτά τα προβλήματα τα οποία υπήρχαν, παραμένουν και θα παραμένουν και φυσικά τώρα και με ένα ακόμα χειρότερο θεσμικό πλαίσιο.

Επίσης, θα στηρίξουμε την τροπολογία τόσο της Νέας Αριστεράς για εννεάμηνη άδεια φροντίδας τέκνων και στις αναπληρώτριες εκπαιδευτικούς καθώς και την τροπολογία του ΠΑΣΟΚ για απαλλαγή από τα πρόστιμα σε αυθαίρετα του δημοσίου που χρησιμοποιούνται για σχολεία και προνοιακές δομές.

Και μία ερώτηση προς εσάς, κυρία Υπουργέ. Μία από τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, αν καταλαβαίνω καλά, και διορθώστε μας αν κάνω λάθος, παρακαλώ εξηγήστε μας, που αφορά στα πλωτά με το άρθρο 26 εξαιρούνται από τον περιορισμό της κάλυψης του 5% της επιφάνειας του ταμιευτήρα συγκεκριμένα είδη ταμιευτήρων, όπως είναι για παράδειγμα αυτά που έχουν δημιουργηθεί σε μη ενεργές εξορυκτικές εκμεταλλεύσεις; Γιατί τότε αυτό σημαίνει ότι γίνεται ακόμα πιο αντιδραστική η ρύθμιση και ακόμα πιο επικίνδυνη η ρύθμιση που φέρνετε και επιβεβαιώνεται αυτό που είπαμε ότι κάνετε απλά την αρχή, δεν πρόκειται για κάτι μικρό. Είναι κάτι μικρό που θα μεγαλώνει διαρκώς.

Δεν έχω τον χρόνο να μαζέψω τη θέση μας για το νομοσχέδιο, τα είπαμε. Απλά θα πω ότι απέναντι στην αγωνία της Κυβέρνησης να πιάσει τους στόχους της «πράσινης μετάβασης» και απέναντι στην ένταση με την οποία επιχειρείτε να επιβάλλετε αυτή την πολιτική μόνο μία απάντηση μπορεί να υπάρξει, οργανωμένη, μαζική αντίσταση και διεκδίκηση. Το ΚΚΕ θα είναι εκεί, θα είναι στην πρώτη γραμμή, για να ανοίξει ο δρόμος για μια κοινωνία που πραγματικά στο κέντρο θα έχει τον άνθρωπο.

Θα σας αφήσω με το εξής: Σας προτείνω να διαβάσετε ένα πραγματικά εμβληματικό βιβλίο του Αμερικανού συγγραφέα Ντον Ντελίλο, τον «Υπόγειο κόσμο», που δημοσιεύτηκε το 1997. Το θέμα του είναι το τρίπτυχο σκουπίδια-ενέργεια-χρήσεις γης, ακριβώς αυτό που πραγματεύεται το νομοσχέδιό σας. Εκεί αποτυπώνεται ανάγλυφα και το τρίπτυχο και οι σχέσεις μεταξύ τους. Βέβαια -και εδώ έγκειται η ιδιοφυΐα τού λογοτέχνη- επειδή τίποτα δεν συμβαίνει εν κενώ, το φόντο αυτής της ιστορίας είναι η μεταπολεμική ιστορία των ΗΠΑ, δηλαδή οι επιπτώσεις της καπιταλιστικής ανάπτυξης στα χρόνια του ψυχρού πολέμου στην πιο ισχυρή μέχρι τότε οικονομία της αγοράς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τώρα τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παρασύρης.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Και εγώ με τη σειρά μου να δηλώσω την απόλυτη και αμέριστη συμπαράσταση στους εποχικούς πυροσβέστες, στους ήρωες χρόνια τώρα και μέχρι χθες, που σήμερα η Κυβέρνηση τους ρίχνει δακρυγόνα και τους βαράει με τα γκλομπς. Στα δίκαια αιτήματά τους προφανώς συμπαραστεκόμαστε. Για τον λόγο αυτόν και ο Πρόεδρός μας αύριο το πρωί έχει συνάντηση με τους εποχικούς πυροσβέστες. Θεωρώ προφανώς να έχουν εξελιχθεί έτσι τα πράγματα όλη τη βραδιά και η Κυβέρνηση να μην έχει ενημερώσει την Εθνική Αντιπροσωπεία, όταν μάλιστα συζητάμε για ένα νομοσχέδιο που έχει να κάνει προφανώς με το περιβάλλον και προφανώς ήταν η κατάλληλη στιγμή έτσι ώστε η Κυβέρνηση εδώ και αρκετή ώρα να μας έχει δώσει απαντήσεις για όλα τα περιστατικά αυτά.

Κυρία Υπουργέ, επειδή σας άκουσα και θα σας πω την πραγματικότητα και επειδή σας εκτιμώ σε σχέση με την τεχνοκρατική σας προσέγγιση στα ζητήματα, να σας πω, κατ' αρχάς, ότι εμείς από την αρχή και στην επιτροπή σας είπαμε ότι υπάρχουν αρκετές θετικές ρυθμίσεις και γι' αυτό και τις υπερψηφίζουμε. Εμείς δεν σας ψέγουμε για την αποθήκευση, σας ψέγουμε που καθυστερήσατε να φέρετε την αποθήκευση. Και, βέβαια, εσείς το στρογγυλέψατε, αλλά αν έμενα στην ομιλία του Υπουργού, θα είχα πάρα πολλά να πω.

Για παράδειγμα αναφέρω αυτό που είπε και στην επιτροπή και σήμερα ότι καλύτερος εκδημοκρατισμός από φθηνές τιμές στον καταναλωτή δεν υπάρχουν. Και διερωτώμαι, όπως διερωτώνται και όλοι μέσα στο Σώμα, δεν ξέρω αν ζούμε σε άλλη χώρα. Πώς έχετε αυτή την αίσθηση ότι είναι οι τιμές φθηνές του ρεύματος; Δώσατε έναν πίνακα εδώ, αλλά ξέρετε ότι οι τιμές γίνονται με στάθμιση με βάση το εισόδημα. Και, μάλιστα, σας έχω κάνει και μια ερώτηση στην οποία δεν μου έχει απαντήσει επαρκώς γύρω από την ενεργειακή φτώχεια και μαθαίνουμε τα στοιχεία για την ενεργειακή φτώχεια από το εξωτερικό και όχι από την Ελλάδα, γιατί δεν έχει προχωρήσει ακριβώς η ομάδα εργασίας για να δώσει τα στοιχεία τα σχετικά.

Πώς ευελπιστείτε ότι θα έχουμε φθηνό ρεύμα στο άμεσο μέλλον, όταν στο ίδιο το ΕΣΕΚ οι τιμές είναι υψηλές; Θα έχουμε φθηνές τιμές το 2050. Εντάξει, σε αυτό μπορεί να συμφωνήσουμε, αλλά και στην ομιλία τη δική μου, αλλά και πολλών συναδέλφων σας μιλήσαμε για το θεσμικό κενό και το δομικό κενό που υπάρχει στην αγορά για το Χρηματιστήριο Ενέργειας, για το target model, για το ότι δεν γίνεται προσπάθεια να το αλλάξετε, για το ότι δεν υπάρχει αποθήκευση και για το ότι δεν υπάρχουν διασυνδέσεις και λεωφόροι μεγάλοι, οι οποίοι θα εξήγαγαν αυτό το ρεύμα.

Άρα, πώς πιστεύετε ότι υπάρχει αυτό το φθηνό ρεύμα; Πού υπάρχει αυτό το φθηνό ρεύμα για να απολαύσουμε όλοι μαζί αυτόν τον εκδημοκρατισμό της ενέργειας που εσείς λέτε;

Θέλω να κλείσω με κάτι. Είναι το άρθρο 29, το οποίο διέλαθε της προσοχής όλης της Εθνικής Αντιπροσωπείας. Σας το λέω γιατί θέλω να σας προστατεύσω. Το άρθρο 29 είναι η συνέχεια ενός σκανδάλου, του 4821 άρθρο 100, με το οποίο διαμοιράστηκε ο ενεργειακός χώρος στην Κρήτη σε δύο εταιρείες. Ακούστε το ωραίο, πώς ο κοπανιστός αέρας γίνεται εκατομμύρια στη χώρα αυτή.

Το 2011 -ήμουνα Βουλευτής εδώ και ευτυχώς είχα κάνει δύο επίκαιρες ερωτήσεις τότε στον Υπουργό- ένας επιχειρηματίας είχε τη φαεινή ιδέα να καπαρώσει εξήντα βουνά στην Κρήτη -να καπαρώσει στην κυριολεξία εξήντα βουνά την Κρήτη- και για να τα ηλεκτρίσει είπε τότε ότι «θα φτιάξω εγώ το καλώδιο ενάμισι δισεκατομμύριο, ιδιωτικό καλώδιο για να το πάω στην Κρήτη να ηλεκτρίσω τα συγκεκριμένα έργα». Πέρασαν δέκα χρόνια. Είχαν ουσιαστικά σβήσει αυτές οι άδειες, τα εξήντα βουνά. Ξαφνικά με ένα άρθρο 100 του 4821 ο ΑΔΜΗΕ -δηλαδή το δημόσιο, 80% δημόσιο, 20% Κινέζοι- δίνει 1,5 δισεκατομμύριο και φτιάχνει το καλώδιο, αλλά αναβιώνουν οι άδειες του κυρίου επενδυτή και αυτές οι άδειες είναι τώρα που περνάνε μέσα από τα δημοτικά συμβούλια και από το περιφερειακό συμβούλιο Κρήτης. Και μετά διερωτάται η Κυβέρνηση γιατί δαιμονοποιούμε τις ΑΠΕ και γιατί οι τοπικές κοινωνίες είναι απέναντι στις ΑΠΕ.

Και έχει και συνέχεια αυτό. Όταν η Κυβέρνηση του είπε «εμείς θα σου φτιάξουμε το καλώδιο», του είπε «θα πάρεις τη μισή χωρητικότητα στο καλώδιο, αλλά δεν θα την πάρεις μόνος σου, θα την πάρεις με μία άλλη εταιρεία μαζί» και αυτή την άλλη εταιρεία την πήρε, την αγόρασε εταιρεία από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και ο άλλος επιχειρηματίας που είχε την αρχική ιδέα πούλησε αυτόν τον κοπανιστό αέρα στη ΔΕΗ έναντι 170 εκατομμυρίων ευρώ. Είδατε πόσο ωραία σε αυτήν τη χώρα ο κοπανιστός αέρας στοιχίζει 170 εκατομμύρια ευρώ στις πλάτες του ελληνικού λαού, στις πλάτες του κρητικού λαού; Αυτό έχει συμβεί στην Κρήτη και δεν μιλάει κανένας και διερωτάσθε μετά γιατί έναν δήμο που θέλει να μειώσει το ενεργειακό του κόστος και θέλει να έχει μια ελάχιστη συμμετοχή, έτσι ώστε να μπορεί να παράγει ενέργεια, τον καλείτε τον ίδιο δήμο να πρέπει να γνωμοδοτήσει θετικά στον κύριο με τον κοπανιστό αέρα. Αυτό έχει συμβεί στην ενεργειακή πολιτική της χώρας.

Και κλείνω, με προκάλεσε ο κ. Τσακαλώτος, προκάλεσε το ΠΑΣΟΚ, ότι είμαστε καλοί, έχουμε ιδέες, έχουμε θέσεις, αλλά

μας λείπει το επαναστατικό στοιχείο. Να σας πούμε, λοιπόν, κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε, όμως, κύριε Παρασύρη.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχουν τρία στοιχεία, υπάρχει το πολιτικό, η πολιτική αντίδραση -και αυτή οργανώνουμε- υπάρχει η νομική και η συνταγματική -και αυτό είναι ένα θέμα με το άρθρο 29, το οποίο κάποια στιγμή πρέπει να οργανωθεί, το έχει θίξει και ο Πρόεδρός μας- και προφανώς υπάρχει και η κινηματική αντίδραση. Το ΠΑΣΟΚ δεν υπήρξε ποτέ κόμμα των σαλονιών. Όταν χρειαστεί, θα βγει και στον δρόμο. Γι' αυτό, μη μας προκαλείτε να μας βγάλετε στους δρόμους!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Λαζαρίδης.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, ότι είστε πάρα πολύ προβλέψιμοι όχι μόνο σε αυτό το νομοσχέδιο αλλά συνολικά, όλα στη χώρα είναι μαύρα, αυτή η Κυβέρνηση είναι μια κακιά Κυβέρνηση, είναι μια Κυβέρνηση η οποία μισεί τους εργαζόμενους -το ακούσαμε και αυτό- και δεν κάνει απολύτως τίποτα για να πάει η χώρα παραπέρα. Τα ίδια ακριβώς λέγατε το 2019 με το 2023.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: (Δεν ακούστηκε)

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κυρία Πέρκα, σας άκουσα με μεγάλη προσοχή, τα ίδια λέγατε και ο ελληνικός λαός αποφάσισε διαφορετικά. Προσέξτε, κρατήστε παρακαλώ αυτό που θα σας πω, το ίδιο θα συμβεί και την άνοιξη του 2027, γιατί ο ελληνικός λαός θέλει λύσεις, δεν θέλει θεωρίες. Και αυτό κάνετε διαρκώς.

Έρχομαι τώρα σε κάτι το οποίο το θεωρώ πολύ σημαντικό. Σας ακούσαμε πάλι να λέτε «οι διαπλεκόμενοι, τα μεγάλα συμφέροντα, αυτή η Κυβέρνηση εξυπηρετεί μόνον τους λίγους και όχι τους πολλούς», ενώ συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο.

Και θα σας πω ένα παράδειγμα μόνο, για να καταλάβετε ότι αυτά τα οποία λέτε δεν έχουν καμμία ουσιαστική αξία. Αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, που και σε αυτή έχουμε πολύ μεγάλη κριτική: Προσέξτε τώρα, η Ευρωπαϊκή Ένωση, για να ενισχυθεί η αντισυγκέντρωση των σταθμών αποθήκευσης, όρισε ότι δεν μπορεί ένας ενεργειακός όμιλος να λάβει ενίσχυση για περισσότερο από το 25% της ισχύος σταθμών αποθήκευσης που δημοπρατούνται από τη ΡΑΑΕΥ. Αυτή η Κυβέρνηση, αυτή η πολιτική ηγεσία, ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, που λέτε ότι διαπλεκόμαστε -εντάξει;- ήρθε και όρισε το εξής, ότι κανένας ενεργειακός όμιλος δεν μπορεί να λάβει ενίσχυση για περισσότερο από το 16,67% της συνολικά δημοπρατούμενης ισχύος. Αυτό ισχύει σήμερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση 25%, εμείς 16,67%.

Επομένως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η Κυβέρνηση -τονίζω και πάλι- αυτός ο Πρωθυπουργός, αυτή η πολιτική ηγεσία, υπερασπίζονται τους καταναλωτές και όχι τους επενδυτές.

Και επειδή άκουσα το ΠΑΣΟΚ και τον κ. Μάντζο να μας κάνουν και μαθήματα: Δεν ήρθε το ΠΑΣΟΚ από παρθενογένεση, κύριε Μάντζο, ούτε δημιουργήθηκε στις 13 Οκτωβρίου μετά την επανεκλογή του κ. Ανδρουλάκη. Έχει ιστορία και μάλιστα ιστορία όχι καλή, γιατί δεν θέλετε να θυμηθούμε τώρα τα σκάνδαλα των ημερών του ΠΑΣΟΚ. Ένα κρατούμενο.

Και από εκεί και πέρα, πρέπει εδώ να καταλάβετε ότι υποσχόμενο, το ΠΑΣΟΚ, στους πάντες τα πάντα, δεν θα κερδίσετε τις εκλογές.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Δεν τάξαμε τίποτα.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Αυτό κάνετε, κύριοι. Αυτό κάνετε. Γιατί, να σας πω κάτι; Ήρθατε και κερδίσατε τις εκλογές του 2009 υποσχόμενοι στους πάντες τα πάντα με το «λεφτά υπάρχουν». Και έσκασε η χώρα στα χέρια σας και τί κάνατε; Την παρατήσατε, κύριε Μάντζο. Την παράτησε το ΠΑΣΟΚ και κλήθηκε μετά η κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου να λύσει τα προβλήματα. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Εσείς συνεχίσατε τα μνημόνια μετά.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Έρχομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, επειδή έχουμε ακούσει πάρα πολλά το τελευταίο διάστημα, στο ζήτημα των ανεμογεννητριών. Έχουμε ακούσει ότι εμείς είμαστε Νέρωνες και καίμε τα δάση για να εγκατασταθούν ανεμογεννήτριες. Τα έχουμε ακούσει αυτά από διάφορους λαϊκιστές.

Λοιπόν -για να τελειώνουμε- η εγκατάσταση ανεμογεννητριών επιτρέπεται υπό όρους εντός των δασικών εκτάσεων; Σήμερα που μιλάμε, επιτρέπεται; Επιτρέπεται. Επιτρέπεται σύμφωνα με το Σύνταγμα, σύμφωνα με τον νόμο και το Συμβούλιο της Επικρατείας. Επομένως, δεν υπάρχει κανένας λόγος να καταστραφεί η δασική έκταση για να δημιουργηθούν οι ανεμογεννήτριες.

Άρα, αυτά τα οποία λέτε είναι και fake news και ψέματα και στο τέλος της ημέρας δεν πείθουν και τον ελληνικό λαό.

Έρχομαι στο ζήτημα της τηλεθέρμανσης. Έρχεται η Κυβέρνηση, βρίσκει μία λύση, πολύ έντιμα ο Υπουργός από το Βήμα της Βουλής λέει: «έχουμε ευθύνες και η Νέα Δημοκρατία και ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ, γιατί από το 2010 γνωρίζουμε ότι πάμε στην απολιγνιτοποίηση» και το καταψηφίζετε. Και το καταψηφίζετε, χωρίς να λέτε στον ελληνικό λαό και να λέτε και στην Εθνική Αντιπροσωπεία ποια είναι η λύση.

Πείτε μας, κύριε Μάντζο, ποια είναι η λύση. Άκουσα πριν τον κ. Κουκουλόπουλο. Ο κ. Κουκουλόπουλος το 2010-2011 ήταν Υφυπουργός Εσωτερικών. Στην κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου ήταν Αναπληρωτής Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης. Τι έκανε, που προέρχεται και από την Κοζάνη; Απολύτως τίποτα. Τώρα έρχεστε στη θεωρία. Γι' αυτό σας λέω ότι υπόσχεστε στους πάντες τα πάντα και όταν θα έρθετε -που δεν θα έρθετε- στην εξουσία, να δω τι θα κάνετε.

Κλείνω. Άκουσα, πάλι, για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ότι παίρνουμε -λέει- αρμοδιότητες, ότι έχουμε στόχο να μειώσουμε τις δυνατότητές τους κ.λπ.. Πού τα βρίσκεται αυτά και τα λέτε;

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Στο νομοσχέδιο είναι.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Πού τα βλέπετε αυτά και τα λέτε; Πραγματικά, πού τα λέτε και σε ποιον τα λέτε;

Μη γελάτε, κύριε Μάντζο. Γιατί γελάτε; Επειδή σας λέμε την αλήθεια;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Είπε κάτι εύστοχο η κ. Πέρκα.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Επειδή, κυρία Πέρκα, είστε λαλίστατη -και ξέρετε την εκτίμηση που έχω στο πρόσωπό σας- θέλω να σας θυμίσω ότι, όταν τον Απρίλιο του 2015 ήσασταν στον ΣΥΡΙΖΑ -δεν ήσασταν Βουλευτής, νομίζω, αλλά ήσασταν γενική γραμματέας- με αναδρομικό και ΠΝΠ από τον Μάρτιο του 2015, ήρθε ο τότε ΣΥΡΙΖΑ που κυβερνούσε τη χώρα και μάζεψε όλα τα αποθεματικά των οργανισμών, των δήμων και των περιφερειών στην Τράπεζα της Ελλάδος και μας οδηγήσατε σε ένα τρίτο αχρείαστο μνημόνιο, τότε κάνατε διάλογο με την Τοπική Αυτοδιοίκηση;

Όχι, κυρία Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Η χώρα πτώχευσε. Πτωχεύσατε τη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κλείστε, κύριε συνάδελφε, μην ανοίγουμε άλλα θέματα.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με το εξής, επειδή άκουσα, πάλι, κάποιους πατριώτες της φακής να λένε διάφορα για τα εθνικά μας θέματα. Πρέπει να καταλάβετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το εξής: Αυτή η Κυβέρνηση, με Πρωθυπουργό τον Κυριάκο Μητσοτάκη τα πεντέμισι χρόνια, έχει μεγαλώσει την Ελλάδα. Έχει μεγαλώσει την Ελλάδα μέσα από την οριοθέτηση των θαλασσίων ζωνών με την Αίγυπτο και με την Ιταλία, με την επέκταση των χωρικών υδάτων στο Ιόνιο στα δώδεκα ναυτικά μίλια. Διατηρούμε το δικαίωμα να το κάνουμε ανά πάσα στιγμή και στο Αιγαίο. Δεν τίθεται προς συζήτηση όλο αυτό, το ξέρετε. Και είναι η Κυβέρνηση που θωράκισε τις ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις.

Σταματήστε, λοιπόν, αυτό κι αναφέρομαι κυρίως στο ΠΑΣΟΚ. Κύριε Μάντζο,...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ωραία.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κλείστε. Το έχετε πει πέντε φορές.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Στον κ. Σαμαρά να τα πείτε!

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ο ελληνικός λαός, κύριε Μάντζο,

προτιμάει να έχει μία κυβέρνηση με λάθη, παρά μια λάθος κυβέρνηση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Θα ολοκληρώσουμε την πολύωρη σημερινή συζήτηση επί του σχεδίου νόμου με την Υφυπουργό κ. Σδούκου.

Ορίστε, κυρία Σδούκου, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και συγγνώμη που παρενέβην προηγουμένως.

Καταλαβαίνω να θέλετε να θέσετε, κυρία Πέρκα, ξεκινώντας από εσάς, θέματα, γεγονότα τα οποία μάλιστα, όπως μας ενημερώσατε, ζήσατε και η ίδια. Εγώ να σας ενημερώσω βρίσκομαι από τις 10.00' μέσα σε αυτή την Αίθουσα και παρακολουθώ από το πρωί όλες τις ομιλίες και όλες τις παρεμβάσεις επί του νομοσχεδίου.

Δέχομαι, επίσης, να θέλετε να καταθέσετε τα γεγονότα όπως νομίζετε. Όμως, να μιλάτε, κύριε Καζαμία, με τέτοια επιθετικότητα προς το πρόσωπό μου κατά τη διάρκεια συζήτησης του νομοσχεδίου, ενώ υπάρχει μια σειρά ομιλητών, εγκαλώντας με, συγγνώμη, το θεωρώ απαράδεκτο, για να μη σας πω ότι είναι και μία παράσταση λαϊκισμού. Γιατί ακόμη και δήλωση να ήθελα να κάνω, κύριε Καζαμία, θα περίμενα από σεβασμό να ολοκληρώσετε όλοι τις ομιλίες σας, να μιλήσω με τους αρμόδιους συναδέλφους τους, τους κυρίους Υπουργούς και βεβαίως να έρθω να ενημερώσω το Σώμα της Εθνικής Αντιπροσωπείας ως προς το τι έγινε. Τι έγινε λοιπόν;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Σας είπα: Γιατί έγινε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Καζαμία, μη διακόπτετε!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Πράγματι, το μεσημέρι, κύριε Μάντζο, έγινε μία κυρία συγκέντρωση διαμαρτυρίας έξω από το Υπουργείο. Στη συγκέντρωση αυτή η αντιπροσωπεία των εποχικών πυροσβεστών έγινε δεκτή από τον Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος, από τον κ. Βάγια. Στη συνέχεια αυτή η αντιπροσωπεία έγινε δεκτή από τον Υφυπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, τον κ. Τουρνά. Έγιναν διαδοχικές συναντήσεις και με τους δύο και συμφωνήθηκε να γίνει και μία νέα συνάντηση με τον Υπουργό την προσεχή Τετάρτη.

Λίγη ώρα μετά αποχώρησε η αντιπροσωπεία και μία ομάδα εποχικών πυροσβεστών εισέβαλε με τη βία στο Υπουργείο, έσπασε την πόρτα και κατέλαβε χώρους του Υπουργείου, όπως για παράδειγμα ήταν η είσοδος του Ενιαίου Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων, παρακωλύοντας με αυτόν τον τρόπο την εύρυθμη λειτουργία της καρδιάς του Πυροσβεστικού Σώματος. Και με αυτή την κατάσταση και με αυτή την κρίση η Αστυνομία πήρε την έγκριση από τον εισαγγελέα κι έτσι απομακρύνθηκαν οι εν λόγω κύριοι. Πάνω στην απομάκρυνση συνέβησαν κάποια επεισόδια.

Όμως, θα ήθελα να πάω στην ουσία του θέματος, γιατί νομίζω ότι αυτό έχει μεγαλύτερη σημασία. Παρ' όλο που δεν είναι στο χαρτοφυλάκιο μου, θέλω να πω τι ισχύει σύμφωνα με τη νομοθεσία, το προεδρικό διάταγμα 36/2019. Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ ήταν αυτή που θέσπισε το εν λόγω θεσμικό πλαίσιο. Τι προβλέπεται σε αυτό; Προβλέπεται η πρόσληψη εποχικών πυροσβεστών με διάρκεια απασχόλησης έξι μηνών ετησίως κατά την αντιπυρική περίοδο. Πότε προσλαμβάνονται οι εποχικοί πυροσβέστες; Προσλαμβάνονται κάθε χρόνο με αυτό το καθεστώς και για μία πενταετία. Σωστά; Σωστά. Φέτος, λοιπόν, λήγει η διάρκεια των συμβάσεων των προσληφθέντων εποχικών πυροσβεστών των διαγωνισμών του 2019 και του 2020. Για τον λόγο αυτόν προβλέπεται και θα διενεργηθεί νέος διαγωνισμός για να μπορούν να καλυφθούν οι συγκεκριμένες θέσεις.

Σε κάθε περίπτωση αυτός ο νέος διαγωνισμός, όπως παγίως γίνεται, τι προβλέπει; Προβλέπει μια υψηλή μοριοδότηση για όσους έχουν προϋπηρεσία ως εποχικοί πυροσβέστες. Εδώ αυτό που έχει σημασία να ακουστεί είναι ότι από το 2022 η συντριπτική πλειονότητα των πυροσβεστών που προσλαμβάνονται στις μονάδες δασοκομάντος προέρχεται από αυτήν τη δεξαμενή των εποχικών πυροσβεστών. Άρα, με αυτόν τον τρόπο ουσιαστικά το 2025 θα έχουν προσληφθεί ως δασοκομάντος χίλια τριακόσια σαράντα άτομα που ήταν εποχικοί πυροσβέστες. Συνολικά στο Πυροσβεστικό Σώμα φέτος θα γίνουν οκτακόσιες τριάντα προσλήψεις.

Να θυμίσω ότι το 2019 η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας παρέλαβε περίπου δεκατρείς χιλιάδες εκατό πυροσβέστες. Η δύναμη του Πυροσβεστικού Σώματος σήμερα είναι δεκατέσσερις χιλιάδες επτακόσιοι πυροσβέστες και με τις νέες προσλήψεις το 2025 θα ξεπεράσουν τις δεκαπέντε χιλιάδες πεντακόσιες και με τους δυόμισι χιλιάδες εποχικούς θα φθάσουν τελικά να είναι δεκαοκτώ χιλιάδες πυροσβέστες στην επόμενη αντιπυρική περίοδο. Αυτή είναι η ενημέρωση ως προς το θέμα που θέσατε.

Κυρία Πέρκα, επανέρχεστε ξανά και ξανά για το ζήτημα της τηλεθέρμανσης. Εάν δεν σας αρέσει, μην την ψηφίζετε. Νομίζω ότι ο καθένας κρίνεται εδώ μέσα. Εσείς ως κοινοβουλευτική πολύ περισσότερο κρίνεστε από τις αποφάσεις σας, κυρία Πέρκα. Νομίζω ότι την ψήφο εμπιστοσύνης την έχουν ήδη δώσει οι κάτοικοι της δυτικής Μακεδονίας μέσω των τοπικών αρχών. Έχουμε μια συμφωνία μεταξύ όλων των εμπλεκομένων. Όλοι αποδέχθηκαν ότι είναι μια λύση κοινά αποδεκτή, μακροπρόθεσμα βιώσιμη, ωφέλιμη για την τοπική κοινωνία και εσείς αρνείστε να το αποδεχθείτε. Θα κριθεί αυτό από την ιστορία και από το μέλλον.

Κύριε Παρασύρη, επειδή και εγώ σας εκτιμώ και εκτιμώ κάθε φορά τις παρατηρήσεις που κάνετε στα νομοσχέδια και στον κοινοβουλευτικό έλεγχο, θα έλεγα ας μην προτρέχετε σε σχέση με τις ΑΠΕ στην Κρήτη. Σήμερα τεχνικά η Κρήτη θεωρείται ότι είναι κορεσμένη υπό την έννοια ότι δεν χωράει έργα ΑΠΕ, γιατί δεν έχει ολοκληρωθεί η ηλεκτρική διασύνδεση. Τα μόνα που επιτρέψαμε ήταν τα μικρά φωτοβολταϊκά αυτού του διαγωνισμού. Το ΥΠΕΝ εκπονεί μια ειδική μελέτη και ως προς το πόσες ΑΠΕ χωρούν να μπουν στην Κρήτη, σε ποιες περιοχές, ένα χωροταξικό των ΑΠΕ πού θα επιτρέπεται και πού όχι, με ποιες διαδικασίες, με πολύ διαφανείς κανόνες, με γνώμονα την προστασία προφανώς του περιβάλλοντος, με γνώμονα την ενεργειακή δημοκρατία, δηλαδή να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις της Κρήτης και τα νοικοκυριά να κάνουν αυτοπαραγωγή για να μειώσουν το ενεργειακό τους κόστος. Οπότε θα έλεγα μην παρασύρεστε ακόμη, μην αναφέρεστε στο θέμα της Κρήτης και περιμένετε μέχρι να ολοκληρώσουμε τη μελέτη.

Κυρία Κτενά, σε ό,τι αφορά τη νομοτεχνική, να σας απαντήσω ότι αυτό που φέρνουμε ουσιαστικά αφορά στα παλιά ορυχεία, τα οποία παλιά ορυχεία τεχνητά έχουν γίνει ταμιευτήρες. Δεν είναι συστήματα. Έτσι κι αλλιώς ισχύει εκεί η μέγιστη ισχύς ανά έργο, αλλά αφορά αποκλειστικά και μόνο, λοιπόν, στα ορυχεία. Ίσως να μην έχετε κατανοήσει το περιεχόμενο της συμφωνίας για την τηλεθέρμανση, αλλά δίνουμε λύση για τη ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Κύριε Μπούμπα, αναφερθήκατε στο ενεργειακό κόστος. Ακούστε, η ενεργειακή πολιτική της χώρας προφανώς είναι μια πολιτική η οποία έχει ξεκινήσει χρόνια πριν, έχει μια διαχρονικότητα, έχει μια διαδοχικότητα και σίγουρα τα αποτελέσματα αυτής αργούν. Δεν είναι παρεμβάσεις τις οποίες βλέπει κανείς από τη μια στιγμή στην άλλη, πολύ περισσότερο όταν μιλάμε για μεγάλα έργα, εμβληματικά έργα στη χώρα, όπως είναι οι ηλεκτρικές διασυνδέσεις, οι διασυνδέσεις εντός Ελλάδος, οι διασυνδέσεις εκτός Ελλάδος.

Ένα όμως, είναι βέβαιο. Ότι η ενεργειακή πολιτική...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Έχω την εντύπωση ότι κάποιοι συνάδελφοι έθεσαν κάποια θέματα και προβλέπεται από τον Κανονισμό...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Πρέπει να τελειώνει, κύριε Πρόεδρε.

Εννιά λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εννιά μίλησε και ο κ. Παρασύρης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μετά μου λέτε γιατί δεν απαντώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εσείς βέβαια, κύριε Καζαμία, δεν τα υπερβήκατε. Η κ. Πέρκα έφθασε στα επτά, επτάμισι. Τα έχουμε γραμμένα εδώ.

Συγγνώμη, τώρα. Μην απαντάτε τότε, κυρία Υπουργέ. Να ρω-

τούν οι Βουλευτές και να μην απαντά ο Υπουργός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μετά μου λένε, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν απαντώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Αυτό ζητάτε;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ναι, ναι.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Τα ακούσαμε, τελείωσε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν απαντούμε και φωνάζετε. Απαντούμε και πάλι φωνάζετε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Τα έχετε ξαναπεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Πρέπει να σεβαστούμε τον κ. Μπούμπα στον οποίο απαντάει. Ειλικρινά, εγώ εκπλήσσομαι για την αντίδραση ο Υπουργός να απαντά συγκεκριμένα και να δίνει λύσεις ώστε να μην υπάρχουν απορίες. Γιατί το ερώτημα του Βουλευτή και η απάντηση του Υπουργού είναι και ενημέρωση του λαού. Ο λαός μάς ακούει, μας κρίνει, μας συγκρίνει και είναι ό,τι δημοκρατικό υπάρχει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μάλλον δεν αρέσουν οι απαντήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρία Υπουργέ, δώστε και την τελευταία απάντησή σας, για να κλείσω εγώ να ακούει εμένα ο κόσμος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα συνεχίσουμε στο Υπουργείο να υλοποιούμε μία ενεργειακή πολιτική, όπως υλοποιούμε τα τελευταία πέντε χρόνια, με γνώμονα τη μείωση του ενεργειακού κόστους και την προστασία των καταναλωτών και των επιχειρήσεων.

Συμφωνώ μαζί σας ότι πολλές φορές ο κόσμος λέει «μπαίνουν ΑΠΕ στη χώρα, αλλά δεν βλέπω ακόμη ένα χειροπιαστό αποτέλεσμα στους λογαριασμούς του ρεύματος». Και πράγματι είναι ένα εύλογο ερώτημα. Έχω να σας πω βέβαια ότι αν δεν έμπαιναν οι ΑΠΕ που μπήκαν στο ενεργειακό σύστημα τα τελευταία πέντε χρόνια, θα πληρώναμε πολύ περισσότερο, θα πληρώναμε πολύ μεγαλύτερους λογαριασμούς ρεύματος. Είναι, λοιπόν, μια πολιτική η οποία σταδιακά έχει το αποτύπωμά της. Εμείς θα συνεχίσουμε μέσα από τις πολιτικές να μειώνουμε ακόμη περισσότερο το ενεργειακό κόστος, το οποίο έχει ήδη μειωθεί και θα το δείτε ότι θα μειωθεί και ακόμη περισσότερο τα επόμενα χρόνια.

Για να μη χρονοτριβήσω θα σταματήσω εδώ και είμαι στη διάθεσή σας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων».

Έχει υποβληθεί αίτηση διεξαγωγής ονομαστικής ψηφοφορίας επί των άρθρων 3, 4, 5, 6, 7 και 13 του σχεδίου νόμου από Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής και η ονομαστική ψηφοφορία, καθώς και η ψηφοφορία επί της αρχής, των άρθρων που δεν περιλαμβάνονται στην ονομαστική ψηφοφορία, των τροπολογιών και του συνόλου του νομοσχεδίου θα πραγματοποιηθεί σήμερα, Παρασκευή 1η Νοεμβρίου -καλό μήνα- 2024 και ώρα 11.00'.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 1.46' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα το πρωί, Παρασκευή 1η Νοεμβρίου 2024 και ώρα 9.00' με αντικείμενο εργασιών του σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία: ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως ήδη προανέφερα.

Λύεται η συνεδρίαση.

Καληνύχτα σας. Καλό ξημέρωμα, πάντα με υγεία.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ **ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**